

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Časopis pro katolíky,

zvláště pro zbožné spolky a bratrstva mezi Čechoslovany,

S povolením duhovní vřehnosti

vydává a za redakci odpovídá

rukopisy přijímá a pořádá

DR. PAVEL VYCHODIL,

P. PETR HLOBIL,

reditel knihtiskárny.

benediktin rajhradský.

Ročník třicátý.

1896.

V BRNĚ.

Tiskem papežské knihtiskárny benediktinů rajhradských.

O B S A H.

B á s n ě.

Strana	Strana		
K novému roku 1896. (K. E. Vojří)	1	Slunce (J. Pavelka)	129
Přítel (J. Pavelka)	15	Obrázek pod lipou v poli (A. N. Sychrovský)	129
Ó Pane můj! (K. E. Vojří)	20	Čeť (A. N. Sychrovský)	148
Jdem . . . (K. E. Vojří)	24	Žal v samotě (A. N. Sychrovský)	159
Písně lásky (J. St. Pavlík)	28	Trp! (A. N. Sychrovský)	161
45, 65, 110, 139, 170, 200, 227, 263, 306, 327, 366		Útěcha (K. E. Vojří)	191
Ó milostivá Spasitele Máti! (Fr. Chramosta)	33	Nad hroby světců (K. E. Vojří)	193
Kajienici (K. E. Vojří)	72	Píseň písní (Fr. Chramosta) 201, 228, 305,	326
Zda vytrváš? (P. K. Kraus)	73	Právo (A. N. Sychrovský)	210
Jak ten pták (P. K. Kraus)	82	Nevím (A. N. Sychrovský)	223
Má naděje (K. E. Vojří)	88	Z mých písní (K. E. Vojří)	225
Obraz (K. E. Vojří)	91	Čtvero motivů (K. E. Vojří)	246
Báň, zřídlo pokoje (J. Pavelka)	97	Můj Bože! (K. E. Vojří)	258
Pravda (K. E. Vojří)	110	Život (K. E. Vojří)	321
Nálada — zásada (A. N. Sychrovský)	116	Lilie (K. E. Vojří)	351
		Já poustevnu si zbuduji . . . (K. E. Vojří)	353

Četba dějepisná a poučná.

Katakomby římské (Boh. Hendl)	15	O úctě sv. kříže (Dom. Škaruda)	174
50, 78, 107, 150, 171, 206, 234, 266, 309, 328, 359		Poutní místo Vršátek (Al. Dostál)	183, 218
Milujme se (Fr. Janovský)	22, 53, 86	Lid a kněz (Boh. Hendl)	202
Zrnka	24, 52, 120, 159, 209, 237	Život svatě Alžběty, královny portugalské (P. Cyrill Koudelka)	213
Ráno zebračkou, odpoledne hraběnkou	57	Sv. Petr Klaver, otrok černých otroků (Fr. Janovský)	216, 238, 272, 331, 366
Co nám pomůže (Boh. Hendl)	69	Ušlechtilý plod křesťanské lásky k bližnímu (Boh. Hendl)	264
Nejnovější vyobrazení božského Srdce Páně (P. Kristin Plodek)	89	Valná schůze apoštolátu sv. Cyrilla a Methoda v Rajhradě	289
Milost Boží volá	90	Svatý růženec a jeho nepřítel (B. Heodl)	302
O katolických poutích (Boh. Hendl)	131	Národnost (B. Hendl)	335
Pohled na kříž	153		
Chléb sv. Antonína (Boh. Hendl)	166		

Četba k pobožnosti povzbuzující.

K novému roku (Boh. Hendl)	2	Svěcená bromnička (Boh. Hendl)	42
Jméno „Ježíš“ (P. Xav. Zimmerhackel)	5	Na neděli 1. po Devítníku (Fr. Klinkác)	45
Srdce Ježíšovo se Srdcem Božím spojeno (P. Xav. Zimmerhackel)	12, 33	Na neděli 2. po Devítníku (Fr. Klinkác)	48
Na slavnost Zjevení Páně (Fr. Klinkác, děkan)	20	Na neděli 5. v postě (Fr. Klinkác)	82
Zaslíbení Pána Ježíše ctitelům nejsv. Srdce (P. Em. Kovár, O. SS. R.)	35	Na neděli květnou (Fr. Klinkác)	83
66, 99, 135, 163, 195, 226, 257, 300, 340, 376		Provolání. Vzhůru k modlitbě!	98
Chléb nebeský (Fr. Klíma)	38	Srdce Ježíšovo, poklade nevyvážitelný (P. Xav. Zimmerhackel)	102, 130
73, 111, 140, 181, 197, 230, 279, 321, 354		Vzkříšení Páně (Boh. Hendl)	104
		Na pondělí velikonoční (Fr. Klinkác)	116
		Na neděli 1. po Velikonoci (Fr. Klinkác)	118

	Strana		Strana
Na neděli 5. po Velikonoci (Fr. Klinkáč)	146	Slezavé údolí (Fr. Janovský)	345
Na neděli 6. po Velikonoci (Fr. Klinkáč)	148	Na neděli 2. adventní (Fr. Klinkáč)	370
Srdce Ježíšovo, kopím probodené (P. Xav. Zimmerhackel)	161, 194	Na neděli 3. adventní (Fr. Klinkáč)	375
Na neděli 2. po sv. Duchu (Fr. Klinkáč)	177	Na den sv. Štěpána, prvomučeníka (Fr. Klinkáč)	374
Na neděli 3. po sv. Duchu (Fr. Klinkáč)	179		
Na slavnost sv. Cyrilla a Metoděje (Fr. Klinkáč)	210	Hlavní úmysly.	
Na neděli 9. po sv. Duchu (Fr. Klinkáč)	212	1400letá památka obrácení Francie na víru křesťanskou	31
Na neděli 10. po sv. Duchu (Fr. Klinkáč)	242	Probuzení ducha křesťanského	63
Na neděli 13. po sv. Duchu (Fr. Klinkáč)	244	Pobožnost ke svaté Rodině	95
Oslavujme Boha, který nás povýšil	251	Dobry, katolický tisk	127
Milostiv nám buď! (Fr. Janovský)	261	Poutě Mariánské	159
Na slavnost Narození bl. Panny Marie (Fr. Klinkáč)	270	Sjednocení katolíků	191
Na neděli 17. po sv. Duchu (Fr. Klinkáč)	277	Obrácení indických brahmínů na víru křesťanskou	223
Zasvěťme se božskému Srdci Páně	297	Katolické misie v severních zemích	255
Na neděli 20. po sv. Duchu (Fr. Klinkáč)	306	Duchovní cvičení	287
Na neděli 22. po sv. Duchu (Fr. Klinkáč)	307	Zdar pobožnosti růžencové	319
Na slavnost Všech Svatých (Fr. Klinkáč)	338	Duše v očistci	351
Na den všech věrných zemřelých (Fr. Klinkáč)	339	Náboženské vychování mládeže	384

O křesťanských záležitostech.

Zprávy z misí katolických (P. Al. Kotyza)	25	61, 93, 125, 157, 159, 221, 254, 286, 318, 449, 382	
Zájmy Krista Pána v různých zemích (P. Pl. Buchta)	29	Eucharistický sjezd na Velehradě	283
		Slavnostní uctění Ježíše Krista	372

Různé zprávy.

Různé zprávy a drobnosti	28	Pozvání úřv apoštolátu sv. Cyrilla a Methoda na svatý Hostýn	220
Milodary božského Srdce Páně	29	Pozvání úřv apoštolátu sv. Cyrilla a Methoda do Rajhradu	247
124, 154, 252, 284, 313			
61, 92, 124, 157, 188, 221, 253, 285, 317, 349, 382			

Jak krásná jest křesťanská láska! Jest výron ze Srdce Ježíšova, který celý láskou jest.
Naše pravé štěstí jest Boha milovati a od něho milovánu býti. (Ctih. Jan Vianay.)

1896.

zhůru čela! Mužně vpřed!
Na cestu se novou dejme
krokem pevným, zbystřme hled,
překážek se nelekejme!

Veliká jsme rodina,
laskavého Otce máme, —
udeří-li hodina,
odpor náš zlou zvůli zlárne!

Zbrání buď nám svatý kříž,
štítem víra otců svatá,
stále cíl náš bude blíž,
zkrotne zmije jedovatá.

Věci svaté každý služ —
doufej, kdo jsi v bídě, v muce,
bude líp, snad zítra juž.
Pán jde s námi ruku v ruce!

K. E. Vojtěch.

K novému roku!

„Synu, šetř času a vystříhej se zlého.“
(Kazatel 4, 23.)

Včera rozloučili jsme se s rokem starým a dnes stojíme na prahu nového. Jak rychle ten čas ubíhá; hodina za hodinou, den po dni, a tak týdny i měsíce ubíhají, a nežli se člověk naděje, uplynul celý, pro mnohé dlouhý, pro mnohé krátký rok. Stařec jakýsi stál v noci novoroční u okna chudičkého přibytku svého a matným zrakem svým pohlížel k hvězdnatému nebi. V celém jeho obličejí znáti bylo, kterak pobouřena jest duše jeho; ústa se křečovitě svírala, tělo se třásla a prsa se mocně dmula jako při velikém namáhání. A nebylo divu, stařec ten neměl pokojného svědomí. Celý jeho uplynulý život stál nyní mu před očima, život plný lehkomyšlnosti, plný požitkářství a rozkošnictví; vidí sebe jako mladíka bujareho, plného síly, ale líného a rozpustilého, jenž vzácnými dary jak těla, tak duše lehkomyšlně plýtvál; vidí sebe ve věku mužném, kterak dokonale rozmrhal, co mu ještě z mládí zbylo, kterak hanbou pokrýl jméno své, jež čisté byl po rodičích zdědil, kterak připravil dobrou manželku svou do hrobu, a děti nemilosrdně do světa vyhnal, vidí sebe konečně jako starce ode všech opuštěného, na duši i těle sešlého, plného bíd a zoufalství.

Duch jeho zalétá nazpět v doby uplynulé a pátrá a slídí aspoň po jednom činu, jenž by tak jasně se skvěl jako hvězda na nebi, ale pohříchu život celý jest tmavý jako noc. A přece jak starostlivě pečovali oň dobří rodičové! Jako by to dnes bylo, rozpomíná se na okamžik onen, kdy jako jinoch opouštěl prah domu otcovského. Ó jak posvátný to byl okamžik! Dobrý, ustaraný otec klade mu ruku na hlavu, svolává Boží požehnání na svého jedináčka, a matka se slzami v očích dělá mu na čele křížek a prosí jej, aby se Boha nespustil a hodným člověkem zůstal. Ještě jedno políbení, vřelá s »Pánem Bohem,« a syn opouští rodný dům a otcínu, a jde do světa. A ve světě? Jsa již od mládí k lehkomyšlnosti více nakloněn, přichytil se druhů zlych, zapomněl na napomenutí rodičů, ba i na ně docela; zapomněl na Boha, ztratil víru a s vírou i ctnost. Zničena jest naděje rodičův, jej už více nespatriili, zkaženo jeho zdraví, ztraceno dobré svědomí, a starci nezbylo nežli vetché tělo a uštvané srdce. »Ó, Ty Otče tam na nebesích,« zvolal ubožec, »vrať mi mládí mé, a jinak žítí budu!« V tom bila dvanáctá půlnoční, a zvuk zvonu strašně otrásl nešťastníkem. »Ach, jakým jsem já bidákem,« zabědoval, »s bázní a hrůzou vítám první hodinu roku nového, kdežto tak mnozí s radostí a plesem jí očekávají. Kéž bych byl i já ctnostně a po křesťansku žil, mohl jsem rovněž tak vesel a spokojen býti.« Stařec zahalil tvář svou, styděl se sám sebe a plakal. Se slzami lítosti dostavil se i dobrý úmysl. Hleděl ještě, pokud možno, napraviti a dohoniti co zmeškal, žil přísně a kajičně, a také tak zemřel. Zdaž není stařec tento pádným dokladem slov Pisma sv.: »Synu, šetř času a vystříhej se zlého!«? (Kazatel 4, 23.)

●Stařec tento není však osamělý. Jak mnohý člověk musí s ním plakati na prahu roku nového, že neužil času drahého ve prospěch svůj! Čas jest pokladem, ale rychle se ztrácejícím z ruky naší, proto pilně ho užívati máme, abychom z něho jak pro časnost, tak pro věčnost těžili. Ztratil-lis rok života svého, nezískav sobě zásluhy skutků dobrých, pomni, že ztracen jest na vždy, neboť čas nevrátí se nikdy již.

Čas jest velikým darem Božím. A smíme snad darem tímto pohrdati anebo jim lehkomyšlně plýtvati? Bůh dává dary své, abychom jich ku blahu a spáse užívali. Co dobrého může jediný člověk vykonati v jediném roce! Kolik zásluh sobě může získati pro život věčný? Jestli Kristus Pán odměnu přislíbil tomu, kdo z lásky podá žiznivému pohár vody čerstvé, jaká odměna kyne tomu, kdo po celý rok snažil se vůli Boží plniti? A hle, takých let popřál tobě dobrotivý Bůh

snad celou řadu; jak jednou zodpoviš na soudě, jestliže jsi léta tato ztračil pro Boha, pro nebe, pro duši svou? Dnes rozhlédni se po životě svém v roce uplynulém. Chváli-li tě svědomí tvé, pak děkuj z hloubi srdce svého Bohu, že ti popřál času a příležitosti k dobrému. Kárá-li tě svědomí tvé, tu čiň jak onen stařec, vzmuž se nyní, a dohoň pokud možno, co zameškáls; pros Boha za jeho svatou pomoc!... Rok jest krátký pro ty, kdož ve štěstí žili, dlouhý, hrozně dlouhý těm, na

něž seslal Bůh nějaký kříž. Pak jako by ze sna hrozného se probouzel, vzpomíná každý, koho neštěstí stihlo, na rok uplynulý. V tak mnohé rodině schází drahá hlava, buď otec, či matka, buď milené dítě aneb věrný manžel. Před rokem ještě radovali se všichni vespolek, a dnes zmenšil se již počet členů. Se slzami v očích patří pozůstali na místo, kde obyčejně drahý zemřelý sedával, a každým takým pohledem rozdirá se rána v srdci, sotva zacelená. »Ó jak smutný to byl rok!« vzdychnou sobě.

Dlouhý a smutný rok byl všem těm, kdož na lůžku nemocném strádati musili. Palčivá bolest pronikala údy, smrt hrozila každým okamžikem. Bůh však pomohl; ač tělo zesláblo, duch doufá přece v úplné ozdravení. »To byl bolestný rok!« říká sobě nemocný. A kolik je asi těch, kteří velikou ztrátu utrpěli na jmění, v obchodě anebo snad na cti! Jen se zármutkem vzpomínají neštěstí toho a z prsou dere se jim povzdech: »To byl hrozně těžký rok pro mě!«

A tak buď s radostí anebo se žalostí vzpomínáme na uplynulý rok, a celý tento čas připadá nám buď krátkým či dlouhým dle radosti anebo žalosti zažitě.

Jedno však doznati musí každý, ať se radoval anebo truchlil: že Bůh Otcem byl dobrotivým, přelaskavým, milosrdným k nám všem, že ruka jeho nezkrácena jest a v dobrodiní štědrá, doznati musí, »že těm, kdož Boha milují, vše, i to nepřijemné, k dobrému se obrací.« Doznati musíme, »že kdo v Boha důvěřoval, nebyl zahanben.« Za to budiž Bohu, Otci našemu, dík a chvála nejvřelejší!

S díkem spojme také úpěnlivou prosbu, aby Pán i v roce tomto ruku svou mocnou nad námi držel, a hojnost milostí svých na nás vylil, aby rok tento opravdu byl »rokem šťastným a veselým,« jakož sobě vespolek přejeme.

I »Škola B. S. P.«, která po třicáté nastupuje pouť svou po vlastech našich a po rodinách křesťanských, přeje všem laskavým čtenářům a čtitelům Nejsv. Srdce Páně »šťastný a veselý nový rok.« Šťastný a veselý ve smyslu křesťanském. Přejeme Vám především na Pánu Bohu zdraví, a sice těla i duše. Zdraví jest velikým darem Božím, bez něhož není radosti, a za nějž dosti Bohu ani děkovati nemůžeme. Ve zdravém těle kéž sídlí i zdravý duch, duše plná milostí a lásky Boží, duše čistá, zbožná, spravedlivá, a proto Bohu milá. Dále přejeme Vám štěstí. Ne sice přílišné bohatství, ne radosti pozemské, nikoli vznešené úřady a počty, vždyť v tomto všem, jak zkušenost učí, pravé štěstí nezáleží. Přejeme Vám štěstí, spokojenosti v Bohu, aby každý dle stavu a povolání Bohu sloužil, povinnosti své horlivě plnil, a tak spokojeně svědomí měl. Tot štěstí, jehož svět dáti ani vzíti nemůže.

Přejeme Vám Božího požehnání. Kéž shlíží Otec nebeský laskavě na Vás, zěhná pracím rukou Vašich a požehnání doprovází každé počínání Vaše! I když to vždy tak nepůjde, jak by si každý přál, nezapomeňte, že nejsme v ráji, nýbrž na zemi, a že nejsme sami svými pány. Bůh jest Pánem, on řídí osudy naše, protož i v neštěstí a nehodách neztrácejte mysl. Vůle Boží se vždy státi musí, protož dobře učiníte, když se do této vůle Boží po křesťansku odevzdáte, volajíce s Jobem: »Jméno Páně budiž pochváleno!« a se Spasitelem: »Ne má, ale Tvá vůle se staň!«

Konečně přejeme Vám něčeho, bez čehož vše ostatní v životě pravé ceny nemá, totiž šťastnou hodinku smrti. Vždyť na této závisí celá naše věčnost. Jak strom padne, tak zůstává ležeti, jak kdo umře, tak se dostaví k soudu, a tak

i souzen bude buď k odměně či k trestu. Proto všichni svatí se na smrt dobře připravovali a za milost Boží v hodině smrti prosili. Smrt křesťansky dobrá jest štěstí největší; hleďme si je zabezpečiti a zasloužiti. Jen kdo denně učí se umirati, ten umře šťastně, neboť chrání se hříchů velikých. Proto praví Písmo sv.: »Pamatuj na poslední věci, a nezhrěšiš na věky!« Prejeme si ale také, aby »Škola« jak posud těšila se přízni čtenářstva svého, v přízni této zůstala, aby dle sil svých rozněcovala v rodinách křesťanských úctu a lásku k nejsv. Srdci Páně, horlivost v životě křesťanském, aby probouzela sebevědomí katolické, silila ve víře a vedla duše k Bohu. Kéž Hospodin vyslyší prosby naše a každému udělí, čeho potřebuje! Protož ve jménu Páně v nový rok!...

Boh. Hendl.

Jméno „Ježíš.“

„Chvalitebné i slavné jest
jméno tvé na věky.“

(Daniel 3, 26.)

Svatý Lukáš praví: »A když se naplnilo dní osm, aby obřezáno bylo dítě, nazváno jest jméno jeho Ježíš.« Písmo svaté jednaje (I. Mojž. 17.) o zákonu Božím, dle kterého má každé židovské pachole obřezáno býti, nezmínuje se o žádném předpisu, že se mu má dáti jméno. Neboť to se samo sebou rozumí, poněvadž lidská potřeba toho naprosto vyžaduje, aby rodiče rozpoznali své děti, aby o nich mohli mluvití a na ně zavolati. Za tou příčinou mají všichni národové ve zvyku, dětem svým brzy po narození dávatí jména. Atheňané svolavše desátého dne po narození dítěte příbuzné a přátely, přinášeli bohům svým oběti a dávali mu jméno. Římané dávali dceruškám osmého, pacholatům devátého dne jména, napřed vykonavše »očistní oběti,« pročež těmto dnům říkali »očistní.« Židé slavně obřezávali osmého dne pacholata a dávali jim potom jména. Obrízkou plnili božský zákon; dávajíce pak jméno, vyhověli občanskému zákonu a zvyku. Obrízka předcházela, poněvadž se nezdál býti

hodným lidského jména, kdo nebyl obřezán a Bohu zasvěcen, a poněvadž neslušelo, aby se komu dostávalo dříve oznaku lidského před božským. Kristus, chtěje se ve všech věcech slušných přispůsobiti národu svému, dal se nejen obřezati, ale přijal i jméno; nebo »nazváno jest jméno jeho Ježíš.«

Predeslav toto krátké vysvětlení, ukáží tobě, milý čtenáři, slávu tohoto jména »Ježíš.«

Jméno »Ježíš« jest slavné, co do původu, co do významu a co do účinků jeho.

I. Předně jeví původ jeho slávu. Neboť odkud pochází? Snad andělé je vymyslili? Či Panna Maria a svatý Josef? Nikoli! Věčný Otec sám jest původcem jeho. Důstojnost božského Dítěte byla tak vznešena, že žádné stvoření ani na zemi, ani na nebi nedovedlo přiměřeného jména vymyslíti. Tohož dovedl toliko ten, který měl vlastní moc nad ním, který dokonale znal nevýslovnou důstojnost, vysoký účel a úrad jeho: Bůh Otec. Jestit ovšem výsada veliká, dá-li Bůh sám někomu jméno. Ale významenal-li tou výsadou některé výtečné osoby Nového i Starého Zákona, by uznal jejich zásluhy: jak medle mohl ji

Synu svému odepřiti? Některým z nich dal jméno hned od narození, jiným teprve v pozdějším věku. Kdo v poznání Boha a v nějakém úřadě průběhem času znamenitě prospívali, obdrželi teprve v pozdějším věku zvláštní jméno od Boha, by takto proměněné jméno poukázalo na vnitřní proměnu a duchovní pokrok jejich, na př. Abrahama a Petra, kteří dříve slouli Abram a Šimon. Pakli komu hned od počátku světen byl výtečný úřad, tomu také hned při narození dáno od Boha přiměřené jméno, jímž jeho přednost naznačena byla, jak viděti na Isákově, na kterém dle zvláštní přípovědi Boží spočívala naděje v budoucího Messiáše, a na Janu Křtiteli, jenž v životě mateřském obdržel milost. Avšak jestli smrtelníci, Abraham, Isák, Petr a Jan Křtitel byli zvláštním jménem od Boha vyznamenáni: což divu, že nesmrtelný Syn Boží, stav se člověkem a byv od počátku nejdokonalejším ve všem úřadě a ve všelike milosti, hned od prvopočátku vlastní a nejdokonalejší jméno obdržel? Což divu, že věčný Otec sám mu vymyslel a ustanovil jméno »Ježíš«?

Řekneš snad, milý čtenáři: »Podle Evangelia zdá se, že anděl Páně, Josef a Maria dali mu to svaté jméno.« Nedali a nemohli dáti! Nedali; neboť Bůh užíval toliko jejich pomoci, aby se Kristu dostalo jména. Dle evangelisty Matouše praví anděl k Josefovi: »(Maria) porodí pak syna a nazveš jméno jeho Ježíš«; a dle evangelisty Lukáše praví podobně k Marii: »Aj, počneš v životě a porodíš syna a nazveš jméno jeho Ježíš.« Patrně Bůh poslav anděla, vzkázal sv. Josefovi a Panně Marii, že božskému dítěti mají říkati »Ježíš.« Anděl nic jiného nekonal, leč že zvěstoval, co mu Bůh svěřil, ale sám nedal jména. »Jméno toto bylo od anděla nazváno, nikoliv

dáno,« praví pěkně sv. Bernard; »toliko nazváno, ne dáno; neboť toto jméno jest mu od věčnosti; z vlastní přirozenosti má, že jest Spasitel; toto jméno jest mu vrozeno, nikoliv dáno od lidského neb andělského stvoření.« Tudíž ani anděl ani svatí rodiče nedali, ba ani nemohli dáti jména »Ježíš,« poněvadž jen věčný Otec, jak svrchu podotčeno, měl vlastní moc nad svým Synem a znal ho dokonale. Že pak Bůh pomoci a prostřednictvím svatého Josefa a Panny Marie je uděliti ráčil, o tom nelze pochybovati, poněvadž anděl k rozkazu jeho oběma výslovně pověděl: »A nazveš jméno jeho Ježíš.« Ale také nesmí to nikomu býti divno. Nebo libezné zřízení božské prozíratelnosti toho vyžaduje, aby ten, který tolik let Marii a Josefovi měl býti poddán, obdržel z jejich úst a vespolným srozuměním jméno. Mimo to náleží rodičům, aby své děti jistým jménem pojmenovali. Předně přísluší to otcí, jenž co hlava rodiny má první právo; tak dal Abraham synu svému jméno Isák. Proto však matky od toho práva nejsou naprosto vyloučeny (jak souditi lze z prvé knihy Mojžíšovy [29.] a z jiných míst), obzvláště když otec zemřel anebo svému úřadu dostáti nemůže, jako němý Zachariáš, za kterého Alžběta dala dítěti svému jméno, říkouc: »Janem slouiti bude.« Poněvadž bl. Panna Maria byla pravá matka Kristova, dala i ona Synu svému jméno Bohem nařizené; ba zdá se, že ten úřad jí výhradně příslušel, jelikož (bez přičinění mužského) byla skutečně jeho matka jen sama. Avšak Bůh nechtěl svatého Josefa, jejího zákonnitého chotě, z téhož práva a úřadu vyloučiti. Pročež vhodně uvádí sv. Jan Zlatoústý anděla takto k Josefovi mluvícího: »Ač jsi se v tomto zplození neúčastnil, přece rád tobě při-

pouštím, co náleží otci a v čem není zkrácena důstojnost bl. Panny: abys totiž dítěti dal jméno«

Anděl tedy zvěstoval jméno »Ježíš,«

Avšak jest také slavné pro svůj význam.

II. Co medle znamená jméno »Ježíš«? Pocházejíc z hebrejštiny znamená »Spasitele,« »Vykupitele,« »Vysvoboditele,«

Maria pak a Josef nazývali božské dítě »Ježíšem«: ale vše to stalo se návodem věčného Otce, jenž jest jeho prvým původcem; a pro tento božský původ jméno »Ježíš« jest slavné.

jak tomu nasvědčují slova, která anděl k Josefovi pravil: Nazveš jméno jeho Ježíš, onť zajisté vysvobodí lid svůj od hříchů jejich, jakoby řekl, že bude tím, co jeho jméno napovídá:

Spasitel lidu svého. Řekové překládají to jméno slovem σωτήρ a latinci slovem »salvator.« což nic jiného není, než »Spasitel.« Svátý Tomáš Akv. mluví o významu jména »Ježíš,« praví, že lidé, dávajice dětem svým jména, berou je buď od svatých, na jejichžto svátky se narodili, buď od příbuzných (tak chtěli Jana Křtitele jmenovati Zachariášem), buď od jistého příběhu, jak Josef egyptský synu svému dal jméno Manasses (= ten, který přetrpěné těžkosti v zapomenutí uvádí); buď od nějaké vlastnosti, která se hned při narození spatřila, jak Isák dal prvni mu synu svému jméno Esau, t. j. muž dospělý (poněvadž nebyl jako útlé dítě, nýbrž zarostlý jako zletilý člověk). »Ale — pokračuje andělský učitel — jména, která Bůh jistým osobám dává, vždycky znamenají nějaký nebeský dar zadarmo propůjčený, jakého se dostalo Abrahamovi, když Bůh mu pravil: »Nazván budeš Abraham, neboť ustanovil jsem tebe otcem mnohých národů;« a jakého se dostalo Petrovi, když Kristus mu řekl: »Ty jsi Petr, a na této skále vzdělám církev svou.« Ale poněvadž Kristu svěřen byl tento úřad milosti, by všecky spasil, příhodně mu bylo dáno jméno »Ježíš,« to jest Spasitel, což anděl netoliko Matce, nýbrž i Josefovi, budoucímu pěstounu, předoznámil. Tudiž znamená dle sv. Tomáše »Ježíš:« milostivý úřad, všecky spasiti. A vskutku jest tento jeho hlavní úřad. Byli sice ve Starém Zákoně mnozí tohoto jména; nebo též jméno měl syn Navův, nástupce Mojžíšův, který lid od Mojžíše z Egypta vysvobozený do země zaslíbené uvedl. Týmž jménem nazván byl i syn kněze Josedeka. »Ale mnohem pravdivěji sluší Spasitele našeho tím jménem nazývati, který ne jednomu národu, ale všem všech věků lidem, ne ovšem

hladem anebo panstvím Egyptským nebo Babylonským utlačovaným a ve slínu smrti sedícím a nejtvrdšími okovy hříchu a ďábla sevřeným, světlo, svobodu a spasení dal, kterýž jim práva a dědictví království nebeského dobyl, kterýž je s Bohem Otcem zase smířil. (Viz Katechismus Římský. Český překlad z roku 1867., str. 37.) Tito jmenovci toliko předobrazovali Krista Pána, přinášejice jen částečnou a časnou pomoc a spásu: ale Kristus způsobil všeobecnou a duchovní spásu; pročez v tom smyslu jméno Ježíš jest docela nové, jakéhož nikdo dosavad nenosil. Však rozeberme sobě, milý čtenáři, ještě podrobněji smysl toho nového jména a onen »milostivý úřad,« který pů. obí ve všech duchovní spásu!

Předně znamená, že ten, který nosí jméno Ježíš, nás osvobodil od všeliké nehody a nevědomosti, od každého bludu, ode vsi viny, časné a věčné pokuty. Nebo není zla na světě, od kterého by Spasitel nás nemohl vysvoboditi. »Kristus Pán jest Spasitel nejen našich těl, ale i duší; jest náš Vysvoboditel netoliko od časné, ale obzvláště od věčné záhuby.« (Tomáš.)

Potom znamená, že nás nejen ode všeho zlého vysvobodil, nýbrž také výtečných darů nám udělil, aby spasení naše hojnější a veskrz dokonale bylo. On nám udílí svou milost, božskou moudrost, etnosti a dary Ducha svatého, své přehojné zásluhy k získání věčné slávy, až nás uvede do zaslíbené země, ovšem ne jako Josua (Ježíš), syn Navův, do té země, která pozemským mlékem a strdí přeteká, nýbrž do země, která mlékem a strdí nebeských radostí naplněna jest a duše věčně občerstvuje.

Konečně znamená »Ježíš« vlastní a osobní jméno toho, jenž zároveň jest Bůh a člověk, vyznačujice jeho božskou a lidskou přirozenost. »Kristus« (pomazaný) není

jeho vlastní a osobní jméno, nýbrž jméno jeho důstojnosti prorocké, kněžské a královské, k jejížto vykonávání od Otce svého duchovním olejem pomazán jest, t. j. naplněn všemi dary Ducha svatého. Také »pastýř,« »dvéře,« »cesta« a podobně jsou jeho vlastní a osobní jména, nýbrž představují ho jako v nějakém obraze a podobenství. Ale jméno »Ježíš« jest jeho vlastní a osobní jméno, představující ho jako Boha a člověka a obsahující všechna ostatní jména jeho. Pravím, že ho představuje jako Boha a člověka. Nebo nepřisluší mu, pokud jest pouhý Bůh, anebo pokud jest pouhý člověk, aniž nějakému andělu nebo jinému stvoření. Člověk sám nemohl nás vykoupiti, Bůh sám sice mohl, ale pouze skrze milosrdenství. Avšak Bůh-člověk vykoupil nás i dle přísných zákonů božské spravedlnosti, kteréž úplně zadosť učinil, vysvobodiv nás »mečem a lučištěm,« to jest zásluhami svého svatého života a umučení, »z ruky Amorrhejského,« z moci ďábla a hříchu (I. Mojž. 48, 22.). Prorok Isaiáš líčiv Spasitele, jak co vítěz nad svými nepřáteli v oděvu krví zbrocený přichází, ptá se ho: »Kdo jest ten výtečný v rouše svém?« A Spasitel na to odpovídá: »Já, kterýž mluvím spravedlnost a jsem obrance k vysvobození.« (Is. 63, 1.) Ejhle! tuto oznamuje nám svůj spasitelský úřad, jménem »Ježíš« naznačený, kterak totiž prolitím své drahé krve božské spravedlnosti dosti učinil, člověčenstvo od hříchů vysvobodil a s Bohem smířil, »uvodě v pokoj skrze krev svou, co na zemi, a co na nebi jest (Kol. 1, 20).« Ale pozorujeme také, že slavné jméno »Ježíš« mu nepřipadlo jen náhodou, anebo dědictvím a bez práce, nýbrž že osobními a výbornými skutky, ano nasazením života ho zasloužil. Jen krvavým vítězstvím dobyl onoho slav-

ného jména! »Ponížilt sebe samého, učiněn jsa poslušným až k smrti, a to k smrti kříže. Protož i Bůh povýšil ho a dal jemu jméno, kteréž jest nad všeliké jméno, aby ve jménu Ježíše každé koleno klekalo, nebeských, zemských i pekelných, a každý jazyk vyznával, že Pán Ježíš Kristus jest v slávě Boha Otce« (K Fil. 2, 8—11.).

Za tou příčinou také snadno rozumíme, proč ponižením sebe a krví prolitím zahájil den, v který obdržel své slavné jméno. Nechtěltě dříve slouti »Ježíšem,« než vylil krev a obětoval za spásu naši. Byloť arci jen málo krve prolito: nicméně i to málo bylo by postačovalo k vykoupení celého světa, ano i tisíc jiných světů, poněvadž byla krev Boha-člověka a tudíž nesmírné ceny. To málo krve, nožem při obřízce prolité, byl skrovný závdavek oné celé sumy, kterou za naše vykoupení na konci života doplatil, když biče, trní, hřeby a kopí i poslední krůpěj jeho předrahé krve z těla vytlačily. Když pak Bůh Otec viděl, jak božské Dítě se tehdy ponižilo, bolesti obřízky přetrpělo a podobu hříšníka na se vzalo: povýšil je jménem, kteréž jest nade všeliké jméno, jménem »Ježíš,« a dal takto svědectví, že ono dítě není hříšníkem, nýbrž naopak Vykupitelem hříšníků.

Jestliže však jméno »Ježíš,« jak jsi, milý čtenáři, slyšel, představuje Boha-člověka, připomíná také všechny dokonalosti, ctnosti a úřady, které jako Bůh-člověk má. Můžeme právem uzavírat: Je-li on Ježíš, jest také nekonečně dobrý, svatý, moudrý, všemohoucí, milosrdný, ano dobrota, svatost a moudrost Boží sama, poněvadž »jest nám učiněn od Boha moudrostí i spravedlností i posvěcením i vykoupěním (I. Kor. 1, 30).« Je-li Ježíš,

jest také nanejvýš pokorný, tichý, trpělivý, velkomyslný, skromný, poslušný, laskavý; neboť musil býti vzorem všech těchto ctností, protože »z jeho plnosti jsme vsichni přijali (Jan 1, 16).« Konečně je-li Ježíš, bude také našim mistrem, učitelem, lékařem, otcem, soudcem, ochrancem a pomocníkem. Tak tedy nalézáme ve jménu »Ježíš« všechno a můžeme důvěrně volati: Můj Ježíši a mé všechno!

Jelikož tedy jméno »Ježíš« má tak mnohonásobný význam, což divu, že v něm obsažena jsou veškerá ostatní jména, která proroci mu dávají, obzvláště Isaiáš: »A nazváno bude jméno jeho Podivný, Rádce, Bůh, Silný, Otec budoucího věku, Kníže pokoje.« Nebo Ježíš jest Bůh, poněvadž by nás nemohl vykoupiti, kdyby nebyl Bůh. Ježíš jest Podivný, poněvadž všechno v něm nové a neslychané: jeho vtělení, život a smrt. Ježíš jest Rádce či anděl velké rady, poněvadž jeho učení jest plno podivuhodných rad. Ježíš jest Silný, což obzvláště ve svém umučení osvědčil. Ježíš jest Otec budoucího věku, poněvadž nás na křtu svatém svou milostí znovurodí a dědictvím věčné slávy obdařuje. Jestli Kníže pokoje, poněvadž nám zjednává pravý pokoj s Bohem a s lidmi.

Obsahuje-li jméno Ježíš všechna ostatní jména, obsahuje-li veškeré dokonalosti, ctnosti a úřady našeho Spasitele, znamená-li vysvobození od hříchův, udílení božské milosti a darů Ducha svatého: zajisté má slavný, ano přeslavný význam. Avšak nejen význam a původ jsou slavné, ale i účinky jeho. Neboť jméno

III. »Ježíš« jest útěcha a naděje naše. Chtěltě Bůh ubohých lidí tím jménem potěšovati a jim naděje dodávati. Předpověděl to skrze proroka Isaiáše, říkouciho: »Pro Sion (církve

Boží) nebudu mlčeti a pro Jerusalemem nepřestanu, až vyjde spravedlivý jeho jako blesk, a spasitel jeho jako svíce rozžat bude,« t. j. z lásky k Sionu a k Jerusalemu nepřestanu se všemi zbožnými Hospodina prositi, aby seslal zaslíbeného Vykupitele k ospravedlnění světa a k osvětlení národův. A poněvadž tento Spasitel měl býti lidem pramenem všeho dobrého, píše v celé kapitole (62.) o jeho utěšeném působení zakončiv těmito slovy: »Aj, Hospodin ohlásil v končinách země, řecetež dceři sionské (církvi): Aj, Spasitel tvůj běře se (62, 11).« aby své a naše nepřátely potřel. Také na mnohých jiných místech představuje příštího Messiasše pode jménem »Spasitele« či »Spasení,« aby lid potěšil. »Doufanlivě jednati budu, a nebudu se báti: nebo síla má a chvála má Hospodin, a učiněn jest mi »spasením.« Vážiti budete vody s radostí ze zřidel »spasitelových.« Za tou příčinou i anděl, zvěstuje narození Kristovo, hned ho »Spasitelem« nazývá, říka: »Zvěstuji vám radost velkou . . . narodil se vám dnes Spasitel.« Kristus si tedy proto volil jméno »Ježíš,« aby lidé, pouze zaslechnuvše samé jméno, již potěšení a k důvěře povzbuzeni byli; i aby sám již jménem svým dobrotu a milosrdenství své na jevo dával. Moha sobě vybrati jméno od svých jiných nesčíslných vlastností: volil z nich tu, která nejvíce jeho k lidem náklonnost jeví a nade všechny chválena jest, totiž milosrdenství. Nebo jméno »Ježíš« nejvíce vyjadřuje a doporučuje tuto jeho vlastnost. A za tou příčinou velmi dobře vztahují se na ně slova z písně Šalomounovy: »Olej vylitý (jest) jméno tvé,« jak vykládá sv. Bernard. Olejem svítíme, živíme a natíráme tělo; olejem rozmno-

žujeme oheň, posilňujeme tělo a mírníme bolesti. Olej slouží k osvětlení, za jídlo a lék. Podobné troje účinky má také jméno »Ježíš.« Je-li hlásáno, svítí; je-li uvažováno, občerstvuje; je-li vzýváno, umírňuje bolesti. Odkud, táže se svrchu zmíněný sv. Bernard, odkud je po celém světě tak velké a nenadálé světlo, leč od rozhlášeného jména »Ježíš«? Zdaž Bůh nás nepovolal ve světle tohoto jména v předivné světlo své? (I. Petr 2, 9.) Za tou příčinou svatý Pavel všem tak osvětleným a v tom světle vidícím právem dí: »Byli jste zajisté někdy v temnotě, nyní pak jste světlo v Pánu. Jakožto synové světla choďte.« (K Ef. 5, 8.) Toto pak jméno bylo téměř apoštolu nésti před králi a národy a syny israelskými a nosil je jako světlo a osvětloval svět a volal všudy: »Noc přešla (pohanství a hřích chýlí se konci), den pak se přiblížil, odvrzmeš tedy skutky temnoty (hříchy) a oblecme se v odění světla (čiňme dobře).« (K Řím. 13, 12.) I ukazoval všem rozsvícenou a na svícnu stojící svíci: roznášeje všudy jméno Ježíše Ukřižovaného. Jak světlo to se zastkvivalo a jak doráželo na oči všech, kteří je spatřili, když z úst Petrových bleskem vyšlehalo, i stehna a nohy od narození chromého utvrdilo, i duchovně slepé osvítilo!! Zdaž nebylo, jakoby oheň ze sebe vypustil, když pravil: »Ve jménu Ježíše Krista Nazaretského vstaň a choď.«?

Než jméno Ježíš není toliko světlo, ale také pokrm. Zдали se v duchu neposiluješ, kolikrátkoli o něm přemýšlíš? Což občerstvuje tak ducha a smysly, což rozhojňuje ctnosti, počestné mravy a čistý život tak, jako jméno Ježíš v mysli pobožně přemítané? Každý pokrm jest suchý, není-li tímto olejem omaštěn. Každý pokrm jest bezchutný,

není-li touto solí připraven. Žádný list, v němž se nečte »Ježíš,« se mi nelíbí. Žádný hovor, v němž se neozve jméno »Ježíš,« se mi nelíbí. Ježíš jest mi jako med v ústech, jako zpěv v uších, jako ples v srdci.

Konečně jest jméno »Ježíš« také lék. Je-li kdo z nás smutným? Ať vstoupí do jeho srdce jméno Ježíšovo, a odtud necht vystoupí na jeho jazyk (ať je výslovi): a ejhle, vzniklé světlo toho jména zažene mračna smutku a vyjasní oblohu truchlivé mysli! Snad upadl někdo do hříchu a zoufalství, a způsobil sobě duchovní smrt. Necht vzývá jméno »život,« a rychle bude k životu přiveden. Snad má někdo tvrdé, vlašné a zlostné srdce: necht vzývá jméno »Ježíš,« a polepší se! Snad jest někdo v nebezpečí postavený, snad jest pochybnostmi trápen: ať vzývá jméno Ježíš, a nabude pevné mysli, i zahrána bude bázeň a nejistota! Nebo ty a takové věci jsou neduhy a mdloby duše; ale jméno »Ježíš« jest lék proti nim. Jen to zkus a vzývej to svaté jméno! »Vzývej mne v den soužení: (a já) vytrhnu tě, a ty mne budeš oslavovati,« napomíná Duch svatý skrze proroka Davida (49, 15.). Zajisté zakusíš, co tentýž prorok na jiném místě praví: »Blahoslavený ten člověk, jemuž jest jméno Hospodinovo nadějí jeho.« (Ž. 39, 5.) Neboť mocné a slavné jest působení toho svatého jména.

Závěrek.

Milý čtenáři! Ze všeho, co dosaváde bylo pověděno, poznal jsi, že jméno »Ježíš« má slavný původ, poněvadž s nebe pochází; že má slavný význam, poněvadž znamená Boha-člověka, našeho Spasitele; a že má slavné účinky, poněvadž jest našim potěšením, duchovním světlem, pokrmem a lékem. Ale je-li jméno to tak slavné, svaté, vznešené, potěšitelné

a užitečné: vstěp je v paměť a rozum svůj, abys vždy na ně pamatoval a o něm rozjímal; vstěp je v srdce své, bys je vždy miloval a z něho se radoval; klad' je na svůj jazyk, abys je uctivě a často vyslovoval a chválil. Měj je v takové uctivosti, v jaké je mívali svatí a světice Boží. Když svatý Ignát byl mučen, neustále vyslovoval jméno »Ježíš.« Jsa tázán, proč tak činí, odpověděl: »Poněvadž v srdci mém vepsáno jest. A vskutku, když to srdce po jeho smrti z těla vybrali, našli v něm jméno »Ježíš« zlatými literami vepsáno. Svatý František Assiský tak sobě zamiloval to svaté jméno, že pokaždé zvláštní sladkost cítil, kdykoli je slyšel anebo sám jmenoval: neboť zdálo se mu tak sladkým býti, jakoby byl medu okusil. Svatá Teresie tak si oblíbila to jméno, že zřekši se jména

svých urozených rodičů, volila sobě nazvánu býti: »Teresia de Jesu.« Svatý Jan Kolumbanský tak často toto nejsladší jméno vyslovoval, že i chlapci, to slyšice, členům jeho řádu říkávali »jesuaté.« Svatý Ignát z Lojoly zamiloval si je tak, že celému řádu svému je dal za štít, kterým se má proti všem nepřítelům hájiti. Svatému Pavlu bylo tak milé, že je ve svých listech nejméně 250krát napsal.

V podobné úctě a lásce měž i ty jméno »Ježíš« a zakusíš, čeho zakusili svatí a světice Boží: že totiž není prázdné jméno, jaké lidé na světě dávají; nýbrž, že skutečně také vyplňuje, co vyznamenává, to jest, spasi tebe. Pročež vděčně a radostně s prorokem Danielem volati můžeš: Chvalitebné a slavné jest jméno tvé na věky!

F. Xav. Zimmerhackel T. J.

Srdce Ježíšovo, se Srdcem Božím podstatně spojené, smiluj se nad námi!

Podává *P. Xav. Zimmerhackel T. J.*

(Slova z litanie o Srdci Páně.)

Ne všech pobožností a modliteb, které se k Srdci Páně konají, podávají litanie o témže nejvyšším Srdci nejvíce látky k nábožnému rozjímaní. — Srdce Páně rozmanitým způsobem se v nich představuje. Brzy poučuje a osvětluje rozum nebeským světlem, brzy roznečuje vůli láskou Boží. Budeš-li, milý čtenáři, prosby těch litaní do podrobná uvažovati, naučíš se znáti božské Srdce a rozmnožíš v sobě úctu a lásku k Němu. Již první prosba »Srdce Ježíšovo se Slovem Božím podstatně spojené, smiluj se nad námi!« obsahuje veledůležitá naučení, kterým však jen tehdy porozumíš, když jsi pojal význam jednotlivých slov jejich.

Předně jest tu řeč o »Srdci Ježíšově.« Srdcem tím míněno jest ono Srdce, kteréž v lůně Panny Marie počato bylo, když anděl Gabriel k Marii pravil: »Duch svatý sestoupí v tě a moc Nejvyššího zastíní tebe.« Duch svatý vzdělal z čisté krve Panny Marie bezprostředně ono lidské tělo a zároveň ono Srdce, kterým svět měl býti spasen. Srdce Ježíšovo jest tedy Srdce Spasitelovo. Z toho sám suď, milý čtenáři, o jak vznešený předmět se tu jedná. Ale jakkoli Srdce Ježíšovo jest nadmíru vznešené, přece jest a zůstane jako ostatní stvoření konečným.

Pak jest tu řeč o »Slovu Božím.« Tímto Slovem míněn jest Syn Boží, druhá božská osoba. Vira o ní učí, že

se sice od první božské osoby — od Otce — a od třetí osoby — od Ducha svatého osobně liší, ale nikoliv podstatně. Podle podstaty jest rovna Otci a Duchu svatému, neboť jest toliko jedna božská Bytost — jeden Bůh. Ačkoliv od Otce zplozena jest, přece jest věčna, jelikož od věčnosti zplozena jest, a tudíž Slovo Boží či Syn Boží jest nekonečný, všemohoucí, vševědoucí, vsudy přítomen, zkrátka: má všechny vlastnosti, které se Bohu samému přičítají. Za tou příčinou jest nesmírná a nepřekonatelná propast mezi Srdcem Ježíšovým, pokud jest stvořeno a nekonečno. Nechť jest Srdce Ježíšovo jako nadpřirozené dílo Ducha svatého sebe větší a vznešenější; Slovo Boží jest nekonečně větší a vznešenější.

V litanii mluví se posléze o spojení, a to o spojení podstatném mezi Srdcem Ježíšovým a Slovem Božím. — Srdce Ježíšovo bylo v prvním okamžení, když se stvořilo, s božským Slovem, s druhou božskou osobou spojeno. Spojení toto může býti rozmanité. Dvě osoby jsou někdy spojeny svazkem upřímného přátelství. Jiné jsou spojeny rodem a pokrevstvím, jako na př. matka a dítě. Jakkoliv spojení mezi matkou a dítětem velmi úzké jest, přece jsou to dvě osoby od sebe oddělené, z nichž jedna každá pro sebe a samostatná jest. Srdce Ježíšovo s božským Slovem jest spojení v jednu jedinou osobu, spojení to podstatné, či, jak škola dí, hypostatické. Srdce Ježíšovo jest se Slovem Božím tak úzce spojeno, že právem božským Srdcem sluje, poněvadž Ten, jemuž toto Srdce náleží, v pravdě jest Bůh, a ten dle podstaty své skutečně Bůh jest, toto Srdce svým Srdcem nazývá.

Když jsi taktó, milý čtenáři, jednotlivá slova prvé prosby v litanii o Srdci Páně pochopil, snadno porozumíš důležitým naučením v nich obsaženým. Vyskytuje se v nich obzvláště dvojce

naučení. Jedno táhne se k Srdci Ježíšovu, druhé svědčí nám. Z toho, co bylo řečeno, vysvítá předně, jak veliké a vznešené jest božské Srdce. Neboť právě tomu podstatnému spojení, o němž svrchu byla řeč, Srdce Ježíšovo děkuje za všecko, co má a co jest. Proto právě jest Srdce nejčistší; čisté od každého hříchu, nejen osobního, nýbrž i dědičného, ano i ode vsí zlé žádostivosti. A jak by mělo dědičnou skvrnou býti znečištěno to Srdce, které sobě Bůh sám, Bůh nejčistší a nejsvětější za přibyték vyvolil? Jak by mělo býti třebaš jen okamžik v moci satanově, toho nečistého ducha a protivníka Božeho? Pouhé pomýšlení na to odporuje i myslí i nauce křesťanské.

Srdce Páně jest pro své úzké spojení se Slovem Božím Srdce nejsvětější. Kořen a základ svatého života jest milost, její květy jsou rozmanité ctnosti, její ovoce zásluhy ctnostným životem získané. A kdo byl v užším styku s milostí Boží než Srdce Páně? Zdaž ho neoživuje Dárce všech milostí? Když již Marii, chtěje ji učiniti Matkou svou, zahrnul náplní svých milostí, jak hojně dary vлил teprve do svého Srdce, kteréž mělo býti jedním z nejušlechtlejších údů jeho člověčenství a náležitosti jeho Božství. Čím více pak kdo má milostí, tím více také může ctností konati a zásluhy sobě zjednati. Neboť čím zdravější a silnější jest kořen, tím krásnější bude květ, tím vzácnější ovoce. Jelikož Srdce Ježíšovo pro spojení své s božským Slovem všecka ostatní srdce převyšuje náplní milostí, předčí je také ctnostmi a zásluhami, pročež jest krátce řečeno nejsvětější Srdce.

Jiná výhoda tohoto spojení záleží v tom, že Srdce Páně má největší účastenství v dokonalostech Božích, totiž na Boží moci, moudrosti, dobrotě, blaženosti atd. Takovéto účastenství byvá tím větší, čím více kdo s Bohem

spojen jest. Nebo čím srdečnější jest spojení, tím horoucnější jest obapolná láska. A čím více kdo miluje, tím více sděluje ze svého tomu, jehož miluje. A poněvadž Srdce Ježíšovo s Bohem v jednotu osobní, tudíž co nejvroucněji spojeno jest, jest také láska Boží, kterouž toto Srdce plápolá, nejvyšší, a proto účastnosti na neskončených vlastnostech Božích největší. Zajisté žádná stvořená bytost neměla a nebude mítí takového účastnosti na božských dokonalostech, ani nevyšší anděl, ba ani Královna veškerých andělův a svatých; pročž Srdce Ježíšovo jsouc spojeno s božským Slovem, jest nejmocnější, nejmoudřejší, nejdobrotivější a nejblaženější ze všech srdcí stvořených.

Konečně jest Srdce Páně pro toto spojení také klanění hodno. Naše svatá víra učí, že se Kristu Pánu máme netoliko jako Bohu, nýbrž také jako člověku klaněti. Za tou příčinou my se netoliko božské osobě Kristově klaníme, nýbrž také lidské jeho přirozenosti, ne sice pokud od Božství oddělena, nýbrž pokud s ním spojena, ano právě proto, že s ním spojena jest. Je-li pak učení toto správně vzhledem k celému člověčenství Kristovu, zajisté vztahuje se také k jednotlivým údům jeho, poněvadž jim svédčí tentýž důvod. Proto bylo Tělo

Ježíšovo v hrobě odpočívající, ač mrtvé, přece klanění hodno, jelikož s Božstvím spojeno bylo. Také krev Ježíšova, jež s kříže tekla, zůstala klanění hodna, protože s Božstvím spojena byla, ač od Těla odloučena. Podobně jest i Srdce Ježíšovo klanění hodno, ovšem ne pokud od Slova Božího odděleno, nýbrž pokud s ním spojeno jest. Vždyť skutečně nikdy v jiném stavu nebylo, leč ve spojení se Slovem Božím. Ano, kdybychom si Srdce Páně oddělené od Slova Božího myslili, měli bychom pouhé lidské srdce na myslí, nikoli však Srdce Ježíšovo. Nebo Srdce Ježíšovo jest právě ono Srdce, kteréž vždycky od prvního vzniku svého se Slovem Božím podstatně spojeno bylo a po celou věčnost s Ním spojeno zůstane. Jak tedy celé člověčenství Ježíšovo pro své spojení s božskou osobou klanění hodno jest, tak jest i Srdce Jeho pro své podstatné spojení se Slovem Božím klanění hodno.

Z toho výkladu poznáváš, milý čtenáři, jak Srdce Páně všecko, co má velikého a vznešeného, obdrželo od Slova Božího či od Boha, a sice proto, že s Ním spojeno jest. Toť to první a důležité naučení, kteréž první prosba v litanii o božském Srdeci Páně tobě podává.

(Ostatek přístě.)

Dospěje-li duše tak daleko, že i v nejhorších strastech Boha může chváliti, pak obdrží ode mne jako milovaná nevěsta svadební věnec. Vděčnost a protivnosti jest nejbohatší a nejvzácnější korunou duše.

Kristus ke sv. Gertrudě.

Dokonalost nezáleží v té činnosti, kterou duše na sobě poznává, nýbrž v té, kterou Bůh na ni vidí. To pak jest něco tajného, skrytého. Duše nemá si tedy mnoho troufati, nýbrž báti se.

Sv. Jan z Kříže.

Nepachtí se nadarmo, nikdy nebudeš mítí pravého pokoje duše, dokud se všeho nezřekneš, po čem toužíš. *Sv. Jan z Kříže.*

Nedůvěra v sebe a důvěra v Boha jsou dvě misky na vážkách; čím výše jest jedna, tím hlouběji dráhá.

Sv. František Sales.

Vůle Boží budí vůdčí naši hvězdou; povede nás ke Kristu, buďto k jeslím nebo na Golgothu! *Sv. František Sales.*

PŘÍTEL.

ám v světě jsem a nemám přítele,
bych hlavu na hruď jeho sklonil,
bych šeptal mu své tužby nesmělé,
s ním slzy nad bolem svým ronil.

A nemám druhá, dlaní laskavou
jenž vedl by mne dráhou jistou.
bych prošel dnů svých dálavou
a zachoval si duši čistou;

by zvedl mne, když v cestě upadnu,
a vyléčil mne, když se zraním;
by vznítit mne, když vychladnu
a vzpřímil, když se chabě skláním.

Můj Příteli, ó dobrý Ježíši,
dej se mi přivínout k Tvé hruďi,
z níž voní pokoj nejtišší,
ať složím v ní vše, co mne trdí!

Tvou krví, Pane, smyju rány své,
jež — balsám mystický — je zhojí,
a cíle, k němuž mne Tvé slovo zve,
já dojdu, veden rukou Tvojí.

Své Srdce otevř mi, můj Příteli,
své Srdce, které láskou plane,
by trud a vášně za mnou nesměly,
jež hříjí v srdce rozervané.

J. Fucelka.

Katakomby římské

jasný důkaz pravosti naší církve.

Pise Boh. Hendl.

Brány pekelné ji nepřemohou, pravil Kristus Pán o církvi své, chtěje k útěše všech svých věrných naznačiti, že sice bude mítí církev jeho nepřátel dosti, nepřátel zuřivých, zášti pekelnou naplněných, že však přece nezahyne v boji s nimi, neboť jest na »skále« zbudovaná. A dějiny církve naší potvrzují a dokazují slova Páně. Od počátku až po doby naše nescházelo církvi nepřátel, nepřátel mocných a krutých, ba byly doby, kdy jižjiž se zdálo, že církev zahyne, že neodolá bouřím proti ní burácejícím, a hle, církev trvá posud, trvá v síle nezdolné, neboť vždycky ujala se jí prozřetelnost Boží. Tak jako kdysi na lodičce Petrově, kde Spasitel spal při hrozně bouři, volali apoštolé ustrašení: »Pane, zachovej nás, hyneme!« a Pán v nouzi nejvyšší povstal a poručil větrům a moři, a nastalo utišení veliké: tak i kdykoli církev v nejhorším nebezpečí tonula, povstal Pán a

zachránil dílo své. Hrozná to byla doba století 16., kdy několik odpadlíků vzbouřilo se proti matce církvi, kdy roztrhali chtěli šat její a hanbou ji pokrýti, kdy také se jim postěstilo mnohé země za sebou strhnouti v blud; tehdy byla církev Páně jako lodička na vzbouřeném moři, mocni nepřátelé, po lupu bažící, ukládali o její pád, a ona sama stála zde bez přátel a bez pomoci: a hle, lodička neutonula! Vzbudilť Pán kormidelníky moudré a obětavé, kteří lodičku Petrovu šťastně vedli vlnami do přístavu. Obecní sněm Tridentský obrodil církev, svatý Ignác z Loyoly poskytl udatných bojovníkův a sv. Karel Boromejský celou silou o to pečoval, aby ustanovení sněmovní vešla v život. Avšak nebezpečí nepominulo. Jednou zaseté dračí stmě zklíčilo a rostlo, až zase na konci minulého století hrozně jeho ovoce se ukázalo. Revoluce francouzská sesadila Boha, zrušila církev, odpravila krále a královnu, a jásala, že zničila náboženství

a osvobodila lid od pověry této. Co dříve volal satanský filosof Voltaire: »Zničte tu hanebnici!« t. j. církev katolickou, to se stalo. A hle, na jak dlouho? Krátký čas jen snilo lidstvo sen bez Boha, kochalo se ve svobodné nezávislosti od Boha; sen pomínil a hrozná skutečnost dokazovala, že svět bez Boha jest peleší lotrovskou, že lidstvo bez církve jest jako dravá zvíř v lesích, kde silnější požívá slabšího. Pomalu sice, ale přece vracelo se zbloudilé lidstvo k Bohu, církev obstála, ruka Boží a vlastní síla jí udržela.

A v našem století? I tu jest dosti nepřátel. Nejenom vlažnost, ba holá nevěra pozvedla bez ostychu hlavu svou; víra vydává se za nesmysl, není Boha, není věčnosti a soudu, není nebe a pekla, neboť nemá člověk duši nesmrtelnou. Tak hlásá se v knihách, tak učí se mnohdy i ve školách. Církev svatá jest prý jen vynálezem lidí, neboť nebyl prý Ježíš Synem Božím; ba mnozí i tak daleko v nevěře dospěli, že vůbec popírají, že by Ježíš Kristus kdy byl žil, vydávajíc svatá evangelia za pouhou povídku. Ti pak z nepřátel, kdož dějepisnou pravdu nepopírají, vytykají církvi svaté, jak to již činili lzívi reformátoři v 16. století, že není církvi pravou, že daleko se odchýlila od církve prvotní, křesťanské, a tak přivádějí ji o vážnost a podrývají důvěru k ní. Věru má nyní katolík perný boj, pokušení jest veliké, a tu ukazati sluší své přesvědčení, dokázati svou lásku a věrnost k církvi Boží. Mimo milosti Boží je potřebí k tomu dobrého poučení, pravé známosti o důkazech pravosti církve naší, a proto je potřebí za dob našich, aby katolíci křesťané svou víru dobře znali a vážnost církve své uhájiti dovedli.

A Hospodin sám přispěl nám na pomoc. Teprve v našem století prozkoumány jsou důkladně rozsáhlé kata-

komby římské, již v 16. století objevené, podzemní to místnosti z prvotných dob křesťanských pocházející, v nichž za krutých pronásledování církev mnohá léta žila, v nichž nápisy, obrazy, rozličné nářadí a celé uspořádání o víře starých křesťanů dosti jasný obraz podávají. Tak jako nyní učené výzkumy v Egyptě, Palestýně a v Assyrii dokazují pravdivost Písem svatých Starého Zákona, tak pozvedají starí křesťané hlasu svého z katakomb a dokazují pravdivost Nového Zákona a učení církve svaté katolické. Křesťané z dob apoštolských, dávno před věky zemřeli, volají křesťanům doby naší: »Vy nevěříte církvi vaší? Pojdte jen k nám, hleďte a vizte, co naši vírou, naši nadějí bylo, srovnávejte s věrou a nadějí církve nynější a poznáte, že není rozdílu; čemu věřila, co učila, co doufala, co milovala církev prvotní, to věří, to doufá, to miluje, tomu učí i církev nynější.« Jaka to útěcha nám katolíkům! Jak máme si vážiti, jak máme milovati církev svou; vše ve světě se během času změnilo, církev zůstává tatáž, neboť Duch svatý, jenž jí řídí, se nemění. Nepřátelé církve naší necht poznají, že nemoudře a nespravedlivě jednají, neboť vzpirají se proti pravdě; necht také poznají, že proti církvi ničeho nezmohou, neboť ona jest dílem Božím. K tomu konci tedy k potěše a utvrzení věrných křesťanů, k poučení nepřátel psány jsou řádky tyto, v nichž načrtneme obraz církve prvotní v katakombách.

Roku 42. po Kristu přišel svatý apoštol Petr do Říma, střediska to tehdejšího světa, aby tam hlásal blahou zvěst křesťanskou. Obrátil se nejdříve na krajany své, židy, a získal některé váženější z nich pro nauku svou. Maje dobrý začátek, hlásal svatý Petr víru i pohanům. První z pohanů, jenž přijal svatou víru, byl šlechtitný senátor římský Pudens, jenž sv. apoštola také do domu

svého pohostinstvím přijal a s celou rodinou svou — matkou Priscillou, syny Timothejem a Novatem, a dcerami Pudencianou a Praxedou — pokřtiti se dal. V domě jeho zřízena první kaple křesťanská v Římě, první to katedrála, v níž první papež, svatý apoštol Petr, služby Boží konal. Tam shromažďovali se první horliví křesťané římsí, tam učil, křtil, svaté svátosti uděloval a mši svatou sloužil apoštol Petr. Tam světil biskupy a kněze, rozesílaje je do krajin jiných. Tam žil nějaký čas se sv. Petrem i sv. Pavel. Tam chovaly zbožné dcery Pudensovy přes 3000 mučnicků křesťanských, jichž těla byly s námahou se sbíraly. V tomto domě, prvním to paláci papežském, sídlili i první nástupcové sv. Petra, vrchní pastýřové celé církve.

Počet křesťanů v Římě množil se den co den; pověst o nich a svatém jejich životě roznesla se rychle i po ostatních církvích, tak že sám svatý Pavel v listě svém roku 58. křesťany římské pochválil slovy: »Vaše víra hlásá se v celém světě a vaše poslušensví na každém místě jest rozhlášeno.«

Pěťadvacet let spravoval svatý Petr církev římskou, když vypuklo hrozné pronásledování křesťanů za císaře Nerona. Ohavník tento pojal úmysl, starý Řím znova nádherně vystavěti a zejména sobě palác se vši možnou nádherou zbudovati. K tomu konci dal r. 64. Řím na několika stranách zapáliti. Hrozný požár trval plných 6 dní a 7 nocí. Tři městské čtvrti vyhořely úplně, 7 jich bylo značně poškozeno a jen 4 zůstaly netknuty. Lid ovšem se bouřil, a nescházelo mnoho, že by byl ukrutníka zavraždil. Nero sice lidu lichotil, Řím znova a nádherně vystavěl, ale nemoha se zbýti nebezpečí, vinu požáru na ubohé křesťany sváděl. Lid i císař závodili nyní v hrozném pronásledování nenáviděných křesťanů. S vymyšlenou zuřivostí vrhli se pohané na

křesťany, mučice a zabíjejíce, koho popadli. Císař sám dával dobrý příklad. Dal celou řadu křesťanů, panen, žen, mužův i starců do pytlů zašiti, smolou polití a na tyče přivázané zapáliti. Při tak přiserném osvětlení procházel se Nero a lid v zahradách císařských.

Což divu, že zuřivci nejvíce namířeno měli na »hlavy« křesťanů sv. Petra a Pavla. Císař dověděl se, že i na dvoře jeho, ba v samé rodině jeho vyznavači nové viry jsou, zuřil a ustanovil všechny křesťany zahladiti. Tu byli i svatí apoštolé Petr a Pavel jati a do hrozného žaláře mamertinského vrženi. Ale i tam hlásali svatou viru mezi spoluvězni a podařilo se jim 47 obrátiti a pokřtiti.

Po devítiměsíčním žaláři vyvedeni jsou svatí apoštolé; Petr, jenž nebyl měšťanem římským, byl nejprve zmrskán, oba pak popraveni. Petr ukřižován a Pavel štat dne 29. června 67 po Kristu.

Mezitím, co Nero budoval nové město nad zemí, nelenili ani křesťané a budovali město své pod zemí. Každým dnem totiž množil se počet popravených umučených křesťanů, jichž těla křesťané horlivě sbírali a se vši poctou, jaká tělům křtem svatým posvěceným přísluší, pochovávali. Ale jak a kde? Křesťané drželi se způsobu, jakým i sám Spasitel pohřben byl: pohřbívali totiž do země a nespalovali mrtvoly, jak zhusta obyčejem bylo u pohanských Římanů. Nechtěli však také, aby jejich mrtví po smrti sdíleli s pohany totéž místo pohřební, jako za živa nedsdíleli s nimi místa bohoslužebná. V zemi posvěcené, mezi svými chtěli po smrti odpočívati, proto zřizovali si pohřebiště svá zvláště. K tomu cíli přepouštěly bohaté rodiny křesťanské pozemky své, ponejvíce u svých letohrádků kolem Říma; tu kopali křesťané hrobky, tu pochovávali svaté muččeniky. Čím více pak množil se počet mrtvých, tím více rozšiřovaly se pod-

zemní ony hřbitovy, jež jmenovali »Coe-meteria,« t. j. »místo spánku,« považuje po křesťanskou smrt ne za konec, nýbrž jen za spánek, z něhož se probudí v den vzkříšení.

Nejsouce pak křesťané v dobách pronásledování na zemi jisti životem a nemohouce se v obyčejných svých chrámech k bohoslužbě scházeti, utíkali se k zemřelým bratřím svým do podzemních hřbitovů, jež zoveme také »katakomy,« kdež alespoň po nějaký čas bezpečni byli. I pohané měli totiž úctu před místem mrtvých, a proto všechna pohřebiště používala ochrany zákona. Smutná nutnost, utíkati se do podzemí, ulehla na křesťany v prvních třech stoletích mnohokrát, neboť čítáme ne méně nežli deset krutých pronásledování, a to za císařů Nerona, Domitiana, Trajana, Hadriana, Septimia, Severa, Decia a Valeriana, jimž všem jen o to běželo, křesťany vůbec vyhladiti. Některé pronásledování trvalo po několik let, a po celý ten čas bývaly katakomby jediným střediskem a také jediným útočištěm ubohých pronásledovaných. Tu shromažďovali se v noci k modlitbě a oběti mešní, tu učili knězi obrácence a připravovali ke křtu svatému, tu křtili se noví křesťané, tu hlásalo se slovo Boží, odtud spravoval papež celou církev Páně. Někdy musili papežové několik měsíců, ba sv. Štěpán I. docela 8 let pod zemí strávit, neboť zloba pohanů po nich nejvíce pásla.

Z příčin těchto zřizovány v katakombách větší a menší kaple, s oltářem obyčejně nad hrobem některého slavného mučedníka, se sedadly pro biskupa a kněze a s oddělenými místnostmi pro věřící obojího pohlaví. Podzemní tyto svatyně byly také podle možnosti okraslovány. Stěny pokryty byly obrazy a nápisy, v nichž se zračila víra i naděje křesťanů prvotních; umělecké sloupy s hlavicemi, dovedně vyřezávaná sedadla

biskupská, okrášlený oltář atd. byly okrasou svatyně těchto. Osvěcovány bývaly lampami visícími a otvorem ve stropě mohl prouditi vzduch. Nádobí bohoslužebné bylo ponejvíce stříbrné, neboť úcta k nejsv. oběti učila křesťany vše vynaloziti.

Dlouhé chodby, v jejichž postranních stěnách v úzkých přihrádkách mrtví křesťané pohřbívání bývali, i svatyně vytesány jsou v tak zvané puzolance. Je to druh ztvrdlého písku, v němž se lehce kope, jež však přece tak pevným jest, že dvoje, troje až čtvero poschodí nad sebou se udržuje. Vlhkost se shora proniká rychle, tak že i nejspodnější chodby jsou suché a zdravé. Katakomb jest kolem Říma několik, dohromady však měří všechny jejich chodby 876 kilometrů, tedy asi 120 mil. Jsou tedy tak dlouhé, jako celá Itálie od konce jižního k severnímu. Plocha, již katakomby pokrývají, má 2,466.778 čtverečních metrů, tedy skoro celou čtvereční mili. Hrobů napočítlo se v nich přes 6 milionů. A to vše jest dílo rukou křesťanských, a to v dobách krutého pronásledování. Jaká to pile, jaká to horlivost ve službě Boží, jaká to svornost v církvi Páně!

Avšak i katakomby neposkytovaly později křesťanům bezpečného útulku. Krvelačný císař Valerian zakázal jim vůbec do katakomb choditi. Tu zasypali a zazdili křesťané obyčejné vchody a zřídili vchody tajné, obyčejně kamennými nebo pískovými lomy vedoucí. Avšak i to pomohlo málo. Pohané i tyto vyptávali a často přepadli bezbranné křesťany v katakombách při bohoslužbě a ukrutně je povraždili. Tak zahynulo i několik prvních papežů.

Konečně se Bůh nad církví svou smiloval; když byla po tři století prošla chněm zkoušky, přišel čas svobody, čas rozkvětu. Císař Konstantin zvítěziv pod praporem svatého kříže nad spolucísařem

Maxentiem, dal křesťanům svobodu, zakázal smrt ukřižováním a sám začal stavěti velkolepé chrámy v Římě. S jásosem opouštěli křesťané podzemní svá bydliště, katakomby, a církev svatá rozvíjela se a mohutněla utěšeně na zemi. Tehdy bylo katakomb 60, rozdělených pro 25 římských farností. V katakombách se již nepohřbívalo; nieméně však putovali křesťané často, zejména ve výroční den smrti mučeničů, ke hrobům jejich, a tam slavena také slavná bohoslužba. Papež Damasus okrášlil a opravil katakomby co nejskvěleji (panoval od r. 366.—384.).

Bohužel nebyly ani katakomby ušetřeny od vpádu nepřátel. Tak vpadli r. 537. Ostrogothové do Říma, poplenili a vypálili jej, vnikli i do katakomb, zpusťovali co mohli a mnohé docela zasypali. Roku 756. přišli zase Longobardové a ukradli mnoho těl svatých mučeničů, jež s sebou do Lombardska odvezli. Proto dali napotomní papežové svatá těla do chrámů římských přenést, zejména do Pantheonu, a na památku toho ustanoven svátek „Všech svatých.“ Jelikož způsobem tímto katakomby pokladu svého zbaveny byly, pozbyly u lidu důležitosti a jsouce víc a více zanedbávány zpustly, a poněvadž skoro všechny byly zasypány, zapomnělo se poněmáhlu na ně.

Stoletím devátým končí dějiny katakomb. Nyní však dobře víme, proč se tak stalo. Bylo to jen řízení Boží. V dobách ve víře pevného a horlivého středověku nebylo svědectví starých křesťanů třeba. Bůh nechal katakomby se všemi jejich důkazy víry prvotní, s obrazy, nápisy, celým zařízením klidně odpočívati, až přišel čas, kdy víra i církev ve velikém nebezpečí se octly. A to bylo, jak jsme již podotkli, ve století 16., kdy lživí reformatoři Luter, Zwingli, Kalvín a j. pravou církev zavrhlí a mnoho přívrženců získali. Tu zakročil Bůh a objevením katakomb slavně dokázána jest

totožnost nynější naší svaté církve a naší svaté víry s církví a věrou prvních křesťanů. Bylo to 31. máje 1578, kdy několik dělníků vykopávalo poblíž Říma puzolánku. Pojednou ztráci se jim půda pod nohama a oni propadli se několik metrů hluboko. Když pozorněji místo ohledali, seznali, že jsou v jakési dlouhé chodbě, z níž jiné chodby vycházejí a jejíž stěny byly plny jakýchsi malých kobek. Nález oznámen papeži, tento vyslal znalce, a výsledek bádání byl, že se našly staré, zapomenuté katakomby. Objevení toto způsobilo v Římě nemalý ruch. Celý Řím byl na nohou a vše putovalo ven, aby se podívalo na bývalé pohřebiště římské, na něž 600 let nikdo již nevzpomínal. Papež uložil učenému Ant. Bossiovi, aby katakomby probádal a dle starých zápisků nálezy určoval. Ač učenec tento a po něm mnozí jiní pilně se objevením katakomb zanašeli, byl přece výsledek slabý, neboť se musilo vše dříve vykopávati, rozházené a rozbité kameny a nápisy skládati, aby se nabylo jakéhosi obrazu. Teprve za papeže Pia IX. slavné paměti šla práce lépe. Pius IX. poukázal značný kapitál na práce v katakombách, zakoupil celý pozemek, pod nímž se katakomby nalézají, a získal podniku svému znamenitého učence a starožitníka rytíře Jana Rossiho, jenž s celým zápletem úkolu svému po celý život se věnoval a teprve před krátkou dobou zemřel. — Papeži Piovi IX. a neunavnému Rossimu máme děkovati, že nyní skoro všechny katakomby objeveny, prozkoumány, ač ne ještě docela, a všem přístupnými učiněny jsou.

Vypsali jsme zde stručně dějiny katakomb římských; ohlédneme se nyní a vizme, jakou cenu mají pro důkaz totožnosti naší svaté víry s věrou prvních křesťanů a pro důkaz neomylnosti naší svaté církve katolické, apoštolské. O tom s pomocí Boží ve člancích dalších.

Ó PANE MŮJ!

I.

Pane můj, ó Ježíši,
Ty's vzorem lásky nejvyšší
nám důkaz lásky bezmezně,
Tvé dalo Srdce líbezně!

Hle! v úzkosti, zla předtuše,
jsi trpěl hříšné za duše.

Však málokerá uváží,
jak přiliš Tebe uráží:

Ne v bídě jen a nuzotě
se utíkám k Tvé dobrotě —

těž ve štěstí a radosti
před kříž Tvůj klesám s vděčností!

II.

Když na má bedra tíž se snese,
až klesám pod ní tváří k zemi,
vždy nade mnou se stín Tvůj vznese.
můj Kriste Pane, blaze je mi.

Ty Bůh, a nes' jsi dřevo kříže
a kráčel's s ním až na Golgotu,
a nenařikal's pod jhem tíže —
ač ret se stápěl v krve potu!

Já bídný hříšník, měl bych klesat
pod sladkým jhem, jež's na mne vložil?
Ne! nikdy! vždy chci jenom plesat,
to k slávě Tvé, bych blaha dožil
věčného!

K. E. Vojtš.

Na slavnost' Zjevení Páně či sv. tří králů.

„A aj, hvězda, kterouž viděli na
východu, předcházela je.“

(Mat. 2, 9.)

Když mládenec, který se nabídnul synu Tobiašovu za vůdce do země médské, vešel do domu rodičů mládeho Tobiaše a vejda, pozdravil otce řka: »Radost budiž tobě vždycky,« tu pravil otec Tobiaš: »Jaká mi jest radost, ježto v temnostech sedím a světla nebeského nevidím?« (Tob. 5, 12.) I řekl anděl těše Tobiaše: »Pevně myslí buď, tudíž budeš uzdraven od Boha.« (Tob. 5, 13.)

A jako těšil anděl mládenec starého Tobiaše a k důvěře v Boha jej povzbuzoval, tak činili také proroci ve Starém Zákoně, ano prorok Isaiáš, jak jsme slyšeli z dnešní svaté epištoly, zpřima vyzývá lid Boží k radosti a k plesání a praví: »Vstaň, osvěť se, Jerusaleme, neboť přišlo světlo tvé, a sláva Hospodina nad tebou vzejde. Neboť aj, tma

přikryje zemi a mrákota národy: ale nad tebou vzejde Hospodin, a sláva jeho v tobě vidna bude. I budou pohané choditi ve světle tvém a králové v blesku východu tvého.« (Is. 60, 1—3.)

I stalo se, jak předpověděl Isaiáš, a první z pohanů, kteří chodili ve světle nebeském a v blesku východu jeho, zdaž to nejsou svatí tři králové, jejichžto památku dnes slavíme? Ústní podání vypravuje o nich, že když se z Betléma navrátili do krajin svých, že tam byli horlivými hlasateli Kristovými a že, jak svatě byli živi, tak svatě i vezdejší pouť svou dokonali a mučeničkou smrti korunovali. Ale odezřemež od tohoto ústního podání a nahlédneme do dnešního svatého evangelia, a zajisté shledáme, že oni to jsou, prvotiny z pohanů, kteří chodili ve světle nebeském a v blesku východu jeho.

Svatý evangelista dí: »Když se narodil Ježíš v Betlémě Judově za dnů

krále Herodesa, aj, mudrci od východu | přišli do Jerusaléma. A když se tu do-
 řijeli do Jerusaléma. (Mat. 2, 1.) A proč | věděli, že by hledaný Spasitel světa
 tam přijeli? Přijeli tam snad navštívit | v Bellémě se měl naroditi, když vyšli
 krále Herodesa? Ó toho ani neznali, a | z města, tu opět svítila jim hvězda na
 kdyby byli znali, nikdy by nebyli pře- | cesty, »předcházela je, až i přisedši stála

Svatí tři králové.

kročili práh domu jeho. Oni tam přišli | nad místem, kdež bylo dítě. (Mat. 2, 9.)
 poklonit se Spasiteli světa, a to proto, | Avšak to nebylo jediné světlo, které
 že viděli na východu hvězdu jeho. A | jim svítilo na cestu, ale jiné ještě bylo
 hvězda ta, která se jim ukázala, šla | světlo vzácnější nad hvězdu zázračnou,
 před nimi a oni šli ve světle jejím, až | a to jim svítilo do srdce a pravilo jim,

koho v Betlémě naleznou a dary svými uctíli mají.

Když přijeli do Betléma, pravi svatý evangelista, a když vešli do domu, nalezli dítě s Marií, Matkou jeho, a padše klaněli se jemu, a otevřevše poklady své, obětovali mu dary: zlato, kadidlo a myrrhu. Ó zdaž by byli mohli tak učiniti, aby se chudičkému dítěti klaněli, zdaž by tak mohli učiniti, aby zlato, kadidlo a myrrhu v obět mu podali, kdyby nebyli následovali vnitřního světla, kteréž osvécovovalo srdce jejich a jim pravilo, že dítěto to jest Bůh a spolu člověk, jenž proto na svět přišel, aby všech lidí

spasil svým svatým učením, svými svatými příklady a svou dobrovolnou smrtí? A proto také právem o nich můžeme říci, že oni prvotiny jsou z pohanů, kteří chodili ve světle nebeském a v blesku východu jeho. Ano víra v Ježíše Krista jest to světlo nebeské, které i nám vzešlo, ale málo by nám prospělo, když bychom nechodili ve světle jeho po všechny dny života svého.

Ó následujme příkladu svatých tří králů, choďme ve světle víry Kristovy, a i my se kdysi navrátíme šťastně do krajiny své, t. j. do života věčného! Amen.

F. K.

Milujme se!

Čtenářům „Školy B. S. P.“ podává Fr. Janovský. (Viz r. 1895)

X.

„Modlete se za sebe vespolek, abyste spaseni byli; mnohohť zajisté může modlitba spravedlivého ustavičná.“ (Jak. 5, 16.)

Jim jest krev tělu našemu a údům, tím jest milost Ježíše Krista našim duším; přináší jim život nadpřirozený, pokrm, silu, dostatečnost ke všemu dobrému, aby jednou vešly do slávy věčné. Všecky milosti jsou uloženy v božském Srdci Páně. Jako pohybem, tlukotem srdce proudí krev do našeho těla, tak pohybem Srdce Ježíšova proudí milost do duší našich. Máme pak převzácný prostředek, jimž můžeme Srdce Páně do pohybu uvéstí, abychom s dostatek milosti dostali, nejenom pro sebe, nýbrž i pro bližního; prostředek ten jest modlitba.

Pomněme, co proseb vyslyšel Pán, když s námi zde na zemi obcoval; kolika ubožákům spomohl, že ho prosili, anebo že se za ně jiní přimlouvali, za ně oro-

dovali. Pomněme, jak nás sám vybízi k modlitbě pravě: »Proste, a bude vám dáno, hleďte, a naleznete, tlucte, a bude vám otevřeno.« Pomněme slov sv. Jakuba: »Modlete se za sebe vespolek, abyste byli spaseni; mnohohť zajisté může modlitba spravedlivého ustavičná.« Tím se otvírá naší vespolné lásce veliké pole; jako jsne si volali navzájem: »Milujme se!« tak voláme dnes: »Modleme se za sebe vespolek!«

Hod Boží velikonoční r. 1872. byl v rodině profesora B... v německém jednom městě dnem na výsost radostným. Rodina ta nebyla četna; byltě jen otec, matka a jediná dcera. Matka byla vzorem paní, dcera perlou panen, otec výtečným učitelem a věrným synem svaté církve naší. Pojednou však polevoval v této své věrnosti a přidržoval se starokatolíků, kteří se vzpirají neomylnosti papežově. Bolesť a zármutek matčin i dceřin byly z toho veliky. Marně nabízely pobloudivému nejdůkladnější spisy o neomylnosti náměstka Kristova. Nadesla svatopostní

doba. V kostelích předčítán pastýřský list, v němž vybízeno k modlitbě za bludaře. Matka i dcera uložily si, celý půst modliti se za obrácení otce. K modlitbám přidaly mše svaté, časté přijímání, almužny a jiné dobré skutky — vše pro otce; on ničeho z toho nevěděl, nic netušil. A ejhle! čím dále postupovala doba postní, tím zamyšlenějším stával se pobloudilec, zejména po svátku sv. Josefa; knih nabídnutých už nezamítal, ale všecky pozorně přečetl. Nikdy tak bedlivě nechodil do kostela, jako tenkrát v pašijový týden. Na Bílou sobotu po obědě pravil: »Což abychom šli dnes pospolu ke svaté zpovědi a zítra ke svatému přijímání!« Slova tato dotkla se matky i dcery jako »Alleluja,« jež ráno při mši svaté bylo zpíváno. Plni vděčnosti a lásky přijali pospolu svaté svátosti a oslavili nejradostnější Hod Boží za celý svůj život.

Podobně možno i nám přispěti modlitbou našim spolublížním, vyprositi jim potřebné milosti Boží, a to nejenom těm, kdož s námi jsou spojeni svazkem příbuzenství, nýbrž i dušem ve všech končinách světa, zejména když prosíme Pána Ježíše, aby svou milostí doprovázel apoštolské práce misionářův u národů pohanských, aby svou mocí pokořil a obrátil nepřátely církve v naší vlasti i v jiných zemích, aby k pravému pokání přivedl zatvrzelé hříšníky, aby spravedlivě zachoval v dobrém až do konce. Toť převelebný apoštolát modlitby.

O tomto apoštolátě mluví slavný sluha Páně P. Spee T. J. ve své »Zlaté knize ctnosti« a ukazuje nám v pěti odstavcích, jak snadno býti apoštolem modlitby. Poslyšme!

I. Pozorují-li svět, vidím, co praví sv. Jan, že jest všecko plno žádostivosti těla. Kolik tisíc a tisíc lidí jest na světě, kteří nehledají, leč chlipné smyslnosti, radosti a rozkoše tohoto

světa! Běda těm, kdož zde na světě nemohou sebe menšího utrpení trpělivě snést; kdož tak jsou rozhyčkáni, že o bolesti nemohou ani slyšeti; kdož jen radost a rozkoš stále mají na mysli. Právě tací lidé budou na věky všeliké radosti zbaveni a v nevýslovných bolestech pekelných trápeni. Nyní toho ovšem nevědí, radostmi jsouce omámeni; nechťjí tomu ani věřiti, nemohou toho pochopiti, smějí se, když jim kdo smutný konec připomene; zavírají uši i srdce slovům výstražným, pokračují ve svém poblouzení, až je smrt zastihne, kdy se nenadají. Jaká to bude věčnost!

Ach, kdož by s takovými nešťastníky neměl soustrasti? Kdo by jim z té duše nepřál, aby se ještě v čas vzpamatovali, k Bohu se obrátili, žádostí tělesných zanechali, po blaženosti nehynoucí se roztoužili?

Odpověď: Bůh ví, jak si přeje, aby oni nešťastníci poznali nebezpečí, v jakém tonou. Kdo však mi dá, abych rozum jejich osvitil, vůli obrátil?

Bože nejmocnější, můj ukřižovaný Spasiteli, zde ukaž svou silu, svou moc. Poraž svou milostí žádostivost těla!

II. Pozorují-li svět, vidím, že jest všecko plno žádostivosti očí, t. j. plno lakomství, plno nezřízených a nespravedlivých tužeb po statečích časných, z čehož pochodí lest, podvod, klam, nespravedlivost, neupřímnost. Kdo s koho, ten s toho. Vdovy, sirotci, chudí, prostí jsou utiskováni; lidé bezbožní a nespravedliví se zmáhají, přibývá jim bohatství a slávy, úradův a důstojností. Jisto však, že nebude spasen, kdo své nespravedlnosti, nepoctivosti nezanechá, kdo škody nenahradí. Jak veliké množství lidu tone tudíž v nebezpečí věčné záhuby z této opět příčiny!

Ach, kdož by si nepřál poučení těchto nespravedlivých lidí, odvrátiti jich s cesty záhuby, uvéstí na cestu života?

Odpověď: Bůh ví, jak si přeje, aby všeliká nespravedlivost byla ze světa vyklizena, aby lidé žádostivostí očí zmámení se Zacheem poznali své hříchy, se Zacheem učinili náhradu.

III. Pozorují-li svět, vidím, jak pravi sv. Jan, že jest všecko plno pýchy života, ctižádosti nezřízené, odkud pochází nesvornost, hádky, sváry, vraždy, války, ba všecka hanebnost a neřesť. Lidé žijí, jakoby nebylo Boha, jakoby nebylo věčnosti. Běda těm zaslepencům! Nevystihlé, věčné utrpení se jim chystá.

Ach, kdož by si nepřál, aby všecek svár se světa vymizel, aby všichni lidé v pokoji žili, ve svornosti Bohu sloužili?

Odpověď: Bůh ví, jak bych se radoval, kdyby svatý mír celým světem zavládl.

IV. Pozorují-li svět, vidím mnoho nevěry a kacířstva, a tož svévolného. Kdo však nevěří, bude zavržen.

Ach, kdož by si nepřál, aby všichni lidé pravou vírou byli oblaženi, v pravé církvi naší Bohu sloužili?

Odpověď: Ó Bože, rač světlem evangelia přivést k sobě všechny národy, a je-li Tvá svatá vůle, rač mne užiti nástrojem k dílu tomu!

V. Pozorují-li svět, vidím, kterak se mládeži nedostává pravého vychování, kterak jí s věkem přibývá zloby.

Ach, kdož by si nepřál: byti tak mocným, aby ve všech zemích, zejména ve větších městech, mohl založiti školy a ústavy, v nichž by mládež prospívala nejenom ve vědách, nýbrž též v bázni Boží a ctnosti?

Odpověď: Ó Bože, rač se ujati ubohé mládeže a dopřáti jí, aby, netoliko její rozum, nýbrž i srdce bylo vzděláváno!

Toť modlitba prosebná, kterou možná celému světu prospěti, celému světu lásku upřímnou osvědčiti. Modlete se za sebe vespolek, abyste spaseni byli; mnohoho zajisté může modlitba spravedlivého ustavičná. (Jak. 5, 16.)

Pomněme nad to, milí přátelé, že i svým jiným dobrým skutkům, postu, almužně, věrnému plnění svých povinností můžeme dáti povahu modlitby přimluvné, že můžeme totiž skutky ony konati netoliko k slávě Boží a pro spásu duše vlastní, nýbrž též obětovati je Bohu pro spásu bližního. Milujme se i tímto způsobem!

(Příště dále.)

Marnivá záliba a touha po tom, aby o nás lidé mluvili a nás chválili, přivádí k zapomenutí na Boha a otravuje naše nejsvětější skutky. Žádná nepravost nad tuto není nebezpečná těm, kdož v duchovním životě pokračovali chtějí.

Sv. Vincenc z Pauly.

Již od přirozenosti příkrýváme rádi vlastní chyby; ale proč tak rádi odhalujeme chyby jiných? *Sv. František Sales.*

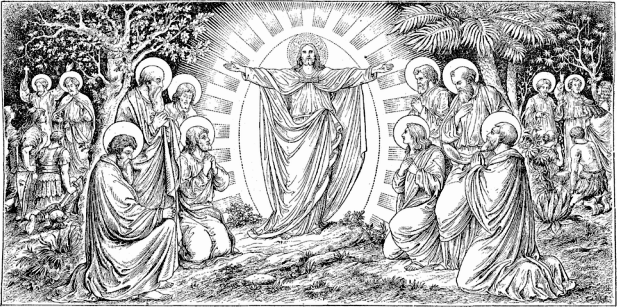
Kde jsi nalezl Boha? — «Kde jsem sebe sama opustil; kde jsem sebe nalezl, tam ztratil jsem Boha.» *Tauler.*

J d e m . . .

Jdem stále vpřed, co noha nohu míne,
jdem stále výš, do nadoblačné výše,
nás všechny cosi táhne v kraje jiné,
kde volněji se kráčí, lehce dýše.

A všichni přejdem Olymp přežádoncí!
Jen geniové stanou na vrcholu,
jih čela věncí záře nebes skvoucí;
ostatní rázem spadnou do tmy dolů!

K. E. Vojtř.

Zprávy z misí katolických.

Podává *Al. Kotyza.*

Palestýna. (Kláster Milosrdných bratří v Nazaretě.) Poslední dobou zaplavují protestantské sekty bohužel vždy více svatou zemi, tak že se katolíci vši silou přičinili musejí, aby posvátná místa, ctihodný to odkaz našich otcův, udrželi. Obraťme dnes svou pozornost k přívětivému městečku — Nazaretu. Zde působí mimo jiná družstva řádová od r. 1882. také synové sv. Jana z Boha. Nic nečiní na východany většího dojmu, jak obětavá láska našich Milosrdných bratří. Nový tento podnik byl od tehdejšího patriarchy jerusalémského radostně uvítán. První tři bratři usadili se zprvu v Nazaretě jako nájemníci a brzy na to byli množstvím lidí obklopeni, kteří u nich pomoci hledali. Pak zakoupili si za městem stavební místo, na němž postavili s pomocí hodných lidí domek, který však jen 6 postelí a 4 bratry pojmouti mohl. Po přestálých prvních překážkách vyvinovala se „útulna svaté rodiny“ pohnutě, ale jistě. Nemocní různých národův a náboženství našli zde zdraví těla a nezdědka také cestu do pravé

církve. V jediném roku bylo dílem v nemocnici, dílem v chudobinské lékárně a dílem v soukromých bytech neméně než 17.937 nemocných ošetřeno, z nichž 17 pohanů, 13 židů, 6731 moslemů, 33 koptů, 341 protestantů, 5258 řeckých rozkolníků, 1069 řeckých katolíků, 1077 maronitů, 3398 latiniků. % různých národností bylo zde kromě východanů 22 Němců, 21 Rakušanů, 62 Francouzů, 43 Italů, 11 Španělův a 4 Američané. Až dosud však scházel potvrzující ferman turecké vlády. Týž jest nyní najisto přislíben, a tím hlavní překážka trvání a vývoje ústavu odstraněna. Poněvadž pak bylo nutno budovu zvětšiti, tu uchopil se převor klášteríka nazaretského, P. D. Amšl, Rakušan, cestovní hole a šel sbírat dárky.

Čína. O pronásledování v Sutsuenu podává nám psaní apošt. provikáře, H. Pontviannea, následující zprávy:

Zloba lidská zvítězila. Náš mistokrál, zapřisáhlý to nepřítel křesťanského náboženství, poštlval proti nám pobouřený lid, a když jsme myslili, že jest všechno

již zachráněno, propadlo vše loupeži, zkáze a plamenům. Krátkou zvěst o tomto neštěstí donesl vám již asi telegraf, avšak podrobnosti chci sdělití dnes já.

Protestanti, kteří zde působí jako lékaři, dopustili se dle mínění Číňanů některých neopatrností. Jedna Číňanka zemřela následkem operace, kterou na ni byl protestantský lékař vykonal. Hned se roztrušovaly nejhorší pověsti. Po několika dnech se zdálo, že se bouře utišila, když se pátého měsíce (28. května) opovázil jakýsi protestant jít se podívat na slavnost tuan-yang, kterou na východním poli slavili. Jakmile jej shlédli, počali lomoziti a házeti po něm kamením; podařilo se mu sice dostat se domů, ale luza jej pronásledovala a dílo zkázy počalo. Když všechno odnesli a vyloupili, zapálili pak náš dům. Asi o půlnoci dověděli jsme se o tomto hrdinském kousku našich udatných Číňanův, avšak příliš jsme se nepolekali, neboť skoro každoročně, ba někdy i vícekrát do roka dopouští se čínská luza takovýchto výstředností.

Den na to, 29. května, obdrželi jsme po mši svaté list, v němž se nám sděluje, že se luza, rozhořčena dvěma výstřely, jež na ni byly od protestantů vypáleny, již také vrhla na ostatní přibytky, a že panuje vůbec proti Evropanům největší rozčilení. Nyní psal biskup vrchnímu mandarinovi, žádaje ho za ochranu, ale nedostal ani odpovědi. A přece již stály usedlosti protestantů v plamenech a zástup rozešvaného lidu hnal se na náš sirotčinec. Biskup nyní vstoupil do nositek a odebral se k tatarskému náčelníkovi, aby na něm alespoň vymohl, aby stavení zachráněna byla. Přišel k jeho úřadovně, byl za výhrůžek a nadávek odmrštěn a jeho průvod byl zbit. Když byl nucen nastoupit s nepořízenou zpáteční cestou, obklopila jej tlupa rozjítřeného lidu, rozbila mu nosítka,

tak že pěšky jíti musil. Cestou hvízдалy kameny ustavičně kolem jeho uší a často byl také trefen. Jakýsi mandarin chtěl mu ohromným svým pien-tanem (šavlí) hlavu rozpoltiti, čemuž se biskup šťastně vyhnul. Konečně podařilo se policistům odvésti biskupa do jakési dílny a odtud do úřadovny komisařovy.

Mezitím co biskup kong-kuan (úřadovnu) za pomoci bohoslovcův a našich sluhův opouštěl, spěchal jsem co možná nejvíce z našeho jmění zachrániti. Ale měl jsem sotva kdy nejdůležitější papíry uschovati. Loupežná tlupa tak nenadále se objevila, že jsem stěží přes ohradu utekl a u blízké pohanské rodiny se uschoval. Za půldruhé hodiny bylo všechno vyloupeno a zpusťeno a škoda veliká způsobena; ale dům aspoň ještě stál. Tu přišli tři mandarini s červeným knoflíkem s několika vojáky a v okamžiku luza zmizela. Toho okamžiku jsem použil a vrátil se domů. Jaký pohled! Stěny roztlučeny, nábytek rozlámán, náčiní, židle, lůžka — vše na hromadě. Tak pozoruji to zpusťení a v tom na mne sluha zavolá. Nejbližšími dveřmi sotva jsem vyklouzl a již se sem vrhla opět zuřivá tlupa, aby dům srovnala se zemí! Kolem jedoucí fu-kuan (úředník) volal na ně: »Jen do toho! Vše pobořte a vylupte, jen domu nezapalujte, aby soušedé nebyli poškozeni.«

Až dosavad stáli slušnější pohané při nás a pomáhali náš majetek před vzteklostí loupeživých rot chrániti. Nyní to přestalo. Zeď za zdí byla bořena. Celou noc bořili ještě zdi a vykopávali základy a překopávali půdu v domnění, že najdou poklady. Ihned na začátku zkázonosného díla padli na bednu, která chovala ostatky našeho ctihodného mučenníka msgra. Dufresse-a. Otevřevše ji, uviděli lupiči lebku a několik kostí. A nyní, aby sobě žuhu schladili, pověsili ctihodnou hlavu nad vchod bývalého

biskupského domu a vedle připevnili listinu, jež měla kolemjdoucím dokázati, že se lidským masem živíme!

Od toho okamžiku, kdy se biskup odebral k vrchnímu mandarinu, byl jsem o něho ve smrtelných úzkostech. Sotva jsem se utekl do středu křesťanské rodiny, když jsem ulyšel, že jest nejdůst. pan biskup zběsilým zástupem obklopen, kamením zasypáván a dykami ohrožován. Co jsem měl činiti? Po nesnesitelných třech hodinách přichvátal bohoslovec sotva dechu popadaje a vyprával, že jest biskup u komisaře v bezpeči a že i mne tam odvedou, jakmile se k tomu vhodná příležitost naskytne. A skutečně přišli kolem 11. hodiny v noci pochopové a vojini policejního prefekta, sesílení mužstvem podprefekta, a doprovodili mne k policejnímu ředitelství, kdež jsem biskupa konečně opět shlédl. Meškaje u rodiny U. obdržel jsem celou řadu zvěstí o našich nehodách a ztrátách. Náš sirotčinec i s kostelem a farou lehly popelem; Pe-men, nemocníci a katechumenat, potkal stejný osud; Tong-men, náš výtečně řízený chudobinec, zničen. Pan Bayon jen stěží vyvázl životem a ukryl se do sluměných domků svých farníků. Zkázou kaple, residence a škol Kin-Jun-Nganských končil osudný den 29. května. Mně připadla smutná povinnost o všem tom biskupovi zprávu podati, jenž slovy Jobovými odvětil: »Hospodin dal, Hospodin vzal, buďž jméno Hospodinovo požehnáno!«

Náš pobyt na policejním komisařství nepotrval dlouho. Kolem 3. hodiny ráno byli jsme v nosítkách do vládní budovy v Hua-Yang-Hieu dopraveni, kdež jsme se setkali s 18 Angličany neb Američany, kteří zde byli, jako my, zajatci a žebráky. O strastech zdejšího pobytu ani se nezminím; mandarin byl slušný, ale nikoliv místnosti. Brzy na to byli

jsme v nosítkách podprefektových dopraveni do pretoria v Ya-meu, kdež nám byl zahradní domek mezi bytem prefekta a domkem jeho sluhy za bydliště vykázan. Z tohoto malounkého domečku vám piši první dopis. Jsme zde stále střeženi; vojáci jsou ustavičně na dvoře a před branami pretoria. Stížnosti své jsme již podali, ale jak předvídáme, bude nám to při známé zášti mistokrlově ku křesťanskému náboženství asi málo platno. Také o ostatní misijní ústavy jsou v nemalých úzkostech. Kolují nejhorší pověsti; všude slyšeti hrozby proti kněžím, křesťanům a kaplím. Mo-Pan-Šan jest již rovněž zpuštěn a také jsme se dověděli, že tam bylo několik hrobů znesvěceno. Modlete se za naši ubohou misií!

Přední Indie. (Arcidiecése Bombayská. Návštěva katolického nalezince v Bombaji.) Bůh sám ví, jak nekonečně mnoho dobrého katolické řeholnice svou obětivnou láskou při misiích pohanských působí. Při tom jsou tak skromné, že za to žádné slávy nejen nežádají, nýbrž vše úzkostlivě utajují, tak že jen ob čas něco vyjde jen náhodou na jevo. Následující zpráva pochází z péra katolického laika z velikého obchodního města indického, jenž se náhodou od protestanta o nalezinci v Mount-Road dověděl a k jeho návštěvě se odhodlal. Nalezl jej uprostřed dobře zalidněné, ale málo přívětivé čtvrti města. Neuhledný domek s malým dvorkem. Ústav řídí, jak jsem se dověděl, několik sester sv. Kříže. Starší sestra přijala nás u vchodu a zavedla nás do ústavu. Táž žije již přes 40 let v Indii, zdála se dosud velmi statnou a zajisté jest dosud velmi činnou. Od ní dověděli jsme se o založení ústavu. Při svých sbírkách přicházely sestry na malé hošiky městem bloudící a braly je s sebou. Brzy byl domek plný, a tak počalo toto nové

dílo lásky k malým opuštěncům záhy buditi pozornost a zájem okolního obchodního světa, což mělo za následek, že se dostalo sestrám brzy prostředku k založení vlastního sirotčince. Touto dobou bydlí ve zmíněném ústavě přes 200 malých dítek, vesměs pod 4 roky.

Indové, Mohamedáni, Evropané — vše jest zde zastoupeno. Byl to divný pohled na ten malý svět, po zemi lezoucí, se batolící, válející, tu zápasící, onde opět pokojně sobě hrající a mezi ním sestru dohlížející! Děti vypadají vesměs zdravě a čistě a mají se tam podle všeho dobře.

„Katal. misie.“

PÍSNĚ LÁSKY.

Napsal J. St. Pavlík.

1.

Na slavnost Obřezání Páně.

„Per viscera misericordiae suae visitavit nos Deus et fecit redemptionem populi sui.“

Jak slunce vstávající ze stínu hor modravých si nebem cestu razí a na nivy a stráně zlato hází a hoří rudým ohněm rubínu.

Tak, Jezu, slunce spravedlnosti, svět vítaje, krev prvníš nechal téci dnes v obřízce, by zrození jí věci si dobyli Tvých zlatých milostí.

Dnes prvé viditelné znamení Tvé lásky, Ježíšku náš, vidíme, jež v Srdci Tvém se božském pramení.

Ó popřej, příkladem Tvým vzbuzení, ať stále na mysli ji nosíme, křtem svatým poznovu v ní zrození.

2.

Na slavnost Zjevení Páně.

„Apud Dominum misericordia et copiosa apud eum redemptio.“

Když v zaslíbeném Tobě národu Tvé lásky, Bože, růže takřka zbledla, tu hvězda divná z končin východu tří mudrce až do Betléma vedla.

Tam dítko leží chudé na postýlce a pláče — Boží Syn, Král věhlasný! Ó divě lásky vzácný, překrásný, ježž mudrcové spatřili v té chvílce!

Věz, tolik vody nechová ni moře, co lásky Srdce nebeského Dítka, jež vzývali tři králi u pokoře.

Ta láska přede se jak zlatá nitka i celým životem, ježž obětavý žil za nás Kristus, pastýř ovcí pravý.

Různé zprávy a drobnosti.

Mužná odpověď. Před několika roky zemřel hollandský ministr Moddermann. Byl sice protestantem, ale věřil a byl naskrz spravedlivým. Také měl velikou úctu k církvi katolické, ana právě tehdy v Hollandsku tak krásné ovoce nesla a co nejvíce blahodárnou činnost svou rozvíjela. Právě když se zmíněný ministr v městě Haagu zdržoval, přišel k němu mladý muž, právník, prose o místo ve státní službě. Ministr se ho otázal: »Ja-

kého jste vyznání?« Mladý pán odpověděl: »Jsem vlastně katolíkem, ale na tom mi tak dalece nezáleží.« »Co?« pravil ministr a povstav pokračoval dále: »Vy si neumíte vážiti toho, že jste v katolické církvi zrozen a vychován? Nemám pro vás místa, nebo kdo neslouží věrně Pánu Bohu, ten nebude ani králi svému věrně sloužiti.« — Milý mladý pán tedy špatně pochodil. — Tak by se mělo vsude jednat jako ten v Pánu zesnulý ministr.

Návrat do cirkve. Veliký rozruch působí ve Švédsku návrat do cirkve spisovatelky Heleny Nymblové, kterou anglický list *»The Pilot«* nazývá »jednou z nejbrillantnějších spisovatelek skandinávských.« Ačkoliv luteránské pastorstvo zuřivě se na ni vrhlo a hledelo její postavení i spisovatelskou slávu zničit, nedala se od svého úmyslu odstrašiti. Svou náchylnost k církvi katolické dávala ve svých spisech již dříve na jevo. Slovnatá konvertitka napsala svému příteli o svém návratu takto: »Divím se jen tomu jedinému a jest mi úplně nepochopitelné, jak dnes **myslíci člověk** může býti křesťanem a najíti přístav jiný než v církvi katolické!«

Vznešené smýšlení obráceného. Jeden Ind, který byl dříve tvrdošíjným modloslužebníkem, poznáv svůj blud, žádal misionáře, aby ho v křesťanské nauce

vyučil. Stalo se. Jeho obrácení bylo dokonale. Po křtu sv. žil jen službě Boží. Za několik měsíců na to povolal jej misionář k sobě, aby ho ke sv. zpovědi připravil. Ind byl velice udiven. »Když jsi mne,« pravil, »při vyučování o vyznání hříchů mých poučoval, domníval jsem se, že se to týká hříchů, které jsem před křtem svatým spáchal, abych je tím více měl v oskvlivosti. Ale teď mi praviš, že se musíme zpovídati ze hříchů po svatém křtu spáchaných. Jak je to možné, po křtu svatém ještě zákon Boží přestoupiti? Je to možno, po tak nesmírném dobrodiní od Boha, zase mu býti nevďečným, jeho docela urážeti?« — »Tak,« dodává dotčený misionář, »smýšlejí o velebnosti křesťanství nově obrácení Indové. Hle, jak zahanbují tím mnohé křesťany, kteří od svého mládí v křesťanské víře se cvičí a přece zákonů jejich nedbají!«

Milodary božského Srdce Páně.

A. K. vzdává čest a chválu Panně Marii Hrabýňské, sv. Josefu, sv. Felixu z Kantalicio a blah. Anežce České za vyslyšení prosby.

Z Prahy. Byl jsem delší dobu bez zaměstnání, až na modlitbu k nejsvětějšímu Srdci Páně a k Panně Marii, svatému Josefu a sv. Antonínu Pad. dosáhl jsem opět práce a výživy. *V. B.*

Z Choliny. Nižepsaná prosí o uveřejnění ve *»Škole B. S. P.,«* že blahosl. Panna Maria vyslyšela úpěnlivou prosbu za obrácení syna, jenž byl přišel na kluzkou cestu nemravnosti. *M.*

Od Velkého Meziříčí. Vroucí díky vzdávám božskému Srdci Páně, Panně Marii Lúrdské, sv. Josefu a sv. Antonínu Paduanskému za uzdravení z dlouhé nemoci po vykonaných devítidenních požehnáních. *A. M.*

Z farnosti Velko-Bystrické u Rožnova.

V bolestné nemoci své, kterouž skoro po celý rok trápena jsem byla, vzala jsem útočiště k božskému Srdci Páně a neposkvrněné Panně Marii Lúrdské s tou pevnou důvěrou, že po uzdravení svém vzdám veřejně svůj vroucí dík ve *»Škole B. S. P.«* A hle! Bůh a Rodička Boží mne vyslyšeli a pozdravili. A proto plnic tímto ve své těžké nemoci učiněný slib, vzdávám nevjroučnější díky nejsv. Srdci Páně a neposkvrněné Panně Marii Lúrdské za uzdravení z nebezpečné nemoci své, a prosím snažně všechny čtenáře *»Školy B. S. P.«* o jeden Otčenáš a Zdrávas, abych povždy stále zdraví měla. *A. J.*

Díkůvzdání od Ivančic, od Brna a z Litoměřic nebyla podepsána plným jménem a tudíž nemohou býti uveřejněna.

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Podává *Pl. Buchta.*

Řím a Itálie. O trapných záležitostech a napjatých poměrech na východě pojednal sv. Otec v nejnovější své allokuci

takto: »Celá Evropa hledí s netrpělivostí a očekáváním k sousednímu východu, jehož poměry bolestnými událostmi a

vnitřními spory jsou zakaleny. Je to kruté, politování hodné divadlo; města a vesnice potřísněny jsou krví, a širé končiny zpustošeny ohněm i mečem. Zatím co hlavy států způsobem nanejvýš chvalitebným shromáždí se ku poradám, aby pečovaly o zastavení řeži a obnovení klidu, neopomenuli jsme, pokud na nás jest, zastávat se této věci rovněž slech- tetné jak spravedlivé. Od počátku posledních událostí zakročovali jsme ve prospěch národa Arménův, a upozorňující je na autoritu jich panovníka, napomínali je ke svornosti, mírnosti a skromnosti. Zdá se, že tyto naše rady nevzbudily nelibost. Máme v úmyslu pokračovati v započatém díle, neboť nechováme toužebnějšího přání, než aby bezpečnost osoby a všechna práva v rozsáhlém tom císařství byla chráněna. Prozatím odhodlali jsme se poslati pomoc Arménům, kteří nejvíce utrpěli a jsou nejnuznější. Zároveň také byla uveřejněna apoštolská konstituce, kterou se pro Kopty v Egyptě zřizuje opět patriarchát v Alexandrii, jemuž budou podřízeni dva suffraganové. Dále ustanoví se pravidla pro zřízení a teritoriální ohraničení v této konstituci. Až do jmenování patriarchy spravovati bude patriarchát posavadní apoštolský vikář Koptů Cirille Macaire. (O krvavých událostech v Turecku, zmíněných v allokuci papežově, podána věcná a obsírnější zpráva níže.)

Rakousko. Dne 30. listopadu 1895 zemřel bývalý předseda ministerstva hrabě Eduard Taaffe. V čele rakouské vlády stál zvětšený státník od r. 1879.—1893. Při jeho nastoupení byla veliká rozervanost mezi Němci a Čechy, a hrabě Taaffe převzal v té příčině úkol smířovací. Vyrovnávací pokus jeho zmařen byl hlavně hřežnovými volbami do říšské rady r. 1891., kdy staročeská strana, jakožto část Taaffeovy většiny, poražena byla od Mladočechů. Hrabě Taaffe byl státník velmi obratný, a dovedl vládnout bez německo-liberální strany, jejíž bývalou moc zlomil. Zajisté že největší zásluhu si získal právě tím, že položil základ k vyvrácení lichého svobodářství v Rakousku. Budit čest jeho památce!

Francie. Ve sněmovně navrhl socialista Walter, aby se celý rozpočet kultu zamítl, a tím zjednala se svoboda vyznání.

Walter byl starostou v St. Denis, kdež dal odstraniti kříže z kostelův a zrušiti processí, aby přý nerušily komunikace. Ministr kultu Combes, ačkoli člen radikálního a církvi nepřátelského kabinetu, prohlásil, že rozpočet není příležitostí, při které by se mohla rozřešiti veliká otázka oddělení církve od státu, a návrh Waltrův že se přiči logice a účelnosti. Většina zamítlá potom návrh onen 355 proti 156 hlasům. — Pařížské listy oznámily, že francouzská zednářská vláda ustanovila generálním guvernérem v Tananarivě na Madagaskaru protestanta Laroche, o němž »Signal«, orgán francouzských protestantů, nejspíše vyzradil, že jest proto vyslán na dobytý ostrov, aby tam ničil dilo jesuitů, kteří s nesmírnými obětmi udrželi tam katolickou víru, a zároveň nároky Francouzů naproti bohatě podporovaným anglickým Methodistům, kteří zase pracují pro Angličany.

Norsko. Potěšné zprávy možno zaznamenati z Norska, kde církev katolická vůči hledě se vzmáhá. V žádné zemi evropské nebyla katolická církev tak úplně vyhlazena, jako v zemi sv. Olafa a Brigity. Nyni možno konstatovati »nové jaro« v zemi půlnočního slunce, jak listy anglické píší. Norsko jest pod správou apoštolského vikáře msgra. Fallize, rodem z Belgie, jenž dříve býval katolickým žurnalistou. Týž uveřejnil právě zajímavé věci o svých pracích. Katolický biskup v Norsku musí býti administrátorem, advokátem, notářem, stavitelem, novinářem, písařem, školním inspektorem, učitelem zpěvu, ale nejčastěji — žebrákem. Luteráni norští jsou snášlivější nežli švédští, dánští a pruští. Norové zachovali si přece něco z bohoslužby a hierarchického zřízení církve katolické. Luteránství bylo lidu vnuceno podvodem a násilím. Největšími rozšiřovateli katolické víry v Norsku jsou řeholnice svou křesťanskou láskou. Lid je má ve veliké úctě. Chodí veřejně po ulicích Christianie ve svém řeholním rouše a protestantské rodiny vyžadují si je do domů k ošetřování nemocných. V Christianii mají katolíci svou biskupskou rezidenci — skrovňý to domek — hospital, konvent pro školní dívky, seminář, několik konferencí svateho

Vincence, spolky dělnické, jedny noviny, tiskárničku, dva farní kostely a jeden noviciát. R. 1869. bylo tam katolíků 220; r. 1890. již 875 a r. 1894. dosáhl jich počet čísla 1200.

Turecko. Ze známého tohoto bouřlivého koutu Evropy přicházejí stále poplašnější zprávy. Věci v Turecku dospěly — díky nečinnosti, vlastně žárlivosti evropských velmocí — ke hromadnému vraždění křesťanů. Kéž by se bylo před 40 lety uposlechlo rady ruského cara Mikuláše! Tehdy již před krímskou válkou mohlo se »nemocnému muži« udělati konec, a bylo by se ušetřilo potoků krve křesťanské. Car Mikuláš nabízel Rakousku z Turecka podíl o mnoho větší, nežli jakého nabylo Bosnou a Hercegovinou, ale tu evropská diplomacie dostala pojednou píchání svědomí, tatáž diplomacie, která se nerozpakovala rozřezati Polsku na tři kusy. Tehdy dolehl na Rakousko Napoleon III., tentýž, který hned po válce krímské udeřil zrádně na říši naši, odtrhnuv ji dříve od Ruska. Byl to opravdu ďábelsky mistrný kousek politiky bývalého karbonáře. Od zne-

přáteleni Ruska začíná i doba našich neúspěchů politických. Když pak r. 1878. Rusko opět ve prospěch tureckých Slovanů zakročilo a již na pochodu bylo do Carigradu, byl to zase Bismark, který »nemocného muže« zachránil. Zatím však vnitřní rozklad v něm pokračuje s neúprosnou nutností. Diplomacie, at si vědomě nebo nevědomě, oddávala se velikému klamu, ujišťujíc, že Turka možno přivesti na dráhu reformy. Koran žádné reformy nepřipustí, vždyť koran a kultura jsou protivy nesmiřitelné a na vzájem se vylučující. Koran nepřipouští žádné rovnosti, žádné volnosti ve smyslu křesťanském, koran zná jen džaury, t. j. nevěřící psy, nikdy však rovnoprávné občany. Jak již bylo řečeno, rozklad v Turecku, dle všeho zdá se, že již nastal. Na všech stranách turečtí fanaticové proti křesťanům tasí zbraň, křesťanům pak nezbude nic jiného, nežli brániti se. Jakmile nastoupí lato okolností, pak přestane nadobro rozvláčné a váhavé vyjednávání diplomatův a velmocí budou donuceny zakročiti zbraněmi.

1400letá památka obrácení Francie na víru Kristovu.

Všichni národové křesťanství jsou vespolek jako bratři a sestry jedné veliké rodiny, jejíž neviditelnou blavou jest Ježíš Kristus, viditelnou pak náměstek jeho, římský papež, nyní slavně panující Lev XIII. Jak se radují členové jedné rodiny na památnou slavnost rodinnou, tak máme i my všichni účast míti na památné slavnosti toho kterého národa vírou sv. s námi spřízněného. Letos takovou slavnou památku rodinnou konati bude Francie, a sice 1400letou památku pokřesťanění celého národa francouzského. Sv. Otec milerád udělil mnohé milosti těm, kteří v roce tomto putovati budou do Remeše za příčinou této památnosti. Ač již v prvních stoletích nalézáme ve Francii, dříve Galii, křesťany, ano i jednotlivé diecese, nicméně po vytlačení Gallů ze země a osazení Franky jakoby nový život rozproudil se v zemi té. Přes mnohé překážky vidíme tu a tam opět nové křesťany shromážděné okolo svých biskupů. Hlavní však obrácení a sjednocení všech kmenů v jednotu víry stalo se o vánocích roku 496. za Chlodvika, krále frankého, jenž první z barbarů přijal křest z rukou katolického biskupa; tak stalo se na poděkování Bohu za obdržení vítězství nad nepřitelem. V Remeši, vypravuje dějepisec, byly tehdy ulice plné nádhery; chrám zářil nesčíslnými světly. Průvod velkolepý ubíral se do chrámu, zpívaje posvátné hymny. Sv. Remigius, biskup, vedl krále za ruku, za nimi šla královna Klotilda se dvěma sestrami, a za nimi 3000 udatných vojinů. Přišedše do chrámu byli pokřtěni. Toto obrácení krále způsobilo nesmírnou radost po celém světě katolickém, neboť církev našla v něm opět nového obhájce proti mnohým nepřátelům, bludařům a kacířům. Radost tu vyjádřil tehdejší papež

sv. Anastasius písemně králi Chlodvikovi. Začátek učiněn ve Francii, a nyní z Francie jakoby vycházeli missionáři a šířili sv. evangelium i v jiných zemích. Francie, prvorozená dcera církve sv., získala matce své mnohé jiné zdárné syny a dcery. Tak okolo r. 580. zasvítlo světlo sv. víry Visigothům skrze sv. Hermenegilda, mučenníka; r. 597. přičiněním Berthy obráčen král anglický Ethelbert, jenž podporoval sv. Augustina a spoludruhy jako missionáře řádu benediktinského. Brzy na to obrácono Bavorsko skrze Theodolindu, Flandersko skrze Dagoberta, Sasko skrze Karla Velikého, Bulhaři, Moravané, Čechové, Poláci a část Rusie skrze sv. apoštoly naše, Cyrilla a Methoda. Tim skutečně radost církve sv. dovršena. Že duch zbožnosti křesťanské panoval v zemích těchto, důkazem jsou křížácká tažení ku vysvobození sv. země z rukou svedepých Turků. A nyní zlý duch chce zkaziti simě dobré ve Francii, nasel koukole mezi pšenici, povstali nepřátelé církve, svedeni byvše neznabohy a bojovali proti Bohu a jeho sv. církvi. Výsledek hanebného počínání jich byl strašná, krvavá revoluce francouzská, která zasáhla všecky ostatní země a učinila veliký převrat v životě národů Evropy. I nyní není prázdná Francie nepřátel Božích a svých vlastních; jsou to hlavně svobodní zednáři. Tito nyní nový boj vypověděli církvi katolické, duchovenstvu a ústavám církevním. Ó kéž by aspoň tohoto roku, při této památce, opět vrátil se do země té původní duch křesťanské horlivosti, lásky a ctnosti, aby jako mnohé zlo odudt přišlo k nám, tak zase pramen blaha a štěstí vycházel k národům evropským! Božské Srdce Pána Ježíše, smiluj se nad zemí bl. Margarety, služebnice Tvé, nad zemí, v níž působili sv. Irenej, sv. Martin, a jiní věrní sluhové Tvoji!

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ie), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za Francii, aby ve víře zachována zůstala slavnou dcerou Církve svaté, a na všechny úmysly, jež odporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastráž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrono ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Pius IX. 1874.)

Svatý Michaeli archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v únoru: Oživení ducha křesťanského.

Bud' mně milostiv, ó Bože, jehož hledám, miluji, srdcem i ústy vyznávám, jehož chválím a ze všech sil se Tobě klaním! Duše má touží jen po Tobě! (Sv. Petr Damian.)

Ó MILOSTIVÁ SPASITELE MĀTI!

Ó milostivá Spasitele Māti,
Ty bráno k nebi duše vodící,
když vichry vášní počnou zlobně vāti
na žití mého kolotavé trati —
sviř na tu pouť mi jasnou dennicí!

Ty hvězdo vůdčí, která všechněm věkům
vzpomínáš mateřinou pravicí,
by bojovaly proti pekla vztekům —
k svým vod' nás vezdy nehynoucím vdčkům,
lej v hříchů rány balsám hojící!

Těm, kteří tady neunavnou péčí
lid mají vodit k pravdě zářící, —
ó pomoz, Māti, v perné této seči
a sáhni k pravdy vítěznému meči,
až zazní hesla boje věštící!

Ty, kteréš střela vítězíci nohou
saň pekel záští zlostně zuřící,
až vzhoří boje Boží pod oblohou —
tu vztálni ruku zemí nad ubohou,
znič peklo jedem klamu smrtící!

Ó bývej, Māti, stále nade námi!
Tiš vlny pýchy zpupně dující,
dej vítězství nad hřichu mátohami,
vod' dál nás svodů zlými zátopami
a v ruku tiskni míru větvici!

Fr. Chramosta.

Srdce Ježíšovo, se Srdcem Božím podstatně spojené, smiluj se nad námi!

Podává P. Xav. Zimmerhackel T. J. (O.)

Druhé neméně důležité na-
učení svědčí pak tobě, milý
čtenáři. Můžeš se od Srdce
Páně učiti, jak máš spo-
jením se s Bohem velikým a vznešeným
se státi. Arciť není tu řeči o tom, že máš
jako Srdce Páně podstatně se spojití

s Bohem, jelikož Bůh jedině člověčenství
Spasitelovo k takovému spojení připustil
a vyvolil. Tvé spojení s Bohem může
toliko morální či duchovní býti. Jak pak
se toto spojení uskutečňuje? Bůh se blaho-
sklonně k tobě snižuje, povznáší tebe
k sobě a spojuje se s tebou. Čím?

Předně milostí posvěcující, skrze kterou tě povznáší v stav nadpřirozený, to jest vyšší stav než tvé přirozené síly dosáhnouti mohou, udíleje tobě takovou svatost a spravedlivost, jakéž nevyhnutelně zapotřebí jest, abys náležitě s Bohem spojen byl.

Druhý prostředek jest nauka svatě víry, tudíž všecko, co Bůh skrze patriarchy, proroky i apoštoly zjevil, aby člověčenstvo vytrhl z temnoty toho pozemského života a povznesl k světým výšinám, kde Bůh přebývá.

Další prostředek jest milost tak zvaná přispívající, kterouž Bůh osvětluje zatemnělý rozum a síli slabou vůli tvou, aby tě tak lahodným způsobem k sobě vábil.

Především však jest sv. přijímání, kterým spojení tvé s Bohem nejen se počíná, nýbrž častěně již zde na zemi se uskutečňuje. Neboť když Kristus Pán v tom tajemství lásky se tobě za pokrm podává, činí tě účastným božské přirozenosti (jak dí sv. Petr), a připravuje tě zároveň na ono spojení s Bohem, kteréž jednou v nebi světlem slávy dokonáno bude.

Takovým způsobem hledí Bůh skláněti se k tobě, milý čtenáři, s tebou se spojití, aniž by tě však k tomu nutil. Neboť ty máš svobodnou vůli, a můžeš zcela volně se rozhodnouti, zdali chceš se k Bohu povznéstí a s Ním se spojití čili nic. Chceš-li, aby se toto spojení stalo skutkem, musíš také ze své strany činiti seč jsi. Kdežto Bůh se k tobě skloniti ráčí, musíš i ty se k Bohu povzvednouti, musíš mu takořka ruky své podati, a s nabízenou milostí spolupůsobiti.

Musíš spolupůsobiti předně touhou po tom spojení, a tuto touhu uskutečniti nábožnou modlitbou a prosbou o to spo-

jení. Musíš častokrátě prosbu v Otčenáši opakovati, toužebně volaje: »Přijď k nám království Tvé!«

Spoluúčinkuj vážným a častým rozjímaním o božských věcech. Slyš neb čti rád nauky našeho sv. náboženství, jak je kazatelé anebo Bohem nadšení spisovatelé vykládají.

Zejména srovnávej vůli svou s vůli Boží, t. j. ostříhej zevrubně, věrně a stále Božího zákona, jak církev, náměstkyně Boží, jej vykládá.

A když jsi pro lidskou křehkost jej přestoupil, uživej těch spasitelných prostředků, které tě od pádu pozdvihnou a na pravou cestu přivedou. Jdi obzvláště ku správě Boží, která jest onen rybník bravni, v němž se od hříšných skvrn očistiti a opět s Bohem spojití můžeš.

Tak spolupůsobila blahoslavená Markéta Alacoque, vyvolená choť božského Srdce Páně, a byla proto od Spasitele nadobyčejnými milostmi obdařena. Papež Pius IX. píše, že dávala svým řeholním sestrám příklad všech ctností. »Podivně skvěla se její pokora a vždy ochotná poslušnost; trpělivě snažela všeliké protivnosti, zachovávala zevrubně sebe menší předpisy, přísně zacházela se svým tělem a bez ustání se modlila.«

Budeš-li i ty, milý čtenáři, tak s Bohem, milostivě k tobě se sklánějícím, spolupůsobovati, budeš čím dále tím více s Bohem spojen a staneš se opravdu velikým, velikým ne před světem, který jen podle zevnějšku soudí, nýbrž před Bohem. Neboť myšlení, mluvení a jednání tvé bude den co den ušlechtlejší, staneš se Bohu podobnější a přiblížíš se vždy víc a více k nejvyšší a nejdokonalejší Bytosti. Toť právě to, co činí člověka opravdu velikým — totéž, co činí i Srdce Ježíšovo veliké: **Spojení s Bohem.**

Zaslíbení Pána Ježíše ctitelům nejsvětějšího Srdce.

Uvažuje P. Em. Kovář, O. SS. R.

Drve než umřel Mojžiš, mláček Boží, napomínal důrazně a otcovskými slovy svůj národ, aby nikdy nezapomněl na Boží dobrodiní. Aby jeho slova měla větší váhu, volá nebesa i zemi za svědka. »Slyšte nebesa, které věci mluvím, slyš země slova z úst mých.« A co jim vštěpuje v mysl a ukládá hluboko v srdce? »Bůh je věrný a beze vši nepravosti.« (5. kn. Mojž. 32, 1. 4.) Ano, Pán Bůh je věrný: co slibuje, plní. Jak vyhrožuje zlým pohromami a tresty, tak slibuje dobrým všeliké požehnání a odměnu již na tomto světě. Otci ve všem roven jest jeho jednorozený Syn, Ježíš Kristus. Bude-liž tedy Srdce Pána Ježíše jiné než Srdce Otce nebeského? Zajisté, že nikoliv. Pán Ježíš jako Bůh Otec je věrný ve svých slibech. — Vykupitel náš pravil své věrné služebnici blah. Markétě Alacoque: »Srdce mé je pramen a souhrn všech milostí. Nesčíslnými milostmi obohatím své věrné ctitele.« Nesčíslnými milostmi odmění věrnou službu nejsv. Srdci prokázanou. »Nesčíslné« vlastně slíbil milosti všem, kteří budou věrně uctívati jeho božské Srdce. Z těchto milostí uvádí se obyčejně jedenáct jeho »zaslíbení.« Měj strpení, milý čtenáři »Školy B. S. P.,« a uvažuj je se mnou, je obral jsem si za předmět. Bedlivě je pozoruj, srdečně je uvaž: jednokaždé je toho hodno. Jednokaždé utvrdí v srdci tvém oddanost k nejsladšímu Srdci Páně, jednokaždé dobře jsouc uváženo, roznítí touhu v srdci tvém, jeho Srdce nejdražší víc a více milovati.

Rozděleme sobě všech 11 zaslíbení ve 4 třídy. Dnes počneme s první, která chová v sobě 3 P. Pán Ježíš pravil:

1. »Dám pokoj rodinám, v nichž srdce mé bude vroucně ctěno.«

2. »Potěším je ve všech protiventstvích.«

3. »Požehnám všem jejich podnikům.«

1. zaslíbení:

Pokoj rodinám.

Již před Kristem Pánem známe rodinu velmi spokojenou. Byla to rodina Tobiášova, dobře známá z biblické dějpravy. Neoplyvala vezdejšími statky, ale zaopatřovala sobě výživu prací rukou svých. Jeden poklad měla, poklad vzácný: žila v míru a pokoji. Kde ho brala, ukazuje nám zřejmě starý Tobiáš dávaje synu svému naučení: »Neboj se, synu můj; chudý sice život vedeme, ale mnoho dobrého mítí budeme, jestliže se báti budeme Boha, a jestliže odstoupíme od všelikého hříchu a budeme-li dobře činiti.« (Tob. 4, 23.)

Spravedlivá tedy rodina, je rodina i spokojená.

Má-li býti pokoj a spokojenost v rodině, musí býti každý člen té rodiny sám se sebou v pokoji, musí on sám mítí pokoj ve své duši, ve svém svědomí, musí býti spravedlivým. Toť první základ rodinného pokoje.

»Ze slov Božích poznáváme Srdce Boží,« praví sv. Řehoř Nazianský. Ze slov Pána Ježíše poznáváme Srdce Pána Ježíše, můžeme bez všelikých rozpaků říci.

A co pravil Pán Bůh, co pravil Pán Ježíš o tomto pokoji a míru? Ústy proroka Isaiáše (32, 17) praví: »Bude účinek spravedlnosti pokoj a užitek spravedlnosti odpočinutí a bezpečnost až na věky.« Nuže, milý čtenáři, jsou-li všichni členové rodiny spravedliví, čistého

svědomí, budou i pokojni, spokojeni, může být pokoj v rodině. A Pán Ježíš — tedy i jeho nejsv. Srdce — ukazuje totéž. »Blahoslavení pokojní: neboť oni synové Boží slouti budou.« (Mat. 5, 9.) Co to znamená? Pokojní, mírní budou syny Božími. A kdo je pravým dítětem, synem Božím a skutečným dědicem království nebeského? Kdo žije v milosti Boží a v ní umírají — kdo jsou spravedliví. Ale naopak Pán Bůh mluví na více místech, že nespravedlivý nemá pokoje, nemá míru. A je-li takový členem rodiny, může mít ona pokoj? Zajisté ne! Poslechni tedy Pána Boha, poznej jeho Srdce: »Není pokoj bezbožným,« di zkrátka ústy Isaiáše proroka (48, 22). A zbožný Job totéž di: »Kdo se kdy protivil jemu, a měl pokoj?« (9, 4.) Každý bezbožný, t. j. nespravedlivý a hříšný je protivníkem Pána Boha — a měl by mít pokoj? pokoj svědomí? a je-li členem rodiny, měl by být od něho pokoj v rodině? Nikdy ne! »Není pokoje bezbožným!«

První a hlavní věno těch, kdo zakládají rodinu, má být čisté srdce, spravedlivé svědomí. Bez tohoto věna nebude se rodině valně dařit: hůře bude, lépe jistě nebude. Zde tedy, milý čtenáři, jsi-li v rozvaděné rodině, zde hledej příčinu nepokoje: ve svém vlastním srdci. Či tomu není tak? Posleček a něčti tuto dále, ale máš-li sváry v rodině, ptej se: Nejsem naposled sám toho příčinou? Není to moje nepokojné a nespokojené srdce? Nepraví-li tobě srdce nic, nevyčítá-li tobě svědomí nic, dobrá: podívejme se dále na druhý pramen růžnic v rodině, poznejme druhý základ rodinného pokoje. A ten jest?

Vespolná láska členů k sobě je druhý základ pokoje. Jiný pramen nepokoje bývají právě: nelaskavost, neupřímnost členů k sobě. Kdo nemá čistého svědomí a proto pokojného srdce,

vyhledává chyby na bratru, sestře, manželka na muži, manžel na ženě. Hledá záminku k hádce a sváru, různici a nepokoji. Nezdáři-li se mu to, tu laje, kleje, zlořečí, nadává. Nepomůže-li ani to, prchá z domu pryč, mezi cizí lidi, hledá vyražení a zábavy. A nachází je? Ano nachází, ale tak, jak praví naše přísloví: »Kdo pokoj doma nemá, jinde ho marně hledá.« Ano, hledá ho marně — zkrátka: nenalézá ho. Proč? Protože nosí své rozervané srdce, nespokojené svědomí všude s sebou. Proto smutně to vypadá v rodině, odkud odesel anděl míru. Ráno mají děti se modlití, a slyší místo modlitby kletby a zlořečení. V poledne mají členové rodiny společně pozdvihnouti ruce k nebi v pokoji a míru, a oni smačí chléb svůj hořkými slzami. Večer mají rodiče a děti poděkovati Otci nebeskému, a zatím — děti se strachem čekají, nepřiznají-li se nějaká bouře svárův a různic. Ale dosti již tomuto obrazu!

Pán Ježíš slibil: »Dám pokoj rodinám, v nichž Srdce mé bude vroucně ctěno.« Krásné to zaslíbení, žádoucí každé rodině! On mohl tak říci: On může dáti pokoj a mír. Každému srdci přinesl Pán Ježíš mír a pokoj, celé rodině lidí jej dal. Prorok Isaiáš sliboval ve jménu Božím Vykupitele, Messiáše, a tento Messiáš bude nazván »Knížetem pokoje, Otcem budoucího věku« (9, 6). Co Jeremiáš zvěstoval židům, platilo celé lidské rodině před Kristem Pánem: »Nebude pokoje žádnému tělu,« t. j. žádnému člověku. (Jer. 12, 12.) Jakmile však sestoupil Vykupitel náš na tuto ubohou zem, zvěstovali poslové Knížete pokoje: »Pokoj lidem dobré vůle!« Založil novou rodinu, rodinu to lásky bratrské, církev svatou. Posílaje své apoštoly, nařídil jim výslovně, aby šli do domů, do rodin a rodinám těm by přáli, by dali — co asi? Pokoj, mír.

»Do kteréhožkoli domu vejdete, reete nejdříve: Pokoj domu tomuto! a bude-li tu syn pokoje (= pokoj), odpočineť na něm pokoj váš: pakli nic, k vám se navrátí.« (Luk. 10, 5, 6.) — Louče se se svými apoštoly, prosil nebeského Otce, aby je uchoval v lásce, aby byli jedno. (Jan 17, 21.) Čistá láska totiž dává pravý pokoj, a pravý pokoj udržuje lásku. Proto odkaz Pána Ježíše rodině, t. j. církvi svaté, již tu zanechal, byl: »Pokoj svůj zanechávám vám, pokoj svůj dávám vám. Ne jako svět dává, já dávám vám.« (Jan 14, 27.)

Nemá-li tedy někdo pokoje a míru srdce, nenajde ho u lidí, u světa, nýbrž u Pána Boha, u Pána Ježíše. Proto modlí se i církve svatá za tento mír a pokoj říkajíc: »Ó Bože, od něhož jsou svaté žádosti, pravé rady a spravedlivé skutky, dej sluhům svým onen pokoj, jehož svět dátí nemůže, aby i srdce naše byla oddána Tvým příkázáním, i časy naše zhostivše se strachu před nepřátely, ochranou Tvou byly pokojny.« To jest onen mír a pokoj, který přeje svatý apoštol církvi Filippenské řka: »A pokoj Boží, který převyšuje všeliký smysl, ostříhej srdcí vašich i myslí vašich v Kristu Ježíši.« (Fil. 4, 7.) Tento pokoj vylévá se ze Srdce Pána Ježíše do srdce každého spravedlivého křesťana. Pán Ježíš udržuje tudíž milost Boží a lásku Boží, následovně i pokoj a mír těm členům rodiny, kteří ho mají. A kteří ho nemají? Kterí ho nemají, těm ho udílí. Místo však dlouhého výkladu a poučování, milý čtenáři, povím tobě příklad, jehož jsem se sám dočetl, abys viděl, že Pán Ježíš nyní plní, co byl dříve slíbil.

V jisté vznešené rodině vymizel v posledním desetiletí na krátký čas

pokoj, ne poslední to dobro v rodinném životě. Bylo to počátkem roku, kdy nepřítel všeho pokoje snažil se všemožným způsobem docela zničit pokoj a mír mezi manželi. To by bývalo zvláště dcerám nebezpečno. Ale co vše znuže modlitba dítek, jsou-li rodiče rozvaděni! Snažili jsme se přinést nějakou obět Pánu Bohu, prosili jsme za modlitbu v klášteřích, dali sloužit více mší sv.: zdálo se, že nebe neslyší našich modliteb. Bylo hůř a hůř, že jsme se domnívali, že bude nutný rozvod mezi manželi, k čemuž za živý svět jsme nemohli přivoliti. V této úzkosti počali jsme devítidenní pobožnost k nejsvětějšímu Srdci Páně, druhou k Panně Marii, po ní ke sv. Josefu. Ač jsme neměli jistoty, ukončivše pobožnosti, že budeme vyslyšeni. přece se vrátil jakýsi pokoj a důvěra v naše zkormoučená srdce. Opět jsme se modlili, a jedna z dcer slíbila: Budeme-li vyslyšeni, uveřejníme tuto milost a na poděkování dáme sloužit každý rok mši svatou. A hle, pomoc od nejsv. Srdce nedala na se dlouho čekati! Osoba, největší příčina nepokoje v rodině, byla z domu odstraněna, a jistá záležitost, s kterou se léta stále odkládalo, pojednou byla upravena, a dřívější pokoj vrátil se v naši rodinu. Kéž by, končí pisatel, nejsv. Srdce milostivě přijalo můj slib jako dík a oblažilo naši rodinu i všechny křesťanské rodiny svým ustavičným mírem a pokojem! (Dle »Sendbote des göttlichen Herzens.« 1885, str. 179.)

A tak přeji i já tobě, milý čtenáři, se sv. Pavlem: »Milost vám a pokoj od Boha, Otce našeho, a Pána Ježíše Krista.« (I. Kor. 1, 3.)

(Přístě dále.)

Chléb nebeský.

Dle *Jana z Avilly* předkládá *Fr. Kláma*. (Viz r. 1895.)

Pán Ježíš odjímá bázeň smrti. Horoucná touha Ježíšova, by mohl v duši mítí přítetek.

Necht se smrt již nechlubí, že hříchem nabyla vrchu a moci nad veškerým pokolením Adamovým. Ať slyší, co praví Pán, jenž jest ve Svátosti přítomen (jenž jest životem života našeho, jenž jest všemohoucí, a jenž moci svou smrt přemohl): »Ó smrti, já budu smrt tvá!« Neboť Pán náš a Spasitel, který za nás umřel, smrti svou osten smrti odňal. A protože jsme byli podrobeni smrti duchovní i tělesné, proto byl Pán náš po smrti pohřben, a tak nám zjednal oživující milost Boží pro duši a nesmrtelné žití pro tělo, tak že po soudném dni i duše i tělo ustavičně žití bude. Neboť jaký jest význam slov: »Kdo z chleba toho jísti bude, živ bude na věky.« Chtěl Pán jistě nás ubezpečiti, že moci chleba svátostného smrt bude přemožena. Tak věříme nyní, pravdu tuto poznáme, až, jak praví apoštol: »poslední odpůrce, smrt, bude přemožena.« Tak se naplní výrok, který proti smrti byl vyřčen: »Pohlčena bude smrt vítězstvím života.«

Ti pak, kteří užijí života nehynoucího, uchystaného tělu i duši, budou se smrti posmívati, kteráž, jak se nám nyní zdá, nadě vším tvorstvem panuje. Oni budou volati: »Ó smrti, kde jest vítězství tvé? Ó smrti, kde jest osten tvůj?« Osten smrti jest hřích; vždyť hříchem smrt ujala se vlády nad tvorstvem. Hřích zavinil smrt a moci hříchu povstal zákon. Tím zajisté, že zákon hřích zapovídá, leč síly a podpory neposkytuje, aby člověk mohl hříchu odolati, povstává příležitost, v kteréž lidé často hřešivají. »Bohu pak budiž

chvála,« dí sv. Pavel, »jenž nám dal vítězství nad hříchem skrze Pána našeho Ježíše Krista.« Kristus nám smrti svou opatřil milost a posilnil nás, že můžeme zákon Boží plniti a hříchu odpírati. A je-li hřích přemožen, jest i smrt přemožena; neboť kořen smrti jest ve hříchu.

Nikoliv, netřeba se smrti obávati tomu, kdo hřích přemohl; neboť hřích v nebi místa nemá, a tudíž smrt dokonale a úplně jest pohlčena. Ó té doby přeblažené, té říše přestátné! Můžeme právě blahoslaveným nazývati každého, kdo jísti bude chléb v říši Kristově! Ó Pane, jaké nesnáze, útrapy a protivnosti jsou nám uchystány v tomto slzavém údolí, kdež ustanoveno jest lidem jednou umřítí! A jasně smrti, kterýmž každý jednou projíti musí, jest velmi těžké, a tíže tato roste, vzpomene-li na soud Boží, který po smrti nastane, a kdež účel klásti budeme ze skutků dobrých i zlých, ba i z toho, co jsme dobrého činiti opomenuli. A neví žádný, jaký soud naň čeká, ač ovšem není nám neznámo, že výrok nám uchystaný bude buď šťastný nebo brozný. Avšak ať soud ten jest nejistý, nicméně netrať, křestane, myslí, ale pamatuj na slova: »Kdo z chleba toho jísti bude, živ bude na věky.«

Bojiš-li se smrti, ač jsi ještě zdrav, když na smrt vzpomínáš, anebo když jsi již na smrtelném loži, kde bázeň před smrti jest nejhroznější, ač se zdáš býti zmužilým, zvláště rozpomínáš-li se na hříchy své a na přísnu a neúprosnou spravedlnost Boží, připomínáš-li si muky pekelné a hrůzu smrti, která tě obkličuje a děsí, nepamenej také ve všem tom soužení: vyzpovídal jsem se z hříchů svých, učinil jsem všecko, co mi zpo-

vědník poručil, přijal jsem Pána Ježíše, doufám, že mne ze smrti věčné vysvobodí. Smrt tehdy nastala, když duše od Boha se odloučila; proto duše umřela spíše nežli tělo. Proto slušelo moudrosti a dobrotě Boží, aby opatřila lék, jimž by ztráta byla odčiněna a odstraněna. Pán Bůh v dobrotě a lásce své ustanovil sv. svátosti, abychom, přijímáme-li hodně lékařství svátostné, života duchovního znova nabyli. A Pán nám dal tento chléb nebeský, který, je-li hodně přijímán, posiluje nás, že nejenom všechny nesnáze a protivenství života vezdejšího přemáháme, ale že cestou příkázání Božích slábe a nepřetržitě kráčíme, až cíle svého, totiž radosti nebeské, dojdeme. Avšak byť i duše byla uléčena, přece tělo smrti zůstává poddáno, i všem útrapám, kterých před smrtí zakoušíme, bychom se cvičili v pokoře a by nás utvrdily v odporu proti hříchu, a že slušno, máme-li kdysi v nebi Kristu Pánu býti podobni, bychom i zde od něho se nelišili. Ač přesvatá duše Kristova hned v prvním počtí vždy žila životem milosti Boží, přece tělo Kristovo přesvaté všem útrapám, ba i smrti se poddalo. A že nesluší, aby sluha měl se lépe nežli Pán jeho, a že nad to jest služebniku nemalou slávou, může-li Pána svého následovati a jemu se podobati, proto nechť nikomu není odporno a protivno, musí-li tělo umřítí, ač duše s milostí Boží žije.

Obětuj Kristu ochotně život svůj, jsi-li nemocí sklíčen, ano i smrti rád se podrob, ač jest trpká a hořká, pamatuje na smrt překrutnou, kterou Kristus Pán pro nás na kříži podstoupil. A zdá-li se ta chvíle hrozná, ve které máš jíti do domu věčnosti, nezapomínej, že's přijal Pána Ježíše, jenž mocen jest a důvěřuje v Pána, volej: »A kdybych i kráčel ve stínu smrti, nebudu se báti zlého, protože Ty's se mnou!«

Ó sladký chlebe! Ó té blažené chvíle, v níž křesťan otvírá ústa, by přijal Pána mocného a dobrého, vítěze nad smrtí, Toho, jenž mrtev do hrobu byl položen, aby oživen z hrobu vyšel, tak že přemocná pouta smrti Krista v hrobě nemohla zadržeti. Hroznou věcí bylo proroku Jonášovi, když s lodí byl do moře svržen a v břiše velryby tři dni žil. Leč Pán pevniny a moře, Vládcе nad malými i velkými rybami, nastrojil velrybu nejenom z té příčiny, aby prorok v nitru jejím od smrti byl zachován, nýbrž aby i z nitra velryby živý vyšel. Poručil Pán velrybě, jakoby byla loď přepevnou, aby nejenom Jonáše mořem přeplavila, nýbrž i na protějším břehu na pevninu jej vyvrhla.

Čeho se lekáš, křesťane? Pán, kteréhož jsi při svatém přijímání do srdce svého uvedl, jest vítězem nad smrtí. Že pak v Pána důvěřuješ, přeplaví tě přes moře tohoto života, kamkoli žádáš.

Děkuj Bohu, tomuto Pánu svému, že, sestoupiv s nebe, popatřil na tebe souzením sklíčeného a hříchem smrtelně zraněného, aby tě od hříchův osvobodil a uléčil, vzbudil-li jsi nad hříchy svými upřímnou lítost, vyznal-li jsi se knězi z hříchů svých skroušeně a upřímně, vykonal-li jsi i pokání uložené, sám-li jsi také nějakému zadostičinění dobrovolně se podrobil. Milosrdenství Kristovo nenechalo tě opuštěného, vždyť Pán ustanovil služebníky své, kteří svátostným rozhrěšením svazky hříchův trhají, a slova tato jsou duši sladší nad med, jsou líbeznější nežli lahodná hudba, jsou olejem, který rány duše jistěji hojí, než olej vyhojiti může rány tělesné. Slova: »Já tě rozhrěšuji ode všech hříchů tvých ve jménu Otce, i Syna, i Ducha svatého.«

Jaká lahoda může této se rovnati? Uši tvé zaslechly výrok soudní ve při tvé, jenž potvrzen jest před soudnou

stolicí Boží, a jímžto jsi osvobozen od smrti věčné, kterou hříchy tvé zavinily. Veleben buď Bůh za toto milosrdenství své nestihlé, kterýžto člověka hříchem zraněného nejenom jako Samaritán olejem a vínem léčí, nýbrž jako dobrý pastýř i na ramena svá bere. Vždyť hříchy lidské Pán Ježíš vzal na sebe, uvádí očištěného a omilostněného do nejsvětějšího Srdce svého, tak že láska, kterou miluje kajcníka v Srdci, jest větší, než důkazy lásky, kterou mu dává zevně na jevo.

Proč se bojíš, křesťane, když Bůh pro hříchy tvé smrt podstoupil, když hříchy tvé vzal na sebe? Pro tebe se narodil, pro tebe byl obřezán, pro tebe byl pokřtěn, pro tebe kázal. Šel Pán cestou klopotnou do únavy, postil se, proléval pot krvavý a plakal. Byl bičován, pěsti byl bit do tváře, hlava byla zraněna ostrými bodlinami, ruce a nohy ostrými hřeby na kříž byly přibity, až s mnohou a nevýslovnou bolestí duši na kříži vypustil, i ztrávil hříchy naše právě tak, jak oheň slámu tráví. Proč se bojíš hříchů svých, když Bůh za ně zadosť učinil? Proč bys neměl s jistotou doufat, že ti Bůh nebe dá, když ti Pán radost nebeskou koupil krví svou? Buď ujistěn, že ač nejvyšší nebe od středu země převelmi jest vzdáleno, přece cena, která za ně zaplácena jest, větší výše dosahuje, jestiž cenou Bůh-člověk. Tak že odpuštění hříchův, ač veliké jest, i sláva a radost nebeská, kteráž jest nekončenná, přece jest věci nepatrnou, přirovnáš-li ji k Bohu. Aby však mdloba a slabost tvá byla posilněna, nemáš průvodčím v životě jenom pouhého anděla nebo Serafína, nýbrž Stvořitele samého, Pána a Vykupitele Ježíše Krista.

Přijímá-li kdo nebeský chléb, kterýž na oltáři se láme, a přijímá-li kdo krev Páně (kdo přijímá tělo, i krev přijímá), ten jest účasten těla a krve Kristovy.

Je-li ti útěchou vědomí, že jsi účasten těla a krve Kristovy, máš v zástavu slovo Boží, které tě ujišťuje, že jsi účastníkem těla a krve Páně. Nežádej s podobnou určitostí zvěděti, jsi-li účastníkem i zásluh Kristových. Není ti toho třeba, také v tom není vůle Boží; neboť neklamnou jistotu může podati jenom bezprostředné zjevení Boží. Dostačí ti důvěra křesťanská, a byť i důvěra tato nemohla se rovnati jistotě, dostačí úplně, aby srdce zmalátnělé bylo posilněno, a by člověk spoléhaje na zásluhy Kristovy, spokojeně a klidně žiti i umřiti mohl, a by zoufalství, které hřích působí, i nezměrná bázeň, která smrt předchází, byla odstraněna.

Ó nejsladší Pane, šťastna byla Tvá převať Matka, šťasten i svatý Josef, šťastni vsickni, kteří ti poskytli pokrm, nápoj, oděv, obydlí a občerstvení. Svatý Augustin praví: »Chceš-li míti u Boha přibýtek v nebesích, chovej Bohu ve přibýtku srdce svého na zemi.«

Kdo, bratři milí, dal Pánu zde na zemi přibýtek, aby byl nevzal přehojné odplaty v říši nebeské? Jeho přemilá Matka byla první, kteráž Krista hostila v životě svém, a dán jí za to trůn v nebesích, jenž vyvýšen nad trůny andělův a svatých, i kraluje po pravici Kristově. Zacheus přijímá Pána jednou do přibýtku svého, i praví mu Pán: »Dnes stalo se spasení domu tomuto.« Optejte se Marie a Marty, jaké odměny se jim dostalo, že přijaly Pána do přibýtku svého? Pozorujte hrob Kristův, v němž tělo Páně bylo chováno, a vizte, jak oslaven jest hrob ten, že i prorok nazývá hrob Kristův »slavným.«

Ó toho sladkého slova, kteréž v den soudný zaslechne křesťan, jenž zde hodné tělo Páně přijímal! »Hostem jsem byl, a přijali jste mne; přijmětež království, které vám jest při-

praveno. « Ó toho slova přeliblezného a velmi lahodného! »Byl jsem v žaláři, a navštívili jste mne; přijmětež království, vám připravené!« Rozumíte-li výroku tomu? Kdo jest moudrý, aby výrok ten zachoval a nestihlému milosrdenství Božímu porozuměl? Hostem jsem byl, a přijali jste mne; byl jsem v žaláři, a navštívili jste mne. Nevidíte-li poutníka neboli hosta, kterýž oděn jest rouchem, ve kterém nemůže ihned poznán býti, jako nebyl poznán učeníky, jdoucími do Emaus? Nepochopili jste ještě nikdy svatých slov Kristových, kteráž rozhňují srdce, kdykoliv křestan hodně Pána a Krále svého přijímá? Nevíte-liž, že Pán, ukrytý způsobou svaté hostie, k nám tak vlídně a laskavě mluví, jako kdysi k Zacheovi: »Sestup spěšně dolů; neboť dnes v domě tvém musím zůstat.«

Jezíš Kristus, jenž jest dobrota a láska neskonalá, žádá také od vás, abyste mu připravili příbytek, abyste příkázáním Božím i církevním se podrobili, před knězem se pokorili, svědomí očistili, abyste přečistému tělu Kristovu připravili čistý příbytek, jenž by vám jako milosrdný Pán lásku vaši hojnou odměnou zplatil. Zdá se vám snad věci nemožnou, abyste hlavy své ponížili? Zdá se vám obtížno, máte-li se celým srdcem pokoriti, bližnímu odpustiti a s ním se smířiti? Cítíte snad odpor v nitru, máte-li slovu Božímu naslouchati, máte-li svatě a zdržlivě živi býti, abyste čisté tělo Kristovo přijímali čistým srdcem? Snad zdá se vám požadavek ten nemožným?

Ach, jaký strach a jaká hrůza zmocní se vás v ten den, v němž spravedlivý Soudce nikoho nepřijme do příbytku nebeského, jedině toho, kdo v srdci hodný příbytek Pánu připravil, když Pán hrozným hlasem a strašnou tvářou zahřmí: »Pocestným jsem byl, a nepřij-

jali jste mne. V žaláři jsem byl, a nenavštívili jste mne. Odejděte ode mne, zatracenci, do věčného ohně, kterýž jest připraven ďáblu a andělům jeho!«

Rcete, nevděčníci, co znamená, Bůh jest uzavřen ve svatostánku, jest přítomen ve Svátosti oltářní? Není-liž svatostánek vézením Kristovým? Láska, kterou nás miluje, připravila mu toto vézení, a právě jest Pán věznem našim, ač přebývá v žaláři, kterýž mu láska připravila. Odhal lásku, kteráž Pána ve svatostánku drží, a poznáš, že není tvému Spasiteli možno přebývatí ve Svátosti oltářní bez lásky. Jakž by mohl Pán připustiti, aby nejsvětější a nezměrné tělo jeho obkličeno bylo místem tak přetěsným, jelikož žádný žalář, byť i velmi úzký a těsný byl, přece nikdy není a nemůže býti tak malý a nepatrný, považuješ-li nesmírné tělo Kristovo, kteréž hostí. A domníváš se snad, křesťane, že bezvýznamna jest přítomnost Kristova na zemi, kteráž mnohými hříchy jest poskvrněna? A těch hříchů jest množství nepřehledné, a hříchů každou hodinou, každým okamžikem přibývá! Ach, jak nemístným příbytkem neporušenému tělu Kristovu jest ten svět, kde bytosti jedny se porušují, rozpadávají, hynou a umírají, aby jiným postoupily místo, ale hroznějším obydlím jest ten svět nejsvětější duši Kristově, kteráž hřích má v nenávisti, má-li prodlévati tam, kde přečetné hříchy a nepravosti se páchají.

Chceš-li spolu s Bohem konati skutek milosrdenství a odívati rouchem nahé, naslouchej pozorně slovům, která pje církev svatá o slavnosti Božihho Těla. Kolikrátkoli ditky církve svaté velebnou Svátost oltářní přijímají, jsou jako ratolesti olivové kolem stolu Páně, i naplňují se slova Isaiáše proroka: »Oděješ se jimi jako okrasou, přioděješ se jimi jako nevěstou.« A tak se

raduje Kristus, vidí-li, že u oltáře jeho četné dítky se shromáždí, jako se těší pečlivý a laskavý otec, an vidí, že stůl jeho mnohými dětmi jest obklopen. »Raduji se jako člověk a plesám v Pánu svém, a duše má veselí se v Bohu; neboť mne přioděl rouchem spásy a obdal mne oděvem nebeským, jako ženich ozdobil mne korunou, a jako nevěstu okrášlil mne drahokamy a perlami.«

Jak šťasten a blažen bude v hrozný den soudu člověk, který před celým nebem a celou zemí zaslechne výrok Kristův:

»Ten i onen jest blažen a šťasten na věky, protože Synu Božimu v srdci přibytěk uchystal, protože v den nedělní a sváteční ke stolu Páně přistupoval.« A opět jiným bude řečeno: »Přijímali tělo Páně týhodně,« a opět jiní, »že ještě častěji přijímali Krista.« Ano, někteří každodenně Pánu hodný přibytěk v srdci uchystali. A nyní Pán zplácí jim touž mincí, ty, kteří byli poutníci a počestní, jdoucí k nebesům, nyní Pánem v přibytěk nebeský tak jsou přijati, jako přibytěk na zemi Pána v srdce své, jenž byl hostem a poutníkem na zemi.

(Příště dále.)

Svěcená hromnička.

(Ke svátku „Očišťování Panny Marie.“)

Starší Simeon, o němž nám dnešní sv. Evangelium vypravuje, přechásto prosival Hospodina, aby již brzy zaslíbeného Spasitele seslati a tak naději všech zbožných Israelitův ukojiti ráčil. Spasitele vlastním očima uzříti, dožítí se příchodu toho, na nějž národové čekali — naděje tato oslazovala starci trudné stáří a jen z té příčiny prosival za prodloužení života svého. Ó jak asi zaplesalo zbožné srdce stařečkovo, když jednoho dne očekávaný Spasitel vskutku ve chrámě se objevil — když Duch sv. v duši Simeonově pravil: »Ejhle — toto dítko, jež Maria a Josef obětují — jest Messiasem, na nějž jsi se tak dlouho těšil!« Jak chvěly se asi slabé jeho ruce — chvěly se radostí, když Ježíška do náručí svého bral; slzy zaleskly se v očích jeho, když na božské dítě pohlížel, jež mělo býti »světlem pohanům« a »slávou lidu israelského.« Proto překypuje srdce jeho vděčností k Bohu za tak velikou milost a

ústa šepotají prosbu: »Nyní propust, ó Pane, služebníka svého v pokoji.«

Ano, nyní umřel rád starý Simeon, neboť to jediné, co jej k životu tomuto poutalo — uzříti Spasitele — toho dosáhl. Simeon se smrti nebál, vždyť Písmo sv. dává mu krásné vysvědčení, že byl »spravedlivým a bohobojným mužem.« — Ó jak jinak u nás! Není slova, které by nám větší strach nahánělo, nežli smrt. Jdi ku starci 80letému, nemocí sklíčenému, jehož vetché tělo již již klesá do hrobu; čím asi potěšíš jej nejvíce? Snad tím, že brzy přijde vykoupení, že smrt zbaví jej trudného života, že si po dlouhé lopotné práci odpočíná atd.? Ó nikoliv! Mnohému se nesmí o smrti ani nikdo zmíniti. Že se zase uzdraví, že ještě déle žiti bude, tou nadějí jej nejlépe potěšíš. A proč to? Nemáme bohužel naděje té a toho přání, jako Simeon, spatřiti Spasitele Ježíše Krista, jenž v nebi jest, a uviděti jej tváří v tvář. Všecko naše chtění a bažení jest pozemské, hmotné, a proto netouží

duše naše po radostech nebeských. Proto také jest pro nás slovo »smrť« slovem hrozným. Hledme však na svaté a svěťice Boží! Ó jak radovali se tito, když cítili, že nachýlil se den života jejich a večer smrti že nastává! Jak horlivě volali se Simeonem: »Propustíš nyní, ó Pane, služebníka svého v pokoji!« A proč? Že milovali Ježíše, k němuž jen branou smrti přijíti možno jest, že smrť jim byla počátkem života — života nekonečného u Boha. Slovo »smrť« ztratilo pro ně hrůzu svou, neboť se s ním za živa zpřátelili, přečasto o ní rozjímajíce a na ni se připravujíce. —

Abychom i my po příkladu jejich činili, k tomu nabádá nás dnes církev svatá svěcenými hromničkami. Zbožný lid náš bere sobě dle starodávného zvyku svíčky dnes posvěcené s sebou domů, kde je v úctě chová a jen při zvláštních důležitých příležitostech rozsvěcuje, na př. při silné bouřce, při zaopatřování nemocného, obzvláště však dává hořící hromničku umírajícímu křesťanu do ruky, aby ve svitu světla tohoto duši svou vypustil. Ó kéž by také všichni zdraví i nemocní významu této posvěcené hromničky sobě vědomi byli! Světlo rozžaté hromničky znamená nám: světlo věčné pravdy a moudrosti — Ježíše Krista samého. Bez Něho, bez Jeho svatého učení, bez Jeho milostných prostředků, které z člověka dělají teprve to, čím dle určení svého býti má, totiž dítětem Božím, bez světla toho tápeme ve tmách nevěry, toneme v kalu hřichu a místo »dítěk Božích a dědiců království nebeského« stáváme se syny ďablovými a údělem naším věčně zatracení. Kristus jedině svítí nám světlem svým na temné cestě životem — on osvěcuje nám i bránu smrti.

Ó jak jinak jeví se nám ve světě tomto svět a všecky jeho radosti a pozítiky, jak nicotným statek pozemský,

jak pomíjejícím všecka pocta, důstojenství, krása a síla tělesná. Pozlátkem jeví se to, co za ryzé zlato máme — jen ctnost a spravedlnost, jen dobré skutky dle vůle Boží zařizené jeví se nám v plném lesku své hodnoty; a když vše ostatní nás jako láska falešných přátel doprovází až k smrti: doprovázejí nás tyto až tam, kam nám na cestu hromnička svítí — do věčnosti.

A jako nám světlo hromničky osvěcuje poslední vezdejší okamžiky a my při svitu jejím poznáváme, že jen marnosti světa toho opouštíme, tak osvěcuje nám světlo její na věčnosti i to, co tam na nás čeká — a to je soud. »Uloženo jest lidem jednou zemřítí — a potom bude soud.« Že první polovice věty této je pravdivá, víme ze zkušenosti. Že druhá, za to nám ručí neklamné slovo Boží. Ano, soud přísný, soud hrozný čeká nás na věčnosti, soud spravedlivý, při němž není ohledu na vznešenost ani na bohatství ani na učenost souzeného — soud před důležitý, neboť na něm závisí buď nebe anebo peklo.

Svit hromničky ukazuje nám však také dále soudce samého, a ten jest Ježíš Kristus, Syn Boha živého, Spasitel náš. »Co kdo seje, to bude i žiti,« a zase jinde: »Jakou měrou měříte, takou bude vám naměřeno,« tak pravil tento náš soudce, dokud ještě byl naším učitelem, dokud ještě s námi sdílel tento trudný život pozemský. On zasypal nás takofka dary a milostmi, on poskytl nám vše, čeho jen ku spáse třeba, on vydal se za nás na smrť, on však také přísně zkoumati bude, jak jsme všech jeho darův užívali, zdali jsme se přičinili s milostí jeho spolupůsobiti. Zdaž hrůzou nestrneme, pomníce, že sice rádi jsme dobré od Boha přijímali, za to jemu však sami ničeho nedávali, že sice zevně k dítkám jeho jsme se čítali,

vskutku však k nehodným připočtení býti zasluhovali, že jsme darů jeho mnohdy ke zlému užívali, ba i tím, co nám poskytoval, jej uráželi? Zdaliž hrůzou pak neoněmíme jako onen muž, jež král dopadl při hostině bez roucha satebního?

A jaký bude ortel nás? Ó vy duše zbožné, kteréž Boha milujete, kteréž proň trpíte, kteréž všecko utrpení jemu obětujete, ó těšte se blahou nadějí, neboť zaslechne ta krásná ona slova z úst Páně: »Pojďte, požehnaní otce mého, do království, které jsem připravil vám!« Bůh sám, Bůh přestědrý a všemohoucí, odmění vás za vše, cokoli jste pro čest a slávu jeho učinili, cokoli jste zaň a jeho sv. učení strpěli, cokoli jste dle příkazu jeho dobrého vykonali, a odměna jeho bude hojná. »I setře Bůh každou slzu s očí vašich a nebude smutku ani nářku ani holesti, neboť to vše již pominulo.« Bůh sám bude údělem vašim a to na věky.

Třeste se však vy všichni, kdož Boha znáti nechcete nebo znajíce jej, neposloucháte. Nebude pak Ježíš Kristus již vašim Spasitelem — neboť doba spásy uplynula — ale vašim přísným soudcem, a Bůh nedopustí, aby byl posmíván. Mnohdy se to sice v životě dobře bez Boha žije — tak volně, bez příkázání, ale jak hrozným jeví se potom taký život ve světle hromničky! »Odejděte ode mne, zatracenci, do ohně věčného, který připraven jest ďáblu a sluhům jeho.« Není hroznějšího rozsudku nad tento. Ó kéž bychom častěji na to pomýšleli! A co zachráni nás před takým

ortelem? Pokání a polepšení se! Vraťme se ku kříži, jež jsme opustili, smyjme s duše viny své krví beránkovou, aby soudce poznal vlastní svou krev a skrze ni nám milostiv býti ráčil.

Ejhle, co všechno osvěcuje nám světlo svěcené hromničky! Buďme všech těchto pravd povždy sobě vědomi a nepřekvapí nás ani smrt ani soud nepřipravené. »Pamatujme na poslední věci své a nezhrěšíme na věky.« Svěcená hromnička nebudiž nám jen holou věcí bez významu, nýbrž pamatujž nás na jasné světlo víry svaté, v němž choditi máme, aby smrt naše oslazená byla blahou nadějí a u věčnosti kynula nám zář Boží. Vždyť pamatuje nás na světlo, které nám podáno bylo po křtu svatém. Tehdy, když křtem svatým obmyti jsme byli od hříchu prvotního, kdy duše naše byla ve stavu milosti Boží, podal nám kněz hořící svíci, řka: »Vezmi hořící svíci víry, lásky a dobrých skutků, zachovávej bez pohromy úmluvu křestní, a drž se příkázání Božích, abys, až Pán k svatbě přijde, mu vstříc vyjítí mohl se všemi svatými, abys život věčný měl a blaženě žil na věky věkův.« Ó kéž držíme i na sklonku života hromničku rozžatou v ruce stydnoucí, jsouce v témž stavu milosti Boží! Pak s dobrým svědomím a v blahé nadějí zvolati můžeme se Simeonem: »Nyní propusť, Pane, služebníka svého v pokoji,« neboť pak očekává nás zaslibení Boží, dané na křtu sv. Hromnička sice vypadne z ruky naší mrtvé, oči naše neuzří již svitu jejího na světě, za to však oslní duši naší na věčnosti zář nebeská.

Boh. Hendl.

PÍSNĚ LÁSKY.

Napsal J. St. Pavlík.

3.

Na slavnost Očištvání Panny Marie.

»Exultavit cor meum in Domino.«
(I. Reg. 2.)

ak plesal's, zbožný starče Simeone,
když choval's Dítko svaté v náručí —
to růžového keře poupě vonné,
jež v plný květ se brzy rozpučí.

Ty's zblízka slyšel ono Srdce tlouci,
jež lásku do světa jen hlásalo,
a proto k nebi sýlal's díky vroucí,
a proto nitro tvoje jásalo.

To štěstí, duše zbožná, kyne ti,
když božské Dítko při mše oběti
se spojí s tebou v sladkém objetí.

Tu Srdce, v něž se ostny trnů ryjí
a ono, co se růže na něm vijí,
i s tvojm — jedním lásky tepem bijí.

4.

V čas svatopostní.

»Fortis est ut mors dilectio.«
(Cant. 8.)

Bud's Bohem, Synu! „S Bohem, Matko drahá,
já na smrt' jdu — má přišla hodina;
tak musí být — Ty víš to jediná...“
A přec ho Máti propustit se zdráhá.

Než láska její větší nad bol každý!
Hle, naposled jej k srdci ještě stiská,
a slzu zdržet chce, co z očí tryská,
ač z duše děsí se té bohovraždy.

Ó Matko, Matko statná ve svém bolu,
když bol a láska bojují v nás spolu,
Ty už nás snášet mužně každou strast!

Jen v trní rozvíjí se lásky růže;
i hořkost smrti láska k Bohu zmůže,
neb hotova je život v obět' klást.

Na neděli I. po devítníku.

„Vyšel rozséváč, aby rozséval
símé své.“ (Luk. 8, 5.)

odobenství, jež nám dnešní
sv. evangelium předkládá,
ráčil Pán Ježíš sám vyložiti
učeníkům svým. Z výkladu
toho i my poznáváme, že simé jest slovo
Boží, půda pak, do níž se simé zasívá,
že jsou srdce posluchačů slova Božeho.

Než kdo je ten rozséváč? Rozsé-
vačem tím není nikdo jiný leč sám
Kristus Pán; však také Bůh Otec jest
rozséváčem, dí sv. Albert Veliký, anot
dle výroku tohoto učitele církevního
stává ještě vícero rozséváčů; rozséváčem
jest také každý dobrý ano i každý zlý
člověk, také ďábel sám, ano i smrt. Každý
z těchto rozséváčů má vlastní simé,

kteříž rozsévá, a vlastní zemi, do kteréž
simé své rozsévá, a každý očekává užitek
ze setby své.

První rozséváč tedy jest Bůh Otec
a Pán Ježíš sám jest to zrno pšeničné,
které Bůh Otec seslal s nebe na zemi
neboli nasel, a které přineslo užitek
nejhojnější veškerému lidstvu, totiž vy-
koupení jeho z hříchu a smrti věčné.
Že tímto převzácným semenem Otce
nebeského jest, prohlásil Pán Ježíš sám,
řka: »Amen, amen, pravím vám: Zrno
pšeničné padnouc v zem, neumře-li,
samotné zůstane, pakli umře, mnoho
užitku přinese.« (Jan 12, 24—25.) Ne-
sčíslní zástupové vyvolených Božích, kteří
věčného blahoslavenství již dosáhli a
ještě dosáhnouti mají, ó zdaž to nejsou

nejpožehnanější klasy vyrostlé ze zrna pšeničného, jimž jest sám Kristus Pán? Avšak Bůh Syn nejen jest tím nejvzácnějším semenem Otce nebeského, onť sám jest také rozséváčem, neboť vyšel

to simě, kteréž rozsival a kteréž hojný užitek přináší v srdcích všech, již slovo Boží slyší a ostříhají ho: blahoslavenství a život věčný. Rekať Pravda věčná ženě ze zástupu, vebící blahoslavenou Ro-

z lůna Otce věčného a přišel proto na svět, aby nezahynul svět, ale měl život věčný skrze něho. Za účelem tím chodil Pán Ježíš ve své vlasti z místa na místo a zjevoval pravdy, které věřiti, a učil ctností, které konati máme. A to jest

dičku Boží: »Ovšem pak blahoslavení, kteří slyší slovo Boží a ostříhají ho« (Luk. 11, 28.), a opět zástupům židovským a knížatům kněžským: »Bude-li kdo zachovávatí řeč mou, neokusí smrti na věky.« (Jan 8, 52.)

Rozséváčem dále jest každý dobrý člověk a ten troji simě rozsévá: čistotu, spravedlnost a milosrdenství, a šťastna každá rodina, šťastna každá obec, šťastna každá země, kde takové simě se roz-

svým žiti budeme neustávajice. (Gal. 6, 9.) Rozséváčem jest i zlý člověk a ten dvoji simě rozsívá: marnost a nespravedlnost, a též on, co rozséval, kliditi bude. O rozséváčích takových dí již

sívá. A by, kdo dobrý jest, neustával v rozsévání dobrého semene proto, že snad mnohé zrno padne na cestu, nebo na skálu, nebo mezi trní, napominá a povzbuzuje sv. apoštol věřících: »Dobře činice neustávejme; nebo časem

prorok Ozeáš: »Vitr rozsívají a bouři kliditi budou« (Os. 8, 7.), a moudrý Sirach je napominá a dí: »Nerozsívej zlych věcí na záhony nespravedlnosti, a nebudeš žiti jich sedmeronásobně.« (Sir. 7, 3.)

Rozséváčem jest dále ďábel. O něm sám Pán Ježíš praví: »Když lidé zensnuli, přišel nepřítel jeho (Boží) a naseł kóukole mezi pšenici a odešel.« (Mat. 13, 25.) On to byl, kterýž hned na počátku naseł nevěru a pýchu do srdce prvňích rodičů našich; onť to jest, kterýž v ďábelské setbě své až podnes neustává a snaží se do srdcí lidských, do nichž Bůh pšenici ctností naseł, naseti kóukol hříchů, jako jsou: pýcha, lakomství, nečistota, závišť, obžerství a opilství, hněv, lenosť, nevěra, kacířství, bludařství, nenávišť Boha, nedůvěrnosť, zoufalství a těm podobné nepravosti, které nejen tělu, ale i duši věčnou škodu, ďáblovi však hojnou žeň přinášejí.

Poslední pak rozséváč jest smrt. Skrže ni navracují se těla do země, aby tu porušení vzavše vzkličila nesličně

buď ve svazky kóukole na oheň věčný, nebo sličně ve snopy pšenice zlaté do stodoly života věčného, jak nás o tom poučuje sv. apoštol, an píše: »Rozsívá se tělo v porušení, (ale) vstane v neporušitelnosti; rozsívá se v nesličnosti, (ale) vstane v slávě; rozsívá se v nemoci, (ale) vstane v moci.« (1 Kor. 15, 42—44.), což ovšem platí o tělech spravedlivých a nikoliv nespravedlivých, jichž těla také vstanou, ale nebudou oslavena a s kóukolem nešťastný osud sdíleli budou. Tomuto poslednímu rozséváči musíme se všickni poddati, těm však, kteří zli jsou a zlé simě rozsévají, nechťjmež za nic propůjčiti srdce svého, neboť nestvořil nás Bůh, abychoim kóukolem byli, ale dobré simě přijímali do srdcí svých a hojný užitek přinášeli pro život věčný. Amen. F. K.

Na neděli 2. po devítníku.

„Aj, vstupujeme do Jerusaléma a dokoná se všecko, co psáno jest skrže proroky o Synu člověka.“

(Luk. 18, 31.)

Když jsem byl dítě,« tak praví sv. Pavel v dnešní své epištole ke Korintským, »mluvil jsem jako dítě, smýšlel jsem jako dítě; když pak učiněn jsem mužem, odložil jsem, co bylo dětinského.« (1. Kor. 13, 11.)

A co praví sv. Pavel sám o sobě, nemůžeme říci o těch dvanácti učenicích, kteří Pána Ježíše na poslední cestě jeho do Jerusaléma doprovázeli. Oni, ač dětský věk již dávno překročili, pořad ještě v poznání tajemství Božích byli jako neumělé děti, kteréž sice všemu věří, co jim otec nebo matka mluví, ale smyslu a dosahu slov jejich nepochopují.

Bylo to již po třetí, co jim Pán Ježíš zjevně a bez podobenství mluvil

o tajemství budoucího bolestného utrpení svého a přehořké smrti své, řka: »Aj, vstupujeme do Jerusaléma, a dokoná se všecko, co psáno jest skrže proroky o Synu člověka. Nebo vydán bude pohanům, bude posmíván, i uplván, a když jej ubíčují, zabijí jej, a třetího dne vstane z mrtvých,« »a oni,« dí sám sv. evangelista, »tomu nic nesrozuměli, a bylo slovo to skryto před nimi, a nesrozuměli, co se pravilo.« (Luk. 18, 31—34.) Nerozuměli tomu, protože byli jako děti, nemajíce ještě dostatečného poznání. Oni milovali Pána Ježíše celou duší svou, věřili slovům jeho, ale že by Pán Ježíš při osvědčené všemohoucnosti své pro své svaté učení mohl pohanům vydán, uplván, bičován a ukřižován býti, to jim nijak nešlo na rozum. Anoť byli mezi nimi dva, jejichž matka rovněž tak smýšlela jako synové její. Byla to

Salome. Ta když uslyšela slova Pána Ježíše, s učeníky svými do Jerusaléma vstupujícího, klaněla se jemu a prosila ho, aby nezapomněl v království svém na dva syny její, Jana a Jakoba, ale učinil, aby jeden seděl na pravici a druhý na levici v království jeho.

Ó, kdyby byl Pán Ježíš řekl: Aj, vstupujeme do Jerusaléma, a tam Syn člověka bude před veškerým lidem prohlášen králem, slovům těm byli by porozuměli, neboť nebylo to tak dávno, kdy lid zázračně nasycený chtěl Pána Ježíše učiniti králem svým! Vždyť také dobře věděli, co byl sám posel s nebe, archanděl Gabriel, vykonávaje poselství své, předpověděl o Pánu Ježíši, řka k Panně Marii: »Ten bude nejvyšší a Syn Nejvyššího slouti bude, a dá jemu Pán Bůh stolicí Davida, otce jeho, a kralovati bude v domě Jakubově na věky, a království jeho nebude konce.« (Luk. 1, 32.)

Kdyby byl řekl Pán Ježíš: Aj, vstupujeme do Jerusaléma, a tam oslaven bude Syn člověka slávou, v jakéž ho viděli tři z důvěrníků jeho na hoře Tabor, když obličej jeho zastkvěl se jako slunce, a roucho jeho učiněno jest bílé jako sníh, ó slovům těm byli by porozuměli, neboť oslavil-li Otec nebeský sám Syna člověka, kterak by neměli i lidé tak činiti, když Otec nebeský vysvědčil hlasem s nebe: »Tentof jest Syn můj milý, v němž jsem si dobře zalíbil.« (Mat. 17, 6.)

Kdyby byl Pán Ježíš řekl: aj, vstupujeme do Jerusaléma, a tam Syn člověka zjedná pokolení lidskému ztracenou svobodu synů Božích, tam svrhne a zlomí to jařmo nevolnosti a poroby, pod nimž úpěl netoliko lid israelský, ale veškeré člověčenstvo, ó takovým

slovům byli by porozuměli učeníci jeho, neboť věděli dobře, kterak i sami pohané toužili po Spasiteli světa, a kterak chvátali uctit narození Pána Ježíše zastupitelé jejich, mudrcové od východu, a předstoupivše před ukrutníka a tyрана lidu israelského, Heroda, neohroženě se tázali: »Kde jest ten, kterýž se narodil, král židovský? Nebo viděli jsme hvězdu jeho na východě a přijeli jsme klaněti se jemu.« (Mat. 2, 2.) Že ale řekl: Aj, vstupujeme do Jerusaléma, a dokoná se všecko, co psáno jest skrze proroky o Synu člověka. Nebo vydán bude pohanům, bude posmíván, a ubičován i uplván; a když jej ubíjejí, zabijí jej, a třetího dne vstane z mrtvých: to pochopiti nemohly dětinnou láskou k Pánu Ježíši oddané srdce jejich a rozum jejich, do té doby Duchem sv. ještě neosvícený. Smýšleliť oni jako děti, neznajíce záměru nevystihlé lásky Pána Ježíše, kterýž proto volil trpěti a potupnou smrt kříže podstoupiti, aby dovršil lásku svou k lidem a nám všem na rozum dal, za jak drahou cenu nám usmíření u Otce svého zjednatí a nás z poroby hříchu a násiedků jeho vykoupiti ustanovil.

Ó, kéž by nikdo z nás nezapomínal na tuto lásku jeho, zvláště v dnech tak zvaného posledního masopustu! Kéž by každý křesťan, chce-li a může-li se veseliti, veselil se tak, aby neměl účastenství v té potupě a v tom utrpení, kteréž se stalo Pánu Ježíši, když byl pohanům vydán, posmíván, uplván, bičován a ukřižován, ale prozřel jako onen slepec u Jericha pozdravený, a jako lid uzdravení jeho vidoucí chválil Boha a neurážel jej chováním vykoupenců nehodným, pohoršlivým a namnoze i rouhavým! Kéž by každý volal: Ježíši, Synu Davidův! učiň, ať vidím, a odložím co je na křesťanu pohanského. Amen.

F. K.

Katakomby římské

jasný důkaz pravosti svaté naší církve.

Píše Boh. Hendl. (Č. d.)

Ačkoliv Kristus Pán, Spasitel náš, nové učení své toliko mezi Židy a nikoliv u pohanů hlásal, jelikož dle vlastních slov svých poslán jest ku »ztraceným ovcím domu Israelského« (Mat. 15.), nechtěl přece, aby toto spásonosné učení jeho bylo omezeno na národ jediný — jako zákon Mojžišův — nýbrž účastným milostí této mělo se státi celé lidstvo. Již proroci předpovídali, že bude mesiáš »učitelem národův a světlem pohanův a že rozšíří poznání pravého Boha až do končin země.« Proto výslovně rozkázal Pán apoštolům svým: jdouce do celého světa učte všecky národy.« (Mat. 24.) Kristus Pán nechtěl dále, aby učení jeho rozšiřovalo se pomocí písma, pomocí mrtvé písmeny; on nechtěl náboženství své tak před důležitě a samospasitelně na pospas dáti rozličným libovolným výkladům moudrosti a učenosti lidské; proto sám ničeho nepsal aniž apoštolům sepisovati přikázal. Rozšiřování víry křesťanské mělo se díti slovem živým — ústním kázáním. Proto praví sv. apoštol Pavel v listu svém k Řím. 10. 17: »Věra jde ze slyšení, slyšení pak skrze slovo Kristovo.« Aby se však slovo Boží po všechny časy čisté a neporušené zachovalo, založil Spasitel úřad učitelský a přišlibil tomuto Duchu sv., Duchu pravdy, jenž s ním býti má na věky. Ku správě tohoto úřadu učitelského vyvolil ze všech svých učenníků 12 apoštolů. Tito obcovali denně se Spasitelem, aby uvedeni byli v obsah vši božské pravdy a ve svatá tajemství, a by svědky byli života i činů Ježíšových. A co po ten čas viděli a z úst Jeho slýchali, to měli po jeho nanebevstoupení zvěstovati všem ná-

rodům a tak zjevení Boží přístím pokolením zůstaviti. »A budete mi svědky v Jerusalemě, v Judsku a Samaři až do končin země,« pravil k nim odcházející mistr. Proto pojmenoval je apoštolů s v ý m i, t. j. svými poslanci a plnomocníky. A apoštolé činili, co přikázal Pán. Horlivě hlásali jeho učení všudy — a ty, kdož jim uvěřili, křtili. Žádali pak na obrácencích nejprve »víru,« nebot řídili se slovy Spasitelovými: »Kdo nevěří, jest již odsouzen.« Aby pak nově obrácení křesťané jakýsi stručný měli souhrn a přehled všech pravd víry svaté, složili apoštolé »vyznání víry,« které se po nich také apoštolským nazývá. Vyznání toto jest základem naší víry — pravdy v něm obsažené musí každý bez výminky pevně věřiti, kdo spasen a pravým křesťanem držán býti chce. Nuže, pohledme nyní, jak již prvotní křesťané v katakombách víru svou dle »apoštolského vyznání« vyznávali. Hlavní a základní myšlenkou a pravdou »apoštolského vyznání víry« jest víra v jediného, trojosobního Boha-Stvořitele, Vykupitele a Posvětitelce, z této víry vplynulo všech dvanácte článků apoštolského snesení.

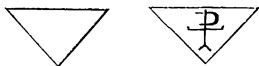
1. Jest jeden Bůh. Naproti mnohobožství pohanů musili křesťané svou víru v jediného Boha obzvláště důrazně vyznávat. Učení toto jeví se nám v katakombách v rozličných nápisech náhrobních. Tak u sv. Kallista čteme na jednom hrobě následovně: »Kassius Vitalius (totiž zde leží), jenž žil 58 let 8 měsíců 10 dní; synové jeho postavili tento pomník v pokoji tomu, jenž v jediného Boha věřil, v pokoji Kristově.« Jiný nápis zní: »Tichá Faustino, žij v Bohu!«

Zase jinde psáno: »Aquilina a Eusebius; sladký pokoj budíž vám v Bohu.«

Krásný a tklivý nápis je tento: »Zde, ó přesladký synu, dokonán cíl života tvého; avšak, všemohoucí Otče, já prosím tebe, smiluj se nad utrpením, smiluj se nad miláčkem mým, jenž tolik nezaslouženě trpěl.«

2. Jsou tři božské osoby.

Dilem proto, že staří křesťané toto přesvaté tajemství, pohanům nepochopitelné, také před pohany skrývali, dilem že nevěděli, která by vhodně Nejsv. Trojici zobrazili, spokojili se značkou trojúhelníka, k němuž někdy i monogram jména Kristova přidán jest asi v tento způsob:

Někdy sledujeme při tom i dvě písmeny abecedy řecké, první a poslední, A (alfa) a Ω (omega), značící začátek

a konec — t. j. Boha, původce všeho, a Boha věčného. — Avšak náhrobní nápisy v katakombách jsou již v ohledu tomto ja nější, tak čteme na jednom: »Ve jménu Boha, Otce všemohoucího, a Syna jeho, Pána našeho Ježíše Krista, a Ducha sv. Eusebius toto pohřebiště obnovil.«

Krásně vyznává víru v Nejsv. Trojici nápis následující:

»Zde odpočívá a spí sen pokoj Agel Perga, služebnice Ježíše Krista, která asi 18 let žila.
Věřím v Boha Otce,
věřím v Boha Syna,
věřím v Boha Ducha sv. ;
věřím, že o soudném dni
z mrtvých vstanu.«

Zdaž může býti jasnějšího dokladu nad tento, o víře prvních křesťanů v Nejsvětější Trojici Boží a v Božství Otce, Syna a Ducha sv.?

Jet tajemství Nejsv. Trojice základem křesťanství, které s ním stojí a padá; vykoupění naše Bohem Synem a posvěcení Bohem Duchem sv. souvisí s vírou touto co nejužší.

3. Bůh stvořil anděle. Víra v anděly jakožto Bohem stvořené dokonalé duchy vyznávána jest v dobách prvních. Tak modlil se sv. Polykarp, učenník sv. Jana apoštola, stoje před hranicí, na níž spálen býti měl: »Bože, Stvořiteli andělův a archandělů, Ty naše vzkříšení a naše spáso« atd.

I v katakombách je doklad víry této. Čteme jen tento sličný nápis: »Svému nejdražšímu synu Severovi věnuje tento náhrobek otec Laurentius. 4 léta 8 měsíců 5 dní žil a byl od andělův odnesen 7. ledna.«

Jiný nápis praví:

»Andělé si pro něho přišli, když byl 22 let 9 měsíců 8 dní žil.«

Víra v anděly a jejich dobré služby nám prokazované je tedy jako u nás tak i u starých křesťanů věrou vyznávanou.

4. Bůh stvořil první lidi; jejich pád. Důležitý tento článek víry, za dob našich tolikráte popíraný, věřili na základě božského zjevení první křesťané pevně. Sv. biskup Achatus stoje před soudcem Martianem veřejně vyznal: »První lidi učinil Bůh; údy prvního člověka učinil z hlíny a pak mu dal dech a duši. Proto nebojme se model, které lidská ruka učinila, ale bojme se toho, jež jsme my neučinili, nýbrž od něhož stvoření jsme byli, jenž nás jako Pán stvořil, jako otec miloval a jako nejlepší dobrodinec z věčné smrti vytrhl.«

I v katakombách jsou doklady víry této. U hrobu sv. Pavla nalezena byla

mramorová rakev, na jejíž přední straně dva polovypuklé obrazy viděti jest. Obrazy představují výjevy ze Starého a Nového Zákona. A hned první představuje nám tři božské osoby sobě úplně podobné, kterak tvoří tělo Adama a z něho tělo Evy. Dále viděti strom a hada s ovocem podávajícího toto Evě; hned vedle rozdává Pán Evě beránka jakožto znamení domácích prací a Adamovi kytici klasů, na znamení, že nyní jen v potu tváře musí si dobývat chleba svého. Obraz tento odnáší se ku pádu a trestu prvních lidí v ráji. Obrazů podobných, představujících Adama a Evu před a po pádu jest v katakombách více; první křesťané měli jimi poučování býti o prvotném hříchu a znovuzrození člověka Ježíšem Kristem; dále že člověk tvorem Božím jest a nikoliv, jak již tehdy gnostičtí kacíři učili, tvorem zlého ducha, a konečně, že byt sebe větší byl hřích, přece člověku možno se káti a obrátiti. Ejhle, jak dokonale souhlasí víra naše s věrou dřevních křesťanů, odchovanců samých apoštolův a jejich prvních učenníků. Zdali to není pro nás dosti důrazné napomenutí, abychom se drželi zjevené pravdy božské a nepřilnuli k lichému učení o nafouklé učenosti lidské. Křesťanství praví: »Člověk je tvorem Božím,« a nevěrci praví: »Nikoliv, nýbrž vyvinul se během času ze zvířete, z opice.« Křesťanství staví nás na stupeň vysoký jakožto nejznamenitější tvory na světě, lichá věda však

snižuje nás i pod zvířata. Tím popírá ovšem také první blažený stav lidí v ráji, popírá i jejich pád a důsledně pak zavrhuje i vykoupení z hříchu a trestu Synem Božím Ježíšem Kristem. Lichá věda boří křesťanství a zavádí pohanství, ač i v pohanských bájích dosti zřejmé stopy naiézáme o stavu prvních lidí před pádem a po něm.

Křesťanství učením svým ušlechťuje člověka, hledí jej i když zhřešil a poklesl zase pozvednouti, podávajíc mu prostředky Synem Božím zjednané; nevěra, skrývající se za lichou vědu, činí člověka ubohým, béře mu úctu a vážnost sama před sebou, činí z něho rafinovanější zvíře, otvírá mu dokořán všechny neřesti a vydává jej na pospas všem chtičům a naruživostem. O ušlechťení člověka nemůže tu býti v pravdě ani řeči. Křesťanství věrou svou člověka vzdělává, nevěra jej znemravňuje, křesťanství jej chrání, nevěra jej zaprodává, křesťanství jej těší a silí, nevěra jej vrhá v zoufalost, křesťanství člověka věrou o vznešeném původu a božském vykoupení povznáší na zemi a ku věčnému životu vede, lichá věda svou nevěrou jej nezaslouženě snižuje na zemi a pro život věčný ničí. Staří křesťané volají k nám: »Držte se víry, církve své, ona jediné jest pravá, ona božská a nezměnitelná, jen tou uhájíte důstojnost svou na zemi a dojdete cíle svého na onom světě!«

(Příště dále.)

Které Pán Bůh miluje, ty trestává, ne je vlastně, nýbrž jich zlou vůli a převrácené náklonnosti chce polítni v jich vlastním hnízdě a obydlí starého člověka chce zbořiti, aby na onom světě nemusel oheň v nich povstati a věčně je páliťi.

Sn. Mechtilda.

Buďte svatí činili příliš mnoho nebo my činíme příliš málo, abychom spaseni byli. Jsme o pravdě naší víry pevně přesvědčeni? Jestliže nevěříme, činíme ještě příliš mnoho, věříme-li však, pak nedostačí, co činíme (jest potřebí více horlivosti).

P. Croiset.

Milujme se!

Čtenářům „Školy B. S. P.“ podává *Fr. Janovský*. (Č. d.)

XI.

„Milujte nepřátely své, dobře číňte těm, kteří vás nenávidí, a modlete se za ty, kteří vám protivenství činí a utrhají vám.“

Mat. 5. 44.

Nejkrásnějším květem na stromě lásky křesťanské jest láska k nepřátelům. Tam ještě milovati, kde přirozená láska vyhasíná, jest dokonalé vítězství nad přírodou, vítězství, jež jest možno jen milostí Ducha svatého, Ducha lásky.

Jako neznalo lidstvo před Kristem lásky k bližnímu vůbec, tak neznalo lásky k nepřátelům zvláště. Teprve Kristus Pán naučil nás slovem i příkladem svým milovati i nepřátely, než nejen naučil, nýbrž i poručil. Na věky památna zůstanou jeho slova, v kázání horském pronesená: »Slyšeli jste, že řečeno bylo: Milovati budeš bližního svého a nenáviděti budeš nepřítelů svého. Ale já pravím vám: »Milujte nepřátely své, dobře číňte těm, kteří vás nenávidí, a modlete se za ty, kteří vám protivenství činí a utrhají vám, abyste byli synové Otce svého, jenž jest v nebesích, jenž slunci svému velí vzházeti na dobré i na zlé, a déšť dává na spravedlivé i na nespravedlivé. Neboť milujete-li toliko ty, kteří vás milují, jakou odplatu míti budete? Zdalíž i publikáni těchto nečiní? A budete-li pozdravovati toliko bratří svých, což více činíte? Zdalíž i pohané toho nečiní? Buďtež vy tedy dokonalí, jako i Otec váš nebeský dokonalý jest.« (Mat. 5, 43.—48.)

Na věky památný zůstane příběh Ježíšův o milosrdném Samaritanu, jenž se přelaskavě ujal zraněného a

oloupeného ubožáka, ačkoliv to byl žid, a židé se Samaritány žili v nepřátelství.

Na věky památno zůstane první slovo Ježíšovo, s kříže pronesené: »Otče, odpusť jim; neboť nevědí, co činí!«

Překrásně pochopil rozkaz i příklad Ježíšův sv. jáhen Štěpán; modlil se za své vrahy, kteří ho kamenovali: »Pane Ježíši, nepokládej jim toho za hřích!« Překrásně pochopil rozkaz a příklad Ježíšův i sv. apoštol Jakub mladší, biskup jerusalémský; když byl se střechy chrámové svržen a dole ještě kamenován, volal vroucně: »Pane, Otče, prosím Tebe, odpusť jim, neboť nevědí, co činí!« Překrásně pochopili rozkaz i příklad Ježíšův první křesťané, kteří, ač téměř tři sta let přehrozným způsobem byli pronásledováni od římských císařů, takže čítáme z té doby se 13 milionů mučenníků, přece se nebouřili proti oněm tyranům, nýbrž modlili se za ně a plnili všechny povinnosti věrných poddaných.

Kéž i my tak slovo i rozkaz Páně o lásce k nepřátelům pochopíme a naplníme! Pomněmc, že láska ona a plynoucí z ní smířlivost jest nezbytnou podmínkou našeho smíření s Bohem; pomněme slov, jež se den ze dne modlíme v Otčenáši: »Odpusť nám naše viny, jakož i my odpouštíme našim vinníkům!«

* * *

Řecký dějepisec Zonaras nám vykládá, kterak císař Justinian II. zahánán byv s trůnu, na lodi prchal ke králi bulharskému Trebellovi, kterak ho zastihla bouře a už se měla loď ztroskotati. Tu však poradil jeden průvodčí císařovi, aby slíbil Pánu Bohu, že odpustí všem svým nepřátelům, že se ne-

bude mstiti. Císař to slibil, bouře přestala, šťastně se dostal ke králi bulharskému a pomocí jeho nabyt opět svého trůnu; ale potom v slově daném nestál, mstil se, pronásledoval své nepřátele. I stihl ho trest Boží; byl zajat a se synem svým Tiberiem stat.

Ejhle, milí přátelé, i nám v tomto životě hrozí bouře, i my co chvíle očitáme se v nebezpečnosti zahynutí, a tož věčného zahynutí pro hříchy své. Hříchy! Toť naše největší bída, toť naše největší neštěstí, toť zhouba, zkáza všeliké pravé radosti. Hříchy svými stáváme se velikými dlužníky Pána Boha, podobáme se služebníkovi, o němž vypravuje svaté evangelium, že byl dlužen králi svému deset tisíc hřiven, podle našich peněz asi třicet millionů zlatých.

Aj, kdo nám tu pomůže? co si počneme? »Zhřešil jsem, Hospodine,« volal kajicně král David, když byl spáchal hřích, a Bůh se smiloval a prorokem svým Nathanem mu oznámil: »Hospodin promíjí hřích tvůj; neumřeš.« Ó té nevystihlé dobroty Boží! Andělé zhřešili a na věky jsou zavrženi; člověk hřeší pro hříchy své, jest na okraji věčného zahynutí; když však kajicně, litostivě přijímá svátost pokání, když ve svaté zpovědi volá s králem Davidem: »Zhřešil jsem Hospodinu — já bidný hříšník,« slituje se nad ním Pán, propouští ho na svobodu a dluh mu odpouští; bouře pak, nebezpečnosti zahynutí pomínulo. Než to vše stane se jen tehdy, když my napřed odpuštíme svým vinníkům, těm, kteří nám nějak ublížili, nás nějak urazili, k nám nepřátelsky se zachovali. »Odpusť nám naše viny, jakož i my odpouštíme našim vinníkům. Dobře tedy radil onen průvodčí císaři Justinianovi, když jim hrozilo zahynutí, aby slibil Bohu, že odpustí všem nepřátelům. Kéž by byl potom císař slib svůj naplnil! Ze v slově nestál, že se mstil, že své

nepřátele pronásledoval, stihl ho nový trest Boží, jest se synem zajat a sťat. Kéž by se byl také zmíněný služebník z evangelia ustrnul nad svým spoluslužebníkem, který mu byl dlužen jen sto denárů, podle našich peněz asi sedmnácte zlatých. Že se neslitoval, ale do žaláře jej vsadil, až by zaplatil dluh, rozhněval se král a vydal jej mučitelům, dokud by nezaplatil všeho dluhu. A tu dokládá Pán Ježíš: »Tak i Otec můj nebeský učiní vám, jestliže neodpustíte jedenkaždý bratru svému ze srdce svých.« (Mat. 18, 35.)

* * *

Kam pak by se podělo pokolení lidské, kdyby se Bůh proti nám tak zatvrzoval jako my bohužel mnohdy proti sobě vespolek se zatvrzujeme? Tak si Bůh nevede. Když se jednou Pán Ježíš Samařím ubíral do Jerusálema, poslal před sebou posly do městečka samaritánského, aby mu tam připravili nocleh. Ale Samaritáné, úhlavní nepřátelé pravých židů, Krista nepřijali, protože putoval do Jerusálema. I vidouce to učenci Páně, Jakub a Jan, řekli: »Pane, chceš-li, ať dime, aby oheň sestoupil s nebe a spálil je?« A obrátiv se Pán Ježíš pokáral je řka: »Nevíte, čího jste Ducha« — jako by pravil: »Nevíte, co mluvíte.« Syn člověka nepřišel duši zatracovat, ale spasit.« (Luk. 9.) Božský Spasitel nedovolil tedy svým učeníkům, aby záračným způsobem usmrtili nevlidné, nelaskavé Samaritány, nýbrž dopřál těmto času, aby se polepšili. A věru, když se později v Samařích hlásalo svaté evangelium, uvěřili Samaritáné a byli hodnými křesťany.

Kam pak by se byl poděl Šavel z Tarsu, kdyby ho byl Bůh povolal na věčnost právě tehdy, když jako horlivec farisejský zběsile pronásledoval křesťany, hubil církev Kristovu, vcházel do domův a jímá muže i ženy křesťanské, vrhal

je do žaláře! Avšak nejvyšš shovívavý a milosrdný Pán dopřál mu času, a z hříšného Šavla stal se svatý Pavel, z nástroje ducha zlého stala se vyvolená nádooba Boží, stal se slavný kníže apostolský.

Kam pak by se byl poděl tak mnohý z nás, kdyby ho byl Bůh hned po smrtelném hříchu na věčnost povolal! Než neučinil toho Pán, nýbrž dopřál nám času i milosti, abychom se polepšili; odpustil nám, když viděl naši lítost, naši skrůšenost, naše polepšení.

Považme to všecko, milí přátelé, a suďme, rceme, zdaž by se nám jako pravým křesťanům mělo těžkým zdání přikázání Boží: »Milujte nepřátely své, dobře čiňte těm, kteří vás nenávidí, a modlete se za ty, kteří vám protivensví činí a utrhnají vám.«?

* * *

Toto slovo Páně týká se především našeho srdce, jež bývá sídlem lásky nebo nenávisti, dobra nebo zla. »Z hojnosti srdce mluví ústa,« praví Pán Ježíš (Luk. 6, 45.), t. j. jak kdo v srdci svém smýšlí, tak i mluví, tak i jedná. Jak by tedy bylo možno, bychom tomu, jenž nám ublížil, jenž se k nám jako nepřítel zachoval, abychom mu odpustili, abychom o něm laskavě mluvili, jemu dobře činili, za něho se modlili, kdybychom proti němu v srdci svém zlost, nenávisť podrželi? Jak bychom mu mohli prokazovati dobrodiní, kdybychom mu jenom zlého přáli? Jaká by to byla láska, kdybychom se sice zdrželi zevnějších skutků pomsty, kdybychom sice zevně nepřátelství svého neukazovali, avšak uvnitř v srdci svém chovali nelibost, hořkost, o křivdách utrpených stále přemýšleli, z neštěstí bližního svého se radovali, pro štěstí jeho truchlili? V srdci tedy musíme především odpustiti tomu, kdo nám ublížil, ústy pak laskavě mluvíti, ba za něho se i modlíti.

Modlíti se za nepřátely — jak výborná to vlastnost srdce křesťanského! Byť i odpůrce náš s námi nechtěl mluvíti, můžeme my o něm mluvíti s Bohem, můžeme, ba máme se za něho modlíti, a modlitba tato jest Bohu tak milá, že za ni jako odměnou slíbil jednou sv. Alžbětě odpuštění všech hříchů a trestů. Tato modlitba též způsobí, že nebudeme o svých nepřátelích nelaskavě mluvíti, že budeme jejich poklesky omlouvati, dobré vlastnosti chváliti; tato modlitba způsobí, že je laskavě oslovíme, že jim ruku na smířenou podáme.

Popatřme v této příčině na příklad Páně, slyšme Pána Ježíše, co praví Jidášovi, když tento přišel na horu Olivetskou zrádně ho políbil; řekl mu: »Příteli, nač jsi přišel?« (Mat. 26, 50.) A jako zde slovem ukázal Pán náš lásku k proradnému apoštolovi, tak dříve mnohými skutky prokazoval se mu býti přítelem naposledy při poslední večeři, kde mu jako otec milnému dítěti, jako přítel miláčkovi pokrm podával, jako služebník svému pánovi nohy umýval. Toť všecko souhlasilo s naukou Páně: »Dobře čiňte těm, kteří vás nenávidí.« V témž duchu píše apoštol lásky sv. Jan: »Synáckové moji, nemilujmež jenom slovem, ani jazykem, ale skutkem a pravdou.« (1. Jan 3, 18.)

* * *

»Buďtež bez úhony a upřímní synové Boží, bez trestání uprostřed národa zlého a převráceného, mezi kterýmžto svítile jako světla na světě, zachovávajice slovo života k slávě mé v den Kristův,« píše svatý Pavel křesťanům Filipenským (2, 15. 16.), napomínaje jich, aby nectrestali, nemstili svých nepřátel pohanických, ale aby podle rozkazu Božího rádi odpouštěli těm, kdož jim ubližují; aby touto svou smířlivostí svítili jako hvězdy a připravili sobě i jemu slávu; chce sv. apoštol, jak dokládá sv. Anselm,

aby se křesťané podobali hvězdám, kteréž upevněny na nebesích nestarají se o věci pozemské, nýbrž jen svými drahami se berou a svělo vydávají.

Ano, milí přátelé, jako hvězdy nebeské svítíme, když vůli Boží plníme, když ubližitelům ze srdce odpouštíme; ba Bohu samému se podobáme, jenž praví ve své shovívavosti ústy proroka Ozeáš: »Neučiním dle prchivosti hněvu svého, nezkažím více Efraima; nebo Bůh jsem já, a ne člověk.« (Os. 11, 9.) Tim chce říci Pán Bůh: »Člověk hříšný chce se mstiti, když byl uražen; já však chci se smířiti; člověk trestá mnohdy, aby zničil druhého, já však, abych ho napravil; člověk hněvem a zlosti jest zmítán, já však rozumně a spravedlivě si vedu.«

Mylí se tedy a bloudí velmi svět, když si myslí, že odpouštění jest známkou slabosti a bázně, mstiti se však že známkou síly a odvahy. Smířlivostí svou Bohu samému se podobáme, syny Božími se stáváme; smířlivostí zasloužíme, že se na nás naplní slovo Kristovo: »Blahoslavení pokojní; neboť oni synové Boží slouti budou.«

Touto pravdou snažil se carhradský patriarcha Flavián pohnouti rozhněvaného císaře Theodosia, když tento chtěl povraždit obyvatelstvo antiochenské, že zneuctili obraz jeho i císařovnin. »Pomstíš-li se, ó císaři,« pravil patriarcha, »ukážeš, že jsi prostý člověk; odpustíš-li však, Bohu budeš podoben.« Blaze, třikrát blaze Theodosiovi, že poslechl, že odpustil městu.

Jiný překrásný příklad lásky k nepřítelům skýtá nám francouzský vévoda z Guise. Ukládal tomuto křesťanskému knížeti, neohroženému obhájeci víry katolické, jeden protestant o život; avšak ďábelský úklad byl vyzrazen a protestant polapený k vévodovi přiveden. »Ublížil jsem ti nějak, že jsi

mne chtěl usmrtiti?« tázal se vévoda. »Nikoliv,« odpověděl protestant. »Proč pak jsi tedy chtěl takový zločin spáchat?« — »Chtěl jsem své víry hájiti,« vece protestant. — »Dobře,« dí na to vévoda, »tvé náboženství poroučí ti vraždit, mé však náboženství poroučí mi, ukládnému nepříteli odpouštěti; já ti odpouštím! Tento vzácný muž mohl vpravdě a beze lsti modliti se: »Otče, odpusť nám naše viny, jakož i my odpouštíme našim vinníkům.«

* * *

Prorok Jeremiáš nám vykládá, kterak Ismahel, muž pochodicí z rodu královského, ve svých bojích setkal se jednou s osmdesáti muži, a když je pobíjel, nalezlo se mezi nimi deset, kteří mu řekli: »Nezabíjej nás; neb máme poklady na poli, obili a ječmene a oleje i medu.« (Jer. 41, 8.) I ustal Ismahel, nezabil těchto deseti, že mu sibilili poklady.

I nám se nabízí poklad, ušetříme-li svých vinníků, odpustíme-li svým nepřítelům; i nám se slibuje odměna, a tož odpuštění našich vin, milost Boží, přátelství Boží. Nezhdejme touto odměnou; nezatvrzujme bližnímu srdce svého; snadno by se potom i nám zatvrdilo Srdce Boží.

Za císaře Aureliána (270—275) žili v městě Antiochii dva křesťané, Sapricius a Nikeforus; milovali se jako rodni bratři. Po čase však se rozhněvali a zlost svou všelijakým způsobem projevovali. Nikeforus poznal brzy svou chybu, litoval jí a snažil se všemožně pomocí přátel se Sapriciem se smířiti; ale marně. Zatím byl Sapricius pro svou křesťanskou víru odsouzen a měl zemřítí smrtí mučennickou. Už kráček na popraviště. Nikeforus prodral se zástupem, hořce plakal, padl k nohám Sapricioyým a prosil vroucně: »Mučenniku Ježiše Krista, odpusť mi, jako Pán

Ježíš odpustil svým nepřátelům! Než i tentokrát prosil marně; Sappiricius odvrátil od něho svých očí a neodpověděl ani slova. Nikeforus opět a opět prosil; pohané se mu smáli jako člověku pošestilému, bláznivému; nemohli pochopiti, proč že s takovým úsilím uchází se o přízeň člověka na smrt odsouzeného. Prosil nadarmo. Nebe však nemohlo lhostejně patřiti na tuto nekřesťanskou zatvrzelost. Když byl Sappiricius už na

popravišti, když už měl býti stat — zapřel Krista, pravil, že bude pohanským bohům obětovati. Pán Bůh mu nedopřál slavné koruny mučnické, protože nechtěl odpustiti svému spolubratru Nikeforovi. Tento však vida, jak Pán Ježíš věrolomností Sappiriciovou uražen, volal: Já jsem křesťan, já vyznávám, co Sappiricius zapřel; chci býti místo něho umučen! Pohané mu přání vyplnili; jest popraven. Milujme se!

(Příště dále.)

Ráno žebračkou, odpoledne hraběnkou.

Býlo r. 1832. Zemi francouzskou navštívila hrozná metla Boží. Strach, hrůza, zděšení jeví se na tváři obyvatelů pařížských. Vždyť dívky utikaly od rodičů, rodiče opouštěli dívky, známí a přátelé se rozcházeli. I těm, kteří se zdáli býti otužilí a odvážliví, nedostávalo se síly a rozvahy. Každodenně přčetné mrtvoly byly nesený z města ven. Žádný již nečítal, kolik mrtvých denně bylo pochováváno, ano i hlas zvonů nebylo při pohřebních průvodech slyšeti — hluboká bolest a sklíčenost opanovala celé město. Dnem a nocí chvátali městem — kněží a milosrdné sestry. Kněží donášeli skonávajícím útěchu nebeskou, podávající jim chléb svátostný jako posilu na cestu do věčnosti, milosrdné sestry pak poskytovaly nemocným pokrm, nápoj, posilu, útěchu, prokazující jim skutky tělesného i duchovního milosrdenství. Těšilyť sestry ubohé nemocné a modlily se s nimi.

Dlouhé řady chudých Pařížanů táhly městem, zastavující se u bran klášterních, kde doufaly, že se jim dostane pomoci a pokrmu. A mniši i mnišky závodily, aby mohly chudině pomoci tím, co samy od úst si utrhyly. Unaveny prací, bídou

a nemocí vztahovaly matky ruce vysílené u bran klášterních, aby kousek chleba vyprosily umírajícím dětem. Byliť mezi chudinou i takoví chudí, kteří až dosud sami slušně žili, ano i chudým pomáhali, kteří však nyní byli nuceni vztahovati ruce po almužně. Připojiliť se k těm, kteří již delší dobu žebrotou se živili. Omluvou byl jim oděv těch žebračků, kteří pouhými hadry tělo přikrývali a tou útěchou, že jimi jsou ještě nešťastnější, kojili a mírnili bolest a hanbu vlastní.

Mezi touto chudinou byla také paní, jejíž čepec byl ošumělý, ale s něhož dosud závoj vlál. Měla na ruku staré, otřelé rukavičky, s ramenou splýval vlňák, který před časy byl drahý a vzácný, ale s něhož nyní třapce a hadry visely. Tato paní nikdy nepromluvila slova — dostala-li něco, přijala almužnu mlčky, — nikdy však almužny nežádala. Byla vždy mezi žebračky, stála s nimi u dveří, přijímala almužnu mlčky, vzdálila se i když nic nedostala.

Ani sestrám, ani chudině, v níž paní pravidelně se objevila, nepodařilo se nikdy, aby vyzkoumaly tajemství této záhadné paní. O příbytku jejím nikdo nevěděl. Ba ani lidé nevěděli, ve které čtvrti městské přebývá, avšak slušné a zdvořilé

jednání bylo u paní té všem nápadné. Domnívali se všichni, že jest asi vdovou z lepší třídy, která však nyní nemocí upadla v nouzi.

Sestry, kterým bylo svěřeno podělování chudých, všimaly si paní té, zvláště pak jedna pozorovala chudou paní, sestra Angelika. Seštra tato s tak laskavou a vlídnou zvědavostí tuto záhadnou paní pozorovala, že i pronikla závoj, který tvář její zastíral, i zpozorovala, že tvář vdovina jest mladá a krásná.

Sestra Angelika často rozpřádala hovor se záhadnou paní, ale jenom několik nesrozumitelných slov zaslechla. I domnívala se, že slušno, aby mlčení vdovino nerušila, ale nepouštěla jí se zřetele, a nebyla-li někdy mezi chudinou, pátrala po ní. Domýšlelat se dobrá a laskavá sestra, že snad morovou ranou jest nakažena, a že nemožno poskytnouti jí pomoci, ať i příbytek její znám není.

Ponenáhu přihnula sestra Angelika k paní žebravé celým srdcem. Zdálo se jí, že jednoho dne paní na sestru pohlížela zrakem vlídným, laskavým a sdílným. Ač rok ten, v němž morová rána strašně řádila, sestrám ukládal nezměrné práce a starosti, pamatovala sestra Angelika ustavičně na chudou vdovu, modlila se za ni, přála si, aby se jí poštěstilo vyzkoumati záhadné tajemství, a nevzdávala se naděje, že úmysl ten se jí zdaří.

Každého dne z rána sestra Angelika se vdovou promlouvala očima, a kdykoliv sestra podávala vdově podporu, provázela almužnu zrakem vlídným a laskavým, aby ubohá chudoby a nouze velmi necitila. V srdci sestry Angeliky měla chudá vdova zvláštní místo. Pocit útrpnosti a bolesti ozýval se v srdci dobré a útrpné sestry, pohlédla-li na ošumělý čepce, rozedraný vlháček a záplatovaný oděv chudé vdovy.

Právě tou dobou meškala v ulici

de Lille v nádherném paláci mladá paní, která před nedávnem teprv se provdala. Nazveme ji hraběnkou Marií, vždyť Marie skutečně se jmenovala Bázeň a strach, který v Paříži zavládl, jakoby na ni a dům její ani nejmenšího dojmu byl ne učinil. Vždyť navštěvovala známé, zvala k návštěvám a každodenně v domě svém přijímala vznešené a urozené hosty. Krásou zvláštní ovšem nebyla obdařena, ale milé a vábné způsoby a vědomosti nevšední byly příčinou, že každý ji miloval a upřímně k ní přihnul.

Hraběnka usilovala o to všemi silami, aby dvorností, štědotou a nádherou udržela četné přátely v domě svém. Zvláštní však radost citila, zvěděla-li, že ten a onen, ač chtěl Paříž opustiti, nicméně dvorným chováním hraběnciným byl donucen úmyslu svého se vzdáti. Hostiny, procházky, koncerty, večerní zábavy byly na denním pořádku. Hrabě nejenom nepřekážel choti své v počínání jejím, nýbrž i sám ještě dvorností svou a štědotou se o to přičiňoval, aby palác hrabat de ** byl každodenně hostmi přeplněn. Ti, kteří s hraběnkou byli v užším styku přátelském, říkali, že chce zábavami utlumiti strach před morovou ranou. Někteří zase pravili, až po tomto koncertě, až po divadle, až po večeři odjedu z Paříže a nevrátím se více. Ale po koncertě, po divadle, po večeři připravovala hraběnka hostům novou neobyčejnou zábavu, a tak ti, kteří chtěli Paříž opustiti, zas na nějakou dobu uvízli.

Ač v domě hrabat de ** vznešený a urozený svět pařížský měl denně zastaveničko a zábavu, nezapomínala hraběnka na chudé. Zvláštní správce byl k tomu ustanoven, aby chudým hojně almužny uděloval; avšak poručila spolu služebnictvu, že žádný chudý pod jakoukoliv záminkou nesmí do paláce hraběncina býti-veden. Dávala chudým almužny hojně, ale chudých viděti nechtěla. Za-

řídila podělování chudých dle zvláštního plánu. Správec dostával každodenně listinu, kterou hraběnka vlastnoručně psala. Tuto bylo třeba dříví, tam chleba, tam oděvu. Jinde zase bylo třeba lékařské návštěvy. Často se stalo, že k pokrmu, dříví a oděvu přidala i dětské hračky, obrázky a cukrovinky. Někdy navštěvovala chudé také sama, viděla-li, že k ulevení bídy a nouze třeba nejenom tělesného, nýbrž i duchovního milosrdenství.

Navštěvovala nemocné jako anděl míru, léšic a posilujíc důvěrou v Boha a moudré řízení prozřetelnosti jeho. Neohroženě kráčela úzkými ulicemi a špinavými a nízkými jízby, ač věděla, že snad právě před hodinou člověk, morovou ranou nakažený, byl odtud vynesena.

O čtvrté hodině odpolední byla již hraběnka Maria vliďnou a laskavou a dvornou hospodyní, která hosty, odevšad se sjíždějící, vliďně a mile vítala; avšak někdy také byla v náladě truchlivé a bolestné.

Byla-li sama s chotěm, hovořila a žertovala mile a laskavě. Říkávala: »Třeba, abychom byli zdvořilými a dvornými, a musíme se o to přičinit, abychom upoutali na sebe ty, kteří by jinak z Paříže se vzdálili. Když mnozí vidí, že my se nebojíme a z Paříže neodcházíme, také jim roste srdce a rozvaha. Zdá se jim, že nákaza morové rány není tak hrozná, vidí-li nás, kteří bychom mohli snadno se vzdáliti, že nicméně zde přebýváme. Přátelé pak a hosté, kteří dům hraběčin navštěvovali, domýšleli se, že mladá hraběnka svět a radovánky tak miluje, že pro ně i smrti vzdoruje. Ale někteří, kteří žili s hraběnkou v důvěrnějším styku, svědčili, že někdy bývá smutná a zádumčivá. Vždyť i tehda, když se usmívá, pozorovati, že kol rtů jest bolný výraz.

A skutečně bylo na tváři hraběčině znáti, že zvláštní spokojenost a klid

v srdci jejím vládne, kterýž odtud vyvíral, že povinnosti své věrně, svatě a dokonale plnila. Vždyť ctnost, která celým životem jejím se obrážela, i na tváři známky jevila. Tvář paní této záhadně zářila mooným, ale spolu lahodným paprskem. v němž i vliďnost i láska a útrpnost se slučovala, kteréžto známky byly odleskem paní urozené a vznešené, ale spolu k chudě sdílné a laskavé. Svět ovšem posuzuje věci povrchně, zběžně a lehkomyšlně. Svět soudí jenom dle zdání, jemu nejde o to, aby vyzkoumal poslední příčiny a pohnutky jednání lidského. Málo dbá svět na srdce, kteréž jest pružinou a příčinou všech skutků. Svět nevšímá si příčin pravých, a proto nezná jich ani oceniti.

Jsou paní, u nichž veselá mysl jest ctností. Veselá mysl jest jim mnohdy přísnoú povinností, kterouž jim postavení společenské ukládá, jest jim tak potřebná jako každodenní chléb. Má-li však tato veselá mysl býti ctností křesťanskou, musí býti nenucena a musí ze srdce vycházeti. Třeba, aby klid a mír, jenž v srdci jest zakotven, i zevně se ukazoval, aby snad se nezdálo, že jest jenom chvilkovou bublinou. Veselá mysl musí prýštit z nebeského nadpřirozeného zřídla, kterým jest milost Boží a modlitba.

Tato veselá mysl byla u hraběnky Marie zjevem nadzemským, a lze tudíž právem tvrditi, že činila zázraky.

Také starosta pařížský i úředníci vši snahou o to usilovali, aby lidé v čas morové rány nepodávali se bázni. »Zůstaňte ve městě! Nedejte se přemoci nepříteli, neohroženě se mu stavte v cestu, ano dbejte o to, abyste bázlivcům i odvahy a zmužilosti dodali.« Tak napomínali a poučovali. Ale vzdor tomu opouštěli bohatí měšťané Paříž, aby jinde hledali bezpečného útulku. Hraběnka Marie byla myslí veselá a neohrožená; kdo jenom mohl s ní mluvit, nebál se morové nákazy.

Jednoho dne došla řada na sestru Angeliku, aby v městě žebrała pro chudé, zvláště pak pro sirotky, kterým morová nákaza rodiče odňala. Dobročinnost hraběnky Marie byla známa i sestře Angelice, ač nikdy hraběnky neviděla a jí neznala, což tedy divu, že sestra i dům hraběcí navštívila. Hraběnka poslala po komorníku sestře hojnou almužnu, a omlouvala se také zároveň, že nemůže se sestrou sama mluvit, jelikož v domě jejím jest právě mnoho vznešených hostů. Avšak křesťanská láska jest nejenom trpělivá a dobrotivá, nýbrž i smělá a podnikavá. Sestra Angelika nedala se tak zhoła odbyti. Doufalať, že vznešení páni a paní, kteří hraběnku návštěvou počtí, také nebudou skrbíti hojnou almužnou, kdyby o ni byli požádáni.

I prosila a naléhala na komorníka prosbou úpěnlivou, že tento konečně v prosbu svolil, a sestru Angeliku do hodovní síně vpustil. Jedva hraběnka sestru Angeliku zočila, ihned tvář od ní odvrátila; ale sestra byla nanejvýš překvapena. Také hraběnka nemohla se déle tajiti. Pohlíželyť na sebe drahnou dobu. Podivné pocity probouzel pohled ten. Práteleství, podiv a nejistota zápasily vespolek, vzpomínka budila vzpomínku. — Zdáloť se, že dvě přítelkyně po dlouhém rozloučení opět se setkaly. Poznaly se — pak zase pochybovaly — ale nové vzpomínky vynořovaly se, v nichž obdiv i láska se snoubily. Sestra Angelika oplývala rozkoší rajskou, poznavši hraběnku, vzešloť jí světlo tak jasné a zářivé, jakéž jenom v té duši může vzejíti, která s hrdinnými skutky křesťanské lásky jest obeznámena.

Jediným pohledem prohlédla tajemný závoj, kterým tato vznešená paní se zastírala. Poznalaf v hraběnce chudou vdovu, chudou žebračku, která s nikým nemluvila, ale která skoro každodenně u bran klášterních v zástupu žebřavém stála. Tato urozená a vznešená paní odívala

se z rána vlňáčkem rozedraným a oděvem zalátaným, každodenně vmísila se mezi chudinu, aby mohla steskům a žalobám chudiny naslouchati, aby vyzvěděla nejtajnější hlubiny bolesti a nouze, kteréž jen druh s druhem sděli — a pak až o všem byla zpravena, aby správci svému mohla podati seznam chudých, kteří nejvíce podpory potřebovali.

Maria byla ráno žebračkou, aby odpoledne v kruhu rodin vznešených a bohatých byla laskavou hostitelkou a milou společnicí. Ráno byla sestrou chudých, aby mohla býti odpoledne matkou jejich. Kdož by také jen ve snu se mohl domýšleti, že ta ošumělá a otrhaná žebračka ranní jest večer ženou urozenou, vznešenou, šťastnou a obdivovanou! Mezi žebračky vmísila se ráno jako sestra jejich, aby vyzpytovala nejtajnější záhyby bídy a nouze jejich — se světem urozeným a vznešeným obcovala odpoledne, aby bohaté a urozené utvrdila v lásce k chudým.

Totot jest, milý čtenáři, nepatrné vypravování o hraběnce Marii, abys zvěděl, že i mezi vznešenými a urozenými láska křesťanská není ctností řídkou.

Nezdá-li se ti vypravování mé zvláštní a vznešené, mou vinou stalo se, že jsem snad prostě a neličeně vypravoval, ač ve skutečnosti událost tuto podaná jest událostí vznešenou a podivuhodnou. Celá událost, která se skutečně stala, byla teprv po smrti hraběncině dána ve veřejnost. Sestra Angelika a správce hraběcí musili hraběnce svatosvatě slíbiti, že dokavad živa bude, nikomu se o tom zmiňovati nebudou; vždyť by byla nemohla již chudým a nuzným právě po křesťansku dobře činiti. Teprve po smrti hraběncině oba zasněvenci směli jednání hraběncino lidem ohlásiti, ne tak ke cti a slávě hraběnky Marie, nýbrž ke cti a slávě Boží, a ku poučení, potěše a povzbuzení tvému, milá čtenářko.

Milodary božského Srdce Páně.

Od Kojetina. Pochválen buď Ježíš Kristus a velebena budiž Matka Boží Maria, pomocnice křesťanů! Roku 1890. uveřejnil jsem v tomto ctěném časopise (strana 122.) mé dikůvzdání za obdržené milodary božského Srdce Páně na přímluvu Panny Marie. V měsíci říjnu 1895 zachvátila mne nejistota nad mým osudem a dle všech okolností bylo očekávatí velkého nebezpečí. Leč i tentokrát byl jsem po vykonané devítidenní pobožnosti k Panně Marii Filipdorské na její mocnou přímluvu od všeho nemilého zachráněn. Když jsem tou dobou v časopisech čell, že i francouzský učenec Pasteur Boha uznával, tu jsem si pomyslíl: Co na tom divného? Zdaž by mohl který učenec jsoucnost Boží popírati? Když však chudák Boží pomoci v té míře sezná jako já, a zde s vroucími díky to jediné ku větší cti a chvále Boží uveřejní, zajisté že mu i ve sv. víře chladné duše uvěří a ve svých potřebách též k Panně Marii, pomocnici křesťanů, se utíkati budou. K tomu dodávám, že v dosažení nynější pomoci i svědka mám, totiž jednu zbožnou osobu, kterou jsem před rokem v jejím zármutku těšival a ona nyní zase, jakmile se o mém nebezpečí dověděla, hned sama se nabídla se mnou výše již jmenovanou devítidenní pobožnost k Panně Marii Filipdorské konati. A hle! Sotva že jsme se ji domodlili, byl můj osud k nepopsatelné naší radosti šťastně rozhodnut. Pročež vzdávám dle slibu svého povinný dik Panně Marii Filipdorské

za její přímluvu a božskému Srdci Páně za udělenou mi milost, kterou jsem od velkého neštěstí zachráněn byl. *V. J.*

Z farnosti protivanovské. Nejsrdečnější a vroucí díky vzdávám nejsv. Srdci Páně, nejčistšímu Srdci Panny Marie a sv. Josefu za šťastné a dobré vykonání generalní sv. zpovědi, a zároveň plným slib, který jsem Bohu učinil. *T. H.*

Z jižní Dalmacie. Spěchám, abych zadost učinil slibu svému, který jsem ve svých úzkostech učinil. V tísni své obrátil jsem se k nejčistšímu Srdci Panny Marie a ke sv. Josefu, velikému přímluvci, se slibem uveřejnění ve »Škole.« Byl jsem vyslyšen. *K. P.*

Od Bojkovic. Byl jsem v soudní záležitosti, háje svých práv, tak zapleten, že přes pět let soud se táhl. Protivník můj vyhlédl sobě příhodnou chvíli, ve které mne porazil; další odvolání nebylo možno. V této veliké tísni obrátil jsem se důvěrně i se svojí manželkou, konaje devítidenní pobožnost, k božskému Srdci Páně, k neposkvrněné Bohorodičce a sv. Josefu, patronu křesť. manželů, za vysvobození z tak osudného postavení, slibuje uveřejnění. A hle, mimo nadání našla se nepatrná věc, pro kterou již nezměnitelný rozsudek změněn býti musil k mému dobrému právu, začez máme jenom tomuto prameni všeho dobra k poděkování, což i čině upřímně volám: »Utíkejte se k Němu důvěrně, milostivý a věrný! jest On, za-jisté splní prosby. Jemu buďtež díky a sláva na věky.« *P. K.*

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Podává *Pl. Buchta.*

Řím a Itálie. O minulých svátcích vánočních přijal papež slavným způsobem kardinály, biskupy a preláty, kteří mu přinesli blahopřání k radostnému Hodu Božímu. Na oslovení kardinála Monaco La Valetta odpověděl sv. Otec, že četné světohybné zkoušky, jimž církev jest podrobena, ukládají každému povinnost, rozmnožení modlitby a pomáhati znovu

probuzenému katolickému hnutí různých národů všemožně ku zdaru, aby dosažen byl též návrat křesťanských odštěpenců a překonán byl duch bezbožství, který se vzpírá vůli Nejvyššího i náboženskému vychování mládeže. Knižata i národové vyzývali veřejně Boha, kdykoliv o to slo, aby pod Jeho ochranou důležité kroky byly podniknuty, anebo pomoc

Jeho v neštěstí byla vyprošena. »Předobry Bože,« skončil papež, »jak velice nynější doba potřebuje Tvého pozhnutí!« — Vzezení papežovo bylo neobyčejně svěží po celou dobu slavného přijetí, které trvalo přes hodinu. Všechny přítomné osobnosti ubíraly se ve slavnostním pořadí před trůnem.

Rakousko. Vídeňské zprávy oznamují, že Jeho Veličenstvo císař poslal sv. Otci k novému roku skvostný dar s vroucím blahopřejným připisem. Papež odpověděl listem, v němž žádá, aby obnovil se opět dávný styk Vatikánu s Vidní. Rakouský vyslanec u Vatikánu dostal také již rozkaz, aby se do Říma vrátil. — O »katolické straně lidu« čte se v »Linzer Volksblattu« následující úvaha: »Zíráme-li na všechny palčivé otázky s hlediska všeobecných voleb do říšské rady, jež konati se budou nejpozději na jaře r. 1897., objeví se nám parlamentární a celá vnitřní situace jako zmatek. Tento zmatek se stupňuje, pohlédneme-li také na rozervanost stran sněmovny poslanecké, z nichž některé jsou již v umírání či pevné opory v lidu pozbyly nebo posud si jí nezískaly jasnými zásadami, jiné pak teprve vznikají. V takových dobách jest úkol poslance mnohem obtížnější, zodpovědnost mnohem větší, než za obvyčných dnů klidnějších. Musí se povznést nad všední názory, které snad skýtají výhodu populárnosti, ale v následcích svých vykazují i nepospěch nemožnosti či dokonce škodlivosti. Nesmí argumenty své čerpati z hloučící bystřiny okamžitého veřejného mínění, nýbrž musí z klidného, širokého proudu vlasteneckých dějin bráti a poctivě vážit onu látku, ze které aspoň dle lidského odhadu na základě poměrů přítomnosti by mohl provést pro budoucnost stavbu trvalou a pevnou. Z těchto hledisek a s těmito úmysly, o čemž jsme přesvědčení, překročí »katolická strana lidová« v poslanecké sněmovně práh r. 1896. Nepotřebuje se při tom obávat, že se zpronevěří své minulosti nebo rozvinu-

tému již svému programu. Nikdy nepojmala »neodvislost směrem nahoru, jako bezpodmínečnou oposici, a nikdy jménu svému »lidová strana« nepříkládala významu pachtění se po populárnosti. Vláda najde v katolické straně lidové právě tak rozhodnou obránkyni pragmatické sankce a velikosti i moci celkové monarchie, jako obyvatelstvo naprosto ráznou zastánkyni národohospodářských svých zájmů vůči uherské výhodě. K dosažení obou těchto cílů ráda podá katol. strana lidová ruku. Neboť chceme jednotné, mocné, ve všech národech svých šťastné Rakousko.« — K vývoji církevně-politických poměrů v **Uhrách** dlužno zaznamenati část řeči, kterou promluvil předseda uherského ministerstva, pan baron Bánffy, při gratulaci novoroční. Privil mezi jiným, že liberální strana za svého 20letého trvání v poměrech obtížných vykonala mnoho. Byla to hlavně církevně-politická reforma, která byla uskutečněna bez porušení zájmův a citů jednotlivých vyznání. (!) Jest nutno, aby národ dospěl k vědomí, že toho bylo potřeba pro národní existenci, rozvoj a liberální pokrok naší země. Nyni se stalo nemožností, aby se tvořily at ku změně neb k obcházení církevně-politických zákonů strany, nebo aby strany takové buď tajně buď veřejně byly podporovány od těch, kdož myslí, že jim zájmy Uherska na srdci leží. Jak se srovnává tento schlubný projev se skutečností, a co na něm pravdy, není nesnadno rozsouditi. Zdá se, že pan baron pronášeje tato slova, byl ještě v opojení veselé nálady sylvestrovské. K maličkému osvětlení přítomného stavu poslouží snad také zpráva vyslaná z Pešti: »Odpor, na který se připravují katolické církevní úřady proti novému zákonu manželskému, počíná se již ukazovat. Biskupská konsistoř v posledních dnech dvakrát nepodepsala vydání spisů rozvodu se týkajících soudnímu dvoru, a to s tím odůvodněním, že konsistoř processy o rozvod chce vyříditi sama ve své působnosti!«

Ježíš Kristus, náš Pán a Spasitel, třiatřicet let se připravoval, aby nejsvětější oběť na oltáři jen jedinkrát vykonal.

Sn. Mechtilda.

Líbej často a z celé duše kříž, který Kristus Pán sám na tě vložil, a nehleď, zdali je z drahého a vonného dřeva.

Sn. František Sal.

Probuzení ducha křesťanského.

by vojevůdce si zjednal řádné vojny, tu nestačí pouze je odvésti, obléci ve vojenský šat, naučiti je zacházeti zbrani, nýbrž dobrý vojn musí míti především vojenského ducha. Také bojovníci Kristovi vzbudili svými činy přečasto i u samých protivníků obdiv a úžas; ale bohužel! zvláště za našich dob jednání přemnohých katolíků jest právě opačné: jsou sice křtem svatým zařaděni do vojska Kristova, mají týž prapor jako ostatní, téhož vůdce, a'e nemají věci hlavní, ducha křesťanského. — Duch vojenský jest láska k praporu, jevíci se hrdivostí, poslušností a oddaností.

Duch křesťanský záleží také v poslušnosti a oddanosti, která však plyne z lásky nadpřirozené. Vojn křesťan musí usilovat, aby se stal podobným Králi-Kristovi; o všech věcech souditi, jak by soudil sám Ježíš, jednati tak, jak by jednal Ježíš, a to vše pouze z lásky k němu — to jest pravý duch křesťanský.

Duch křesťanský musí především pronikati náš rozum. Dobrý vojn koná to, co mu vůdce nařídí; netáže se po přičinách, proč dán rozkaz jednati tak a ne jinak, on poslechne. Takové smýšlení musí míti řádný křesťan; nemá se tázati, proč mi Církev nařizuje toto, zakazuje ono, jaký účel má toto přikázání, jest prospěšné, dobré nebo nepřihodné, a podobně. Křesťan musí se podrobiti svému vůdci, Církvi. Vojevůdce může se myliti, ale křesťanu není se toho obávati, neboť jeho Král, Ježíš, jest Moudrost a Dobrota neskončená. Základem takového smýšlení jest láska ke Kristu. Dále zvykejme si poddati se bez odmouvíání a rozumování vedení a učení Církve; vzbuzujme často viru, odevzdanost a důvěru v srdci svém; Bůh pak, který nám při tom pomáhati bude, odmění naše úsilí tím, že nám osvítí rozum a dodá jemu oddanosti k učení cirkve. Často tam, kde učenci jsou v nejistotě a pochybnostech o člancích víry, prostý, oddaný duch křesťanský vidí pravdu zcela zřejmě. »Co myslíte o neomylnosti papežové?« tázal se kdosi mladé dívky. — »Ale to je přece zcela zřejmé,« odpověděla tato; »papež musí býti neomylným, poněvadž mu Bůh svěřil, aby nám oznamoval, co máme věřiti.«

Duch křesťanský musí také pronikati naši vůli. Křesťan pravý musí své jednání upravit tak, aby se srovnávalo s vůlí božského Krále. Ježíš nežádá na nás ničeho, co by sám nečinil; chce jen, abychom kráčeli v jeho stopách, jeho příkladem se řídili. Musíme tedy napřed odstraniti vše, co se nesrovnává s vůlí Kristovou: hřích těžký, náklonnost ke hříchu. Ale to nestačí. Jest nutno činiti to, čím bychom se božskému Srdci našeho Pána zalibili. Ježíš jest pokorný: chceme se mu tedy v tom podobati; jest mírný, trpělivý, laskavý, nezištný: i v tom jej chceme nápodobiti. Všechn zájem a horlivost naše bude směřovati k tomu, co si žádá Srdce Ježíšovo. Předmětem modliteb našich budou prosby za zdar křesťanství a za spásu duší vykoupených předrahou krví Spasitelovou; radost a žal Církve bude naší radostí, naším žalem. — Takový má býti duch křesťanů.

Jak krásnou jest duše křesťanská, povznesená nad ostatní svým křesťanským duchem a podobností se vzorem vši svatosti, s Kristem! Vládne-li však tento duch nejen v rodině jednotlivé, ale v celém národu, tu země ona jest rozkoší andělů, kteří s láskou nad ní se sklánějí, poněvadž jest obrazem nebes. Avšak takových příkladů máme v dějinách málo: jsou to nejstarší doby patriarchální a pak doby prvních křesťanů, kteří majíce živě na mysli příklad božského Mistra, vespolek v lásce, svornosti a zbožnosti žili a rádi podstupovali smrt pro svou viru, považující tuto zemi pouze za místo přípravy pro nebe.

Doby ony však brzy minuly. Za našich časů jest jinak; není větší společnosti, kde by se nenalézali mezi dobrými lidé rozsévající koukol mezi obilí dobré, rozšiřující ducha pohoršení a odporu; mnozí neodvažují se z lichého studu před ostatními své smýšlení na jevo dávat; ti pak, kteří stojí v čele národa, nedovedou vždy odolati svůdnosti své moci: vládnou ne pro Boha, ale pro sebe samy. Národové křesťanští však pouze potud byli šťastni, pokud u nich byly v platnosti zásady Církve, pokud byli proniknuti jejím duchem, pokud papež stál nad knížaty

křesťanskými a mocnou rukou ujímal se utlačovaných, pokud snaha národův a knížat směřovala nejen k hmotnému blahobytu, ale též ku zdokonalení mravnímu.

Za dob našich má satan, nepřítel Církve, stále hojnější a hojnější žeň; netoliko vyšší, leč také nízké vrstvy lidu a dělnictva pozbývají víc a více ducha křesťanského a upadají do osidel bezbožnosti a nenávisti ku křesťanství. Jest obvyklou frází za našich dnů: »Věc tato jest čistě politická, tedy nemá co činiti s Církví.« Ovšem v některých případech jest to pravda. Avšak to nikterak neplatí o volbách poslancův a zástupců lidu, neboť tu nad otázku politickou vyniká otázka náboženská. Vždyť právě tito zástupcové rozhodují o tom, má-li býti náboženství v úctě nebo potlačováno, má-li kněžstvo býti podporováno neb odstrkováno, má-li býti škola křesťanská nebo nevěrecká a nemravná, má-li býti s Církví mír či válka, má-li býti pronásledována, či má-li užívati svobody, a podobně. — Z toho dobře viděti, že volby mají důležitost mravní a náboženskou. Nikdo tedy bez hříchu nesmí voliti člověka náboženství nepřátelského; každý pod trestem hříchu musí se přesvědčiti o mravní a náboženské hodnotě kandidáta; i zdržení se voleb by bylo v některém případě hříchem, kdyby podporovalo úspěch nepřítel Církve.

Ačkoliv nepřátelé Církve za našich dob takovou moc mají, nesmíme klesati na mysl, nýbrž pevně důvěrovati ve Všemohoucího, který Církev svou neopustí do skonání světa. Prosme v tomto měsíci Pána, aby se slitoval nad národy moderními a vzbudil v nich pravého ducha křesťanského. Ježíš sám svým mocným a sladkým slovem ať je poučí, že veškera činnost v rodině i ve společnosti má směřovati ku království Božiu. On povzbudí kleslou odvahu, rozjasní pochybnosti, zapudí bázeň, z bázlivých učení hrdivé a věrné bojovníky Církve.

My však sami musíme se přičiniti, chceme-li, aby nám Bůh požehnal; snažme se o probuzení ducha křesťanského a podporujme podniky, které si vytkly právě tento úkol. V našich vlastech jest to především Apoštolát sv. Cyrilla a Methoděje, misijní to spolek k probuzení a povznesení ducha křesťanského ve vlasti naší a mezi slovanskými národy vůbec. Aspoň u nás na Moravě probouzí se ode tří let nový život konáním posvátných misii ctihodnými Otci z Tovaryšstva Ježíšova, nejsv. Vykupitele a řádu Lazaristů. Modleme se za zdar tohoto blahodárného spolku, aby čím dál tím více vzkvétal a národům slovanským přinesl dávno kžýzenou sjednocenost v lůnu Církve římsko-katolické.

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vsí zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všelike úmysly a myšlenky, všelike city a žádosti, všelike skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za obnovení ducha křesťanského v rodinách i v zákonech našich, a na všechny úmysly, jež odporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlasť naši česko-moravskou! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrono ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Pius IX. 1874.)

Svatý Michaeli archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v březnu: Za pobožnost ke svaté Rodině.

Jen pokorné srdce jest schopno se Srdcem Pána Ježíše se spojití, je milovati a od něho milovánu býti. (Bl. Mark Alac)

PÍSNĚ LÁSKY.

Napsal J. St. Pavlík.

5.

Na slavnost Zvěstování Panny Marie.

«Templum Dei factus est uterus
nescientis virum.» (Brev. Rom.)

y lásky anděl, vy Serafíni,
co v božská tajemství se noříte,
dnes tají novému se koříte,
neb život Panny Bůhčlověka stíní.

Vy andělové nebes zlatokřídí,
jak dívíte se, že se neleká
Bůh vzítí na sebe tvar člověka,
že Tvůrce všeho v lůně Panny bydlí.

Když z jara první stéblo zpod sněhu
se prodere, tu naděj plní hrud'
a radost' zkvete v slunce zážehu.

Ó Srdce Duchem svatým počaté,
v čas jarní ten nám pozdraveno buď,
i moře lásky Tvé dnes rozžaté!

6.

Na svátek Sedmiboletné Panny Marie.

«Fac, ut ardeat cor meum in amando
Christum Deum.» (Stabat mater.)

Kříž před očima, na Golgotě stála
Ta, již se nedotkl hřích Adama;
jak lomila, ach, v bolu rukama,
jak láskou k Synu svému omdlévala!

„Můj Synu, proč Tě křížuje ten lid,
jenž ze studnice Srdce Tvého pil,
proč vbodal v skrání Tvou trny, proč Tě zbil?
Že's pomáhal mu z nemoci a bíd?“

On z lásky, z lásky za nás umírá,
a poslední by krev svou obětoval,
své božské Srdce ještě otvírá.

Ach, kdož by hříchů svojich nelitoval,
se láskou k němu nedal unéstí
jak ono Srdce sedmi bolestí?

Zaslíbení Pána Ježíše ctitelům nejsvětějšího Srdce.

Uvažuje P. Em. Koodr, O. SS. R. (Č. d.)

2. zaslíbení:

Potěšení v protivenstvích.

Proroci zvěstující budoucího Vykupitele všech lidí, ukazovali též, že bude těšiti zarmoucené, siliti protivenství trpící. Pán Ježíš začav hlásati evangelium v Nazaretě, vešel v sobotu do synagogy, posadil se a jako učitel lidu a Písma svatého žádal knihu. Podána mu kniha Isaiáše proroka. Rozvinul ji, totiž otevřel, četl jasně místo právě o Messiáši mluvící: »Duch Páně nade mnou: pročež pomazal mne, a poslal mne kázat evangelium chudým, uzdravovat skroušených srdcem, zvěstovat jatým propuštění a slepým vidění, propustit soužených na svobodu... (Luk. 4, 18. 19), těšiti všech kvilicích.« (Is. 61, 2.) Zavřev knihu, ukazoval, že šťastná ta doba, o níž prorok mluvil, nadešla a před očima jejich se splňuje. »A všichni jemu posvědčovali,« di svatý evangelista, »a divili se libým slovům, kteráž vycházela z úst jeho.« (4, 22.) Mimoděk připadají nám na mysl zaslíbení Pána Ježíše, učiněná blahoslavené Markétě o ctitelích nejsv. Srdce: »Potěším je ve všech protivenstvích.« Těšiti v některém protivenství a kříži dovede i člověk; v mnohých protivenstvích mnohý sluha Boží; ve všech protivenstvích však toliko Pán Bůh, tedy i Pán Ježíš. »Duch Páně (Hospodin) poslal mne těšiti všech kvilicích.« Nová je to milost, nový dar poskytuje nám nejsv. Srdce Ježíšovo, uvažme je dobře!

Co vlastně je protivenství? Protivenství, jak slovo samo praví, je něco nám odporného, nemilého, co na nás bolestně působí — buď na tělo, buď na duši — a proto se nám protiví. Brzy jsou

to tělesné nemoce, chudoba, nouze, hlad a žízeň, brzy duševní strasti, opovržení, zármutek, příkoří a podobné. Protivenství la přicházejí buď přímo od Pána Boha, buď nepřimo, když je dopouští na nás skrze lidi. Jak pak — Pán Bůh se raduje z naší bídy a křížů našich a všech těch protivenství? Tak mysleti nebo mluvití ovšem nesmíme. To bychom se rouhali. On chce naše dobro, naše blaho, naši spásu. Když nám sesylá protivenství, činí to jen proto, aby nás u sebe udržel. Kdy pak člověk nejvíce zapomíná na Pána Boha? Není-liž to ve štěstí a bohatství a když se mu dobře vede? Napopak, kde hledá útěchu a pomoc, když protivenství na něj dorážejí se všech stran? Neobrací tu oči svých k nebesům, odkud přijde pomoc? Nemodlí-li se se žalmistou (Ž. 45, 2): »Bůh nás útočisté naše a síla: spomocník v protivenstvích (zármutech), jež postihla nás příliš.« Tehdy vzývá nejpokorněji jeho řka: »K Tobě obrátil jsem oči svých, kterýž bydlíš na nebesích.« On sám nám praví, že sesylá na nás protivenství: »Pohleďtež, žeť jsem já sám, a není jiného Boha kromě mne: já usmrtím, a já obživím: já raním, a uzdravím, a není, kdo by mohl z ruky mé vytrhnouti.« (5. Mojž. 32, 39.) Smrt a život, nemoc a zdraví je z ruky Boží, nikdo se neubrání tomu kříži, který Pán Bůh mu ustanovil. A ještě zřejměji ukazuje nám, že od něho přicházejí kříže a protivenství: »Sestoupilo zlé od Hospodina do brány Jerusalema.« (Mich. 1, 12.) Nepřátelé tedy, nemoc, bída a hlad — to jest ono zlo — přišlo na Jerusalema, a od koho? Od Boha. On sám staví nám překážky v cestu, sesylá protivenství, abychom se příliš nepovyšili, nezhrdli a od něho se neodvrátili.

Pán Bůh chce, abychom byli jako děti k němu, abychom uznali, že všechno dobré, co máme, máme od něho, od sebe však jenom hřích. Máme poznati sebe, že jsme slábi, nemožní, ano často i nerozumní, chtíce, co je nám škodlivé a záhubné. Nezřídka jsme docela podobní nerozumným dítkám malým, kterým se líbí lesklý nůž, ale který je zraní, jakmile ho dostanou. Vezme-li otec nebo matka jim takovou nebezpečnou hračku, pláče, nařikají a nedají se upokojiti. Podobně činí s námi Pán Bůh. Jednou vezme nám nejmilejšího přítele, a my nevíme si rady. Jindy vytrhne nás ze zamilované, ale nebezpečné společnosti, a my myslíme, že rány té nepřežijeme. Tam zbaví nás osoby, která by nám byla k věčné záhubě, a my nenalzáme útěchy. Zde opouští nás štěstí, a my pláčeme, nařikáme a bédujeme — právě jako malé děti, ale marně! Bůh jest nejlepší Otec, a takovými slzami nedá se pohnouti. On ví nejlépe, co nám jest užitečno a prospěšno. Proto praví svatý Alfons: »Kdo žije v štěstí a nezakusil ničádného protiventství, nezná ještě své vlastní duše. Ale protiventství otvírají nám oči duševní, které by jinak v štěstí zůstaly zavřeny.« V protiventstvích vidíme, kdo je našim pravým přítelem a spomocníkem, kde nalzáme pravé útěchy a posily, totiž u Pána Boha.

Ano, Bůh sesylá na nás protiventství aneb je dopouští, aby nás cvičil ve ctnosti a v dobrém utvrdil. — Strom se všech stran uzavřený v zahradě nemá pevných, hlubokých kořenů. Strom stojící v širém poli, vystavený bouřím a víchrům, zapustí silné kořeny. Tak i u nás. Po mnohých bojích, po těžkých křížích a hořkých protiventstvích sebělá sice mnohá hlava, ale ctnost se utvrdila a upevnila. Co jsme mysleli, že nám nemožno sněsti, kříž, protiventství a soužení naučila nás přijati z ruky Boží a mužně strpěti.

»Víme, že soužení trpělivost působí, a trpělivost zkušeni, zkušeni pak naději, a naděje neklame,« praví sv. Pavel. (Řím. 5, 3—5.) Na hříšné sesylá Bůh protiventství, aby se obrátili, na spravedlivé, aby byli spravedlivější. Ano, nespravedlivých užívá, aby spravedliví jimi byli zkušeni. »Každý zlý proto žije, buď aby se napravil, anebo proto žije, aby spravedlivý skrze něho se cvičil,« praví sv. Augustin.

Nuže, když víme, milý čtenáři, že protiventství jsou od Pána Boha, snadno pochopíme, že Pán Ježíš může nás v nich těšiti. »Potěším je ve všech protiventstvích.« Již ve Starém Zákoně čteme: »Mnohá jsou soužení spravedlivých, ale ze všech těch vysvobodí je Hospodin.« (Žalm 33, 20.) Na Hod Boží vánoční plesá církev svatá, že se nám narodil Vykupitel, který potěší nás v souženích a bidách našich. Volá s prorokem Isaiášem: »Potěšte se, potěšte se, lide můj, praví Bůh váš. Mluvte k srdci Jerusalema a přivolejte ho, neboť se doplnila zlost jeho (t. j. čas utrpení jeho), odpuštěna je nepravost jeho.« (40, 1, 2.) Co zvěstoval prorok, stalo se, když Pán Ježíš se narodil a žil jako pachole v Nazaretě. »Mluvte k srdci lidu, potěšte se, neboť přišel vám Utěšitel.« Ústní podání nám vypravuje, že trápilo-li cosi někoho, že chodil k Ježíškovi. Matky posílaly své děti k němu, děti samy říkávaly: »Pojďme k Synu Mariinu.« Kolik bylo truduů a bolů v srdci velikých i malých, všechny rozplasil a zahnal, každého potěšil. U jeho Srdce, na jeho božském Srdci zapomněli na veškeré strasti. — Pěkně pje:

Srdce mé ubohé
bolesti jsi sklíčené?
Hle! vše to, co tebe trápí,
ať se v ranách Páně stápi:
Jeho Srdce přemilé
bude tobě k posile.
Pláčeš snad a nařikáš,
zhluboka si povzdycháš?

Naděje ti všecka klesla?
Hled jen, aby se zas povznesla
ku Bohu, k výšinám,
ku potěchy končinám.

(P. Březina, O. S. Fr. »Jasnín«.)

Co máme říci teprve o Pánu Ježíši, jak těšil všechna ztrápená srdce po tři léta svého veřejného života? Nebylo bídy, nebylo nemoci, nebylo strasti, kde by nebyl pomohl. Ano, ty strasti a protivnosti lidská tak jej dojala, že i ne-jednou slzel. Opuštěným ihned pomáhal. Jednoho dne kráčí do městečka. Ve branách městských potkává průvod, smutný průvod: vynášejí mrtvolu jedináčka; za rakví kráčí plačící matka, vdova. Její slzy dojaly milosrdné jeho Srdce. »Neplačiz,« praví soucitně k ní. Zastaví nosiče, volá mrtvého mládence, aby povstal a živého vrací potěšené matce. — Čtíme často a pozorně svaté evangelium a nejedna stránka potvrdí nám slova Isaiášova: »Duch Páně nade mnou, poslal mne těšit všech kvilících.« — Člověk, jenž mnoho zkusil, má velikou moc nad srdci druhých, jejich srdce jsou takorča v jeho ruce: dovede těšiti, poněvadž sám zakusil zármutku a strasti. A Pán Ježíš by nedovedl těšiti? On, jenž je »Bohem všelikeho potěšení.« (2. Kor. 1, 3.) On, o němž je psáno: »Očekával jsem, kdo by se spolu rmoutil, a nebylo nikoho; a kdo by potěšil, a nenalezl jsem.« (Žalm 68, 21.) On, který byl zkormoucen až k smrti a v úzkosti se potil krvavým potem a se modlil: »Smutná je duše má — srdce mé — až k smrti.« (Mat. 26, 38.) Ano, On může těšiti zakusiv tolikerých strasti. Znáf všechny léky pro všechny strasti a protivnosti. Užívá různých lékův, aby své cititele potěšil v protivnostech. Svou Matku dal nám za naši, a ji nazývá církev svatá »Potěšením zarmoucených.« Nevinně trpícímu připomíná, jak sám byl nespravedlivě souzen a ještě nespra-

vedlivěji odsouzen. Jinému trpícímu připomíná svá slova: »Blahoslaveni lkající, neboť oni potěšeni budou.« (Mat. 5, 5.) Opět jinému udílí tolik milosti, že i v největším protivenství neklesá, nýbrž mluví se sv. Pavlem: »Naplněn jsem potěšením, mám hojnou radost ve všelikém soužení našem.« (2. Kor. 7, 4.) Největší útěchu však dává, když sděluje souženému sebe sama, nejsvětější své tělo a krev při svatém přijímání, jako to učinil chudému rybáři.

Bylo roku 1885. Jednoho dne přistál u jakéhosi ostrova v australských vodách chudičký rybář. Na ostrově tom žil katolický biskup. Muž vystoupil z loďky a ubíral se k p. biskupovi. Sotva že ho uzřel, padl ztrápený muž jemu k nohám a vzlykaje ptá se ho: »Otče můj, otče můj, můžeš-li mne potěšiti?« — »Upokoj se,« praví mu velepastýř, »pojď, smiř se s Pánem Bohem, zítra ti dám svaté přijímání, pravou potěchu.« Vyzpovídal ho, druhý den sloužil mši svatou a podal rybáři tělo Páně. Pomodliv se rybář, šel se loučit s panem biskupem. »Otče,« pravil mu, »buď s Bohem! Pět set mil (asi anglické mile) jsem nešetřil, abych našel u tebe potěšení. A našel jsem je. Moře vzalo mi ženu, vzalo mi i šest dítek. Jsem samojediný v širém světě. Nebudu již nařikati, jsem potěšen, otče, s Bohem!« A posilněn vrátil se do své otčiny.

Co učinil tomuto rybáři, učiní všem, kdož ho vroucně ctí, k němu se utíkají, v jeho nejsv. Srdci hledají posilu a potěchu. Nechť tedy protivenství nás souží malé, nechť veliké, nechť tělesné, nechť duševní, nechť vlastní bida nás trápi, nechť nouze našich přátel a známých, nechť protivenství bez počtu nás svírají se všech stran: hle, tu Srdce Pána Ježíše: ctíme je vroucně, vzývejme je ustavičně, aby vždy nám splnil, co byl přislíbil: »Potěším je ve všech protivnostech.«

(Příště dále.)

Co nám pomůže?

(Úvaha svatopostní.)

Ačkoli nás církev svatá přecho-
v roce napomíná, abychom
na nadpřirozený cíl svůj,
spásu duše naší, nezapomí-
nali, přece i obzvláštní dobu ustanovila,
v níž volá důrazně a vážně k nám všem:
odvráťte srdce své od věcí pozemských,
od světa a jeho rozkoší, a zasvěťte je
lásce Boží; odvráťte mysl svou od starostí
vezdejších a obírejte se opravdově sta-
rostmi o spasu duše své; zpytujte srdce,
zpytujte svědomí své, a poznejte, jak
to s vámi stojí před Bohem, jaký asi
by byl váš rozsudek, kdybyste tak hned,
náhle zemřeli. Uvažujte, jak dobrotvivý
byl posud k vám Bůh náš, oceňte všechny
jeho dary a milosti, a z druhé strany
uvažujte: co jste mu za to dávali? Chtěl
od vás poslušnost, vy však jste mu ji
vypověděli, chtěl od vás vděčnost, vy
jste ji k němu necítili, žádal lásku, vy
jste ji k němu neměli. A přece, jak
velice miloval vás: Syna svého obětoval
za vás, a tento Syn Boží z pouhé lásky
k vám opustil nebe, sestoupil na zemi,
a po dlouhá léta vedl život béd a útrap
plný. Ba ještě více. Tentýž Syn Boží,
Ježíš Kristus, položil sama sebe na výkup
za duše vaše, on sama sebe zničil, aby
zachoval vás, on umřel, abyste vy živi
byli, on otevřel vám nebe a získal
ztracenou milost Boží. Zdaž myslíte na
toto vše? A myslíte-li, zdaž můžete při
myslence té zůstávati chladnými? Ó ni-
koli! Obráťte oči i mysl k Bohu, a vizte,
v jakém k němu stojíte poměru. Ó, zdaž
nemusíte z hlubokosti srdce svého zvolati:
Ó, Pane, zhřešili jsme, velice jsme zhřešili,
lásku tvoji nevděkem spláceli a milost
tvoji ztratili.

Co nyní pomůže nám bídným?

Máme na věky zatracení býti? Ó,
nikoliv. Tentýž Bůh, jenž jednou skrze

Spasitele se nad námi smilovati ráčil,
smilovává se až posud, ale jen za jednu
podmínkou, a ta jest »upřímné po-
kání.« »Obráťte se ke mně, a já se
obráťím k vám,« praví Pán. A k tomu
jest doba nynější, doba svatopostní, užij-
te jí ku spáse své! Tak a podobně
mluví k nám církev sv. v době svato-
postní ústy svých sluhů. K obrození duše
naší, ku smíření s Bohem ustanovena
jest po výťce doba svatopostní, a pro-
středkem k tomu, prostředkem jediným
jest pokání, pokání jen nám pomůže.
A v čem záleží právě pokání? V nad-
přirozené, upřímné litosti nad spáchanými
hříchy, spojené se skroušenou sv. zpovědí.
Toto jest jediný, ale také nejjistější pro-
středek vedoucí ku spáse.

Nuže pozastavme se poněkud u slov
těchto a rozjímejme o nich. A tu namane
se nám otázka, co jest vlastně lítost?
Lítost jest bolest duše, a sice nad
hříchy. Bolest v duši cítíme přecho-
Tu zemře nám některá milená osoba,
a krutý bol svírá nám srdce; tu utrpíme
velikou ztrátu na majetku a jsme plni
zármutku; tu uráží nás některý necitelný
člověk anebo nám na cti utrhá, a to
nás boli. Toto vše jest sice bolest duše,
ale přece žádná lítost, neboť tu máme
jen, pakli cítíme bolest v duši proto,
že jsme zhřešili. A podivno! Kdežto ony
bolesti nad ztrátou jmění, drahých osob,
cti a dobrého jména atd. přecho-
st dostavují a duši naší tíží, nad hříchy
svými neteskníme, neštěstí, které nám
sv. víra za největší vzdává, totiž, že
jsem proti Bohu zhřešili, nedojímá duši
naši pranic. Hle, jak převrácení lidé jsme!

Ó, kéž poznáme tento nedostatek
svůj a vzbudíme v srdci svém bolest
nad hříchem, kéž truchlíme uvnitř
a žalujeme na sebe, a voláme: »Ó, kéž

bych byl nezhřešil!« K tomu není třeba znamení zevnějších, ani slz, ani ztrápeného obličej, neboť toto není vždy v moci naší, a Bůh toho také od nás nežadá. O celníkovi v chrámě nepraví Kristus, že by plakal, anebo jinak narákal, nýbrž praví o něm, že pokorně se v prsa bil a vážně pravil: »Bože, buď milostiv mně hříšnému.« A přece, jak dí Spasitel, »odešel ospravedlněn do domu svého,« t. j. došel odpuštění od Boha.

Bůh hledí na úmysl, na srdce, proto praví sv. David v žalmu svém: »Srdce skroušené a pokorné nezavrhněš, ó Pane! Pravá lítost musí býti upřímná. t. j. Bůh musí jí zrůti v srdci našem. Saul volal sice také: »Zhřešil jsem,« a přece nedosáhl odpuštění. David volal tolikéž: »Zhřešil jsem proti Bohu,« a Bůh mu odpustil. Saul spokojil se pouhými slovy, David ale, co zevně pravil, také v srdci cítil, a to viděl Bůh.

Co nám škodí, toho nemilujeme, co nás rmoutí, toho si nežadáme, co nás ničí, před tím se bojíme, ano to v ošklivosti máme. Nuže, co škodí nám nejvíce? Hřích, neboť okrádá nás o milost a lásku Boží. Co nás nejvíce rmoutí? Hřích, neboť hroznými výčitkami naplňuje svědomí naše. Co nás ničí? Hřích, neboť ubíjí duši naší na věčnosti. Proto musí s lítostí také spojena býti ošklivost nad hříchem, jakožto největším a jediným pravým zlem. A hřích jest jediným pravým zlem, neboť nic netrhá tu svatou, něžnou pásku vižící Stvořitele a tvory, Boha a lidí, nežli hřích. Hřích jest před Bohem ošklivostí největší, zločinem jediným, proto také od nás více litován býti musí, nežli vše ostatní. A kdybych byl všecko, co mám, ztratil, kdybych i života byl pozbyl, nebylo by mně toho tak líto, jako že jsem Boha urazil a zhřešil, tak zvolati musíme, má-li naše lítost býti nade všecko. Bůh jest dobro

největší, proto ztráta tohoto dobra převyšuje všechny jiné možné ztráty.

Je-li lítost upřímná a s ošklivostí nad hříchem spojená, bude také při ní hned pevně předsevzetí, více nezhřešiti, a toto předsevzetí jest zkušebním kamenem lítosti. Tak jako otec, když dítě chybilo a za odpuštění prosí, se táže: »už to více neuděláš?« a teprve, až dítě slíbí, jemu odpouští, tak žádá i Bůh na nás pevnou vůli spíše vše vytrpěti, všecko obětovati, ba i raději zemřít, nežli znovu proti Bohu ve věcech důležitých jednati.

Jsmo ovšem lidé slabí, nádoby křehké, a taký úmysl by se velmi lehce zvrhl, proto stavme jej na pevný podklad milosti Boží, které Bůh nikomu neodpírá. S touto Boží pomocí započneme s chutí a důvěrou život nový.

Avšak ještě něčeho jest se třeba dotknouti. Bolest duše a ošklivost nad hříchy musí samozřejmě míti nějakou příčinu, nějakou vnitřní pohnutku. Pohnutky tyto jsou rozličné: přirozené a nadpřirozené. Lituje-li opilec, že se opíjel, jen proto, že si nemoc nějakou uhonil, je to pohnutka pouze přirozená; lituje-li karbaník náruživě hry, že prohrál, je to pohnutka přirozená; lituje-li vrah vraždy, že sám o život přišel anebo doživotně ve vězení dliti musí, je to pohnutka přirozená; takové pohnutky nemají u Boha ceny, a celá taková lítost jest bez užtku.

Pravá pohnutka lítosti musí se k Bohu vztahovati, neboť Bůh jest to, jenž jest urážen, a hřích jest touto urážkou. I tu však jevíti se může větší a menší dokonalost. Myslí-li v lítosti své na Boha a rozjímáš, kterak se od tebe odvracuje pro hříchy tvé, kterak se na tebe hněvá a tě trestá, kterak tě, nepolepšíš-li se, očistec anebo dokonce peklo očekává: tu vychází lítost tvá po nejvíce z bázně Boží, lítost taková je pravá, upřímná, u Boha cenná, ale pro

pohnutku tuto přece jen nedokonalá. Myslí-li však při litosti své na Boha, a sice v první řadě co laskavého, dobrotivého Otce, jenž dobrodiním a milostí tě zasypal, jenž tobě i ten krásný život věčný připravil ještě dříve, nežli jsi žil, a při tom uvažuješ, že jsi k němu nevděčným byl, žeš dobrodiní jeho často na urážku jeho užíval, že jsi Boha, nejvyšší dobro, zavrhoval a tvoří se přidržel, tu vychází litost tvá z lásky k Bohu; litost tvá jest litostí kající se lásky, a poněvadž nad lásku nic dokonalejšího není, jest litost taková dokonalá. V katechismu a knihách modlitebních nalézáme vzory, kterak možno dokonalou litost vzbuditi, a dobře jest nějakého takového užívati, ovšem že netoliko ústy, nýbrž i srdcem. Avšak i krátkými slovy lze vyjádřiti litost nejhoroucnější lásky, t. j. modlitbami střelnými, které také od svaté stolice odpustky obdařeny jsou. Tak na př. již zbožným a skroušeným vyslovením nejsv. jména »Ježíš« (odp. 25 dní), »Ó, můj Ježíši, milosrdenství« (odp. 100 dní), »Nejsladší Ježíši, nebudiž mým soudcem, nýbrž Spasitelem« (odp. 50 dní), »Ježíši, Bože můj, Tebe miluji nade všechno« (odpustky 50 dní), »Bože, buď milostiv mně hříšnému,« »Ježíši, smiluj se nade mnou« a podobné jiné.

Víme-li nyní, co litost jest a jaká býti má, uvažujme její užitečnost a potřebu. A tu si pamatujme pravdivou větu: »bez litosti není milosti.« Jak by také mohl Bůh spravedlivý a svatý, jenž zlé nenávidí a tresce, hříšníkovi milostiv býti, dokud od hříchu neupustí, a k Bohu se zase nenavrátil! »Obraťte se a činite pokání ze všech hříchů svých, a hřích nebude vám ke zkáze,« praví Pán skrze proroka Ezechiele. (18, 50.)

Ano litost je tak potřebná, že sama nahrazuje vše, ničím však jiným nahrazena býti nemůže. Ona jest jediný pro-

středek, jenž pomáhá. Jsi nemocen, a tak slab, že jen stěží některé hříchy říci můžeš ve sv. zpovědi, a přece bys chtěl a měl více toho na srdci. Jest zpověď tvá platná? Ano, máš-li při tom pravou litost. Zpovídáš-li se ze všech i těch nejmenších hříchů zevrubně a nemáš-li litosti, není tobě zpověď pranic platná. Nyní vidíš, seč litost jest. Jsou hříchy, od nichž tě žádný kněz, žádný biskup, žádný papež rozhrěsiti nemůže, to jsou hříchy bez litosti zpovídáné; neboť každé rozhrěšení je pak neplatné. Co je tedy zpověď bez litosti? Abraham a Sta Clara odpovídá: v y s t ř e l b e z k o u l e, neboť ani jeden hřích není zničen. Co jest zpověď bez litosti? Jehla bez niti, neboť roztržené roucho posvěcující milosti se tím nesešije. Co jest zpověď bez litosti? Klasy bez zrní a mlátí se hluchá sláma. Zpověď bez litosti jest netoliko něco bezcenného, nýbrž i hříšného, neboť jest neplatná a jest svatokrádežná. Nezřídka následuje po ní i svatokrádežné přijímání.

K platné zpovědi jest litosti nevyhnutelně třeba, aspoň litosti nedokonalé. Takovou žádal Bůh v Starém Zákoně k odpuštění, a Kristus Pán zajisté nechtěl nám smíření stížití, proto výslovně podotýká sněm tridentský, že nadpřirozená nedokonalá litost ku platnému přijetí sv. pokání dostučuje. Mimo sv. pokání, mimo zpověď, praví tentýž sněm: způsobuje smíření s Bohem jenom dokonalá litost. Nejmenší tedy stupeň litosti dokonalé má tu cenu před Bohem, že ihned všechny hříchy s duše omývá, a to netoliko v případě nutnosti, kde nelze se zpovídati, anebo v nebezpečí smrti, nýbrž kdykoli a kolikrátkoli dokonalá litost vzbuzena bývá.

»Kdo mne miluje,« praví Spasitel, »ten milován jest od Otce, a já jej milovati budu.« Kdo má dokonalou litost,

miluje Pána, a Pán miluje jej. Nemůže ho ale Pán dříve milovati, pokud není očistěn od hříchů, proto lítostí touto dokonalou očistěn bývá. Ejhle, jak mocný, jak potřebný prostředek dal nám Pán ku spáse, lítost dokonalou! •Kdybych mohl jako kazatel procházeti zeměmi, pravil učený a zbožný kardinál Franzelin, -o ničem bych tak často nekázal, jako o dokonalé lítosti.• A má pravdu!

R. 1882. 8. prosince shořelo divadlo okružní ve Vidni, a v něm uhořelo několik set lidí. Mnozí zajisté z nich byli v stavu nemilosti Boží. Zpovídati se nemohli. Kde jsou jejich duše? Jsou všechny zavřeny? Ti, kdož v posledním okamžiku před děsnou smrtí lítost dokonalou vzbudili, ty přijal Pán na milost. Tak učinilo jedno děvče, sotva ze školy vyslé. pamatujíc na učení katechety. Již dým naplňoval prostory, již dusili se mnozí. tu děvče hlasitě vzbudilo tři božské ctnosti a dokonalou lítost, mnozí zajisté s ním, a byli zachráněni alespoň pro život věčný.

Jsi churav. Najednou se tobě přitíží, běží se pro kněze, ale život tvůj visí na nitce; tu vzbudí dokonalou lítost, sice zemřeš nesmířen. Jedeš po dráze: vlak

vyjede z kolejí, máš smrt před očima; vzbudí dokonalou lítost. Tak číň v každém nebezpečí. Ale netoliko tu, nýbrž číň tak denně, dříve nežli ulehneš. Viš-li, že ráno vstaneš? Proto poslední tvá práce budíží dokonalá lítost nad hřichy, pak spokojeně usneš.

Nemysli však nikdo, že proto již se nemusíš zpovídati! Vždyť sama dokonalá lítost nabádá tebe vše učiniti, co Bůh od tebe žádá. A Bůh žádá přísně svatou zpověď, ovšem je-li to možné. Proto spojití musíme s dokonalou lítostí i úmysl, z hříchů našich knězi se vyzpovídati.

Ejhle, proto napomíná nás církev sv., abychom ve svatopostním čase svátost pokání hodně přijali, t. j. lítosti pravou jsouce naplněni, z hříchů se zpovídali, a tak odpuštění Boží dosáhli.

Pokání, lítost, toť ten zázračný prostředek, jenž z nás hříšných činí spravedlivé, z nepřátel Božích dítky Boží, ze ztracených vyvolence Boží; s pokáním ukládáme starého hříšného člověka do hrobu a očistění jsouce od nečistoty hřichu a sprostění pout smrti věčné. vstáváme s Kristem Pánem k životu novému.

Boh. Hendl.

Kajníci.

Jako had se vine kolem strmé skály, do výše se vine v nedohlednou dálí kamenitá stezka, plná trní, hloží, a čím výš se vine, víc se trní množí!

Po trnité stezce na bedrech svých s kříží zástup šedých postav tichounce se plíží; každé třpytná slza leží v matném oku a kajicnost velká srdce ve hluboku.

Noha jich je bosa, hruď schýlena k zemi ve pokoře vroucí; mezi kadeřemi, kolem čela, z trní koruna se klene, stopa jich se tiskne rudě do kamene.

Odhodlaně v dál jdou davy nepřehledné, trpně, bez oddechu, za noci i ve dne po trnité stezce, přímo nad propastí — ani zasténání — jenom trní chrastí.

A tak stále stejně k cíli svému měří,
a že nesklamou se, pevně všichni věří:
Neboť tam, kde září brána nebes věčná,
tam vévodí Láska, Milost nekonečná!

K. E. Vojíš.

Zda vytrváš?

(Své netoři: M. B.)

Dnes v jaru žítí k Bohu každým ránem
dřš, voláš: „Věřím, že smým Tvůrcem, Pánem.“
Až nevěrec však v pekelné své zlobě
pro víru svatou vysměje se tobě,
zda vytrváš,
jak dnes se zdáš?

Dnes radostí se těšíš nebes věčnou,
jíž dařit chce Bůh duši věrnou, vděčnou.
Až žití bouř však mstivou šíjí zdvihne,
neb nemoc smrtící tě rázem stihne,
zda vytrváš,
jak dnes se zdáš?

Dnes v lásce k Bohu zhrdáš marným světem,
jenž slávou září, lmed zas vadne květem.
Až zjeví ti však v nad svých řadu smělou,
a lákat bude tě v svou náruč skvělou,
zda vytrváš,
jak dnes se zdáš?

Když jako dnes dnem každým do oblaků
ku Bohu v modlitbě svých upřeš zraků,
jenž miliony věrných služebníků
v boj vyzbrojoval silou mučovníků
pak jistě vytrváš,
jak dnes se zdáš!

P. Karel Kraus.

Chléb nebeský.

Dle Jana z Avilly předkládá Fr. Klůma. (Č. d.)

Kristus pokrmem duší. Netečnost lidská.

Bůh má život sám v sobě, on
nebře života od nikoho,
jesti přehojným pramenem
života, že z plnosti i andě-
lům uštědřil, aby jistou měrou byli
účastni života jeho. Dostalof se jim té
přednosti, že požívají téhož pokrmu,
jimžto Bůh se sytí, a že mohou trhati
ovoce z téhož stromu, z něhož i Bůh
ovoce požívá.

Kdo jest s to, aby vypravil a po-
chopil cenu toho života, neboť ti, kteří
podíl mají v životě jeho, mají spolu i
podíl ve vlastnostech jeho; žijí životem
spravedlivým, svatým, moudrým, nepo-
rušeným, silným, radostným, bohatým,
nesmrtelným, jsou životem tím tak
šťastni a blaženi jako Bůh. Vy, andělé,
zvelebujte a oslavujte Hospodina, vždyť
jste tak poctěni, že rozumem svým po-
znáváte pravdu věčnou jako Bůh jí po-
znává, ač jí nepoznáváte tak jasně jako
Bůh. Vy milujete tutěž dobrotu, kterou
i Bůh miluje, a radujete se z téže byt-
nosti, z které se i Bůh raduje, vždyť
sedíte u téhož stolu a požíváte z téhož

pokrmu, z něhož Bůh užívá blaženosti
věčné a neskonalé. Avšak i my lidé bu-
deme jednou účastni téhož stolu, který
vám Bůh přichystal, budeme zároveň
s vámi děkovati Pánu za milosti, kte-
rýmiž vám bránu v život věčný otevřel.

Svět bude kvileti, že jest odloučen
od hodů skvostných a královských. Bůh
zajisté hodovní síň nebeskou zavře, v níž
bude s vámi stolovati; neboť nechce, aby
člověk nepovolaný měl účastenství na
hodech nebeských. Ó té nevystihlé a
přísné spravedlnosti Hospodinovy, kteráž
přes 4000 let žádného člověka před tvář
velebnosti své nepřipustila, tak že ne-
mohl nikdo na Boha patřiti, aniž směl
okusiti, jak přesladký a přetěšený Pán
nebes a země jest. Příčinou této nes-
tihlé spravedlnosti Boží byl výrok, kterýž
učinil Hospodin pro hřích prvního člo-
věka. Bylť zajisté první člověk stvořen,
aby lásku a dobrotu Páně dokonale
poznal, měl býti blažen naději, že bude
účasten hodů nebeských, užije-li dobře
svobody své, aby spolu s Bohem stoloval
ve společnosti svatých andělův. Avšak
první člověk požíval ovoce zapovězeného

stromu, kterýž byl příčinou smrti časné i věčné. Tak se stalo, že byl vyvržen z hodovní síně nebeské, že byl zbaven života věčného.

Nemůžeť člověk si stěžovati, jakoby snad děla se mu krivda, an Bůh vznešenější tvory, totiž anděly, kteří v milosti Boží byli stvořeni a kteří již slávy věčné požívali, ze síně hodovní vyvrhl, protože nedobře užívali milosti Boží a nechťeli s jinými anděly svrchovanosti a velebnosti Hospodinovy uznávati. Oni chtěli býti sami sobě pokrmem, spoléhajice sami na sebe, chtěli panovati sami, neuznávajice Boha Pánem svrchovaným, oni musili zkusiti, že, jak zalmista Páně dí: Dobré jest tvor, spojen-li s Tvůrcem svým, tak že musí Tvůrce svého milovati více nežli sebe, že musí veškerou nadějí svou naň spoléhati, od něho všecko dobré očekávati. A že tvor, kterýž by sebe sama miloval a sám na sebe spoléhal, musí býti svržen (tak že nemá nikoho, kdo by jej zadržel) až do nejhlubšího pekla.

Hospodin použil trestající a přísné spravedlnosti své proti andělům i proti lidem. Jest zajisté věcí nepřístojnou, mají-li seděti zrádcové a buřiči s králem u jednoho stolu. A pohaněna a potupena jest hostina královská, když poddani tak málo o ni dbají, že jim více chutnají pokrmy, kteréž jsou příčinou smrti. Ale ač by nikdo Bohu nespravedlnosti vytýkati nemohl, učinil přece Pán, jakž neskonala dobrota žádala, že lidé, jako tvorové chatrnější a mdlejší, milosrdenství došli, andělé pak, kteří byli vznešenější a slavnější, od hodů nebeských na věky byli odloučeni. Hospodin hněval se na člověka, a hněval se ne bez příčiny; avšak nezapomene na mnohá milosrdenství a slitování svá, a odpustí kajícímu hříšníkovi.

Chváleno buď milosrdenství Hospodinovo, že nám v lásce neskonalé dal

jediného Syna svého! V něm byl život, an jest Bůh, a který v život pozemský vešel, učiněn jsa člověkem. Když pak na zemi jako člověk obcoval, pravil dříve, než učinil zázrak vznešený, nasytiv pěti chleby a dvěma rybami tisíce mužův a žen, a když židé se chlubili, že Hospodin dával otcům jejich na poušti mannu, kterou byli syceni, pravil Pán a Mistr nebeský a Bůh narozený slovo: »Tentot jest chléb, který s nebe sestoupil.«

Slovo toto jest velevýznamné, máť v sobě všelikou útěchu přehojnou, a ač Israelité slovem tím zhrdali, ač jim jako tělesným slovo toto nechutnalo, nuže ať aspoň křesťané uznávají nestiblé milosrdenství Boží, kteréž ústy Syna Božího bylo rozhlášeno, kéž pevnou vírou slova toho se uchopí, kéž slovem tím se těší a Bohu povinný dík vzdávají za velikou milost, kteráž se jim slovem tím stala! Ti pak, kteří slova toho nechápají a nepřijímají, ať se bojí a strachují. Tent jest chléb, který s nebe sestoupil. »Kdo jest ze země, světsky smýšlí, kdo však s hůry sestoupil, nebeský jest.« pravi svatý Jan. Jsi-li, človče, zvyklý požívati krmí zemských, požíješ pokrmu, který pomijí, připraví ti pokrm ten smrti; neboť mluvíš zemsky a smýšlíš světsky. Ale nyní otevři uši, abys naslouchal slovu, které tě poučuje o pokrmu nadzemském. Tent jest chléb, který s nebe sestoupil, chléb dražší, silnější, chutnější nežli všechny jiné pokrmy, kterých požíváš. Tak jsou rozdílny, jako jest rozdíl mezi nebem a zemí.

Chléb sestoupil s nebe; neboť Bůh, který jest Pánem nad obyvateli nebeskými i zemskými, a jenž jest nejenom Pánem a Vladařem, nýbrž spolu také nejlaskavějším Otcem, nemohl dítek svých nechati nezaopatřených. Proto určil pokrm těm, kteří jsou v nebi, ale pamětliv byl i těch, kteří přebývají na zemi.

Ježíš Kristus, pravý náš chléb, pro nás lidi s nebe sestoupil a pro naše spasení v životě Panny Marie se vtělil, aby nás tělem svým živiti mohl. I bylo třeba, aby Pán nebeský, jenž jest pokrmem andělů, také chlebem se stal a živil nás, kteří přebýváme na zemi. Syna Božího, na něž andělé v nebi patří, mohou i lidé viděti zde na zemi zrakem, mohou naslouchati hlasu jeho, mohou Pána dotýkati se rukama, a nad to i živení a silení jsou tělem jeho. Že pak Pán náš dle úradku věčného jenom třiatřicet let měl přebývati na zemi, a k tomu jenom nepatrnou část země jako obydlí pozemské si vyvolil; avšak po celém oboru zemském přčetné ditky má, které živiti chce, učinila láska jeho a připravila zvláštní pokrm, kterýmž, ač z mrtvých vstal a na nebe vstoupil, nieméné na zemi bytuje, a sice nejenom v té které krajině, nýbrž na celém okršku zemském, kde jenom lidé přebývají, netoliko třiatřicet let, nýbrž přes celý čas, pokud svět trvati bude, aby byl pokrmem lidským dle svého svatého slova, kteréž nepomine, byt i nebe a země pominuly: »Já zůstávám s vámi po všecky dny až do skonání světa.«

Kéž Tě všickni chválíme a velebíme, přelaskavý Pane náš, žes pro nás člověkem učiněn, žes pro spásu naši s nebe sestoupil, abys v životě Panny Marie se vtělil! Žes mezi lidmi se objevil jako jeden z nich, žes s nimi důvěrně a přátelsky obcoval, že mohli se radovati z Tvých božských slov a zázrakův, a žes nad to Spasitelem a Vykupitelem býti ráčil! Byloť nám lásky Tvé třeba i v minulosti i v přítomnosti i v budoucnosti. Díkem lásky Tvé byly chvalo- zpěvy zástupů, jimiž vitali a velebili Tebe, Pána a Krále svého, když šli před Tebou, po straně a za Tebou, držíce palmy v rukou, a oslavujíce Tebe jako

Pána a Spasitele svého. My pak, kteří jsme nemohli tehdy s nimi chvály Tvé zpívati a z přítomnosti Tvé se radovati, protože jsme ještě na zemi nežili, my nyní Tě velebíme a oslavujeme, my Ti děkujeme celým srdcem, žes pro nás a pro spasení naše s nebe sestoupil (ne pouze jednou, jako před časy v životě Panny Marie), ale že každodenně na všech místech sestupuješ ve způsobě proměněné hostie, abys nám tímto příchodem opatřil život, kterýž prvním příchodem nám získals. Jaký by byl z toho světa prospěch, žes jednou s nebe sestoupil a na kříži umřel, kdybys nyní živý s nebe nesestupoval, a kdybys nás i nyní neblážil životem, kterýs nám na kříži smrti svou zjednal?

»Kdo jest mezi věřícími křesťany,« pravi sv. Řehoř, »jenž by pochyboval, že při pozdvihování na slovo kněžské nebe se otvírá, aby nízkost pozemská s velebností nebeskou se sloučila, a by viditelné s neviditelným se spojilo?« Tomuto výroku tak rozuměj: Když Slovo věčné stalo se člověkem, nemíní se tím, že by snad Syn Boží byl opustil místo v nebesích, které mu jako Synu Božímu patří, a že místem pozemským byl i jako Bůh obklíčen. Vždyť Božství Kristovo není tělesné, a není také obklíčeno místem; nikoliv, Božství Kristovo všecko naplňuje a všecko převyšuje, a nemění se nikdy ani podstatou ani místem. Pravím-li: Sestoupil Syn Boží s nebe, chci říci: S nebe k zemi jest hloubka převeliká. Sestoupí-li Bůh v život Panny Marie, stává se sloučením takové, že jest i Bohem i člověkem spolu. Můžeme říci, že tímto činem Pán Ježíš více se pokořil, než kdyby kdokoliv s nebe na zem sestoupil.

Pravím-li, že slovem kněžským nebe se otvírá a Pán nebes na zem sestupuje, nechei tím říci, že by skutečně tělesně krácel prostorami všehomíra, nýbrž, že

jako tělo přijal, učiniv je z přečisté krve Panny Marie, tak i tělo, kteréž jest přítomno pod způsobou svaté hostie, jest týmž tělem, které sedí na pravici nebeského Otce. Jest tedy mezi vtělením Kristovým a proměnou na oltáři úzké spojení. Tam se snížil Bůh tak, že člověkem se stal, tuto pak týž Bůh tak se snižuje, že mezi námi přebývá. Tam se skrýl v životě Panny Marie, tuto se skrývá způsobou svaté hostie. Tam odpočíval na loktech Panny Marie, tuto odpočívá na rukou kněžských.

Při prvním příchodu trpěl a byl pochován, při svaté oběti se sám nazývá knězem, jenž jest obětován; vždyť ta oběť přesvatá jest ustavičnou obnovou přehorkého utrpení Páně. Tehdy byl Pán po smrti, kterou podstoupil na kříži, položen do hrobu, zde pak bývá uložen živý do srdce našeho, abychom poznali v tomto nevýslovném tajemství, že přijímáme-li hodně tělo Páně, máme účastenství v milosti, které nám získal svým narozením a tím, když za nás umřel a v hrobě odpočíval. Poznávámeť zajisté, že podobný jest první příchod Páně tomu, kterým nyní přichází k nám na oltáři; proto můžeme směle říci, že Pán tímto druhým příchodem přízpůsobiti se chce slabosti naší; neboť kdyby zjevil se nám ve své velebnosti, nemohly by oči naše snést slávy jeho, a neměli bychom zásluhy, která z víry řine.

Že pak Pán Ježíš více dbá toho, co nám užitečno, než co se nám zdá milo, máme i my ve víře se cvičiti, máme v Pána Ježíše, ukrytého ve svátosti, věřiti, aby nám mohl Pán dáti v odměnu radost věčnou, v níž budeme na Pána tvář ve tvář patřiti. Pán neustanovil Svátosti oltářní, aby naši zvedavost ukojil, nýbrž chtěl nám dáti předtuchu slasti, které užijeme v řiši jeho. Avšak o tom nesmíme pochybovati, že Pán Ježíš jest uprostřed nás, ten Ježíš,

který z lásky k nám se narodil, z lásky za nás trpěl, za nás umřel a pohřben byl, a že Pán sám jest mezi námi, ten, jenž bydlí na nebi.

Věříte-li tedy, že jest zde přítomen Ježíš Kristus, že v tomto chlebě jest Král nebeský, pravý Bůh a pravý člověk, že tuto jsou hody nebeské, proč se stolu toho straníte? Kdyby mocný král s touhou a radostí přichvátal do krajiny naší a zde připravil hody právě královské, kdyby sám s tváří vřidnou a laskavou první místo u stolu královského zaujal a vás pozval, abyste s ním stolovali, a kterýž by tomu, jenž s ním pokrmu požívá, nejenom přiveřel a lásku královskou slibil, ale nad to i hojnými dary hosta svého obmyslil, pokrm pak královské byly by tak připraveny, že kdo jich okusi, smrti nepodléhá, ano i věčným životem žiti může, jaký by musil býti ten poddaný, kterýž by vzdor pozvání a slibům královským hostiny královské si nevšimal, buď že malá a nepatrná překážka mu vadí nebo že mu sluha králův řekl: Než zasedneš s králem ke stolu, musíš ruce a tvář očistiti. »Ó nebesa a země, slyšte mne, a pomozte mi, abych náležitě oplakal slepotu lidu svého!«

Proč, bratři mili, nespěcháte k této veleslavné hostině, k níž vás vede Král králů, Král nejvyšší mocný a slavný, před jehož velebností a slávou všickni králové a andělé jsou podobni malým mravencům, Král, jenž vás všecky laskavě a vřidně ke stolu svému zve a vás prosí, abyste k němu přišli, jenž odměňuje hojně každého, kdo k němu přichází, ano i na toho se hněvá, kdo o hody královské nedbá. Král tento dává se nám sám za pokrm nejchutnější a nejlahodnější, za pokrm, který zbavuje hříchu a dává život, jenž věčně trvá.

Co vás zdržuje, že ke stolu nebeskému nespěcháte? Co vás zaslepuje, že nejvyšší dobro zamítáte, a že nepřicházíte,

abyste pokrmu nebeského užili? Čeho vám třeba, abyste ke stolu královskému byli připuštěni? Aby tvář a ruce vaše nebyly pošpiněny. Toho ovšem nezbytně třeba; vždyť ke stolu čistému jenom čistým přistoupiti sluší. Avšak není příčina tato závadou; vždyť voda, kterou byste hřichy, tvář a skutky své očistiti mohli, jest vám od Pána slibena. Netřeba vám ani kupovati vzácného a drahého roucha k hodům těmto; vždyť by nestačil veškerý majetek váš, kdybyste chtěli takové roucho koupiti. Pán sám se postará, abyste rouchem hodovním byli opatřeni; a kdybyste snad sami nerádi se v roucho to oblékali, přiděje vás kněz, sluha Kristův.

Jenom vložte ruce do prázdné nádoby, vždyť vody se vám dá dostatek, nad to také i roucho jest uchystáno, kterým byste umyté ruce otřeli. Jste poskvrněni, jste nedbale přioděni, jste obnaženi na duši. Jděte ku zpovědníkovi a řekněte mu: Ctihodný otče duchovní, Svátost oltářní mi zachutnala, duše má po ní zatoužila, ona by ráda pokrmu toho nebeského okusila. Zhnusil se mi a přejedl prach a jed, ač hojně byl opepřen a osolen. Chci se nyní vrátiti k Bohu svému, a že mne dobrota jeho ke stolu nebeskému zve, nechci nevděkem spláceti lásky a milosrdenství jeho, chci se také uvarovati škody, kterou bych utrpěl, kdybych nabízenou milostí zhrdal. Rozhaluji svědomí své před vámi, abyste mne tak připravil, abych Svátost tuto hodně přijal a hojných milostí došel.

Buď ujistěn, bratře milý, neopomeněš-li učiniti, seč síly tvé jsou, dopřeje Pán zpovědníku i tobě hojného světla. Pán tě tak připraví, že nejsvětější Svátost hodně přijmeš, z toho pak dojdeš milosti, že duše i svědomí tvé bude očistěno, abys hodně ke stolu Páně přistoupil.

Ach, Pane Bože můj, že mnohým

křesťanům i tato nepatrná příprava jest odporňa, a proto pozvání ke stolu Tvému nedbají! Ó stole přesvatý, jak jsi zneuznán, jak zřídka kdo k tobě přistupuje, jak málo těch, kteří by po tobě srdečně toužili, proto také postrádají ovoce křesťanského života, nemají milosti Boží, necvičí se ve ctnostech, nemají duchovní útěchy! Těm pak, kteří hodně ke stolu svatému přistupují, dostává se chleba pravého, jenž s nebe na zem sestoupil. Chléb, který zde požíváme, jest Ježíš Kristus, pokrm nebeský, a pokrm ten, jenž jest dokonalejší než my, proměňuje nás v bytost svou, a mění nás, lidi tělesné, v bytosti nebeské a připodobňuje nás andělům.

Život křesťanský nesmí býti životem pozemským; vždyť Syn Boží proměňuje člověka v sebe samého, činí, že mravy jeho jsou spořádány dle příkázání Božích. A jakož činy Kristovy jsou nebeské, tak i skutky těch, které Pán tělem svým sytí. O nevěřících praví sv. Petr: »Diviliť se tomu, že věřící nešli za tělesnými náruživostmi, jimžto jako pohané dříve hověli.« Také se vypravuje: »Že se pohané tomu divili, vidouce křesťany, kteří z lásky ke Kristu mnohé a trpké muky trpěli.« I pravili pohané: »Hle, křesťané milují Boha svého více, než jiní národové.« — »Křesťanské ženy,« dle svědectví Petrova, »byly tak svatě živý, že i muže pohanské na viru Kristovu obrátily, kterých apoštolé slovem a zázraky ke Kristu nemohli obrátiti.«

Vlažnost naší doby zavinila, že nezijeme životem křesťanským, ač nám potřebné posily poskytuje chléb, který s nebe sestoupil. »Běda světu pro pohoršení,« praví Pán. Vlažnost zavinila, že nejenom nedbáme o ctnosti křesťanské, ale také hříchů smrtelných se dopouštíme. Běda světu pro pohoršení, pro

vlažnost, pro kterou mnozí klopýtají na cestě k nebesům; avšak běda tomu, skrze koho pohoršení přichází!

Je-li prostý lid vlažnosti oddán, dopouští se hřichu, leč dá se vlažnost tato snadno napravit. Onť jen sobě samému škodí, ale jsou-li vlažní, kteří mají věřící lid cestou ctností vésti, pak se naplnilo »běda,« kterým Pán světu hrozí pro veliké pohoršení, které vlažnost kněží a představených církevních lidu dává. Vždyť netečnost správce a učitele církevního vylévá se jako ledová voda v srdce člověka, který planul láskou k Bohu, a tak se stává, že plamen lásky Boží touto studenou vodou bývá udušen. Jiný pluje mořem života vezdejšího, obohacen mnohými ctnostmi, povznesen touhou po slasti nadzemské. Ale tu setkal se s lodí, kterou řídí chytrost lidská, kteráž jest příčinou, že i tomu, jenž moudrosti nebeskou se řídil, chytrost zemská se zalíbí, že k světu se vine a kloní, nevěda,

že lidská chytrost jest příčinou vlažnosti, kteráž horlivost dusí a ničí.

Nuže, křesťane, přijmej tento nebeský chléb velmi často, očisti svědomí své a žij tak ctnostně a svatě, jak sluší tomu, jenž s Kristem obcuje a který jednou u stolu nebeského chce býti hostem. Často se přihodí, že po mši svaté a po svatém přijímání dle toho, jak jsi byl připraven, různé pocity a svatá vnuknutí máš, abys pocítil a podivil se účinkům těchto hodů nebeských. Ty sám sebe nepoznáš, a nad to z chleba svátostního, hodně-li se k požívání jeho připravíš, takové lahody zakusíš, že se ti zhnusí rozkoš tělesná a všecko, cokoliv svět milovníkům svým nabízí, ba budeš se i diviti tomu, jak ti mohly trpkosti pozemské chutnati, a jak snadno dals se přemoci slabosti lidské. Poznáš pravdu výroku apoštolova: »Kdo skoupě rozsívá, skoupě i žiti bude; kdo však rozsívá v požeňání, s požeňáním i kliditi bude.«

(Příště dále.)

Katakomby římské

jasný důkaz pravosti svaté naší církve.

Píše Boh. Hendl. (Č. d.)

Ježíš Kristus jest jednorozený Syn Boha Otce, náš Pán, jenž počal se z Ducha sv. a narodil z Marie Panny. Tento článek, jimž křesťanská víra tak podstatně se liší od židovské a pohanské, neboť oněm byl »pohoršením,« těmto pak »bláznovstvím,« nalézá samozřejmě v starobylosti křesťanské nejvíce důkazů. Od jesliček až po kříž, od Betléma až po Kalvarii poskytoval Kristus Pán křesťanským umělcům látku přehojnou v životě svém, svém působení, svých zářících, aby tak i viditelně vyznávali

víru v jeho božství a v spasitelné jeho na svět poslání.

Proto zajisté nebude s podivením, že i většina nápisův a obrazů v katakombách římských k tomuto převznešenému předmětu se odnáší. Sestupme tedy již do těchto podzemních kobek a zkoumejme, jak tehdejší křesťané viditelně a čitelně víru svou v jednorozeného Syna Božího Ježíše Krista vyznávali. Tu čteme na jednom hrobě nápis: »Kéz žiješ v pokoji, Sylvio, v Bohu Kristu.«

Jinde lze čísti: »Zde mírný Cyriakus pohřben jest v pokoji Boha Krista.«

Ještě jiný náhrobek nese nápis: »Hermais, světlo moje, ty žiješ v Bohu, Pánu Kristu.«

Pozoruhodný nápis jest následující, neboť místo jména Bůh-Kristus položeno jest slovo »počátek,« dle evangelia sv. Jana, kde se praví: Na počátku bylo »Slovo,« »Slovo« toto jest »Ježíš Kristus.« Nápis sám zní: »Aurelia Konstantia . . . spí v pokoji a v »počátku« (= »Kristu Bohu«).

Ze měli Krista Ježíše pánem svým, vysvitá z nápisů:

»Pastor a Pitiana, Marciana a Chreste zasloužilému synu Marcianovi v Ježíši Kristu, Pánu našem postavili« (t. j. tento náhrobek).

Jinde: »Primo, ty žiješ v slávě Boží a v pokoji Pána našeho Ježíše Krista.«

Ještě jiný nápis: »Regino, žij v Pánu Ježíši!«

Vyznání víry dosvědčuje tento nápis: »Markus Antoninus Restitutus zřídil pro sebe a pro své, kteří v Pána věří, tuto hrobku.«

Nejčastěji vyobrazován byl Spasitel náš obrazem »ryby« a to k vůli pohanům, aby nepostihli tak snadno a nemohli zlehčiti velebnost Krista Ježíše.

Proč první křesťané právě »rybu« k zobrazení Syna Božího v těle lidském si obrali, vykládá nám sv. Optát, biskup Milevitanický, jež sv. Augustin »ozdobou Cirkve« nazývá a jež r. 370. žil.

Tento sv. biskup píše: Toto slovo »ryba« po řecku »ichtys« obsahuje v písmenech svých jméno přesvaté.

Doplňme-li každou písmenu případným slovem, máme v celku výrok věroučný.

i-esus	=	jesus	=	Ježíš
ch-ristos	=	christos	=	Kristus
t-eu	=	theu	=	Boží
'y-os	=	hios	=	Syn
s-otér	=	sotér	=	Spasitel.

Znamenala tedy »ryba« křesťanům Syna Božího, Ježíše Krista, Spasitele, kterýžto význam pohanům ovšem zakrytým zůstával. Tak dosvědčuje Tertullian a sv. Augustin.

Křesťané samy sebe jmenovali »rybičkami« dle výroku Spasitelova, jež povolává apoštoly své, kteří rybáři byli, pravil: »Pojďte za mnou, učiním vás rybáři lidí.« Jinde porovnává Pán království své se sítí, do které, když v moře hozena jest, množství ryb se chytá.

Křesťané psali slovo »ryba« (»ichtys« po řecku) nebo kreslili »rybu« na náhrobcích, aby viru svou v Ježíše Krista, Boha a člověka, vyznávali. S úctou největší vyslovovali jméno toto a pozírali na obraz ryby, neboť Ježíš Kristus byl nejvyšším předmětem jejich lásky a základem vši jejich naděje. Podotknouti ještě sluší, že většina náhrobků, na nichž buď napsáno jest slovo »ryba« neb obraz tento vyryt, pochází z nejprvnějších dob křesťanství, z dob krutých pronásledování, a tedy nejjistějším důkazem jest víry apoštolské.

Na některých náhrobcích vidíme jen jméno zde pohřbeného, vedle pak zkratku jména Kristova a obraz »ryby,« což znamená, že zemřelý odpočívá v »Kristu Ježíši, Synu Božím, Spasiteli.«

Mimo obraz či slovo »ryba« shledáváme také ještě obraz »kotvy,« »lodičky,« »dobrého pastýře,« nebo »holubice.«

»Kotva« znamená, že Ježíš Kristus, Syn Boží a Spasitel, nadějí křesťanů jest, »dobrý pastýř,« že Ježíš Kristus duše zemřelých jako pastýř ovce své k sobě vzal, »loď« že zemřelý jako lodice po moři ze světa k Pánu Ježíši odpěchal, a »holubice,« že duše zemřelého v Kristu Pánu v pokoji odpočívá.

Jak krásné jsou to obrazy víry a naděje v pravdě křesťanské! Ó kěz bychom i my na svých hřbitovech místo všech pohanských obrazův a znakův užívali takovychto křesťanskou starobylostí posvěcených obrazův a znaků; to by se věru s tak posvátným místem, jako jest hřbitov katolický, více srovnávalo!

Také vidati možno několik ryb najednou, pak znamenají, jak již řečeno bylo, křesťany samy, kteří se rádi »rybičkami« Páně nazývali. Na jednom náhrobku lze čísti jen slovo »Eutychianovi,« pod nim jest kotvice a vedle po obou stranách dvě rybičky, které jakoby ke kotvě plovaly. Toto znamená: »Eutychianovi patří tento náhrobek, jenž zemřel v naději Ježíše Krista Ukřižovaného.«

Dřevní křesťané nosili jméno neb obraz »ryby« vyrytý v kameně na pečeti prstenu, aby se povždy na »Ježíše« a na křest svůj pamatovali. Pak pravi sv. Klement Alexandrijský: »Naše pečeti prsteny mají buď »holubici« nebo »rybu« značiti.«

Jsou-li na prsteně 2 rybičky se jménem »Ježíš« anebo s »kotvicí,« pak je to prsten snubní a znamená, že oba manželé naději svou v Krista skládají. Prstenů takových zachovalo se několik; od mnohých viděti otisky při náhrobech v katakombách, ve vlhké hlíně učiněné.

Láska ku Spasiteli, Synu Božimu Ježíši Kristu přivedla první křesťany i na tu myšlenku, že obraz jeho na krku a prsou nosili, tak jakož u nás posud krásným jest zvykem, že panny na krku svém křížek nosí, anebo zbožní křesťané na prsou škapulír bl. Rodičky Bůží. V katakombách nalezlo se množství »rybiček« z křišťálu, skla, perletě a slonoviny. Místo očí jsou dirky, samozřejmě pro šňůrku nebo řetizek, na němž se nosily.

Tak ukrývali pradávni otcové naši viru svou v Ježíše Krista, Syna Božihou, v obraze a nápisu »ryba,« »ichtys.« I sebe považovali za »rybičky,« které Spasitel křtem svatým k sobě přidružil, on byl jejich otcem (velký ichtys), oni jeho dítkami (malé rybičky).

Kristus Pán byl jejich útěcha za živa, ve všech svízlech a útrapách, on byl i jejich nadějí po smrti. Smrt byla jim jen přechodem v život jiný, v němž spojeni byli s Pánem na věky. Kristus Pán byl miláčkem duší jejich, s nim spojeni byli ustavičně vírou, v myšlénkách a skrze sv. svátosti; pro něho jen žili, pro něho umírali, proto i hrob jejich svědectví vydává, že na věky s nim spojeni býti chtěli. Tato víra jejich nezemřela s nimi, nýbrž žije posud v církvi katolické, jejíž dítky vyznávají a povždy vyznávají budou, že »Ježíš Kristus jest Syn Boží a Pán náš.«

I další tajemství sv. víry naší ve Spasitele Ježíše Krista nalézají v katakombách dokladů, že jej totiž Maria Panna z Ducha sv. počala a porodila.«

Že církev stará v tajemství tato věřila, vysvítá ze spisů sv. Otců, jakož i z toho, že Maria Panna od dob nejstarších jako »Boží Rodička« uctívána byla. Církev se vždy vši silou opřela bludům a bludařům, učícím, že se Marie Panna nemá jmenovati Boží Rodičkou, nýbrž jen »Rodičkou Kristovou« a co nejslavněji prohlásila, že Kristus je Bohem a Maria jest jakožto jeho Matka Boží Rodičkou. Také v katakombách přichází velmi často jméno »Maria,« z čehož vidno, že si křesťané toto slavné jméno rádi přikládali.

Nápisů Boží Rodičku oslavujících v katakombách není, neboť jako staří křesťané viru v Ježíše Krista jakožto

Syna Božího úzkostlivě před pohany tajili, tak tajili i viru v jeho vtělení se z Ducha sv. a narození z Marie Panny. Za to dokazují viru tuto četné obrazy, které křesťanům dle významu svého známy byly, nekřesťanům pak neznámými zůstávaly. Tyto obrazy však dokazují také slavně, že úcta Mariánská tak stará jest jako Církev a že tedy v bludu jsou, kdož úctu tuto jako nekřesťanskou zavrhnou. Obrazů mariánských posud v katakombách objevených je dosti značné množství a to z dob nejstarších. Maria Panna bývá na dvoji způsob vyobrazena; buď sedí na trůně, majíc obyčejně božské Dítě na rukou, nebo stojí s rozepjatýma rukama, modlí se, t. j. buď jest vyobrazena po výtce jako »Matka Boží« anebo jako »Orodo vnice.« V katakombě sv. Priscilly, kterou sám sv. Petr křtil, vidíme na stropě jedné kaple pohrobní milostný obraz Mariánský. Maria Panna sedí na vzácné stoličce, před ní stojí archanděl Gabriel, krásný mládenec, a oznamuje jí poselství od Boha. V pokoře poslouchá sv. Panna předivnou zvěst. Obraz tento jest plný něhy a vznešené krásy.

V téže katakombě jest jiný obraz sv. Panny. Panna Maria sedí; hlava její jest zpola průhledným závojem zastřena a na rukou drží Ježíška. Naproti ní stojí muž v plášť zahalený, drže v levé ruce závitky (knihu) a pravou ukazuje na hvězdu, jež na nebi se ukázala. Muž tento jest prorok Isaiáš, jenž narození Syna Božího z Marie Panny předpovídal řka: »Aj, panna počne a porodí syna a nazváno bude jméno jeho Emanuel, t. j. Bůh s námi.« (7, 14.) Celý ráz obrazu tohoto, místo, na němž se nalezá, i jiné zde nalezené předměty dosvědčují, že obraz, nepochází-li z doby apoštolské, jistě sdělán byl v prvních 150 letech po narození Páně, v době

tedy, kdy učení apoštola Petra v dobré bylo všem paměti.

Na jedné mramorové rakvi viděti lze Ježíška, ležícího v jeslích, zavinutého plénkami; před ním stojí vůl a osel, za ním Maria a Josef se smutnými obličejí pro chudobu dítěte. Pastýři přinášejí dárky.

Nejčastěji vyobrazena jest Matka Páně s Ježíškem a sv. mudrci od Východu. Vždyt jako onino mudrci první byli z pohanstva, kteří Krista Pána poznali, tak i křesťané Římsi z pohanstva k víře Páně se obrátili. Na jednom obraze v katakombě sv. Domitilly vidíme Pannu Marii s dítětkem na klíně a sv. tři krále, přinášející dary. Obraz ten pochází již z 2. století a dokazuje také prastaré podání, že tři byli mudrci od Východu přišli.

Jakožto »milostiplná orodovnice« vyobrazena jest Maria Panna častěji na náhrobních kamenech, stropech a na dně sklenic. Na jednom kameni vidíme Marii Pannu, stojící mezi 2 beránky s rozepjatýma rukama. Beránci značí duše věřících a Maria Panna jest jejich orodovnicí. Podobných obrazů jest více.

Na dně sklenic vyveden jest obraz na zlaté půdě, představující Marii Pannu uprostřed a vedle po straně sv. Petra a Pavla, a aby nebylo pochybnosti, že uprostřed stojící osoba jest Maria Panna, stojí nad její hlavou nápis »M a r i a.«

Na jednom větším obraze v katakombě sv. Kallista viděti sv. rodinu, kdy po nalezení 12letého Ježíše v chrámě vrací se do Nazareta.

Ze všech obrazů mariánských v katakombách vidno, že zvyk křesťanů Marii Pannu jako »Matku Boží« anebo »Orodo vnicí mocnou« vyobrazovati prastarý jest a původem svým do dob apoštolských sahá. Z toho vidno, že Maria Panna již tehdy tak uctívána byla, jak

ji uctívá až posud naše sv. Církev katolická, neboť již v prvních dobách církve zazníval při sv. oběti mešní nadšený zpěv: »V pravdě hodné a spravedlivé jest, Tebe, ó Rodičko Boží, chváliti, Tebe, povždy nejblahoslavenější, zcela neposkvrněná Matko našeho Boha, kterážto jsi ctihodnější nežli Cherubini,

vznešenější nežli Serafíni, a kteráž jsi beze vsí úhony panenství Boha porodila, Tebe vpravdě, Bohorodičko, oslavujeme.« Oslava tato trvá posud od pokolení ku pokolení, od století ku století, jak sama sv. Panna byla předpověděla: »Ejhle, od této chvíle blahoslaviti mne budou všickni národové.« (Luk. 1, 48.)

(Příště dále.)

Jak ten pták.

Zřím zástup takých, kteří v utrpení vždy s prosbou na rtech píjí ke kříži, však sotva mine zlo, jich netíží, již viděti jich tuto více není.

Nejinak než ten pták na stromu sněti, jenž, sotva bouř se vzejme hrozivá, pod kříže stříškou již se ukrývá, však se sluncem zas v stromu náruč letí.

Ó lidé světa, díím, tot' starost' vaše celá?
Ku vyšším přáním nevzlétá váš duch?
Snad proto na kříži pní dobrý Bůh,
by země slzí v ráj se obracela?

P. Karel Kraus.

Na neděli 5. v postě.

„Jestliže pravdu mluvím vám, proč mi nevěříte?“

(Jan 8, 47.)

Pravda,« dí svatý František Saleský, »jest již sama o sobě tak vlnadná a výborná, že se jí s největší

osud pravdy, že ji vždy nepřátelství pronásleduje.« Vidíme to v dnešním svatém evangeliu. Řekl Pán Ježíš zástupům židovským a knízaťm kněžským: »Kdo z vás bude mne trestati z hřichu? Jestliže pravdu mluvím vám, proč mi nevěříte? Kdo z Boha jest, slovo Boží slyší; protož

kamení, aby házeli na něho. »Ježíš pak,« di svatě evangelium, »se skryl, a vyšel z chrámu.« Vyšel z chrámu, ale neustal hlásati pravdu, a tak zůstavil příklad, jak i my činiti máme. I my máme pravdu mluvit s bližním svým, byť i trpká byla jemu, a to činiti máme obzvláště, jde-li o spásu duše jeho. Svatý Jan Zlatoústý se nemálo horší nad tím, že často slyšeti jest z úst křesfanův onu tvrdou odpověď, kterouž odpověděl kdysi Kain samému Bohu řka: »Zdaliž já jsem strážným bratra svého?« (I. Mojž. 4, 9.)

Co mně do toho, že ten a onen pohoršlivě živ jest, sobě nebo bližnímu škodí na zdraví, na jmění nebo na cti; kdybych mu domlouval, jen bych roztrpčil mysl jeho a i proti sobě jej popudil. Ó tak nemá křesťan mluvit a jednati! Či nevěděl Pán Ježíš, že popudí proti sobě nepřátely své, když pravdu mluvit bude jim? Ó věděl dobře, ale proto nemohl váhati pokárati zaslepenost jejich, anť Bůh nechce smrti hříšníka, ale aby se obrátil a živ byl. Ó jen popatřme na Pána Ježíše, jak příjemnou učinil pravdu káravou odpůrcům svým! »Abraham,« pravil, »otec váš, radoval se, aby viděl den můj, i viděl a radoval se.« (Jan 8, 56.) I jest, jakoby jim pravil: Buďte hodni vyvolení svého, abyste i vy mohli se radovati. Ó jak

mnozí zachránili duši svou, že zavčas pokáráni byli, a jak opět jiní spasili nejen duši bližního svého, ale i svou vlastní, že neopomenuli pravdu třebať i káravou mluvit, majíce na paměti slovo Hospodinovo k proroku Ezechieleovi: »Nemluvil-li bys, aby se bezbožný odvrátil od cesty své bezbožné a živ byl: umře ten bezbožný v nepravosti své, ale krve jeho z ruky tvé vyhledávati budu.« (Ezech. 3, 18.) A proto také v 2. listu svém k Timotheovi napomíná sv. Pavel a dí: »Kaž slovo, nabízej v čas i ne v čas, tresci, pros, zehři ve vši trpělivosti a umění.« (2. k Tim. 4, 2.) A to jest to umění, abychom hojili, když káráme, a když hojime, abychom s láskou hojili. Vidi-li ti, již nerádi pravdu kárající slyší, že láska je kárá, že láska tresce, anot prosí, nebudou zajisté tak zatvrzeli jako Židé ke slovu Krista Pána, aby kamením potupy, nenávisti a msty spláceli dobrodiní jim prokázaná. A byť tak i učinili, jinak se odmění Pán Ježíš, kterýž položil život svůj za spásu duší našich a zajisté zasluhuje, abychom i my o zachování jejich se přičinili nejen slovo Boží rádi poslouchajíce, ale i věrně plnice, neboť tak dí Pravda věčná: »Bude-li kdo zachovávatí řeč mou, neokusí smrti na věky.« (Jan 8, 52.) Amén.

F. K.

Na neděli květnou.

„Sekali ratolesti se stromů
a metali je na cestu.“

(Mat. 21, 8.)

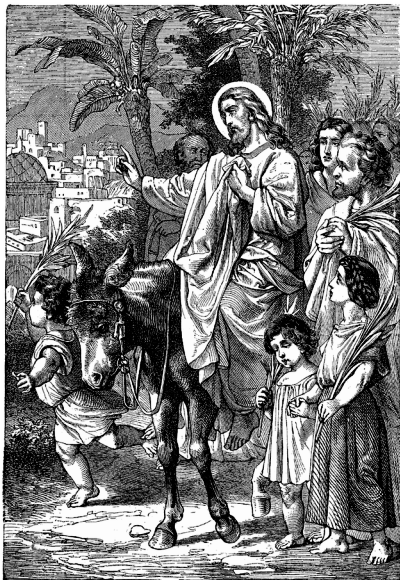

oba postní chýlí se ku konci a dnešním dnem začíná již onen veliký týden, kdy církev svatů více obřady svými nežli slovem připomíná nám veliké dílo vykoupení našeho. Než však

sama počne truchliti, než se oděje rouchem smutečným, než kvileti bude s prorokem Jeremiášem nad opuštěnou dcerou Sionskou, než umlknou zvony a hlas varhan utichne, než u věčné památce se žalupným srdcem ke hrobu doprovodí Spasitele ukřižovaného, jakoby sebe a věrné dítky své k žalu posilniti chtěla, sprovází dnes Pána Ježíše u

slavném a radostném průvodu do Jerusaléma, kdež se naplnilo slovo proroka řkoucího: »Povězte dceři Sionské: Aj, Král tvůj béře se k tobě tichý, sedě na oslci a na oslátku jhu podrobeném.«

mši svatě. A proč světi církve svatá dnes ratolesti, kdo by neměl věděti, čta nebo slyše dnešní svatě evangelium? Činí tak církve zajisté na upamatování slavného vjezdu Krista Pána do Jerusaléma, kdy

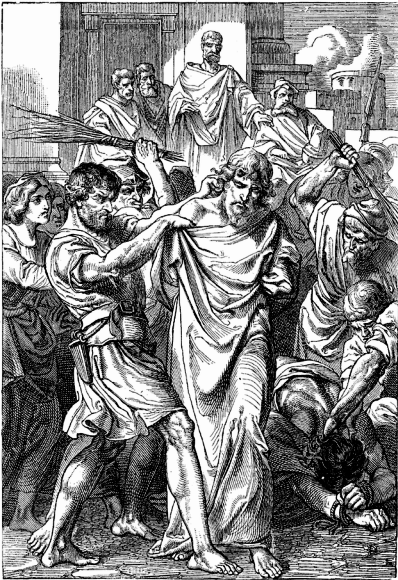

(Mat. 21, 5.) — Ano již dnes započala částečně a ještě více mluvit k nám bude obrady svými vznešenými a významnými. Jsou to v den dnešní: 1. svěcení ratolesti či palm, 2. konání průvodu s ratolestmi těmi a 3. čtení nebo zpívání pašiji při

Pán Ježíš sám ratolesti, kteréž zbožní zástupové metali na cestu na počest jemu, posvětil tím, že po nich jako kníže pokoje do Jerusaléma se ubíral. Však ještě jiné jsou příčiny, proč církve svatá ratolesti světi. Chceť ona nás upamatovati na

nový život, který nám Pán Ježíš zjednal a kterýž počítí máme jako ratolesti, zimou ztuhlé, nový život počínají, když se z jara po přestálé zimě zelenati počnou. Ona ratolesti světi v den dnešní také

ďáblem, Ježíše Krista, a pamatovali, že i nám jest vítěziti nad hříchem, chceme-li kdysi v nebesích uvítati Krále pokoje, a že království jeho zde na zemi jen tam se zakládá, upevňuje a šíří, kde

dále proto, aby těm, kdož je s nábožnou myslí nosí a chovají, byly jako štítem a ochranou před všelikým zlem těla a duše. Ona světi palmy, nebo kde jich není, jiné ratolesti, abychom sobě připomínali slavného vítěze nad smrtí a

pokoj a mír, láska a svornost se zachovává. Ano, palmy se světi také na upamatování, že Bůh vznešený cíl člověka i bezživotnými věcmi nám naznačil. Jako palma v zimě v létě stejně se zelená, tak má se zelenati život náš,

t. j. nemáme nikdy ustávat v konání křesťanských ctností, jež jsou i zeleň i květ i ovoce bohumilého života. Jako palma k nebi se pne, tak má i duše naše k nebesům se povznášeti a ne k pozemským věcem se skláněti. Jako palma vzdoruje vichorům a v bouři nepohnuta ostává, tak máme i my v protivnostech, zármutcích a v pokušeních pevně státi v pomoc Boží důvěřující a rukou svých k nebesům pozdvihující. Jako palma zpod kmenu svého je drsnatá a méně úhledná, tak i život ctnostný z počátku nepřijemným býti se vidí, ale tím hojnější ovoce přináší, čím více nad prach pozemský se povznáší. Tak a podobně mluví církev svatá k nám světic dnes ratolesti zelené. Však ona mluví významně k nám i tím průvodem, kterýž s ratolestmi těmi koná. »Hosanna synu Davidovu! Požehnaný, jenž se béře ve jménu Páně! Hosanna na výsostech!« (Mat. 21, 9.) Tak jásali a prozpěvovali zástupové provázejíce Krista Pána, a tak musíme i my činiti, abychom zasloužili kdysi v nebesích následovati

Beránka, kamkoliv půjde. Do Jerusalema vešel Pán Ježíš se zástupy jej velebicími, aby tam podstoupil přehořké umučení a smř pro spásu naši a otevřel zavřenou bránu nebeského ráje všem doufajícím v něho. Proto se zavírají dveře chrámové a třikráte hrotem kříže dává se znamení, aby se otevřely na upamatování nám, že hřích nebe nám zavřel a kříž Pána Ježíše a přehořká smř jeho že jsou klíčem tím, kterým se nebe zase otvírá. A dává-li církev svatá předčítati nebo zpívati pašije, ó kdo by neměl porozuměti této řeči její? Kdo by neměl porozuměti, za jakou cenu Syn Boží hříšný svět vykoupil, a jak se každý přičiniti máme hodnými se státi té nesmírné ceny položené za spásu naši, a té lásky Otce nebeského, který tak svět miloval, že nešetřil Syna svého, ale vydal jej, »aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.« (Jan 3, 16.) A proto snažme se, aby celý život náš byl ustavičnou chválou a oslavou Pána Ježíše Krista. Amen.

F. K.

Milujme se!

Čtenářům „Školy B. S. P.“ podává *Fr. Janovský*. (O.)

XII.

„Bratří moji, jestliže by kdo z vás plobudil od pravdy, a někdo by jej obrátil, máš věděti, že kdo odvrátí hříšníka od bludu cesty jeho, vysvobodí duši jeho od smrti, a přikryje množství hříchů.“ (Jak. 5, 19. 20.)

krze smysly těla spojení jsme se světem viditelným; silami duše, paměti, rozumem, vůlí spojení jsme s Bohem. Rozum náš jest jakoby oko duše, jímž k Pánu svému věčnému pohlédáme, dobré poznáváme; rozumem též jakoby uchem duševním slyšíme hlas Boží, svatou vůlí

Páně. Naše vůle jest jako řeč duše, již se Zákonodárcem nejsvětějším rozmlouváme. Když pak člověk zákona Božího nedbá, hlasu svědomí svého a božských vnunutí neposlouchá, poučení, pokárání, varování svých představených si nevsímá — aj, toť duchovně jest slepý a hluchý, a páchá takto hřích, jež nejmlaskavější Spasitel náš vytýkal obyvatelům jerusalémským: »Jerusaléme, Jerusaléme, který zabíjíš proroky a kamenuješ ty, kteří k tobě posláni jsou! Kolikrát jsem chtěl shromáždit syny tvé, jako slepice shromáždí pod křídla ku-

řátka svá, a nechtěl jsi!« (Mat. 23, 37.) Páchá hřích, pro nějž i sv. Štěpán Židy káral, volaje: »Tvrde šíje a neobřezaných srdcí, vy se vždycky Duchu svatému protivíte; jakož otcové vaši, tak i vy.« (Skut. 7, 51.)

Duchovně němým jest, kdo se nemodlivá, kdo ve sv. zpovědi hříchů zamlčuje, kdo vůbec chyb svých nechce vyznati; kdo se nezastává víry, ctnosti, přikázání Božích, činěn-li na ně útok; kdo lhostejně aneb se zálibou řeči špatné poslouchá.

Víme však ze sv. evangelia, jak lidé slepé, němé, hluché ubožáky k Pánu Ježíši přiváděli, a on je uzdravoval. Čím ochotněji jest nám tudíž službu prokázati duchovně slepým, hluchým a němým spolublížním našim! Čím ochotněji máme takovéto duševní ubožáky k Pánu Ježíši přiváděti, t. j. ze všech sil se přičiniti, aby hříchu zanechali, napominati, kárali, modliti se, poučovati, raditi. Tím způsobem konáme dílo převznešené, osvědčujeme lásku bliženskou, stáváme se podobni největšímu milovníku duší lidských, Pánu Ježíši, který jen proto s nebe sestoupil do slzavého údolí, aby hledal a spasil, co bylo ztraceno.

Milujme se!

* * *

Bez obětavé lásky k bližnímu, k tělu i duši jeho, není vysvobození z nynějších smutných časů; způsobenať všechna ta bída duchovní hluchotou, němou a slepotou. Či není to pohanská zaslepenost, když se tak mnozí srdcem i životem odvracují od církve, kteráž byla naše praotce přijala za syny své a naši vlasť po celé tisíciletí nejbohatšími poklady nebeského i pozemského blaha a požehnání obsypávala? Odvracují se od církve v rodině, kterouž usilují připravit o svátostné posvěcení a založiti ji jen na jakési občanské smlouvě, kontraktu, jako třeba je

kontrakt na dodání prken, obilí nebo zboží. Odvracují se od církve ve výchování mládeže, u kteréž pěstounku nebeskou, za všech časů tak skvěle osvědčenou, zavrhuji. Odvracejí se od církve v pěstování věd, kdež jediné spolehlivou vůdkyni nebeskou odmítají, říkajíce, že prý všecky i nejtěžší záhady světa bez Boha, bez Tvůrce vyloží a vysvětlí. Odvracují se od církve na poli umění, kdež nejlaskavější ochránitelky všeho krásného nectí a jí pohrdají. Odvracují se od církve ve všech oborech veřejného života, kdež nejvěrnější přítelkyni lidu, nejspolehlivější strážkyni států již znáti nechtějí. Odvracují se od církve v jejím učení, kteréž se zamítá, v jejích svátostech, kterými se pohrdá, v nejdražší oběti mše svaté, kteréž vyhýbají.

Není to pohanská zaslepenost, když lidé, kteří, ač se poněkud vzdělanými domnívají, přece za svůj český původ z ruky Boží se stydí, a raději mezi divokou zvěří lesní praotce svého vyhledávají, a to jen proto, aby konečně jako nemá tvář na žádnou vznešenější pravdu, na žádný vznešenější zákon dbáti nemuseli?

Není to nové pohanství, když lidé tu onde na místo pravého, neskonaleho Boha nové modly staví, před nimi kolena svá sklánějí, a jim krvavé i nekrvavé oběti přinášejí? Nejvýše stojí zlatá mamona, ku kteréž se tisícové a tisícové s chvatem slepým ženou a v potu hrnou, aby se jí klaněli a před ní v prachu se plazili, jakoby za dnů našich skutečně už nebylo nic vznešenějšího a šlechtějšího na tomto světě. — Zlatá mamona způsobila vůbec v nynějším světě strašnou propast mezi boháči a chudinou; zatvrdila srdce boháčů, že neznají skutků milosrdenství, kterýmiž by mohli odpomoci bídě svých spolublížních; rozpálila však též srdce chudiny zlostí, hněvem, ne-

spokojenosti, netrpělivosti, nedočkavosti, brzo-li se budou moci vrhnouti na majetek boháčů, brzo-li se podělí statky jejich.

Bohem nekřesťanských millionářův a boháčů jest mamona; oltářem wertheimská kasa; modlitební knihou haldy obligací, státních dlužních úpisů, losů; hlavním poutním místem bursa. Mnohý vydělá za den — ba co dim za den — za hodinu více, než sebe přičinlivější dělník za celé své živobyti. Než nejen lid řemeslný a dělnický jest zubožen zpohanštělými mamonáři, nýbrž i rolnictvo. Listy gruntovních knih nám nejlépe hlásají, v jaké bídě se rolník octl.

Zlaté mamoně po boku stojí modla požívavosti a dychtivosti po záhavě, kteráž jako stará modla Moloch své ctitele požírá. Modle této obětují lidé svůj čas a své jmění, své tělo a svou duši, svou nevinnost a spásu, svou spokojenost, štěstí své rodiny, blahobyt obce a budoucnost vlasti. Aby však do třetice nic nescházelo, budují sobě lidé také modlu svobody, nikoli však svobody oprávněné, svobody vpravdě oblažující, nýbrž modlu surové nevázanosti, která nedbá žádného práva, zejména ne práva

Božího a církevního — modlu svobody, kde platí pohanská zásada »kdo s koho, ten s toho.«

Ejhle, nové pohanství naší doby! Lidstvo prý musí býti zemi navraceno; ovšem zemi, na kteréž brzy nebude žádná lásky manžela s manželkou spojující, dívky k rodičům poutající, z chudobných a bohatých, z nízkých a vznesených bratry a sestry činící. Od viry a zjevení Božího musí prý lidstvo býti odvráceno a zemi navraceno, ale zemi takové, kteráž brzy žádného zákona nebude uznávati; zemi plně sobectví, kteréž neznajíc žádného práva, žene se jen za svým prospěchem.

Zármutkem se plní srdce naše, když se rozhlížíme světem, a tedy i vlastní naší, a vidíme, kterák duševní zaslepenost a zatvrzelost jedovatě nese ovoce. Jsme zarmouceni, avšak nezoufáme; udělímeť i oněm zaslepencům a zatvrzelcům almužnu lásky, zohrneme je do svých modliteb, přivedeme je k Pánu Ježíši, jako k němu vodivali tělesně slepé, hluché, němé, a vůbec nemocné; vroucná, vytrvalá modlitba nemůže býti oslyšána.

Milujme se!

Má naděje.

Vezměte si všecko, svým co mohu zvat: majetek můj skrovný, s těla chudý šat. Muňte mne jak chcete: rvejte s hlavy vlas, abych kvilet nemoh, stlumte na vždy hlas.

Abych nezřel více, co se bude dít, zrakův zničte plání, shasněte jich svit. Až se ve tmy vnořím, až znikne můj kvil, život můj si vemte také na podíl.

Jedinou přec prosbu vroucí vznáším k vám — splňte ji, doufám, vše když v obět dám:

Na šíji mám křížek, neberte ho v plen, je to moje naděj a útěcha jen. —

Na šíji, můj křížek, ten mne nezradí, nesčíslněkráté vše mi nahradí!

K. E. Vojíš.

Kdo se nespravedlivě a listivě omlouvá, ten na sebe v pravdě žaluje; kdo však prostě a pokorně na sebe žaluje, zasluhuje, abychom jej přátelsky omluvili a ochotně odpustili. *Sv. František Sal.*

Že nevidíš na jiném ctnosti, které jsi sobě umínil na něm viděti, nesmíš mysliti, že není před Bohem ničím. Snad jest před Bohem vzácnějším pro něco, nač jsi ani nepomyslíl. *Sv. Jan z Kráče.*

Nejnovější vyobrazení božského Srdce Páně.

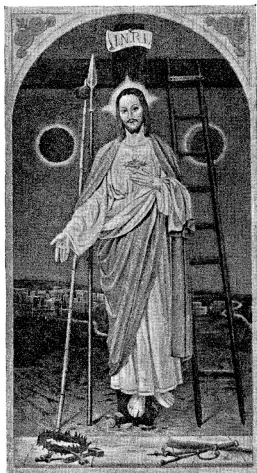
Jak v naší „Škole B. S. P.“ již oznámeno a jednotlivým pánům čtenářům po obrázku zasláno, darovali jistí dobrodinci do budoucího kostelíčka v Prasku u Nového Bydžova v Čechách tento

obraz veliký, jehož malý otisk zde nalézá místa. Jest to jako zjevení se Pána Ježíše se všemi nástroji jeho umučení, jak už slova naznačují: „Pohled, co jsem pro tebe trpěl!“ — Original je zdařená malba mistra vídeňského *Bohumila Melchera*, jenž po dlouhé přípravě a po mnohé za něj vykonané modlitbě se strany ctitelů božského Srdce Páně obraz tento — kterýž i ve výstavě ve Vídni byl — zhotovil. — Rozesílají se všude

tyto obrázky jako prosba o milodary na zbudování toho kostelíčka, a i tyto řádky zde s obrázkem zde umístěným račiž každý čtenář naší „Školy B. S. P.“ podobně přijati. Vím sice, že na štědré dárky milých čtenářův od-

všad se činí důvěrné nároky; poslední ještě v naší „Škole“ uveřejněno bylo delší „Zasláno,“ a nesmím překážeti zvláště prosbám naléhavějším; nicméně právě na ctěné čtenáře „Školy B. S. P.“ důvěrněji než jiní se

obracím s pokornou prosbou o milodary, že — jak mně to i slavná redakce potvrdí a přemnohým čtenářům i známo jest — jsem spolu duchovním otcem naší „Školy B. S. P.“ založiv ji r. 1867. se svým přemilým přítelem, zvěcnělým dp. P. Pl. Mathonem. Za tehdejší malou zásluhu o náš časopis doufati smím v laskavou pomoc ctěných čtenářů ke zbudování kostelíčka, k čemuž dobře poslouží přiložené lístky c. k. poštovní spořitelny.

Napiše se jen, co kdo obětuje, třeba sebe menší dárek, a nic se od toho na poště nemusí platiti.

Za každý i nejmenší dárek račiž lojně odplatiti na milostech přebohaté božské Srdce Páně!

P. Kristin Plodek,

duchovní správce na Melčířanech u Nového Bydžova v Čechách.

Milost' Boží volá.

S básníkem Lessingem studoval spolu na universitě mladík, který měl veliké bohatství. Na neštěstí zemřel otec a matka záhy, tak že neměl nikoho, kdo by mladíka byl varoval, aby na bezcestí se neuchýlil.

Lessing byl jediný, který mladíka k dobrému nabádal, bylť věrným přítelem a rádcem jeho. Avšak rozpustilí a bohaprázdní soudruhové osedlali si mladíka tou měrou, že všecko napominání Lessingovo bylo marné. Vždyť dobrodruhově znechutili mladíkovi učení, zvali jej ku každé pitce a karbanu, a nad to cvičili mladíka ve všech darebnostech. Darma se namáhal Lessing, jenž napomináním přátelským chtěl mladíka ze záhuby vyrvatí; vždyť celé noci probděl v pití a karbanu, za dne pak vespával, aby tělu unavenému jaké také občerstvení poskytl, a při každé pranicí musel býti mladík přítomen, ba horších a hnusnějších věcí se dopouštěl, o nichž neslušno se zmiňovati. Proto netřeba se tomu diviti, že mladík hýřením a hříšným životem podryl a podkopal zdraví a sílu mladistvou, a že se podobal starému, práchnivému stromu.

Lessing vzdal se již naděje, že by kdy mladíka na cestu dobrou přivésti mohl. I stalo se, že jednoho dne časně z rána mladík přikvapil do bytu Lessingova, všecek ustrašený s tím úmyslem, aby s Lessingem sdělil, co minulé noci zažil. Lessing se domýšlel, že zase nějakou ostudu způsobil, a proto se tomu pranic nedivil, že mladík byl velmi sklíčen. Vypravoval pak, jak tuto slova jeho podával. Přišel prý podnapilý pozdní dobou noční domů a ulehl na lože tak jak byl oděn; neboť prý nebyl s to, aby sám oděv svlekl. Sotva usnul, spatřil psa, chrtu, který byl nerozlučným společníkem jeho, a přední tlapy opřel o lože, a pak mu činil trpké předhůzky, vytýkaje nekalý a hříšný život, a napomínaje jej ku pokání. Kázání toto konal chrt tak ohnivě a opravdově, že tlapkama rozháněl jako kazatel na kazatelnicu, k čemuž i hrozbu připojil, že nezaněchá-li bohopustého života, po půl roce na soud Boží bude

povolán. A abys věděl, hrozil mi pes, že nemluví sám ze sebe, ale že mne jiný posílá, abych tě napomenul a varoval, radím ti, abys nahlédl do Pisma svatého, a přečetl první kapitolu proroka Jeremiáše. Tam nalezneš v devátém verši, že skutečně kdosi vyšší a vznešenější mne k tobě posílá. Procitl jsem, an byl již bílý den. První pohled můj upřen byl na chrtu, který klidně u lože spal. Nač jsem však nikterak nemohl zapomenouti, byla hrozba a ujistění, že první kapitola prorockví Jeremiášova v devátém verši podává jistotu o nebyčejném poslání, kterého se nerozumnému tvoru dostalo. Bylo tedy mou první péčí, že jsem otevřel Pismo svaté, abych si přečetl devátý verš prorockví Jeremiášova. Jak mi bylo, když jsem četl: »Hospodin natáhl ruku svou a dotkl se úst mých, rka: Aj, slova svá vkládám v ústa tvá!« Nemůžeš si, milý příteli, ani představití, jak jsem se podivil a poděsil slovům těm! Co ty soudíš o té celé věci? Můj chrt, kterého jsem měl velmi rád, jest mi předmětem bázně a hrůzy. Přehodil jsem kabát a vykradl jsem se nepozorovaně z obydlí svého, abych ti všecko vypraviti mohl.

Že tuto milost' Boží mladíka podivuhodně volala, znal i Lessing, a proto použil události této, aby napomenul přítele, že byť i pes nebyl právě kazatelem, nicméně svědomí hlasitě se ozývá, a že by měl hlasu neobyčejného poslechnouti, byť i ústy nerozumného tvora k němu volá. Připomenul také, že výrok proroka Jeremiáše velevhodně připomíná i napomíná mladíka, aby dbal této výstrahy, kterou mu nebe skýtá snad již o hodině jedenácté.

Sen a domluva a napomenutí Lessingovo zarylo se hluboko do srdce mladíkovy, kterýžto sliboval, že dá výhost hříšnému a rozpustilému životu, a začne život nový. A skutečně také přes nějaký čas dostal slovu. Avšak dobré předsevzetí nemělo pevných základů. Jednou šel nedělní dobou kol budovy universitní na procházku, provázen chrtem, který pána svého všude následoval. Toho dne pokoušitel předstoupil a pokoušel mladíka v podobě bývalých soudruhů, kteří se vy-

pravili na venek, aby tam užili radosti a rozkoši venkovských. Pokušení bylo tak vábné, že nebyl s to, aby mu odolal. Obklopil známého soudruha a takřka násilně vlekli mladíka s sebou. Patrně se ukázalo, že přísaha, kterou Lessingovi složil, nebyla upřímná. Vzpomínka na radovánky ožila zase v srdci, a ubohý byl zase v staré koleji. Rozjařen vinem a rozveselen junáckým zpěvem, vypravoval druhům sen, který mu nahnal mnoho strachu. Ovšem studenti nejenom nepocítili bázně, nýbrž naopak jeden obvinil chrtu, že jest zakuklený Filistr, který jenom proto podobu chrtu na se vzal, aby mladíkovi ztrpěl lahodu a slasti života pozemského. Usoudil pak, že chrt dopustil se zločinu, kterýž jenom smrtí může býti zhlazen. Vždyť prý nadužíval Písma svatého, a nad to jako lichoprůrok opovážil se pánu svému hroziti, že jenom šest měsíců bude živ. Za hlaholu a výskotu konán hrdelní soud nade psem, kterým byl odsouzen k smrti, a přisouzena mu smrt utopení. Mladíkovi byl chrt od té chvíle, v níž měl zvláštní sen, protivný a nemilý. I nevzpíral se nikterak, když suroví studenti uvázali chrtovi na hrdlo těžký kámen, s nímž do vody jej vhodili. Doufali, že zapomené i na kázání, které mu pes ve snu konal, ale marná naděje. Pes pronásledoval

mladíka ve dne i v noci, onť s ním chodil, ať se obrátil kamkoliv. Což divu, že mladík nyní plným douškem pil z poháru rozkoše pozemské. Avšak po půl roce se ukázalo, že pes nebyl lichoprůrokem. Pustým životem vysílen, klesl mladík po šesti měsících v chladný hrob.

Přečetní mladíci, jimž mladík tento jest vzorem, i v době nynější tak nemírně světa užívají, tak zabředli v požívavost a marnotratnictví, jako by jen k tomu byli stvořeni a určeni. Proto i těmto neobyčejné události nic neprospívají, jak mladíkovi i kázání nerozumného chrtu nic neprospělo. Pán Bůh musí takového světomilce uchopiti násilím, což také obyčejně činí. Mnohý mladík předčasně se sestaral, tělo jeho podobá se zbořeníšti, duše pak jest jako poušť vyprahlá, jest bidným tvorem, kterýž sám sobě i jiným jest obtížný. Co se s ním stalo? Bůh nepřebývá v jeho srdci, a místo Boha zahnízdily se v nitru neřesti a nepravosti, kteréž tělu kopají předčasný hrob, duši pak uvrhnou ve zkázu věčnou. A byt i někdy bolesti a útrapy tělesné nutily člověka, aby uchýlil se na cestu ctnosti, není již v těle potřebné síly a odvahy, aby člověk na cestě dobré vytrval, a protože ve dnech dobrých na hlas milosti Boží nedbal, proto obyčejně volá po Bohu — ale pak již jest pozdě.

O b r a z .

Před obrazem klečím Panny,
svatě Boží Rodičky,
její mocné do ochrany
skládám život celičký.

Vzácnost' štětce malířova! —
Malíř sám byl básníkem:
ctnost' i krásu obraz chová,
moc i sláva jesti v něm.

Útěchou jat každý z lidí
kdo zde klečí a má cit;
v nebes záři Pannu vidí,
sladce slyší promluvit.

K. E. Vojíš.

Zprávy z misí katolických.

Podává *Al. Kotyza*.

Diecése Dokka. (Východní Bengálsko.) Obrželi jsme od nejd. biskupa Hurtha truchlivou zvěst o hrozném zpusošení misie následkem vichřice.

V noci z 25. na 26. května, a sice od 11 do 5 hodin ráno zuřila na východním břehu bengálského zálivu děsná vichřice. Tam leží Akyab, středisko misijních snah. Před bouří onou stál tam slušný kostelík, úhledný klášterík a sirotčinec s 50 chovanci. Po bouři byli jsme všichni bez přístřeší; vše leželo ve ssutinách kromě kostela, který byl také nemálo porouchán. Jest to ničící a zdrcující ranou pro misii, neboť nyní nastávají deště a na znovuvystavení misie nelze ani pomyslet. Až do budoucího podzimku musejí všichni, již jsou bez přístřeší, jinde ubytováni býti, což jest spojeno s velkými výlohami a kromě toho zdržuje to naši činnost velmi.

Asi 50 angl. mil odtud leží nově založená misijní stanice Muntoung. Právě se dokončovala, když přišla ona úžasná vichřice, a vše vzalo za své.

Misie ve východním Bengálsku jest sama o sobě spojena s velkými obtížemi. Pracujeme jen pro domorodce. Nejpřísnější kastovníctví se strany brahminův a úhlavní zášť se strany Mohamedánů proti všemu křesťanskému ztěžuje naši činnost nesmírně. Kromě toho zasypávají protestanté domy, v nichž čísti umějí, časopisy a brožurami obsahu nejhanebnějšího a církev kat. ostouzejícího. Co do hmotné podpory, tu odkázání jsme pouze na almužny z Evropy. Jest tedy utrpená ztráta pro nás nemalou nesnázi. Avšak doufáme v Boha, že nám opět pomůže, že vzbudí dobrodince a přátely naší misie.

„*Katol. misie.*“

Milodary božského Srdce Páně.

Z Prahy. Jsouc divkou 16—17letou, byla jsem velice spokojena a šťastna. Měla jsem zalíbení v modlitbě a pobyt v kostele byl mou největší radostí. Bůh mi dal tu milost, že jsem rozličné své chyby jednu po druhé odkládala a po dokonalejším životě vždy víc a více toužila. Avšak nebyla jsem dosti opatrná. Oddávajíc se radostem a slastem, zapomněla jsem hbiti, zapomněla jsem těch spásitelných slov: »Bděte, abyste nevěšli v pokušení.« Toužíc po dokonalosti, žádala jsem si výše než se Bohu líbilo, a poněvadž »Bůh se pyšným protiví,« padla jsem hodně hluboko. Není mi možno vylíčiti ten stav béd a hrůz, do něhož jsem upadla. Smyslnost a pochybování u víře se mne zmocnilo. Nejhůře mi bylo r. 1892. od února do května a pak od prosince do dubna 1893. Po těchto 9 měsících snášela jsem muka pekelná. Veliká úzkost mne svírala; myšlenka, že navždy od Pána Boha zavržena jsem, mne pronásledovala. Každou chvíli se mi zdálo, že země se otevře a mne polhčí. Ve dne jsem pokoje neměla, v noci

spáti nemohla; mnohdy jsem plačíc probděla celé noci na modlitbě. Často jsem myslila, že mi srdce pukne hořem a žalem, že vlasy mi od úzkosti a strachu sešedivějí a oči že nenabudou již lesku jsouce od ustavičného pláče celé zrudlé. I prosila jsem Pána Boha, aby toto soužení ode mne odejmul, jehož jsem však byla sama vinna; aby seslal na mne jakoukoliv nemoc tělesnou, že vše ráda snesu, jen když budu sprostěna těch představ smyslných a úzkosti duševních. Leč prosba má nedochazela splnění. Ve své úzkosti obrátila jsem se k blahosl. Panně Marii, Matce Boží. Slibila jsem, že každodenně budu se modlití svatý růženc, vždy ráno, v poledne a večer jeden Zdravas k uctění neposkvrněného početí blah. Marie Panny, a v případě, že mi bude pomozeno, uveřejnění ve »Škole B. S. P.« A byla jsem vyslyšena. Ó díky, tisícere díky Matce nejmilostivější a nejdobrotivější, že slitovala se nade mnou a nedala zahynouti duši mé! Neboť kdyby Matka Boží se za mne u Pána Boha nebyla přimluvila, nevím,

kde bych se nyní nalézala. Avšak nebylo mi hned pomozeno, jak bych si byla přála; musila jsem ještě dlouho čekati a mnoho slz proliti. Jednu devítidenní pobožnost konala jsem za druhou k božskému Srdci Páně, k Panně Marii, »Matce ustavičné pomoci,« ke všem svatým a andělům. Pomalu nabývala jsem klidu a představy smyslné jedna po druhé zvolna mizely z hlavy mé. Již několik rokův uplynulo ode dne mého slibu, a poněvadž mně již nyní lépe jest, předsevzala jsem si jej také splniti. Nejsm sice dosud takovou, jak bych si přála a jak bych měla býti, ale doufám, že nejl. Panna Maria dílo milosrdenství svého nade mnou dokončí a že mi pomůže tak živu býti, jak jest vůle Boží. A prosím všechny, kdož tyto řádky čísti budou, aby jediný Zdrávas za mne se pomodlili, abych mohla vyplniti také slib, že po celý život svůj rozšiřovati budu účtu nejl. Marie Panny, seč slabé síly mé stačí.

A. T.

Z Kutné Hory. Nejrůčnější díky božskému Srdci Páně, nejčistšímu Srdci Panny Marie, sv. Josefu a sv. Antoninu Pad. za vyslyšení prosby.

M. U.

Z Prahy. Božské Srdce Páně vyslyšelo vroucí prosby ve velikém neštěstí. Na přímluvu Rodičky Boží ustavičné pomoci a 14 svatých pomocníků bylo božským Srdcem Páně spomoženo a veliké neštěstí odvráceno. Ruka Páně vládne nad námi očividně.

B. H., kněz.

Z B.....e. Vyslovuji tímto díky láskyplnému Srdci Páně a blah. Panně Marii i sv. Josefu za vysvobození z veliké nesnáze, jakou mi připravil nepravý přítel můj.

B., terciář.

Z Neveklova. Vzdávám vroucí díky za uzdravení z těžké nemoci blah. Panně Marii, Matce dobré rady, sv. Josefu a sv. Benediktu.

P. W.

Z Volynské gubernie (Rusko). Díky nejrůčnější vzdávám sv. Josefu po vykonané 9denní pobožnosti, byv vysvobozen ze soudní záležitosti.

J. P.

Od Brna. V soudní rozepři bratra mého utekla jsem se k nejsv. Srdci Pána Ježíše a k Panně Marii se slibem uveřejnění, budu-li vyslyšena. Vše obráceno k dobrému. Budiž za to nejsv. Srdce Páně pochváleno!

C. L.

Od Blažovic. Nejsrdečnější díky božskému Srdci Páně a sv. Florianu za odvrácení neštěstí.

F. P.

Z Kokor. Vzdávám nejsrdečnější díky nejsv. Srdci Páně za vyslyšení v rozličných potřebách a volám: Chváleno, velebeno, milováno a ctěno budiž přesvaté, úcty nejhodnější a přece tak zneuznané a urážené Srdce božského Spasitele našeho, dleci mezi námi v nejsv. Svátosti oltářní!

Fr. Z.

Z farnosti Lipnické. Díky vzdávám Marii Panně za vyslyšení prosby po vykonané 9denní pobožnosti a přijmutí nejsv. Svátosti oltářní.

J. M.

Od Smichova. Vzdávám nejsrdečnější díky Srdci Pána Ježíše a Matce Boží, Marii Panně, za vyslyšení proseb a za odhrzení mnohých milostí.

B. K.

Z jižní Dalmacie. Dle učiněného slibu vzdávám tímto veřejně vroucí díky nejsv. Srdci Pána Ježíše, Panně Marii a sv. Josefu, pomocniku ve všech potřebách, za vyslyšení prosby v jisté záležitosti.

K. P.

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Podává Pl. Buchta.

Rakousko. K církevně-politickým poměrům v Uhrách nutno poznamenati, že vydáno bylo ministerské nařízení, kterým se upravuje provádění zákona o svobodném náboženství jakož i okolnosti, týkající se přestoupení, dále se upravuje matrikální evidence dětí jakož i náboženství takových dětí, jejichž rodičové mají náboženství neregistrované či jsou bez

vyznání. Každému je volno z vyznání dosavadního vystoupiti a vstoupiti do jiného. Kdo chce vystoupiti z konfesse recipované (zákonem uznané) a nevstoupiti do jiné, rovněž zákonem uznané, ten má to oznámiti představenstvu té konfesse, ku které dosud patřil, a ta to předloží administrativně vrchnosti prvé instance, a sice ve velikých a menších městech

slůžnému, v městech s magistrátem starostovi. Když z rodičů jen jedna strana má náboženství zákonem neuznané a rodiče se nemohou dohodnouti o náboženství dítěte, tedy otec rozhoduje o náboženství syna, matka o náboženství dcery. Při dítěti nemanželském určí náboženství matka, při nalezení ten, kdo dítě nalezl. — Rok 1896. jest pro pány Maďary, vlastně pro liberály maďarské, rokem jubilejním, oslavujíť millenium, t. j. tisíciiletou památku svého příchodu do nynějších Uher. Zakladu nějakého ani důvodu historického pro oslavu své ovšem nemají a tak slaviti budou zmíněnou památku pouze odpůrcové křesťanstva, protože u Slováků, Rumunův a jiných národností, ano ani u plnokrevných, ale vzorně katolických Maďarů po nadšení podobném není stopy. Katolické hlasy z Uher místo oslav udávají následující program činnosti pro maďarský rok jubilejní: »Chopiti se zbraně dovolené, vystoupiti na bojiště a nezlomným nadšením domáhati se navrácení blaha a pokoje jak pro církev svatou tak pro národy utlačené. Spojenými silami pracovati na tom, aby ty nové, simé nevěry, bezbožnosti, nemravnosti a falešné nauky rozsévající, náboženský cit milionův obyvatel v Uhrách urážející zákony z knihy zákonů byly vyhlazeny.« Před tisíci roky vyhledávalo Uhersko ochranu sv. Otce v Římě, dnes staví se proti Římu, před tisícem let mohutněl v říši sv. Štěpána duch katolický, dnes vládne tam duch pohanský, zednářský a židovský v žalostné směsi!

Francie octla se poslední dobou v nepřátelském poměru ke sv. Oci. Nynější radikální vláda její totiž pospíšila sobě, co možná světu dokázati, že nemíní zachovati mir se svatou Stolicí. Některé nové zákony, jež se církve francouzské bolestně dotýkají, zavdaly sv. Oci příčinu, aby svou nelibost nad tím vyjádřil vyslanci francouzskému u dvora papežského, Lefebvrovi de Behaine. Týž učinil příslušné oznámení svoji vládě a má proto býti z Říma odvolán, ač jest známo, že osobně jest papeži velice milý a že sv. Otec vyslovil přání, aby až do jeho (papežovy) smrti v Římě zůstal. O bližších pohnutkách vlády koluje mnoho nesrovnalých zpráv a pověstí, ano nej-

nověji tvrdí se dokonce, že prý Lefebvre sám podal žádost za propuštění. Většina francouzských listů rozhodně neschvaluje divokost radikálního ministerstva, neboť uznávají, že papež s největším sebezapřením hleděl s republikou zachovati mir a že mnoho se vynasnažil, aby francouzské katoliky usmířil s nynějším stavem věci. Též ve sporech zahraničních stál na straně dvojspolku, což vládě radikální ovšem nevádí. — Arcibiskup bordeauxský, kardinál Lecot, povolán byl do Říma. Papež hodlá se s ním raditi o náboženských věcech ve Francii a svěřiti mu posláni k vládě francouzské. Lecot jest u dotčené vlády oblíben a jest patrné, že se svatá Stolica nevzdává naděje na dosažení lepších poměrů.

Rusko. Dle zpráv »Pol. Corr.« nastoupil ruský vyslanec u sv. Stolice dovolenou za účelem cesty do Ruska. Takové cesty souvisejí z pravidla s vyřízením záležitostí, které se právě projednávají, a může se míti za to, že i tentokráte bude tomu tak. Carský rozkaz, vydaný loni v květnu, kterým se zaváděla do polských seminářů ruština jako předmět povinný, způsobil ve Vatikáně nevoli a k tomu přidružilo se ještě několik jiných důkazů nesmířlivosti vládní, tak že svatá Stolica byla nucena opřiti se tomu zvláštní důtkou. Pan Izvolski patrně považoval za nutné, o tomto kroku podati v Petrohradě bližší vysvětlení a opatření sobě zvláštní instrukce. Další přístrojení poměrů mezi Vatikánem a Ruskem však nenastalo, a papež dá se při carské korunovaci, která určena jest na měsíc květen, v Moskvě zastupovati.

Bulharsko. Poloostrov balkánský jest ode dávna pro Evropu a veškeré její poměry nebezpečně bouřící sopkou, a zvláště knížectví bulharské tvoří onen choulostivý bod, k němuž úzkostlivě se upírají zraky velmocí evropských. Že jmenovitě Rusko rádo by mělo v Bulharsku pojištěný svůj rozhodný vliv, není nepřirozeným, vždyť ruskou prací a ruskou krví dobyto bylo jeho osvobození; poměry nynější tajemné a napjaté způsobeny byly před lety známým dobrodinečkem Bismarkem, kterému ve smlouvě berlínské ruskému obru válkou zeslabenému dovedně podařilo se na čas svázati ruce. Že snahy Ruska ve příčině této neustaly,

jest dokazanou věcí, a nejnovější události bulharské stavi celý poměr do světla již hodně pronikavého. Nynější kníže bulharský Ferdinand byl od počátku svého nastoupení trnem v očích ruských a citě nyní nebezpečí na trůn jeho se valící, povolil požadavku a vydal prvorozeného svého syna Borise pravoslavi, kterážto »překřtění,« jak časopisy uvykly si psáti, bylo vykonáno 14. února t. r. Kníže jest katolíkem i rodina jeho a zvláště kněžna známa jest jako katolička velmi horlivá, bylo tedy Ferdinandovi překonati mnoho překážek a prodělati mnoho různých pŕetek, než zmíněné obětování Borise stalo se hotovou událostí. Znaje vliv sv. Stolice uchýlil se předem také do Říma, sv. Otec přijal však prince stoje a na prosbu jeho, aby svolil ku konverzi, řekl: »Vy chcete, abych dovolil smrt vašeho syna, neboť přestoupení k rozkolu jest v katolickém smyslu smrti.« Prince hleděl se vymlouvatí nutností, dostalo se mu však v odpověď: »Kníže, je to vaše vina, že se vaše postavení tak stížilo. Kdybyste byl hned před rokem jednal jako dobrý katolík, a na dotaz, přestoupí-li váš syn, řekl ne, nebyly by obtíže tak vzrostly. Ale vy jste právě

nepromluvil pevně katolické slovo.« Na to připomenul sv. Otec, že v Sasku princů příbuzná katolická rodina vládne nad národem většinou protestantským, a jest přece milována. Dále že tchán princův, vévoda z Parmy, dal slovo, že děti princovy budou vychovány katolicky. Princ dopustil se tedy zrady a nevěry na své víře i papeži, a krok jeho sotva bude chválen kterou vládou. Jen ruské listy ovšem nad přestoupením Borise jásají. Věci bulharské stojí touto událostí na prahu nového a jistojistě velmi choulostivého vývoje. Nedá se mysliti, že by Rusko na požadavku svém právě vyplněném přestalo. Mnozí si zbytečně lámou hlavu, vyřkne-li papež nad Ferdinandem klatbu. To sv. Otec sotva učiní již z ohledu na jeho manželku. Kníže Ferdinand propadl ostatně klatbě církevní již ipso facto, samým svým činem, a jak z Říma se oznamuje, bez výslovného klatby vyřknutí nebude účasten sv. svátostí. Treba ještě vytknouti zvláštní okolnost, že totiž kníže Ferdinand svým rozhodnutím drze a nešetřně zasáhl do plánů sv. Otce, který dlouho již vroucně touží po znovusloučení obou církví.

Pobožnost ke svaté Rodině.

Jako doba adventní tak doba vánoční uvádí nás do přesvatého kruhu osob Ježíše, Marie a Josefa, jež po přednosti »svatou rodinou« nazýváme. Svatý Josef, pěstoun Pána Ježíše, jest hlavou rodiny, chudobný, těžkou prací rukou svých musí dobývati sobě i rodině své živobytí potřebného; při tom však jest bohatý ctnostmi, že mezi potomky Davidovými nebylo hodnějšího nad sv. Josefa, komu by byl Hospodin otcovskou péčí o vtěleného Syna svého a panenskou Matku jeho mohl světiti. Dale jest matka rodiny, Maria, pokorná děvka Páně, jako anděl čistá, milostí plná, jež jediná hodnou byla státi se Matkou Syna Božího, Ježíše Krista, Spasitele světa. Dítko v rodině této jest dítko Marie Panny, Ježíš Kristus, Bůh a spolu člověk, v němž Otcí nebeskému dobře se zalíbilo, jehož Duch svatý milodary svými ozdobil, v němž Maria a Josef nejčistší radost, svrchovanou blaženost a největší poklad mají. Toť svatá Rodina, k níž každá rodina křesťanská ustavičně pohlížeti má. My všickni jsme údové církve svaté a tedy i té malé rodiny nazaretské. A proto jest povinností naší ctíti vroucně ty, s nimižto tak blízký a čestný poměr máme. Ó ctěte, milí přátelé, Ježíše, Marii a Josefa! Ctětež každého z nich úctou, která jemu zvláště přísluší, ctěte je společně jakožto rodinu, ježto k zachránění lidské společnosti v prostřední ní byla postavena, zaslavtež Rodině té rodiny své a povzbuďtež se ku vroucí úctě této přesvaté Rodiny a následujtež svatý příklad její!

Ctěmež Ježíše Krista, Syna Božího! Aby nás, členy zkažené rodiny Adamovy, členy svaté Rodiny učinil, vzal na se lidskou přirozenost, stal se pro nás vším, všecko pro nás učinil a všecko nám dal, čeho potřebujeme, abychom členy Rodiny této mohli se státi a jimi zůstati zde na zemi a na věky. Ctěmež Krista Pána úctou, která jediné Bohu náleží; prokazujeme však tuto úctu přirozenosti jeho nejen božské, nýbrž i lidské, se kterou sedí na pravici Otce svého na nebi, se kterou přebývá mezi námi v nejsvětější Svátosti oltární.

Ctěmež i Marii, Matku Pána Ježíše! Ona Jej živila, opatrovala, pod její ochranou prospíval věkem, moudrostí a milostí u Boha i u lidí. Jeho smýšlení bylo jejím smýšlením, jeho přání jejím přáním, jeho oběti jejími obětmi, jeho radosti jejími radostmi, jeho bolesti jejími bolestmi. Ona není jen Matkou Krista Pána, ale také naší matkou. Všecka století ctíla ji jako »matku křesťanů,« vzývala ji jako »matku milosrdenství.« Ctěmež tedy i my Marii tou úctou, která jediné ji mezi všemi anděly a svatými Božími náleží, aby i ona za nás se přimlouvala u Syna svého Ježíše Krista.

Ctěmež sv. Josefa, muže Marie Panny a pěstouna Ježíše Krista! Bůh sám jej Marii za ženicha vyvolil, o jejím početí z Ducha svatého skrze anděla poučil a rozkázal, aby Marii k sobě vzal a otcovsky o božské dítě se staral. Tak Bůh sám učinil sv. Josefa hlavou rodiny. Svätý Josef jest také otcovským ochrancem našim. Ó ctěmež jej, kteréhož Ježíš a Maria ctíli tak vysoce, že mu poddáni byli, ctěmež jej úctou, která jemu jako pěstounu Pána Ježíše a choti nejsv. Panny Marie přísluší! Svätá Rodina byla tak říkajíc první rodina křesťanská a k tomu ustanovena, aby všem přístim rodinám ukazovala, jak mají býti zařízeny, aby velikou úlohu svou v říši Boží na zemi vykonaly.

Kéž by úcta a pobožnost ke sväté Rodině víc a více vzrůstala a se zmáhala mezi křesťanskými rodinami! Kéž by příkladem sväté Rodiny i naše rodiny se řídily a ctnostmi posvěcovaly!

(Vyňato z pastýřského listu nejdřst. pana biskupa Františka Saleského Dra. Bauera.)

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za rozkvět pobožnosti ke sväté Rodině mezi rodinami křesťanskými, a na všechny úmysly, jež odporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastříž ochranou svého božského Srdce našeho svätého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zadržte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokazdžé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomočné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokazdžé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.) Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Pius IX. 1874.)

Svätý Michaeli archanděle, svätý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v dubnu: Dobrý, katolický tisk.

Ó božské Srdce Ježíšovo! Sidlo všech etnosti! vzbud' i v srdci mém zálibu v těchto etnostech a touhu následovati jich! (P. de Gallifet)

Bůh — zřídlo pokoje.

dos květinu mi vzácnou dal,
jež dárcem mi i krásou mila.
Květ její sytým nachem plál
a z kalichu se vůně lila.
Bych na očích měl její vděk,
já postavil ji na stolek.
Než — nemoc stihla ji... květ zvadá,
list za listem tak smutně padá,
až žalost' nad ní srdce jímá,
jak umírá mi před očima.
Ach, čeho si jen, čeho žádá?

Když poslední už zvadl květ
a na trosky tak bolno zřítí,
žal srdce stisk' a chvěl se ret,
a v oku se až slzy třpytí —
kdys v roztrpění hodinu
jsem vynes' schnoucí květinu
v kout, slunce ranní paprskové
kam padají... A lístky nové
tam vzpučely, tak milé, svěží
a slunce záře na nich leží
i poupě rdí se purpurové.

Můj soused bydlil v přízemí.
S ním andělíček — jeho dítě.
Líc děcka kvete liljemi
a nebes azur v očích svítě
mhou bolesti se zakrývá.
Tak truchlivě se usmívá.
Kdo na ně pozří, tomu v pláči
tvář slzami se náhle smáčí.
Tu naděje, ni tčehy žádné,
to lidské kvítko vadne — zvadne.
Ach! co to dítě, co je tlačí?

Šel otec nerád z města ven,
ač příbytek měl těsnou díru,
kam slunce svitlo zřídka jen.
Než jemu milo v hluku, víru.
Ven? na smutnou vesnici?!
Tam paprskové zářící
se líjí na pole a strání
a děcku temní bledé skráně.
Čím déle na slunci se honí,
tím více lilje se cloní
a růže svěží kvetou za ně.

Znal srdce jsem, jež zmíralo.
jsouc plno zármutku a trudu,
jež v pochybách se zžíralo
a topilo se v kalu bludů,
ač zíznic pravdy po světle.
Jak stvolý v žáru odkvetlé:
mdle do sebe zvolna svíjí
a vichry rozbroje v ně bijí.
Tak zvolna lká a mře a stydne
to srdce ubohé a bídné.
Ach, proč je radost, proč je míjí?

To srdce Boha ztratilo
a s vírou naději i lásku.
Vše, co mu život zlatilo,
i sebe dalo v boj a sázku.
Tma svírá je a smrti chlad —
Až odplazí se pochyb had,
až najde Boha v jeho kráse
a jemu zcela odevzdá se,
a přivine se pevně k němu —
mír najde duchu uštvanému
a s radostí se setká zase.

Jakub Pavelka.

Provolání.

Vzhůru k modlitbě!

Již mnohá léta šíří se křesťanskou Evropou, tak jako kdysi za dob křížových výprav, horlivé a mocné hnutí ve prospěch černých obyvatelův afrických, úpicích v dvojím, tělesném a duševním, otroctví. Smělí badatelé vnikli na svých cestách do vnitra oněch temných končin, a cestou, kterou tito razili, spěchaly za nimi zástupy nadšených misionářův a obětavých, Bohu se zasvětivších panen, aby oněm milionům, ještě dlícím v temnotách a stínu smrti, zvěstovali radostné poselství spásy. Ale z oněch pustin, jejichž překážek a hrůzy se nelekají, ze středu divokých kmenů, jež nauce Kristově chtějí získati, zaznívá k nám jejich prosba o přispění; opět a opět volají se sv. Pavlem, velikým apoštolem pohanů: »Bratři, modlete se za nás!« P'o tisíce let tíží potomky Chamovy stará kletba a zabraňuje jim přístup k pokladům milosti Boží, která jedině může slova hlasatelů viry oplodnit a srdce pohanů schopnými učiniti, aby přijali nauku evangelia.

Nemáme-liž tedy my, kterým Bůh milost svou jako dítkám v hojnosti uštědřil, společnými prosbami k Pánu kletbu onu sníti? Zdaž by společná modlitba tisícův a tisíců horlivých křesťanů k Srdci Vykupitele, Spasitele všeho lidstva, nedocílila toho, aby se Bůh usmívil a k našim ubohým bratrům s láskou a milostí se nachýlil?

Vzhůru tedy všichni, kteří cítíte soustrast s oněmi přenešťastnými národy, vzhůru k posvátné výpravě křížové, k výpravě souborné pobožnosti! Necht srdcem tisíců zaznívají ona slova, jež kdysi celou křesťanskou Evropu v nadšení podněcovala dobýti svatě Země: »Bůh tomu chce! Bůh tomu chce!« Nejedná se nyní o svatý hrob, ale o samo božské Srdce Páně a o spásu nesmrtelných duší, za něž Kristus vylil svou předrahou krev,

Pamětlivi jsouce slov, jež vyřkl Tertullian, že »modlitba jest jediným prostředkem, jímž nad Bohem zvítěziti můžeme,« chceme nejsv. Srdci Ježíšovu zadosť učinit za vše hříchy a provinění, kterými národové oni a jejich předkové od nešťastného Chama až na naše dny urazili božskou Velebnost, aby sňal s nich Bůh kletbu Chamovu a ovoce vykoupění jim v hojně míře popřáti ráčil. To jest účelem devítidenní smírné pobožnosti, jež bude trvati od 17. do 25. dubna, a k níž všechny vyzýváme (užiti možno za tím účelem modlitby dole uvedené). Ustanoveno bylo devět posledních dní před svátkem Ochrany sv. Josefa, aby našim vůdcem v posvátné oně křížové výpravě byl ten, jehož církev nazývá prvním pomocníkem Ježíšovým a Mariiným, při díle spásy. Již jedenkrát nesl ve svém náručí do Afriky Spasitele světa. Již jednou vyvrátil tam jeho svěřenec pohanské modly, a na půdě, po níž přesvatá Rodina kráčela, vykvetla africká církev v prvních stoletích křesťanství.

Zvláště vyzýváme k pobožnosti této Vás, zbožní, Bohu zasvěcení synové Kristovi, kteří prosby své u Boha mocí svého postavení podporovati můžete, a jejichž zájmy splývají se zájmy Kristovými. Aby pak naše prosby tím jistěji

vyslyšení došly, vyzvěte všechny nevinné dítky, jichž ochrana neb výchova jest Vám svěřena, k účastenství na pobožnosti této. Modlitba jejich proniká nebesa, a když tito andilkové pozemští s anděly nebeskými v prosbě se spojí, pak můžeme s jistotou se nadíti, že žádost naše dojde splnění.

Nedopusťme, aby Pán, ačkoliv již 1800 let tomu jest, ještě déle čekal na splnění svého nejvroucějšího přání: «Přišel jsem, abych oheň na zemi poslal, a co jiného chci, než aby hořel?»

Bohu nejmilejším jest, spolupůsobiti s ním o spáse duší.

*Družstvo sv. Petra Clavera
pro africké misie a osvobození otroků.*

Prosba k nejsvětějšímu Srdci za černochoy africké.

(Má se modliti denně od 17. do 25. dubna.)

Nejsladší Ježíši, Vykupiteli všeho lidstva, shlédni milostivě na národy africké, kteří v takové bídě jsou pohřženi a kteří úpí v krutém otroctví hříchů! Přicházíme, abychom prosili za tyto své nešťastné bratry a Tvou přisnou spravedlnost usmířili a zmírnili. Ve spojení se všemi dušemi, které Tebe milují, děkujeme Tobě za všechna nesčetná dobrodíní, která jsi i národům tímto prokázal; toužíce zadost učiniti Tvému přesvatému Srdci, prosíme Tě, abys jim odpustil jejich nevěru a tvrdost srdce, oplakáváme všechny hříchy, kterými národové tito a jejich předkové od nešťastného Chama až na naše dny Tvou božskou Velebnost urazili. Za náhradu a na usmíření přinášíme a obětujeme Tobě svůj největší poklad, Tvé vlastní přesvaté Srdce, které všemi oněmi hříchy trýzněno a mučeno bylo. Náhradou za tyto krivdy přijmi modlitby, zásluhy a dobré skutky své nejsvětější Matky a jejího ženicha, sv. Josefa, všech andělů, svatých a celé svaté církve.

Ó smiluj se, dobrý Ježíši, nad ubohými oněmi národy! Osvět ty, kteří v temnotách a stínu smrti dli! Amen.

Svatý Josefe, vzore a ochránce ctitelů nejsvětějšího Srdce, svatý Petře Clavere, proste za nás a za ubohé africké černochoy!

Zaslíbení Pána Ježíše ctitelům nejsvětějšího Srdce.

Uvažuje P. Jm. Kovář, O. SS. R. (Č. d)

3. zaslíbení:

Požehnání podnikům.

dá se mi, že toto třetí zaslíbení Pána Ježíše plyne takoruka nutně ze dvou prvních, která jsme dosud uvažovali. Kdo žije v pokoji s Pánem Bohem, kdo má pokoj ve vlastním svědomí, kdo je spravedlivý,

nalézá též útěchu ve všelikém protivnosti: srdce jeho je pokojno a spokojeno. Takový spravedlivý má i požehnání od Pána Boha ve svých pracích. Poznáme to lépe, uvažíme-li nové zaslíbení nejsvětějšího našeho Vykupitele ctitelům božského Srdce: «Dám hojného požehnání jejich podnikům.» Tot bude předmětem této nové úvahy.

Nejprve vizme, co je požehnání

Boží? Požehnání Boží je zvláštní pomoc nebo zvláštní milost, kterou Bůh řídí všechno tak, aby, cožkoli člověk činí, jemu k dobru časnému nebo věčnému prospívalo. Jak si zakládali naši zbožní předkové na Božím požehnání, vidíme ze zobecnělého pořekadla: »S Bohem počni v každé době — podaří se práce tobě.« Aby si zajistili toto požehnání, počínali všechny práce, všechny podniky modlitbou. Ráno, jak povstali, poklekli a se modlili rodiče i děti, aby Pán Bůh požehnal jejich pracím a namaháním. V poledne se modlili, že strávili v bázní Boží tento čas. Před jídlem, aby hodně přijali dary; po jídle, aby poděkovali Dárci všeho dobra; na večer, aby chránil jich před ďábelskými úklady. Vycházejíce z domu nebo se vracějíce domů znamenali se svatým křížem a pokropili se svícenou vodou. Když měli nějaké řízení, počínali je ve jménu Páně. Šlo-li dítě do ciziny, provázela je matka, a poslední rozloučení byl kříž na čelo dítěte. Proč? Požehnání nebes má na ně sestoupiti. Odcházel-li dcera z domu otcovského, aby zařídila novou rodinu křesťanskou, žehnali ji rodiče. »Požehnání otcovo staví dětem domy.« Dosáhl-li syn štěstí, že mohl obětovati Nejvyššímu oběť Nového Zákona, žehnali opět rodiče jemu před první mší svatou. A když otec či matka loučili se s tímto světem a svými dětmi, jaké že tady bývalo loučení? Kříž na čelo! Požehnání rodičů dává podnikům dítek zdar a štěstí. Čím více nadějeme se zdaru a štěstí od požehnání Božího a nejsv. Srdce Páně! Požehnání rodičů je právě proto tak důležitou, poněvadž rodiče zastupují u dítek místo Boží. Ježíš Kristus, Syn Boží, má však vlastní moc, On žehná vlastní mocí a vlastním jménem: »Dána jest mi všeliká moc na nebi i na zemi.« (Mat. 28, 18.)

Na pracích lidských byla kletba od

počátku: »Zlořečená země v díle tvém« (1. kn. Mojž. 3, 17), pravil Pán Bůh Adamovi za trest pro první hřích. Tuto kletbu však sňal Pán Ježíš svou smrtí na kříži. Nejsvětější Srdce Páně bylo probodeno, z něho vypřýstěla drahocenná krev, a krev ta jako obmyla prokletou zem od hřichu a smazala kletbu vyřčenou nad zemí a nad dílem lidským. Země pila krev nevinného Abela a zlořečená je, nevydávala užítku Kainovi. Přesladké Srdce Ježíšovo vylilo poslední krůpěj krve na zem, a ona nyní požehnána. Krev Abelova volala o pomstu, krev Ježíšova volala o smíření. Krev Abelova volala o kletbu, krev Ježíšova, Syna Božího, o požehnání. Směle můžeme nyní říci, kdy s kříže na Kalvarii nejsvětější krev kapala na zem: »Požehnaná země v díle tvém, že pila krev bratra našeho, Ježíše Krista.« Proto každý může mít podíl na požehnání tom. Církev svatá má právo a moc žehnati od samého Krista Pána. Proto žehná všude a vždy. Kněz, zástupce Pána Ježíše, žehná, ale ne svým, Jeho jménem, proto říká: »Požehnej vás Bůh Otec, i Syn, i Duch svatý.« Nejsvětější Srdce nám žehná zvláště, posvěcuje naše duše, když přijímáme svaté svátosti. Z nejsv. Srdce vytryskly tyto svaté svátosti k naší spáse, k našemu posvěcení, k našemu požehnání, především svatý křest a nejsvětější Svátost oltární. Na křtu svatém posvětil a požehnal naše tělo, aby bylo hodným příbytkem Ducha svatého. V nejsvětější Svátosti žehná nám stále. Tu volá svatý Alfons (»Návštěvy nejsvětější Svátosti,« 25. návst.): »Ó dovol mi k Tobě dnes mluvíti, ó mého Ježíše milující Srdce, z něhož vyšly všechny svátosti, najmě tato svátost lásky.« On žehná při návštěvě, on žehná při svatém přijímání, on žehná při mši svaté. Proto také zvykem v rodinách, nemohou-li všichni členové jíti na mši svatou ve všední den,

že jde aspoň jeden, aby přinesl požehnání a zdar celé rodině na celý den. Zde v nejsv. Svátosti žije dosud ono Srdce, ježto pravilo: »Dám hojného požehnání podnikům svých ctitelův.«

Ale i kdyby nebyl Kristus Pán slova ta pravil blahosl. Markétě, již v Písmě svatém pravil totéž: Pán Bůh dává požehnání a zdar podnikům lidským. »Jestliže Hospodin nestaví domu, nadarmo pracují, kteří stavějí jej.« (Žalm 126, 1.) Anna, zbožná matka Samuelova, vyznává: »Bůh ochuzuje i obohacuje, poníží i povyšuje.« (I. Kn. Král. 2, 7.) A sv. Pavel, který znal Srdce Páně tolik, že svatý Jan Zlatoústý o něm pravil: »Srdce Pavlovo — Srdce Kristovo,« přesvědčuje nás o tomtéž: »Požehnan budiž Bůh a Otec Pána našeho Ježíše Krista, kterýž požehnal nás všelikým požehnaním duchovním ve věcech nebeských v Kristu.« (Efes. 1, 3.) K Pánu Bohu vzhlíží každý tvor očekávaje od něho požehnání, pomoc, posilu. »Oči všech v Tebe doufají, ó Pane, a Ty jim dáváš pokrm v čas příhodný. Otvíráš ruku svou a naplňuješ všelikého živočicha požehnaním.« (Žalm 144, 16.)

Nezbývá nic jiného, než abychom se stali hodnými požehnutí Božího. Jak se ho staneme? Nejprve čistým, bezúhonným životem. »Chudoba od Hospodina v domě bezbožného; ale přibytkové spravedlivých požehnání budou.« (Přisl. 3, 33.) Mnozí závidí domům, kde se dobře vede. Nepatří na život zbožný, křesťanský obyvatelů jejich, a odtud že plyne požehnání Boží. »Ty požehnáš spravedlivému.« (Žalm 5, 3.)

Tento sporádaný život v tom spočívá, že zachováváme přikázání Boží i církevní. Či neslibil na př. Pán Bůh požehnání dítkám, které plní čtvrté přikázání: »Cti otce svého i matku svou, abys dlouho živ byl a dobře se ti vedlo na zemi?« Co to jest, »abys

dlouho živ byl a dobře se ti vedlo na zemi« jiného, nežli že obdržíš požehnání a zdar ve svých pracích. Pravit pak Pán Bůh výslovně: »Budeš-li zachovávatí přikázání, přijdou na tebe všechna požehnání tato. Požehnaný ty v městě a požehnaný na poli. Požehnaný plod života tvého, i úroda země tvé, i plod hověd tvých, stáda skotů tvých, a chlévové ovci tvých. Požehnané stodoly tvé a požehnané ostatní věci tvé. Požehnaný budeš ty vcházeti i vycházeti.« (V. Kn. Mojž. 28, 2—6)

Pán Ježíš jako pravý Bůh splňuje všechna tato příslibení. Žehná podniky a práce pozemské svých ctitelů, žehná též i podniky a námahy podstoupené pro věčné blaho nesmrtelných duší. Srdce lidské je ta nejnevěděnější, abych tak řekl, pŕda, která nese hloží a bodláčí. Lidské srdce z hlíny země jako celé tělo utvořené nese též kletbu na sobě, vyřčenou Pánem Bohem nad zemí. Proto pracovati na obrácení tohoto srdce vyžaduje ještě větší požehnání Pána Ježíše nežli jiné, obyčejné podniky. Dokladem toho je, co vypravuje jistý pan farář z diecése špýrské (v Německu), jak nejsvětější Srdce Páně jeho namahání požehna!o:

»V mé osadě byl škaredý zvyk, že nejen mládenci, ale i panny sedávaly v hostinci a jako chlapi popijely v neděli odpoledne až pozdě do noci. Následky takového nepořádného života byly přeusmtny. Napomínal jsem v dobrotě, kázal proti takovému zlořádu, ukazoval zhoubu, do níž padají, káral, volal k sobě rodiče, domlouval starým i mladým — vše marně. Dal jsem odbývatí misii; po ní trochu se vše zlepšilo, ale ne dlouho. I založil jsem spolky pro mládence i panny — ani to nepomohlo. Modlil jsem se za ně při mši svaté, obětoval mnohé mše svaté, prosil i jindy za ně Pána Boha: vše zdálo se, jakoby nebylo nikde napravení.

Konečně jsem založil arcibratrstvo nejsvětějšího Srdce Páně. Z počátku se jich málo hlásilo, ale neustal jsem a po kázání vždy jsem doléhal na nejsladší Srdce Ježíšovo. Po 2—3 letech hlásilo se jich víc a více, tak že Srdce Páně přece zvištělo. (Correspondenz »Perseverantiae sacerdotalis« od 30. července 1893.)

Jako onomu knězi, ctiteli Srdce Páně, požehnal Pán Ježíš v jeho práci a námaze pro blaho svěšených duší, tak i nám, budeme-li je vroucně ctíti, upřímně milovati, jemu odporoučeti všechny práce, veškeré starosti, kterékoliv podniky, jak ku blahu těla tak i duše.

Ó milý čtenáři, utikajme se k němu!

Pro tyto neblahé, poslední doby neměl Pán Ježíš nic více než své nejsvětější Srdce, tento poklad všech milostí, veškerého požehnání. V těchto smutných, bohaprázdných časech pohližejme s důvěrou k milostnému Srdci svého Vykupitele. Ono je probodeno, abychom četli z něho lásku jeho, útrpnost, milosrdenství a smilování s námi. Ono jest otevřeno, aby vylilo na nás své hojné požehnání. Otevřeno jest a nejsvětější krev z něho kane, přístupme blíže, ať na nás aspoň jediná krůpěj skane. Ta nás obmyje od hříchů, požehná práce, dá štěstí a zdar podnikům!

(Příště dále)

Srdce Ježíšovo, poklade nevyvážitelný, smiluj se nad námi!

(Slova z litanie o Srdci Páně.)

lovo »poklad« znamená věc, která pro svou krásu, užitečnost, vzácnost a podobné vlastnosti dle úsudku lidského drahocenná jest. V tomto smyslu mluví se o mnohých a rozličných pokladech. Tak mluví se o mravních pokladech čili o ctnostech, a míní se tím veliká pokora, poslušnost, čistota srdce, láska k bližnímu, jakou svatí měli a dosud mají ti, kteří v křesťanském životě znamenité pokroky činí. Mluví se také o pokladech uměleckých a vědeckých, a míní se tím výtečná díla spisovatelská, knihovny, obrazárny, zbrojnice, mincovny a jiné pamětihodné předměty. Mluví se rovněž o hmotných pokladech; na příklad o dolech na zlato, stříbro, železo a uhlí; o velikých summách peněz, o perlách, drahokamech a podobných věcech. Tyto pak poklady se sice od sebe různí, nicméně v jedné věci se srovnávají: všechny totiž jsou konečné, pomijitelné, zrušitelné a nevyvážitelné. »Nevyvážitelné« poklady jsou

v pravém slova smyslu pouze v Bohu a božských věcech. A právě proto nazývá se a jest Srdce Ježíšovo poklad nevyvážitelný.

Srdce Ježíšovo jest v pravdě již samo sebou poklad. Neboť Srdce Ježíšovo jest ze všech dobrých, věrných, slechetných a drahých srdcí nejlepší, nejvěrnější, nejslechetnější a nejdražší. Pokládá-li chudý srdce svého dobrodince, přítel srdce svého přítele, dítě srdce svého otce, manželka srdce svého chotě za poklad: čím více můžeme my křesťané Srdce našeho Spasitele Ježíše Krista nazývati pokladem! Vždyť Spasitel jest naším dobrodincem, přítelem, otcem a chotěm. Komu pak za větší dobrodiní děkujeme nežli Jemu? Zdaž pak On jako Bůh nám nedal všeho, co máme: život, zdraví, síly, zrak, sluch, řeč, paměť, rozum, svobodnou vůli a ostatní schopnosti těla i duše? Zdaž On nás nezachovává při životě? Zdaž On nám každý okamžik nepropůjčuje neščíslných darů: pokrm, oděv, přibytěk,

spánek, vzduch, světlo sluneční, teplo, úrodu země? Zdaž On nás nepovolal do své svaté Cirkve, otevířev nám hojně poklady svatých svátostí, mši svaté, modlitby a jiných milostí? Zdaž nepřislíbil On nám pokladů věčného života, nebe s nevypravitelnou blažeností jeho, zůstaneme-li Mu věrni?

Který lidský dobrodinec mohl by se opovážiti sebe přirovnati k božskému dobrodinci Ježíši Kristu? Věru, co lidé nám mohou dobrého prokazovati, jest proti dobrodiní Jeho jako kapka vody proti nesmírnému moři. Ježíš Kristus jestiž bez odporu náš první a největší dobrodinec.

Spasitel náš jest také nejvěrnější přítel náš. Slova, kteráž jednou promluvil k učeníkům svým: »Již vás nebudu nazývati služebníky, ale přátely,« (Jan 15, 15.) svědčí také nám, jakož i předcházející výrok: »Vy jste přátelé moji, učiníte-li, co já přikazuji vám.« (Jan 15, 14.) Jak upřímné a věrné přátelství k nám chová, dokázal na kříži, kde život svůj za nás obětoval; neboť »většího milování nemá žádný nad to, by život svůj položil za přátely své.« (Jan 15, 13.)

Svou pak krvavou smrtí na kříži stal se Ježíš Kristus také našim nejdražším otcem, nebo na kříži zjednal nám život milosti.

On jest také drahým chotěm duše naší, jak již před tisíci lety v Písni Šalomounově se líčiti dal.

Ježíš Kristus jest však také našim učitelem, zákonodárcem, vzorem, vůdcem — slovem stal se nám vším! Jak milý a drahý poklad musí nám tedy Jeho přesvaté Srdce býti!

Jestě pro jinou příčinu sluje Srdce Ježíšovo pokladem, totiž pro bohatství a duchovní statky v NĚm skryté. Vždyť jest Srdce Toho, »v němž se

Bohu zalíbilo, aby v něm všecka plnost přebývala,« jak sv. Pavel ke Kolosenským píše. Jest Srdce »jedno-rozeného od Otce, plného milosti a pravdy,« jak učí sv. Jan na začátku svého evangelia. Srdce Ježíšovo jest zřídlo všech milostí, všech ctností, všech nekonečných zásad, jimiž nesmírná vina celého člověčenstva vyhlazena, uražená spravedlnost Boží smiřena, nebe zase otevřeno bylo. Tot Srdce Spasitelovo, »v němž všecka plnost Božství tělesně přebývá,« a kteréž proto největší podíl má na nekonečné moci, moudrosti, dobrotě, lásce, milosrdenství a na všech ostatních božských dokonalostech. Jaký větší poklad můžeš sobě, milý čtenáři, ještě mysliti nad tento poklad, nad Srdce Ježíšovo? Co jsou všichni pokladové světa naproti němu?

Předčí-li Srdce Ježíšovo všechny ostatní poklady svým duchovním bohatstvím, ještě více je předčí svou nezměnitelností. Pozemské věci pozbývají někdy i přes své ceny, protože jest buď zdánliva, buď od lidí společným dohodnutím ustanovena. Takové ceny není poklad božského Srdce. Cena jeho jest skutečná, a určitě vyměřena podstatným spojením s božským Slovem. Co pak může býti skutečnější a trvalejší nad Boha? Vždyť Jeho bytnost nepřipouští žádné změny. Slyšte, jak skrze ústa Mojžíšova (Exod. 3, 14.) k synům Israelským o této přednosti své mluví: »Já jsem, který jsem.« Jako by řekl: Všecko ostatní krom mne pomine, nebesa i země pominou, ale Já nepominu, aniž mohu pominouti.

Jak snadno pozemské poklady pomijí, o tom ví každý ze zkušenosti. Mnohý člověk odebere se přes moře do cizích zemí, aby sobě tam nashromáždil bohatství. Štěstí mu přeje. Pracuje pilně a neunavně, i získá sobě značné jmění. Chtěje se svými příbuznými o své poklady

se sděliti a klidně u nich konec života stráviti, vydá se na zpáteční cestu. Vstoupí na loď, která ho veze domů. Již spatřuje z dále břehy milé domoviny. Však náhle strhne se bouře. Loď utone ve vlnách mořských a cestující sotva si holý život zachrání. A poklady, které s sebou vezl, jsou ve vlnách pohřbeny a na vždy ztraceny. Chudý, jak z domova vyjel, zase se navrácuje.

Jiný domnívá se, že poklady své chová na místě, které jest veskrz bezpečno a zlodějům nepřístupno. Avšak zloději vyslidí ono tajné místo, mají pakliče, podplatí strážce a kradou poklady pečlivě schované přes veškeru bedlivost majitele.

Jinak jest s božským pokladem, se Srdcem Páně. Když jsi, milý čtenáři, jednou se toho pokladu zmocnil, žádná moc tobě ho nevezme. Také se nemusíš obávat, že ho pozbudeš, leda sám-li chceš. Jediné hříchem můžeš ho pozbyti, jediné hříchem můžeš o něj býti při-

praven. Jen zavírej pokladnici, to jest srdce své před hříchem, pak žádná moc ji otevřítí a tobě poklad božského Srdce odňati nemůže.

Pozemské poklady bývají nejen ukradeny, ale někdy i docela zničeny, na př. požárem. Kolikráte čteme v novinách, že ten onen dům, ta ona veliká továrna, ten onen bohatý palác shořel se všemi drahocennými věcmi, které tam uloženy byly. Ne tak náš božský poklad, Srdce Ježíšovo; neboť jest i zůstane na vždy s nezrušitelným Slovem Božím spojeno. Ani mocná smrt nemohla tohoto úzkého spojení zrušiti. Ač na kříži oddělila tělo Kristovo od duše Jeho, ale Srdce neoddělila od božství Jeho. Toto nejsvětější Srdce zůstalo i tenkrát s věčným Slovem spojeno, když poslední krůpěj předrahé krve své prolilo, a mrtvé bez tlukotu v hrobě leželo. Za tou příčinou nehrozí tomuto božskému pokladu nikdy nebezpečí býti zrušenu. (Příště dále.)

Vzkříšení Páně.

(Ke slavnému Hoďu velikonočnímu.)

„Vstalť jest, není ho tuto.“
(*Mark. 16, 6.*)

ak krásně potěšuje nás Pán nás v jednotlivých dobách ročních duchovními radostmi! Když v zimě příroda ztrnula nedostatkem tepla slunečního, zahřívá srdce naše blahá slavnost vánoční, v níž oslavujeme narození Spasitelovo, východ slunce duchovního. Když na jaře slunko přírodu k novému životu volá, tu i srdce naše omrazuje posvátná radost nad vzkříšením Páně, a když v létě vše vůkol v plné kráse se jeví, kdy Bůh, přelaskavý Otec, skrze přírodu nám hojně dary své uděluje na polích, zahradách a nivách, tu

i do srdce našeho vleává hojnost milosti svých skrze sesláni Ducha svatého.

A milostmi těmito chce provázeti nás životem našim, abychom s nini působice, tak jednou shromážděni býti zasloužili ve stodolách nebeských, jako na podzim shromažďujeme hojně požehnaní Boží do stodol pozemských.

Vzkříšení — jak krásné to slovo, jak sladký to zvuk sluchu našemu! Vždyť jest to pravý opak onoho slova, které nás nejvíce léká — smrt!

Smrt, toť konec života, vzkříšení, toť začátek jiného; smrt, konec života časného, vzkříšení, začátek života věčného! A či vzkříšení slavíme dnes? Jest to vzkříšení Pána našeho, jehož utrpení

a smrt jsme oplakávali, jest to vzkříšení Ježíše Krista, jež nepřátelé vši silou zničití usilovali, a nad jehož hrobem, opojení jsouce vítězstvím, jásalí. Ale jásalí předčasně. Jen do třetího dne trvala radost jejich, neb tak sám byl Spasitel ustanovil. Tím strašnější však bylo pro ně zklamání! »Vstalt jest!« volají žoldněti, které byli ku hrobu na stráž postavili, »vstal z mrtvých, my jej viděli a hrůzou poražení padli jsme na zem jako mrtví.« Hrozná to zvěst katanům Ježíšovým. Jak jásalí již, že se zbavili nemilého mravokárce, jak radovali se, že zničili toho, jenž lid řečí i skutky jimal, jak děkovali as Bohu, že se jim podařilo usmrtiti toho, jenž Synem Božím se býti pravil. A hle, sotva že se trochu v radosti této pokochali, sotva že za to měli, že nyní pokoj míti budou, přichází zvěst »vstalt jest.« A dobře věděli všichni ti zapřisáhlí nepřátelé Páně, co to znamená »vstalt jest«. Dobře věděli, že konec jejich moci nad ním, že daleko mocnějším jest nežli celá světská moc, že vzkříšením svým potvrdil jak slova učení svého, tak i vlastní důstojnost božskou. Proto ten strach, proto ta lež a podvod. »Neříkejte,« pravili k hlídačům, »neříkejte, že vstal, ale pravte, že jej, když jste spali, apoštolové vzali a odnesli.« A za to jim dali těžké peníze. Tak přelhávali jiné, tak přelhávali samy sebe.

»Vstalt jest«, volá anděl ku zbožným ženám, »vstalt jest«, tak zní blahá zvěst z hrobu prázdného apoštolům a ostatním přátelům Páně. Ó, jaká to radost, jaký to ples! Tím větší bývá radost, čím větší byl zármutek! A zármutek matky Páně a věrných jeho nad smrtí ohavnou, kterou podstoupil, byl zajisté preveliký: A nyní! Pán náš žije, on se zjevil, Pán náš vstal z mrtvých, tak a podobně volali navzájem apoštolé a vyznavači Kristovi, více slov vypraviti nemohouce pro přílišnou radost. A až

posud, kdykoli na bílou sobotu večer za hrobového ticha kněz u Božího hrobu slavně oznamuje: »Vstalt jest této chvíle ctný Vykupitel,« tu proniká radost posvátná celou duší naší, srdce chví se blahým rozehvěním a v očích třeptí se slzy, slzy zbožné radosti. »Narodil se Kristus Pán« a »vstalt jest«, tyto dvě duchovní písně mezi všemi ostatními největší nám radost působí, vždyť vyjadřují nám radost nad narozením Páně k životu pozemskému a radost nad vzkříšením jeho k životu věčnému.

Vánoce a velikonoce se vespolek doplňují, jedna slavnost bez druhé nemá úplného významu, ani plné ceny.

Vzkříšení Páně jest pro nás událostí nejdůležitější. Jest to přeslavné potvrzení a zpečetění celé naší sv. víry, příčina naší naděje a předmět naší lásky. Ježíš Kristus, Syn Boží, ukřižovaný a vzkříšený, toť první a hlavní článek sv. víry křesťanské. Proto také zvěstovali svatí apoštolové vždy a všudy Krista ukřižovaného a vzkříšeného. Tak hned na den letnic, kdy Petr poprvé jakožto kazatel lidu nové učení hlásal, dále po uzdravení chromého, před radou židovskou vícekrát zvěstovali apoštolé beze strachu, horlivě a přesvědčivě: »Muži israelští, slyšte slova tato: Ježíše Nazaretského, muže osvědčeného od Boha mezi vámi, mocmi a zázraky a znamení, které skrze něho činil Bůh uprostřed vás, jakož i vy vite: toho z uložení rady a převzdělení Božího vydaného skrze ruce nepravých ukřižovavše, usmrtili jste: jehožto Bůh vzkřísil, sprostiv ho bolesti pekla, jakož nemožno bylo, aby držán byl od něho.« (Sk. Ap. 2: 22.)

Krista ukřižovaného a vzkříšeného hlásala Církev po celá staletí trvání svého a hlásá jej až posud a hlásati bude až do skonání světa.

Vzkříšení Kristovo, toť nejpádnejší důkaz božství jeho. Jsou ovšem jeho

zázraky, jeho vševědoucnost také důkazem poslání Božího, ale vzkříšení jest důkazem božství samého. Zázraky činili i jiní lidé, z moci Boží sobě propůjčené, ale sama sebe vzkřísiti nemůže člověk žádný. Židé často žádali na Kristu zázraků, nuže, učinil jim zázrak větší, nežli si přáli, neboť který zázrak může se měřiti se vzkříšením Páně? Či kdo kdy sama sebe vzkřísil? Prorok Eliseus vzkřísil sice jiného mrtvého, ale sama sebe nikoli. Hle, jak dlouho již odpočívají zemřelí v hrobech svých a nemohou ze své moci z mrtvých vstáti, nýbrž doufají ve vzkříšení skrze jiného, skrze toho, jenž jediný smrt přemohl. Ejhle, vzkříšení Kristovo jest jasný důkaz jeho božství, s tím stojí a padá celá víra Kristova. Proto pravil sv. apoštol Pavel: »Nevstal-li Kristus z mrtvých, marná jest víra vaše, marné jest kázání naše.« (I. Kor. 15.) Ale Kristus vstal z mrtvých, a proto pravdivé, božské jest jeho učení; z mrtvých vstání Páně jest nezborným sloupem víry křesťanské. Ó, jak si jí vážiti máme! Každé učení má takou vážnost, jaké zasluhuje ten, kdo je stanovil. Ejhle, učení naše křesťanské zbudováno jest na vážnosti Kristově, a ten jest Bůh, jak rádi a ochotně máme se ho držeti. Ono jediné jest pravdivé, ono jediné stanoví nám poměr náš k Bohu, ono jediné ukazuje cestu tímto světem k nebi. Ono jediné pomáhá nám dosíci cíle večného, a síli naději naší na slavné z mrtvých vstání.

Kristus jest prvním ze zemřelých, jenž z mrtvých vstal, jak di sv. apoštol: »V něm jsou vzkříšeny prvotiny zesnulých.« Ovšem čteme, že sám v životě svém mrtvé křísil, že tedy někteří z mrtvých vstali z vůle jeho, ale ti byli jakoby předzvěsti jeho vlastního vzkříšení. Kristus Pán vzkříšením svým daleko je předčil, neboť tito vzkříšení zase zemřeli, »Kristus ale vstav z mrtvých více neumírá, smrt nad ním více nepanuje.«

Onino z mrtvých vstali musí ještě jednou vzkříšení býti. »Kristus ale umřel jednou jen, aby hřích zahubil; nyní ale žije v Bohu, žije na věky.« On jediný vstal a podržel nesmrtelnost, proto právem zove jej sv. apoštol »prvotinami zesnulých.« (I. Kor. 15. 20.)

A tak učiní Kristus Pán i nám všem Duši naši spoji zase s tělem, aby tak člověk celý buď účasten byl radostí věčných, buď zakoušel muk pekelných.

I v tom jeví se spravedlnost, ale i láska Boží. Bůh stvořil člověka z těla a duše, proto tyto obě části, které k sobě patří, buď oslaví, buď potrestá, jak si člověk byl zasloužil. Tak i pro nás ztratilo slovo smrt hrozný význam svůj, a zvolati můžeme: »Smrti, kde jest osten tvůj?« »Přichází hodina,« praví Spasitel. »kdyžto mrtví uslyší hlas Syna Božího, a kteří uslyší, živi budou, i půjdou, kteří dobře činili, na vzkříšení života, kteří pak zle činili, na vzkříšení soudu.« (Jan 5. 28.)

A svatý apoštol Pavel píše ku Korintským (I. 15. 20. atd.): »Neni-li vzkříšení z mrtvých, ani Kristus nevstal z mrtvých, ale nyní Kristus vstal z mrtvých, prvotiny těch, kteří zesnuli, a jakož v Adamovi všichni umírají, tak i skrze Krista všichni obživeni budou.«

Skrze Adama přišla na nás smrt, skrze Krista čeká nás vzkříšení. Jak bláhá to naděje!

Avšak nebude vzkříšení všech radostné. Kdo za živa neumíral hříchu, nemůže vzkříšen býti k odměně; koho táhly náruživosti a vášně, jimž vůli nechával, do hrobu smrti duchovní, ten nemůže vstáti s Kristem k životu věčnému. Kdo svrbá se sebe sladké jho Kristovo a raději nese pouta ďáblova, ten zajisté nemůže podílu míti na oslavení Kristově. Protož chceme-li okusiti sladkého ovoce radostného vzkříšení, musíme sami sebe dříve ukřižovati, totiž

toho hříšného člověka v nás, musíme duchovně zcinřiti hřichu a nepravosti, aby vzkříšení naše bylo v těle neporušitelném a nesmrtelném. Dnešní den volá k nám: Kristus Pán vstal, vstaňte i vy, svlcete člověka starého a oblecte nového podle spravedlnosti a svatosti. Očistěte duše své skroušeným pokáním

a smíření jsouce s Bohem a majíce závdavek nesmrtelnosti a budoucího vzkříšení v srdci svém po sv. přijímání, můžete radostně zapěti velikonoční Alleluja, a pevně doufatí, že »Pán Ježíš Kristus promění tělo ponížení našeho, aby připodobněno bylo k tělu jasnosti jeho.« (Filip. III. 3.) Amen *Boh. Hendl.*

Katakomby římské

jasný důkaz pravosti svaté naší církve.

Píse Boh. Hendl. (č. d.)

dalsí život Spasitelův na světě, skutky jeho zázračné, kázání jeho i utrpení bývají zhusta v katakombách vyobrazeny. Není také divu. Vždyť byl Ježíš křesťanům všim ve všem.

Pro něho a z lásky k němu opouštěli rodiče, manžele, děti, přátele, pro něho zřikali se statků vezdejších, pro něho s radostí obětovali život svůj. Ustavičně mysliili na Spasitele svého, na spojení se s ním skrze sv. víru a sv. svátosti, zkrátka: hořeli touhou »celi býti Kristovi.« Proto ta rozličná znamení a obrazy na hrobech zemřelých miláčků: tu tajemné znamení kříže, který je na lásku onoho pamatoval, jenž za ně zemřel; tu obraz beránka, jenž se za ně obětoval; tu obraz anebo slovo »ryba« (ichtys), které je na nejsvětější jméno Spasitelovo pamatovalo, tu kotvice na znamení křesťanské naděje v Syna Božího, tu předobrazení rozličná ze Starého Zákona, směřující k budoucímu Spasiteli, tu konečně vyobrazení vlastních jeho životních příběhů. Ve všem viděli Ježíše, ve všem připomínali sobě jeho činy, jeho učení, jeho milost, jeho zaslíbení. Obrazy tyto byly pro ně katechismem a biblickou dějepřavou zároveň, ne sice tištěnou, ale zobrazenou. Co se

týče messianských předobrazení ve Starém Zákoně, tu nalézáme následující: **A d a m a**, praotce lidstva, v němž Kristus byl praotcem svatých; **A b e l a** jakožto obraz nevinného a panického Spasitele, **N o ě m a**, v němž zřime Ježíše jakožto obnovitele světa a pokolení lidského; **A b r a h a m a**, jenž obdržel zaslíbení Spasitele z pokolení svého; nejvyššího kněze **M e l c h i s e d e c h a**, v němž vidíme Spasitele jakožto nejvyššího krále a nejvyššího kněze; **I s a k a**, obraz to obětování se Syna Božího za nás, **J o s e f a** Egyptského, jakožto předobrazení Ježíše od vlastních bratří prodaného a zrazeného; **M o j ž í š e**, v němž zobrazen jest Kristus jakožto nejvyšší zákonodárce; **J o b a** trpícího, nejkrásnější obraz trpělivosti trpícího Spasitele, **D a v i d a**, obraz Spasitele vítězíciho a kralujícího; **J o n á š e** v břiše velryby, na znamení Krista pohřbeného, ale zase vzkříšeného. Desky Zákona Božího, tajemná manna na poušti, měděný had byly předobrazení jeho darův a také jeho oslavení. Všecky tyto obrazy vidíme často a mnohdy umělecky provedené v jednotlivých katakombách, aby znázorňovaly křesťanům, kterak Bůh ve Starém Zákoně lidstvo na příští Spasitelovo a jeho život připravovati ráčil. Tím nabýval Starý

Zákon v očích křesťanův oné vážnosti, která mu právem náleží.

Přihlédneme nyní k obrazům z vlastního života Pána Ježíše. Obrazy starozákonní byly jaksi jen stínem, obrazy de svatých evangelií pravdou jasnou. Obrazy starozákonní poukazovaly do budoucnosti, obrazy novozákonní do minulosti na děje opravdu se přihodivší. Všimněme si nyní obrazů nejněžnějších, nejpoučnějších a nejutěšenějších.

O narození Páně již jsme promluvili při obrazech mariánských.

Z mládí Páně vidíme 12letého Ježíše v chrámě. Jest to obraz nástěnný v katakombě sv. Kallista teprve asi před 20 lety objevený, krásy nevyrovnané. Ježíš sedí na stolici a učí; z tváře jeho září nebeské nadšení; po levici stojí blahoslavená Matka s Josefem, v jejichž tváři se zračí bolest i zase radost; vzhdyť po tři dny jej s bolestí hledali; po pravici Páně stojí dva zákonníci a poslouchají jej s udivením.

Přechasto vyskytuje se obraz Ježíše jakožto božského učitele lidstva. V Ježíši a skrze něho našli křesťané pravdu tak dlouho žádoucí; božské jeho učení úplně uspokojovalo mysl i srdce jejich stejně mluvíc k rozumu jako k citu, odpovídajíc na otázky nejdůležitější a jsouc nejlepším pravidlem života pozemského. Svaté a neporušeně zachovávali učení, jež byli od svatých apoštolův obdrželi, svaté jim a drahé byly knihy, v nichž o životě a učení milého Pána a Spasitele psáno jest. Proto raději život nasazovali, nežli by svaté knihy pohanům vydali. A stalo-li se, že některý křesťan v slabosti své, ze strachu před mukami a smrti posvátné knihy Písma svatého pohanům vydal, tu lkali a bědovali křesťané věrní a čin takový za »zradu« pokládajíce, dávali takovému nešťastníku jméno, jehož si byl Jidáš zasloužil, jméno »zrádce.«

V jedné katakombě vidíme obraz božského učitele, polovypouklé práce, an stojí, maje pravici pozdvíženou a v levici drží svaté evangelium. Před ním je schránka se závitky Písma Starého Zákona. Výraz je tak zřejmý, jakoby právě Kristus mluvil slova svá: »Já jsem cesta, pravda a život. Čtete Písmo, neboť ono vydává svědectví o mně.«

Jinde jest zase Kristus Pán jako učitel znázorněn, an sedí mezi apóstoly; tak nad jedním oltářem v katakombě sv. Anežky.

Přeněžný jest obraz téhož významu, z nejprvnějších dob křesťanských v katakombě sv. Domitilly. Tu viděti božského učitele mezi učeníky sedícího a učícího, kolem něho pak poletují holubice, obraz to duší zemřelých křesťanův, any napájejí se vínem z hroznův; obraz to nejsv. krve Páně.

Nejčastěji objevuje se v katakombách obraz Ježíše jakožto dobrého pastýře. Jest to také zobrazení laskavého Pána, jedno z nejutěšenějších a nejmilejších. Obrazy ty také vidíme na zdích, nad oltáři, na rakvích, na kamenech náhrobních, na zlatých láhvičkách, na lampách a prstenech, a jak nám Tertullian vypravuje, býval tento obraz i na kalichách malován. Tu vidíme dobrého pastýře mezi dvěma ovečkama, tu ovečku a berana u něho; jinde zase, jak ovečku na ramena běře a ji celuje. A toto zobrazení jest nejobyčejnější.

Kristus Pán sám se přirovnával k dobrému pastýři říka: »Já jsem pastýř dobrý. Dobrý pastýř dává život svůj za ovce své. Já znám ovce své a ony znají mne.« (Jan 10.) On, Ježíš, Syn Boží, přišel proto na tuto zemi, aby hledal ztracené ovce Otce svého, lidi hříšné a zbloudilé a by je zase přivedl do ovčince svého. Proto nebyl žádný obraz s to, aby takovou silou roznítíl v srdcích kře-

stanů lásku ke Spasiteli a také dětinnou důvěru k němu, jako právě obraz dobrého pastýře, jenž život svůj dává za ovce své. Vždyť považovali se za ovce, které dlouho bloudily světem hledající dobré pastvy a starostlivého pastýře — ve světě jich nenašli; teprve v Ježíši Kristu a jeho svaté církvi poskytnut jim bezpečný útulek.

Na jednom náhrobku sedí dobrý pastýř maje v ruce hůl pastýřskou a loutnu. Holí odhání vlky a loutnou volá ovečky k sobě; něžný to obrázek.

Poučný jest obraz oltární v katakombě *•via Labicana•*. Dobrý pastýř nese ovečky na bedrách, naproti stojí žena, obraz to církve Páně, vedle ní bičinky a jiné nástroje mučnické, jimiž pohanští císařové křesťany mučili; u nohou jejich však leží lilie, obraz panenské nevinnosti. Dobrý Pastýř posiluje zde církev svou v rozličných krutých pronásledováních.

I výjev ze života Páně, kdy volal k sobě dítky a je žehnal, nalezl obraz svůj v katakombě *•via Latina•*. S jakou radostí asi pohlížely naň obzvláště nevinné dítky křesťanské!

I zázraky Páně vidíme zde hojně zobrazené; obrazy také posilovaly důvěru v moc i milosrdenství Spasitele. V katakombě sv. Kallista vidíme setníka, an klečí před Pánem a prosí za uzdravení sluhu svého (dle evangelia svatého Matouše 8, 3—13).

Krásný a spola umělecky provedený jest obraz Pána Ježíše, jak uzdravuje slepce od narození. Spasitel dotýká se očí slepce a slepec prohlédá. I křesťané byli dříve slepci, kteří v temnotách nevěry tapali, Ježíšem však vyvedeni jsou z temnot k zářivému světlu pravé víry.

I zázrak uzdravení nemocného, 38 let dnou skličného, vidíme zde zobrazený. Nemocný ubožák stojí zase v plné síle a nesa lůžko své vrací se domů.

Často zříme obraz vzkříšení Lazara. Pán dotýká se hůlkou kobky hrobní a mrtvý dříve Lazar vychází živý. Hůlka, jakoby žezlo, znázorňuje moc královskou, moc slova Ježíšova, jimž Lazara k životu přivolal.

Na staré jedné rakvi v katakombě vatikánské vyobrazena jest žena, ana dotýká se roucha Kristova. Jest to ona krvotokem stížená matrona, která měla tak pevnou důvěru v moc Pána Ježíše, že u sebe myslila: *•Jestliže se jen dotknu roucha jeho, zdráva budu•*. A Pán vyplnil přání její, jak nám vypravuje svatý Lukáš (8, 43.)

Dojemný výjev z evangelia svatého Matouše (15, 21 atd.) kde žena kanejská úpěnlivě za Ježíšem volala, aby uzdravil dceru její, vyobrazena jest na jedné rakvi v katakombě vatikánské. Žena líbá ruce Pánu a klaníc se mu volá: *•Pane, pomoz mi!•* V ženě kanejské spatřovali křesťané samy sebe, i oni byli jakožto pohané v očích židů *•psy•*. Ale pro pokornou důvěru a víru shlédl na ně Pán milostivě a nezapudil je, nýbrž přijal je za své.

Mimo tyto obrazy vidíme ještě jiné výjevy popsané ve svatých evangeliích. Tak znázorněno jest setkání se Pána Ježíše se ženou Samaritánkou u studnice Jakubovy, podobenství o desíti pannách atd.

Pro první křesťany měly všechny tyto obrazy jak ze Starého tak Nového Zákona, jichž předmětem a střediskem byl Ježíš Kristus, důležitost velikou. Po celá tři století bývaly katakomby velmi často útlukem pronásledovaných křesťanů, místem bezpečným, kde se vespolek těšili, svatá tajemství konali, ve víře posilovali a pod. Když tedy vstoupili do těchto podzemních kaplí a kobek a viděli před sebou na stěnách také obrazy, tu rozjímajíce o nich posilování bývali v statečnosti a odhodlanosti, aby pro Ježíše vše nasadili, vše strpěli, majíce sladkou

naději, že on v boji jich neopustí, v utrpení jim přispěje a tělo jejich usmrčené zase vzkřísí k životu radostnějšímu, věčnému v království svém.

Pro nás pak, potomky jejich, znamenají obrazy tyto, pocházející nanejvýše z dob apoštolských a jim nejbližších, že první křesťané pevně věřili:

1. že Ježíš Kristus jest zaslíbený

Messiáš, jenž vskutku přišel a nás vykoupil,

2. že jest Synem Božím,

3. že božství své potvrdil ve Starém i Novém Zákoně zázraky, jež z moci božské činil.

Z toho všeho vychází na jevo, že tato víra dřevních křesťanů s naší vírou, církvi katolickou hlásanou, úplně souhlasí.

(Příště dále.)

PÍSNĚ LÁSKY.

Napsal J. St. Pavlík.

7.

Na Veliký pátek.

•Vexilla Regis prodeunt, fulget
Crucis mysterium. (Hymn. eccl.)

ma táhne obzorem. Vrch Kalvarie
dnes jevištěm je pro světové drama;
kříž svatý rozpjatýma ramenama
ční k nebi – na něm Srdece k smrti bije.

Tři hodiny noc světa vesmír kryje,
v ní září jenom láska Boží sama;
to Velikého pátku panorama
tak hluboko se v útroby mé ryje.

Venite, adoremus Crucem Christi --
ó pojdte, klanějte se kříže dřevu
i lásky Boží zářivému zjevu!

Neb ona svítí na chodu nám jistý,
jenž, ač zříš na něm hloh a trní růstí,
přec v bránu ráje nebeského ústí.

8.

Na Hod Boží velikonoční.

•Dic nobis, Maria, quid vidisti in via.
(Sequent. pasch.)

Buď sláva Tobě, triumf, hosanna,
ó velký vítězi, ó Králi slavný!
Ta noc, v níž zlomil's satana pých dávný,
buď velkou, poželhanou nazvána!

Aj, se spravedlností Boží láska
se utkala v tak divném souboji;
a jedna druhé vzdát se nebojí,
neb Boží moudrosti je váže páska.

Rei, Maria, ó rei, co's viděla?
Aj, viděla jsem Srdece vzkříšené,
jak z něho šlehala zář přeskvělá.

I ruce, nohy byly zarděné,
to pro památku boje hořkosti
a pro záruku nebes radosti.

P r a v d a.

Jeť pravdou: Lneš-li k svatě víře,
jak k víře svatě má se stát,
že hříšní smějí se ti lidé
a modlářem tě počnou zvat!

Můj Bože! dej, by takých hříchů
měl v světě celín, všecken lid:
pak, pevně věřím, jinší úsměv
se bude ve tvář lidstva rýt!

Je pravdou, co zde psáno stojí!
Z nás neustoupí nikdo zpět!
Těž pravdou: Kdo se nejdřív směje,
že plakat bude naposled!

K. E. Vojír.

Chléb nebeský.

Dle Jana z Avilly předkládá Fr. Klíma. (Č. d.)

Svátoť oltární jest vzácnější pokrm než byla manna na poušti. Jak máme toužebně žádati Svátoť oltární.

Lisraelský lid vysvobodil Hospodin mocnou rukou a mnohými zázraky z egyptské poroby. Nad to vedl Pán lid svůj pouští, krajinou, v níž chleba nebylo. Když pak zásoba chleba, kterou národ israelský z Egypta nesl, byla strávena a lidských prostředků k obživě lidu nebylo, postaral se Hospodin v největší nouzi (tať jest zajisté chvíle nejpříhodnější, aby nestihlá dobrota Páně mohla býti prokázána) lidu svému o chléb, pro nějž nebylo třeba zemi orati, který nemusil býti rozsíván, obživil Pán lid svůj chlebem, do té chvíle nikdy nevidaným, chlebem tak vzácným a drahocenným, že žalmista Páně chléb ten zvelebuje a oslavuje slovy: »Hospodin dal jim chléb s nebe. chléb andělský jedl člověk.« Tenť jest chléb, který se mannou nazývá. Chuf chleba toho rovnala se medu, čímž lahoda a slast dobroty Hospodinovy měla býti naznačena. A by Hospodin ukázal velikost dobroty a lásky své miláčkům svým, měl pokrm tento neobyčejnou vlastnosť, že dobrým chutnal tak, jak chutná člověku věc, po které touží, nebo pokrm, který rád jí. Podivnou věcí jest, že bílé kuličky chutnaly jako koroptve, kuřátka, ovoce a vůbec vše, cokoliv člověk rád požívá. Bůh jest milý a sladký, a tudíž těm, kteří službě jeho se oddávají, Bohu jsou poddáni, uštěďruje věci lahodných a sladkých. Naopak ti, kteří byli mezi Israelity zlí a mlsní a kterým manna nechutnala tak, jak padala s nebe, ale kteří chtěli míti mannu chutnější, a proto ji rozmilali, připravujice ji jako těsto, ano mannu i pekli, nejenom ne-

zakoušeli lahody, které dobrým poskytovala, ba ani té přirozené chuti a lahody medové v ní nenalézali; pro ně byla manna chlebem obyčejným, který olejem jest pomastěn.

Týž úkaz opakuje se každodenně. Vždyť i my nechceme kráčet cestou, kterou nás Bůh vede, nejsme také spokojeni s tím, co nám Pán Bůh uštěďruje; opovrhujeme i cestami a prostředky, které nám Pán nabízí, vyhledáváme cest nových, které se nám více zamlouvají a zdají se nám býti výhodnější a kratší, a proto nejenom nedaří se nám dobře, ale sami ve zlé nehody se vrháme a záhubu si strojíme. Netřeba se tedy tomu diviti, že slepec, který se nechce podrobiti vůdci, jenž cestu dobře zná, ale který sám chce býti svým vůdcem, nejdnou na cestě hlavou naráží a nezřídka i do propasti padá. Tak i mladší syn, který si vyžádal od otce díl statku, který mu náležel, aby nemusil otce poslouchati, ale sám svým rozumem se spravoval, ztratil nejenom statek, nýbrž i sebe samého. A hle, ten, který v domě otcovském byl ctěn a slaven, byl donucen, aby pásl vepře a k ukojení hladu neměl ani dostatek mláta, kteréž se vepřím předkládalo. Nebyl by nikterak utrpěl škody, ano, jeho nezkušené mladosti bylo by velmi prospívalo, kdyby byl v domě otcovském rozkazům laskavého otce se podrobil.

Tímto chlebem (abychom se vrátili k předešlé myšlence) živil Hospodin přčetný lid israelský, kterýž z Egypta vyvedl, a dobrota Boží nepřeborná poskytovala pokrm tento lidu svému čtyřicet let, až konečně uveden byl lid do země, kterouž Hospodin mu zaslíbil.

Vzpomnělit Israelité na tuto dobrotu Hospodinovu, když Pán Ježíš jim řekl:

•Nepečujte o pokrm, který pomijí, ale o ten dbejte, který zůstává k životu věčnému.• Napadlať jim manna, kterou živení byli otcové jejich na poušti, i pravili: »Jaké znamení nám dáš, abychom uvěřili? Vždyť otcové naši jedli chléb s nebe a umřeli.«

Ó tvrdosijný, zapeklitý a zarputilý lide židovský, ty jenom po věcech pozemských toužíš, a proto jenom pokrmu tělesného vyhledáváš! Kéž Hospodin osvití zrak a otevře sluch tvůj, abys i slovům Kristovým rád naslouchal, a cenu chleba nebeského uznal; vždyť Mistr, kterého se ptáte, s nebes sestoupil, a dá vám chléb nebeský.

•Amen, amen, pravím vám, nedal vám Mojžíš chléb s nebe, ale Otec můj dá vám chléb s nebe pravý. Já jsem chléb živý, který s nebe sestoupil, aby, kdo z něho jísti bude, neumřel.«

Libila se jim řeč, kteráž jim slibovala chléb, jenž věčně obživuje; ale zdála se jim býti také ta řeč tvrdá, že Ten, jenž byl synem ženy a muže, a kterého znali, pravil o sobě, že s nebe sestoupil. Chtěl Pán Ježíš ohlasnit posluchačům, jakým způsobem pokrm, který jim slibuje, je obživí věčně, a proto pravil: »Chléb, kterýž já dám, jest tělo mé, kteréž vydám za život světa.« Nad tím však posluchači ještě více byli zaraženi, a proto pravili: »Jak může nám dáti tento tělo své, abychom je jedli?«

Proto vzdálili se od Pána, že se jim zdála řeč jeho býti tvrdá. Za to však svatý Petr, jenž zvláštním světlem byl obdařen, odpověděl na dotaz Páně: »Chcete-li i vy ode mne odejítí?« jménem všech apoštolů: »Pane, ke komu půjdeme? Ty sám máš slova života věčného.« Tolik může chápavost toho, kdo učení ochotně při-

jí. Neboť nezdívka pro jediné slovo opouští žák učitele svého, kterým však druhý žák bývá povzbuzen, že tím úžeji k mistru svému se vine. Výrok Páně o chlebě nebeském jest tak vznešený a tajuplný, že bez zvláštního světla Ducha svatého rozumem nemůže býti pochopen; proto Pán praví: »Nikdo nemůže přijíti ke mně, leč by Otec, který mne poslal, jej přitáhl.« Otec nebeský vynúčil Petra pravdě svaté a neomylné, tak že osvicen světlem nebeským věřil, že Kristus jest Syn Boží a že každé slovo Kristovo jest pravda neklamná. Tak musí věřiti Kristu i učeník jeho, ať pravdu rozumem chápe nebo ne.

Nyní máme více příčin, abychom se tázali a divili říkajíc: »Co to? Kdo jsme my, Pane Bože, že Otec nebeský tak nás miluje, tak o nás pečuje, že Tebe, jednorozeného Syna svého, s nebe nám za pokrm dává? Job měl nejednu příčinu, a my máme mnohé příčiny, abychom se podivili účinkům veliké dobroty Boží a volali: »Co jest člověk, že jej zvelebuješ a že Srdce své k němu přikládáš?« Když Job se tomu podivuje, an vidí, že Bůh člověku uděluje milost, co my teprve máme říci o té nepostihlé lásce, že Bůh sám osobně k nám přichází, aby byl pokrmem našim, aby duše naše v Bohu žiti mohla?

Tato milost jest nepochopitelná, ona jest slavnější a vznešenější než ta, kterou nám Bůh prokázal, on nás milostivě pokrmem tělesným obdařiti ráčil. Vždyť pokrm tělesný jest nám i zvířatům společný. A bylo by nám ponížením, ne pak slávou, že u téhož stolu zvířata i lidé sedí. Nám pak dal Pán Ježíš chléb, který jest i v nebi pokrmem andělů, kteří nejenom na Božství, nýbrž i na člověčenství Kristovo patří. Tito svatí andělé pozírají na člověčenství Kristovo s nevýslovnou radostí, oni ze Srdce Kristova zakoušejí slasti nepřeborné,

podivují se té milosti neslýchané, že nej-
světější člověčenství Kristovo se spojilo
s věčným Slovem, čímž tak bylo po-
výšeno, že všickni andělé Boží vtělenému
Slovu se koří. Uznávajíť v něm Stvořitele
svého, jenž jest Bůh jejich, ale vidí
v Kristu spolu i Krále a Pána svého,
pokud na člověčenství Kristovo patří.
Velikou radostí oplývají andělé Boží,
pozorují-li Syna Božího v jeho pokoře,
když přijal tělo lidské. Oni se podivují
jeho nezměrné lásce, kterou lidem pro-
kázal, an za ně smrt kříže podstoupil.
Ačkoliv andělé velikou radostí plesali,
když při na nebe vstoupení Páně s Kristem
k nebi se vznášeli, přece větší podiv
vzbuzuje láska Kristova, kterou lidem
prokázal. Neboť kolikrátkoliv kněz drží
chléb v rukou posvěcených a nad ním
slova Kristova říká, tolikrát chléb v pravé
tělo Kristovo mění. — Tehdy má kněz
v rukou pokrm, k jehožto požívání i
anděly nebeské z řad nejvyšších pozváti
může, aby s nebe sestoupili na zem a
u oltáře požili hostiny, nad kterou nic
slavnějšího býti nemůže. A nebudou
nebeští obyvatelé litovati, že pozvání
kněžského poslechli. Avšak nebeští du-
chové ani nečekají, až my lidé je zváti
budeme, oni sami spěchají k hostině
svátostné, anať je lahoda a vůně hodů
Kristových láká. Vždyť nebeští duchové
pokrmu toho v nebi požívají, oni lahodu
hodů těch znají, a proto ochotně s nebe
na zem chvátají, aby zde hodů svátost-
ních užili. Tito nebeští duchové by
ochotně k oltáři zavítali, byť i ohněm a
mečem musili projíti, aby jenom mohli
pokrmu nebeskému se kořiti, z něho se
radovati a duchovním způsobem ho užiti.

Nedivte se a neklesejte u víře,
slyšíte-li, že pokrm, který na oltáři se
připravuje, jest týž, z něhož se i andělé
v nebi radují, na nějž patří a v jehož
přítomnosti lahody nevýslovné užívají.
Jediný rozdíl jest ten, že na oltáři jiným

způsobem se připravuje nežli v nebesích.
Jestli láska, která chléb ten dala, tak
podivná, moudrost, kteráž jej vymyslíla,
tak nestihlá, přesahující veškerý rozum
a schopnost lidskou, že i andělé, patřící
na způsob, kterýmž se nám lidem chléb
nebeský připravuje, sladkost převelikou
pocitují, oni za ten zvláštní dar Boha a
Pána našeho oslavují, a protože rozum
andělský toto převeliké tajemství proniká,
také povinný dík Pánu vzdávají.

Veleben a slaven budiž, Pane náš,
Ježíši Kriste, že jsou aspoň andělé, kteří
Tvou velikou milost uznávají, Tvou ne-
stihlou moudrost zvelebují a nebeský
chléb s náležitou uctivostí požívají! Kež,
Pane Ježíši, andělé Tebe oslavují a
vroutí dík Tobě vzdávají místo nás,
kteříž zrakem mdlým a silou nedosta-
tečnou jsme opatřeni, abychom mohli na
Tebe patřiti a Tobě jako nejvyššímu
Pánu hodně sloužiti!

Ve chlévě betlémském, kterýž však
nám jest dražší a vzácnější nežli palác
nejmocnějšího krále pozemského, vy-
chází z panenského života chléb nebeský,
Pán náš, Ježíš Kristus. První, kteří do
tohoto paláce jako hosté zavítali, byli
andělé Boží; byliť přivábeni lahodou a
sladkostí pokrmu tohoto, a proto se Pánu
svému pokorně klaněli. Od paláce Kri-
stova spěchali k pastýřům, aby jim
oznámili, že i oni jsou pozváni k hostině
nebeské. Spokojeni a nasyceni chlebem
nebeským, zpívali andělé chvalo zpěv pře-
líbezný: »Sláva na výsostech Bohu,
a na zemi pokoj lidem dobré
vůle!« Ó Pane, jenž jsi naší chloubou,
jenž jsi miláčkem naším, kdo Tě při-
nutil, že's do chléva zavítal? Kdo Tě
tam uzavřel? Co tam činíš? Čeho od
nás žádáš? Přioděl jsi se snad tak
chatrným a nuzným rouchem, zavítals
snad do stáje betlémské, zvolils obydlí
tak těsné a nepatrné, abys lásku svou
prokázal svatým andělům aneb abys

nám hříšným a nehodným lidem dal důkaz lásky své? Nikoliv, Pane, ne láska k andělům, nýbrž láska k nám lidem přivábila Tě do chudé stáje. Vždyť andělé mají Tebe a patří na Tebe v nebesích, ale my lidé uznáni byli bychom na zemi bez Tebe. Avšak ačkoliv jsi s tělem i duší na nebe vstoupil, nicméně Srdce Tvé a láska Tvá na zemi s námi přebývá. A kde jest, Pane Ježíši, Srdce Tvé, tam jest i poklad Tvůj. Ty's chtěl s tělem svým přebývat mezi těmi, které miluješ, protože byli od Tebe vzdáleni. A chceme-li vědět, přijdeš-li k nám, třeba nám jenom vzpomenouti na výrok Tvůj: »A rozkoš má jest býti se syny lidskými.«

Ó vězni nebeský, kteréhož láska nepochopitelná mezi námi upoutala! Ó pravý Miláčku duší lidských, jenž z lásky k nám předrahou krev na kříži proléváš, jenž nám sebe samého za pokrm dáváš i andělům svým dovoluješ, aby z hodů těch se radovali! Ó Pane, čím více otázek Ti klademe a Ty nám odpovídáš, tím více se bojíme tázati se Tebe! My jsme se Tě, Pane, ptali: Co jest to? A Ty's nám odpověděl: »Tenť jest chléb pravý, který vám Otec můj dává.« Ó té sladké odpovědi, toho požehnaného daru! Avšak Pán náš dovoluje nám, abychom ještě se zeptali: Co jest to, že nás povyšuješ, že smíme spolu s anděly u téhož stolu jísti, a žeš pro nás lidi a nikoliv pro anděly pokrmem učiněn? Co Ti, Pane Ježíši, ještě zůstalo, abys nám nebyl dal? Jaké pak místo vznešené a slavné ještě máš, abys nás k němu povýšil? Ó té dobroty Tvé nepochopitelné! Ó té lásky nezměrné, že Ty, Pane, člověka ke svému svatému stolu zveš! A jelikož Ty sám jsi pokrmem lidským, proměňuješ člověka v bytost svou, a protože jsi pravý Bůh, také ti, kteří u stolu Tvého hodují, podíl mají v Božství Tvém. Lidé, jste-li pak již spokojeni?

Ještě snad srdce vaše bude toužiti po věcech pomíjejících? Možno-li, i kdybyste celým světem vládli, dojíti takových darův a milostí, jakých se vám u stolu Kristova dostává? Čest, lahoda, bohatství, které vám Pán u stolu svého nabízí, větší jest než bohatství a poklady všehomíra. A může-li někdo býti posledním a nejmenším na hodech Kristových, nicméně největším a nejslavnějším jest před tváří Boží a svatých andělů. Jak i prorok předpověděl: »Z nejmenších budou tisíce a z nejnižších národ mocný.« Kéz vy, lidé, Pána milujete, který vás tak oslavil a zvelebil! Kéz uznáte cenu života, kterýž vám Pán opatřil tehdy, když život svůj za vás na kříži položil, abyste křtem svatým života duchovního dosáhli! Aby pak život duchovní, kterýmž obrozeni jsme na křtu svatém, nezhylnul, ale se množil a zachoval, dal se nám Syn Boží sám za pokrm. Tím pak skutečně obraz manny na poušti, ano směle můžeme říci, že manna, kterou živil Bůh lid svůj na poušti, nemůže ani pokrmem slouti, přirovná-li se pokrmu tomuto, kterýž nám dává Syn Boží. Proto praví Pán: »Ne Mojžíš dal vám chléb s nebe, ale Otec můj dává vám chléb pravý, jenž s nebe sestoupil.« Tak že, ač chléb na poušti nemůže se jmenovati chlebem nepravým, ale nicméně byl chléb ten jen chlebem nastíněným a nedokonalým, protože jenom tělo živil. Pokrm těla Kristova jest chlebem pro duši, ač síla jeho a moc i na těle se jeví a mannu tak velmi převyšuje, že ani s ní porovnat se nemůže. Nástin a odznak manny i tím na pokrmu svátostném se jeví, že jako manna po 40 letech, v nichž lid bloudil na poušti, ve svatostánku byla uschována, aby lid pamatoval na dobrodiní Boží a spolu za ně povinný dík činil, tak i chléb svátostný, nejenom při proměňování, nýbrž i po proměně ve chrámu Páně zůstává

a zůstane. při čemž nestárne, ale obnovuje se až do skonání světa.

Běda nám, bratři, že jsou mezi námi, kteří velebné Svátosti ani povinné účty neprokazují. ani ochotně ke stolu Páně nepřistupují! Ti pak, kteří pokrm ten přijímají, tak nedostatečně jsou připraveni, že, ač pokrm ten dostačí, aby veškeru touhu srdce lidského ukojil, nicméně prázdní odcházejí, říkajíc: »Duše naše jest vyprahlá, oči naše nevidí — jediné mannu.« Kdyby pokrmem tím byla jenom manna na poušti, mohli by omluveni býti, ač i bez trestu by nezůstali. Ale jsou i jiné pokrmy, a tudíž netřeba se tomu diviti, že pokrmem nebeským pro pokrmy pozemské zhrdáme. Ale ach! Bože náš, kam máme jíti, nepůjdeme-li k Tobě, který sám život máš a život dáváš, jehož tělo jest zřídlem života, a bez něhož jenom smrt a temnota vládne.

Ó té nevýslovné bídy lidské! Ó křesťané! Ať se nebesa podivují, a ať brány nebeské se děsí, že jsou lidé, kterým se protiví pokrm, kterýž nám Bůh sám nabízí! Tito zajisté vzdalují se pramene vody živé, aby si pochutnali na vodě smrduté, která je vábí, a by bahno a bláto pili z cisterny, kterouž lidé vykopali.

Tento pokrm jest velmi chutně připraven; říkávají lidé, a v těchto slovech jest klíč a výklad, proč ten a onen nepřichází, aby nebeského pokrmu okusil. Žádáš zajisté, Pane, aby lidé hodně ke stolu Tvému se připravovali, kladeš jisté podmínky, aby se vyzpovídali, cizí statek navrátili, aby Tebe, Pána svého, netupili a nehaněli, aby se nerouhali, křivě nepřisahali, aby žili v čistotě, kteráž stavu a povolání jejich jest přiměřena. A hle, tyto podmínky jsou mnohým tak protivny a obtížny, že než by je vyplnili, raději stolu Páně a pokrmu nebeského se vzdalují a snad celý život bez pokrmu tohoto tráví. Jest snad věci nemožnou, abys tělo i duši upravil Pánu za příbytek důstojný

dobrymi skutky, a bys pak s Pánem svým u stolu svatého seděl a nebeského pokrmu užil? Či snad zdá se ti nemožno, abys zachoval čistotu a Ježíše Krista do srdce svého přijal? Snad se ti protiví, abys činil pokání? Ó Pane nejlaskavější, kdo více dává, Ty, jenž nám pokrm připravuješ, anebo lidé, kteří přicházejí, aby tělem Tvým byli nasyceni?

Ty mne, Pane, nepotřebuješ, a protože jsem já byl mrtev a k smrti odsouzen. já pak bez Tebe žíti nemohu, chtěl více než 5000 ranami, kterés přijal při bolestném bičování, připraviti mi z těla a krve své přesvaté pokrm, bez něhož věčně žíti nemohu. A mně by se zdálo věci nemožnou, abych zachoval tělo své čisté a činil nepatrné pokání a připravil se k hodnému přijímání těla Tvého! Pamatuj, člověče, že Pán a Mistr tvůj nese na hlavě trnovou korunu, že ruce a nohy jeho přibity jsou hřeby na kříži, že naslouchá slovům potupným a rouhavým, a že tvář jeho přesvatá mnohými políčky jest znetvořena. A by Pán dokázal nám lásku svou nezměrnou, obětoval za nás na kříži i život svůj, aby nám pokrm svátostný tím více zachutnal, vidíme-li utrpení Kristovo, kteréhož bylo třeba, aby pokrm duchovní nám byl připraven. Proto i nám nemají býti obtížny podmínky, které Pán k hodnému přijímání těla svého ustanovil.

Nemysli, že k hodnému přijímání sám bez přispění Kristova se připravíš. Dobrota Páně jest tak veliká, že ti pomoci a milosti poskytne ku přípravě, abys dobře se vyzpovídala a hodně ke stolu Páně přistoupil. Chceš-li milost Boží zachovati? Chceš-li peklu a trápení věčnému se vyhnouti? Chceš-li dědičně životem věčným vládnouti? Chceš-li smrtelnému hříchu dáti výhost, čehož ovšem popředně třeba? Přijímej často pokrm nebeský a vyplni se výrok Páně: »Kdo mne požívá, živ bude pro mne.« (Přístě dále.)

Nálada — zásada.

Gitem volí jemná žena,
rozumem však pevný muž;
dítěm-li nechceš slouti,
z pouhých rozmarů se vzmuž!

Na svém místě všeho cena!
Dítka žije náladou;
větrm-li se nechceš hnouti,
pravou řiď se zásadou!

Mužnosti muž važ si věna,
dojmů van krot' rozvahou;
pak tě hned tak nezakormoutí
první mračno náhlou tmou!

A když bouře vztek a pěna
mysl na čas zahalí,
nedej vichřím v plachty dmouti,
bys v čas vyhnul úskalí!

A. N. Sychrovský.

Na pondělí velikonoční.

„Vstal Pán právě.“
(Luk. 24, 34.)

Dějiny sv. mučovníků z prvních sto'etí vypravují nám hojnost podivuhodných příkladů statečnosti a radosti, s jakouž už tehdejší křesťané víru v Ježíše Krista vyznávali a za ni umírali.

Tak na př. čteme o sv. Viktoru, kterýž byl vojevůdcem za času pronásledování křesťanů za doby pohanského císaře Maximiniana, že chodil dům od domu, kde bydleli křesťané, a povzbuzoval věřících jako druhdy matka makabejská syny své, aby se nebáli muk, ale raději život obětovali za víru v toho, jenž jest pravda věčná a vzkříšení a život. A když při takovémto dile byl postižen a před soud pohnán, a když tu jemu domlouváno, že se jedním svým o všechny dosavadní zásluhy své, anof i o vznešenou přízeň císařovu připravuje, a že to vojina nedůstojná pošelost klanění se mrtvému člověku, tu statný vojevůdce ten pravil: »Vzdávám se rozhodně všelikých výhod a všeliké přízně císařovy, které bych jen tehdy požívatí mohl, kdybych se stal nevěrným Ježíši Kristu, kterýž ovšem zemřel, ale také opět vstal z mrtvých jakožto prvotiny těch, kteříž uvěřili v něho.«

A o sv. Markétě zas čteme, že taktéž pro víru v Ježíše Krista před soud postavená srdnatě řekla pohanu soudci Olibriovi, kterýž chtěje zviklati víru její, pravil: »Jen rozvaž, může-li co pošelilejšího býti, nežli mítí Bohem člověka, kteréhož na kříži přibíli?« »Odkud to víš, že Kristus byl ukřižován?« A když Olibrius pravil: »Vaše vlastní listiny tomu tak učí,« tu opět sv. Markéta jemu: »Rozvaž proto i ty, mocný soudce, že v těchto knihách, jimž my křesťané 'svatá evandělia' říkáme, není toliko řeč o umučení a smrti Pana Ježíše Krista, ale také o jeho z mrtvých vstání a oslavení. Zdaž není pošelilost na straně vaši, když vy pohané neostýcháte se z knih našich jednu pravdu věřiti a druhou zavrhovati? Ne proto, že Ježíš Kristus trpěl a umřel, věříme my v něho, nikoli, neboť nedostávalo by se nám důkazu, že není člověkem, ale také spolu pravý Bůh jest. Než máme důkaz ten, Kristus sám nám jej podal zvlášť a nepopíratelně tím, že jako byl v skutku a vpravdě za spásu lidskou trpěl a umřel, tak že i v skutku a vpravdě vstal z mrtvých, a to z vlastní moci slavný a nesmrtelný, jakožto vítěz nad smrtí a ďáblem, z jehož moci nás vysvobodil. A proto také můžete vy, kteří vyznavače jeho pronásledujete a

mučíte, vysvětliti sobě, proč křesťané smrti se nelekají, aniž v mukách, jakéž vy jim připravujete, narikají a kvílí, ale radostně alleluja propěvují.◦

A tak jak mluvil druhdy sv. Viktor,

do skonání světa plesati milionové a milionové zbožných duší a se radovati z vykoupění svého. A jak také neměli by plesati všichni ti, již s matkou Páně žalostnili u hrobu Pána Ježíše, když sami

jak mluvila sv. Markéta a tisíce a tisíce jiných svatých vyznavačův a mučeniků Páně, tak mluví až podnes k nám každá slavnost velikonoční: »Vstalt jest ctný náš Vykupitel, alleluja!◦ Tak v dnech svátků velikonočních plesají a budou až

nepřátelé jeho, kteří jej k nejpotupnější smrti odsoudili, nemohli upřítí slavné jeho z mrtvých vstání? Ó, jak nemají plesati, když slyší a vidí, že Pán Ježíš, sotva že vstal z mrtvých, sám spěchá potěšit těch, kteříž pod křížem a u hrobu

jeho slzy nejhlubšího zármutku vylévali? Jak nemají plesati, když vidí, že nic neprospěl ani ten těžký kámen, kterýmž hrob uzavřeli, ani ta pečeť, kterouž dvéře hrobové zapečetili, ani ta ozbrojená stráž, kterouž tam postavili? Jak nemají plesati, když sami andělé přiodívají se v bílé roucho nečistší radosti, že jim dopřána prvním ta milost, aby slavné z mrtvých vstání Páně zvěstovali zarmouceným ctitelům jeho? Ó, jak nemají plesati, když Pán a Spasitel náš neuspokojil se toliko tím, že za nás sebe samého v obět položil, ale že i volil vstáti z mrtvých, aby nad všechnu pochybnost ubezpečil

nás, že i my z mrtvých vstaneme a podíl mítí budeme v království jeho u Otce nebeského? A protož pamatujmež, jako ve dnech svátků velikonočních, také zvláště každou neděli, kteráž hned za časů svatých apoštolů za náš den sváteční na památku vzkříšení Páně ustanovena byla, pamatujmež nejen na to, co se stalo, ale také na to, co se stane. A to se stane: jako Pán Ježíš vstal z mrtvých, tak i my vstaneme kdys z hrobů svých a »půjdou,« jak sama Pravda věčná nás ujišťuje, »kteří dobře činili, na vzkříšení života, kteří pak zle činili, na vzkříšení soudu.« (Jan 5, 29.) Amen. F. K.

Na neděli I. po velikonoci.

„Když to pověděl, ukázal jim ruce i bok.“ (Jan 20, 20.)

Viděl jsem trápení lidu mého v Egyptě, a křik jeho slyšel jsem pro tvrdost těch, kteříž jsou ustanoveni nad robotami... ale pojd' a pošlu tebe k Faraonovi, abys vyvedl lid můj, syny israelské, z Egypta.« (2. Mojž. 3. 7—10.)

Tak pravil Hospodin k Mojžíšovi, když se mu na hoře Horeb v keři hořícím zjevil.

A když Mojžíš se obával, že nikdo v poslání jeho neuvěří, a řekl: »Neuvěří mi, ani uposlechnou hlasu mého, ale řeknou: Neukázal se tobě Hospodin,« tu zas řekl Hospodin k němu: »Co jest to, co držíš v ruce své?« »Hůl.« »Vrz ji na zem.« A Mojžíš vrhl hůl na zem, a obrácena jest v hada, takže Mojžíš utikal. (2. Mojž. 4. 1—4.)

I řekl zas Hospodin: »Vztáhni ruku svou a chop ocas jeho,« a had obrácen jest v hůl. A opět řekl Hospodin: »Vlož ruku svou za nádra,« a když ji vyňal, byla ruka ta málomocna. A když ji zas

za nádra vložil a zas vyňal, byla opět podobna tělu jinému, t. j. zdráva. (2. Mojž. 4. 6—7.)

A pak ještě řekl Hospodin: »Neuvěři-li tobě, a neuposlechnou-li řeči znamení prvního, uvěři slovu znamení druhého, pak-li by ani dvěma těmito znameními neuvěřili, ani neuposlechlí hlasu tvého: nabeřiž vody z řeky a vylij ji na zem, a cožkoliv (vody) vezmeš z řeky, obráceno bude v krev.« (2. Mojž. 4. 8—9.) A Mojžíš učinil, jak mu Hospodin přikázal a lid israelský uvěřil v poslání Mojžíšovo, ale Farao, ten v přepychu a v zatvrzelosti své se vzpíral a dlouho uvěřiti nechtěl.

A když poslal Otec nebeský jednorozeného Syna svého na svět, aby z moci a otroctví hříchu a ďábla nejen lid israelský, ale veškero člověčenstvo vysvobodil: tu též vypravuje nám Písmo sv. Nového Zákona, mnozí uvěřili v božské poslání Ježíše Krista, ale nejvyšší kněží, zákonníci a starší lidu uvěřiti se zpěchovali. Anot i mezi samými apoštolý byl jeden, Tomáš, kterýž v nejskvělejší důkaz bož-

ského poslání Pána Ježíše, totiž v jeho z mrtvých vstání, uvěřiti se zpěchoval. I vizmeš, jakými znameními Pán Ježíš osvědčil božské poslání své, abychom i my nebyli nevěřící, ale věřící. — »Mnohé

svědčí sv. Jan na konci evangelia svého. Pravdat ovšem, že slovy těmi nese se sv. evangelista k celému evangeliu, jež byl sepsal, a v němž božské působení Pána Ježíše Krista jasně a nepodvratně

zajisté i jiné divy činil Ježíš před obličejem učeníků svých, kteréž nejsou psány v knize této. Ale tyto věci jsou napsány, abyste věřili, že Ježíš jest Kristus, Syn Boží, a abyste věrice život měli ve jménu jeho.« (Jan 20. 30—31.) Tak napsal a

dovozuje. Ale kdyby i toho nebylo, kdyby nám byl v evangeliu svém toliko jen to napsal, co i ostatní svatí evangelisté o smrti a vzkříšení Páně nám zvěstují, zdaž by i to nemuselo dostačovati, abychom uvěřili, že Ježíš jest Kristus, Syn Boží?

Vizmež jen, co to drží ten setník na koni tam na hoře Kalvarii? Kopí. A proč že zastřelo slunce tvář svou a tma pokryla truchlicí zemi od šesté až do hodiny deváté? Proč že se touž dobou roztrhla opona chrámová a země se trásla a skály pukaly a hroby se otvíraly? Setníkovi pohanu dostačila znamení ta, tak že zvolal: »Jisté tento člověk byl Syn Boží!« (Mar. 15, 39.) Hle, to kopí, kteréž měl v ruce své a kterýmž probodl bok Páně, kterak se ono proměnilo jako zázračná hůl Mojžíšova na svědectví těm, kteří uvěřiti nechtěli! Od okamžiku toho, kdy probodl setník Longinus bok Páně, uvěřil on v Ježíše Krista a radoval se, že mohl pro víru v něho napotom mučnickou smrt podstoupiti. A což ti zástupové, kteříž svědky byli smutného divadla toho na hoře Kalvarii a bili se v prsa? I jim dostačilo znamení, jež viděli. I oni uvěřili a vyznali: »Jistěť Syn Boží byl tento.« (Mat. 27, 55.)

»Vlož ruku svou za nádra,« řekl Hospodin Mojžíšovi. A Mojžíš učinil tak, a když ruku vyňal, byla málomocna. A co činí nevěřící Tomáš? Když mu zvěstovali ostatní apoštolé: »Viděli jsme Pána« (Jan 20, 25.), tu on dí: »Dokud neuztřím v rukou jeho hojení hřebů, a nepustím prst svůj v místo hřebů a ruku svou nevložím v bok jeho, neuvěřím.« (Jan 20, 26.) A hle, Pán Ježíš po druhé zjevuje se apoštolům svým, a dí Tomášovi: »Vlož prst svůj sem, a viz ruce mé, a vztáhni ruku svou, a vpust ji v bok

můj, a nebudiž nevěřící, ale věřící.« (Jan 20, 27.) A Tomáš neodvažuje se vpustiti v zraněný bok Páně tu ruku, již ještě nedávno na poušti rozdával zázračné chleby zástupům, ale přemožen láskou Pána Ježíše padá na kolena, lituje nevěry své a volá a vyznává: »Pán můj a Bůh můj!« — »Pak-li by,« řekl Hospodin Mojžíšovi, »neuvěřili dvěma znamením, naberž vody z řeky a vylíj ji na zem, a cožkoli vezmeš vody z řeky, obráceno bude v krev.« A Mojžíš učinil, jak mu Hospodin přikázal; a co činí Pán Ježíš na svědectví a důkaz božského poslání svého? Ne vodu, ale milosti Ducha sv. vylévá na sv. apoštoly a i na nás, když pravi: »Přijměte Ducha svatého, kterým odpustíte hříchy, odpouštějí se jim.« (Jan 20, 23.) A ta voda, kterouž pokřtěni byli všickni, již v Ježíše Krista uvěřili, kterak se ona proměnila v krev na znamení třetí, aby uvěřili i ti, kdož jako Farao zatvrzelého srdce byli a jsou? Či nesvědčí ta krev, kterouž sv. apoštolé a za jich příkladem tisíce a tisíce jiných svatých mučnicků pro víru v Ježíše Krista ochotně a rádi vycedili, že Ježíš jest Kristus Syn Boží? Pročež nechť nahlédnou ti, kdož nepřestávají na svědectví sv. evangelií, do dějin cirkve svaté, a i oni zajisté poznati musí, kterak i až podnes Pán Ježíš v duchovním těle svém, v církvi své, a v údech jeho nám všem ukazuje oslavené rány své, abychom nebyli nevěřící, ale věřící. Amen.

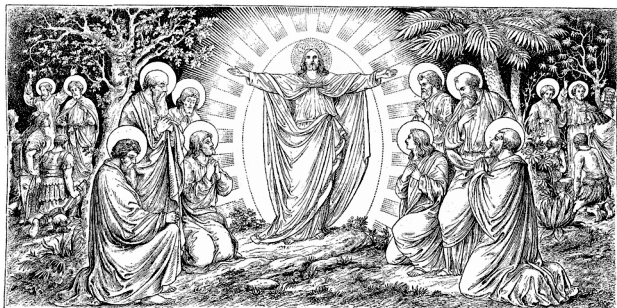
P. K.

Mnozí zdají se mirnými, dokud jim je vše po vůli; přijde-li malé protiventství, nepatrný odpor, ihned mizí celá mírnost a rozpálí se hněvem. Mohou žhavému uhlí přirovnání býti, které pod popelem doutná. To není ona mírnost a tichost, jaké nás Kristus Pán učil. *Sv. Bernard.*

Jako bez viry nelze líbiti se Bohu, tak nelze bez mírnosti a tichosti lidem se líbiti a je dobře věsti. *Sv. Bernard.*

Rolník nebývá haněn, že neměl dobré žně, nýbrž proto, že neobdělal náležitě pole své. *Sv. František Sal.*

Zprávy z misí katolických.

Podává *Al. Kotyza.*

Střední Afrika. (Apoštolské vikářství Severní Nyanza. Malý seminář pro domorodé hochy.) Malý ústav ten byl r. 1893. ve Villamaria v Buddu založen, a brzy na to do Santa Maria v Rubaze nedaleko hlavního města Ugandy přeložen. Zde bydlil P. Marcon se svými chovanci zprvu v bidných slamených chatrčích, avšak brzy dal se do stavby nového semináře. Za tím účelem bylo na mírné stráni pahorku Rubažského kus lesa vyměřeno a několik malých domků postaveno. Dílo přičiněním malých černých chovanců, jakož i obětavosti jiných misionářů čerstvě pokračovalo, když tu prudký záchvat horečnatý P. Marcona na lože uvrhl. Horlivý tento kněz nedbal totiž při stavbě semináře hrozného žaru slunečního, a tak nebezpečně onemocněl. Při této příležitosti dali mu malí chovanci jeho svou vděčnost a oddanost krásným způsobem na jevo. Ve dne i v noci dleli střídavě u lože nemocného, ani nedýchajíce. aby milovaného otce svého neunavili, a každému jeho přání vyhověti se snažice. Na stěti vrátil Pán Bůh misionárovi opět zdraví, a tak bylo dílo dokonáno, totiž seminář dostavěn a zařízen. Při největší chudobě musili býti ještě šetrnými, a tak poskytoval nový domov jen praskrovnou ochranu proti nepříjemnostem afrického podnebí a zlým hostům. K těmto patří

zejména funzy (pozemní blechy) a obávání červení mravenci, jejichž kousnutí jest nanejvýš bolestné. Často musili celá stáda těchto malých škůdců se svých loží sehnati nežli se mohli uložití ke spánku. Přitrhnou-li nepřátelé tito v noci, nezbyvá než utéci. Poněvadž však byl seminář uprostřed houští, přicházely časté návštěvy leopardů, hyen a podobné divoké zvěře, při jejichž divém ryku obyvatelům semináře valně dobře nebylo. Na to pokopali a připravili kus půdy a oseli. A nyní vrátili se opět rychle ke studiu, které osatně i mezi prací docela nezanedbávali. Studium jejich obsahuje následující předměty: Náboženství jako hlavní předmět, pravidla slušnosti, chorální zpěv, dále měli hodiny pro rugandštinu, kisivahili a latinu, a pak probírali začátky počtů a zeměpisu. Aby látce přednešené, hlavně pak náboženství tím lépe porozuměli, zavedl P. Marcon následující způsob vyučovací. Každé vyučování končí se malou poradou, při níž sedí 5—6 hochů pospolu a o věci právě vyslechnuté rokuji. Pak se zkouší, a tu se ukáže, zdali tomu dobře porozuměli. Také musejí obsah zkrátka a pokud to nejlépe dovedou napsati. V červnu 1894 počal P. Marcon u 19 pokročilejších s latinou. Osvojení této zcela cizí řeči mělo pro černé studenty zprvu velký půvab, a tu počali skloňovati. Ale časem ztratilo jich několik úplně

chuť, tak že je musil misionář těšiti, a jim na srozuměnou dáti, že Řím také nebyl za jeden den postaven. Poznamenati také sluší, že P. Marcon nemá v Rugandé k předmětům těmto ani jediné potřebné knihy, tak že všechno, pravidla, příklady atd. z paměti sám musí vypracovati.

Malí seminaristé jsou velmi zbožní a svědomití. Jsou i bez dohledu tiší, což u všech studentů není. I za malé chyby z lehkomyšlnosti spáchané ukládají si sami často citelné tresty, jako na př., že nebudou jísti celý měsíc masa a soli, že několik neděl venku nikoho nenavštíví, anebo že budou v čas pro zábavu určený kopati. Jedenkrát dopustil se jeden hoch na procházce poklesku proti poslušnosti. Vrátil se, přišel a prohlásil, že přijme přísný trest. Abych mu dal svou nespokojenost na jevo, propustil jsem jej, prohlásiv, že ani nevím, jak bych měl takovou chybu potrestati. To působilo lépe než všechny trest. Ubožák chodil co chvíle ke mně, prose o trest, který by mu aspoň poskytl útěchu, že si svůj poklesek odpyká.

V pozdějším jednom listě praví P. Marcon, že měl se svými černými chovanci poprvé duchovní cvičení. Jmenovali je časem, »kdy se mlčí.« Při výročních duchovních cvičebách misionářů bylo jim mlčení nejnápadnějším. Tentokrát se přesvědčili, že jest to přece něco více než mlčení. Předepsaný denní pořádek a nejpřísnější mlčení kromě doby pro zotavení určené zachovávalo co nej přesněji. Jednou večer přišel k němu černošek celý zkormoucený a žaloval na sebe: »Otče, mluvil jsem v nepravý čas!« »To jsi velmi chybil; vyrušil jsi tím velice své druhy?« »Ó, nikoli, já jsem jen tak pro sebe něco šeptem promluvil!«

Když přišla řeč na to, že máme své srdce cele Bohu věnovati, přišel druhý a pravil: »Viš, ten a ten jest mým přítelem. Nesmím jej mítí budoucně tak rád?« Někteří žádali o dovolení, aby se směli po čtyři dny, co duchovní cvičby trvaly, postiti. Mezi jiným poučoval je misionář o pokušeních zlého ducha a jeho zlých vnutkutih, a uvedl na příklad, jak se satan všemožně snaží, aby hochu studium znechutil. Po duchovních cvičebách přiběhlo několik hochů zároveň k němu, a volalo na něho: »Otče, tys to navlas

uhodl; to mi opravdu satan několikrát našeptával do ucha, co tys pravil. Viš, co mně pravil? U svého mvama (pohlavára) měl jsi vždy hojně masa k jidlu a mvengy k pití; zde se obého nedostává. Vrať se tedy k němu. A jiný vyprávěl: Dříve byl jsi svoboden, mohl's jítí, kam jsi chtěl, dělati co jsi chtěl, a zde jsi celý den zavřen! Nebuď zde, uteč!«

Z řečeného vidíme, že P. Marcon má proč doufati, že Bůh dilo, jež v těchto srdcích započal, také ukončí.

Kromě těchto seminaristů má P. Marcon v semináři ještě 6 jinochů, kteří jej prosili, aby je přijal, by mohli tam lépe Pánu Bohu sloužiti. Obstarávají celou domácí službu. Jsem s nimi spokojen, píše P. Marcon, jest mezi nimi jeden vrátňý, který opustil velmi pěkné místo u pohlavára, aby tento malý úřadek převziti mohl. Ve volný čas plete rohožky a modlí se. Všichni modlí se každodenně celý řízenec, a sice společně v kapli za různých dob denních.

Oceánie. (Apostolské vikářství Střední Oceánie. Smrt královny Amelie z Vallisu. Nástupnictví.) Jednou z nejkrásnějších misíí z celé Oceánie jest misie v Střední Oceánii, a jejím nejkrásnějším klenotem jsou opět dva úplně katolické ostrovy Futuna a Vallis. Nikde se po smrti blahoslaveného mučenníka P. Chelana křesťanství pokojněji nerozvíjelo. Nemaleu zásluhu o to má ovšem právě před nedávnem zesnulá královna Amelie Lavelua z Vallisu. Vděčnost nás pudí, abychom této šlechtné paní a matce misionářů také v těchto listech věnovali několik upřímných slov.

Víte, tak psal apoštolský vikář msgr. Lamaze, co učinila dobrá Amelie ještě jako pohanka, aby P. Bataillona (prvního apošt. vikáře a vlastního zakladatele misie) zachránila, když jej chtěli vypuditi, a proto zakázali, aby mu nikdo pokrmu nedával. »On zemi neopustí,« pravila, »a také hlady nezemře, za to ručím já.« A skutečně se jí podařilo, jejího královského otce a všechny nepřátelsky smýšlející pohlavary ukonejšiti. Když P. Bataillon r. 1877. zemřel, byla Amelie již několik let královnou vallisskou. Vidouc misionáře, ani hořké slzy prolévají nad ztrátou P. Bataillona, pravila,

je těšíc: »Co jsem učinila pro něho a jeho misionáře, učiním také pro vás. Nikdo se katolické víry ani nedotkne, která jest jediné pravá.« A vskutku zkvétala misie jako nikde jinde, a její ústavy velmi prospívaly. Vše se výborně dává na tomto privilegovaném ostrově, píše msgr. Elloy po pastýřské cestě tam vykonané. Ó, kéž by se nám tak dařilo také jinde! Avšak kde nalezneme náčelníka s takovými dobrými vlastnostmi, jako má naše dobrá Amelia?

Zbožnost její spočívala na pevném základu víry a nezloinné důvěře v Boha. Při všech fono (státních poradách) říkala: Buďme předně dobrými katolíky a ostatní se poddá samo sebou. I hmotné potřeby a práce misie měla vždy na mysli a hleděla svůj lid k vydatné spolupomoci pohnouti. A vskutku jsme jí velkým díkem zavázáni, že nám pomohla kostely stavěti a opravovati, kněžské semináře zakládati a farní školy zřizovati. Zvláště velmi se zajímala o seminář v Lano a ženský klášter v Sofela. Tamní sestry byly její miláčky. »Ty mi nesmějí hladu trpěti,« často říkala, a určila pro ně, když se při velkých slavnostech nebo v čas drahoty, kdy se potraviny mezi lid rozdávaly, největší podíly. Když jsem přišel do Vallisu, a při průvodu husté zástupy dětí a mladých lidí přecházeti viděl, nemohl jsem se udržeti, abych dobré královně neblahopřál, řka: »Zdá se, že obyvatelstva v tvé říši neubývá jako dříve.« »Skutečně ne,« bylo mi odpovědí, »mladý lid naplní sám chrám a pro nás staré nezbývá skoro ani místa. Jest také mnohem vzdělanější a chytřejší než my a zpívá písně k oslavě Boží až mílo poslouchati.« Jest to lotu (náboženství), jemuž jest Vallis za své štěstí díkem zavázán.

Jako P. Bataillon tak i ona ráda na to poukazovala, že se evangelium z Vallisu za pomoci misionářův a katechistův i po dalších ostrovech: Tonga, Fidži, Samojských a Rotumajských rozšířilo. Byla na to pyšna a nemálo se radovala z pokroku, jaký náboženství na ostrovech tohoto dvojího vikářství činilo. Za příčinou svatořečení P. Chanela, mučéníka Futunského, uspořádala královna velkolepé slavnosti; sama pak obcovala všem pobožnostem třidenním, jež se na Vallisu

odhývala. S radostí sobě vzpomínala, jak jednou blahoslavenému mučéníku slavnostní kavu (uvítání) uspořádala, když byl krátce před svou smrtí P. Bataillon navštívil. »Blahoslavenec,« říkala, »zajisté na mne v nebi nezapomněl, a bude za mně i za můj lid zrovna jako za svou milou Fatunu orodovati.

Tato domorodá královna měla, ačkoli svou zemi nikdy neopustila, všechny vlastnosti panovnice u vysokém stupni. Milovala své poddané a nazývala je svým, dětmi. Znajíce každého, jeho původ, práva i výsady a jmění rodin, dovedla každou vyskytnuvši se při několika málo slovy utišiti. Častokrát byl to jenom její zjev, jimž svár, ba i počátek války občanské zažehkala. »Jsem vaší královnou,« říkala; »mne a nikoho jiného nemáte vzhledem k věcem tohoto světa poslouchati. Nebudu nikdy trpěti, aby se mi povinná účta odpirala.« A skutečně dovedla svou královskou autoritu i vůči cizincům, Američanům, Němcům, Angličanům, za obchodem sem přisedším, zachovati. Pius IX. poctil ji vlastnoručním listem a Leo XIII. poslal jí darem drahocenný růženec.

V posledních letech královna pod tíží stáří a neštěstí valně scházela. Cítila, že se život její chýlí ku konci, a proto se stranila všech časných věcí, připravujíc se k veliké plavbě do přístavu věčného. Dne 11. března m. r. odevzdala, přijavši sv. svátosti, šlechtinou duši svou do rukou svého Stvořitele. Pohřeb byl velkolepý. Všechn lid truchlil o svou zesnulou matku. Její mrtvola odpočívá ve chrámu N. M. Paní, v témž hrobě, jež byl již tělesné pozůstatky krále Jana Bapt. Soveluy a jeho sestry Falakiky, po které královna Amelia na trůn dosedla, ve své chladné lůno pojal.

Dosti veliké rozčilení a potíž připravila otázka poslušnosti. U mnohých tamějších kmenů přechází poslušnost nikoli v přímé linii s otce na syna, nýbrž s bratra na bratra. Ve Vallisu jsou dvě královské rodiny. Lavelua a Poi, jejichž členy se trůn střídavě obsazuje. Jak představený misie, tak i francouzský splnomocněnec prohlásili hned po smrti královnině, že nechtějí míti na volbu nástupce žádného vlivu. Volba šesti splno-

mocnenců padla tedy na Vita, bratra královnina. Dle toho zůstala rodina Lavelouvců na trůně. Zprvu byl Uaake, náčelník rodiny Poi, nad volbou nemálo rozmrzen, a zdálo se, že přijdou nepokoje. Za dřívějších dob byla by bývala občanská válka nevyhnutelná. Dnes však panuje ve Vallisu náboženství pokoje.

Uaake žádal o rozmluvu s Vitem a vzdal se velkodušně svých práv. Slavnostním kava skončil posléze hrozivý

rozbroj. V průvodu vojska obou stran vešel nový král do chrámu. Zde na hrobě Amelie pomodlili se společně růženec, a tím smír docela zpečetěn. Král slíbil, že vstoupí do slépějí své zesnuté sestry, a že bude jako ona náboženství chrániti. Následující pak neděli zaznělo chrámem »Te Deum.« Kéz zůstane pokoj a náplň stěsti z pravé viry plynoucího klidnému ostrovu i na dále v plné míře zachována!

„Katal. misie.“

Různé zprávy a drobnosti.

Z Brušperka. Jak utěšitelné bylo pro farnost naši, když dne 17. února vystoupil na kazatelnu veledůstojný pan Dr. Pánek, kanovník olomoucký, a poučoval nás tak tklivě o umučení Páně, že až mnohé oko slzou se zalilo. Vskutku mohli jsme zpívatí v srdcích svých: »Bože, chválíme Tebe.« anebo »To den, kterýž učinil Pán!« Ačkoliv měla farnost naše ode dávna zřízenou křížovou cestu, která se nalézá venku okolo chrámu Páně, potřebovali jsme nové obrazy do chrámu Páně, jelikož za nepohody nebylo lze venku se modlití. Bylo tedy nejprve slavnostní kázání, pak svěcení této nové křížové cesty, které opět vykonal veledůstojný pan kanovník olomoucký u přítomnosti našich duchovních

spřávcův a pak dvou přespolních z ne-dalekých farností. Potom jsme se modlili společně pobožnost křížové cesty, pak litanie, a pak uděleno bylo slavnostní pozeňání. I skládáme tímto uveřejněním své srdečné díky předně zakladateli této křížové cesty, pak společně všemu duchovenstvu, které při onom svěcení přítomno bylo, dále všem dobrodincům, kteří peněžními dárky přispěli ku okrášení chrámu. Jsme potěšeni, že neochabuje ve farnosti naší sv. víra docela, neboť koukol mezi pšenici jest k nalezení všady. Tímto vám, milené čtenářky a čtenáři, oznamujeme naši slavnost a přejeme vám mnoho podobných radostí se dočkati, a voláme z plna srdce: »Dejž vám toho Bůh!«

Milodary božského Srdce Páně.

Z Postřelkova. Sklíčena těžkou nemocí obrátila jsem se s důvěrou k Božskému Srdci Ježíšovu o pomoc. Byla jsem vyslyšena a proto volám: Čest, chvála a dikůčinění budiž nejsv. Srdci Ježíšovu.

Z Rudolfova údolí. Čtenářka »Školy« vzdává vroucné díky nejsv. Trojici, Panně Marii svato-hostýnské a svatému Antonínu Pad. za uzdravení nemocné osoby. Bůh nebeský račiž i na dále osobě té zdraví popráti, začež nepřestane Boha, Pannu Marii svato-hostýnskou a sv. Antonína vroucně prositi.

Z Ú . . . u L . . . Nejhlubší dikůvzdání nejsv. Srdci Pána Ježíše a blah. Panně Marii za šťastné uspořádání a ukončení domácí záležitosti.

A.

Od Příbrami. V různých potřebách slíbil jsem pokaždé konati určité malé pobožnosti (na př. růženec, sv. přijímání, 9denní pobožnost atd.) a uveřejnění vyslyšení. Dostalo se mně vždy nápadné pomoci Boží. Splňuji dnes svůj slib a vzdávám veřejně díky nejsvětějšímu Srdci Páně, hl. Panně Marii, svatému Josefu, sv. Antonínu a sv. Andělu strážci.

J. Ř.

Od Prostějova. Plníc tímto učiněný slib prostými slovy vzdávám své vroucí díky nejsv. Srdci Páně, nejčistšímu Srdci Rodičky Boží Marie za uzdravení a jisté nemoci. *M. G.*

Z Vítkovic. Veřejně vzdávám srdečné díky božskému Srdci Páně a bolestné Panně Marii za pomoc, kterou jsem obdržela. Ó matky křesťanské, utikejme se k Matičce bolestné, neboť od ní jediné můžeme čekat pomoc! *Otendřka „Školy.“*

Od Ivančic. Nejrůznější díky vzdávám božskému Srdci Páně v nejsvětější Svátosti oltářní za zvláštní posilu ve velkém nebezpečí. Pokládám za svou milou povinnost osvědčiti tímto vděčnost svou a povzbuditi tak mnohé posily a pomoci potřebné bratry a sestry k větší úctě a důvěře v nejsvětější Svátost. Chvála, sláva a díky buďtež nyní a nekonečně nejsv. Svátosti!

Fr. B., terciárka a čtenářka „Školy.“

Od Olomouce z Boh . . . Pro mnohé nesnadné, takřka nepřekonatelné překážky po více let v záležitosti přistavení kostela učinil jsem slib nejsv. Srdci Páně, že, podaří-li a provede-li se to bohumilé dílo, k oslavení téhož božského Srdce to uveřejním. Činím proto tímto svou milou povinnost a veřejně tímto své nejrůznější díky vzdávám božskému Srdci Páně, jakož i blahoslavené Panně Marii vždy trvajícím pomoci, sv. Josefu, sv. Janu Křtiteli a Anděli strážci zdejšího chrámu Páně

pro jejich mocnou ač nezaslouženou přímluvu za šťastně dokonané dílo přistavby chrámu Páně. *J. St.*

Od Slivna M. Pozdraveno budiž nejsv. Srdce P. Ježíše, čest a chvála budiž neposkvrněné Panně Marii, svatému Augustinu, svaté Monice, svatému Václavu a svaté Ludmile za vyslyšení prosby za syna, jenž se zase na dobrou cestu obrátil. *M.*

Z Brna. V jisté záležitosti jsem se obrátila s prosbou k blahoslavené Panně Marii Lúrdské a slibila jsem, budu-li vyslyšena, že to uveřejním ve „Škole B. S. P.“ (Druhé prosbě milerád vyhovím.) *M.*

Z Pivína. Nejrůznější díky vzdávám nejsv. Srdci Pána Ježíše a nejčistšímu Srdci Panny Marie za milostivé uzdravení. *Odběratel „Školy.“*

Z Prahy. Byla jsem velmi těžce nemocna, tak že se o mém uzdravení vesměs pochybovalo. Vzala jsem útočiště k Panně Marii ustavičné pomoci a Svatohorské, k sv. Josefu, sv. Alfonsu, bl. Klementu a bl. Gerardu a duším v očistci, a devítidenní pobožnost konala, a tu jsem zajisté milostí Boží uzdravena byla. Vzdávám tedy Rodičce Boží nejbl. Panně Marii, sv. Josefu a všem ostatním svatým, které jsem vzývala, i duším v očistci nejsrdečnější díky, jakož i všem, kteří za mne se modlili, a tak mne svou modlitbou podporovali, srdečně »Zaplat Bůh!« *F. Z.*

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Podává *Pl. Buchta.*

Řím a Itálie. Sv. Otec slavil 3. března t. r. vstup do 19. roku svého pontifikátu a 87tý narozeniny a přijal za tou příčinou v trůnní sině kardinály a preláty, kteří přinesli blahopřání k výročnímu dni jeho nastolení. Odpovídaje na proslov jejich řečníka pravil, že svízele pontifikátu vzbuzují sice touhu po věčném pokoji, avšak on bude pokračovati ve svém díle ke cti Boží a ku prospěchu církve. Dále zmínil se o obnově katolické hierarchie mezi Kopty a slibil, že bez meškání pošle biskupy do Hermopole a Theb, kde biskupství jsou obnovena. Doufá, že za

nedlouho bude obnovena Božím řízením katolická jednota. Potom dodal, narážející na bulharského knížete a násilně vyrváni maličkého prince Borisa z církve katolické: »Žel, že jsme byli zarmouceni politování hodným skutkem toho, jenž za cenu své duše zapomněl slov evangelia, obětoval jí i duši svého syna, dávaje přednost ohledům světské politiky před křesťanskou důstojností a křesťanským svědomím. Kéž by Bůh osvětlil zbloudilé a nedopustil, aby tento smutný příklad překážel rozšiřování říše Boží na zemi!« Ku konci přál sv. kolegiu všeho dobra.

Svatý Otec těší se úplnému zdraví. — Ruský vyslanec hrabě Izvolský navrátil se opět do Vatikánu s úřední zprávou, že slavnostní korunování cara ruského se stane v květnu t. r. Lze jistě očekávat, že sv. Otec při této slavnosti se dá zastupovati svým vyslancem. Zároveň přinesl vyslanec ruský také odpověď od své vlády na prosebný list sv. Otce, aby v polských seminářích vyučování v jazyku polském bylo dovoleno. Odpověď tato praví, že v oné věci ruská vláda chce ještě se sv. Otcem smlouvat. — Druhá neděle postní stala se letos dnem černě nebo lépe červeně zaznamenaným v dějinách Itálie pro množství krve, kterou za lichý přelud slávy prolili synové její v dalekém území africkém, Habeši. Dne toho, 1. března, utrpělo totiž italské vojsko u Aduy porážku tak hroznou, že dle stavu věci, jaký vykazují dosavadní zprávy, osadnické politice italské nadobro zdá se býti odzvoněno. Nedají-li se pak horkokrevní Vlachové těžkou touto pohromou poučiti o marnosti svého počínání, nyní již docela zjevné, může se lehce patnout truchlé této události rozšířiti i na Itálii samotnou. protože země tato skrz na skrz jsouc zadlužena a v děsné mizerii socialních svých poměrů postrádající veškeré podpory nábožensko-mravné, odkázána jest veskrze od případu ku případu na dobrý výsledek vládní politiky, a sotva proto bude míti nyní tolik síly, aby ještě jednu pohromu na bojišti nebo nevyhnutelný bankrot doma přestála. Možná dosti, že se na vládnoucí právě dynastii piemontské splní opět stará zkušenost, že čeho otec neprávem nabyl, dětem a vnukům kletbou se stane, jestli totiž v čas se neobráti na lepší cesty. Hloubka politického neštěstí. do kterého během dosti krátké doby zabředl nynější král, jest dnes tak veliká, že každého, byť i jinak při tom nebyl účastněn, pojímá úzkost. Ale jako každé neštěstí má mimo dojem bezprostřední také vždycky účinek očistující, tak stalo se i tentokrát. Porážkou u Aduy podraženy konečně nohy starému revolucionáři, »panamistovi«, svobodnému zednáři a tyranovi Crispimu. Lid italský zdálo se, že nemá sám v sobě již ani tolik vnitřní síly, aby srazil tohoto dobrodruha, jenž přes to, že usvědčen byl z podvodů nej-

hanebnějších, přece dovedl vzbuditi v králi domněni, že on — Crispi — jest jedině možným spasitelem Itálie ze zoufalého jejího postavení, do něhož ovšem uvržena byla čtvrtstoletou vládou těch zásad, na jakých stojí Crispi. Král Humbert, ač stavem věci v nehlubším nitru velice otřesen, byl Crispim jako očarován. Za okolností přítomných jest dle všeho tento dobrodruh s výše své sražen nadobro a také odstraněn na vždy. Král vsí silou chce válku vésti dále, ale nemůže po odstoupení Crispiho a jeho kabinetu najíti nikoho, kdo by takové dílo a zodpovědnost tak ohromnou uvolil se převzít. Římské listy doposud oznámily jako předsedu ministerstva nového Rudiniho (předsednictví a vnitro). A za jakých okolností stalo se všechno toto? Právě v den 3 března, kdy papež Lev XIII. slavil památku své korunovace, přišla do Říma zdrcující zvěst o zmíněné veliké porážce. Očiti svědkové líčí, jak divně se vyjmal zděšený a zermoucený lid na náměstích a ulicích v sousedství Vatikánu, do jehož zdi toho dne zavítaly okamžiky radostné. Nejvyšší vítězosláva hlavy křesťanstva padla tedy na týž den, jako nehlubší pád jeho úhlavního nepřítele. Sv. Otec sám zachoval se však velmi šlechtně k nenadálému žalostnému obratu věci veřejných. Bylo určeno, že se má zpívatí slavné »Te Deum« v chrámě sv. Petra, avšak, jakmile došla neblahá zvěst o porážce Vlachů v Africe, bylo »Te Deum« odloženo a Vatikán zahalil se v hluboký smutek. Sv. Otec tím velmi šlechtně se odměnil svým pronásledovatelům a lupičům území papežského, když společně s nimi v osudné chvíli truchlil nad ponížením vlasti a nad těžkou ranou, jaká dolehla na bedra ubohé Itálie.

Rakousko. Dlouho očekávané a různými výklady i předběžnými úvahami připravované obecní volby vídeňské staly se přece již skutkem, a ukončeny jsou v ten smysl, že ve sborech druhém a třetím zůstaly poměry dřívější, v prvním sboru však utrpěli liberálové porážku velmi citelnou! Antisemité z 32 mandátů mají nyní 18. Dnešní jejich vítězství jest tím cennější pro ně, že ho dosáhli v kurii velkopoplatníkův a patriciův, kde do r. 1891. výhradně ovládali liberálové. Tito po nynější své porážce s napjetím

a úzkostí ovšem zvolili vyčkávati, až jak se poměry v obecní radě utváří. V časopisech vyskytuje se teď utálené mínění, že se vládě hraběte Badeniho naskytne za krátko příležitost, dokázati skutkem, že nikdy neměla v úmyslu a ani nyní že nemíní znásilňovati svobodu předsvědčení většiny obyvatelstva vídeňského. a naopak, že velice si toho žádá, aby nepřijemným poměrům, které vznikly bojem o osobu dra. Luegra, byl učiněn trvalý konec. Luegrově straně správa města právem náleží, neboť má skutečně za sebou většinu obyvatelstva. Vítězství antisemitů má sice v tomto smyslu ovšem pouze ráz místní, a vláda vedle něho může trvati dále, avšak jest to přece jenom událost velmi nepřijemná, která může hraběte Badeniho přivesti do rozpakův, a nebude-li dosti opatrný, způsobiti přece konečně i jeho pád. Toto nebezpečí spatřují i všichni poslanci pravice a hr. Badeni sám jest si ho vědom, a dle všeho sotva bude míti odvalu, obecní zastupitelstvo vídeňské znovu rozpustiti,

spíše bude vyhledávat smírné dohodnutí, nebo bude hledět otázku potvrzení dra. Luegra protáhnutí přes slavnost (!) maďarského millenia (!) a pak potvrzení přece učiniti skutkem. Dr. Lueger vyvrací všechny zprávy, rozšiřované listy liberálními, jakoby byl měl nějakou poradu s vládou nebo hr. Badenim o svém potvrzení, a jakoby se bylo na něm žádalo, aby zastavil za příčinou potvrzení svou činnost agitátorskou. Nejnověji pak dokonce z Vídně se oznamuje, že jest dr. Lueger rozhodnut, v případě opětného zvolení purkmistrem vzdáti se česíného úřadu tohoto, poněvadž nechce býti v rozporu s vůlí císařskou. V tomto případě by pak byl prvním náměstkem starosty vídeňského. Tak mají se věci v pojednáváné záležitosti do chvíle, kdy řadky tyto sestavujeme — jest to stav nejistý a kdo ví jaké neočekávané překvapení vznáší se nad rozvlněnou jeho hladinou; nutno proto s výhradou očekávati, jakým novým útvarům poměrů ohlásí se doba snad nejbližší.

Dobry, katolícký tisk.

N prostředkův a zbraní, jimiž nám jest hájiti viru svatou, pravil jednou svatý Otec Lev XIII., jest jedním z nejmocnějších dobrý, katolícký tisk. t. j. dobré. duchem křesťanským psané knihy a noviny. A právě tohoto mocného prostředku uchopili se nepřátelé Boží vši mocí a silou, aby proti Bohu, proti Ježíši Kristu a jeho církvi kruté bojovali a lid křesťanský jedem nevěry a nemravnosti otravovali. Dobře napsali biskupové švýcarští ve společném listu pastýřském: »Není-li vám dosti na výstraže slovy, pohleďte na nynější svět, jaký jest. Kterak se v málo desetiletích změnil! Kdo pak tu nevěru, která před tím jen v hlavách některých učencův a v tajných spolecích strašila, i mezi lid zasil? Kdo oloupil lid o naději na nebe, tak že nyní svou blaženost výhradně jen zde na zemi vyhledává a že požitkářství a prostopášnost jako nějaký mor všechny vrstvy společnosti proniká? Kdo otupil moc svědomí, moc práva ve státě, pořádek ve společnosti, že se nyní zločiny úžasně množí, že celý společenský mir a řád mezi národy přes noc může vzíti za své a že národové úpi a hynou pod jařmem, které jim ozbrojený pořádek uvnitř a ozbrojený mir zevně ukládá? To většinou zavinil špatný, protikřesťanský tisk. V několika městech evropských otírá se denně smečka dobře placených nevěrců svými jedovatými péry o vše, co je křesťanské. Sta a sta menších časopisův opičí se po nich, a tak rozšiřuje se jen nevěra den co den ve stotisících rodinách a miliony duší jed tento polykají!« A zrovna tak jest to u nás na Moravě, v Čechách a všude. Jak jest nám katolíkům se zachovati proti tak nebezpečnému nepříteli? Necháme se potíratí bez obrany, bez boje? Ó nikoliv! My musíme též

tisku se zmocniti a vynasnažiti se, abychom proti tisku špatnému postavili tisk dobrý, mravný, křesťanský. Potřebi nám pevné vůle, ochoty a obětavosti. Svätý Otec náš, Lev XIII., pravil: »Dobré spisy a časopisy, které buď denně nebo v určité dny vycházejí, napomáhají mnoho v každém národě, náboženství i státu. V Rakousku třeba jim však ještě větší užitek připisovati, protože tam nejrozšířenější časopisy z největší části slouží lidem církvi nepřátelským; proto jest naprosto nutno, proti těmto spisům, časopisům jiné v zápas rovný postaviti.« My musíme podporovati hmotně dobré noviny, knihy a časopisy, a nevyhazovati peníze zbytečně za knihy špatné a krvavé romány. My nesmíme pomáhati a pracovati do rukou nepřátel lžiliberalů. Každou knihu špatnou, každé noviny, v nichž náboženství naše, církev svatá se tupí a haní, v nichž nemravnost se podporuje, vyhodte ven z domu do pece, nic jiného nezasluhují, každého krejcaru za takové škváry je škoda. Za to musíme všude doma, ve veřejnosti, v hostincích žádati dobré, katolické noviny, dobré katolické časopisy a knihy a také je pilně čísti, abychom sami poučení nepřátelské nájezdy potíratí mohli.

Učínme sík mohutný, spojme všichni síly své a potírejme útoky nepřátel! Učínme pevnou a vysokou hráz, přes níž by nemohly k nám přijíti zlé a špatné noviny, knihy a časopisy. Kdo tak bojuje, jest opravdu pravým apoštolem, pravým bojovníkem Kristovým. Prosme též o tuto sílu a sjednocenost v boji nejsv. Srdce Pána Ježíše po celý tento měsíc.

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsí vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vsí zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 ž. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za větší rozšíření dobrého, katolického tisku, a na všechny úmysly, jež odporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastráž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učíš, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrono ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Pius IX. 1874.)

Svatý Michaeli archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v květnu: Poutě Mariánské.

Ó Ježíši, dej mi milost, abych Tě hledal a nalezna Tě, Tebe požíval, protože Ty sám jsi pravá libeznost, Ty's má touha, má blaženost! (Sv. Petr Damian.)

Slunce.

Když slunce dlouho tone kdesi v mracích,
jak roztruchlí se šířý kraj!
Mha teskná leží na polích i v zracích,
jak pad' by na ně smrti taj.
Vše zdá se volat: „Slunce plaj!“

Když slunce za mraky se dlouho krylo
a vyjde z nich zas po čase —
vše jakoby se znova narodilo,
a radost v srdce vlévá se
a radost' zvučí ve hlase.

Když na večer se loučí a hor čela
se dotkne snívým červánkem —
čí duše by se z hloubi nezachvěla,
jak na rozchodu s přítelem,
na nějž si denně vzpomem?

Ó brate, který vnímáš slovo moje,
v hloub' ňader si je dobře vpiš!
Buď sluncem, světla, tepla zdroje,
jež leje v šírou světa říš
a blaho v duši pocítíš!

Z úst tvých ať se slovo pravdy leje,
by jasno bylo kol a kol,
tvé lásky paprsek ať všude hřeje,
kde mrazí neštěstí a bol!
Ó slunce dráhu sobě zvol!

Jakub Pavelka.

Obrázek pod lipou v poli.

Hle, obrázek, jenž stojí v poli sám,
čas ohlodal mu života již trám,
on stojí jen, by brzy k zemi pad,
ač opírá se o lipový hrad.

Tu lípu sázel syn těch českých niv,
an poctivě byl v dědictví svém živ,
a proto též tam obraz postavil,
by snažné práce ochráncem mu byl.

Však jeho vnuk, ten jiný má dnes plán,
ho nezajímá zděděný ten lán;
obraz mu k hanbě u té cesty jen,
jak zašlých časů přežilý již sen...

Či snad již pánem niv těch jest dnes žid?
Ó spěje k tomu dnes náš bodrý lid! —
Kde znak ten dán byl větrům na pospas,
tam i tu lípu bral vždy brzy ďas!

A. N. Sychrovský.

Srdce Ježíšovo, poklade nevyvážitelný, smiluj se nad námi!

(Ostatek.)

Dále uvaž, milý čtenáři, že pozemské poklady jsou takové, že jich časem ubývá nebo aspoň může ubývat.

I sebe většího pokladu, byť třeba nad miliony měl cenu, ubývá. Bež z něho jen maličko, již nemá předešlé ceny. A čím více z něho vybíráš, tím více mizí, až konečně úplně vyčerpán bude. Takový není náš božský poklad, Srdce Ježíšovo. Podstatně jsouc spojeno se Slovem Božím, má v sobě veškeré nekonečné poklady, jimiž Bůh vládne. Proto čerpej z něho, co čerpej, nikdy ho nevyčerpáš. Važ z něho sebe hojněji vody milosti, moudrosti, ctnosti a svatosti: vždycky zůstane totéž nesmírné a nevyčerpatelné moře milosti a ctností jako prve. Nebo co jest nekonečno, nemůžeš zmenšiti a vyvážit. Jako plamen, na němž se nesčíslné svíčky zapalují, vždy zůstává tentýž plamen, a nepozbývá své velikosti, svého světla a tepla, tak i Srdce Páně ničeho nepozbývá, byť jsi sebe více milostí a ctností z něho vážil. Jako nevysychající pramen neztrácí vody, byť jsi sebe více z něho čerpal, tak jest i božské Srdce Páně pramen a poklad nevyvážitelný.

Milý čtenáři, zdaž pak to není pro nás ubohé v tomto slzavém údolí největší útěchou, že máme tento nevyvážitelný poklad, a to ve Svátosti oltární? A zdaž neroste v tobě tato útěcha a radost, uvážíš-li, že ten poklad můžeš také přijati do svého nitra a úzce se s ním spojit?

Jsi-li chud na časné statky, nestěžuj sobě na svou chudobu: Ježíš Kristus podává tobě ve svatém přijímání poklad svého božského Srdce. Jsi-li opuštěn od lidí: Srdce Ježíšovo ve svatostánku ukryté

neopustí tě a nezapomene na tebe. Nedostává-li se tobě moudrosti, pomoci a síly ku krocení vášni: Srdce Ježíšovo jest sídlo moudrosti a všeliké pomoci a milosti. Svirá-li tě těžké břemeno hříchů, straší-li tě smrt, soud a peklo: Srdce Ježíšovo jest plno smilování a ochotno tobě odpouštět; neboť zásluhy Jeho jsou mnohem četnější a větší než hříchy veškerého světa.

Ovšem není na tom dosti, aby se tobě nabídl poklad Božského Srdce; ty musíš také spolupůsobiti a sobě přisvojiti nabízený poklad, chceš-li ho býti účasten. Ty musíš nejsvětější Srdce Páně v chrámech často navštěvovati a v potřebách svých k Němu útočiště bráti. Musíš často přijímati Tělo Páně a mši sv. obcovati, a tak toho pokladu využítkovati.

Mnohý člověk, je-li neštěstím postížen, všude jinde pomoci hledá, jen ne u Srdce Páně. Hledá pomoci u svých příbuzných a známých, ano i hříšných prostředků se neštítí, aby vnitřní nepokoj utlumil. Oddává se opilství, hrám a nemravnému životu; užívá podvodu a lži, obětuje někdy i nevinost, aby sobě pomohl. Slovem: všude hledá pomoci, jen ne u Srdce Páně. Což pak divu, že nenalézá, čeho hledá? Což divu, že se stane ještě zoufalejším nežli dříve? Tak ty, milý čtenáři, nejednej. Ať tě tíží a sklíčuje cokoli, zevnější neb vnitřní utrpení aneb záležitosti tvých příbuzných a známých, bež vždycky útočiště k božskému Srdci Páně, jež ve Svátosti oltární každou chvíli na tebe čeká i ochotno jest tobě pomoci. Zejména přednes Mu po svatém přijímání, co tě tíží, neb tehdy jest nejpriznivější doba k dosažení milostí. I budeš jistě potěšen, posilněn a vyslyšen.

P. F. X. Z.

O katolických „poutích.“

Jakmile na jaře dne přibývá a slunko více zahřívá, vypravují se četní zástupové zbožných katolíkův, i mnozi

jednotlivci »na pouť,« t. j. navštěvují vzdálenější svatyně, proslavené zázračnými událostmi, aby tam Boha, nejsv. Pannu a Svaté uctili, zvláštní pobožnost kající vykonali a tak na přimluvu nejsv. Panny Marie a Svatých u Boha milosti, za kterou prosí, dosáhli. Takováto »pouť« zaujímá zajisté vynikající místo mezi náboženskými úkony věřícího katolika; jeť ona osvětlením celého ducha křesťanského v něm, jest utvrzením ve víře a naději, rozněcuje lásku k Bohu, svaté Panně a Svatým Božím, podporuje mysl kající a zbožnost a zanechává po sobě po dlouhý čas nejsladší památku. Křesťan každý potřeblí má zajisté, aby čas od času vzdálil se ruchu světského, aby vymanil ducha svého z těch rozličných prací, starostí, svízělů pozemských a povzněl ho k výšinám nebeským, aby zanechal starosti o tělo a svět a také trochu pečoval o duši a nebe.

Mimo to chovají poutnická místa v sobě tolik posvátných a ctihodných věcí, jsou proslavena zvláštními zázračnými událostmi, jimiž je Bůh vyznamenati ráčil, vynikají krásnými a nádhernými svatyněmi, skytají poutníkům příležitost obzvláštní pobožností se obirati: toto vše dodává místům poutním prazvláštní kouzlo, vznešenost a posvěcení. Proto dá se ona tajemná a mocná síla, která nás katolické křesťany na »poutě« vede, vysvětliti jednak: obzvláštní posvátnou přitažlivostí poutnických míst, jednak vrozenou zbožností věřícího katolika. Že i takovéto »poutě« katolíkův nepřátele mají, nemusíme se právě diviti, vždyť vše, co na půdě katolické dobrého

a spasitelného vzrůstá, vždy také protivníky nalézá, kteří hledí buď koukol nasíti do pšenice, anebo dobrou setbu hned zničiti.

I proti katolickým poutěm nasadili nepřátele všeho katolického projevu své páky, aby lid od nich odvrátili; nájezdy nepřátel jsou tím hustší, čím více poutě zkvétají, tím rozličnější, čím více jest stanovisk, z nichž se na ně pohlíží, a tím nebezpečnější, čím pravděpodobnější náter mají, odvolávajice se na zlořády sem tam se vyskytující.

Abychom čtenáře »Školy,« kteří zajisté také rádi »putují,« v tomto čistě katolickém obyčeji posilnili, abychom všecky výtky a nájezdy ať smyšlené, ať pravděpodobné na pravou míru uvedli, pišeme řádky tyto, jsouce z té duše přesvědčení, že právě »poutě« v duchu církve konané veliký užitek přinášejí, jak jednotlivcům, tak církvi samé.

Putování k posvátným místům jest člověku, jenž vůbec v »božství« věří, takřka vrozeno. Proto shledáváme poutě i u pohanských národů. Staří Řekové putovávali ku chrámům Joviše v Dodoně, Apolina v Delfách a na Deloru, bohyně Diany v Efesu; Egyptané ku chrámům v Thebách v Ammoniu a Meroe, polabští Slované putovávali ku proslavenému chrámu Svantovitovu ve městě Orekoně na ostrově Rujaně, pohanští Hindové v Indii putují až posud velmi četně (ročně až milion) k slavným pagodám v Hurdváru a Gangotri; Mohamedánu vypravují co rok slavnou poutní karavanu do Mekky a Mediny, proslavených falešným prorokem Mohamedem.

Ve Starém Zákoně Bůh sám »poutě« zákonem nařídil. Či co jiného jest přísný rozkaz Bohem skrze Mojžíše lidu isra-

elskému daný, aby aspoň třikrátě za rok o největších slavnostech každý dospělý Israelita ku chrámu v Jerusalemě se dostavil a tam obětoval? Poutě tyto konal i svatý Josef s Marií Pannou a sám Ježíš Kristus ve věku útlém 12 let neváhal obtížnou cestu poutní do Jerusalema podstoupiti. A ve veřejném životě »putoval« Pán náš s učenniky do Jerusalema několikrátě.

A že křesťané již v dobách prvních ku hrobům svých svatých mučenníků zdaleka putovali, to dokážeme časem svým ve stati své o katakombách, již současně uveřejňujeme. Nuže, a tu mnohý odvažuje se říci: »poutě« jsou »bez rozumu«, jsou »pošetilé.« Ó nikoliv, milý brachu — naopak mají dobrou příčinu a pevný základ. Putování ku svatým místům souvisí úzce s naší sv. katolickou vírou, a sice tak úzce, že jest dobrým měřítkem pravověrnosti a zbožnosti. Vždyť nás zkušenost učí, že zkvétá-li zbožnost lidu na základě víry, je-li tedy víra pevná, že také zkvétají poutě a naopak ochabuje-li víra, mizí zbožnost a slábnou poutě. Kdo ztratil víru v Ježíše Krista jakožto vtěleného Syna Božího, ten zajisté ztratil i úctu a lásku k Zemi Svaté a všem těm místům posvátným, samým Spasitelem posvěceným. Kdo v Marii Panně nevidí okem víry neposkvřněnou Pannu a Matku Bohočlověka, nad všechny děti Adamovy povznešenou, ten zajisté vkročí do chrámův a kaplí jejich beze všeho vnitřního pohnutí s tak chladným srdcem, jako do kteréhokoliv obyčejného stavení. Kdo svaté naše mučenniky za křesťanské hrdiny nepovažuje, nýbrž za pošetilce, že život pro víru nasadili, kdo není věrou poučen, že nyní u Boha jsou a tam za nás hříšné orodují, když je vzýváme, a že tedy ustavičně s námi ve spojení jsou — kdo zkrátka článek víry o »obcování svatých« neuznává,

tomu je ovšem putování k jejich hrobům a vůbec veškerá úcta svatých »nesmyslem a pošetilostí.« Proto také ujímají se poutí katolických proti lidem takového smýšlení je věc marná, těm schází víra; na víře však zakládají se naše poutě. Lidé taci jsou však nedůsledni, naše poutě vyhlásují za pošetilé, sami však putují také, ovšem ne ke svatým místům, nýbrž ke hrobům anebo rodným domkům anebo pomníkům lidí, kteří ve smýšlení se jim rovnali a nepřátelstvím k církvi katolické se slavnými učinili. Příkladů takých máme i v našich vlastech dosti. Mezi nepřítelstvi »poutí« jsou však i taci, kteří »poutě« za »škodlivé« prohlašují pravému duchu křesťanskému. Naopak — poutě katolické přinášejí mnohonásobný užitek, neboť utvrzují a osvěžují ducha křesťanského. Představme si katolika, ovšem věřícího a zbožného, jenž poprvé na »poutě« se vypravil a tedy z úzkého kruhu, v němž posud žil, vystupuje. Kolik se mu tu naskytá věcí, jež oko jeho i srdce jimají! Na cestě vidí a potkává mnoho zástupů poutnických; u každého kříže a kapličky se modlí a zpívají. Všecky oživuje jeden duch, ovládá jedna touha. Pak kráčeji statně v před, ani déšť a bouře, ani úpal sluneční, ani kamenitá cesta do vrchu není jim překážkou. Mezi modlitbou a zpěvem ubíhá jim rychle čas i cesta, a když konečně z dále uvidí zlatý kříž na věži chrámu poutního, cíle to cesty jejich, tu radosti oplývá srdce všech, padají na kolena a z dále již pozdravují zpěvem a modlitbou stánek Boží. Jest jim tak v mysli, jakoby nohou vkročili na posvátnou zemi Judskou a zřeli svaté město Jerusalema a v něm Kristův hrob. I když tomu tak není ve skutečnosti, svaté místo poutní zastupuje jim ony vzdálené kraje, a jestliže jen v tom duchu přicházejí, jak si toho církev přeje, mají

stejný z toho užitek. Krátký čas jen a již stojí před branou svatyně a za zvuku hudby a při slavném vyzvánění uvádí je duchovenstvo do chrámu ke hlavnímu oltáři, aby se klaněli Synu Božímu ve Svátosti přítomnému a uctili zázračný obraz přesvaté jeho Matky.

V okamžiku tomto rozplývá se srdce zbožných poutníků posvátnou radostí, mysl jejich však také pojímá uctivá bázeň, neboť vše zdá se k nim volati: »Není zde leč dům Boží a brána nebes!«

Na poutním místě shledává se poutník s mnohými cizinci, i kraj i řeč jest mu neznámá, ale stejnou zbožností, stejnou nadšeností vidí na všech. To sblízuje všechny, neboť všichni vědí dobře, že jsou členy jedné církve, dítkami jedné Matky. Jsou různého stáří, různého stavu, různé řeči a národnosti, a hle, jaká svornost panuje mezi nimi! Není hádek, není křiku ani sváru, chrám tentýž je spojuje, k témuž Bohu všichni se modlí, tutéž Matku Boží vzývají, zbožnost jedněch povzbuzuje jiné, všechny oblažuje tatáž radost, neboť všechny spojuje tatáž páska jedné svaté víry a naděje. Na katolických poutních místech zřejmě vidno, jakou moc má naše svatá víra na srdce a mysl lidskou, sebe různější lidi spojuje, sblízuje, sbratruje; zde vidno nejlépe, že svatá víra naše jest všeobecným poutem, něžnou, ale také pevnou páskou, která jediná jest s to, aby lidstvo udržela v míru a lásce vzájemné. A není-li to veliký užitek, nabude-li katolík na pouťi takového přesvědčení o své svaté víře?

A není-li to s užitekem pro svaté náboženství, když poutník na slavných místech poutnických, kde ročně tisícové z rozličných krajín se scházejí, když vidí jejich zbožnost, jejich důvěru, jejich kajicnost, a to na lidech rozličného stavu a povolání, stáří a pohlaví? Vždyť přece se říká příslovím, že »příklady táhnou.« Ejhle, zde dosti a krásných příkladů lze

viděti! Jdi jen jednou, kdož o tom pochybuješ, na posvátný Velehrad, putuj jednou k Matce Boží na svatý Hostýn anebo na svatý Kopeček; zajdi si jednou na svatou Horu v Čechách nebo do Vamberge v Kladsku nebo do Marie Celi ve Štýrsku, pohleď na ty četné zástupy poutníků, kteří z dále sem přišli uctiti Matku Páně a složití břímě hříchů; viz, s jakou zaníceností prospěvují hymny a chvalozpěvy, s jakou pokorou konají kající pobožnost, a máš-li jen trochu křesťanského ducha v sobě, padneš s nimi na kolena, prospěvovati budeš s nimi s radostí a pokorně podrobíš se s nimi kajicnosti. Ano, pak uvidíš, že »poutě« mnoho dobrého přinášejí duchu a vědomí katolickému, a tím také prospívají náboženství.

Mravní tento užitek »pouti« převýšen bývá ještě užitekem, abychom tak řekli, »hmotným« jak pro tělo, tak pro duši. Žádný pravý poutník katolický neputuje z kratochvíle, jak to činí tak zvaní »touristé«, nýbrž z přesvědčení a za jistým účelem. A účelem tím jest dosíci milosti Boží a pomoci buď v potřebách těla nebo duše. Při tom však jest si poutník dobře toho vědom, že Bůh jen ty slyší a vyslyší, kdož s čistým srdcem k němu volají, a proto prvním jeho úkonem jest na místě poutním, svatou zpovědi a upřímnou lítostí očistiti duši svou od hříchův! Ó kolik duší bylo již takto očistěno! Kolik dřívějších neplatných zpovědí napraveno, kolik nespravedlností nahrazeno, kolik zla zamezeno! To ví jedině Bůh sám. A přidáme-li k tomu, že tak mnohý po mnoho let u svaté zpovědi nebyl, až teprve na místě poutním zase jednou ke zpovědnici zašel, tu poznáme, jak veliký účinek mají místa poutnická na srdce a mysl lidskou a jaký užitek skýtají duši. Tento užitek duchovní zvyšuje se tím, že tato místa obyčejně jsou nadána

hojnými odpustky, jichž kajcieník může býti účasten a jichž každý katolík co nejvíce získávati má.

Mimo to musíme povážiti, kolik dobrých úmyslů bylo pojata, kolik nepřátel smířeno, kolikerým zlým navyklostem odvyknuto a pod., a pak uznáme, že poutní místa jsou pravými místy »milosti« pro duše těch, kdož v duchu pravém k nim putují.

Bůh však vyznamenal místa tato i milostmi viditelnými, četnými zázraky, zejména na nemocných. Vezměme do ruky dějiny kteréhokoliv slavného místa poutnického, ve všech se dočteme o četných zázračných uzdraveních na přimluvu blahoslavené Rodičky Boží nebo Svatých. Připomínáme jen Lúrdy ve Francii, kde až posud přechetní nemocní zázračně zdraví nabývají a kam ročně proto až dva miliony poutníků putují. Zjevy tyto jsou tak zřejmé, tak prozkoumané, že je nikdo, ani sebe větší neznaboh, popřiti nemůže. — Ó kolik ubohých, od učenosti lidské opuštěných nemocných došlo již zdraví těla na místech poutnických!

S míst těchto vylévá se požehnání Boží na celý kraj, na celou vlast. Čemu máme na Moravě a v Čechách děkovati, že předkové naši nebyli udoláni sverepými Tatary a že nepadli v jejich porobu? Matce Boží Svatohostýnské, která v rozhodném okamžiku křesťanským vojínům vyprosila na Pánu Bohu hojně pomoci, že zvíťezili. Nebudme proto nevděčnými a važme si míst obzvláštní milosti Boží, neboť hojně dary skýtá nám tam Pán jak pro tělo, tak pro duši.

Také lze slychati námitku: »Ale vždyť se můžete doma, ve svém kostele, také modliti, vždyť jest Pán Bůh všude, a Pannu Marii můžete všude ctíti i svaté; proč tedy daleko jíti?« Námitka tato jest lichá a bezúčelná, vždyť nikdo z poutníků toho nepopírá. Vždyť pout-

níci nežli se na cestu vydají, zbožně se ve svém chrámu modlí, a po vykonané pouti zase s radostí ke svému kostelu se navracují a tam Bohu díky vzdávají. Vždyť pouť jsou jenom »výminkou,« chrám domácí zůstává ve svém právu, jako místo řádné modlitby a bohoslužby. Tu však mně připadá na mysl trefná odpověď jisté poutnice, která lepší jest nežli všecko vyvracování. Potkala kdysi tato zbožná poutnice, jdouc na »pouť« a modlíc se růžencem, pana lesního, jenž se jí ptal: »Kam pak jdete, matko?« — »I na pouť do N., pane lesní.« — »Kdybyste raději zůstala doma, doma se také můžete pomodliti; nač pak takovou cestu vážiti?« — »A kam pak vy ráčíte, pane lesní?« ptá se žena. — »Inu, jak obyčejně, do hostince.« — »A proč pak nepijete pivo doma?« táže se poutnice. — »Proto, že mně tak nechutná; v hostinci se sejdou se známými, pokouříme si, porozprávíme si, a tu nám pivo lépe chutná než doma.« — »Inu, tak vidíte, pane lesní, proto také jdu na »pouť,« tam se také hezky sejdeme, pozpíváme si, pomodlíme se a s Pánem Bohem zase s radostí se domů vrátíme. Tam nám pobožnost také lépe chutná. S Pánem Bohem, pane lesní!« A pan lesní jakoby utal, šel mlčky dále a myslil si v duchu: »Žena ta má pravdu.«

Jiná výtka zní: »Zanedbá se tím mnoho času a stojí to peníze.« Výtka tato platí těm poutníkům, kteří by, zanedbávajíc ostatní povinnosti, na pouť se vydali. Tak na př. nemůže matka, majíc malé dítky nebo nemocné doma ošetřovati, dalekou pouť podniknouti; taktéž jiný ne, ježž vážné povinnosti na domov poutají. Pouť jest skutkem dobrovolným, není příkazem ani povinností, a proto se na pouť může s dobrým svědomím vydati jen ten, kdo tím jině důležité povinnosti stavu a povolání nezanedbá. Že by pouť mnoho peněz státi

musela, to nemyslíme; vždyť jest pout skulkem kajicnosti, a proto se má pravý poutník ve všem uskrovniti. Pravých poutníků š se tedy ani tato výtka netýká.

Jiní poukazují na zlořády, které se vyskytnouti mohou nebo semotam také skutečně vyskytují. Tu však možno odvětit: Čeho pak na světě nelze zneužití? Vždyť i toho nejsvětějšího lidé zř zneužívají. Že se několik nepovolaných lidí mezi poutníky přimísí, kteří nejdou za účelem pobožnosti, nýbrž lehkomyšlnosti, za to »pouť« a »zbožní poutníci« nemohou. Proč by se měla tak dobrá věc k vůli několika zlým odstraniti? Tu jest lépe o to se vždy postarati, aby tací lidé přístupu neměli, aby byl na »pouti« přísný a dobrý dozor, a zachoval se vždy nejlepší pořádek. Proto jest nejlépe, když, jak to také církevní vrchnosti řářízují, poutníky vede kněz anebo některý starší, pořádný souseď, jenž od úřadu farního k tomu splnomocněn jest.

Poutníci jsou ovšem sami za sebe nejvíce zodpovědni, a proto mají všichni a jedenkaždý zvláště hleděti, aby se všeho vystríhali, co by pohoršení vzbudilo a posvátnosti úkonu tohoto na škodu býti mohlo. Pak zajisté nebude příčiny, aby někdo proto proti »poutím« nepřátelsky se choval.

Napsali jsme řádky tyto na obhájení katolických poutí, na důkaz užitečnosti jejich pro oživení ducha a vědomí katolického, pro povzbuzení zbožnosti, získání hojných milostí Božích jak pro tělo, tak pro duši.

Budtež řádky tyto na počest nejblahosl. Rodičky Boží, Marie Panny, této obzvláštní a největší patronky poutnických míst, na útěchu a posilu našich zbožných poutníků, na poučení nepřátel a ve všem na čest a slávu Boha všemohoucího, kterou hlásají místa poutnická po celém světě, a která prvním a hlavním účelem jest poutí a poutníků katolických.

Boh. Hendl.

Zaslíbení Pána Ježíše ctitelům nejsvětějšího Srdce.

Uvažuje P. ěm. Kovář, O. SS. R. (Č. d.)

Drvní řada zaslíbení — pokoj, potěcha, požehnání — směřovala na tělo, na pozemské potřeby a časné věci. Druhá řada obírá se více duší a jejími věčnými potřebami. Každý člověk vůbec buď je v nemilosti Boží; buď je sice v milosti Boží, ale ne příliš pevně, tak že každou chvíli hrozí mu veliké nebezpečství, že upadne ve hřích a pozbude lásky Boží; buď se nalézá v milosti a lásce Boží. Proto seskupili jsme II. řadu zaslíbení takto: hříšní, vlažní, spravedliví. O nich slíbil Pán Ježíš blahoslažené Markétě Alacoque:

4. »Hříšníci najdou v mém Srdci pramen a nevyvážitelné moře milosrdenství.«

5. »Vlažné duše stanou se horlivými.«

6. »Horlivé duše povznesou se brzy k veliké dokonalosti.«

4. zaslíbení:

Nejsv. Srdce je hříšníkům pramenem a nevyvážitelným mořem milosrdenství.

»Hříšníci najdou v Srdci mém pramen a nevyvážitelné moře milosrdenství,« pravil Pán Ježíš. Hříšníci jsou dvojího druhu. Jedni hřeší a zůstávají v těžkém čili smrtelném hříchu ze zloby, poněvadž

jíž jsou tak zkaženi a zvrhli, hřešiti jest jim pravou rozkoší, jakož i neméně to, sváděti své bližní ke hříchu. Toť zloba více ďábelská než lidská dle latinského přísloví: »Chybiti — hřešiti — jest lidské, ale ve hříchu trvati jest ďábelské.« (»Errare humanum est, sed in errore perseverare, diabolicum.«) Zvláště za našich dnů rozmnožila se tato ďábelská podlost netušenou měrou. Tajná společnost zednářů pečuje velmi úsilovně o to, aby lidé hřešili, Pána Boha uráželi nejvybranějšími a nejvyhledanějšími urážkami, aby hřešili ne ze slabosti, ale z úplné zloby. Proto se uskutečňuje slovo Pána Ježíše »a že se rozmnoží nepravost, ustydne láska mnohých.« (Mat. 24, 12.) K těmto hříšníkům prvního druhu patří všichni svůdníci a veskeré svůdnice, kteří z pouhé zloby a nenávisťi proti Bohu a nepřátelství proti bližnímu přivádějí nevinné a nezkušené duše do hříchu, do zahuby časné a nejednou i věčné. Zkazi-li jednu takovou duši nebo deset nebo bez počtu, o to se málo stará; ano, čím více jich přivede v bidu, tím větší radost pocituje. Jediný takový svůdník a jenž veřejně bez všelikého studu pohoršuje, postačí, aby pokazil mnohdy celou osadu, celou obec. Ptáme se vším právem: »Jest nejsvětější Srdce tak o v ý m t o hříšníkům pramenem a nevyvážitelným mořem milosrdenství?« Každý vidí na první pohled, že takovým jistě není. A skutečně pravi blah. Markéta o nich docela něco jiného. A co praví? »Na takové působí nejsv. Srdce Páně, jako když sluneční paprsek osvití špinavou vodu.« Což pak činí? Paprsek ten nejprve ukazuje jasně nečistotu, odděluje ji od čisté vody — zkrátka, ukazuje nám, jaká jest voda. Tak se to má i s těmito hříšníky. Nejsvětější Srdce se stará, aby takových zvrhlých, ďábelských lidí skutky přišly na světlo, aby se ukázali pomocníci ne-

přítele lidského, jací jsou, aby druzí je poznali a jich se varovali. Jich se týkají slova Ježíše Krista: »Běda tomu, skrze koho pohoršení pochází. Lépe by mu bylo, aby byl zavěšen na hrdlo jeho kámen mlynský a pohřben byl ve hlubině mořské.« (Mat. 18, 7. Luk. 17, 2.) Jim nemůže býti nejsv. Srdce ani pramenem ani mořem milosrdenství, poněvadž nejsou dobré vůle; srdce jejich je zatvrzelé, a proti vůli Pán Bůh nikoho nenutí. »Srdce tvrdé naposledy zle se míti bude.« (Sir. 3, 27.)

Jiní hříšníci jsou ti, kteří sice hřeší, těžce hřeší, ano mnoho hřeší, snad jsou ve hříších skoro pochováni, ale kteří padli do hříchů slabostí, velikými pokušeními a nepředvidanými příležitostmi. Dobře poznávají svůj nešťastný pád a uznávají svou bidu duševní vzdychajice v srdci a litujice všeho, čeho se dopustili. Srdcečně touží a si přejí, jak by se zbavili hnusných těch vazeb a hříšných pout a smířili se s Pánem Bohem upřímnou, skroušenou zpovědí. Mohou se již nyní těšiti libými slovy Pána Boha: »Jak veliké milosrdenství Páně a sitování jeho nad těmi, kteří se obracejí k němu.« (Sirach 17, 28.) Neobrátili se sice ještě k němu, ale touží po tom, začínají se obracet, a taková dobrá vůle, ač slabá a malá, postačuje. Jim platí i slova Matky Páně: »Milosrdenství jeho trvá od pokolení do pokolení bojícím se jeho« (Luk. 1, 50); neboť i oni počínají se báti Pána Boha. Mohou tedy úplně doufati v zaslíbení Pána Ježíše, že jim bude pramenem a mořem nevyvážitelným milosrdenství dle slov sv. Petra: »Nemeškáť Bůh se zaslíbením svým, jakož někteří za to mají: ale trpělivě čeká pro vás, nechtě, aby kteří zahynuli, ale všichni k pokání se obrátili.« (2. Pet. 3, 9.) Jim tedy hlavně slíbil Pán Ježíš: »Hříšníci najdou v Srdci mém pramen a nevyvážitelné moře milosrdenství. Co

od nich žádá? Nic, jen aby měli tuto aspoň začáteční dobrou vůli a jemu se modlitbou odporoučeli a ctili jeho nejsvětější Srdce. Ostatní již vykoná jeho neskončená dobrota a neskonalé milosrdenství. Takovýmito hříšníkům jest božské Srdce v pravdě

1. pramenem či zdrojem smilování a milosrdenství. Jest jim pramenem smilování, poněvadž Pán Ježíš smiřuje hříšníky s rozhněvaným a uraženým Pánem Bohem, nejsv. Srdce je — dle slov blahosl. Markéty — smiřím mezi Bohem a hříšníkem. »Nejsv. Srdce chce býti poznáno jako smiřící mezi Pánem Bohem a lidmi, a sice že je všemohoucí, aby nás smiřilo. Odvrací od nás tresty, jichž jsme zasloužili a zjedná nám milosrdenství (odpuštění).« (33. dopis blah. Markéty.) Zvěstoval již prorok Zachariáš (13, 1) budoucího Vykupitele, jenž otevře pramen a studnici, v níž hříšníci obmyti mohou své viny. »V ten den (t. j. až přijde zaslibený Spasitel) bude otevřen pramen domu Davidovu i obyvatelům jerusalémským k obmytí hříchů (hříšníka) a nečistoty (všeliké duchovní).« Zajisté, že otevřel Pán Ježíš ve svém božském Srdci živý pramen či studnici, kde všichni, kdož chtějí, obmyti se mohou ode všech svých hříchů malých i velkých a všelikých vin. Zanechal jeho láska nesmírná nám svátost sv. pokání, která jako pramen nevysychající očistuje všechny hříchem poskvrněné. Při svaté zpovědi smiřuje nás s Pánem Bohem uraženým, vrací ztracenou milost a pokoj duše. Svátost tato z lásky k hříšníkům ustanovená je živým pramenem od počátku, kdy Pán Ježíš ji zanechal, až do skonání světa všemu domu Davidovu a obyvatelům jerusalémským, t. j. lidu křesťanskému. Kdyby nejlaskavější Srdce našeho Vykupitele nebylo zanechalo tento živý a volný všem pramen, zahynuli by všichni,

kdož po křtu těžce zhřešili. Ale nejsv. Srdce Páně je pramenem hříšníkům také tím, že snímá s nás nejen viny, hříchy, ale též tresty zasloužené za hříchy. Den co den obětuje se na oltáři za všechna provinění celého světa. Při mši svaté a v nejsv. Svátosti nalézáme jiný pramen otevřený, jež přesladké Srdce Ježíšovo nám darovalo. Proto praví svatý Alfons mluvě o onom výroku proroka Zachariáše (13, 1): »Pán Ježíš v nejsv. Svátosti oltářní jest onen pramen, který prorok předpověděl, pramen všem otevřený a ve kterém, kolikrátkoli chceme, můžeme očistiti své duše ode všech poskvrn hříchů, kterých jsme se za den dopustili. Vímeť, že voda z tohoto pramene nejen očistuje, ale i světla a síly dodává, bychom opět neklesli, že duši sílí, aby radostně a s ochotou snášela utrpení a trampoty tohoto života, že rozněcuje touhu, aby Tebe víc a více milovala.« (20. návštěva nejsv. Svátosti oltářní.)

Při mši sv. obdržíme milost všedních hříchů se zhaviti a tresty umenšiti. Jako voda ze živého pramene stále se prýští, aby očistovala a smývala různé skvrny, pocestně občerstvovala a unavené silila, tak nejsv. Srdce při mši svaté každodenně se znova a znova nekrvavě obětuje za všechny lidi, jejich viny, hříchy a tresty. Z ní vytéká neustále milost hříšným a smilování i pro ty nejtěžší proviní, utužuje slabé a mdlé, podporuje a povzbuzuje již již klesající na drsné dráze tohoto života, aby očistění, smíření a ve ctnosti utvrzení jsouce v milosti došli slávy věčné.

2. Ukazuje-li nám Pán Ježíš, že jeho nejsv. Srdce je pramenem milosrdenství hříšníkům, t. j. že milosrdenství jeho je stálé, ho neubývá, naznačuje nám slovem »mořem«, jak veliké je toto slitování. Moře je hluboké, širošířé, že nemá takorčka mezí. Milosrdenství Pána Ježíše ke zbloudilým je tolikéž bez mezí,

bez míry, je bezměrné, neskončeně veliké. Pochází z hloubi jeho božského Srdce a nezná konce, nezná mezí. A praví Pán Ježíš, že jeho Srdce »je nevyvážitelným mořem« milosrdenství, jakoby nás ještě ujišťoval a utvrzoval, že skutečně je bezměrné. Proto modlí se církev svatá: »Ó Bože, jehož milosrdenství není — míry — počtu, a jehož dobroty neskončený jest poklad...« Proto prosí sv. Alfons toto nejsv. Srdce, aby vepsalo v jeho srdce vše, co Pán Ježíš za nás učinil z lásky a milosrdenství k nám. »Vepiš, ó nejsv. Srdce, v moje srdce veškeré bolesti a utrpení, která jsi vystálo na zemi po tolik let z lásky ke mně, abych stále jich jsa pamětliv toužil po strastech aneb alespoň je trpělivě snášel z lásky k Tobě. Obrát mne zcela k Tobě, abych od této chvíle ničeho nezádal a po ničem netoužil, než co Ty chceš.« (25. návštěva nejsv. Svátosti.) Ano, zdá se, že nejsv. Srdce mnohým hříšníkům, řekl bych, nepostačuje jako pramen, že musí se ukázatí opravdově jako nevyvážitelné moře milosrdenství: tak veliké jsou jejich hříchy, tak veliké urážky, jichž se tak dlouho dopouštěli proti Pánu Bohu. Či, milý čtenáři »Školy,« žádný by nemohl doklad toho dotvrditi z vlastního či cizího života? — Velmi pěkný příklad se vypravuje:

»Doma v naší rodině,« vypráví sám takový hříšník, jenž zakusil milosrdenství božského Srdce v míře nejvyšší, »měli jsme obraz nejsv. Srdce, jenž převyšoval sochu nejl. Panny Marie. Před nimi jsme se modlivali. Matka mne brala před onen obraz a říkala: »Pán Ježíš tě vidí, a nebudeš-li hodným, zavrhne tě od svého nejsv. Srdce.« Byl jsem z počátku pořádný, byv zbožně vychován, ale brzy jsem zbloudil s pravé cesty. Špatné knihy a špatné společnosti mne zkazily tak, že jsa sotva 20letý, byl jsem nejzpuštější z celé osady. Celičkých

30 let jsem žil takový bohaprázdný život. Pro špatné chování byl jsem poslán jako vojn do Alžíru v Africe. Vrátiv se do Francie šel jsem náhodou do Paray-le-Monial. (Zde dříve žila blah. Markéta a kde obdržela poučení od Pána Ježíše o pobožnosti k nejsv. Srdci.) Právě odbyval se průvod slavnostní nejsv. Srdce. Šel jsem právě mimo mladé lidi, kteří pěli: »Milosrdenství, ó Pane, slabým lidem, kteří Tebe urážejí nevědouce, co činí; nechť se vyjasní opět znamení, jež jim bylo vryto na čelo.« Slova mne velice dojala. Šel jsem do kostela a chodby u kostela, všude byly tabulky na zdi ohlašující zaslíbení Pána Ježíše ctitelům jeho Srdce. Čtu zaslíbení týkající se kněží, že oni i ty nejzarytější hříšníky obrátí. Ihned prosil jsem sestru, aby mi zavolala kněze. Kněz brzy poznal, kdo je před ním a doufaje v milosrdenství božského Srdce, praví mi: »Nuže, příteli, čeho si přejete? Máte ještě matku?« Slovo to dovršilo mé obrácení. »Vězte, velebný pane, že jsem veliký hříšník, ale obrátím se. Vaše slova o mé matce zasadila mi poslední ránu. Umírajíc psala mi dopis: »Milé dítě! Piš ti na smrtelném lůžku. Usouzila jsem se pro tebe a umírám. Nezlořečím ti, neboť stále doufám, že nejsv. Srdce tě obrátí.« A zemřela. Nechci odporovati milosrdenství nejlaskavějšího Srdce a napravím se, velebný pane, vyzpovídejte mne.« Kněz ho vyzpovídal a hříšník se obrátil a ku konci zprávy volá: »Ó matky, učte své dítky pobožnosti k nejsv. Srdci, ono jich ochrání, ono je obrátí, když pochybily! Ó kněží, ctěte toto božské Srdce, neboť ono dává vám moc, abyste i ty nejzarytější hříšníky přivedli zpět na pravou cestu!« (Dle Dra. Kellera: »Herz Jesu Geschichtchen,« str. 403.)

Proto napomíná blahosl. Markéta, abychom ctili nejsladší Srdce Ježíšovo, to že poslední prostředek jeho lásky

k nám hříšným, a dodává: »Ale oněm, kteří nechťejí použití této pobožnosti a nepřipouští, aby je opanovala, bude odňata.« Blahoslavená každý pátek se obětovala a obětovala Pánu Bohu úzkosti smrtelné Pána Ježíše v zahradě Getsemanské, aby vyprosila hříšníkům milosrdenství a obrázení, a Pán Ježíš ji pochválil za to a poručil, aby tak vždy činila. K tomu účelu hodí se dobře modlitbička obdařená odpustky 100 dní, a kteroužto, milý čtenáři, Ti sem dávám, neznáš-li ji. Zníť následovně:

Ó nejdobrotivější, duše milující Ježíši, prosím a zapřísahám Tě pro smrtelné úzkosti Tvého nejsv. Srdce a

pro bolesti Tvé neposkvrněné Matky obmej ve své krvi všechny hříšníky ve světě, kteří ve smrtelných úzkostech jsou a dnes zemrou. Ó smrtelné úzkosti trpící Srdce Ježíšovo, smiluj se nad umírajícími!»

Modleme se tedy k nejsv. Srdci Páně, aby nám bylo vždy pramenem a mořem nevyčerpatelným milosrdenství. Modleme se však nejen za sebe, ale i za jiné, zvláště za ty, kteřížto milost Boží ztratili a ve hříchu si libují, aby i nad nimi Pán Ježíš se smiloval. — »Musíme se modliti,« píše blah. Markéta (110. dopis), »a sice mnoho modliti, aby něco horšího nás nestihlo. Společná modlitba mnoho zmůže u tohoto přesvatého Srdce.«

(Přístě dále.)

PÍSNĚ LÁSKY.

Napsal J. St. Pavlík.

9.

Na slavnost Nanebevstoupení Páně.

»In domo patris mei mansiones sunt multae.« (Joannes 14, 2.)

Pnes, Kriste, vystupuješ na nebesa trub stříbrných a zlatých ve hlaholu; tlum svatých Otců vznášeje se spolu, Tvým nad triumfem neskonale plesá.

Teď v nebe vracíš se, nám dary nesa — Tvé práce plody, užítky Tvých bolů; jich okoušíme teď již s Tvého stolu, duch jimi opojen v Tvou náruč klesá.

Ó Srdce božské, svými paprsky nás táhni k sobě, jako zlatou sponou to naše srdce k sobě připevni!

Blaž nás Tvá láska! Kdo se kochá v ní, ten duchem bydlí za hvězdnatou clonou, mu zoškliví se svět ten přemrzký.

10.

Na Hod Boží svatodušní.

»In hoc signo vinces.«

Zvuk vichru prudkého se domem zvlnil, Duch svatý v ohni s nebe sestoupil: svým věřícím, jež's draze vykoupil, slib daný, Spasiteli, dnes jsi splnil.

Ty's Ducha lásky v srdce učeníků jsi rozlil, Ducha moudrosti a síly; jím dosud všechny duše s Tebou žily a mužně bojovaly v Tvojm šiku.

V tom Duchu silní i my zvítězíme, ač vojska pekelného hrozná síla svět celý teď už takřka zaplavila.

Jen nad námi když vlátí prapor zříme a na něm v trnového věnce rámu znak přesvatého Srdce v ohně plamu.

Chléb nebeský.

Dle *Jana z Avilly* předkládá *Fr. Kláma*. (Č. d.)

«Hčeš-li, křesťane, věděti příčinu? Proto, že Kristus v nich jest, jak vysvědčil v modlitbě, kterou ve večer řadle se modlil: »Já jsem v nich, a Ty jsi ve Mně, aby byli jednomyslní, aby svět poznal, že jsi Ty Mne poslal, a že jsi je miloval tak, jak jsi miloval Mne.»

Láska Otcova bytuje v Kristu, Kristus pak přebývá s námi, tak že v Kristu i nebeský Otec i lidé jsou sjednoceni.

Ó toho blahostného sloučení s Kristem! Ó té přebílené námahy a práce, kterou věnujeme přípravě, abychom hodně Krista přijali! Ó toho silného a zázračného pokrmu, kterýmž chuďas lačný nasycen a z bláta a prachu povýšen bývá, tak že se přibližuje až k Srdci nebeského Otce, a zde přebývá jako v domě Otcovském, ano i zde odpočívá jako na trůnu. Kéž Tě, Pane, lidé velebí a chválí, kéž oslavují milosrdenství Tvé a zázraky přečetné, kteréž jsi z lásky k nim učinil; neboť jsi lidi tak povýšil, že jsou spojeni se Synem Tvým, abys je jako syny milovati mohl.

Prosi-li tedy někdo, jenž od Otce za syna vzat byl, o nějakou milost, ale neprosí jménem Kristovým, spoléhaje toliko na to, že od Boha za Syna přijat byl, anebo důvěruje, že dědictví synů Božích přijme, takový nebude vyslyšen, ba ani jméno jeho Otec nebeský znáti nebude, i di jemu: »Neznám tě a prosby tvé nevyplním, také tvé skutky dobré se mi nelíbí, nemámť v nich záliby, byť i životem svým podobal bys se Šimonu Petrovi, anebo i přemilé Matce Syna mého Marii Panně.»

Přelaskavé oko nebeského Otce, přijetí za syna, milost, dary Ducha svatého

jsou jenom v Ježíši Kristu, z Krista pramenem řinou, a proto jenom tomu dostanou se za podíl, kdo s Kristem jest spojen. Kdo jest živým údem těla Kristova, ten jest i milým synem, jest i dědicem, ne snad jako předmět, který od Krista jest odloučen, nýbrž jako částka těla Kristova.

Jest tedy velikou věcí pro člověka, že od Boha za syna jest přijat, jest velmi oslaven člověk, žije-li v milosti Boží; avšak údem těla Kristova slouiti, s Kristem tak býti sjednocen, že člověk sluje křesťanem, Kristovým tělem, to jest důstojnost a sláva nepochopitelná. Že pak tím způsobem člověk nespolehá sám na sebe, že také nemá vlastního jména, tím veliké zásluhy a hojného bohatství nabývá. Že pak člověk jest údem těla Kristova, patří naň Otec nebeský okem laskavým. Ano, Bůh Otec stará se o člověka, protože vidí v něm Syna svého.

A abychom o pravdě této nepochybovali, vysvětlil ji Pán Ježíš slovy: »Já jsem vinný kmen pravý, a Otec můj jest vinař. Každá ratolesť, která neplodí ovoce, bude odřezána, ta pak, která jest plodnou, očištěna bude, aby větší užitek donášela.« Kdo by mohl takové milosti a dobrodiní Boží umlčovati? Kdo taková dobrodiní Boží může kdy odplatiti? Kdo jest tak moudrý, jenž by uznával velikou cenu lásky a dobroty Páně, že Bůh o člověka, který spojen jest se Synem Božím, takovou má péči, jako vinař o ratolesť na révě, jenž ji čistí, okopává a chrání.

Ó toho blahoslaveného člověka, o něhož nebeský Otec pečuje! Ty pak, Bože, jako laskavý a pečlivý Otec dbáš o všechny, velké i malé, kteří hodným

přijmáním spojili se se Synem Tvým. Ty zajisté nejlépe víš, které neužitečné a škodlivé výhony třeba odřezati, aby jim nebyly ku škodě.

Ty, Pane, nejlépe je ořežeš a očistiš, když trusky hříchův a neřesti od nich oddálíš. Ty nad to ovlažiš je úrodnou rosou milosti své a ohřeješ je paprsky božské dobroty a lásky své. Osvítiš je moudrostí svou, aby ovoce plodili, ovoce hodné života věčného, kteréž by se Tobě libilo a jim užitečné a prospěšné bylo.

»Pochválen buď Bůh a Otec Pána našeho Ježíše Krista,« praví apoštol, »kterýž nás požehnal požehnaním hojným a kterýž obdařil nás hojnými milostmi v Kristu, a kterýž vyvolil nás v milém Synu svém hned od počátku světa, bychom svatě a neporušeně živi byli v lásce jeho. Kterýž nás předzřídil k synovství skrze Ježíše Krista podle vůle své ku chvále slávy milosti své, kterouž nás milostivě obdařil v milém Synu svém, v němžto máme vykoupení skrze krev jeho.« Protož mluví-li apoštol o synovství Božím, třeba rozuměti o jednorozeném Synu, my pak jsme skrze Krista přijati za syny Boží. Toto synovství Boží dáno nám skrze Krista, ne pak zásluhou naší, jako i Adam nebyl stvořen pro Evu, nýbrž Eva pro Adama.

»Ty, kteréž předzvěděl,« praví apoštol, »ty také předzřídil, aby byli připodobněni obrazu Syna jeho.« Kristus, praví sv. Augustin, jest zjevným předpodobněním slávy naší. Je-li Kristus obrazem, jemuž i my podobni budeme, třeba nám věděti, že Kristus první byl oslaven, a že Bůh Otec Syna svého oslavil proto, by i vyvolení jeho podíl měli ve slávě Kri-

stově. Ježíš Kristus tedy jest, jenž nás předzvěděl a předzřídil, abychom byli účastni lásky Boží.

Jakož hřích a nemilost Boží z Adama přešla na všechny, kteří jsou potomci jeho, tak i sláva a milost Syna Božího přechází na všechny, velké i malé, kteří s Kristem se spojují. Jestli věru věci podivnou, že požívá Pána svého chuďas, sluha a otrok. Jakmile však s Kristem jsou spojeni, dosahují takové slávy a hodnosti, že i nebeský Otec láskou nezměrnou je miluje, a že Otec nebeský patří na ně takým okem, jakým patří na Krista, jelikož zovou se jménem jeho, jsou křesťané neboli údové Kristovi.

»Všickni, kteří jste v Kristu pokřtěni,« praví apoštol, »Krista jste oblekli. Nyní pak již není sluha, ani svobodný, ani žid, ani Řek, ani muž, ani žena, ale Kristus, Pán náš, všecko ve všem.«

Hodně-li přijímáme ten nebeský chléb, kterýž s nebe sestoupil, Ježíše Krista, Pána našeho, pak budeme proměněni v Krista, a skrze Krista máme přístup i k Srdci nebeského Otce, který nás miluje tak, jak miluje Syna svého. Nebudeť nebeskému Otci na tom dosti, aby korunou slávy ozdobil pouze Syna svého, nýbrž učini, aby sláva a velebnost Kristova, jenž jest hlava naše, byla také přidělena údům hlavy té a těla Kristova, jimiž jsme my.

Ježíš Kristus jest hlavou naší. Křesťané jsou s Kristem jako údové těla jeho úzce spojeni.

Otec nebeský Adama takovými přednostmi obohatil, že stal se otcem a hlavou všech, kteří z Adama původ mají, ale kromě toho měli lidé míti podíl i v milosti, spravedlnosti a svatosti, kterou Adam jako otec náš od Boha byl obdařen.

Adam zneužil darův a milostí, jimiž byl obohacen, a proto nejenom sám vzal úhonu na těle i na duši, nýbrž i ti, kteří od Adama vyšli, a hříchem Adamovým otevřena brána netoliko mnohým nesnázím a útrapám, ale všickni potomci Adamovi jsou hříšníci, protože podíl mají na hříchu společného otce svého. Dopusti-li se hlava skutku trestuhodného, bývá celý člověk uvržen do žaláře, bývá spoután a nad to i záda zločincova mnohými ranami bývají zraněna; neboť tak tomu chce úzké spojení hlavy s tělem, že hřích hlavy jest hříchem celého těla, a proto i trest, který za hřích trpí, není trestem nespravedlivým. Hlavou naší jest Adam, kterýž zhřešil, a v něm jako údové této hlavy hřešili jsme i my, a proto jsme tak vieni my údové jako hlava naše, a odtud hřích dědičný a tresty s ním spojené i na nás přešly. Z toho pak jde, že i my (kteří jsme hříšníci a k zlému nakloněni), tak jednáme, jakými jsme, dle žádostivosti nezřízené, a že i hříchův osobních se dopouštíme, kteréž z kořene hříchu dědičného jako strom i s ovocem vyrůstají.

Srdce nebeského Otce ustrnulo se nad touto velikou bidou lidskou, i stalo se úradkem Božím věčným, že lidskému pokolení místo hlavy, hříchem otrávené, dána hlava zdravá, plná milosti a laskavosti, aby pod ochranou a záštitou této hlavy nové mohli býti lidé přijati za údy její, a aby hlava tato nahradila jim mírou hojnou všecko, co hříchem ztratili.

Hlavou pokolení lidského jest Ježíš Kristus po přirozenosti lidské. Ač i náš Pán přemilý Adama měl za hlavu jako člověk, přece nicméně nebyl Adam hlavou Kristovou ohledem milosti a hříchu. Poněvadž Pán Ježíš nestal se člověkem během obyčejným ze semene mužského, proto také náказы a ztráty hříchem zaviněné neměl. Bůh-člověk

Ježíš Kristus nepřijímá darův a milostí jako člověk od lidí a od andělův, ale jest nicméně hlavou lidí i andělů.

Hlavou Kristovou jest Bůh. Jestli Bůh hlavou Kristovou dle přirozenosti božské i lidské; vždyť ze Slova nestvořeného a věčného jako s výsosti do údolí proudí na lidskou přirozenost Kristovu všecky milosti a dary, jimiž jest ozdobena.

Jestli zřízením Božím (a za toto řízení budiž jméno Paně velebeno), že utrpení a protivenství, kterým jednorozený Syn Boží jako člověk se podrobil, lidem prospívá, a že z Krista, jako z hlavy naší, veškerý milostí nám vyřinují pro nerozdílné společenství, kteréž jest mezi Kristem jako člověkem a mezi námi, kteří jsme jeho bratři, jak i apoštol zřejmě svědčí: »Povolání jste ku společenství se Synem Božím, Ježíšem Kristem.« Ó, toho zázračného a nepochopitelného spojení! Ó, té důstojnosti, za kterou nikdy hodné chvály vzdáti nemůžeme! Ó, toho spasitelného a čestného spojení mezi Kristem a mezi námi, že lidská nicota a chudoba má mítí podíl na zásluhách a utrpeních Páně! Oznam nám, Pane Bože, pro toto veliké milosrdenství své, kterým nám Syna svého dáváš, abychom spojení jsouce s Kristem, měli účastenství i v zásluhách jeho, a aby utrpením Kristovým dostalo se nám odpuštění hříchů, jakými slovy můžeme povinný dík za takové dary a milosti vyjádřiti? Jakou váhou vážiti budeme sílu a moc Tvou a spojení své, kteréž jsi učinil mezi Kristem a mezi námi, mezi jednorozeným Synem svým a mezi námi přešťastnými údy, kteřížto jsme tělo z těla jeho, krev z krve jeho, kost z kosti jeho?

Jelikož však, Pane, nikdo není s to, aby pochopil bytnost Tvou, proto i skutků Tvých nikdo nemůže ani pochopiti, ani vypraviti. I sám žalnísta nejednou udiven

rozjímal skutky Tvé, a nemoha jich pochopiti, volal: »Není, kdo by Tobě byl podoben v smilování Tvém.« Smilování a milosrdenství Tvému nebylo dosti, že můžeme se z příchodu Syna Tvého na svět radovati, ale jsme i přibuzní, sluhové, bratři, dítky jeho; toto vše nám dobrota a láska Tvá uštědřila.

Avšak ani tím ještě neučiněno zadost dobrotě a lásce Boží nestihlé, jsme tak povýšeni a povznešeni, že jsme i tělem Kristovým, sousobni s Kristem, a že Kristus veškery milosti, jimiž jest obdařen, i s námi sdílí. Vždyť abych nešířil další řeči, jsou hlava a tělo osobou jedinou. Kdo by mohl, Pane Ježíši, zamlčovati chválu Tvou? Kdo by neměl ustavičně Tebe ctíti, an i Ty nás počtíš, zes nuzného a chudého z prachu země povýšil, »abys posadil jej s knížaty lidu svého.« Ano, spojils nás s knížetem knížat, s Ježíšem Kristem, an Pán Ježíš se spojuje se živým údem těla svého člověkem, aby jej živil a uctil. Kdo by, rozjímá-li veliké dobrodiní toto, kteréž veškere lidský rozum převyšuje, nedivil se spolu s Nikodemem: »Kterak může se tak státi?« Nikodem nemůže pochopiti, jak může člověk znovu se zroditi, aby byl novým stvořením; my pak máme více příčin k podivu, vidíme-li, že člověk znovu se rodí, aby spojen byl s tělem Kristovým, a byl živým údem těla jeho.

Tuto velevhodně dá se umístiti výrok sv. Jana Zlatoustého: »Milosti, kterých Pán lidem uštědřuje, jsou tak veliké, že nemalé námahy bylo třeba sv. apoštolům, aby usvědčili národy ve víře, a ujistili je o možnosti takové lásky a dobroty nestihlé, kteráž lidem nezaslouženě takové milosti dává. Proto také volá sv. apoštol Pavel, kdykoliv o zvláštních a neobyčejných darech nebeských se zmiňuje: Pravé a neklamné jest slovo, kteréž pravím vám. Tak na př., když ubezpečuje věřící

lid o pravdě: Vy jste tělem Ježíše Krista. Vždyť nejenom slovy, nýbrž i modlitbou víře naší pomáhá, aby malomyslnost a nedůvěra naše nepoklesla, má-li věřiti, že lidé v Krista vejiti mohou. Avšak slavnost divův a zázraků Božích, zázrak Boží nejvyšší a nejsvětější, jest slavnost Božího Těla, jelikož v tento den zázrak jeden zázraku druhého svědectví vydává.

Totož jest tajemství, kteréž konáme nejenom jako památku vykoupění, ale spolu také jako prostředek a zádavek, kterýmž nejen skrze Krista jsme vykoupění, ale nad to i Kristovi bratři jsme učiněni. Vždyť s Kristem se spojujeme sloučením nepostihlým a přesladkým, kterémuž i andělé se podivují. Tak se spojuje člověk s Kristem, že Kristus a člověk splývá v jedno, jest sousobný, jak sv. Augustin a sv. Řehoř dosvědčují. Jest Kristus ženichem, duše pak nevěstou, člověk tělem a Kristus těla toho hlavou. A abych nemohými slovy pravdu tuto potvrdil a vznešenost božských slitování velebil, pravím, že lidé takové cti dosahují, a nejenom křesťany, nýbrž i Kristem slouti mohou, kterýžto slavný název nejenom všem živým údům církve katolické vesměs, nýbrž i každému zvlášť přísluší.

V církvi Kristově jsou zajisté různé úřady a hodnosti, jimiž jenom někteří údové honositi se mohou. Jsouť někteří apoštolé, jiní učitelé, jiní proroci a opět jiní kněží; ale ne všem jména tato a názvy patří. Avšak čest a důstojnost, že křesťan smí i Kristem slouti, nenáleží jenom těm, kteří hodnosti a důstojnosti v církvi mají; neboť přistupuje-li ku stolu Páně člověk prostý a chudý hodně, ano klečí-li u stolu Páně i otrok, a byť i nižší byl někdo než otrok, tent z nízkosti své jest povýšen a počtěn jménem Kristovým. »Děkujmež, bratři milí,« povzbuzuje svatý Augustin, »žeť nejenom křesťany, nýbrž takřka Kristem samým učiněni jsme.«

Kdo jest s to, aby vypověděl, jakou čest prokazuje Pán svým věrným, kteří hodně ku stolu Páně přistupují, ať se s nimi spojuje a jim jméno své uděluje? Že pak sloučení toto nedá se vypraviti, jest zajisté nepostihlé, anať i láska, s kterou Pán s námi se spojuje, vyslovena a poznána býti nemůže, jak veliká jest láska ta, jak veliký zázrak, že nám nevýslovná láska Kristova nestihlé dobrodiní prokazuje. Netřeba se tedy tomu diviti, že láska tato, nedá-li se jazykem vysloviti, nedá se ani rozumem pochopiti. Nemůžemeť ani mnohých věcí, kteréž vidíme a pozorujeme, ústy zřejmě vysloviti a rozumem pochopiti.

Velebena budiž dobrota Tvá, Pane Bože náš, chválena budiž i láska Tvá, kteráž nám taková dobrodiní dává, že přesahují i rozum náš, a že jazyk náš není dostatečný, aby je vyslovil. Ó, pokrme nebeský, kterýž jsi ve způsobách chleba a vína uzavřen, jak nás obživuješ, žet ani na zásluhy naše nedbáš, že nám více podáváš, než smíme a můžeme žádati, že nás povyšuješ, ano i proměňuješ, že jsme Tobě podobni.

Jako svaté člověčenství Kristovo spojilo se s věčným Slovem, a Slovo vtělené se snižuje, abychom mohli je přijmouti, a přijímajíce Slovo věčné, s ním se mohli sjednotiti, tak že jsme jednotni s Kristem, tak i Kristus přijímá přirozenost naši, abychom my mohli se spojití s přirozeností Kristovou. Kdo jest s to, aby vypravil, jak velmi se pokořilo Slovo věčné, anof s nebe sestoupilo a se svatým člověčenstvím se spojilo? Avšak to všecko ještě dobrotě a lásce věčného Slova nestačilo (jak sv. Augustin připomíná), nebylo dosti Synu Božímu, že přijal chudobu lidskou, ale chtěl spojití chudobu lidskou s chudobou svou, a proto se až tak snížil, že se s námi v jednotě božské osoby spojil.

Ó, té pokory a poníženosti Kristovy,

ó, té nevýslovné lásky Páně, že nehrozi se Pán přirozenosti zločincův a buričův, aby hříchy jejich a nepravosti zahladil, jakoby sám byl se jich dopustil. Tak jsi se, Pane Ježíši, zapomněl, žes slávu a velebnost svou zakryl, abys hanbou naší se přioděl, tak že i apoštol národův udiven volá: »Toho, který hříchu neznal, učinil pro nás hříchem,« kterýž jest tak od Pána vzdálen, jako člověk po spáchaném hříchu od Boha se vzdálil.

Že pak jsi, Pane, v dobrotě své ustanovil, aby tělo Tvé bylo jedno s tělem naším, není příčiny dostatečné, aby i jméno Tvé nebylo jedno se jménem naším. Ty's Pán, Tobě náleží čest a sláva, ale láska Tvá zamilovala ty, kteří byli zahanbeni, a proto chtělš, aby hanba naše i na Tvém těle utkvěla. Odtud dá se vysvětliti, že, ač Ty, Pane, od hříchu jsi tak vzdálen, jako nebesa a země, nicméně ubohých hříšníků tak se ujímáš, že hříchy naše nazýváš hříchy svými. Tvůj jest výrok: »Není pokoje kostem mým před tváří hříchů mých.« Ty voláš slovy k nebeskému Otci: »Uzdrav duši Mou, neboť jsem zhřěsil Tobě.« Kdo by se nepodivil, kdo by neuzasl, slyši-li slova tato z úst Kristových?

Který jest syn, jehož srdce by bolesti se nerozpuklo, pováží-li, že jsme my lidé příčinou slov těchto, jimiž Pán potupu a hanbu svou projadruje, a nad to i mnohé a nesčetné útrapy nám na mysl uvádí? A právě tato nevýslovná láska a pokora, kterou se Pán tak ponížil, že i hříšnou přirozenost lidskou na se vzal, a ji na potupné dřevo kříže připevnil, jest příčinou, že ti, kteří této pokory Páně užití chtějí, tak jsou oslaveni, že i jménem Kristovým honositi se mohou.

Ó, té zázračné a podivuhodné pokory Slova věčného, kteráž se vtělila, a kteráž člověčenství Kristovo tak povznesla, že s bytností božskou se sloučilo!

Ó, té podivuhodné a větší nad tuto pokory, že Bůhčlověk tak se ponizuje, že i s hříšníky se spojuje a bytnost jejich na se béře!

Ovšem jest ta okolnost, že věčné Slovo člověkem se stává, převelikým pokořením, jakéž kdo mysliti může; vždyť jest propast nezměrná mezi Bohem a tvorem. Avšak dlužno připomenouti, že tvor, s nímž se Slovo věčné spojilo, Maria Panna, jest tvor svatý, ano tvor přesvatý, prost všeho hřichu, v němž jest více milostí a darův a slávy, než mezi všemi nebeskými kůry. My pak, s nimiž se Slovo věčné spojuje, a jejichž přirozenost přijímá, jsme ubozí a nuzní hříšníci, obtíženi mnohými hřichy a nepravostmi. Jako odměna za to veliké snížení dostalo se lidem netušené cti a slávy, že jsou v Kristu vštípeni, že darův a milostí Kristových jsou účastni. Snížení Kristovo stalo se v době jeho hořkého utrpení. Naše povýšení a oslavení děje se při sv. přijímání. Z přetrpké žluči Kristovy vyšel přesladký med, kteréhož užíváme, hodně-li Svátost oltářní přijímáme. Hlad Páně připravil nám krmi chutnou, rány Kristovy jsou lékem zraněné duši naší. Obnažení Páně zhotovilo nám roucho svatební. Žízeň Kristova uchystala nám silicí nápoj. Pán byl posmíván a tupen v žaláři, aby sluha, jenž byl v temném žaláři držán, nejenom byl osvobozen, nýbrž i poctěn a oslaven a za Syna Božího přijat.

Okoušíme pokrmu sladkého, kdykoliv duše naše odpuštění hříchův a milost Boží přijímá. Ale uvážíme-li, že Kristus miloval nás až k smrti, k smrti totiž kříže, tu bývá duše naše takovou lahodou naplněna, že jest nám jako sv. Augustinovi, který ustavičně rozjímal o věčném úradku Páně, kterýmž pokolení lidské bylo vykoupěno. Sám Bůh pokolení lidské velmi poctil a oslavil, vždyť sám se za ně jako výkupné dal; neboť jakož člověk

byl přemožen, a sám záhubu věčnou zavinil, tak byl zase člověk, který zvíťezil, kleslého pozdvihl a zahubeného vykoupil. »Skrze hřích,« praví sv. Pavel, »přišla smrt na svět, a skrze člověka stalo se vykoupění mrtvých. Jako neposlušností jednoho člověka mnozí hříšníci učiněni jsou, tak poslušností jednoho mnozí jsou ospravedlněni.«

A tato sláva a čest pokolení lidského, jemuž dán Vykupitel, který člověkem se stal, byla velikým pokořením zlého ducha. Vždyť z toho právě rodu lidského (který ďábel přemohl), zase jedním byl přemožen, an mu kořist vyrval.

Tím pak spolu i Bůh velmi byl zveleben a oslaven. Tuto zjevila se nám Boží dobrota a láska. Vždyť Bůh tak svět miloval, že i jednorozeného Syna svého dal na vykoupění lidské, aby hříšníci s Bohem byli smířeni, aby nepřátelé učiněni byli přátely Božími, a aby ti, kteří pozbaveni byli dědictví života věčného, novým životem byli oblaženi. Kdo smí říci, že nad tato dobrodiní mohou býti ještě větší, anebo že by mohla nad tuto lásku býti lidem prokázána láska větší, anebo že by lidé mohli více ještě žádati?

Ježiš Kristus modlil se k nebeskému Otci: »Otče, chci, aby láska, kterou Mne miloval, byla v nich, a abych Já byl v nich.« Má tudíž láska, kterou Otec miloval Ježíše Krista, přejíti i na ty, kteří jsou s Kristem spojeni, milující se láskou vespolečnou.

Veliké tajemství, nevýslovné spojení, čest nezasloužená, že Kristus a člověk jsou jedno, a že Kristus, jenž spasil člověka, a za člověka prosí, sebe sama spasena činí a za sebe sama prosí. Kdo pochopí oslavu a čest člověkovu, kterouž jest vyvýšen, ne-li ten, jenž uvažuje a rozjímal, jak potupen a zhanoben byl

Bůhčověk pro spásu naši. Tuto třeba volati, jak volá apoštol: »Ó, toho věrného slova, kteréž všeho obli-

bení hodno jest!« Žij, duše má, a uznávej vděčně lásku a dobrotu Pána nebes, který z lásky k lidem umírá.

(Příště dále.)

Na neděli 5. po velikonoci.

„Proste, a vezmete, aby radost vaše byla dokonalá.“

(Jan 16, 24.)

le dnešního sv. evangelia domlouvá Pán Ježíš učeníkům svým, že po celý ten čas, co s ním obcovali, za nic Otce nebeského ve jménu jeho neprosili, a povzbuzuje a vybízí je, aby tak činili, an dí: »Amen, amen, pravím vám: Budete-li zač prositi Otce mého ve jménu mém, dáť vám. Až posavad jste za nic neprosili ve jménu mém: proste, a vezmete, aby radost vaše byla dokonalá.« (Jan 16, 23—25.)

A tak činí i církev svatá. Ona nám sice nedomlouvá, že bychom až posavad za nic ve jménu Ježíš neprosili; ale sama prosí a vybízí věřících svých ve dnech ku zvláštní prosebné pobožnosti ustanovených, aby i oni s ní prosili, by Otec nebeský milostivě od nás všecko odvrátiti ráčil, co by nám v plnění jeho svatě vůle překáželo.

Anoť ty dny křížové, kteréž církev svatá ustanovila, jsou jako živý výklad oné prosby Otčenáše, kterouž sám Pán Ježíš apoštoly své a jimi i nás naučil se modliti k Otci nebeskému, aby nás přede vším jiným zlého duše, jimž jediné hřích jest, uchovati, jakož i jeho následky od nás milostivě odvrátiti ráčil. A proto nedobře činí ti, kdož mohouce v křížových dnech prosebných průvodů se zúčastniti, přece se jich nezúčastňují, anebo docela jimi pohrdají.

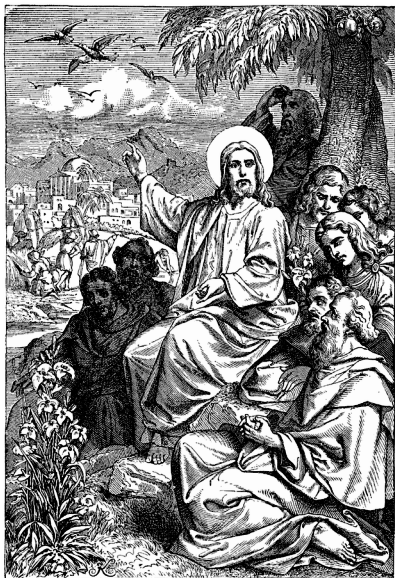
V Písmě svatém Starého Zákona, ve 4. knize král., ve 4. kapitole, čteme, že kdysi učeníci Eliseovi zasedli k obědu, ale sotva okusili pokrmu jim předloženého, zvolali: »Smřť v hrnci, muži Boží!«

I nemohli jísti.« Pokrm ten byl totiž připraven z lesních bylin a byliny ty byly velmi horké, ne-li zrovna jedovaté. A Eliseus, který nevěděl, z jakých bylin jest krmě připravena, nasypal do hrnce mouky, a pokrm ten byl ihned dobrý a chutný, »a nebylo více žádné hořkosti a otravuje nejen tělo, ale i duši. A koná-li církev svatá modlitby, aby Otec nebeský jed ten od nás milostivě odvrátiti ráčil, zdaž není i naší povinností, abychom s prosbami jejich spojili prosby své? proto řekl Pán Ježíš učeníkům svým: »Proste, a vezmete, aby radost vaše byla dokonalá.« (Jan 16, 24.) A svatí apoštolé prosili, a jak jim Pán Ježíš Přislíbil, vzali: zachovali duši svou a tisíce jiných od porušení uchovali, a o sv. Janu i víme, že ani jed mu neuškodil, kterýž mu bezbožníci píti dali.

Ó kdyby se to tak mělo, že by modlitba takový účinek měla, aby člověku ani jed neuškodil, kdyby k modlitbám věřících Pán Bůh ihned také všechny nemoce, krupobití, neúrodu, povodně, požáry, války a mor od lidí odvrátil, tu by ovšem velikou pošetilostí bylo, kdybychom takového účinného prostředku nechtěli užívat, anebo jím docela i pohrdali. Ale což ony se konají prosebné průvody na vyprošení odvrácení všeho zlého, a ono to zlé přece se vždy neodvrací, ba ono přikvácí často tam, kde lidé za odvrácení jeho právě nejvíce se modlili. Proč bychom tedy měli se modliti? Tak a podobně omlouvají nejedni křesťané sami sebe a často i pohrdají pobožností, kterouž církev svatá a nábožní věřící za odvrácení všeho zlého konají. Kristus Pán však řekl: »Proste, a vezmete, aby radost vaše byla dokonalá.« (Jan 16, 24.)

Nebé feme-li, oč prosíme, děje se často proto, že neprosíme ve jméno jeho; snad také proto, že neprosí s námi jiní, kteříž přece také celým svým životím jako všickni lidé na tu úrodu zemskou odkázáni jsou, neboť bez té

modlitby za odvrácení všeho tělesného zlého, prosíme nazvice, aby takové věci Otec nebeský od nás odvrátili ráčil, které by duši naší škodlivy byly a tudíž opravdovým zlem jsou. Slepec jeden dal se kdys přivésti ku hrobu sv. Tomáše

není ani chleba ani jiné výživy; anebo se to děje proto, že ten Otec nebeský není jako otec pozemský, kterýž nedá dítěti kámen, když by v nerozumu svém mělo jej za chléb, anebo hada, když by jej mělo za rybu, nebo štíra, když by jej mělo za vejce. Konajice prosebné

Kanterburského a prosil tu, aby Bůh jej na přimluvu svatého toho slepoty zbaviti ráčil. Důvěra slepce nezůstala bez výsledku. Slepec pojednou zázračně prozřel a těšil se nemálo z nabytého zraku. Když však později o milosti té rozjímal, vzpomněl si, že neměl prositi,

aby jej Bůh slepoty tělesné zbaviti ráčil, kdyby slepota ta duši jeho snad škoditi měla. I šel zase ku hrobu sv. Tomáše, a prosil, aby Bůh opět raději slepotou ranil oči jeho, kdyby se jimi nějakého hříchu měl dopustiti. A hle, mrak zase zastřel oči jeho, ale duše jeho pocítila všecku váhu slov Páně: »Lépeť jest tobě jednookému vjíti do života, nežli obě

oči majícímu uvrženu býti do pekelného ohně.« (Mat. 18, 9.) Nermoutil se nic pro slepotu svou, byl nábožně živ a nábožně i skonat lěše se, že duše jeho účastna bude Boha tváří v tvář viděti a z patření toho věčně a dokonale se radovati. Tak i my se modlivejme, abychom odměnu vzali a radost naše dokonalá byla. Amen.

Če st.

Y zahrádku žití jasným slunkem svítí česť,
tam v sterém leaku radost všude nítí česť.

Po keřích, stromech květů plno pučí,
i ze záhonků pestré zvedá kvítí česť.

Klid, spokojenost, štěstí, radost, blaho —
ty všecky může po kvétech tam zřítí česť.

Ó šťasten tvor, jenž může vždy tam dlíti,
kdež slunko svítí, jehož nelze vzítí — česť!

Jak nebě jasno! Jak to slunko hřeje!
Jak blaze zřítí, nad hlavou se skvíti čs.

Však hle, ten drak, jenž po obloze letí,
on jícnem rozpitým chce záf tu vpítí — česť!

On nedbá, koho vášeň jeho stihne,
on dál se na to jasné slunko fítí — česť!

To shaslo. V jícnu utonulo temném.
Ó běda, vždyť tvor potřebuje k žití česť!

Ó člověče, jenž česť tak drahou kalíš,
tím drakem býti, rci, proč chceš jen mítí česť!?

A. N. Sychrovský.

Na neděli 6. po velikonoci.

„Toto mluvil jsem vám, abyste, když přijde hodina, rozpomenuli se na to, že já jsem to pověděl vám.“
(Jan 16, 4.)

Byl člověk hospodář, kterýž vzdělal vinici, a opletl ji plotem a vykopal v ní lis a ustavěl věži, a pronajal ji vinařům a šel na cestu. A když se přiblížil čas ovoce, poslal služebníky své k vinařům, aby vzali užitky její. Vinaři pak zjímavše služebníky jeho, jednoho zmrskali, druhého zabili a jiného ukamenovali. Opět poslal jiných služebníků více nežli prve; i učinili jim též. Naposledy pak poslal k nim syna svého, rka: Ustydíte se syna mého. Vinaři pak užřevše syna řekli mezi sebou: Tentof jest dědic; pojďtež, zabíme jej a budeme mítí dědictví jeho. I chopivše jej, vy-

vedli ven z vinice a zabili. Protož až přijde pán vinice, co učiní vinařům těm? Řekli jemu: Zlé zatratí zle a vinici svou pronajme jiným vinařům, kteříž mu dají užitek časy svými.« (Mat. 21, 33—41.)

Toto podobenství pověděl Pán Ježíš kdysi ve chrámě knížatům kněžským a starším lidu, a ono zajisté se dobře hodí na doklad a i výklad dnešního svatého evangelia. Bůh sám jest ten hospodář, kterýž vzdělal vinici a pronajal vinařům. Vinaři jsou národ israelský, ježž Bůh sobě vyvolil, aby z něho vyšlo spasení veškerému pokolení lidskému, a služebníci, jež hospodář poslal k vinařům, aby užitek vzali, jsou proroci, i víme a sám Pán Ježíš to vytýkal zákonníkům a fariseům, kterak zle se zachoval k prorokům lid israelský.

Připomeňme sobě jen některé z těch proroků, na př. Mojžíše. Ten z domu královského musel se dáti na útěk, aby nebyl vydán v ruce těch, kteří za dobré zle jemu splatiti chtěli. A což prorok Eliáš? Zdaž i tomu nebylo utíkati na nad osudem jejich a plakal nad Jerusalémem, že zabíjel proroky a kamenoval ty, již k němu od nebeského Hospodáře posláni byli, aby v nejtěžších dobách byli lidu israelskému jako andělé strážní: aby neumělé poučovali, chybující napo-

horu 40 dní cesty vzdálenou, aby se tam ukryl před hněvem krále Achaba a manželky jeho Jezabely, kteříž úklady činili životu jeho proto, že jim vytýkal nepravostu jejich? Nejinak, ano ještě hůře vedlo se jiným prorokům, jež Bůh poslal k lidu svému. Sám Pán Ježíš žalostnil

mínali, výstrahy jim dávali, k poznání Boha a jeho svatě vůle je přiváděli, ze hříchů je kárali a na tresty Boží pamatovali, u nápravě života jim nápomocni byli, jim dobře radili, srdce jejich obměkčovali, cestu k lepší budoucnosti jim ukazovali a milosrdenství Boží jim vyprošovali.

A když posléze ten nebeský Hospodář poslal k vinařům samého jednorozeného Syna svého, kterýž vzav na sebe způsobu člověka chodě po zemi Judské všude dobře činil, pomáhal a hledal, aby spasil, co bylo zahynulo, jakéže uznalosti, jakého vděku, jaké odsluhy dostalo se jemu? Krev jeho tekoucí, smrt jeho na kříži dávají smutnou, ale určitou odpověď.

A že by s podobnou odměnou potkati se měli také vyvolení jeho apoštolé, to bylo daleko za myslí jejich, ale Pán Ježíš věděl, co je očekává, a proto je zavčas činí pozorný a praví jim: »Ven ze škol vyženou vás, anaf přichází hodina, že každý, kdož vás zabije, domnívati se bude, že byl tím Bohu sloužil.« (Jan 16, 2.) Avšak Pán Ježíš také zároveň zjevuje jim příčinu, proč tak lidé činiti budou, řka: »A to vám učiní, protože nepoznali ani Otce ani mne. Ale já jsem vám to mluvil, abyste se nehoršili, a

když přijde hodina, rozpomenuli se na to, že já jsem to pověděl vám.« (Jan 16, 1—4.) A na tato slova jako svatí apoštolé i my pamatovati máme, když vidíme, kterak svět až podnes odměňuje se těm, již praví jsou jeho dobrodinci, ustanovení a poslání k tomu, aby nás učili znáti Otce a Ježíše Krista, když vidíme, kterak se množí počet těch, kdož nejenom sami nechťi znáti ani Otce ani Ježíše Krista, ale i jiným v poznání tom brání, z rodin, ze společnosti a i ze škol a z učiva ducha křesťanského vypuzují a jemu na odpor se staví. Co učiní hospodář vinařům těm? »Zlé ztratí zle, a vinici svou pronajme jiným vinařům, kteříž mu dají užitek časy svými.« A protož važme si té vzácné vinice Hospodáře nebeského, a pracuj každý vedle povolání svého svědomitě na ní, a když přijde Pán její a shledá hojný užitek, nevezme ho, ale dá vinařům v odplatu věčnou. Amen.

F. K.

Katakomy římské

jasný důkaz pravosti svaté naší cirkve.

Píše Boh. Hendl. (č. d.)

orpěl pod Pontským Pilátem, ukřižován umřel a pohřben jest. Co nám sv. evangelisté o přehořkém utrpení a smrti Pána našeho Ježíše Krista vypravují, to věřili první křesťané pevně, jak vysvitá z výroků nejstarších spisovatelů církevních. Totéž vyznávali před katany pohanskými a utrpením Páně těšili se v ukrutných bolestech vlastních.

Pohledme nyní do katakomb, jak si tam starí křesťané utrpení Páně a jeho smrt znázorňovali. Veliké hoře způsobil Petr Pánu svému a mistru trojnásobným zapřením. V katakombě sv. Cyriaka vidíme nástěnný obraz a na něm Spasitele, an Petra varuje a zapření předpovídá. Vedle Pána stojí

kohout, o němž se Pán Ježíš zmínil. Petr jest celý ustrašený a ubezpečuje mistra svého, že raději s ním zemře, nežli by jej zapřel. Tentýž výjev zobrazen jest na jedné mramorové rakvi v katakombě Vatikánské. Obrazy takové byly zajisté v tehdejších dobách pronásledování zcela na místě; bylyť křesťanům neustálou výstrahou, aby nenásledovali Petra a v sebe větších mukách Krista Pána nezapřeli.

V coemeteriu sv. Praetesta vidíme velký obraz na omítce malovaný: představuje nám Krista Pána v plášti šarlatovém s korunou trnovou na svatě hlavě, kterak žoldnéři jej bičují a na trnovou korunu bijí, zcela dle vypravování sv. evangelisty Marka. (15, 17.)

Jedno z nejstarších vyobrazení utrpení Páně shledáváme na jedné rakvi mramorové v katakomkě Vatikánské. Přední strana jest v patero polí rozdělena; uprostřed viděti kříž, nad ním ve věnci monogram jména Kristova: na ramenách kříže sedí dvě holubice a zobají na věnci, čímž znázorněna jest naděje na nesmrtelnost skrze zásluhu Kristovy. V prvním poli po pravé straně soudí Pilát Spasitele, ve druhém vedou Ježíše k bičování, v třetím (po levé ruce) sází voják Kristu trnovou korunu na hlavu, a v posledním nese Pán těžký svůj kříž.

Nejvýznamnějším obrazem utrpení a smrti Páně jest kříž; vždyť na něm umřítí a takto naše vykoupění dokonati ráčil. Kříž byl pohanům i židům znamením hanby a potupy největší — a právě tento zvolil si Syn Boží, aby ukázal v utrpení svém lásku svou k nám; smrtí svou však posvětil Pán kříž a od té doby stalo se ze znamení potupného znamení posvátné — ze znamení hanby znamení nejvyšší cti, spasení. Proto také měli první křesťané kříž v úctě největší; dělali kříž na čele svém často s velikou zbožností a důvěrou; když roku 177. císař Mark Aurel přisně rozkázal, aby všichni, kdož modlám obětovati nechtějí, hroznou smrti sešli, přišla i dcera bývalého konsula Makaria, panna Glyceria, ozdobilší čelo své křížem, před soud a vyznala se, že jest křesťankou. Tázána jsouc, proč nemá také jako ostatní hořící lampu v rukou, odvětila: »Napsala jsem lampu svou, která nemůže shasnuta býti, na čele svém.« Po ukrutném trýznění hozena statečná panna tato divokým šelmám na pospasy. Církevní spisovatel Tertullian (nar. 160, † 240) píše: »Při každém kroku a pohybu, vycházejíce a vracějíce se, při

stole, v koupeli a cokoliv jiného činíce, znamenáme čelo své znamením kříže.«

Žijíce však mezi židy a pohany, nesměli křesťané kříž na veřejnost stavěti, nýbrž toliko v skrytosti a pod tajemnými značkami. Používali k tomu konci zprvu kotvice, jež rukověti podobu kříže dávali. Tím vyjadřovali zároveň svou naději ve vykupitelskou smrt Ježíše Krista.

Značku kříže T (řecké *t*) vsouvali rádi na hrobech svých zemřelých mezi písmeny jména. Tak nalezena jest náhrobní tabulka s nápisem

I R E T N E

(»Irene,« uprostřed kříž). Tím se značil hrob křesťanský.

Že měli křesťané dosti příčin, aby znamení kříže v tajnosti chovali a pohaně pohanů nevydávali, vidno z obrazu, jenž r. 1856. nalezen byl ve zříceninách císařských paláců na Palatinu. V příbytku otroků vyryt jest zběžně a neměle na zdi kříž a na něm člověk s oslí hlavou. Po levici viděti jiného člověka modlicího se; posilá totiž dle zvyku východního ukřižovanému rukou polibek. Oděv modlicího se prozrazuje otroka; pod obrazem naškrabán jest řecký nápis: »Alexamenos sebetai theon.« t. j. »Alexamenos klaní se Bohu.« Z toho jde na jevo, že mezi otroky v císařském paláci byl i křesťan, jménem Alexamenos, jemuž se druzí pro jeho úctu k sv. kříži posmívali. Aby také pohaně uslí a sv. kříž ochránili, užívali staří křesťané ponejvíce písmeny řecké X (*ch*), jakožto první ze slova **Christus**, do níž vsouvali písmenu I (*j*) jako první ze jména **Ježíš** na tento způsob:

Tak měli i jméno Spasitele i kříž, ovšem v jiné poloze, pohromadě, což očím pohanův ušlo. Na staré rakvi jakéhosi bednáře Tevera vidíme po jedné straně odznak

jeho řemesla, sud, po druhé jméno »Severus« a uprostřed ve věnci kříž se jménem Kristovým a první a poslední písmenou abecedy řecké.

SEBERV
S

Jak důmyslní byli staří naši předkové křesťanství u vyjadřování své víry a naděje! Takých obrazů je z dob pronáledování v katakombách mnoho, zejména na náhrobkách.

Od času slavného vítězství Konstantinova nad Maxentiem (311) došlo znamení sv. kříže i u veřejnosti větší účty.

Před rozhodnou bitvou u mostu Milvického před Římem obrátil se Konstantin — ač posud pohan — k Bohu křesťanskému s prosbou za vítězství nad sokem. A tu při slunce západu objevil se na obloze jasný kříž z paprsků slunečních a kolem nápis řecký (»en tutó nika«), t. j. »v tomto znamení z vítězís.« Udiven hleděl císař i vojsko na zázračný tento zjev. Hned druhého dne dal Konstantin drahocenný prapor zhotoviti — labarum jménem —, který křížem a jménem Kristovým ozdoben jest a za prapor říše římské pokládán byl. Pod tímto praporem kříže Páně podnikl pak bitvu s nepřítelem a zvíťazil slavně. Vítězství jeho bylo zároveň vítězstvím křesťanství nad pohanstvím, kříž Páně nemusil se více ukrývati, z podzemních kobek vnesen byl na světlo denní a staven v chrámech na oltáře a náhrobky, byť i posud v starobylé tajemné značce. Když pak císař křesťanství veřejným a státním náboženstvím učinil, smrt kříže zapověděl a tak v očích pohanů všecku potupu

s kříže sňal, začali křesťané znamení kříže odhalovati a zřejměji znázorňovati, vynechávajice X a podržujice jen

Ⲡ kříž s monogramem Krista. — Když pak kacír Arius božství Kristovo popíral (319), vyznávali pravověrní křesťané tento článek víry křížem s písmenami: první a poslední řecké abecedy, alfa a omega, v tento způsob:

Tak vyznávali viru svou, že Kristus je »Syn Boha živého.« Od časů těch vyskytuje se znamení sv. kříže zřejmě a nezahaleně u veřejnosti, neboť stalo se znamením cti a slávy. Krásně vyčtena jest myšlenka tato na obraze v křesťanské kapli katakomby sv. Pontiana. Viděti zde kříž, posázený perlami a drahokamy, z jehož pně vyrůstají četné růže. Na příčných ramenách visí na řetízecích písmena »alfa a omega,« nad nimiž stojí svícny se světlem. To vše znamená, že »Kristus Ukřižovaný jest Synem Božím a světlem světa.«

V dobách nejstarších užívali křesťané jen kříže prázdného bez těla Ukřižovaného na něm. Bylo toho potřeba, neboť panovala tehdy ještě modloslužba a křesťané vystříhali se všeho, co by je do podezření modloslužby uvrci mohlo. Místo Ukřižovaného zaujímal beránek, tento něžný obraz trpícího Spasitele. Sv. Jan Křtitel ukazuje na Pana Ježíše zvolal: »Ejhle, Beránek Boží, jenž snímá hříchy světa.« Ve Starém Zákoně byl beránek obětí od Boha nařizenou a měl zobrazovati obět Syna Božího na kříži. Beránek platí až posud u nás za obraz trpícího Spasitele a vidáme jej často v našich kostelích.

Nejstarší vypočtení beránka jest, an stojí na hoře, z níž v pramenech prýští voda. Dva jeleni — obraz to lidí

po pravdě prahnoucích — přicházejí a napájejí se u pramene pravdy. Přechasto má beránek i znamení kříže na čele. Obrazy takovéto pocházejí z třetího století po Kr., neboť nemají ještě kolem hlavy zář, která se teprve později vyskytuje.

Z toho vidíme zřejmě, že kříž Kristův byl prvním křesťanům obrazem přesvatým a předrahým, že jím vyznávali víru ve vykupitelskou smrt Syna Božího na dřevě kříže. Znamení kříže bývalo na křtu sv. a při sv. biřmování, jako nám, na čelo vtisknuto, znamením tímto žehnávali se častěji nežli my nyní. Znamením kříže žehnávali biskupové a kněží věřící, kdykoli na smrt za Krista

kráčeli, znamení toto bylo jim posilou a záštitou ve všech pokušeních, se znamením kříže umírali a toto znamení života stavěli na náhrobky své, ještě v hrobě dokazující, že kříž Kristův obzvláštním byl předmětem jejich víry, podkladem jejich naděje a výrazem jejich upřímné lásky ku Kristu Spasiteli — právě tak jako až posud činí všechny věrné a věřící dítky svaté církve katolické.

V úctě sv. kříže srovnává se církev naše s církví původní a obě vyznávají tím víru, že Syn Boží Ježíš Kristus trpěl, byl ukřižován a zemřel na vykoupení lidstva a že jen skrze Krista dojití lze spásy věčné.

(Přístět dále.)

Pohled na kříž.

Jediný pohled Kristův na Petra v síni Kaifášově dostačil, že poznal apoštol velikou vinu svou, a že hojnými slzami nejenom srdce své umyl, ale že nad to zůstal prvním mezi apoštoly, jakž mu Pán Ježíš slibil. A jakož pohled Kristův změnil srdce Petrovo, tak i nyní často jediný pohled na kříž může srdce hříšnikovo uvéstí na cestu dobrou, může mu rozžatí světlo, jimž poznává stav duše své. Jediný pohled na kříž dostačí, že hříšník, spěchající v záhubu věčnou, zastaví se a obrátí na cestu spásy. Jediný pohled ke kříži mnohdy dostačuje hříšníkovi, jenž se připravuje ku sv. zpovědi, že zkroušeně se vyzná, hříchův upřímně lituje a má opravdové předsevzetí, život polepsiti. Snad skutečná událost, tuto níže vypravovaná, čtenáře o pravdivosti hořejších slov ujistí.

V domě, který zevnější náherou jiným se nerovnal, a jenž byl vystaven v předměstí Sen Žermén v Paříži, žil v třetím poschodí setník ve výslužbě, který ve válce přišel o levou ruku.

Setník nebyl ani boháčem, ale nebyl

také chudšem. Veškeren čas věnoval umění a vědám. Jediný pohled na knihovnu setníkovu byl výmluvným svěděctvím, že knihy jsou nejmilejšími družkami jeho. Bylať knihovna setníkovu tak drahocenná, že snad i mnohý učenec takými a tak vzácnými knihami honositi se nemohl. Kromě toho byl příbytek setníkův ozdoben skvostným a drahocenným nábytkem.

Jako mladý důstojník pojal manželku zbožnou a rozšafnou, která sice již nebyla tak krásná, jako v mládí, anyž vlasy pobělely a tvář zvráskovatěla; avšak srdce její ještě touž láskou milovalo i Boha, i manžela.

Manželka setníkovu byla žena zbožná a Bohu oddaná, kteráž se snažila, aby klopoty a nesnáze života manželi svému oslazovala. Nikdy nezanedbala své ranní a večerní modlitby. Konalať ji obyčejně u lože, nad nímž visel kříž s obrazem ukřižovaného Spasitele. Kříž tento, který setník donesl ze Španělska, byl mistrovským dílem umění středověkého, a mnohé museum bylo by kříž ten draho zaplatilo. Vůbec musil uznati každý, kdo příbytek setníkův navštívil, a poněkud jenom se v něm rozhlédl, že přebývá v něm

rodina křesťanská. Také život setníkův byl pravidelný, anť pro každý den byl ustanoven jistý řád domácí.

Jenom jednou v roce změnil se denní řád, a sice z té příčiny, že setník s manželkou navštěvovali důstojníka, který také již byl na odpočinku, a ve Versailu přebýval. Časné z rána vyjžděli z domu a o půl noci se vraceli. Byt byl pečlivě uzamknut, vše bedlivě urovnáno, a pro ten den zůstal byt prázdný, poněvadž i děvče v ten den příbuzné navštěvovala.

Tato okolnost, že jednou v roce dům setníkův byl úplně prázdný, byla mnohým lidem dobře známa. Jednou, když zase setník navštívil přítele svého ve Versailu, stála v novinách pařížských druhého dne po vykonané návštěvě tato zpráva: »Zvláštní událost můžeme dnes zaznamenati. Setník na odpočinku X. odejel včera s paní na návštěvu do Versailu. Když se vrátili, upozorovali s nemalým ustrnutím, že všechny zámky byly pakličem odemknuty, stoly a skříně vylámaný, různé předměty cenné, peníze, drahokamy na zemi rozházeny, všude nelad a nepořádek, — ale ani nejmenší věc se neztratila. Váček s penězi ani nebyl rozvázán. Panuje domněnka, že zloděj buď strachem anebo nějakým šramotem tak byl polekán, že nemohl nic s sebou vzítí.«

Po dvou dnech doručen setnikovi list, který psán byl rukou zlodějovou, a v němž celá záhadná událost objasněna...

»Zítra nebude po mně v Paříži ani stopy, a v několika dnech popluji do Ameriky. Nevzal jsem z věcí Vašich ani nitky. Peníze Vaše jsem nechal nedotknuty, ač jsem jich velmi potřeboval... Měl jsem již všechno připraveno, co jsem chtěl vzítí, a ještě jsem se jednou roz-

hlédl po příbytku, abych se přesvědčil, že jsem nic nezapomněl; chtěl jsem všechny cenné věci mítí. I utkvěly oči mé také na kříži a na Kristu, který s kříže, zavěšeném nad ložem, na mne hleděl. Tento pohled mne zastránil tak, že jsem se na celém těle chvěl. Když jsem byl v letech chlapeckých, viděl jsem mrtvou paní, na jejížto prsou právě takový kříž spočíval. Tato paní byla má matka. Ležela na loži, zahalena dlouhým, bílým rubášem. Ruce její, křížem na prsou složené, objímaly kříž. Pohlížel jsem na rozpjaté ruce Kristovy, na hlavu, trním zbodenou, na rány krvavé, — pak jsem viděl v duchu bledou, usužovanou tvář matčinu, zdálo se mi, že s oči řinou hojné slzy... Rozechvén a ustrašen couval jsem, upíraje zrak ku kříži, an mráz celým tělem mým probíhal. I couval jsem ustavičně ke dveřím, abych se skryl před křížem a před uslným zrakem matčiným... Má matka byla zbožná a rozšafná žena, i otec můj byl řádný vojin. Zdálo se mi v této chvíli, že nejenom Bůh, nýbrž i rodiče s nebe na mne patří. Ustrašen a polekán padl jsem na kolena, prolévaje hojné slzy. Konečně jsem utekl. Věděl jsem, kdy se vrátíte, i chtěl jsem nepřítomnosti Vaší ku provedení nekalého úmyslu použítí.«

Můžeme se ne bezdůvodně domýšleti, že skutečně zloděj z nepřítomnosti setnikovy měl užitek, an zajisté pohled na ukřižovaného Pána Ježíše nejenom strachem, nýbrž i lítostí srdce naplnil, a že poznal hříšný stav duše své.

Tak i nám dobou touto pohled ku kříži otevře zrak duchovní, abychom poznali hříchy své a po vykonané zpovědi zase pravou cestou k nebesům kráčeli.

Různé zprávy a drobnosti.

Dobry recept, sestaven ze spisů cti-hodného doktora sv. Bernarda a znamenitého lékárníka sv. Františka Saleského: Abyš měl dobré a stále zdraví těla i duše, vezmi kořinky viry, zelené listí naděje, růže lásky, kadidlo lítosti, myrrhu sebezapírání, dřevo ze sv. kříže (denní

utrpení). Svaž to všechno do otýpečky odevzdanosti do vůle Boží, dej to do nádoby pobožnosti, polej to vínem svaté radosti a vodou střídmosti a přistav nádobu k ohni lásky Boží, aby všechno se uvarilo; na to postav nádobu na chladné místo rozjímání a přikrej to

příklopkou mlčelivosti. Budeš-li ráno a večer pít z tohoto nápoje jeden šáleček, budeš zdrav na těle i na duši, čehož ti z celého srdce přeji.

Nezapírej rodičů svých. V Pánu zesnulý Overberg, daleko široko známý jako výborný učitel a vychovatel jakož i spisovatel katechismu a jiných dobrých knih, byl synem obyčejných venkovských manželů. Pro velikou zbožnost a pro mnohé zásluhy dosáhl Overberg vysokých důstojností. Ale i v povýšení svém nazýval se vždycky: »Bernard Overberg, učitel na normalní škole.« Jednou byl od vznešeného pána v Monastýru pozván k obědu. Již chtěl jít; tu přišla k němu návštěvou staříčka jeho matka. Overberg hned se omluvil u vznešeného hostitele, že nemůže přijít, protože právě přišla k němu matka. Vznešený pán zase vzkázal mu, že to není žádná omluva, aby jen přišel i s matkou svou. Overberg tedy vzal svou matičku a šel s ní k obědu do slechtického zámku. Domácí pán je velmi vlídně přivítal a staré matce Overbergové první místo při stole vykázal, řka: »Taková matka, která tak hodného syna vychovala, zasluhuje na prvním místě býti.«

Bůh nenechá se posmívati. Z Košice v Uhrách, tak vypravuje v Linci vydávaný časopis, oznamuje se toto: Do domu Ladislava Vargy přišel k večeri také stavitel Josef Novák. Nastala veliká bouře. Domácí hospodyně se při každém zablesknutí pokřižovala. Tomu se Josef Novák smál řka, že by rád od blesku umřel. V tom se strašně zablesklo, hrozně zahřmělo, tak že celý dům se otřásl až v základech; světlo ve světnici zhaslo a všichni přítomní byli k zemi poraženi. Když přinesli světlo, shledáno, že Josef Novák jest mrtev, majitel domu ochromen, ostatní členové rodiny bleskem trochu zastížení a jen hospodyně zůstala ušetřena.

Přímluva Marie Panny. Roku 1508. byl jistý občan z Modeny, Fabrizio Padovani, obžalován. Při mučení, v bolestech velikých přiznal se k věcem, kterých nikdy neučinil a byl nevinen. Byl proto na smrt odsouzen. Kněz o nevinosti jeho přesvědčen radil ubohému, aby se utekl k Madonně ve Viterbo. Na popravě ještě jednou dovolával se nevinosti své a prosil shromážděný lid,

aby se s ním pomodlili jedno »Zdravas Maria,« aby mu při smrti k pomoci přispěla. Lid poklekl a modlil se nahlas. Kat položil oprátku na krk odsouzenému a odtáhl pod ním žebřík. Provaz se přetrhl a šibenice se zlámala, kat padl na zem. Šibenici opět postavili, ale opět se srotila. Teď volal lid: »Zázrak, zázrak!« Kat zkoušel ještě jednou umění své popravné, když tu šibenice na kusy se rozbila. Lid žádal, aby se s popravou počkalo a znova se vyšetřovalo. A hle, nevina občana dokázaná přišla na jevo! Padovani na poděkování přinesl blahoslavené Panně krásnou obět.

Naši časové jsou již proto zlí, že většina lidí sobě vespolek škodí, jeden druhého snižuje, jeden o druhém jen zlé myslí, mluví, jeden druhého krivě podezřívá, jeden druhému se posmívá, místo aby se vespolek milovali, sobě prospívali, sebe chtěli. Lásku do srdcí! A hned bude lépe!

Vážné napomenutí. Jistý benediktin, P. Ed. H., vypravuje ze svých zkušeností toto: Byl jsem jednou zaopatřit jistého otce. Po přijetí sv. Svátostí namáhal se nemocný, aby svým dětem jistě napomenutí na srdce vložil. Děti přistoupily k posteli umírajícího otce a tento k nim promluvil tak vážně, že až dosud na to vzpomínám. »Děti, neposlouchejte v životě vašem své hlavy, poslouchejte matku, poslouchejte kněze, tak žádá Bůh. My nejsme svými pány, jako bychom mohli a směli dělati, co chceme a co by nás těšilo. Jest nad námi Pán, Pán nebes a země, tomu náležíme, podle jeho vůle se řídití máme, jinak bychom nešťastnými byli pro čas i věčnost. Já bych vás rád viděl vždy šťastnými, proto vás naposledy napomínám; číňte, co jsem vám pravil, a ulehčíte mi hodinku smrti!«

Co jistý katolický kněz pro chudobu činí. Francouzská akademie umění a vědy přirkla jistému knězi jen pro jeho dobročinnost odměnu 15.000 franků s uznáním jeho »neobyčejného sebezapírání.« Kněz 72letý, jménem Rambaud z Lyonu, věnuje od svého 26. roku všecko své ohromné jmění po otci jenom chudobným, asi 200.000 až 240.000 franků. To obětuje na vychování chudobných, zanedbaných dětí, zanedbané mládeže, kterou vyhledává v nejspínavějších koutech, aby

z nich vchoval pořádné občany. Pro 500 chudobných, ale pilných, starých dělníků svého rodného města postavil slušná obydlí a postaral se dobře o zaopatření jejich. — Ovšem to nemůže každý kněz činiti, nemaje takových prostředků; ale naše kněžstvo činí mnoho pro zlepšení sociální bídy.

Škola beznáboženská vede k divokosti. Francouzský ministr kultu, Portalis, za Napoleona I. pronesl v zákonodárném parlamentě dne 4. dubna 1804 tato památná slova: »Žádné vyučování bez vychování a žádné vychování bez mravnosti a náboženství. Učitelé mluvili do pouště pravice, že ve škole nesmí o náboženství býti mluveno. Vyučování od 10 let rovná se nicce. Potřebí jest náboženství učiniti základem vychování. Bez toho dítky propadnou nejnebezpečnější lenosti a rozpustilosti. Jsou bez pojmu o Bohu, o právu a bezpráví. Odtud nespolečenské, surové mravy, odtud divoký lid. Porovnáme-li, co vyučování jest, s tím, co by mělo býti, musíme nad budoucím pokolením splakati.« Tato slova jsou také pro naši dobu velmi poučná.

Sv. Josef, ochrance v nouzi. Roku 1631. počal Vesuv strašně oheň a popel chrlít z velikého jícnu svého. Ohnivá láva jako povodně rozlévala se po blízkých dědinách a městech. V jedné z těchto osad bydlela žena Kamilla, která velmi sv. Josefa uctívala. Měla u sebe malého chlapečka, jménem Josefa. Aby se před hrnoucí se lávou zachránila, vzala dítě do náručí a utíkala. Brzy však viděla před sebou skálu z moře vyčnívající a za sebou blížící se proud horké lávy. Nyní nevěděla, co činit. Před sebou horu nebo propast moře, za sebou jistou smrt spalenu byti ohnivou lávou. V této chvíli vzpomněta si na mocného ochrance. »Svatý Josefe,« prosila vroucně, »odpoučím tobě tohoto malého Josifka, musíš jej zachránit!« To pověděvši, položila dítě rychle na vyčnívající skálu, sama pak pevně důvěřujíc v pomoc sv. Josefa, skočila s vysoké té skály do moře. Poštětilo se jí, místo do moře spadla do měkkého písku na břehu, aniž by si byla ublížila. Byla zachráněna, ale co s dítkem, které na skále zanechala v obět ohnivě spouště? Tato myšlenka ji hrozně trápila. Vstala a běžela směrem, kde

chlapece zanechala, oplakávajíc toto veliké neštěstí. Najednou slyší jméno své volati. Byl to hlas chlapečka, jenž pln radosti naproti jí běžel. »Ó Bože!« volala Kamilla a milé dítě do náručí uchopila. »Kdo tě zachránil z toho moře ohnivého?« — »Byl to svatý Josef,« dí na to dítě s úsměvem. »On mne vzal za ruku a vedl mne, kde jsem tě našel.« Po těchto slovech padla zbožná žena na kolena a radostí plačíc děkovala z toho srdce mocnému ochranci sv. Josefu za dvojí zachránění, dítku a sebe.

O'Connell, veliký osvoboditel zubozemých Irčanů, byl velikým vlastencem a zároveň rozhodným katolíkem. Bojoval netoliko o svobodu svého národa, ale zároveň o svobodu svatě víry katolické, od Angličanů potlačované. S láskou ku vlasti a ku svobodě národa pojila se v duši jeho veliká oddanost k víře a vroucí láska k církvi katolické. Uprostřed velikých starostí a přemnohých prací býval O'Connell každého dne přítomen mši sv.; nejednou v týdně přistupoval též ke stolu Páně, posiluje se takto posilou s nebe k důležitým pracím velikého povolání svého. Proslavený řečník, jenž mocí slova otřásal základními sloupy říše anglické, nic se neostýchal vyjiti ze sněmovny, zajiti do katolické kaple a tu na kolenuch modliti se růženec ke cti Panny a Královny nebeské Marie. Před jeho výtečným duchem kořily se nejvýtečnější hlavy v Anglii a Irsku; O'Connell zajisté svým ostrovtipem pronikal sebe důkladnější výmysl lidský, ale týž duch O'Connellův kořil se hluboko před zjevenou pravdou Boží. Zákony této víry byly pravidlem jeho veškerého života a počínání, ano i politika, již se řídil, zakládala se na těchto zákonech. Oddán jsa celou duší svatě víře, v kteréž byl našel světla i síly, prameny pravdy i podněty ke svatě lásce. Uměl se O'Connell šťastně vyhnouti všeliké zášti proti jinověrcům. Srdečná zbožnost bez pokrytectví, skromnost v jednání bez přetvářky, uslechtilost celé povahy, úslužnost ke každému, účinnivá láska k bližnímu, bezúhonnost mravův i života byly ovocem příkladné jeho oddanosti. Láska, kterou se naučil milovati pravdu, činila pak jej apoštolem, neobyčejná výmluvnost slovním obrancem církve katolické. Skonal v Janově dne 15. května 1847.

Milodary božského Srdce Páně.

Z Brna. Jsem ošetřovatelkou nemocných. Sama však jsem těžce onemocněla: bolesti v noze byly tak veliké, že po šest měsíců nemohla jsem vstáti, ba bez pomoci ani obrátiti jsem se nemohla. Ke všemu tomu ještě lékař řekl, že mně není pomoci; všichni pravili, že budu musít ze služby. V této veliké nesnázi učinila jsem slib, že vykonám devítidenní pobožnost ke sv. Josefu a že, bude-li uzdravena, uveřejním to ve »Škole B. S. P.« Když jsem pobožnost vykonala, ve 14 dnech se mně velice ulevilo: bolest odešla úplně, slabost sice nějaký čas zůstala, ale brzy pomínila také. To všechno netrvalo ani měsíc. Nyní už dlouho mohu své povinnosti v nemocnici řádně zastávat. Sláva a díky božskému Srdci Pána Ježíše!

M. R.

Z farnosti Tvaroženské. Jistá osoba vzdává nejsrdečnější díky sv. Antonínu Paduanskému za vyslyšení prosby v jisté záležitosti.

A. V.

Z Brumovic. Plním tímto slib svůj vzdávajíc božskému Srdci Páně a svatému Antonínu dík svůj za vyslyšení proseb v jisté záležitosti.

R. H.

Z Penčíc. Vroucí díky nejbl. Panně Marii a sv. Josefu za uzdravení z těžké nemoci po vykonané devítidenní pobožnosti.

J. T.

Z Čech. Z Č. B. Dle slibu učiněného darovala jistá ctitelkyně Mariánská »Matici Svatohostýnské« 10 zl. na poděkování Rodičce Boží za pomoc v nesnázi.

P. Ant. C. St. . . .

Z Brna. Byl jsem delší čas bez zaměstnání. Veškerá moje námaha o obdržení jiného zaměstnání zůstala bezvýslednou. V tísní své utekl jsem se k nejsv. Srdci Pána Ježíše a blah. Panny Marie slíbit, že, bude-li mi pomoheno, oznámím to ve »Škole B. S. P.« A hle, prosba má nebyla oslyšena. Brzy jsem obdržel zase zaměstnání. Činím tímto milou svou povinnost povzbuzuje ty, kteří v tísní se nalézají, aby jen zde útočiště své hledali. Chváleno a velebeno buďž nejsv. Srdce Pána Ježíše a blahoslavené Panny Marie!

J. M. H.

Z Králové Hradce. Plnicé slib svůj vzdáváme veřejně díky nejsv. Srdci Páně, neposkrvrněnému Srdci Panny Marie, svatému Josefu a sv. Janu Nepomuckému za vyslyšení prosby.

Školáké sestry.

Z R. u Přerova. Plnic tímto slib vzdávám tisíceré díky božskému Srdci Páně a přečistému Srdci Marie Panny jakož i sv. Josefu, pěstounu Páně, za odvrácení nemoci jakož i za uzdravení mé sestry.

A. P.

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Podává Pl. Buchta.

Řím a Itálie. Italské ministerstvo předložilo komoře »zelenou« knihu, ve které se nacházejí listinné doklady, týkající se události v Habeši. List »Itálie« provádí z těchto dokumentů důkaz, že Crispi samojediný zavinil porážku Italů v Africe, a žádá na tom základě, aby za neblahé ty události nebyl více činěn odpovědným generál Baratieri. Král Humbert však nijak se nemůže rozloučit se svým drahým Crispim. Jak se oznamuje, povolal ho telegraficky z Neapole do Říma, a celou hodinu se s ním radil, při čemž jej ujistil, že nynějšímu kabinetu nedá svolení k rozpuštění komory. Spočívá-li to

na pravdě, pak by Rudini udělal nejlépe, kdyby odstoupil okamžitě, neboť král patrně čeká na okamžik, aby mohl svého starého služebníka opět povolati. Italskému národu musí se dáti svědectví, že se v těchto těžkých dobách choval s obětavostí a oddaností tak poctivou a věrnou, že to při jeho revoluční minulosti až zaráží. Pro budoucnost ovšem jest ještě otázkou, do jaké míry tohoto druhu napjetí dá se nad stav přítomný provésti, a jak dlouho i s jakými následky vydrží! V Africe dosud panuje kolísavé a různé vykládané jednání o uzavření čestného míru, o vítězstvích zprávy podávati nelze,

a proto mnohé listy italské ku podivu si libují v útočivém láteření, jehož předmětem učiněna dokonce výprava ruského červeného kříže do Habeše a Neapole. Řádění toto nelze než krátce nazvati ohavným, zvláště když se povází, v jak bídném stavu se na dotčených místech všecka vojenská a také zdravotní opatření nacházejí. Nelze ani dost málo pochybovati, že ranění vojáci v Neapoli i jinde budou rádi, když přijdou ošetřovateli z ciziny, pro zajaté v Habeši znamená však příchod Rusů poloviční vysvobození a přemnohým asi záchranu před smrtí a utrpením. — Německý císař Vilém, jenž nedávno meškal v Neapoli, navštívil kardinála San Felice. Mluvili spolu též o sv. Otci, o němž se císař s velikou úctou vyslovil, načež odvětil kardinál: »D o u f á m, že j e d n o h o dne shledám se s Vaším Veličenstvem v postavení lepším. V o k a m ž i k u t o m t o p r o s i m B o h a, a b y V a š e V e l i c e n s t v o p r a v d u v i d ě l o t a k, j a k j i v i d í m j á.« Kardinál mluvil o pravdě, jejíž sloupem a utvrzením jest církev katolická. Staré proroctví praví, že národ německý opět se navrátí do lůna církve, a že stádo zbloudilé zase najde a uzná svého pastýře, počínání pak jeho panovníka právě zmíněné pod tímto zřetelem není proto bez znamenitého významu, jemuž nasvědčuje také samo vzrušení, které vyvolala událost přítomná v době nynější, církvi nepřátelské nad pomyslení.

Rakousko. Odpor proti komediantské oslavě 1000letého trvání říše maďarské vzmáhá se mezi lidem v **Uhrách** víc a více. »Magyar Néplap« na příklad píše: »Ne, my se nemůžeme radovati, my nemůžeme světiti svátků! Nám nesluší sváteční oblek. Nám patří šat nejhlubšího smutku. Nikoli veselost, ale zkromoucenost a smutek jsou naším údělem. A jenom tehdy se zaradujeme, až se osud vlasti a jejího lidu zjizná!« Ne na oslavu památky zmíněné, ale na podnět její ustanoven jest na letošek sjezd katolíků v uherských. Zástupcové 120 různých katolických spolkův účastnili se porady, jež byla konána v katolické besedě v Pešti. Zvolen byl 100členný výbor, jenž provede všechny práce přípravné. Sjezd jest chystán na 21. a

22. srpen t. r. Jednáno bude též o katolickém tisku a literatuře, o katolických spolcích vůbec a dělnických zvláště a o jednotách náboženských a dobročinných. — List »Alkotmány« oznamuje prý z hodnověrného pramene, že v ministerstvu vnitra obírají se úvahou, neměly-li by matriky církevní býti vedeny opět — kněžstvem, a sice za určitou roční odměnu. Bylo prý to dříve přece jen lepší a spolehlivější, nežli nyní, kdy matrikářem může býti a také skutečně jest člověk opravdu leccjaký. Maďarie chce nyní tedy zavéstí správu matrik asi takovou, jakou mají v Anglii a Španělsku. Zmíněný list vážně tvrdí, že jeho zpráva jest úplně spolehlivá. —

Francie. Dle posledního úředního sčítání jest ve Francii 23.000 svobodných zednářů, kteří již přes 20 let pronásledují francouzské katolíky, protože nejsou svorní, ač dle výroku ministerského mají katolíci při volbách vždy většinu, a kdyby byli sjednoceni, mohli by mítí vládu takovou, jakou by si přáli. »Francouzští katolíci,« píše jeden kněz v Peuple Français, »jsou podobní údům rodiny, kteří nedbají o to, že se jim byt sboří, protože se nemohou dohodnouti, čím by děravou střechu měli pokrýti.« V té chvíli, kdy se francouzští katolíci sjednotí, byt i katolíci vlašní s nimi se nespojí, dobudou skvělého vítězství a nikdo jim neodolá. Proto také sv. Otec Lev XIII. radí katolíkům francouzským, aby i pod nynější vládou se sjednotili, jho zednářské svrhli a vlast svou z hrůzovlády zednářské vybavili. A jest již svrchovaný čas, neboť zednáři čím dále drzejší, hněv a zášť proti Církvi dávají zřejmé na jevo, každá nová vláda zednářská více si troufá, až na konec kommunardi ve Francii první slovo povedou. Vždyť na posledním kongressu zednářském v Londýně veřejně zednáři prohlásili, co zamýšlejí, že chtějí totiž světské vladáře odstraniti, všude zavéstí republikánské zřízení a že nádherný chrám na Montmartru, zasvěcený Srdci Ježíšovu, změněn bude ve chrám zednářský. Neuposlechnou-li katolíci francouzští varovného hlasu sv. Otce, jenž s trůnu svého vidí okem bystrým do daleké budoucnosti, a nesjednotí-li se v poslední chvíli, pak jim není ani rady, ani pomoci.

Německo. Vídeňský Vaterland oznamuje, že biskup osnabrúcký zažádal, aby dovoleno bylo v Osnabrúcku usazení několika Františkánů, jelikož se tam citelně nedostává patřičných sil duchovenských. Pruský ministr kultu však toto povolení odepřel pod záminkou, že by tím byl porušen konfessionální mír. Jest ku podivu, jak citliví jsou protestanté, že nemohou snést ani pohledu na oděv řeholní!

Žal v samotě.

ěžké mraky mysl tíží,
paprsk energie přehá,
fantasie v sny se hříží,
v černé sny jak noc a hroby.

Srdce lká a zas se zlobí,
netratí se zkázy mrcha,
dále všecku snahu drobí,
tak že klesá noha, ruka.

Hrozná muka! Hrozná muka!
Kéž již spadne svěží sprcha,
zpráhlé srdce jak zem puká;
vždyť ho nikdo nezalévá!

A. N. Sychrovský.

Nyní jest mi jako těm, kteří přijdou na trh; za málo peněz nakoupí mnoho zboží. Já pak nyní jdu, abych za nepatrné utrpení koupil si království věčné.

Umírající řeholník.

Jen zmužilost! S málo trpělivostí zaplatil kající lotr všechny svůj dluh a koupil si království nebeské.

Jistý poustevník.

Dokonalí neprosí Pána, aby je od utrpení a soužení osvobodil, oni touží po nich a váží si jich tak, jako světáci zlata a drahokamů sobě váží. Vědí dobře, že v čas soužení mohou snadno zbohatnouti.

Sv. Terezie.

Člověk přináší všude sebe sama, a bída následuje ho jako stín.

Sv. František Sales.

Poutě Mariánské.

Spoutěmi setkáváme se od nejstarších dob, a to u všech národů. Řečtí i římské spisovatelé vypravují, že měli místa, zvláštním památkám svého náboženství zasvěcené, kteráž i hojně navštěvovali. Turci putují do Mekky. U židů bylo docela zákonem nařizeno každému mužskému třikrát za rok před Pánem Bohem se ukázati. Hlavním cílem poutí a slavností židovských bylo město svaté Jerusálém. Proto víme ze svatého evangelia, kterak i Pán Ježíš ve dvanáctém roce putoval se svou Matkou Marií a s pěstounem Josefem do Jerusálema na slavnost. Později častěji Pán Ježíš i s učeníky svými putovával od svatého města, až konečně dokonal na dřevě kříže na hoře Kalvarii u Jerusálema. Nyní se stal Jerusálém tím více místem památným pro křesťany, kteří rádi putovali ze všech končin světa do svaté země, aby uctili místa Spasitelem posvěcená, jako Betléem, Nazaret, Jerusálém a jiná. Zvláště vynikají veliké poutě do svaté země z Evropy. Ku příkladu Jindřich Zdík, biskup z Moravy, podnikl r. 1123. jako mladík pouť do Jerusálema, kdež duch zvědavého a chápavého mladíka na cestě znamenitými vědomostmi se obohatil

a pobožná mysl jeho na posvátné půdě nejdražší krvi Spasitele pokropené ukojení všech tužeb došla. (Tak Kosmas.) Náš milovaný císař pán byl též poutníkem do svatě země; jeho příkladná zbožnost pohnula i Turky, že nyní dají křesťanským poutníkům pokoj, když navštíví svatá místa křížové cesty. A letos opět tak vznešený poutník navštívil svatě město, arcivévoda Karel Ludvik s celou rodinou svou. Poutě dobře konané, s dobrým úmyslem, vždy dobře působí na osvěžení víry svatě. Zvláště některá místa těšila a těší se dosud velikým poutím, jsou to mimo Jerusálém, Řím, Kompostella ve Španělsku zvláště místa nejblahoslavenější Rodičce Boží zasvěcená, kam lid křesťanský nejraději putovává, jako do Loreta, do Lúrd, Einsiedlu, do Maria-Celle, na Svatou Horu, do Čenstochova, u nás na svatý Hostýn, do Tuřan, na svatý Kopeček, do Křtin, na Vranov, do Frýdku, do Sloupu, do Žarošic, do Provodova, na Velehrad, kde přemnozí nalezli vyslyšení proseb svých. Na mnohých místech dosud Máti Boží divy tvoří. Jak velebné to byly doby, kdy tisíce a tisíce zbožných poutníků ze všech krajin naší drahé vlasti za písni nadšených vstupovali do Marianských svatyň! S jakou radostí až dosud lid náš zbbžný putuje na poutní místa Marianská! Nesmíte se nechat mýlit všelijakými narážkami nekřesťanských lidí, kteří zavrhují poutě, za to však velebí výlety rozličné, kde se nejméně pomýšlí na modlitbu, ale více na hříchy a utrácení často těžce vydělaných peněz.

Nedbejte takových zlých posměvačů. Milujte a važte si posvátných míst památných naší milé vlasti. Putujte rádi a zbožně na místa taková za modlení a zpěvu nábožného, k čemuž nejlépe poslouží „Poutní kniha,“ vydaná Dědictvím Cyrillo-Methodějským v Brně.

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vsí zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za rozkvět poutí Marianských ve vlasti naší, a na všechny úmysly, jež odporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastráž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, řiší rakouskou a vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrono ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. 1891.)

Svatý Michaeli archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v červnu: Spojení katolíků.

Ó Ježíši! Spasiteli lidstva! Otevři mi Tvé Srdce, bránu života a pramen milosti, abych Tě poznati a spasitelné vody pravých etností piti mohl! (P. Alvarez.)

Trp!

Znáš tíží slova, jemuž duch se brání, trp?
Před nímž tak tělo kůže svoji chrání, trp?

A přece děl svým příkladem i slovem
sám Spasitel na poušti světa lání: Trp!

On s kříže volá v nekonečných mukách,
an bolestí jen hlavu na bok sklání: Trp!

Ó viz tu hlavu, rozedranou trním,
jež zarývá se do čela i skrání! Trp!

Ó viz to oko, božské jeho oko,
jak na svět zírá v lásky plném plání! Trp!

Ó viz to Srdce, probodené Srdce,
co dí, když vojník kopí hrot doň vhání? Trp!

Co z ráje vyhnán, člověk bloudí světem,
krok ozvěnou zní v té pusté pláni: Trp!

Tot' osud náš v tom údolí slz plném,
zda pomůže co plané nařikání? Trp!

Tak útrapou jen dojdeme zas blaha,
v tom zásluha a trest je pro reptání! Trp!

Nuž, hodne-li tě hrot těch slov kdy v srdce,
tož vždy jen z lásky mužně, bez zoufání trp!

A. N. Sychrovský.

Srdce Ježíšovo, kopím probodené, smiluj se nad námi!

(Slova z litanie o Srdci Páně.)

Není díla Božího, byť sebe menšího, kteréž by bylo bez účelu. To by se nesrovnávalo s velikou moudrostí Boží, jež nejnepatrnějším věcem největší důležitost přikládá. Toto pak nejvíce svědčí životu a umučení Páně. Neboť v něm se nevyskytuje ničeho, co by bylo nahodilé, bez úmyslu a účelu; všecko jest veledůležité, každý krok, každé slovo,

každé utrpení, pročež také probodnutí boku a Srdce Ježíšova není bez významu a úmyslu. Proč asi nechal božský Spasitel Srdce své prokláti a otevřítí? Prosa srvechu uvedená vybízí tě, milý čtenáři, abys uvážil, proč se tak stalo.

Předně Spasitel chtěl nás ubezpečiti, že skutečně umřel, a takto posilniti naši víru ve své božství, kteréž v následujícím z mrtvých vstání se jevílo. I jeho ukřižovatelé měli tentýž úmysl, když Srdce

Jeho prokláli. Bylot u Židův obyčejem, zločincům ukřižovaným zlámati hnáty, aby nastala smrt zjištěna byla. Proto zlámány kosti obou lotrů, kteří s Ježíšem ukřižováni byli. I jemu chtěli podobně činiti, ale poznavše, že již zemřel, upustili od toho obyčeje. Za to však jeden z nich chopiv se kopí, vrazil je do boku Páně, a hned vytekla krev a voda. Srdce jest jako středisko lidského života; dokavad srdce bije, tělo ještě žije. Pakli jest srdce usmrceno, také všecken život z těla zmizel.

Když tedy onen vojn Srdce Ježíšovo kopím probodl, zajisté volil nejlepší způsob, kterým se mohl spolehlivě přesvědčiti o jeho smrti. Tent byl také úmysl Spasitelův, když připustil ono probodnutí. Chtěltě nás úplně přesvědčiti, že skutečně na kříži umřel — že mrtev byl. Když tedy Srdce jeho probodeno bylo, když z něho tekly krev a voda — tyto spolehlivé důkazy smrti — již nikdo nemohl tvrditi, že jen zdánlivě umřel. Než Spasitel neměl mrtev zůstati, nýbrž měl opět k životu vzkříšen býti, a to vlastní moci svou, což se třetího dne po jeho smrti skutečně stalo. Takto Ježíš skutkem dokázal, co dříve řekl: »Mám moc život svůj dáti a mám moc jej zase vzíti.« (Jan 10, 18.) Z mrtvých vstáním dokázal Kristus Pán své božství. A proto apoštol národů nazývá je základem celého křesťanství, když ke Korintským takto píše: »Nevstal-li Kristus z mrtvých, marné jest kázání naše, marná i víra vaše..., neboť ještě jste v hříších.« (1. Kor. 15, 14, 17.) — Z mrtvých vstání jest základ naší víry, probodnutí a oživení božského Srdce utvrzuje tuto víru. Jakými díky jsme již proto povinni tomuto Srdci, jemuž nebylo dosti z lásky za nás umříti, ale chtělo i po smrti býti probodnuto, aby utvrdilo víru naši.

Milý čtenáři, kdykoli tedy pohlédneš na obraz tohoto božského Srdce, obnov

v sobě víru a zapuď z mysli své veškeré pochybnosti.

Jiná příčina, proč Ježíš dal Srdce své otevřítí, jest jeho úmysl, nám znázorniti lásku svou a nás ku vzájemné lásce povzbuditi. Božský Spasitel sám řekl: »Většího milování nemá žádný nad to, by kdo život svůj položil za přátele své.« (Jan 15, 13.) Ano, obětování života jest důkaz největší lásky.

Neboť co může kdo drahocennějšího obětovati než život? A právě tento důkaz lásky podalo božské Srdce Páně, když se nechalo kopím probodnouti. Zející rána měla býti jako výmluvná ústa, která by nekonečnou jeho lásku zvěstovala a nás ku vzájemné lásce vybízela. Ba, s takovou výmluvností ještě žádný řečník nemluvil. A co může nás o lásce Ježíšově více přesvědčiti, nežli taková řeč? Vždyť to nejsou pouhá slova, nýbrž plameny, které srdce rozněcují, plameny lásky, kterýmž kopí i po smrti Ježíšově cestu razilo. Milý čtenáři, tu se již nesmíš diviti slovům sv. Pavla, řkoucího: »Nemiluje-li kdo Pána našeho Ježíše Krista, budiž proklat.« (1. Kor. 16, 22.) Zdá se to býti řeč tvrdá, ale prece není tvrdá. Všim právem at jest proklat, kdo takové lásky neodmiluje. Milujmež tedy toto Srdce, jež nás nekonečně milovalo, a milujmež je tak, jako ono nás milovalo — láskou obětavou. Ctihodný Tomáš Kempenský činí v 11. kapitole druhé knihy tyto důležité, a také bohužel pravdivé poznámky: »Má Pán Ježíš nyní mnoho milovníků slávy své nebeské, ale málo milovníků svého kříže. Mnoho má těch, kteří si žádají útěchy, ale málo těch, kteří by si žádali strasti. Přemnoho společníků nalézá za svým stolem, ale málo kterého přisvěm postu. Všichni by se rádi s ním radovali, ale

málokterí by za něho něco trpěli. Mnozí jdou za Ježíšem až k lámání chleba, ale málokterí až k vypití kalicha utrpení. Mnozí milují Ježíše, dokavad je žádné protivnosti nepotkává. Jak pravdivá jsou tato slova, ví každý ze zkušenosti. Ano, lidé milují Ježíše a jeho božské Srdce, dokavad se neozývají pokušení. Ale jakmile mají bojovati proti pýše, nenávisti a smyslnosti, láska jest ta tam; svolují k pokusem a dopouštějí se hříchův. Oni milují Ježíše a jeho božské Srdce, dokavad žádná příležitost ke hříchu neláká. Ale sotva počne svět ku svým radovánkám zváti, sotva blíží se svůdce nějaký, láska k Ježíši jest ta tam. Oni milují božské Srdce, dokavad v tichosti, od jiných nepozoro-

vání mohou své povinnosti konati. Ale mají-li jednou veřejně se osvědčiti jako milovníci Ježíšovi, jako věrní synové církve, přijdou-li do společnosti, kde se náboženství haní aneb církevní předpisy nezachovávají, láska jejich vystydne. Zbaběle couvnou, ano někdy z bázně zlého se účastní, jen aby nebyli za pobožňáky vykřičeni. Oni milují Ježíše a jeho božské Srdce, dokavad štěstí jim přejí. Ale jak nastanou nesnáze, obtíže, chudoba, nemoci, jsou netrpěliví, zoufalí a nařikají sobě. — Zdali pak jest to pravá, vzájemná láska, jaké zasluhuje Srdce Ježíšovo, kteréž tolik za nás trpělo, ano ještě i po smrti probodeno bylo? Milý čtenáři, nebuď tak nevďečným, nýbrž miluj Srdce Ježíšovo láskou obětavou!

(Ostatek přístě.)

Zaslíbení Pána Ježíše ctitelům nejsvětějšího Srdce.

Uvažuje P. Em. Kovář, O. SS. R. (Č. d.)

5. zaslíbení:

Vlažným horlivostí.

Pán Ježíš žádal od blahoslavené Markěty, aby se svěřila svátek nejsv. Srdce v pátek po oktávě Božího Těla. Proč mají věřící oslaviti tento den a jak, určuje též blah. Markéta. Co mají činiti? Tři věci: 1. mají děkovati za předražený a vzácný dar nejsv. Svátosti oltářní; 2. zbožní mají napraviti vroucí láskou opovržení a urážky, kterých se mu dostává od tolika hříšníkův; 3. aby nahradili, že v tolika kostelích nebývá ctěn, ale spíše urážen. Tak jí označil sám božský Vykupitel, co má činiti, a slíbil jí zároveň, že otevře poklady svých milostí a jim to odmění, nejen v tento den, nýbrž i kdykoliv přijdou jej uctít v nejsvětější Svátosti.

V tomto měsíci (12.) budeme slaviti slavnost nejmilejšího Srdce Krista Pána, učin' tudíž, laskavý čtenáři, totéž, co nařídil náš Spasitel bl. Markétě, abys se mu zalíbil, a by Pán Ježíš splnil nové zaslíbení: »Vlažné duše stanou se horlivými« na Tobě, týká-li se Tebe; pak-li ne, učin' předsevzetí, že k nim nechceš nikdy přináležeti. Proč? Ihned poznáš, přečteš-li pozorně tuto novou úvahu.

Kdo je vlažným? Co je vlažnost? Vlažná voda na př. je ta, která není ani horká, ani studená — tak tak prostřední. Člověk vlažný v náboženství není ani právě největší hříšník ani příliš horlivý — je tak prostřední, řekl bych zkrátka »není takový a není makový.« Vlažnost tedy ve věcech víry a náboženství je duševní lenoš. Takovému člověku nelíbí se věci, které jej pama-

tují na Pána Boha, a které na něho směřují a na spásu jeho duše, jako jsou služby Boží, kázání, čtení katolických dobrých knih, přijetí sv. svátostí, půst, almužna a pod. Věci ty se mu pranic nelíbí nebo jen málo líbí, nemá žádné radosti z nich, jsou mu lhostejny. O líném praví Písmo sv.: »Líný chce a nechce,« t. j. tváří se, jakoby chtěl jít a nejde; jakoby pracoval a nepracuje; jakoby sloužil Pánu Bohu a neslouží, nebo jenom liknavě. Takový stav jest jenom přechod od dobrého ku zlému nebo naopak. V přírodě vidíme též něco podobného. Po parném vedru letním nepřijdou ihned kruté mrazy zimní, nýbrž mezi letem a zimou je podzim. Mezi jasnou září denní a úplnou tmou půlnoční je večer. Zmrznou-li kapky dešťové docela, je led, zůstanou-li ve stavu tekutém, padá s oblak déšť. Mezi vodou (deštěm) a ledem je však ještě sníh, kdy déšť nezuhl ještě v led. A podobně je to u člověka, u jeho duše. Člověk obyčejně není hned nejhorší hříšník a nejzpuštější bídík, ale ponenáhu z dobrého stává se méně dobrým, z horlivého méně horlivým, horším, nejhorším. A naopak též: z nejhoršího provinilce není obyčejně hned anděl v lidském těle. Pravíme »o b y č e j n ě,« neboť jsou výjimky, kde milost Boží působí, mění náhle, jedním rázem, to jsou však výjimky. K této vlažnosti náležela by také trochu ona hrozná nemoc, onen hrozný mor našich dnův a krajín, a jak se jmenuje? To je náboženská lhostejnost (indifferentismus).

Tato náboženská lhostejnost se ukazuje v úplné lenosti ku věcem víry a náboženství. Jísti, pít, spát, tančiti a co s tím souvisí obyčejně nemravný život, zábavy všeho druhu a způsobu, to jest jejich víra, jejich náboženství, jejich bůh. Takoví patří vlastně ne k vlažným, nýbrž k úplně chladným, t. j. k hříšníkům, a

jim patří také více 4. zaslibení, nežli toto, proto. pomineme této náboženské lhostejnosti (snad se nám naskytne někdy příležitost říci o ní pravé slovo), a budeme se obíratí jenom s oněmi vlažnými, svrchu popsányi.

Ona vlažnost duševní je předchůdcem hříchů těžkých, smrtelných. Jak se jeví nejvíce taková vlažnost? Člověk vlažný štítí se ještě velkých hříchů, snad se jich dosud hrozí, ale k malým chybám je úplně lhostejným, buď že nemá náklonnosti k nim, buď že se stydí lidí. Aby se opil a utopil rozum v nešťastné kořalce nebo pivě, toho se chrání; ale tak se podnapiti a potom dělají křiky, trýzniti ženu a dítky, což pak on se o to stará. Aby rozhazoval marnotratně, se střeží, ale nedati manželce a dětem na potřebné věci, z toho si nečiní pražádného hřichu. Těžkých hříchů proti 6. přikázání Božímu, které by mu způsobily světskou hanbu a mnohé mrzutosti a velké zápletky, se varuje; pranic však si nedělá z menších, které nutně jej přivedou v ony velké. — Jak se ukazuje ještě vlažnost? Ukazuje se též tak, že koná dobré, jež musí konati, nedbale, ospale, jako bez ducha, z lidských ohledův aneb nedobrých pohnutek. A co praví Pán Bůh o takovýchto lenivých a vlažných? Sv. Jan (Zjev. 3, 15, 16.) napsal jménem Božím: »Vím skutky tvé, že nejsi ani studený ani horký: ó bys studený byl anebo horký: ale že jsi vlažný a nejsi ani studený ani horký, počnu tě vyvrhovati z úst svých.« To znamená, že nejsi ani horlivý, ani zlý tak, abys aspoň pomýšlel, jak bys se polepšil, učiním, co se činí s vlažnou vodou. A co se činí s ní? Horká se nepije, studená se pije, ale vlažná voda je tak odporná a k pití nepotřebná. že každý ji ihned z úst odstraní, vyvrhne. Tak praví Pán Bůh, že vlažného — setrvá-li ve své vlažnosti — od sebe od-

vrhne. On nám sám ukazuje, jak bídný je takový člověk (3, 17): »Nebo pravíš: Jsem bohatý a mám hojnost a nepotřebuji ničeho: a nevíš, že jsi ty bídný, a ubohý, a chudý, i slepý, i nahý.« To jest: že všeho se ti nedostává, právě toho, čeho se domníváš mít hojnost. A dodává otcovskou radu: »Radím tobě, abys koupil sobě ode mne zlata ohněm zkušného (pravého), abys byl bohatý a oblečen byl v roucho bílé. . . « (4. 18.) Vlažný má si totiž zaopatřit zlato od Pána Boha, t. j. milost a lásku Boží, neboť jenom ten jest opravdově bohat a má roucho bílé nevinnosti. A právě k tomu dopomáhá nejlépe nejsv. Srdce Páně: »vlažné duše stanou se horlivými.« Pán Ježíš učiní vlažné ctitele svého božského Srdce horlivými svým příkladem, svou milostí.

Nelze býti křesťanu vlažným a lenivým ve službě Boží, uváží-li jen povrchně, co Pán Ježíš učinil, aby nás vykoupil, co jeho Srdce nejsvětější vystálo, aby nás získalo Pánu Bohu. Od tvrdé té kolébky Ježíškovy ve chlévě betlémském až k přetvrdému lůžku, na němž Ježíš Kristus ducha svého vypustil, ku kříži, vidíme samá utrpení, samé strádání. »Bolest má je vždy přede mnou,« splnil, co pravil o něm žalmista Páně. Stále myslím na své cesty trapné, na své práce pro blaho lidí, na své hořké umučení a přehořkou smrt. A to všechno křesťan uvažuje, mohl by ještě lenivě a liknavě a nedbale sloužiti Pánu Bohu a Srdci Pána Ježíše? Jistě že ne. Nejlepším dokladem je blah. Markéta. Od prvních let obdržela od Pána Ježíše mnoho milostí. Učinila slib ustavičné čistoty, ale veliká náklonnost k světským radovánkám ovládala přece i dále její srdce. Nezhřešila sice, ale horlivost její ochabovala, počala vlažněti v lásce Boží. Jednoho dne vrátila se ze společnosti domů, v nitru nebyla spokojena,

svědomí jí vyčítalo, že promarňuje drahocenný čas, lidem že se hledí zalíbiti, ale Pána Ježíše že víc a více zanedbává. I zjevil se jí Pán Ježíš v podobě »Ejhle člověka« zbičováný, s trnovou korunou na hlavě, s potupným červeným pláštěm, se zsinanou tváří, smutně na ni pohlížeje a pravě: »Viz ty rány, jež jsem za tě vystál, spočítej je, můžeš-li, a viz tvou lásku ke mně a velikou náklonnost k světu.« Blahoslavená všecka postrašena padla mu k nohám a prosila za odpuštění a pomoc. Vlažnost zmizela na vždy — Markéta stala se horlivou. — K sv. Filippu Nerijskému přišel kdysi člověk úplně ztrápený a zmořený pokušeními a již mnoho nescházelo, že by byl se vzdal Pána Boha a jeho služby. »Co je ti?« ptal se světec. Ubožák mu sdělil veškerou svou bídu duševní. Sv. Filipp ani slova neodpověděl, ale privinul člověka k sobě a přitiskl pevně k svému srdci. A hle! všecken zármutek zmizel, veškera bída ta tam a člověk úplně potěšený odešel od světce. Může-li to srdce člověka svatého, nedovede více samo nejsvětější Srdce Páně? Nedovede toho svým příkladem, nedovede zvláště svou milostí? Jeho Srdce rozmilé je schrána všech milostí, kterých se má nám dostat. Když o ně prosíme, Jemu se odporoučíme, vlažnosti chceme zanechat, učiní nás horlivými, jak vypravuje P. Ramière: »V roce 1868. psala vznešená paní z Francie jemu, jak se obrátila. Byla velmi zbožně vychována v katolické škole ctih. sester. Byla pravý anděl, zbožná, dobrá, poslušná. Ale srdce lidské je vrtkavé a nestálé, čehož i ona zakusila. Vše se jí zmrzelo, počala vlažněti, upadati v hřích hlouběji a hlouběji, až tak dalece se zapomněla, že věnovala své srdce ďablovi. Po 8 let trvala v nemilosti Boží. Doufala, že v této službě bude šťastna a blažena,

avšak marně. Duševní pokoj ji opustil, bázeň jakás a strach ji trýznily, výčitky a hlas svědomí víc a více se hlásily, připomínajice jí, kam až upadla, v jakou bídu a neštěstí. I poradili jí 9denní pobožnost k nejsv. Srdci Páně pod ochranou nejblah. Panny Marie, kterou dosud ctíla. Zbloudila uposlechla rady. Již první dni pobožnosti pozorovala, jak se mění. Pokračovala v modlitbě a devátého dne ji skončila mši sv. ku cti božského Srdce Páně. Milost Boží zvitězila: vlažná, hříšná duše se obrátila, a stala se velmi horlivou a v milosti

vytrvala.« (Dle Dra. Kellera, str. 194.) Proto věnujme nejsvětějšímu Srdci své srdce i když je vlažné, chladné. Ono je naplní svou horlivostí pro spásu duší, svou láskou, svou milostí. »Slyším tě,« píše sv. Alfons, »ke mně mluvit: Synu můj, dej mi své srdce. Milovati budeš Pána Boha z celého srdce svého . . . Ty chceš toto mé srdce, věnuji je Tobě: je chladné, nečisté, nepěkné; přijmeš-li je, proměníš je a znovu obnovíš. Ó proměň mne v nového člověka.« (9. návštěva nejsv. Svátosti.)

(Příště dále.)

Chléb svatého Antonína.

(Ke dni 13. června.)

Podivuhodné a pro každého ctitele sv. Antonína Paduanského nanejvýš radostné zprávy přicházejí k nám z Francie, zprávy totiž o četných zázračných událostech jeho mocné přímluvě připisovaných.

Roku právě minulého slavil katolický svět s okázalostí 700leté jubileum narození tohoto světce. Byl synem bohatých a vznešených, ale při tom ctnostných křesťanských rodičů v Lissaboně, hlavním městě království Portugalského. Nemůžeme zde líčiti celý jeho v pravdě bohumilý a záslužný život, poukazujice na vypsání jeho života, které jsme v těchto listech před několika lety podali. Podotýkáme jen zde, že působil jako kazatel slovem i vlastním životem co nejzáslužněji jak ve Francii tak v Itálii a že slova jeho provázena bývala četnými zázraky, jež Bůh skrze tohoto pokorného sluhu svého činil. Všude hrnuly se zástupové k němu a mnoho hříšníků dalo se slovy jeho na pokání. Byl horlivým učeníkem sv. Františka Asisského a také

nejkrásnější ozdobou jeho řádu. Když pak 13. června 1231 v mladém ještě věku (35 let star) v chudičkém klášteře blíže města Padui zemřel, volaly malé ditky po ulicích paduanských: »Svatý Antonín, otec náš, zemřel!« A roku následujícího rozhučely se 30. května v rodišti jeho Lissaboně zvony všech kostelů samy sebou bez zvoníků; bylť téhož dne Antonín, chudičký a pokorný františkán, za svatého církvi katolickou prohlášen. I po smrti stkvěl a stkví se hrob jeho v Padui četnými zázraky.

Každý ví, že sv. Antonín vzýván bývá při ztrátě věcí, a že tu pomoc jeho bývá účinná a podivuhodná. V životopisu jeho praví Bollandisté: »Každý ví, že Antonín z Padui od Boha moc obdržel, pomáhati k nabytí ztracených anebo ukradených věcí.«

Z toho si ovšem tak mnohý nevěrec žerty tropil; jednoho takového však od-bývá sv. František Saleský slovy: »Bůh nám ukázal, že se mu tak líbí; neboť učinil skrze tohoto světce na sta zázraků. Proč bychom tedy takovým důkazům

nevěřili? Přál bych si věru, abychom my oba také slib k sv. Antonínu učinili, abychom zase toho nalezli, čeho denně ztrácíme, vy totiž (tu míní onoho posměvačného nevěrce) křesťanskou prostnost a já — pokoru.«

Ode tří let přistupují k minulým zázrakům zázraky nové; svatý Antonín ozářen jest leskem nové slávy, a moc jeho přimluvy u Boha jeví se nyní ve světle nejjasnějším.

Poslyšme nyní, jak se to stalo.

Jednoho rána v podzimku r. 1892. přišla chudá dívka, jménem Ludvika Bouffierova, v Toulonu (městě francouzském) k malému krámku svému a chtěla otevřít. Neslo to však tak snadno jako jindy; dívka pachtila se nějaký čas a vidouc, že sama neodemkne, poslala pro zámečnicka. Ale ani tomu se lépe nedařilo; zkoušel jeden klíč po druhém, ale žádný nechtěl odemknouti. Tu nezbyvalo nic jiného nežli zámek vypáčiti. Ludvika, bojíc se, že nebude moci, jsouc chudobna, výlohy s tím spojené zapraviti, zadržela zámečnicka slovy: »Slibila jsem svatému Antonínovi, že dám chudým dvě libry chleba, jestliže se nám podaří dvěře otevřít, aniž bychom je poškoditi musili. Doufám pevně, že se to podaří, vždyť jest svatý Antonín tak dobrotivý; proto zkuste to ještě jednou klíčem.« Zámečnick se sice posměšně usklbil, vyplnil však přání dívčino — a hle, již prvním klíčem mohl zámek otevřít, a to beze vsí námahy. Událctv tuto svěřila Ludvika jedné ze svých známých, která rovněž slíbila, že chudým jistý počet chlebů rozdá ke cti sv. Antonína, dostane-li se jí jakési milosti, jíž si vroucně přála. A té se jí dostalo!

Po příkladu těchto dívek činili i jiní a došli vyslyšení na přimluvu svatého Antonína.

Jedna z těchto omilostněných darovala Ludvice sochu světcovu, kterouž

tato ve svém krámku na čestném místě postavila. A tam v tom chudíčkém koutku panuje nyní svatý Antonín, z krámku učinil sobě svatyni, v níž vyslychá prosby všech, kdož se k němu utíkají a za přimluvu u Boha jej žádají. Všichni, kdož tuto svatynku Antoninovu navštívili, doznavají, že nemohou dosti slovy vypraviti, jaký dojem na ně tento útulek učinil. Od rána až do noci bývá tato svatynka lidem přeplněna. Ze všech končin Francie docházejí tam prosby za modlitbu, nesčíslní lidé doporučují se tam v modlitbu přítomných, a to nikoli nadarmo — svatý Antonín pomáhá. Dary, které za tyto milosti docházejí, jsou tak četné, že vystačují na zaopatřování chlebem všech jihofrancouzských katolických sirotčinců, blázincův a jiných lidumilných ústavů, jichž trvání jižjiž pochybným se stávalo pro nespravedlivou daň, kterou nevěrecká vláda francouzská takovým katolickým ústavům ukládá. Zde se jeví svatý Antonín jako mocný ochránce chudých a utlačovaných.

Za jediný rok 1894. došlo do svatynky Antonínovy v Tuloně na darech 125.000 franků (asi našich 60.000 zl.). K tomu dlužno podotknouti, že Ludvika sama, která od dětinství chorobného zdraví byla, od té doby, kdy sy. Antonín u ní se ubytoval, úplněho zdraví dosáhla. Jsouc dříve světu úplně neznáma — Bohu ovšem ano pro křesťanské ctnosti své — jest nyní Ludvika tulonskou znamenitostí, při tom však neztratila perlu — pokoru srdce.

Podle Tulonu řídí se nyní ve Francii i města ostatní a málo jich jest, kde by nebyl chléb sv. Antonína zaveden. Na příhodném místě v některém chrámě postaví se socha sv. Antonína a vedle ní dvě pokladničky. Do jedné dávají se prosby, do druhé dárky za obdržené milosti. Každých 14 dní scházejí se věřící a konají veřejnou pobožnost ke sv. Anto-

ninovi. Někde děje se tak týdně. A svatý Antonín zahrnuje ctitele své hojnými milostmi.

I v Paříži uctíván bývá sv. Antonín takovým způsobem skoro v každém kostele. Týdně rozdává se chudým chléb a při tom se jim káže slovo Boží. Ve velechrámě nejsv. Srdce Páně na Montmartru děje se podělování chlebem dvakrát za týden, a to ne méně než 2500 chudým. Mnozí z těchto obrátili se k Bohu následkem kázání při této příležitosti konaných. Tak spojuje sv. Antonín milost tělesné s milostmi duchovními. Všichni tito chudí scházejí se každou neděli ve chrámě a tu se jim slouží mše svatá. Mnozí přistupují ke stolu Páně, a podiviti se musí člověk vida lidi tyto, kteří dříve v bídě a zpustlosti žili, kterak nyní s horlivostí i v noci nejsv. Svátosti oltářní se klání.

Nedávno vyzval kněz na Montmartru tyto chráněnce sv. Antonína k modlitbě, neboť pokladnička byla prázdná a nebylo zač koupiti chléb pro budoucí čtvrtek. »Důvěruji pevně,« pravil kněz, »že svatý Antonín nás v této nouzi neopustí.« A hle, ještě před čtvrtkem došla dvě psaní s větším obnosem peněžním, že se za to dosti chleba koupiti mohlo. »Proste, a bude vám dáno,« osvědčuje se až posud.

Dojemný výjev udál se nedávno ve chrámě božského Srdce Páně na Montmartru. Jistý mladík z vážené rodiny přišel před několika lety do Paříže, aby si hledal štěstí. Tu však se mu stalo podobně, jako tisícům jiných v tomto novověkém Babylonu. Nebylo vyhlídky na práci, ani zaměstnání, ani pomoc s některé strany. Již zbývaly mu jen dva franky (ani ne náš zlatý) na živobytí. Tu ve strachu před budoucností zmocnila se jinocha strašná myšlenka, jednou ranou z revolveru učiniti životu svému konec. I spěchal ku zbrojírni a koupil si smrtící zbraň. Dříve nežli se s tímto

světem rozloučiti chtěl, umínil si ještě trochu se po Paříži projíti. Jeho anděl strážce však vedl jej na Montmartr (hora sv. mučeniců). Byl právě čtvrtek, podělení chudých chlebem sv. Antonína; na všech cestách ke chrámu vedoucích viděl náš mladík ubožáky rozličného druhu, kteří do chrámu spěchali. Zvědavostí puzen šel za nimi. A tu octl se ve prostranné kobce pod chrámem, kryptou zvané, kde asi 3000 chudšů shromážděno bylo. Tu vystoupil na řečnické vznešený pán, hrabě B., a mluvil ke shromážděným nazývaje je »svými milými přátely.« Téhož právě dne mluvil řečník o četných sebevraždách za našich časův a vykládal toho příčinu: že vira ve věčnost mizí ze srdcí mnohých, proto nechtějí pozemský kříž trpělivě nésti. Úpěnlivě prosil a zapřísahal přítomné, každé sebe větší neštěstí a utrpení raději snášeti, nežli života Bohem daného se zbavovati. A je-li někdo k takovému činu pokoušen, ať jen několik minut rozjímá, jaké asi bude jeho probuzení v životě onom.

Již chtěl se mladík, rozrušený slovy hraběte, vzdáliti, tu vystoupil kněz na kazatelnu; nekázal dlouho, ale před koncem musili mu všichni slibiti, že žádný z nich, ať jej stihne cokoliv, na život si nesáhne. »Slibte mi to,« vyzýval duchovní, a »Slibujeme!« znělo jakoby jedněmi ústy. I náš mladík slibil, a byl zachráněn. Z chrámu šel přímo k řece, do níž zbraň zahodil. Druhého dne časně ráno odebral se zase na Montmartr, vyhledal onoho kněze a vyzpovídal se. Kněz se oň postaral a započítal mu slušné zaměstnání; z vděčnosti věnuje zachráněný onen muž všechny své úspory chudým sv. Antonína.

Podobně děje se i v jiných kostelích pařížských. Ve chrámě svatého Augustína rozdává se každé středy chléb a maso asi 1800 chudým, při čemž se jim slovo Boží káže. Dne 1. srpna byl

slavně posvěcen nový chrám svatého Antonína, zbudovaný na základech bývalé protestantské školy. Každého úterka (den zasvěcený sv. Antonínovi) bývá tam vystavena nejsvětější Svátost oltární od rána do večera a tam putují zástupové chudšasův, aby Pánu nejvyššímu poděkovali za dary sv. Antonínem udělené. Všecky tyto výdaje však zapravují se z pokladniček sv. Antonína, do nichž hojně dary dávají a posílají ti, kdož milostí dosáhli.

To jest zajisté nový zázrak svatého Antonína v dobách našich.

Podobně se věci mají i v jiných městech. V Bordeaux zvolil si svatý Antonín za svatyni bývalý vykřičený dům, zvaný »Alhambra.« Tam, kde dříve všem neřestem se hovělo, kde tolik duší zkáze věčně propadlo, tam panuje svatý Antonín, rozdává chudým podporu tělesnou i duchovní, tam mnoho duší získáno bývá Bohu a nebi. Více než 40 farností dostává z Alhambry podporu pro chudé.

A tak slaví sv. Antonín po Francii vítězství a úcta jeho rozmáhá se po vsí zemi. Jen v měsíci lednu 1895 sešlo se v rozličných městech Francie ne méně než milion franků, darů sv. Antonína, úžasná to suma, hledíme-li ke krvavým počátkům tohoto zbožného díla. — Jak podivuhodným způsobem mnohdy toto zbožné dílo se rozšiřuje, vidno z následujícího příkladu.

V jednom venkovském městě byl muž jistě vznešené paní počátkem roku 1894. hroznou nemocí napaden; domníval se chudšas, že je všude pronásledován. Scházel na těle a duchu jsa v ustavižném strachu, a v měsíci březnu utekl dokonce z domu. Všecko pátrání a hledání bylo marné. Tu vzala ubohá žena útočiště k věcem nadpřirozeným, k modlitbě a nejsv. oběti. Avšak utečenec se nevracel. Tu konečně odporoučel tamní farář ubohé

manželce devítidenní pobožností ke svatému Antonínovi se slibem, že zavede chléb Antonínský, jestli v devíti těchto dnech uprchlík se vrátí. K tomu dodal: »A zvolil bych k tomu a ustanovil některý svátek, kdy by nám sv. Antonín uprchlého poslati měl.« — »Ale to by bylo pokoušení Boha,« namítla paní. — »Ó nikoliv,« odvětil kněz, »to by byl jenom skutek naprosté víry a důvěry v mocnou přimluvu světce a pro vás skutek úplné poslušnosti k duchovnímu otcí; obojí by zajisté nezůstalo bez odměny.« — »Dobře tedy,« pravila paní, »volim si svátek Panny Marie Karmelské a začnu novenu tak, aby tímto svátkem končila.« Ráno dne 16. července odebrala se ona paní po sv. přijímání do sakristie. »Vidíte, pane faráři,« pravila ne bez výtky, »vše nic naplat. Novena jest u konce, a ještě nemám ani zprávečky o muži.« — »Ale, milá paní,« pravil farář, »nechte aspoň do půlnoci sv. Antonínovi čas, neboť dnešní svátek končí až půlnocí.« Paní odešla. Po dvou hodinách došel jí telegram: »Přijďte hned, Edmund je nalezen.« Jak veliká byla její radost! Muže našla, a netoliko našla, nýbrž našla úplně zdravého. Paní slib dodržela. Zjednala sochu svatého Antonína a dala ve chrámě postavit, a sv. Antonín koná tam zázraky jako jinde k užítku chudiny.

To jsou zázračné události na přimluvu sv. Antonína v dobách našich. Není pochybnosti, že by i u nás svatý Antonín rovněž tak mocným ochráncem a orodovníkem se ukázal, kdyby u nás stejná úcta a důvěra k němu se jevila. Vždyť moc světců není omezena na jedno město nebo jednu zemi, nýbrž jevití se může po celém světě. Tak vyjádřil se nynější sv. Otec Lev XIII. o sv. Antonínovi řka: »Svatý Antonín není světce toliko Paduanským, nýbrž světce celého světa.«

Služtež skrovné tyto řádky, napsané z úcty a lásky k velikému divotvorci sv. Antonínovi, k tomu, aby i v našich krajanech, zejména v čtenářích »Školy-roznítily lásku a upevnily důvěru k to-muto Bohem tak významanému světcí. Pevně doufám, že bychom ne nadarmo na jeho pomoc spoléhali. Těm pak, kdo by do ochrany sv. Antonína v potřebách svých se utíkali a v jeho přimluvu odporoučeli, sloužij k vědomosti, že dílo svatého Antonína zavedeno jest také ve Strassburku v ústavu svatého Antonína (Regenbogengasse 8), kamž prosby své a po vyslyšení i dárky zasýlati možno, pokud u nás takového díla posud není.

Ó jak mocný a slavný jest Bůh ve svatých svých! Jak šťastni jsme my katolíci, že v tolika bojích, nebezpečnostvích, útrapách, potřebách těla i duše nejsme opuštěni. nýbrž že máme u Boha tolik

mocných a laskavých orodovníků! Jak skvěle se tím dokazuje náš článek víry o »obcování svatých.« My na zemi jsme duchovně spojeni se svatými v nebi. Boží vůle tak jest, abychom je jako jeho miláčky ctili a vzývali, a za to uděluje jim Bůh vůči nám moc přimluy u sebe, již nám účinně pomáhají. To jest také jedna z odměn, jež Bůh svatým dává, neboť tím ukáží jejich vřelé přání nám ubohým na zemi pomáhati.

Nezapomínejme tedy nikdy na svaté. Ctěme a vzývějme je srdcem důvěrným, hleďme jim se připodobniti ve ctnostech a životě bohumilém, a pak jisti budme jejich pomocí. Následujme obzvláště svatého Antonína v pokoře ducha, čistotě srdce, lásce k Bohu a chudým, a doznáme zajisté mocné a zázračné jeho ochrany i pomoci. V tom pomáhej nám Bůh!

Boh. Hendl.

PÍSNĚ LÁSKY.

Napsal *J. St. Pavlík.*

11.

Na slavnosť Božoho Těla.

»O quam suavis est, Domine, Spiritus tuus!« (Ant. ad Magn. ex I. Vesperis.)

Jak milostným je, Pane, Srdce Tvé!
Své děti láska Tvoje vlídně zve,
by požívaly přesvaté Tvé Tělo,
jež nebes lahody nám otevřelo.

Viz pilnou včelku, která sladký med
si sbírá s květů krásných na pohled!
Ó s jakou rozkoší se na nich pase
a stokrát denně vrátí se k nim zase.

Tak Srdce Tvého u kalichu rudém,
ó Ježíši, med sladký sbírat budem,
med sladký lásky Tvojí horoucí.

Čím častěji Tě budem požívatí,
tím lahodnějším bude se nám zdáti
ten pokrmy v sladkosti své rostoucí.

12.

Na slavnosť božského Srdce Páně.

»Ipse autem vulneratus est propter iniquitates nostras.« (Is. 53.)

Aj, vizte Srdce Páně v jeho kráse,
aj, vizte ránu na něm krvavou!
Proč má mu býti stálou oslavou,
proč dosud nezcelená, mnohý ptá se.

Ta rána věčným je nám pomníkem
té lásky nestihlé, z níž Boží Syn,
by zbavil duši naší těžkých vin,
pněl na Golgotě v bolu velikém.

Jej naše hříchy na rukou a nohou
tam na kříž přibily, my nevděční
mu zbodli Srdce nepravostí mnohou.

Nuž, litujme těch svojich přečinů
a zlíbejme to dřevo, na němž ční
Bůh křížovaný v prostřed zlosynů.

Katakomby římské

jasný důkaz pravosti svaté naší církve.

Píše Boh. Hendl. (č. d.)

„Vstal z mrtvých, vstoupil na nebesa, sedí na pravici Boha Otce všemohoucího.“

ento článek víry, vzkříšení Páně vlastní mocí, jest potvrzením a korunou jeho vykupitelského díla. Ukazují nám Boho-člověka jakožto vítěze nad hříchem, nad smrtí, nad ďablem. Ano, celá budova víry křesťanské spočívá na základě z mrtvých vstání Ježíše Krista, jakož praví sv. apoštol Pavel: »Nevstal-li Kristus z mrtvých, marné jest kázání naše, marná i víra vaše.« (I. Kor. 15.) Proto také odvolávali se sv. apoštolé, kdykoli židům nebo pohanům slovo Boží hlásali, na vzkříšení Páně, jakožto nezvratný důkaz, že Ješís Kristus Syn Boží jest, a proto také učení jeho božské, pravdivé. Proto praví sv. Augustin: »My křesťané věříme ve z mrtvých vstání; to jest nám hlavní věci.« Sv. Cyrill, biskup Jerusalemský, činil na slova vyznání apoštolského: »třetího dne vstal z mrtvých« zvláštní katechetický výklad, v němž uvádí výrok sv. Pavla: »Nyní však vstal Kristus jako prvotiny těch, kteří zesnuli,« a dodává, »a ukázal se Petrovi a potom všem apoštolům. Po té zjevil se 500 bratřím najednou. Nechcete-li tedy jedenácte apoštolům věřit, věřte 500 jiným. Potom ukázal se Pán Jakubovi, prvnímu biskupovi Jerusalemskému. Jeli-kož biskup této diecése Pána viděl, nemšiš. jsa jeho žákem, nevěřícím býti« atd. (Katech. XIV. 21, 22.) Za tuto víru ve z mrtvých vstání Páně nasadili prvotní křesťané vše, jmění své, i rádi obětovali život svůj, a chlubili se tím, když jim pohanští soudcové posměšně vyčítali, že se klaní ukřižovanému zločinci.

Pohleďme nyní do Říma podzemního

a vizme tam památníky této víry. Velmi často naskytuje se nám zde vyobrazení, jak prorok Jonáš pohlcen jest velrybou, a zase jak tato jej na břeh vyhazuje.

Nest-ůra mořská v podobě draka s hroznou tlamou a dlouhým ocasem představuje nám smrt vše pohlcující. Jakož však Jonáše po třech dnech zase živého vychrlila, tak vydala i smrt třetího dne Ježíše zase životu.

Obraz tento jest velmi případný, vždyť sám Kristus Pán užil podobenství Jonáše, obraceje je na své z mrtvých vstání, řka (Mat. 12, 39): »Pokolení tomuto nebuď dáno znamení, jediné znamení Jonáše proroka. Neboť jako byl Jonáš v břiše velryby tři dni a tři noci: takť bude Syn člověka v srdci země tři dni a tři noci.

Jiný obraz, poukazující na vzkříšení a na nebe vstoupení Páně, jest prorok Eliáš. O tom čteme ve 4. knize králů (II. 11.): »Aj, vůz ohnivý a koně ohniví rozdělili oba dva od sebe a vstoupil Eliáš u vichru do nebe.« Výjev tento jest na jedné rakvi v mausoleu Lateranském, prací polovypouklou pěkně vyobrazen. Eliáš vstupuje do vozu a odevzdává plášť svůj Eliseovi, s nímž naň přešla i prorocká moc. Dva učeníci hledí za Eliášem do nebe. I apoštolé hleděli za Pánem, když 40. dne po z mrtvých vstání svém do nebe se ubíral.

Článek víry »sedí na pravici Boha Otce všemohoucího« vyznačen jest zřejmě na následujícím nápisu náhrobním v katakombě sv. Priscilly: »Bože, jenž sedíš po pravici Otce, tys zapsal na místo svatých svých duši Nektariovu.«

Jiný nápis zní: »Tělo Julie Evaresty, Bohu nejmilejší zde odpočívá;

její duše vzata jest však do nebeské říše Kristovy.*

„Odtud přijde soudit živých i mrtvých.“

Soudní akta o výslechu a mučnické smrti sv. Justina vypravují nám, že se ho pohanský soudce Rustikus tázal: »jaké je to učení Kristovo? A světec odpověděl: »Věříme v jednoho Boha, stvořitele všech viditelných věcí, jakož i těch, které očima tělesnými postřehnouti nelze a vyznáváme, že Ježíš Kristus Syn Boží jest... , jenž jednou přijde jako soudce pokolení lidského.« Svatý Justin a soudruzi jeho byli již r. 167. sekerou stati. Víru tuto v příchod a soud Páně nalézáme vyslovenou i v podzemních kobkách. Na jednom kameni náhrobním v coemeteriu sv. Kalista čteme: »Tento dvojitý hrob zřídil si na rozkaz papeže Marcellina († 296) jáhen Severus, za klidný odpočinek, jsa pamětliv své a svých milých smrti, aby údy ve spánku na dlouhý čas zachoval stvořiteli a soudci...«

„Věřím v Ducha svatého.“

Víra v »Ducha svatého« doplňuje víru v Trojici Boží. Duch svatý jest třetí božská osoba, Otcí i Synu úplně rovná, od Otce a Syna vycházející, již vzhledem k nám připisujeme »naše posvěcení.« Svatý Cyrill učí ve své katechesi (14.): »Jest jen jeden Duch svatý, utěšitel. A jako Bůh Otec jeden jest a není ještě druhého Otce, a jako jeden jest Syn v Logos (slovo), jenž nemá bratra, tak i jeden jen jest Duch svatý a není druhého důstojností mu rovného ducha. Jeden jest Bůh Otec, jenž jest Pánem Starého i Nového Zákona, a jeden Pán Ježíš Kristus, jenž ve Starém Zákoně předpověděn byl a v Novém se zjevil, a jeden Duch svatý, jenž skrze proroky o Kristu kázal a po přísti Kristově sestoupil a důkaz jemu dal.«

V katakombách jest víra v Ducha

svatého znázorněna v obraze holubice, neboť v této podobě objevil se Duch sv. při křtu Páně, jakož také vyobrazeno jest na nástěnném obraze v katakombě sv. Luciny.

Že jim holubice byla obrazem Ducha svatého, dokazují slova nápisu: »Pole toto daroval na pohřebiště vyznavač slova Ježíšova a i kapli zřídil svým nákladem. Tuto památku zanechal svatý církvi. Buďtež pozdraveni, vy bratři čistého a prostného srdce; pozdravuje vás Euelpius, vás, kteří zde rozseti jste v Duchu svatém.« A na hrobě tom viděti holubici. Euelpius pozdravuje zde pochované křesťany, kteří zde v pokoji odpočívají pod ochranou Ducha sv., jehož chrámem za živa byli, až o slavném svátku velikonočním je Pán povolá k životu věčnému.

Tertullian vykládá nám krásně holubici jakožto obraz Ducha sv., říká: »Jako po potopě holubice zvěstovala konec hněvu Božího, tak slétá k nám, když tělo naše očištěno jsouc od hříchu, vystupuje z lázně křtu svatého holubice Ducha svatého, nám pokoj Boží přinášeje.«

„Věřím v svatou církev obecnou,“

katolickou čili obecnou, zove se církev naše svatá, jak učí svatý Cyrill ve své 18. katechesi, poněvadž po celém oboru zemském od jednoho konce ke druhému rozšířena jest, poněvadž všeobecně a neustále všechny lidi ve člancích víry potřebných vyučuje, poněvadž celé pokolení lidské, naující i opanované, učené i neučené k pravé počtě Boží vede; poněvadž všeobecně hojí a uzdravuje všechny druhy hříchů, které duši a tělem páčány bývají, a poněvadž každou ctnost, at záleží ve slovech nebo skutcích nebo v kterýchkoli darech milosti duchovní, v sobě obsahuje. Církvi však nazývána jest, poněvadž všechny svolává a vespolek

spojuje. Od té doby, kdy židé strojíce uklady Spasiteli, z milosti vyvrženi jsou, vzdělal Kristus druhou církev z pohanův, a to jest církev křesťanů, naše svatá církev, o níž k Petrovi pravil: »Na této skále vzdělám církev svou a brány pekelné jí nepřemohou.« Apostolské vyznání učí tebe věřiti ve svatou církev obecnou, abys se ošklivým spolkům kacířů vyhýbal, jediné však svaté církvi katolické, v níž jsi znova zrozen byl, po všechny časy věrně přináležel.

Krásný jest zajisté tento výklad svatého biskupa o naší svaté katolické církvi!

Když byl kněz Pionius se soudruhem Asklepiadem a pannou Sabinou před pohanského soudce dovléčen, tázal se jej soudce: »Jak se jmenuješ?« — »Křesťan,« odpověděl tázaný. — »Z které církve jsi?« vyzvídal dále soudce. A Pionius vyznává: »Z katolické.« Podobně odpověděli i ostatní a podstoupili pro víru svou smrt mučnickou r. 250. Tak vyznávali první křesťané, že Kristus jednu svatou obecnou církev založil a že oni k této církvi náležejí, tak vyznávali i vůči svým katanům před smrtí. Proto také vyobrazovali sobě víru v církev svatou obecnou v katakombách, aby neustále obrazy těmi na ní pamatováni byli. Nejstarší památky zobrazují nám církev na zemi archou Noemovou. Noe, praotec nového pokolení na zemi, vystavěl na rozkaz Boží archu. Kristus, nebeský praotec, pokolení jím ospravedlněného a vykoupeného, zřídil sobě církev jakožto jediný ústav spásy a záchrany.

Přečasto lze viděti v katakombách patriarchu Noema, stojícího ve čtverhranné truhle, kterak ruce své rozpíná, nad ním holubici s palmovou ratolestí. Svatý Augustin vykládá, proč se archa vyobrazuje čtverhranná, aby tak ukázala pevnost a stálost, kterou Pán církvi své předpověděl slovy: »A brány pekelné jí

nepřemohou,« neboť »čtverhran, ať jej obrátíš jak chceš, vždy pevně stojí.«

I na náhrobních kamenech vidíme zhusta Noema, což znamená, že křesťan zde odpočívající údem byl svaté církve a že se z této pozemské církve, pevně to archy, jednou vznese ku vzkříšení a věčnému životu v Bohu, neboť v pokoji opustil tento svět.

Také bývá církev svatá zobrazena v lodičce na rozbořeném moři, jejíž stožár anebo kormidlo rozličné obrazy zdobí buď monogram Kristův anebo holubice, obraz to Ducha svatého. Na lodi vidíme postavu lidskou modlící se, nebo nápis »Ježíš« na důkaz božské ochrany.

Na starém jednom pečetním prstenu viděti lze koráb a kotvici. Koráb ujíždí plnou silou a blíží se ku kotvici. To znamená, že církev jistě a bezpečně lidstvo ke břehu blažené věčnosti dovésti může.

Svatý apoštol Pavel jmenuje církev sloupem a základem pravdy. Dle tohoto výroku vyobrazovali si staří křesťané také církev svou. Nalezl se v katakombách kámen, na němž jest následující obraz vyryt: Na sloupu, k němuž vedou stupně, stojí beránek mající značku jména Kristova na hřbetě. Představuje nám Ježíše, jenž povždy v církvi své zůstává. Po obou stranách viděti jest beránky, kteří vzhůru pohlížejí. Jsou to věřící, kteří u církve, sloupu to a základu pravdy, pravdu hledají.

V Písmě svatém připodobňuje Pán často církev svou vinici a věřící vinným ratolestem. Proto také objevují se v katakombách často obrazy vinného keře a výjevy z vinobraní. — V nejstarší části katakomby sv. Domitilly vidíme takový krásný obraz na arcosoliu (oltáři). Ličeno je zde vinobraní po způsobu římském. Na krásných, plných révách sedí ptáčekové. Jsou to věřící.

Nad hrobem sedí Kristus se závitkem (knihou) v ruce, kolem něho apoštolé, jež učí. On jest keř vinný, od něho dostávají ratolesti šťávu ke vzrůstu, milost a pravdu, skrze něho přinášeji v jeho církvi ovoce k životu věčnému.

Zhusta bývá církev znázorněna modlící se ženou, t. zv. »Orante.« Majíc ruce rozpjaté modlí se s očima vzhůru obrácenýma, stojíc před dobrým pastýřem, k němuž utíkají se ovečky. Lilie rostou u nohou jejích a bičiky viděti po její straně. Rozum tohoto obrazu jest: Církev jest nevěsta Kristova, která neustále za ovečky jeho se modlí; ona bývá pronásledována, k čemuž ukazují bičiky, ale zůstává vždy panensky neporušena, čehož důkazem jsou lilie.

Pronásledování církve svaté, které časem tak kruté bývalo, zobrazeno jest v katakombě sv. Praetextata. Vidíme zde na obraze beránka uprostřed vlkův a nad beránkem čteme slovo »Susanna« a nad vlky »seniores.« t. j. starší. Susanna jest zde obrazem církve, čisté to nevěsty božského Beránka. Nečistí starci jsou obrazem jejich nespravedlivých a soudů Božímu propadlých pronásledovatelův a protivníků. V coemeteriu sv. Anežky jest nad jedním hrobem krásný obraz tohoto způsobu: Uprostřed stojí modlící se žena ve známém kněžském rouše, jest to

církev svatá, vedle ní holubice, obraz Ducha sv., jež neustále církev řídí a spravuje. Po pravé straně je pět moudrých panen, které jdouce za svým ženichem, k němuž je církev vede, přicházejí k hostině nebeské, vyobrazené po straně levé. Rozum obrazu tohoto jest: Jen skrze církev svatou dojiti lze člověku věčné spásy. Je to tedy víra v církev svatou, obecnou, »samospasitelnou.«

Ejhle, jak krásné důkazy podávají nám katakomby o víře prvních křesťanů ve vzkříšení Páně, jeho nanebevstoupení a jeho příští k soudu! Jak zřejmě vyznávají zde naši praotcové viru svou v třetí božskou osobu, Ducha svatého, a ve svatou církev naši katolickou! Oni byli hrdi, že náleželi této církvi, buďnež i my hrdi, že jsme křesťany, a to katolickými, že k téže církvi se řadíme. za níž nesčíslní praotcové krev prolili. Oni byli však pravými, věrnými, poslušnými syny a dcerami církve své, tato byla jim zástupcem Krista na zemi, byla jim matkou, byla jim otčinou, byla jim nejmilejší. Učme se od nich netoliko víře, nýbrž i skutkům; vždy věrně a pevně stůjme při církvi své, nic neodtrhujž nás od ní, ani sebe větší lákadlo, ani sebe větší utrpení, neboť jen v církvi a skrze církev Páně dojdeme spásy.

O úctě svatého kříže

ve slov. obcích okresu šternberského a sousedních osadách.

Píše Dominik Škaruša, farář v Moravské Huzové.

Křtizení bylo u Židů smrti nejpotupnější, jakou jen největší, nejsprostější zločinci byli trestáni. Kříž ve starém věku porovnatí lze s moderní šibenicí, om byl odznakem trestu nejohavnějšího. Proto můžeme si představití stupeň zášti, jakou pře-

kypovaly kruhy fariseů, zákonníků, knízať a kněží, kteří považováni byli za výkvět národa židovského, k Pánu Ježíši, po místodržiteli Pilátu žádajících, aby onen od nich nanejvýš nenáviděný Nazareťan byl právě k nejpotupnější smrti, smrti kříže odsouzen; a by žádosti své dodali důrazu, uplatili, pošťvali a zfanatisovali

nižší třídy lidu, jimž právě Kristus Pán nescísných dobrodiní prokázal, a tyto massy pak před palácem Pilátovým křičely plným hrdlem: Ukřižuj ho, ukřižuj ho! Ony massy, které ještě poslední neděli — květnou — Ježíše Krista vítaly slavně jako vítěze. A Pilát, ač přesvědčen o nevině Krista Pana a pravdě, ve své polovičitosti a nerozhodnosti povoluje Židům, a ohlušiv hlas svého svědomí a zapomenuv na přísahu a poinnosť, umývá si ruce, řka: Čist jsem od krve spravedlivého! Všim právem mohl božský Spasitel pak s kříže volati:

Lide, co jsem činil tobě,
kdy jsem důvod dal tvé zlobě?
Otroctví jsem tebe zbavil:
ty's mně jařmo kříže spravil.

Než kříž, znamená to největší hanby a potupy, došel u všech národů po celém světě oboru netušené cti a slávy. Od té chvíle, co Syn Boží na něm jako velkonoční Beránek se za hříchy lidského pokolení obětoval, co na něm srdce věčné Jeho lásky vykrvácelo, z něhož se nám vyprýštil nevýčerpatelný pramen všelikých milostí a milosrdenství, od té chvíle, co na něm vypustil Syn člověka za hříšníky velikou duši svou: stal se kříž předmětem všeobecného uznání, úcty a klanění. Kříž stal se odznakem křesťanství a ozdobou života křesťanského; on jest obrazem našeho smíření s Bohem, v něm nalézáme podstatu své naděje, sílu v pokušení, útěchu v soužení a strastech. V kříži spatřujeme pečeť lásky, jim bývá křesťan nadchnut ke konání oněch vznešených ctností, které mají základ svůj v lásce k Bohu a bližnímu, a které člověka činí rovna nebesťanům; kříž nabyl vážnosti, jaké se nenadáli ani fariseové, ani Pilát. Proto všim právem volá sv. Augustin, plný radostí a obdivu: Kříž přešel s popravíšť na čela císařův. Ano kříž ze zlata, stříbra, dýmantův a perel umělecky udělaný skví se nejen na oltářích, nýbrž i na korunách císařův a králů, na prsou biskupův a tak mnohých mužů stavu světského, na krku prosté dívky venkovské a paniček křesťanských. Kříž stavíme u hrobů, pokládajce se za šťastné, můžeme-li v jeho stínu odpočívati a očekávati někdejšího svého vzkříšení; kříž vypíná se na věžích velebných domův a chudých kaplíček,

poukazuje nás k nebi, k této pravé vlasti, a uváděje nám na mysl pravdu slov: Per crucem ad lucem! Křížem k světu věčnému!

Když císař Konstantin Veliký dobyl skvělého vítězství nad soupeřem svým Maxentiem pod znamením sv. kříže, zapověděl, že budoucně nemá žádný zločinec býti ukřižován; a tak tomu jest až dosud a bude snad dotud, dokud křesťanství bude trvati. Nebof zajisté nesrovnávalo by se to s úctou ke kříži, na němž umřel Pán Ježíš, vzor vši ctnosti a svatosti, aby na něm umřeli vyvrhelové lidské společnosti. A úctu tu prokazují křesťané kříži sv. všelijakým způsobem, zejména na veliký pátek, ve který i církev katol. zvláštními obřady ho uctívá.

Když na př. v Mistku duchovenstvo se bylo odpoledne na velký pátek pomodlilo ve farním kostele církevní hodinky, při nichž se dojemně žalozpěvy proroka Jeremiáše zpívají, porádá se ve starém farním chrámu Páně u sv. Jakuba Většího průvod. Průvod ten, v jehož středu se nese slavně kříž, před nímž ráno duchovenstvo klekalo a jej líbalo, bývá místním kaplanem za zvuků řehotek na věžích do farního kostela sv. mučeničků Jana a Pavla veden, kde pak se koná za nepříznivého počasí pobožnost křížové cesty; je-li však počasí příznivo, koná se pobožnost ta venku u 14 kaplic. Doba a způsob, jakým sv. kříž v Mistku se ctí, srovnává se úplně s významem velkého pátku.

Jinak má se věc ve slovanských farnostech děkanství šternberského a v sousedních osadách. Zde vzdává se sv. kříži zvláštní úcta na bílou sobotu po vzkříšení a ráno ve velkonoční neděli. Podnět k tomuto obyčejí zavdalo snad duchovenstvo klášterů, jimž nynější farnosti zmíněného kraje byly podřízeny, a lid sobě obyčej tento tak zalíbil, že bych žádnému faráři neradil ho zrušiti, nechce-li, aby se mu myslí farníkův odcizily.

V Moravské Huzové na př. oznamuje farář v neděli smrtnou s kazatelny, aby obecní výbor určil mládence bezúhonného a 2 panny, kteří na bílou sobotu ponesoú kříž; na to obecní výbor určuje 3 mladé osoby, jimž zmíněné cti se dostati má. Za starodávna ustanovoval též výbor

obecní, do kterého domu se kříž ponese; byl to každý rok dům jiný; v poslední době však usneseno, aby kříž nosen byl do domu starosty obecního.

Když se na bílou neděli vykonaly předepsané obrady na památku slavného vzkříšení Páně, podá kostelník farář u hlavního oltáře kříž, jemuž na velký pátek církevní pocta vzdána byla; v tom přistoupí k oltáři zmínění 3 vyvolenci omladiny, načež farář odevzdává kříž jedné panence, oblečené slavnostním šatem kroje hanáckého, ale již valně zmodernisovaného, která pak kříž ten odevzdává mládenci, jenž ho uprostřed oněch 2 panen do určeného domu nese. Mezitím pořádá se průvod slavnostní s korouhvemi a prapory. V čele jeho nese se kříž průvodní, za ním ubírá se školní mládež, za tou jde omladina, pak čtenářský spolek »Jaroslav« se svým praporem a najatými hudebníky v čele, kteří střídavě hrají pochod nějaký a pak verš nějaké písně posní neb o sv. kříži. Za spolkem kráčejí funkcionáři kůru a kostelní, pak mládenec nesoucí kříž, s pannami, za nimi farář, po němž následují ženské. Celý průvod se před domem starostovým zastaví, do něhož vejdou nositelé kříže a farář. V pokoji stojí uprostřed stůl, bílým uhrusem přikrytý, a na něm jest shlávek, bílo oblečený.

Kolem stolu stojí starosta se svou rodinou, očekávaje příchodu farářova; duchovní správce pak mu odevzdává ověšený kříž jako hlavě obce a rodiny s přiměřeným proslovem; na to se kříž položí na připravený shlávek, na němž do neděle velkonoční odpočívá. Po tomto obřadu vrací se průvod do kostela, načež se rozejde.

Podobným způsobem vyprovázen byl kříž i z přífařených Benátek; než před několika lety upustili Benáčané sami od toho starodávného obyčeje. Za to v jiných farnostech, jako v Hnojicích, Dolanech, Dolním Štěpánově, Bohuňovicích a jinde je tolik průvodů s křížem, kolik je ve farnosti osad, a každý průvod koná se s knězem.

V neděli velkonoční jde před službami Božími v Moravské Huzové farář opět ve slavnostním průvodu ku starostovi pro kříž, který se pak na hlavním oltáři umístí. Podobným způsobem přináší i

přífařené osady své kříže, které se pak v kostele pověsí.

Ve farnosti Bohuňovské¹⁾ nosí kříž jen panný, a to vždy z každé přífařené obce 2 nejstarší a domácí; jiné k tomuto čestnému úřadu nebyvají připuštěny; pannám těm říkají »maticky.« Když na bílou sobotu průvod vzkříšení byl vykonán. přicházejí zmíněné maticky pro »pánbička« do kručty, kde každá z nich kostelníkovi 30 kr. zaplatí. Oblečeny jsou po černu, hlavu majíce zatočenou do bílého šátku, po hanácku upraveného. Zde se přidějí velikým, bílým šátkem, jakého se užívá při chování děti; v Místku šátku takového říkají »háta«, na Hané »chůvka« (od chovati). Na to podá kněz jedné z nich s přiměřenou promluvou kříž, s nímž všechny maticky společně se odeberou ku hlavnímu oltáři, kde pokleknuvše, zanotí píseň velkonoční: Třetího dne vstal Spasitel,²⁾ po kterýchžto slovech pokračuje veškeren lid v kostele, zpívaje:

Vstal z mrtvých náš Vykupitel,
Věčně smrti Vítězitel.

Když 1. sloka byla dozpívána, povstanou maticky a odebírají se po dvou s křížem do svých osad v průvodu slavném s korouhvemi nebo prapory. Kříž nesou obyčejně do domu starostova, kde dávají ho libati, načež se průvod rozchází. Jen v Bohuňovicích nosí se kříž od pradávných dob k majitelům domu pod č. 11. Ve Štarnově pak určuje každý rok farář dům, do něhož se kříž má nésti. V neděli velkonoční přináší »maticky« před »hrubou« (velkými službami Božími) kříž z jednotlivých osad a zmíněných domův opět ve slavném průvodu do kostela. Tentokrát ale jsou oblečeny bílo, majíce na hlavě černé, krásně vyšíváné šátky; dříve nosily se šátky červené, lipské. Kolik tedy osad je, tolik přichází průvodův, a každému z nich jde kněz naproti, který od maticky, jež kříž nenese, obdrží svíci s voničkou (kytičkou). Z Laščan přicházel průvod s hudbou, někdy dali si i Bohuňovští hráti; hudbu si platila chasa.

Maticky totiž sbírají u mláďenců, panen a dobrodinců svých osad příspěvky, z nichž dvakrát do roka, a to o vánocích

¹⁾ Dle zprávy vp. Frant. Zapletala, kooperatora v Bohuňovicích.

²⁾ Katol. kancionál Fryčajův, vzdělaný P. Tom. Bečákem: 1872; str. 413.

a velkonoci si objednávají kromě hudby zpívané mše sv. za mládence, panny, jejich živé a zemřelé rodiče, příbuzné, přátele a dobrodince. Při těchto službách Božích bývá přítomna chasa té které obce; mládenci bývají ozdobeni rozmarýnem, jež od „maticek“ dostali.

Podotknul jsem, že v Bohuňovské farnosti jen nejstarší, a to vždy domácí panny kříž nosí. Jednou se stalo, že v Mor. Loďnici nebylo domácích panen; poněvadž jiným tohoto čestného úřadu přenechati nechťeli, vzali 3 občané kříž a nesli jej sami v průvodu.

V Břežcích, ve farnosti Dolno-Štěpánské, nosí kříž mládence, který také hudbu při průvodu platí. Za to vykonávají v Bělkovicích, ve farnosti Dolanské, úřad ten jen panny, a to v kroji prazvláštním, starožitným, jakého již nikde nenosí.

Uvážíme-li ale všechnu tu počtu, kterou lid náš kříží vzdává, pak mohl Ven. Fortunat pěti:

Vítej kříží, čáko jistá,
v tuto bolnou dobu Krista!
Rozplameň ctnost' věrných synů,
v hříšných zahlad' všechnu vinu.

(Fr. Sušil.)

A když již katolický křesťan kříž vůbec tak ctí, a ve mnohém kraji duch jeho v ohledu tom velice vynalézavým se jeví: kterak teprv si váží toho dřeva, na němž pněl skutečně Vykupitel nás! Mnohé naše kostely mají reliquiáře, v nichž přechovává se nepatrná řísečka ze zmíněného dřeva, které v Římě se nalézá. Tyto ostatky kříže sv. vystavuje pak duchovní správce v jisté dni církevního roku na oltáři a dává je farníkům libati. Tak děje se v Místku o slavnostech sv. kříže, v pátky a neděle doby postní, při čemž se pěje píseň, na počtu tuto se vztahující; a lid berte v počtě té nejhojnější účastenství. V Mor. Huzové a na Mírově podávají se ostatky sv. kříže k libání každý pátek a ve svátky sv. kříže, ve kterých i Němci, jinak povahy chladné, chrám Páně v hojném počtu navštěvují, aby polibili sv. kříž; a tak mnohý při té příležitosti v srdci svém povzdechne:

Tisíckrát buď pozdravený, ó kříží přesvatý,
milionkrát buď uctěný, ty's to lůžko zlatý,
na kterém Kristus Pán, plný smrtelných ran,
mou hříšnou duši skrze smrt' vyved z pekelných bran.

Na neděli 2. po sv. Duchu.

„Člověk nějaký učinil večeri velikou a pozval mnohých.“ (Luk. 14, 16.)

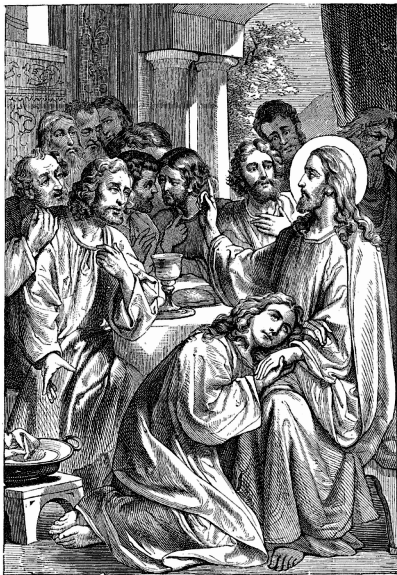
evangelii svatého Lukáše v kap. 14. čteme, že Pán Ježíš byl za onoho času pozván od jednoho knížete farisejského k obědu, a když spatřil, že při stole nalézají se toliko bohatší a zámožnější z příbuzenstva hostitelova, a z chudých že tu nikoho není, že káravě promluvil k hostiteli a řekl: »Když činiš oběd neb večeri, nezvi přátel svých, ani bratří svých, ani příbuzných, ani sousedů bohatých, ať by snad i oni nezvali tebe, a měl bys odplatu; ale když činiš hody, povolej raděj chudých, mdlých, kulhavých a slepých, a blahoslavený budeš, neboť nemají, odkud by odplatili tobě: ale bude odplaceno tobě při vzkříšení sprá-

vedlivých.« (Luk. 14, 12—14.) A když tak řekl, tu pravil jeden z přítomných hostů: »Blahoslavený, kdož bude jisti chléb v království Božím« (Luk. 14, 15), jakoby chtěl říci: Tím, že jsem pozván k hostině v domě muže bohatého a váženého, stala se mi ovšem veliká česť, ale což mi to prospěje, nebudu-li pozván, nebudu-li hostem v království Božím?

A jak host ten, zajisté i my říci musíme. Tak na př. k mocným tohoto světa ke stolu zvány bývají ti a oni z rodův a stavů vybraných, ale co jim to prospěje, byť i hostmi byli u stolu knízat tohoto světa na každý den, jestliže vyloučení budou z hostiny v království Božím? Zpomeňmež jen na bohatce, o němž mluví sv. evangelium. Ten hodoval každodenně a odíval se skvostně. Zpomeňmež také na Lazara chudého, plného

vředu, kterýž žádal sobě nasytiti se drobty, jenž padaly se stolu bohatece, ale nedostalo se mu jich. Lazara, di Kristus Pán, uvedli sami andělé k hostině v království Božím, když umřel, a když umřel bohatce, co di Kristus Pán? » Bohatec pohřben jest

slavenství nebeského všickni bez rozdílu stavu a rodu a důstojenství a povolání účastni býti mohou, anof účastni býti mají, ale účastni nebudou ti, kdož o ně nestáli. I můžeme se tu tázati, proč pak mnozi nestojí o ně? Snad že nebyli po-

v pekle. • Když host v domě knížete farizejského slova ta: Blahoslavený, kdo bude jísti chléb, t. j. hodovati, v království Božím pronesl, tu Pán Ježíš navázal řeč, aby v podobenství, které nám předkládá dnešní sv. evangelium, jej i všechny přítomné poučil a ubezpečil, že blaho-

zváni? Nikoliv. Hostitel zve všechny bez rozdílu: bohaté i chudé, zdravé i mdlé, mocné i ty, již život svůj od světa nepoznání v ústraní tráví, ba i ty, kteří kulhavi jsou a slepi, a proto do večeradla vejiti a ke stolu přisednouti nemohou. Či snad proto mnozí o blahoslavenství

nebeské nestojí, že se nehodnými býti pokládají, aby s vyvolenými Božími věčně tam stolovali, kde se jim Bůh tváří v tvář zjevuje a požívati dává? Ó nikoliv? Takových lidí na světě není. Oni sice nejdni o nebe nestojí, anof posmívají se tomu království Božimu a té věčné blaženosti, kterouž Bůh připravil milujícím jej, to jest bohužel pravda; oni mnozí pravi: já o nebe nestojím, a kdo nám o nebi mluví, jest nepřítel člověčenstva, kteréž nebe své hledá na zemi a jen na zemi je míti může a chce; ale kdybychom mohli nahlédnouti do duše takových mluvčů, zdaž bychom tam nečtli nezrušitelným písmem, samým prstem Božím

psanou neklamnou pravdu, že dle slov sv. Augustina to srdce lidské neukojí se, dokud neodpočine v Pánu Bohu, kterýž nás pro věčnou blaženost stvořil a toužebnost po ní do srdce každého člověka vštípl? Jiné jsou toho příčiny, proč mnozí o blaženost nebeskou nestojí, jest to: nezřízené dychtění po bohatství, jest to pýcha a hříšné rozkošnictví tělesné, které člověka tak zaslepují, že nejen o věčnou blaženost nestojí, ale jí i pohrdá, tak že se na něm naplní smutný výrok dnešního sv. evangelia: »Pravím vám, že žádný z mužů těchto, kteříž byli pozváni, neokusí večere mé.« (Luk. 14, 24.) Amen. F. K.

Na neděli 3. po sv. Duchu.

„Když ji nalezne, vloží ji na ramena svá, a raduje se.“ (Luk. 15, 6.)

Dnešní sv. evangelium s podobstvím o ztracené a opět nalezené ovci, o ztraceném a opět nalezeném penízi zajisté vhodné se řadí k tomu, jež nám církev sv. na neděli předchodí k uvažování předkládá. V předchozím svatém evangelium totiž poučuje nás Pán Ježíš podobstvím o veliké večeri, jak nezměrně laskav a dobrotiv jest Bůh, že chce, aby všichni lidé nebeské blaženosti účastni se stali, a v tom dnešním zase nás poučuje, že Bůh z té nebeské hostiny ani hříšníků nevyklučuje, že i je zve, anof se zvláštní láskou vyhledává, aby i oni na pravou cestu se obrátili a spaseni byli. Či kdo že jest ten člověk nebo pán sta ovec? Kdo jsou ovce, a kdo obzvláště jest ona ztracená a opět nalezená ovce? Člověk onen, jenž má sto, t. j. mnoho ovec, jest Ježíš Kristus. Ty mnohé ovce jsou dobří andělé v nebi, a ta jedna ztracená a opět nalezená ovce jest člověk na zemi, jest hříšník, který se dá naleznouti a spasiti.

Člověk, jenž má sto ovec, jest Ježíš Kristus, jednorozený Syn Boží, neboť on jest to, který s Otcem a Duchem svatým stvořil svět, stvořil také anděly a lidi; onť jest to, který je se svrchovanou

moudrosti vede, řídí a pase. A proto také již žalmista Páně dí: »On jest Hospodin Bůh náš a my lid pastvy jeho, a ovce ruky jeho.« (Žalm 94, 7.)

A poněvadž tento božský pastýř, Ježíš Kristus, s Bohem Otcem a s Duchem svatým lidi k podobství svému stvořil, proto také nesmírně velice záleží jemu na tom, aby se nižádná ovce jeho neztratila. Než co musil viděti brzy po stvoření světa? To musil viděti, jak z mnohých ovcí jeho jedna, člověk, na zemi se ztratil, jak ztřešil v ráji, a tím se sám i své potomky o blaženost rajskou a o pastvu nebeskou připravil.

Ó jakou útěchou a radostí musí se naplniti srdce naše, když povážíme, že sám Syn Boží s nebe sestoupil a ovcí svou ubohou, člověka, z drápů loupežného vlka, z moci ďabla, smrtí svou vysvobodil!

Anof, ty duše lidská, ty jsi ta ztracená ovce, a ten, jenž ji přišel hledat, jenž opustil devětatadesát spravedlivých, t. j. anděly v nebi, jest sám Syn Boží, a ty viš, jak krvácely svaté nohy jeho, když tě hledal; ty viš, jak bolestná byla ta cesta, kterouž pro tvé zachování podstoupil, a ty, jsouc nyní nalezená, chtěla bys dobrého pastýře svého opustiti? Než co neučiní ovečka člověka, když ji zachránil, to činí Bohu často člověk, ano pokaždé, když nějakého smrtného hříchu

se dopustí. Avšak i takovou duši nepřestává dobrý pastýř hledati. a snaží se ji od věčné záhuby vysvoboditi. Ovečka, čím více zraněna jest, tím větší útrpnost vzbuzuje, a proto dobrý pastýř tím více o ni má péči, jen aby ji vyléčil a život jí zachoval.

všech koutů lidské bídy, on opustil devět kůřův andělských, a vstoupil do koutu chudoby a poníženosti v Betlémě v chlévě; on vstoupil do koutu vyhnanství, do Egypta; on vstoupil do koutu poslušnosti, do Nazareta, do koutu úzkosti a zarmouce-

A tak zrovna to činí ten nejlepší pastýř duši našich. On to činí jako ta žena, kteráž měla deset peněz a jeden ztracený hledala, až ho našla. Rozžala svíci a metla ve všech koutech, jen aby ztracený peněz našla. A co Pán Ježíš? Onť světlem svého božství vstoupil do

nosti, na hoře Olivetské; on vstoupil do koutu největší bolesti a utrpení, anof i úplně opuštěnosti tam na kříži, a to všecko učinil pro člověka hříšného, a toto-li všecko učinil pro člověka hříšného, ó kde že jest srdce tak zatvrzelé, aby se takovouto láskou dobrého pastýře ne-

dalo obměkčiti? — Stalo se kdys, že v městě jednom bylo knězi zaopatřiti nemocného. Kněz šel a nesl pod způsobou chleba toho dobrého pastýře duši našich, lid jej potkávající poklekával a klaněl se nejsvětější Svátosti oltární, ale zatvrzelý hříšník jeden, maje kněze potkati, obratem dal se na útěk, jen aby se nemusil s pastýřem duší setkati. Zabočil do jiné příční ulice, ale právě tam kněz v patách za ním se ubíral; zabočil opět do jiné ulice, ale i tam právě bylo knězi se bráti; konečně nemohl uhnouti, protože se octnul v ulici, kteráž neměla průchodu. I ukryl se do jednoho z posledních domů, a i kněz právě do toho domu se ubíral. I utíkal po schodech až do posledního patra, avšak i kněz vstupuje za ním po schodech vzhůru do posledního patra, kde nemocný nebeskou útěchu dobrého pastýře toužebně očekával. Co teď učiním, pravil utíkající zatvrzelý hříšník k sobě. Kam se mám utéci? Všude, až i tady,

mne Bůh můj hledá — mne ztracenou ovci — mne hříšníka! I padl na kolena a zvolal: Ten nemocný jsem já! I vykřál až kněz tomu nemocnému, k němuž byl volán, posloužil, vrátil se s knězem do chrámu, vykonal zkroušené doživotní zpověď, a od té byl nalezenou, dobrou ovečkou. A když se ho přátelé jeho lázali, jak se to stalo, že se tak najednou obrátil, říkával: »Utíkal jsem před láskou Boží, ale ona mne zachytila a překonala, a nyní teprve rozumím, proč Pán Ježíš pravil: „který jest... člověk, jenž má sto ovec, a ztratí-li jednu z nich, zdalší nenechá devadesátí devíti na poušti, a jde po té, která se byla ztratila, až ji nalezne?“ (Luk 15. 4.) Anoť, to činí Pán Ježíš, a třikrát šťasten každý hříšník, kterýž neutíká před láskou jeho a dá se od něho naleznouti. Tu raduje se nejen on sám a s ním církev svatá, ale i andělé v nebesích. Amen.

F. K.

Chléb nebeský.

Dle Jana z Avilly předkládá Fr. Klůma. (Č. d.)

Láska Boží k lidem a nevdek lidský k Bohu.

Douty lidskými potáhnou je a provázky lásky přivinu je,« praví Hospodín. Jestliž známkou veliké slepoty, že my lidé, rozžiháme-li světlo, nedbáme svíce, která světlo vydává, podobni jsouce zvířatům, která se pasou na trávě, avšak zraků nepozvedají k Bohu, který jim trávu dává. Veliká jest slepota srdce lidského, z níž povstává tvrdost; vždyť i tvrdá skála může býti vyhloubena častým deštěm, a proto by i srdce lidské mělo býti dojata, pozoruje-li, že bez přestání dary a milosti z ruky Páně přijímá. Na skálu ustavičně nepříší, ale u člověka není ani jediné chvíle, v níž by dobrota a milosrdenství Boží milosti neudělovaly. Což můžeme

o dobrotě a lásce Boží říci, jedině co praví Pán Bůh sám, že člověka na rukou nese? Avšak lidé nejenom neuznávají, nýbrž i zapominají na lásku a dobrotu Páně, a proto také povinných diků Pánu Bohu nevzdávají.

Láska a dobrota Páně k nám lidem jest tak veliká, že ač my lidé neuznáváme milosti Boží, nicméně Pán Bůh nepřestává nám milosti udíleti, a činí tak pouze z té příčiny, že snad přece někdy srdce naše bude obměkčeno a že uznáme, jak dobrotivý a štědrý jest Pán Bůh. »Já je potáhnou provázky lidskými a svazky lásky zpoutám je,« praví Pán. Avšak jaké jsou ty provazy a vazby, jimiž Pán nás poutá? Nejsou provazy obyčejné (pevné, zkroucené a nerozvížitelné), ale jsou dobrodiní a milosti, kteréž nás k vděčnosti vybízejí,

kterých nezasluhujeme. Neboť má-li člověk býti přiváben a upoután, ač není-li bezcitný, musí zajisté neodolatelnou mocí naň působiti, pomyslí-li, že Bůh vábí člověka k sobě dobrodiním, a že tudíž mocnější jsou provázky lásky a dobroty Páně, nežli provazy, jimiž zvíře bývá taženo.

Pán Bůh mnohonásobnými milostmi a dary nás oblažuje, abychom jimi dali se přivábiti k milostivému Dárci; a přece nicméně zloba naše a nevděk zapomíná na Dárce nebeského, a že nad to zdá se nám, jakoby dary a milosti Boží byly věci všední a obyčejnou, proto mnohý člověk ani si jich nevšímá, neřku-li, aby za ně děkoval. Co učiníš, Pane, an nemáš tak pevných pout, kterými bys nevděčníky mohl k sobě přivábiti? Vždyť lidé trhají svazky, nepamatujice na Tebe po všechny dny své. »Já je potáhnu,« praví Pán, »pouty a provázky lásky.« A které jsou provázky, ne-li dobrodiní, kterými nás Pán oblažuje, ať s nebe sestoupil, aby stal se našim bratrem, aby trampotám a svizelům se podrobil a za nás na kříži umřel? Toť jsou provázky, kterých láska splítá, a sice taková láska, kteráž větší ani býti nemůže, protože Syn Boží dal sebe sama pro spásu těch, které miloval.

Co učiníš, srdce lidské, rozvažuješ-li tuto nepcstihlou lásku Kristovu? Můžeš-li zapomenouti na Boha svého, který ustavičně na tebe pamatuje? Vzpomínáš-li skroušeně a rozjímáš-li srdečně o utrpení Páně, které podíl na zásluhách a milostech, které nám smrti svou získal; neboť nemůžeš mítí podílu na zásluhách utrpení Páně, nemůžeš sladkého ovoce se stromu kříže okusiti, leč vzpomínáš-li často na Pana ukřižovaného a činíš-li pokání. Zapomínáš-li na utrpení Páně a nedbáš-li přehořké smrti Páně, pak jakoby Pán Ježíš pro tebe ani netrpěl. Zapomenutí rovná se smrti, ano předmět

zapomenutý je takový, jakoby ani nebyl. Co mi prospívá pravda, že Bůh jest, zapomínám-li na Boha?

Ó toho nešťastníka, který, Pane, na Tebe zapomíná! Jakž teprve bude nešťasten, až Ty naň zapomeš! Ó té lidské mdloby a zloby, která tak se rozmáhá, že krev Páně, prolitou pro spásu lidskou, lehce váží, ba na ni, jakoby ani nebyla, úplně zapomíná. Hle, člověče, srdce tvé přeplněno jest tretkami, cetkami a halačkami, kteréž nejsou hodny, abys je v srdci nosil. Ty vzpomínáš na věci časné a pomíjející a zapomínáš úplně, co Pán Ježíš pro tebe trpěl. Co jest s to, aby tě vyburcovalo ze sna nevědku a netečnosti, neprobuď-li tě dobrodiní a láska Kristova? Kdo laskavého, milého a vlidného hlasu Kristova nedbá a neslyší, jest nejenom ospalý, nýbrž jest již mrtev, není člověkem, nýbrž kamenem, ba co díím kamenem, jest zlým duchem. Vždyť i skála, do níž kříž Páně byl zasazen, nemohla odolati tlukotu lásky ke Stvořiteli svému, a rozpukla se. A srdce člověko, pro něž Kristus krev svou cedil, nepozoruje a nedbá lásky Kristovy! Ach, Pane dobrotivý a laskavý, co můžeš ještě pro člověka učiniti, abys jeho nevědné srdce získal?

Duše člověkova podobá se nevěrné choti, které však vzdor její nevěře manžel ustavičně listy, prosby a posly posílá a o lásce své jí ujišťuje. Ó Pane, co činíš, Ty ženichu duše naší? Jaký přenádherný vůz svatých Pisem jsi nám poslal? Jaké výmluvné kazatelé nám posíláš, aby jménem Tvým nás napomínali, a kteří neustavají nás nabádati, abychom pravého chotě se přidrželi. A kromě těchto posílá Pán i jiné posly tajné, kteří uvnitř v srdci nás nabádají, abychom na Tebe, Pana svého, pamatovali.

Kdo jest, jenž by v nitru srdce svého byl často nezaslechl sladkého hlasu Tvého,

jímž nás od hříchu odvracuješ a na cestu ctnosti uvádíš? Kdo nepřijímá každodenně přehojných milostí na těle i na duši? A přece lidé milostí těch si nevšímají, ba jimi nezřídka i zhrdají. A přijímají-li nicméně milosti Tvé, na Tebe, dárce stědrého, zapominají. Jsouť i mnozí, kteří, dokud neměli milosti Tvé, o spásu duše své dbali, vroucně také a toužebně milosti Tvé očekávali, ale sotva vyplnění prosby své dosáhli, takou nezřízenou sebeláskou byli naplněni, že na Tebe zapomněli.

Tak, Pane, používáme milosti a darů Tvých, že pro ně na Tebe zapomináme? Veliká jest dobrota a štědrota Tvá, veliká proto, že nicméně blaha a štěstí nevěsty své vyhledáváš. Převelmi silné jsou svazky lásky Tvé, a vidíš-li nicméně, že i těmto svazkům duše se protíví, přicházíš sám, abys se jí zjevil, aby Tě poznala, milovala a spasena byla.

Tvé na nebe vstoupení bylo potřebné; avšak choť Tvá jest v nepřítomnosti Tvé ve velikém nebezpečnosti, proto jsi divem lásky právě božské přítomen na oltáři, aby na Tebe mohla patřiti okem víry, a by uvěřila, že Ty, jenž přebýváš v nebesích, také zde bytuješ, aby srdce její láskou k Tobě vzplanulo, a by, přijímajíc Tebe, zvolala: »Pane a choťi můj, Tys ten, od něhož vše dobré mám, Tys pro mně člověkem učiněn, abys za mne na kříži

mohl umřítí, Tys dárce dobrotivý a laskavý, jehož ruka přestědrá hojnými dary mne obohacuje.« Tak může duše, oblažena přítomností Kristovou, připomínati si všecka dobrodiní, která Pán, ač vzdálen, hojnou mírou poskytuje. Kdyby někdo, ač vzdálen od nás, nicméně hojné dary nám posýlal, a po čase do domu našeho osobně zavítal, tu bychom zajisté veškerých darů byli pamětlivi, a s Davidem děkovali bychom za všechny dary a milosti

Tak má se duše chovati, přijímá-li Krista ve Svátosti oltářní. Treba, aby Pánu děkovala za všecko, co pro nás vytrpěl, i za milosti, které z ruky Páně přijímá. Vždyť Pán Ježíš i z té přičiny volil přebývati ve Svátosti oltářní, aby duše naň nezapomněla. Svědčit o tom i výrok Páně, který Pán učinil, an Svátost oltářní ustanovil: »To čiňte na mou památku!« Vždyť Pán spoléhá, že za to, co pro nás učinil, máme i my na utrpení Páně pamatovati, a že i s dikem na utrpení Kristovo budeme vzpomínati, a proto praví, pamatujte na Mne, jenž jsem uprostřed vás. Běda pak tomu, kdo by nedbal prostředku, kterým má na Krista býti upamatován! Blahoslavený člověk, který myslí a srdcem u stupňů Svátosti oltářní prodlévá, jenž pokorně, zbožně a toužebně Pána ve Svátosti oltářní přijímá, vždyť touto Svátostí všech darů a milostí nabývá. (Příště dále.)

Poutní místo Vršiček.

Podává Alois Dostál.

Mezi oblíbená poutní místa v západních Čechách na Plzeňsku patří tak zvaný Vršiček, u královského města Rokycan ležící. Leží severovýchodně od města a chrám s třemi vízkami, na dosti

vysoké homoli položený, jest z daleka patrný. Kostel vyniká z lesa, jímž jest celý vrch porostlý: Jest zasvěcen blahoslavené Marii Panně a těši se daleko široko zvláštní úctě a pozornosti.

Když pisatel této vzpomínky před léty v této krajině žil, nemálo byl udiven,

jak zvláštní duch zavládl na osadě před svátkem Navštívení Panny Marie, před poutí na Vršičku. Na mnoho hodin cesty chystali se mladí i staří k Rokycanům. Málo kteří mohli podniknouti dalekou cestu na Svatou Horu u Příbrami, kterážto cesta vyžadovala několik dní a oběť na penězích, ale na Vršiček se těšila mládež ve škole, odrostli junáci a panny, muži i ženy. Z každé osady vyšlo procesí. z některých větších vesnic bylo vypraveno zvláštní, by se v menších oddělech mohlo lépe zpívatí.

Mimo procesí z Rokycan přichází na Vršiček i z Dejšiny, Vosek, Volduch, Horno-Stupna, Plané, Vranovic, Vranova, Týmáková, Eipovic, Doubravky, Plzence, Mirošova. Kamenného Oujezda, Kyšic a jiných a jiných měst a vesnic v širém okolí.

Co tu hudby, posvátných písní, co radosti a plesu v ten svátek Marianský! Neveliký kostelík sotva stačí pro všechny sošky Panny Marie a sv. Anny, jež bíle oděné družičky a mladé matky v černých nebo modrých šatech přinesly. O stěny opřeny korouhve, kříže a les po všech uboších homole sumi hdem, zbožnými poutníky, kteří dalekou sem vážili cestu.

Na schodech ke kostelu vedoucích plno krámův, a také lidí nedůživých, o svatou almužnu prosících.

Pod košatým stromem kazatelna, by hodně lidí slyšení mohlo kázání. A kazatelé bývají zváni až z daleka, a každý sobě za čest pokládá, může-li o pouti na Vršičku u Rokycan kázati.

A proč se těší toto místo takové uctě a lásce?

Účetní při magistrátu v Rokycanech, p. Ferdinand Rössler, dělal si zápisky o Vršičku, sbíraje památky jeho; učitel hlavních škol v Rokycanech, Jan Lobl, sepsal a vydal r. 1862. zvláštní pobožnosti, na Vršičku konané, a všeobecná pověst uchovala některou věc z minulosti na věky budoucí.

Původ Vršičku. spon slavné pověsti jeho, datuje se od konce sedmnáctého století, kdy v Čechách panoval host nemilý — mor. Ačkoliv téměř všechna města, a především Praha byla zhubným morem zachváćena. ačkoliv v naší vlasti české statisíce lidu r. 1680. a v letech následujících na mor zahynulo, město

Rokycany zůstalo netknuto, a mnozí se sem utíkali, by na živu zůstali a moru ušli.

Také podruhé, když po devíti letech počal mor hroziti, zůstaly Rokycany bez pohromy. Město však přece dalo pro všechen možný případ vystavěti domek na úpatí Vršičku, by sem nemocní byli donešeni a ostatní se od nich nenakazili. Ale nebylo v roce tom budovy upotřebeno.

Mor se nadobro z Čech neodstěhoval; v roce 1713. řádl znovu, a tu zbožní měšťané Rokycanští učinili slavný slib, když je i teď Bůh zachránil před ranou morovou, že vystaví na Vršičku ke cti Panny Marie, sv. Rocha, sv. Sebastiana a sv. Rozalie panny, jako patronův a patronek vzývaných v nakažlivých nemocech — krásný kostel uprostřed lesa.

Potřetí byly Rokycany zachráněny a měšťané by byli rádi slibu dostali, kdyby jim byly nevadily neblahé poměry časové. Nejspíše to byla nouze za rozbořených dob a při ochuzeném obyvatelstvu.

R. 1741. nastal v Čechách mor opět, a hle, Rokycany nezůstaly jako v letech minulých ušetřeny. I v městě zachvátil mor obyvatele a mnohý odnesen na Vršiček do lazaretu. Měšťané měli na paměti slib svůj, pozorovali trestající ruku Páně, a znova slibovali postaviti na Vršičku kostel ke cti Panny Marie a zmíněných patronův proti ranám morovým.

Ale nestavěli hned, jenom konali přípravy. Nestály války s Bedřichem II., králem Pruským a Marií Teresíí. V Čechách zase nebylo blaze, a teprve, když František roku 1744. jako manžel Marie Teresie s Bedřichem vešel v mir. Za tu dobu musili měšťané mnoho odváděti na daních a příspězích, a město bylo hodně tím ochuzeno a stisněno.

Však přece pamatovali i v těžkých dobách těch Rokycanští na slib, Bohu učiněný, a bylo ustanoveno sbírkami sehnati peníze na stavbu. Děkanem tehdy v Rokycanech byl Sebastian Tomandl, kaplany byli Antonín Šteindl a František Bidčovský; ti spolu s primasem městským, Janem Kroftou, purkmistrem rokycanským Matějem Polákem, soudcem zemským Matějem Švantlem ze Trebska¹⁾ a jinými

¹⁾ Jména těchto dobrodinců vešla ve známost z pamětní listiny, nalezené při opravě vězní bání.

váženými a zbožnými měšťany zasadili se o stavbu zaslíbeného kostela, nadchli město a podnikli dobročinné sbírky. I také okolí skládalo dle možnosti milodary.

Sotva byla malá část pohromadě, počato se stavbou a základní kámen byl za veliké slávy 27. května 1744 na Vršičku položen. Jest až ku podivu, jaká se zdejevila horlivost, a jak měšfané přispívali dárky peněžitými a pomocnou rukou. Junáci a panny přispívali a pomáhali při stavbě, od lámání kamene a vození nikdo nepřijímal peněz, a kdo mohl, konal všechno zdarma, z ochoty, z lásky k Bohu a Marii Panně, která město s okolím po třikráte zachránila před zhubnou nemocí a strašným morem.

Celá stavba byla z milodarův, a vznešený, ani nízký neostýchal se vlastnoručně pracovat na zaslíbeném kostele.

Za tři léta byla stavba v byzantském slohu dokonána a nastaly slavné poutě, které potrvaly do dnešního dne.

Jedeme-li českou západní drahou od Rokycan k Chrástu a dále k Plzni, jest oko naše upoutáno krásnou vyhlídkou na Vršíček. Zdobí celou zdejší krajinu, jest cílem četných výletníků a především zbožných poutníků, kteří zde hledají pokoj srdce.

Z Rokycan vycházel každý rok průvod na sv. Vojtěcha ke kapli tohoto českého patrona do Plaňan, aby prosil za úrodu zemskou. Později byl umístěn pěkný obraz sv. Vojtěcha na Vršičku, a od té doby za tímže účelem se koná procesí na Vršíček.

Nejvíce sem utíkají se lidé, by prosili za odvrácení nemocí a neduhů, by se utkali pod mocnou ochranu Marie Panny a děkovali jí za vyhojení z rozličných bolestí tělesných i duševních. Pout pak na svátek Navštívení Panny Marie jest jako národní svátek a slavnost celého kraje, která rozrušuje a radostí naplňuje všechno okolní obyvatelstvo.

Proto poutní kniha Lodlova obsahuje příslušné modlitby pro poutníky »v čase nakazlivých nemocí« k sv. Rochu, ježž

Bůh neoslyší »pro nebeskou zář, kterou při poslední hodince tvář jeho svatou osvitil, pro daný slib, že, kdokoli v čas moru důvěrně za orodování jeho u Boha prositi bude, nebude oslyšán.«

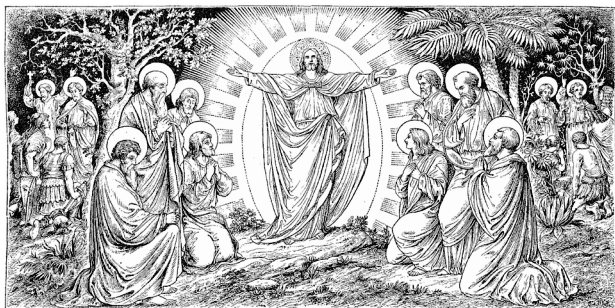
Na Vršičku se modlivají poutníci k sv. Sebastianu. »aby od nich spravedlnosti své milostivě odvrátí a sílu zuřící zlé nemoci zlomiti ráčil.«

Zvláště dojemná a krásná jest modlitba k sv. panně Rozalii:

»Ó svatá panno Rozalie, jasná světice nebeská, která jsi z lásky ke Kristu Ježíši všechny rozkoše, kterýchž Ti svět v hojnosti nabízel, opustila, vědouc život kající, život plný trýzně a utrpení, kterýmž jsi u Boha té milosti vydobyla, že přijal Tě za světlici nebeskou, rád přijímá přímlyv Tvých za lid těžkými nemocemi sužovaný, pod ochranu tvou prosebně se utíkající. Ó vyslyš naše hlasy, k tobě důvěrně volající, oroduj za nás u Boha milostivého, aby rádicí zlou nemoc zahubiti, a nás od trýzně, kterouž nám hrozí, podle nedostihlého milosrdenství svého ochrániti ráčil. Jako druhdy Palermo a jiná města Sicilská milostivý Bůh na přímlyvu Tvou svatou od náказы morové rány ochránil, tak nadějeme se v úplné důvěrnosti v Tvou svatou pomoc, že nyní i nám se stane, uzná-li prozřetelnost všemohoucího Boha, že by to spásе duše naší na ujmu nebylo. Přispěj nám pomocí svou svatou, abychom dle příkladu Tvého život svůj tak zříditi se přičinili, odřeknuvše se všech marností světa, aby byl kající, Bohu milý, bychom i orodování Tvého svatého i lásky a milosti Boží hodnými se stali. Dopomozíš nám k tomu, oč snažně a pokorně jsme zde prosili, skrze neposkvřněnou Pannu, Rodičku Boží a skrze zaslulhy Syna jejího, Pána našeho Ježíše Krista. Amen.«

Tak zněly modlitby zbožných předků, když hrozila morová rána, která v dobách těch zurila tak nemilosrdně. Podobně i ostatní modlitby, na Vršičku obvyklé, jsou výronem bázně Boží, lásky k Marii Panně a jiným patronům. (O. p.)

Zprávy z misii katolických.

Podává *Al. Kotyza.*

Západní Afrika. (Apoštolské vikářství Ubanghi. Kmeny Kani-balů na horním Ubanghi.) Již loňského roku podali jsme zprávu nejdůst. pana biskupa Augouarda o obtížích, s jakými mu bylo bojovati, nežli se mu podařilo poslati misionáře ku kmenům na Ubanghi, přítoku to řeky Kongo, bydlícím. Mezitím odebral se nejdůst. pán sám k Bengům, jak mezi černochoy, tak mezi bělochoy chvalně známým. Na cestě z Brazzaville po Kongu vzhůru až ku pramenům Ubanghi řídil p. biskup sám, jako zkušejný cestovatel parní člun. Sotva že však vplul do Ubanghi, nebylo na člunu nikoho, kdo by byl řeku znal. Na neštěstí jest Ubanghi na některých místech velmi široký, ale za to velmi mělký a plný skalín a písčín. «Často jsme,» vypravuje pan biskup, «uvázli, ale za to zase tak prudce vyrazili, že bylo nutno opravovati loď. Tuto nudnou cestu zkracovaly nám poněkud nepřijemné objevy. Každou chvíli potkávali jsme mrtvoly lidské, jakož i množství utopených zvířat po proudu plovoucích. Zdá se, že divoši usmrčené lidi i zvířata metají prostě do vody. Byl to ošklivý pohled, patřiti, jak zhyzděnou hmotu mrtvoly krokodilové pronásledují a divoké kachny a volavky dychtivě hltají!

Přepluvše šťastně všechny mělčiny, dostali jsme se konečně ku kmenu Bongův.

Bez překážky jeli jsme kolem veliké vsi jménem Infondo. Tam bydlí veliký pohlavár Molleki, jenž se chlubí, že každodenně otroka zabijí, a proto prý své přátely a pochlebnyky vždy čerstvou pečení častovati může. Žádný nedovede prý tak zručně jednou ranou hlavy od trupu oddělit. My jsme tedy ve vsi tichosti minuli Infondo, a zastavili se teprv příštího dne u dřívějšího francouzského stanoviště Modzaký. Tam byl r. 1886. pan Dalesie od tlupy Bongů přepaden. Po ztrátě tří lodie a všeho zboží podařilo se mu prchnouti. Když napotom své lidi shromáždil, scházelo mu jich pět, kteří byli od divochů sežráni. Ale Francouzové pomstili je krutě. Pak přiběhli divoci slonové, strhali obydlí, rozdupali všechno nasázené stromovi, tak že jen málo ovocných stromků uprostřed divokého křoví zůstalo. Brzy dorazili jsme do vsi Ndombo, na levém břehu Ubanghi, tedy již v belgickém území ležící. Jest to zvláštní, ale pece pravda, že parní čluny, jež mají vyvěšenu vlajku svobodného státu konžského, jsou od divochů nepřátelsky přijímány, kdežto vůči francouzským vlajkám toho nepřátelství není. Sotva jsme vystoupili na souš, hned tu bylo vůkol nás plno lidí, kteří nás velmi litovali, že jsme zanedbali dnešní slavnost, při níž byli dva lidé snězeni. A když naši nemocní lidé pomalu z lodi vy-

stupovali, tu si je divoši zkoumavě prohlíželi, ba i znalecky omakávali. Konečně nám je chtěli kanibalové odkoupiti, pravice, že mají právě čas, ač má-li z nich býti něco kloudného připraveno. To když se dověděli nemocní, namáhali se, by rovně stáli a chodili. Rozumí se samo sebou, že jsme byli celou noc na stráži. Často se stává cestujícím společnostem, že jim zmizí najednou muž, aniž je možno se dověděti, co se s ním stalo, po případě kdo ho snědl. Následujícího dne zavítali jsme do Ngombe. Tam bydlí hodní lidé, kteří již roku 1890. P. Allaira snísti chtěli. Opatrně dali jsme se do vsi.

Ženy a děti brzy nás obkličily, a to nám bylo milé; neboť jejich nepřítomnost jest vždy známkou nedůvěry nebo nepřátelského přijetí. Ngombe jest velická, krásná polohou a dobře rozdělená. Skoro ze všech ulic viděti k řece. Ohromné opevnění kolové jest ještě sesileno hlubokým příkopem, přes který vedou dřevěné mosty. U vchodů do vsi stojí pravidelné stráže. Proto jest zhola nemožno, dostati se nepozorovaně do vsi. Blízko Ngombe jsou pozůstatky z belgického obchodního jednatelství, jež jen několik neděl trvalo. Domorodcové se tam ovšem jen na oko hrnuli, a obchodníci tonuli v blahých nadějích. Za několik dní byli již tři černí sluhové jednatelství snězeni. Běloši však byli dosti chytří, aby pěkné zboží uklidili a se vystěhovali, tak že Kanibalové jednoho krásného dne k svému nemalému zármutku zpozorovali, že jim tam již pšenice nekvetě.

Co mne však v Ngombe nemálo překvapilo, byly krásné kovové práce, jež jsem tam viděl. Břehy řeky Ubanghi jsou na měď velmi bohaté. Divoši roztlukou rudu na malé kousky, naplní ji výborně pracovaně tvavicí kotly, zakopou je hluboko do jámy, uhlím dobře naplněné, a udržují pak 6—8 páry malých měchů vydatný oheň. Za 10—12 hodin jest kov roztaven, a v malé tyče sléván. Tyto měděné tyče slouží buďto za výměnný prostředek nebo se spracují hned na zbraně a ozdoby. Vytavená měď jest neobyčejně čistá a roztažitelná. Svými prostými kladivý spracují černošii měď na tenký, jemný a velmi dlouhý drát. Na památku nechal jsem si také několik

hrotů k šípům tam udělati, ale tak dobrých, že by dělaly čest každému evropskému kováři. K nemalému svému udivení jsem se dověděl, že dosud žádný cestovatel o kovových pracích v této části Ubanghi nevypravoval, spíše se tvrdí, že se tam z pobřeží měděné věci dopravují, což jest, jak jsem se sám na vlastní oči přesvědčil, veliký omyl.

Dovolím si ještě několik slov o dvou zvláštlostech povahy našich Bongů, aby čtenáři věděli, jaký národ máme ku křesťanství obracetí. Především napadla nám u nich neobyčejná zručnost v krádeži. Jest zcela neuvěřitelné, s jakou smělostí všechno, co jen odvečeno býti může, si přisobují a velmi rychle a tiše s tím mizí. Jedné noci vplížili se tito černí zloději do stanu bělocha, který si světlo dosud nebyl zhasnul. Revolver, který viděli vedle něho ležet v posteli, vhodili rychle do vody, a když se chudák běloch probudil, zahlédl ještě, jak mu s jeho dvěma nejlepšími puškami upalují.

Druhá zvláštnost jest již zmíněný kanibalismus (lidožroutství). Podle všeho, co jsem viděl a slyšel, jest velmi pravděpodobno, že není v celé střední Africe divočejších lidožroutů nad Bongy.

Po celý čas mé návštěvy v Ngombe byl zvláště můj biskupský kříž a prsten předmětem pozornosti všech návštěvníků. Namahal jsem se sice, abych jim kříž ukázal, a jim něco o krásném učení misionářů řekl, ale kanibalové nepochopili z toho ani slova, a mně nezbylo nic jiného, než doporučiti je milosrdenství Božimu, aby i tento hluboce pokleslý rod lidský stal se jednou účastným požehnání nebeského.

Čína. Nejdůstojnější apoštolský vikář východního Mongolska stěžuje si, že se v německých a holandských listech roztrusuje nepravdivá zpráva, jakoby byla misie od vlády v Pekingy slibovaná náhradou za škody za posledního povstání utrpené již obdržela, a proto žádných almužen nepotřebuje. Ve skutečnosti neobdržela však ubohá a těžce poškozená misie z Pekingy ani haléře a jest u veliké tísní. V době, kdy to píši, tak oznamuje apošt. vikář, panuje zde nesmírná chudoba. Šťastní jsou ti lidé, kteří si mohou v kotle uvariti se dvě mísy polních travin na oběd. Každodenně

poděluje se u nás o 4 $\frac{1}{2}$ hodině okolní chudina potravou.

A vůbec přicházejí z Číny se všech stran poplašné zprávy. Všude nastal po válce hladomor, nářky a neslychané povodně. Ze severního Šantungu zaznívá též prosebný hlas Františkánův u veliké bídy postavených. Země jest na nedozírnou dálku velikými lijáky posledního léta zaplavena a průtrž hráze Žluté řeky záplavu dovršila. Sklizeň jest zničena a polovice křesťanů bez přístřeší. Ubozí misionáři lomí rukama a nevědí, odkud naberou chleba pro hladovící křesťany. V Pekingu a v okolí zůstává válka dle zprávy Lazari-ty P. Faviera po sobě hrozné stopy. Město se hemží zástupy polovyhladovělých lidí. Protivná a otrávená strava, k níž lidé v největší nouzi berou utočistiště, má bojně nemoce v zápětí. Cholera zuří v nejvyšším stupni. Za

jediný měsíc zemřelo dle udání P. Flaviera 40 až 50 tisíc lidí. Během desíti dní bylo dle zpráv strážců u bran městských na 10 tisíc mrtvol vyneseno. Císař jakož i mandarinové snaží se všemožně bídu zmírniti. Denně vydává se na 8 až 10 místech řídká prosná kaše. Avšak což je to pro tak mnohé? Ústavy misie jsou až k umačkání přeplněny. Také Severní Honan, jakož i celá řada jiných misijních území nezůstaly od povodně ušetřeny. Náhrada mezi čínskou vládou a francouzským konsulem za poškození misie v Setsuenu vyjednaná pět se na 70.000 tačů. Když nový mistokrál Lu hlavní původce povstání v Tšengtu dal zatknouti, srotla se luza a žádala, aby byli propuštěni. Mistokrál odpověděl novým zatýkáním a pohrozil nespokojené luze, že se uchopí raznějších prostředků, nedá-li pokoj.

„Katol. misie.“

Milodary božského Srdce Páně.

Z Frýdku. Více jak 10 osob a rodin vzdává pokorně díky nejsv. Srdci Pána Ježíše a Panně Marii za vyslyšení proseb přednesených v 9denních pobožnostech o šťastné vyřízení v důležitých záležitostech tělesných i duševních, jakož i o uzdravení z nebezpečných nemocí, o pokoj domácí, o navrácení k pokání zbloudilých, o polepšení života a zřeknutí se socialismu. V těchto případech ukázalo se Srdce Pána Ježíše milosrdným a zdrojem pokoje a milosti. J. T.

Z farnosti Rajhradské. Ke cti a chvále sv. Jana Nepom. vzdává díky veřejně za vysvobození z nemilé záležitosti B.

— Vzdáváme tuto vroucí díky nejsv. Srdci Pána Ježíše a neposkvrněnému Srdci Panny Marie za šťastné provedení jisté práce. C. M. M. T.

Z Brna. Vzdávám tímto vřelě díky božskému Srdci Páně a Matce Boží za uzdravení matky a za vyslyšení proseb ve mnohých záležitostech. T. N.

Z O. bl. Teplice. Plně předsevzetí, nejvroucnější díky vzdávám nejsv. Srdci Páně v nejsv. Svátosti oltární, pražskému Ježíšku, nejbl. Panně Marii a sv. Josefu za odvrácení pohoršení. P. B.

Od sv. Hory u P. Plním tuto slib svůj a vzdávám největší díky Panně Marii, ustavičné pomoci, sv. Josefu a bl. Fr. Gerardovi za jejich vyslyšení prosby mé o přijetí do řádu. F. A.

Z Řepčína. Nejsrdcejší díky vzdávám dle učiněného slibu božskému Srdci Páně, neposkvrněnému Srdci Panny Marie, jakož i sv. Josefu, sv. Antoniu Pad. a sv. Aloisiovi za vyslyšení mých proseb. A. B.

Ze Staříče u F. Budiž nejsv. Srdce Pána Ježíše, neposkvrněné Srdce Panny Marie, sv. Josefa a sv. Jana Nepom. vždy více chváleno a velebeno za vyslyšení prosby mé v jisté záležitosti. M. P.

Ze Záluží. Díky vroucí buďtež vzdány nejsv. Srdci Páně, neposkvrněnému Srdci Panny Marie a sv. Josefu za uzdravení z nebezpečné nemoci po vykonané 9denní pobožnosti k Panně Marii Svato-Horské. H. V.

Z Frýdku. Jistý učitel vzdává vroucí díky nejsv. Srdci Pána Ježíše a Panně Marii za pomoc poskytnutou při skládání zkoušky, kterouž odbyl s vyznamenáním po vykonání pobožnosti na ten úmysl. J. T.

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Podává *Pt. Buchta.*

Řím a Itálie. Dne 7. května t. r. zemřel v Římě kardinál Luigi Galimberti, jeden z nejvýznamnějších spolupracovníků sv. Otce Lva XIII. Dle svého politického smýšlení náležel k oné straně kardinálů, která se chová přátelsky k trojspolku. Kardinál Galimberti narodil se 25. dubna 1836 v Římě, tamtéž studoval bohosloví a práva, byl vysvěcen a stal se po řadě profesorem v kolegiu propagandy, v semináři a na universitě. Roku 1868. byl jmenován kanovníkem lateránským a domácím prelátem papežským. Pod pontifikátem Lva XIII. stal se po řadě členem různých kongregací, kanovníkem u svatého Petra a konečně tajemníkem kongregací pro mimořádné zahraniční záležitosti církevní. Roku 1885. vypracoval rozsudek papežův ve sporu španělsko-německém stran ostrovů Karolinských, který byl dle návrhu knížete Bismarka předložen sv. Otci k rozhodnutí. Rozsudek tento zněl ve prospěch Španělska. Později byl jmenován Galimberti arcibiskupem nicejským in partibus. Veliké bylo jeho účastenství na vyjednávání mezi papežskou Stolicí a pruskou vládou, které mělo za následek pozvolné zrušení protikatolických, tak zvaných májových zákonů a znovuobsazení biskupství pruských. V r. 1887. byl mimořádným vyslancem u dvora německého za příležitosti 90. narozenin císaře Viléma I., v dubnu pak téhož roku stal se nunciem ve Vídni. Jeho vlivu se přičítá, že r. 1891. nastolen byl na arcibiskupský stolec ve Hnězdně arcibiskup národnosti polské. Dne 19. ledna 1893 jmenován byl kardinálem a povolán do Říma. Dědicem jeho náhledů politických bude asi kardinál Vanutelli, jenž byl jeho předchůdcem jako nunciem ve Vídni. Římské listy, také protipapežské, věnují zesnulému kardinálovi vesměs články sympatické. Papež doufal do poslední chvíle, že nemocný bude zachráněn, a když mu byla zvěstována jeho smrt, řekl s povzdechem: »Je to tedy osud, že mi všichni moji nejlepší zemrou a já je všechny přežiju.«

Rakousko. Purkmistrovská otázka ve Vídni byla mimo veškeré nadání upravena zakročením samého císaře pána.

Panovník povolal totiž k sobě Dra. Luegra, uznal jeho osobní počestnost, potřebné nadání, jakož i věrnost k císaři a vlasti a požádal ho, aby se prozatím za purkmistra vídeňského voliti nedal. Dr. Lueger pravil, že stojí tentokrát před přímým přáním svého císařského pána a že jako vlastenec a vždycky loyální občan považuje za svou samozřejmou povinnost v tomto nejvyšším přání spatřovati rozkaz. Takovým způsobem vyřízena byla napínavá a palčivá záležitost rázem a měrou překvapující. Toliko němečtí liberálové nejsou spokojeni a napadají vládu. Purkmistrem pak skutečně byl zvolen Dr. Strobach, také rozhodný antisemita, který prohlásil, že hodnost svou bez okolků Dru. Luegrovi postoupí, jakmile nastane patřičná chvíle a příhodnější zavládnou okolnosti. Vůči této události v přítomnosti vyřízené, o níž tolik se již všude namluvilo, namyslilo a napsalo, mimoděk se vynořuje všeobecná otázka, co souditi celkově o všech těch poměrech a věcech vážných a choullostivých? Stanoviti sluší objevení se v pochodu dějinném pravidelného případu, že každé pohnutější období vlastní své muže sobě tvoří. A takovýmto splozencem naší doby jest právě Dr. Lueger, v němž podivuhodně se soustředily všechny její ctnosti i nectnosti. Dr. Lueger není sice právě ideálem v nejlepšího toho slova smyslu, ale jest mužem a tlumočnickem naší zbědované doby. Kdo by si ho troufal odsuzovati, ten by nepřímě chtěl, aby nás liberalismus se židovstvem naprosto vyssál, chtěl by, aby rakouští národové zmírali na suchém popravišti. V prozatímném rozřešení otázky Luegrovy musí každý poctivý občan spatřovati pouze šetrnost k Maďarům. Rozřešením definitivním zváti se to nikterak nemůže. Otázka Luegrova není pouze otázkou vídeňskou, nýbrž po přednosti rakouskou, je neblahým následkem maďarské zpupnosti a židovlády, a otázka ta dosud rozřešena není, nýbrž pouze odložena! — V Uhrách slaví páni Maďaři za ustavičného odporu jiných utlačovaných národností proslulou svou výstavu millionovou (!). Dle platných a závažných

úsudků nese celé toto prapodivné počínání a hnutí neklamnou známku liberálního, hrubě násilného, protikatolického stranicví a popohánějící vzpružinou, jakož i nejvíce zájmů majícím činitelem jest neblaze proslulé židovstvo! Proto o celé věci nejlépe jest mlčet a ani suchými záznamy nevyvášeti na povrch veřejnosti věc, kteráž spočívá na nepravdě, žije podvodně vynucovaným účastenstvím a sleduje cíle asi velmi daleko vzdálené od občanské poctivosti a mezinárodní spravedlnosti. Naposledy však přece ještě tuto klademe vzácný hlas přicházející z maďarie, jimž případně jsou osvětleny všechny ty vztahy a poměry nuceného oslavování. V Pešti bude totiž za příčinou »millenia« také sjezd školský. V čele stojí universitní rektor Lengyel z Pešti. Pozván byl také universitní docent pešťský Sigm. Bodnar, jenž však panu rektorovi odepsal doslova: »Došli jsme tak daleko, že všecko, co naplňovalo srdce člověčenstva, zdá se býti opovržení hodno. Mravní cit hluboko klesl, místo ideálů celou naši bytnost naplňuje materialismus, smyslnost a všeobecná pustota, cit pro spravedlnost vymřel; státníci i publicisté, vyžadují-li toho politika, lhou nebo vykřucují pravdu; v literatuře všecko, co má povšechný ráz, jest předmětem posměchu; v divadle smějou se na účet otce, muže, vrchnosti; na účet božského a mravného; v člověku oslavují zvířecí živel, ve společnosti panují emancipované ženy, v rodinách osobovačné děti. Z náboženství vyhynulo ideální oduševnění a na jeho místo nastoupila lhostejnost anebo měkký, mystický cit, který nemá síly vzbouřit se proti všeobecné znemravnělosti. V politice mravnost přestala působit, centralizované krajiny staly se kořistí prohnanych společností. V mnohých věcech porozumění národa a vlasti stalo se lži, nepoctivé charaktery zneužívají těchto slov a těží z nich, anebo se stala tato slova prázdňou fraz nemající smyslu. Jmenovitě v mnohých shromážděních v čas millenia budou státníci lidé bráti nadarmo tato svatá slova.« Z těchto všech důvodů odřekl Dr. Bodnar své účastenství na »školském kongressu milleniovém.« Hroznějšího odsouzení celkového kulturního proudu ne-

může si ani představití svědomí lidské, jen u Maďarů, kteří zdají se již býti odhodláni na všecko, vyzní asi prázdňým ozvukem a bez účinku. —

Francie. Ve Francii to již delší dobu vypadalo jako před bouřkou. Senát byl v nepřátelském poměru s poslaneckou sněmovnou, oba se přeli o revisi ústavy z r. 1875. Poměry zdály se utvářeti nejen povážlivě, nýbrž skoro dosti hrozivě, zatím však aspoň na čas nastalo uklidnění a obecně se doufá, že k propuknutí ostřejšímu asi nedojde. Ministerstvo Bourgeoisovo odstoupilo, utvořen nový kabinet s Mélinem v čele, sněmovna pak odročena do 28. května. Do té aspoň doby tedy republika se všemi svými dosavadními rády jest zachráněna. »Figaro« dává novému ministerstvu přívlastek »smířovací,« což zajisté vyjadřuje upřímné přání i smýšlení celeho národa. »Francii,« pravil Méline ve své první ministerské řeči, »která musí pracovati, zhnusily se ty věčné agitace, ona žízni po pokoji a klidu.« Zdají se tedy svítati Francii naděje opravdu lepší.

Bulharsko. Není tomu dávno, co bulharský kníže Ferdinand k vůli ruské politice překřtiti dal svého syna na víru rozkolnickou. Jakož bylo předvídati, míchá se Rusko dále do záležitosti bulharských a princ Ferdinand sotva mu bude moci ve všem vyhověti, nemá-li Bulharsko své samostatnosti pozbyti docela. Nyní užívá Rusko svého vlivu na bulharské poměry k tomu, aby národní církve bulharská podrobena byla ekumenickému patriarchoví cařihradskému. Bulharská církve totiž již od polovice 9. století, kdy svatý Cyrill a Methoděj Bulharům křesťanskou víru hlásali, zachovávala svou národní zvlátnost. Při službách Božích užívalo se jazyka staroslovanského a vždycky býval primasem církve rodák bulharský. Teprve když Turci dobyli Cařihradu, začali patriarchové cařihradští na církve bulharskou působiti, Řeky za biskupy v diecesích bulharských usazovati a řecký jazyk do bohoslužby uváděti. R. 1767. vládl patriarcha cařihradský úplně v církvi bulharské řeckými jemu oddanými biskupy. Ale od toho času počal lid bulharský toužiti po neodvislosti od patriarchy a konečně r. 1870. nařídil sultán obnovení samostatné bulharské církve

s národním duchovenstvem a staroslovanskou kostelní řečí. Dvě léta potom potvrdil sultán volbu náčelního arcibiskupa bulharského (exarchy). Tento se rozdvojl docela s ekumenickým patriarchou, a ani kletba, kterou patriarcha nad ním a biskupy jeho vyslovil, nebyla s to, aby jednotu církve východní navrátila. Tato samostatná bulharská církev, neodvislá od patriarchy, jest nyní pevným svazkem všech Bulharů, těch, kteří v knížectví bulharském i kteří za jeho hrani-

cemi na Balkáně přebývají. Dokud tento svazek církevní trvá, jest také naděje na zvětšení státu bulharského. Ztrátou však samostatnosti církevní muselo by se Bulharsko nepodmíněně vzdáti této naděje. Proto není divu, že všichni praví Bulhaři nesouhlasí s ruskou politikou, směřující k sjednocení obou východních církví. Ani princ Ferdinand, ačkoli se všemožně ruskému caru klaní, nebude snad v této věci snah jeho podporovati.

Útěcha.

Aj, žaluješ mi, brachu,
že trpíš v steré muce,
u tebe že si žaly
a bída mění ruce?

A lidé říkou: „Tot' osud!“
tak těší tě co chvíli;
já na to pravím k tobě,
že lidé ti se mylí.

Ó věř, tvá bída, žaly,
to vše je pouhé snění,
z kterého jednou sladké
jen bude probuzení!

K. F. Vojíš.

Sjednocení katolíků.

Kam pohlédneme, všude vidíme spojené siky nepřátel, bojujících proti Bohu a církvi jeho. Sjednocenost nepřátel Božích, ač mocná jest, přece jest jen zdanlivá, neboť jest dílem nenávisti, a proto se musí jednou rozpadnout. Snad tehdy, kdy nepřátelé domnívati se budou, že dobyli již vítězství, budou zahanbeni, a církev svatá a její věrné děti radovali se budou. Horší však jest nesjednocenost naše. Všude jen nesvornost a zase nesvornost, ať v ohledu jakémkoliv. V každé téněf zemi, v každém národě jsou roztržky a nejméně tři strany, ne-li více. To neprospívá ani náboženství, ani národnosti. Takovou nesvornost vidíme ve Francii, kde bezbožnost nyní vlády země se ujala; tak jest to i v Belgii, Španělsku, Itálii, ve Švýcarsku, kde zájmy Krista Pána tím více obhájčů potřebují, a katolíci jsou rozštěpeni. A co mám říci o našem milém Rakousko-Uhersku? Co mám říci o naší milé vlasti? Co to stran! Jedna bojuje proti druhé, jedna potírá druhou, a kdo tím trpí? My sami! Že nepřátelé na celé čáře vítězí v každém ohledu, toho jsme vinni sami. Jsme nerozhodni v přičině života křesťanského i také co do uvědomění národního. Nechme strannictví a budme svorni. Jsme všichni synové a dcery jedné společné matky, církve svaté, jsme děti jedné vlasti, podejme sobě svorné ruce, budmě jedné viry, jedné myslí, jednoho srdce, a pak vítězství nás nemine. Poslechněme napomenutí sv. Otce

Lva XIII., kteréž pronesl ke francouzským poutníkům, a kteréž se týká také nás. Privil: »V těchto dnech plných těžkostí a vůči tolika nebezpečím máte povinnost, milí synové, abyste tím horlivěji, tím úsilovněji hájili zájmy sv. náboženství. Má-li však býti obrana vaše vydatná, jest potřeba sjednocenosti a bratrské svornosti všech katolíků. Jest potřebí, aby všichni katolíci jednomyslně a svorně se postavili proti zlobě, která zachvacuje veškeru společnost.« Zlatá to slova! Modleme se, vroucně se modleme, aby nás katolíky pojila všechny jedna páska lásky bratrské, jako pojila první křesťany, kteří proto tak silni byli, odolali všem pronásledováním a všem mukám. Byli jeden za všechny a všichni za jednoho. Jen pryč se všelikou zlostí, nenávistí a zlon vůlí! Ano prosme: Od hněvu, nenávisti i ode vši zlé vůle vysvobod' nás Pane! Čím horlivěji bojujeme, tím více modliti se máme, abychom zvítězili nad nepřáteli a sami duši svou neztratili. Prosme o živou víru a pevnou naději, abychom v boji neztráceli mysle a neobrátili se snad proti svým vlastním bratřím. Vítězství konečné jest jisté, jen trpělivost mějme. Prosme o pokoru, abychom se poddali rozumnému vůdci; prosme o lásku, která nehledá, co jejího jest, která jest dobrotivá a trpělivá ke slabým i k silným, o lásku, která se obětuje. Pramen pak lásky jest nejsv. Srdce Pána Ježíše a odtud vleje se na prosbu naši i do srdcí našich.

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vsi zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za spojení všech katolíkův, a na všechny úmysly, jež odporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, řiši rakouskou a vlasť naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učíš, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrono ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. 1891.)

Svatý Michaeli archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v červenci: Obrácení vznešených Indův a brahmínů.

Milosrdenství Srdce Ježíšova jest věčné; věčná má býti důvěra naše. (Barat.)

Nad hroby světců.

Vždy, když vkročím v svatá místa
ve pražského hradu koby,
pokaždé se rozpomínám —
v památné se nořím doby,
kdy vy, světci! draží, milí,
po zemi jste blaho silí!

Staletí již přeletěla
chmurné vaše přes mohyly:
odkazy však, činy vaše,
ty nám po vás tady zbyly —
nelze psáti, říci ani,
jaká nesou pozhénnání!

Tužby vaše vždy se nesly
v přítomnost i příští věky:
pro každého, ruka vaše
v oběť kladla vzácné léky,
syna těchto drahých vlastí,
nijak nedavši se zmásti.

Za svým cílem šli jste věrně,
paprskem to zářné hvězdy
světice a světci Boží,
zásadám svým věrní vezdy.
Nechť proti vám vše se střetlo,
heslem vaším bylo: „Světlo!“

K naší straně vždy jste stáli,
nás vždy brali ve ochranu,
slovem, skutkem odráželi
v tvář metanou lež i hanu —
začež mnozí takou chvíli
životem svým zpečetili.

Otázka mi vážne na rtu —
k pomníkům té vaší slávy
když se dívám v pokornosti,
kde tlí svaté vaše hlavy:
Proč z nás mnohý svaté kosti
neuchová v aktivosti?!

Proč, když tolik vonných květů
nám jste všichni v ústret nesli,
pro nás když jste s láskou vroucí
trpělivě ve hrob klesli,
v řadách našich z nenadání
vzniká výkřik pohrdání?!

Rcete, světci naši, věrní
mučeníci, patronové,
rcete nám, zda takto jednou
splní se ti zlatí snové,
pod jedním kdy pod praporem
sejdeme se jedním sborem?

Ne mých jen, však na tisíce
vizte spatých k sobě rukou,
na tisíce synů klecí
tady v srdci s mnohou mukou:
Vyslyšte nás! proč tak mnoho
máme trpět za jednoho?

Vizte davy dcer a synů
v pokoře zde u vás dlicí,
vizte ňader našich vlny,
slyšte hlasy volající:
„Vezdejší, ni příští poutí
nadejte nám zahynouti!“

K. E. Vojíš.

Srdce Ježíšovo, kopím probodené, smiluj se nad námi!

(Ostatek.)

Konečně uvaž, milý čtenáři, ještě třetí úmysl Ježíšův, když dal Srdce své kopím probodnouti a otevřítí: chtěl tobě a všem lidem přístup dáti k pokladům svého božského Srdce. Srdce Ježíšovo podobno jest královské pokladnici, kde nashromážděny jsou všechny možné klenoty: koruna, žezlo, řádové hvězdy, poháry, prsteny a šperky všeliké; kde lesknou se drahokamy, zlato a stříbro. Avšak co prospěje chudým pokladnice, zůstanou-li drahocenné věci vždy zamčeny? A podobně taži se: Co prospěje tobě a jiným Srdce Ježíšovo, ostanou-li všichni pokladové jeho v něm uzavřeni? Radujme se tedy, že kopí otevřelo Srdce Ježíšovo. Neboť takto obrazně naznačil, co láska jeho k nám skutečně učinila. Ježíš ukazuje nám ránu svého božského Srdce, zvěstuje nám, že máme volný přístup k jeho pokladům. Jest, jakoby volal: »Přijďte všickni ke mně, kteří pracujete a obtíženi jste, já vás občerstvim.« (Mat. 11, 28). Ano, tak jest, on všechny zve, nikdo není vyloučen. Všem jest brána k božské pokladnici otevřena. Neboť Srdce Ježíšovo staralo se o všechny potřeby. Z něho prýští se voda nadpřirozeného života, který člověk hříchem ztratil, ale Syn Boží opět s nebe na zemi přinesl. V té vodě čistí se hříšník a uzdravuje, jako onen 38 let nemocný v bravním rybníku. Tam nalézá duše perly božské milosti, zlato rozmanitých ctností a klenoty hojných zásluh. Tam jsou nashromážděny poklady božské moudrosti, která člověka moudřejším činí nad mudrce veškerého světa. Tam jsou uloženy poklady pokoje, kterého svět nezná. Tam dochází lidské srdce ukonejšení svých vášní a náruživostí, ochrany proti útokům světa a ďábla. Slovem, tam

každý najde v nadmíře, čehož ku své spáse potřebuje.

Milý čtenáři, my bychom měli radosti jásat, že Srdce Ježíšovo, kteréž nám náleží, jest naplněno takovými poklady a nikdy neměli bychom malomyslněti aneb sobě naříkati na duchovní chudobu svou.

Když chudý, přebývajíc v městě, kde v královské pokladnici chová se veliké bohatství, sobě naříká na velikou nouzi, tomu rozumím; neboť pokladnice zavřená nic mu nepomůže. Ale když křesťan sobě stěžuje, že nemůže vnitřním pokušením odolati a zevnějšim nebezpečím se vyhnouti, jelikož prý mu schází pokora, víra, důvěra, láska, světlo s hůry, pokoj a trpělivost: takovým steskům nerozumím. Zdaž pak nemáme po ruce Srdce Ježíšovo. ve kterémž jako v pokladnici jest všeho dobrého hojnost? Zdaž není každému otevřeno a přístupno? Aneb musíme-li snad dalekými zeměmi cestovati a moře přeplaviti, abychom jeho pokladův účastni byli? Nikoliv. V každém katolickém chrámu Páně, v každém svatostánku nalézáme je ve dne v noci. Či chce-li božský Spasitel nám pokladů svého Srdce odepřiti? Či není-li dosti dobrotivý a štědrý?

Když ctihodný P. Baltasar Alvarez, zpovědník svatě Terezie, jednou před velebnou Svátostí kleče nábožně se modlil, spatřil ve sv. hostii božské Jesulátko, jež k němu vztahovalo ručky své plné perlí a drahokamů. Zároveň doslechl z jeho úst tato slova: »Kéž by někdo mi odňal tyto poklady!« Toto podivné vidění můžeme všim právem na Srdce Ježíšovo obrátiti. Ono sobě také naříká: »Kéž by někdo odňal poklady Srdce mého!« Ničeho sobě tak toužebně nepřeje, než s námi se sděliti o ně. Proto dal Srdce své pro-

bodnouti a otevřítí. Za tou příčinou volám k tobě, milý čtenáři, a ku všem lidem dobré vůle se slovy proroka Isaiáše: »Všickni žizniví pojďte k vodám: i vy, kteříž nemáte stříbra, pospěšte, kupujte a jezte; pojďte, kupujte bez stříbra a beze vsi odměny víno a mléko. Proč odvažujete stříbro ne za chleby a práci svou nek sytosti. Poslechnouce, poslechněte mne a jezte dobré a kochati se bude v tuč-

nosti duše vaše. Nakloňte ucha svého a pojďte ke mně: poslouchejte a živa bude duše vaše, a učiním s vámi smlouvu věčnou, milosrdentství Davidova věrna... Hledejte Hospodina, pokud může nalezen býti; vzývejte ho, pokud blízko jest.« (Is. 55, 1—6.)

Přijmi, milý čtenáři, toto pozvání, spěchej k Srdci Ješísovu a hledej v něm pokladův a pomoci, v kterékoli potřebě budeš postaven. Podává P. F. X. Z.

Zaslíbení Pána Ježíše ctitelům nejsvětějšího Srdce.

Uvažuje P. Ěm. Koudř, O. SS. R. (Č. d.)

6. zaslíbení:

Horlivým velkou dokonalost.

Joiné zaslíbení dal Pán Ježíš blahoslavené Markétě, řka: »Horlivé duše povznesou se brzy k velké dokonalosti.«

Dokonalým má býti každý křesťan, učeník Krista Pána. Pravilť sám Vykupitel náš: »Dokonalí buďte, jako Otec váš nebeský dokonalý jest.« (Mat. 5, 48.) Čím více jsme Bohu a Pánu Ježíši zvláště podobni, čím více život náš srovnává se s jeho životem, čím více všechny své činy a všechno jednání spravujeme dle učení své sv. víry, učení Krista Ježíše, tím dokonalejšími se stáváme. Ovšem, praví sv. František Saleský, mnozí rozličně soudí o dokonalosti a zakládají si na různých věcech, skutecích pobožnosti, myslíce, že již jsou tím dokonalými. Jedni na př. se mnoho mrtví; druzí se mnoho modlí; třetí dávají almužnu; čtvrtí přistupují často k stolu Páně. To vše je dobré a chvalitebné, děje-li se to z dobrého úmyslu; avšak v tom všem nezáleží pravá křesťanská dokonalost. To jsou všechno toliko prostředky k cíli: k této dokonalosti.

Dokonalým je, kdo se nalézá v milosti a lásce Boží. Dokonalost jeho je větší nebo menší, dle toho, jak slabá neb silná je jeho láska k Pánu Bohu. »Nad to nade všecko mějte lásku, která je svazek dokonalosti,« píše sv. Pavel (Kolos. 3, 14.).

Největší lásku a tedy největší dokonalost má ten, jenž je vždy a všude spojen s vůlí Boží. Nežádá si nic jiného, než co Bůh chce; nechce nic jiného, než co Bůh, nekoná nic jiného, než co Pán Bůh mu přikazuje. Není to vždy snadno, ale křesťan, který má tolik milosti ve sv. svátostech, a tolik pomoci od Pána Boha, může dosíci takovéto dokonalosti, chce-li. A po takovéto dokonalosti musíme toužiti, musíme se snažiti, chceme-li vůbec přijíti do nebe. A proč asi? Proto musíme se snažiti, abychom neklesli v hřích těžký, neztratili milost Boží a snad jednou při smrti Pána Boha samého na věčné časy. Mnozí ovšem málo dbají, aby se zdokonalili, v milosti Boží — jako na letech rostou — prospívali, mluvice: »jen když nepřijdu do pekla — žádného jsem nezabil, neokradl« a pod. Milý čtenáři, kdož by takto mluvil, dobře má míti se na pozoru,

aby lehkomyšlně neztratil milosti, duše věčně odměny.

Z málo dokonalého nebo horlivého stane se vlažný a z vlažného hříšník, a mnohdy veliký, zatvrzelý hříšník. Proto volá božské Srdce Páně všechny k sobě: kdož jste hříšní, zde máte pramen a moře milosrdenství; kdož jste vlažní, patřte na mé trnín a zraněné probodnuté Srdce, a stanete se horlivými; kdož jste horlivi, pospěšte na mé Srdce, a oheň jeho lásky vás roznítí k velké dokonalosti. Pán Ježíš nás učil v Otčenáši, že máme se vynasnažovati, bychom byli dokonalými, když děl »Buď vůle Tvá jako v nebi tak i na zemi.« Tak daleko máme to přivésti, bychom nejen ústy, ale i srdcem upřímně a opravdově s ním se modlili »ne má, ale Tvá vůle se, Otče, staň!« Na hoře olivetské ponořen v moře úzkosti a zármutku, volá: »Ne, jak já chci, Otče, ale jak Ty chceš!« Do zahrady getsemanské máme se často uchýliti, a tam s ním strávití delší dobu a jemu své bídý žalovati. Tam naučíme se úplně odevzdati vůli svou do vůle Boží. Tak mluví Pán Ježíš a jeho nesvětější Srdce svoluje: »Chceš-li, Otče, bych byl krivě souzen a nespravedlivě odsouzen, staň se vůle Tvá, i já chci tak!« Chceš-li, bych byl za blázna považován a posmíván, budiž, i já chci tak! — Chceš-li, bych byl bičován, uplván, trnín korunován, bych nesl sobě kříž, jako nesl sobě Izák obětní dřevo, budiž, i já chci tak! Chceš-li, bych byl hrozně usmrčen, potupně křižován a v nesmírných mukách vypustil ducha, staň se: i já chci tak! A tak se i stalo. Pán Ježíš vše dokonal, co měl poručeno svým Otcem nebeským, skončil plně vůli Boží »v ruce Tvé poručím ducha svého,« a jako na znamení, že úplně se odevzdává do vůle Boží, sklonil hlavu. Tak dal nám příklad nejvyšší dokonalosti.

Pán Ježíš dal své věrné služebnici Marii Lataste krásná a mnohá naučení.

Bylat Marie prosté, venkovské děvče v Mimbaste (v jižní Francii). Narodila se 21. února 1822. Vedena jím samým v duchovním životě, zanechala z poslušnosti různé spisy. Zemřela v klášteře ctihodných sester nejsv. Srdce (Sacré Coeur) v Rennách (Rennes) 10. května 1847. V odstavci o Pánu Ježíši (č. 17. jejich spisů) je modlitba, kterou se měla modlívati vícekrát denně k nejsv. Srdci, jednou klečíc, a ve které Pán Ježíš ji naučil prositi též o tuto úplnou odevzdanost do vůle Boží. Sděluji ji, milý čtenáři, a modlívaj se ji často, jistě, že božské Srdce Páně dá tobě, zač tam prosíš. Opíš si ji a vlož do modlitebni knihy aneb se ji nauč z paměti, a říkej ji často denně. Zní: »Klaním se Tobě, ó lásky nejhodnější Srdce mého Vykupitele. Miluji Tebe, ó nejtíši a nejdobrotivější Srdce mého Ježíše. Tobě, nejmilosrdnější Srdce, obětuji své srdce, a jsem dojat co nejvíce tím, co's pro mne učinilo a vytrpělo. Odevzdávám Ti úplně své srdce, připoutej je navždy k Tobě, roznět je Tvou láskou, vnukni mu Tvé city, dej mu, ať pozná Tvou vůli a cvičí se v Tvých ctnostech.«

Pán Bůh žádá od člověka jeho vůli, srdce: »Dej mi, synu můj, srdce své!« (Přisl. 23, 26.) Poroučí, bychom ho milovali z celého srdce: »Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého!« (5. Moj. 6, 5. a Mat. 22, 37.) Když dá člověk Pánu Bohu srdce, když miluje ho s celého srdce, plní vůli Boží, zachovává přikázání jeho. Oběti a skutky dobré a vše, co člověk koná, nemůže se Pánu Bohu libiti, není-li to dle vůle Boží. Proto také napsal sv. Pavel o Kristu Pánu a jeho úloze na tomto světě: »Oběti a darů a zápalů a (obětí) za hřích nechtěl si, aniž se tobě libí, kteréž podle zákona obětovány bývají; tehdy řekl jsem: Aj jdu, a bych činil, Bože, vůli Tvou; tím odjímá první, aby ustanovil druhé,« t. j. ruší ustanovení

staré a zakládá nové. (Žid. 10, 8, 9, sr. Žalm. 39, 7—9.)

Plně Pán Ježíš vůli Otce nebeského, dal nám i příklad, abychom podobně činili, chceme-li dojití velké dokonalosti. »Láska

je úplně dokonalá,« dí sv. Jan Zlatoústý, »je-li vůle naše zcela odevzdána do vůle Boží.« A sv. Alfons: »Když duše vlastní vůli odumře tak, že v duši žije jediné vůle Boží, dostoupila výše dokonalosti.«

(Příště dále.)

Chléb nebeský.

Dle Jana z Avilly předkládá Fr. Kléma. (Č. d.)

Vznešené účinky svatého přijímání.

idíme-li stůl, na němž četné a vybrané pokrmy jsou narovnány, soudíme dle toho, že hostina taková hostitele mnoho stojí. Podobně vidíme-li drahocenné roucho nebo výstavnou budovu, domýšlíme se, že tyto a podobné předměty mnohým a velikým nákladem byly zbudovány.

Kdo by jen částku utrpení a hořké smrti Kristovy nábožně a vroucně rozjímal, má vznešený předmět tohoto rozjímání ve Svátosti oltární. Necht jenom přemýšlí o neslychané a nevidané milosti, o hojně útěše, které se nám dostává touto Svátostí. A pozná, že vznešenost Svátosti této nedá se vystihnouti, anať přesahuje i rozum i veškeren smysl lidský. A povážíme-li, v jak přehojné míře Pán touto Svátostí milostí nám uštěďruje, pak také uznáme, jak draze Pán Ježíš platil milosti tyto. Vždyť Svátost tuto nám opatřil za cenu nesmírnou své předražené krve a svého přehořkého utrpení. A byt bychom při svatém přijímání necitili takové slasti a lahody duchovní, kterou mnozí pocífuji, sotva že Pán do srdce jim zavítal, že mohou volati: »Duše má se rozplývala, když Miláček můj promluvil,« přeče snad zakusíme útěchy, že jsme přijali Pána nebes a země, a poznáme

spolu, jak mnoho Pán Ježíš obětoval, aby duši naší při sv. přijímání oblažiti mohl. Kristus Pán má takořka dvě těla: jedno, které vzal z Panny Marie, a druhé, které jsme my lidé. Kdo chce věděti, jak se chová Pán k tělu našemu, když s ním při sv. přijímání se spojuje, ať vzpomene, jak bylo tělo Kristovo mučeno, a pak uzná, že dle míry přehořkého utrpení může se měřiti láska a dobrota Kristova: »Podle množství bolesti v srdci mém,« pravi žalmista Páně, »oblažuje útěcha Tvá duši mou.«

Tuto radost a útěchu má nejenom duše Kristova, i naší duši dostává se takové radosti a útěchy; vždyť pro úzké spojení duše Kristovy s duší naší nazývá Pán duši naší duší svou. Pán jest skalou, která mnohými ranami a mnohými bolestmi jest navštívena. Ze skály této vyšel med, kterýmž bývají nasyceni všickni, jižto hodně Krista přijímají. Vždyť Pán poskytuje těm, kteří hodně přijímají a srdce své jako hodný příbytek Pánu nabízejí, útěchy a posily.

Jest pradávňým zvykem, že hostitel přijímá za hostinu dík i plat. Tak se zachoval Pán Ježíš, když v životě blahoslavené Panny Marie se uhostil. Svatá Alžběta nehostila sice Krista tak, jako Matka Páně, ale pohostila Pána v příbytku svém, když Maria Panna svatou Alžbětu navštívila, a Pán zaplatil ho-

stinství matce, an ji naplnil útechou, nezapomněl však i na dítě v životě jejím, kteréž obohatil hojnou milostí. — Jaké slávy dostalo se chlěvu bellemskému, v němž se Pán narodil, jaké cti jeslem, do nichž byl položen! A když Pán hlásal vůli Otce svého a byl do některého domu jako host uveden a pohostěn, všude hojně milosti obyvatelům uštědřil. Přijal Pána Zacheus, a spasil duši svou. Hostily Pána dvě sestry, a vzkrísil bratra jejich. A bych nemnoho slov ještě šířil, i kříž i hrob, jichž Pán použil, slávou a ctí jsou obdařeni.

Rozum lidský nemůže pochybovati o blahostném účinku sv. přijímání. Vždyt této veliké Svátosti podivuje se nebe i země, a proto musí ti, kdož hodně přijímají, slasti a lahody nebeské zakouseti. Nikoliv, Pane, Ty nepřicházíš k nám s prázdnými rukama. Průkazy lásky Tvé a dobroty nejsou vymyšleny. Dle obyčeje Božího jest vnitřní lahoda a útěcha mnohem hojnější než ta, kterou člověk zevně cítí. Kdo však, jako královna ze Sáby k Šalomounovi, k Tobě se přibližuje a Tebe v srdce své přijímá, musí více Tvé slávě a velebnosti se diviti, než se divila královna moudrosti a slávě, kterou spatřila na dvoře Šalomounově.

Ač lidé mnohé chvály o Tobě hlásají, přece nicméně ani tisící díl vypověděti nemohou o slávě, kterou oplýváš. Jaká ztráta pro nás, že my lidé ve zlosti si libujeme a že i dobré jen povrchně hledáme. Kdyby náklonnosti naše nebyly zkaženy, okusili bychom sladkosti, která v Kristu jest ukryta, a rozeřfáli bychom se ohněm, který Pán Ježíš na svět přinesl. Volali bychom jako sv. Monika, která po sv. přijímání volala: »Vstup mež, věrní, k nebesům!« Kdo okusil sladkosti, která z Tebe řine, ten nedbá sladkosti pomíjející a jest mu hořkou žlučí, jest mu břemenem, musí-li ještě déle ve světě žiti. Zproštuje se mdloby,

kteřou hříchů působí, duše pak bývá naplněna důvěrou k Pánu dobrému a laskavému, jenž ji miloval tak horoucně, že i vlastní duši za ni dal. Kdo hodně přijímá, touží touhou neukojitelnou, aby mohl oprostiti se z vazeb tělesnosti a spojen býti s Kristem.

Jelikož jest věci zhola nemožnou, abych vypočítal všechny účinky svatého přijímání nebo uváděl odměnu, kterou Pán chystá těm, kdož hodně ke stolu Páně přistupují, jenom některého účinku v krátkosti se dotknu. Kdybych počítal účinky sv. přijímání do soudného dne, pak by mi ještě času nestačilo, abych uvedl milosti, které nám Pán poskytuje; neboť není míry a není počtu milostí, které Pán uchystal hodně přijímajícím. Platí zde výrok Ducha svatého: »Milosrdenství Hospodinova věčně budu zvelebovati.«

Požíváme nejsv. Tělo Páně jako pokrm, a Pán nás živí jako silný slabě, stává se naším bratrem, an jsme údy hlavy jeho. Jako hlava řídí údy těla našeho, a takovou hlavou jest nám Pán Ježíš podle vůle svého nebeského Otce. Jest pastýřem od Otce slíbeným, aby ovce své pásal, a blahoslavený člověk, který s Davidem volati může: »Pán mne pase, nebudu míti v ničem nedostatku; na pastvách tučných tam mne postavil, vodou čerstvou mne napojil, posilnil duši mou a uvedl ji na místo přibodné.« Čeho se může nedostávatí křesťanu, kterého Bůh v církvi své živí tělem svým a jemuž dává pítí svou předrahou krev? Veliké slovo: »Nemám v ničem nedostatku.« Avšak můžeme právem říci: Dává-li mi Pán Ježíš sebe samého, dá nám tím spíše i jiné věci, které jsou menší, než Pán. Dá-li se nám Král, dává nám podíl i ve svém království, máme-li účastenství s Kristem, netřeba se tomu diviti, že máme podíl i v zásluhách jeho.

O té slepoty lidské! Kdo neuznává milostí a darů, kterých nám uděluje Kristus, jenž se s námi spojuje, není jich hoden, protože jenom sobě důvěruje a dle vůle své se řídí. Takový člověk nemá pokory, nemá poslušnosti, a proto nevchází úzkou branou, jíž jest Kristus, do archy Noemovy, proto nemůže býti ze smrti vybaven. Takový člověk nechce vejíti do pravého domu Božího, kde jest nadbytek spravedlnosti, pokoj a radost v Duchu svatém, protože se nechce nikomu podrobiti. Jest tudíž v nebezpečnosti, že v proudech nepravosti utone a že bude uvržen do temnosti zevnitřní, protože nechce vejíti do domu světla, jímžto jest Ježíš Kristus.

Rci mi, člověče, kdo bude lépe obdělávati roli tvou, aby hojnější plody vydávala? Kdo bude bedlivěji chrániti ji před škůdci, ty nebo Bůh? »Lépe nám,« volá sv. Diviš, »jsme-li majetkem Božím a nechceme-li býti majetkem svým; neboť máme-li zření k moci, moudrosti nebo k lásce, jsme bezpečněji opatřeni v rukou Božích, nežli v rukou vlastních.«

Pojď, pojď a vzdej se Pánu za obět, usmrť dřívější hříšný život mečem pravého pokání! Styď se za nevděk svůj a vyznej hříchy kněžím, jímžto Pán dal moc, aby hříchy odpouštěli! Pojď s hlubokou úctou, jak sluší nejvyšší velebnosti Boží, posílněn důvěrou v milosrdenství Boží, rozplameněn láskou v dobrotu Páně k oltáři Božím! Přijmi Pána, abys připočten byl k jeho věrným, a poznáš, že Pán majetek svůj hájí a že dobré a tučné pastvy dává ovečkám svým. Zvíš, jak moudře a účinně Pán stádo své vede cestou přikázání Božích. »Pán mne vede,« volá žalmista, »na cestě pravé, ne snad mou zásluhou, nýbrž pro jméno své!«

Ježíš Kristus sám věrné stáde své nabádá, aby moudře a obezřetně jednalo

ve všech skutcích svých. Vždyť ve věrném stádeci Kristovu, kteréž v Pána věří a Pána miluje, není ovečky neplodné. Všecky vydávají hojně plody dobrých skutkův, ano dvoji plod vydávají, jak v písni Šalomounově psáno: uctívají Boha a podporují bližního. Oni konají dobro s láskou a radostí, a trpí nehody a protivenství v naději a dlouhočekání. Pán jim vlévá ctnosti, smysl duchovní, jako hlava tělu. Pán mluví jejich ústy, jak vysvětluje apoštol národů: »Snad chcete důkazy, že ústy mými mluvívá Kristus?« Pán praví svým věrným: »Ne vy jste mne vyvolili, ale já vyvolil jsem vás.« — »Já žiji,« praví apoštol, »avšak ne já jsem živ, ale živ jest ve mně Kristus.« Jakoby chtěl říci: Pán jest původem mé čistoty, pokory, mých postů; Kristus ve mně jest pronásledován, on jest původem skutků mých. — Abel, jenž byl obrazem Krista Pána, obětoval Bohu nejlepšího beránka z prvotin stáda svého. Pravý pak Abel, Ježíš Kristus, obětuje Otci svému zbožné a věrné křesťany a dobré jejich skutky, jelikož své zásluhy s jejich dobrými skutky spojuje. Tak povýšuje své věrné před Otcem svým, aby byli obětí milou a drahou, a spolu také prosí, aby činy jejich hojně odplaty došly. »Kristus jest veleknězem věčným podle řádu Melchisedechova,« jenž chléb a víno Hospodinu obětoval. Ačkoliv Pán Ježíš nejsvětější tělo své sám jen jednou proměnil a na kříži trpěl, opětuje tuto obět skrze sluhy své denně až do skonání světa.

Ó nejsladší Ježíši! jakž by neměl Otec nebeský mile patřiti na nás s nebe, vidí-li Tvé posty, lopoty, práce, námahy, bolesti a křivdy, které mu vlastními rukama podáváš, ne jako cizí, nýbrž jako své vlastní?

Ó té přílišné lásky, kteráž Tě, Pane, donutila, abys tak se s námi spojil, že

v nás působíš a činům našim zásluhu pravou dáváš, aby skutky naše na soudu Tvém jako Tvě byly souzeny, a bychom my s Tebou sjednoceni byli. A jakož jsi řekl, že křivdy nám učiněné považuješ, jakoby Tobě učiněny byly, tak i odměnu, která Tobě patří, nám za naše dobré skutky podáváš. Dej mi, Pane Ježíši, odplatu za skutek dobrý, kterýž jsem vykonal. Vždyť před soudnou stolicí tak se nás zastáváš, že pro Tvou spravedlnost Otec nebeský nemůže Ti ničeho odepřít. Pochválen buď Pán náš, Ježíš Kristus, jenž pět ječných chlebův a dvě ryby do svých svatých rukou vzítí ráčil! Mocí pak Kristovou tento pokrm obyčejný, všední a nepatrný tak byl rozmnožen, že tisícové z něho jedli a byli nasyceni. A touž mocí nepochopitelnou ruce Kristovy proměnily chléb a víno

v nejsvětější Tělo Páně, a touto nepostihlou mocí děje se proměna ta každodenně rukou kněžskou. Pán Ježíš své věrné tak povyšuje a oslavuje, že se s nimi spojuje, jako tělo spojeno jest s hlavou, a že i dobro, kteréž konají, spolu s nimi koná. Tatoť jest příčina, že i nepatrný dobrý skutek nabývá ceny veliké a neobyčejné, a jest záslužným pro život věčný, byl i někdo jedno »Zdravas Maria« se pomodlil, anebo z lásky k Bohu hlt vody žíznivému podal anebo něco nepatrného vykonal, je-li skutečně čin dobrý, a vykonal-li čin ten člověk, který milostí Boží s Kristem jest spojen, a může-li se zvali »živým údem těla Kristova,« pak skutek ten jest takové ceny, jakoby Kristus sám jej byl vykonal

(Přistě dále.)

PÍSNĚ LÁSKY.

Napsal J. St. Pavlík.

13.

Na svátek nejsvětější krve Páně.

»Salve latus Salvatoris — salve mitis
apertura — super rosam rubicunda —
medela salutifera.«
(Hymnus in festo ss. Sindonis.)

Pnes chvalozpěvem vcelebena buď krev drahocenná, významnou jež shodou své proudy purpurové mísíc s vodou, jak pramen prorazila Krista hrud.

Z té vláhy vypučelo sedm květů, to sedm svátostí, v nichž milost' Boží se v našich srdcích rodí nebo množí, v nichž léčivá moc zjevila se světu.

Sem pojďte, duše, milující Krista a trejte to kvítí nevadnoucí, jež zdárně bují v lásce Pána žhoucí.

Těch květů koruna je pětilistá, neb pět ran Kristových je onou půdou, z nichž svaté svátosti vždy růsti budou.

14.

Na svátek svatě Marie Magdaleny.

»Pater superni luminis — cum Magda-
lenam respicis — flammis amoris excitas
— geluque solvis pectoris.«
(Hymnus in festo s. M. Magd.)

Čí nářek mísí se v ples hodovní, jenž z domu Šimonova zaznívá? Pláč ženy, jež masť drahou rozlívá, co lítostí se svírá srdce v ní.

Ten její pláč jak píseň lásky zní; dřív ve hřichu, teď v ctnosti horlivá svým vlasem nohy Pána pokrývá — hle, andělové radost' mají z ní.

Mír uhostil se v jejím srdci tichý, když řekl Mistr božský: „Mnohé hříchů jí odpouštím, neb mnoho milovala.“

Tu utichly hned Farizeů smíchy, a hanbit museli se ze své pýchy — jen Magdaleně radost' z očí plála.

Píseň písní.

Napsal Fr. Chramosta.

Panu Juliu Stantejskému, nadučiteli v Doubravici.

Duše:

Přijdi již, přijdi, miláčku, ke mně,
zlsbej mne svými milostmi jemně,
přines mi radosti,
jakých tu nehostí
v šíři i v dáli nížádná země.

Přijdi již v chudou světnici moji,
zde naše srdce spolu se spojí,
ve věčném toužení
budeme spojeni,
zde se mé boly utiší, zhojí.

Nediv se, milý, že šat můj prostý, —
nezdobím sebe drahými skvosty,
jsem jenom chudičká,
než lásky plničká,
přijdi již, Jezu, mezi mé hosty.

Nevíš snad, pověz, miláčku zlatý,
kde že máš hledat práh mojí chaty,
vezmu Tě za ruku,
písní mých za zvuku
přibudeš ke mně, hosti můj svatý!

Kristus:

Z duchových výšší
s milosti číší
sestoupám dolů,
duše má —
cestu svou dlouhou
spojuji s touhou,
uvidíš jasná
lice tvá!

Přicházím slychat,
uvidět, dýchat
bytosti tvojí
sladký zjev;
v tvém srdci zase
v omladlé krásě
vztýčím své lásky
korouhev!

Sestoupám s nebe,
abych ti sebe
v pokrm a nápoj
božský dal —
v pravém svém boku
vzácného moku
jsem pro tě studnu
uchystal!

Pravíš, že's prostá
pro svého hosta?
že nemáš co mu
poskytnout? —
Neboj se, drahá,
dostí mám blaha
připrav mně chudý
srdce kout!

Duše:

Stůl zlatý Tobě připravím —
to srdce svoje chudé —
naň kytici Ti postavím —
to láska moje bude.

Na stěnách děje zobrazím —
to skutky dobré svoje,
a démanty je posázím —
to vědky budou Tvoje.

Pak lampami ji oslním —
to ctnosti lepuu zdobou —
a teplo víry navlním
do našich duší obou.

Nuž, přemilý můj panici,
pojď v světnici mou chudou —
slyš, andělé nám pějící
vstříc pochod k sňatku budou!

Kristus k duši vcházejce dí:

Hrdličko sivá,
píseň tvá tklivá
mluvila ke mně
horoucné, jemné.

Zahrado růžná,
paní má družná,
jabloni zdárná,
krásenko tárná!

Nebeská druží,
královno růží,
přítelko krásná,
dennice jasná!

Duše ke vcházejcímu Kristu:

Krásný jsi, krásný, Pane můj,
když trůníš v nebes stanu,
uprostřed šumné veleby,
ve sboru nebešťanů.

Velebný jsi Ty, Pane můj,
když letním hromem hřímáš
a v dlani blesky jiskřivé —
to hněvy svoje trímáš.

Podivný jsi Ty, Pane můj,
když světy nové tvoříš
a pyňných duchů stavení
své vůle kynem botíš.

Moudrý jsi, moudrý, Pane můj,
když slunce řídíš v běhu,
dáš květům jara náheru
a plodům léta něhu.

Dobrý jsi, dobrý, Pane můj,
když slzí proud mi stíráš,
mou duši — ovcí ztracenou,
v své lásky náruč svíráš.

Však nejkrasší jsi, Pane můj,
v své slávě tiché, dumné,
když v chleba skromné způsobě
přebýváš, Jezu, u mne.

Kristus:

Pij z poháru srdce mého,
duše, v svatém nadšení,
z toho zdroje hlubokého
mok se rudý pramení.

Žízní duše, pij jen stále
krve nápoj tajemný,
povede nás spolu dále
poměr lásky vzájemný.

Obmyj snědé svoje líce
srdce mého ve zdroji —
ten má vezdy lásky více,
kdo se víc jí napojí.

Duše:

Jsi jako poupě jabloní,
jež z jara v sadě zavoní
a srdce sobě nakloní.

Jsi jako ranní skřivánek,
jenž v hrdle plno zpěvůnek
vylét si v různý červánek.

Jsi jako lípa stínivá —
kdo ve Tvém stínu chodívá,
po Tobě touhou žíznívá.

Ó věř mi, dobrý Jezu, věř!
Ty's jako svěží vínný keř —
v svých ran jsi jal mne stinnou šet.

Tvá láska rudým vínem jest,
Tvá milost — duši čistých čest,
Tvůj hlas — toť štěstí blahá zvěst.

Mám vůli jednu — Tebe chťi,
a přání jedno — Tebe mlt,
můj život — Tobě zcela žít!

Lid a kněz.

V měsíci červenci světívají obyčejně biskupové čekance na kněze a posílají je dle slov Páně „jděte do světa, učte — do rozličných osad diecési svých, aby tam pracovali na vinici Páně ku spáse duší svěřených. Rok co rok vychází celá řada mladých, nadšených sluhů Kristových, kteří se zápalen ujímají se povinností se stavem kněžským spojených. A povinnosti tyto nejsou lehké, obzvláště za dob našich, kdy kněz velmi těžký má stav, neboť jest mu bojovati se zlobou lidskou zjevnou i tajnou, jest mu bojovati s lhostejností náboženskou namnoze se jevící, jest mu bojovati se sterými překážkami, které se posvátnému jeho konání v cestu staví. A tu jest mu zajisté potřebí pomoci, podpory, nejprve od Boha, ale také od věrných katolíků. Bůh zajisté neopustí horlivých sluhů svých v boji za jeho čest a slávu a o spásu duší Kristem vykoupených, On jest, jenž

silí, těší kněze v povolání a myslí mu dodává, aby neklesal, kdykoli vidí, že nejlepší jeho úmysly zneuznány a nejpilnější jeho snaha málo prospívá. Katolický lid však má duchovní své vši silou v konání spásonosném podporovati, neboť co kněz koná moci úřadu svého, vše směřuje ku rozšíření království Božího na zemi, ku zusechtění mravů lidských a ku věčné spáse duší. Kněz zasloužil život svůj službě Boží a službě lidstva. V čem však záleží podpora katolických křesťanů?

Předně si mají kněží svých a kněžského stavu vůbec vážiti. A kněžský stav zasluhuje vážnosti a úcty. Považte jen jeho vznešenost, uvažujte velikost a svatost jeho povinností. Kněz jest Bohem samým lidu dán za vůdce; úřad jeho, jímž zastupuje církev, a tím též Spasitele samého, povznáší jej nad ostatní lidstvo, on jest světlem, které lidu na cestě svítí, na cestě k cíli hlavnímu, k dosažení

života věčného, což úkolem jest lidstva na zemi. Kněze vypravil Kristus Pán vážností velikou, chtěje sám v nich ctěn a vážen býti, proto pravil: »Kdo vámi pohrdá, mnou pohrdá.« Není stavu, s nímž by život katolík tak úzce spojen byl, jako se stavem a konáním kněžským. Od narození až po smrt přichází katolík s knězem mnohokrát v styk. Kněz jest to, jenž jej do lůna sv. církve přijímá na křtu svatém, přijímá do počtu bojovníků Kristových, a skrze svátost mu uděluje milost Boží. On jest to, jenž ve sv. zpovědi, je-li tato úplná a s litostí spojená, mocí sobě Kristem udělenou hříšníka rozhrěšuje od hříchův a smírjuje jej s Bohem uraženým. Kněz jest to, jenž na rozkaz Spasitelův láme věřícím chléb života, nejsv. Tělo Páně ve svatém přijímání; kněz jest to, jenž u smrtelné naší postele nám pomáhá v okamžiku, kdy nás vše opouští, a my vše zde na světě opustiti musíme, nás těší, nás s Bohem smírjuje na důležitou cestu, na věčnost Tělem Páně nás silí, v hrozném strachu nám myslí dodává, zkrátka jako posel Boží nás ku kajicné a šťastné smrti připravuje. A když duše z těla vyšla a člověk na dvě části se rozdělil, tu s úctou posvátnou ukládá tělo do země posvěcené, aby zde očekávalo budoucího vzkříšení; za duši pak, aby jí Bůh milostiv býti ráčil, se modlí a nejsv. obět přináší, v níž sám Syn Boží obnovuje obět kříže svého. Nikdo nemůže tolik prospívati duším zemřelým jako kněz, jsou-li již v nebi, oslavuje je a skrze ně slaví lásku, milosrdenství i všemohoucnost Boží, jsou-li v očistci, pomáhá jim účinně nejsvětější obětí mše sv., modlitbou a sv. odpustky.

A když i přátelé a příbuzní zapomenají na své zemřelé, kněz nezapomíná; den co den vzpomíná na ně při mši sv. po sv. pozdvihování, den co den prosí za jejich lehké odpoučení, neboť tímto

přáním, touto prosbou končí všechny kněžské hodinky.

Ejhle, jak ctihodný jest stav kněžský, neboť přesvaté jest jeho povolání; kněz jako sluha církve sv. jest prostředníkem mezi Bohem a lidmi, jest vykonavatelem vůle Boží, on přivlastňuje jednotlivcům onu milost, již nám Kristus smrtí svou zasloužil, on vede všechny ku spáse. V knězi nechť ctí lid katolický samého Spasitele, neb ten jej poslal, ten jej pověřil a svou mocí nadál, řka: »Jako mne poslal Otec, tak i já posílám vás.« Náboženství, víra jest úzce s kněžstvem spojená, není víry bez kněžstva. Nelze tedy obé od sebe trhati, kdo si váží víry své, musí ctíti a si vážiti i knězi, naopak vidíme, kdo si knězi neváží a je nectí, tomu i na víře jeho ničeho nezáleží.

Úcta a vážnost katolíků ku kněžím jest také nanejvýše potřebná. Kněz nemá po ruce prostředků takých, jako mocní tohoto světa, on nevládne mečem ani vojskem, nemá strážníkův ani žalářů, jeho jediná moc i ochrana jest Bůh. Nemá-li vážnosti, již dle stavu svého míti má, pak nelze mu působiti blahodárně; kdo však kněze nectí, ten škodí sobě samému, neboť zavrhuje toho, jež mu Bůh poslal ku spáse; kdo kněze haní, jest skéta a zbabělec, neboť Bohu, církvi a kněžstvu spíláti u vědomí, že za nimi nestojí četník, aby ničemníka hned lapil, jest zbabělost právě taká, jako proti bezbranným bojovati. Dějiny nás učí, že čím více lid úcty pozbývá ku kněžstvu, tím horším bývá, všeho zlého schopným, neboť kdo nebře ohled na Boha a jeho pomazané, nebude zajisté ohled bráti ani na spolubližní, ani na světskou vrchnost. Revoluce proti církvi a kněžím měla vždy v zápětí revoluci proti trůnům a pořádku občanskému.

S úctou a vážností ku kněžím musí se pojití i pocit vděčnosti, povážíme-li,

jaké těžkosti, jaké práce a namáhání se stavem kněžským spojeny jsou. Kněz nesmí otálet, jde-li o spásu duše, jemu není žádný čas nepohodlný, žádná povětrnost špatná, jej nezdrží ani slunečný úpal, ani třesutý mráz, ani prudký déšť anebo vánice, každé minuty je hotov spěchat, kam jej těžce nemocný volá, ať vede cesta přes hory a doly, řeky a propasti, jakož zhusta se stává v krajinách horských. K tomu si pomysleme vzdálenost mnohdy na hodiny cesty, tu se nebudeme diviti, že kněz své vlastní zdraví, ba i život nasazuje pro jiné; ano dosti příkladů máme, že si kněží, vykonávajíc povinnosti své, smrtelnou nemoc ulovili nebo se na těle zmrzčili. A kolik kněžských životů padlo již za obět v dobách nakažlivých nemocí, při zaopatřování nemocných, ví Bůh sám. Ale to vše koná kněz s radostí, a to tím větší, čím častěji se mu podaří po veliké námaze duši lidskou Bohu získati a na cestu do věčnosti připravit.

Nezasluhuje činnost tato našeho uznání, naší vděčnosti? A přec tak mnohý »osvícenec«
kydá hanu na kněze a nepomní, že snad ještě rád tohoto kněze bude k loži svému jednou volati, aby mu před smrtí pomohl. To je černý nevděk, a nevděk neslouží nikomu ku cti.

Podpora kněží se strany katoliků záleží dále v poslušnosti.

Kdo si koho váží, na toho slova také něco dá. Poslušnost kněžím však přikazuje sám Bůh. Kristus Pán pravil: »Kdo vás slyší, mne slyší.«
On poručil kněžím slovo Boží hlásati, přikázání Boží lidu vstěpovati, učení víry hájiti, nevěru kárati a lid před hříchy varovati. K čemu by to byl Pán církvi své přikazoval, kdyby zároveň nebyl věřící zavázal k poslušnosti? A co praví Pán o neposlušných křesťanech? »Kdo by církve neposlechl, budiž tobě jako pohan a publikán,«
t. j. toho pokládej za veřejného hříšníka.

Slovo Boží jest jediné učení, které lidstvo zusuščuje, povznáší, obraz Boží v něm udržuje, lásku k Bohu a bližnímu rozněcuje, ke všemu dobrému nabádá. Boží přikázání jsou tak moudrá, tak krásná, že by lidé jako v ráji vespolek žiti musili, kdyby všeci a vsudy jich poslušni byli a jimi se řídili.

Bůh nechtěl učením svým jen na život věčný naší mysl obracet, nýbrž i pravidlo nám dáti, jak bychom šťastně a spokojeně zde na zemi žiti mohli. Proto vzal v přikázáních svých do ochrany úctu svou v prvních třech, a úctu k bližnímu v ostatních sedmi. Vzal do ochrany nejdražší naše statky pozemské: život, zdraví těla i duše; majetek a právo; čest a dobré jméno, a zapověděl netoliko zjevně proti těmto se prohřešovati, nýbrž i tajně i jen v myšlenkách a žádostech.

Který pak světský zákonník něco lepšího lidu podává? Kdyby se desatero Božích přikázání s patero přikázání církevních přesně zachovávalo, uviděli bychom brzy ovoce; nebylo by třeba ani soudův ani vojska, ani kriminálů, polepšoven a káznic, lidé by žili, jak vlastně žiti mají, nebylo by socialní otázky, ani té hrozné propasti mezi chudobou a bohatstvím, nebylo by závisti a zášti. Ovšem i pak by bylo všelijaké utrpení, nad nímž pány nejsme, na př. nemoce, neštěstí, chudoba atd., ale vespólná láska by vše oslazovala a mírnila.

A kněz je to, jenž káže lidu vůli Boží, jeho tedy třeba poslouchati. Kristus Pán velel i fariseům a zákonníkům poslouchati, neboť seděli na stoličce Mojžišově, t. j. měli moc i právo lidu slovo Boží hlásati. Že za dob našich tolik zločinů, tolik hříchů se páše, pochází z toho, že u mnohých slovo Boží knězem hlásané ničeho neplatí; ani je neposlouchají, ani se jim neřídí. O knězi myslí, že nemá práva, jim poroučeti. Jako v rodině, kde děti neposlouchají rodičů, mizí dobrý

mrav, tak i ve veliké rodině křesťanů, kde nejsou poslušni duchovních svých, mizí cnost, mizí zbožnost a dobrý mrav; všemu zlému pak otvírají se dvěře do kořán, ovšem na zkázu časnou i věčnou jich samých. Konečně mají katolici kněze své podporovati modlitbou.

I kněz je křehký člověk, slabý tvor; těžké jest břímě povolání jeho, povinnosti předůležité a těžší nežli u nekneží. A k tomu jaká zodpovědnost! On bude jednou souzen netoliko jak sám žil, nýbrž jak i o své svěřené se staral. Komu bylo mnoho svěřeno, od toho bude i více požadováno, a knězi svěřil Bůh duše nesmrtelné.

Potřebuje-li každý, aby v dobrém setrval, pomoci s hůry, tím více kněz, a za tuto mají se modlíti osadníci. Hodný, horlivý a zbožný kněz jest pravým požeňnáním osadě, kéž by osada vždy zaň k Bohu se modlíla! Kněz modlí se za vás denně, denně svolává na vás, vaše rodiny, pole a práci požeňnání Boží, a vy byste nechtěli zaň k Bohu se modlíti? On v neděli a svátek za vás obětuje nejsv. mši sv., a vy byste mu odpírali oběť přímlyvy? Nemá citu pro spravedlnost, není milosrdným, kdo za své kněze se nemodlí! Ale netoliko za živa pamatujte na kněze v modlitbách svých, nýbrž i po jejich smrti. Až vy zemřete, modlí se za vás vaše děti, vaši přátelé, modlí se váš duchovní otec, když kněz zemře, zdaž nebývá brzy zapomenut? Zdaž hrob jeho nebývá nejvíce opuštěný, a přec tolika lidem prokazoval dobrodiní. Je-li kdo nuzen, jde na faru, a kněz dá rád i z toho mála co má; je-li kdo dobré rady potřeben, jde ku knězi, a kněz poradí dle nejlepšího vědomí a svědomí; je-li na něco sbírka, dává kněz poměrně nejvíce; kněz jest pravým otcem chudých a opuštěných ve své osadě. A kolik jinochů děkuje knězi a jeho podpoře, že mohli studovati a lepšího živobytí se dodělati.

Kolik je nadací od knězi zřízených pro chudé studenty, kolik chudých nasycuje se denně u stolů kněžských, kolik lidí, kteří knězi za vše, co jsou, co mají, děkovati mají. A ten kněz, jenž tolik dobrého pro lidi činil, ten kněz, jenž nezištným byl jeho vůdcem, rádcem, přítelem, pomocníkem, když zavře oči ku spánku smrti, ten má býti zapomenut? Kde je spravedlnost? Kde vděčnost? Kde pravá láska k bližnímu? Právě po smrti nutno za kněze tím více se modlíti, aby obstáli na přisném soudě Božím, a pak-li snad ještě na nějaký dluh splácti musí v očistci, aby brzy je Bůh vysvoboditi ráčil. Kdo by snad potřebu modlitby za nebožtíky kněze neuznával, toho srdce je z kamene; ten by však také neměl od jiných žádati, by naň po smrti pamatováno bylo, ten by pokánil jméno svoje křesťanské černým nevědekem.

Ó modlete se věrní katolci rádi a zbožně za své kněze, oni vám lásku vaši stonásobně odplatí přímlyvou u trůnu Božího, neboť i tam budou vašimi obzvláštními orodovníky, přáteli, i tam budou vašimi pastýři, kteří nejvyššího pastýře Krista prositi budou, by vás přijal do stáda vyvolených. Buďte milosrdní a milosrdenství dojdete, tak pravil Pán, nebe a země pomínou, ale jeho slova a zaslíbení nepomínou. Novým pak kněžím přejeme z toho srdce, by jim Bůh s mocí a úřadem kněžským ráčil dáti i hojně trpělivosti, ducha sebezapírání, aby je silil v povinnostech, těšil v protivnostech, aby jim naklonil srdce těch, k nimž posláni budou. Kéž lid náš katolický čím dále tím více k nim i všem kněžím láskou, úctou, vděčností lne, slov jejich poslouchá, za ně se modlí a o kněžích vždy soudí dle slov sv. Pavla: »tak o nás smýšlej člověk, jakožto o služebnících Kristových a rozdávačích tajemství Božích.«

Katakomby římské

jasný důkaz pravosti svatě naší církve.

Píše Boh. Hendl. (Č. d.)

„Věřím v obcování svatých.“

írkve jakožto společnost pravo-
věřících křesťanů pod vi-
ditelnou hlavou, papežem,
tvoří říši Ježíše Krista na
zemi. K říši Páně však nepatří toliko žijící
křesťané, nýbrž i zemřelí, a si-e ti, kteří
nebeského království již dosáhli, svatí,
i ti, kteří posud pokáni své doplňují,
duše v očistci. Dle toho jmenujeme také
svatě v nebi církvi vítěznou, duše v očistci
církvi trpící a věřící na zemi církvi bojující.
Všichni však tito údové říše Páně jsou
duchovně úzkým svazkem spojení ve-
splek, a svazek tento jest svatá láska,
již ani smrt přetrhnouti nemůže. Svati
v nebi zůstávají i tam našimi přáteli a
bratřími, ba jejich láska k nám je
tím horoucnější, čím úžeji spojení jsou
s Kristem Pánem, zdrojem lásky veškeré,
a čím jasněji poznávají práni Spasitelovo,
by všichni, kdož jméno jeho svatě nosí,
také jednou v nebi na věky spojení byli.
Svati znají dobře naše potřeby, naše
svízele, všecka ta nebezpečí, která nám
na těle i duši hrozí, znají naši křehkost
lidskou a také zlobu ďablovu proti nám,
proto prosí za nás Pána, prosí za pomoc
pro nás, za ochranu a odpuštění, a Bůh
ráčí v milosti své prosby jejich slyšeti,
neboť jsou to prosby jeho miláčků, jeho
spasených dítek.

Z toho vidíme, jak rozumná jest
naše úcta svatých a světic Božích a
naše vroucné k nim volání.

I duše trpící v očistci jsou s námi
spojeny svatou láskou. Láska naše do-
provází je i v mukách a těší je. Jestliže
nám naše křesťanská láska velí ujímati
se bližních, trpících a ubohých na zemi,
tím více velí nám zajisté ku pomoci

přispěti dušičkám v očistci, obzvláště
pomníme-li, že samy pro sebe ničeho
konati nemohou, a jen na naši lásku,
přímlyvu a milosrdenství Boží odkázány
jsou. Či má láska naše trvati jen po
smrt, jen ku hrobu? To by byla láska
světská, jež se řídí příslovím „sejde
s očí, sejde s myslí,“ láska pravá nezná
mezi, smrt ji neruší a hrob nerozděluje.
A Pán miluje dušičky, vždyť vezme je
jednou po přestálém utrpení do slávy
své, a my, jež učeníky jeho slouiti chceme
bychom jich milovati neměli? Láska však
jeví se skutky. Proto i my skutky hledíme
dušičkám lásku naši dokazovati, a to
takými, které jim pomáhají, muka umir-
ňují a zkracují, a milosrdenství Božího
pro ně se dovolávají.

Proto je řečením církve, že svati u
Boha za nás orodují a že je vzývati
slušno, že jest očistec, a že duším
v očistci pomáhati můžeme modlitbou,
přesvatou obětí mše sv., dobrými skutky
a darováním odpustků. Tak učí církev
naše, tak učila hned za dob prvotných,
jakož vidno ze starých památek.

Velmi poučné v ohledu tomto jsou
náhrobní nápisy v katakombách.

Tak čteme v katakombě sv. Saturnina
slova: „Svému hodnému synovi Jannasiovi
postavili tento náhrobek jeho rodiče. Žil
6 let. Odpočívá u věčném pokoji.“

Vedle nápisu je monogram Kristův
a palma, což značí „skrze Krista došel
slávy věčné, nebe.“

Jinde čísti lze: „Velezasloužilé
Sachsonii. Odpočívá ve věčném domě
Božím“ (nebi).

Jinde: „Nebesa jsou tobě otevřena.
Žij v pokoji!“

Jeden nápis v katakombě svatého

Kallista zní: »Alexander nezemřel, nýbrž žije nad hvězdami, tělo jeho leží v tomto náhrobku . . . On pak svítí v nebi.«

Z toho vidno, že staří křesťané pevně věřili, že duše spravedlivých v nebi jsou.

Že pak svatí za nás o rodují, dokazují nápisy následující: »Lutie, oroduj za nás, abychom spasení byli.«

Jinde na náhrobku: »Aurelius Agapitus a Aurelia Felicissima postavili Felicitě nejhodnější, která 25 let, 6 měsíců žila. Pros za chotě svého Ceismiana!«

Jinde: »Anatole, dítě naše prvorozené, které's jen na krátký čas nám darováno bylo, pros za nás!«

Tomuto dojemnému nápisu po bok stavíme: »Attice, duch tvůj jest v dobrém; oroduj za své rodiče!«

V museu Vatikánském viděti lze náhrobní desku z katakomb, na níž vyryto: »Gentianus pravověřící, jenž žil 21 roků, 8 měsícův a 16 dní. Kéž bys ve svých modlitbách za nás prosil, neboť víme, že v Kristu jsí.« Jaká důvěra dýše ze slov těchto! Tak vzývali staří křesťané svatě v nebi za přimluvu!

Veřejnou, celou církví svatým vzdávanou úctu dokazuje i to, že obzvláštním sv. mučenicům »čestné názvy« přikládány byly. Titulovali je jménem »Dominus« = Pán = mocný přimluvce; od století 3. pak »Dominus Sanctus« = svatý (Pán).

Tak čteme: »Bassilo paní (svatá) tobě odporučujeme dceru naši Krescentii.«

Jinde napsáno: »Občerstviž tebe (t. j. vyprosiž tobě občerstvení) Pán (svatý) Hippolyt!«

Z následujícího nápisu vysvitá pořad milostí: »Prektatus odpočívá zde v pokoji Kristově. Žil 9 let, 9 měsíců, 3 dny. Živen byl (mlékem) milostí od Boha, od Krista, od mučeniců.«

Že pak úcta a vzývání svatých veřejnou a církví schválenou byla, dokazují slavnosti konané o výročních dnech sv. mučeniců. Již za dob apoštolských

platil den smrti sv. mučeniců za pravý den narozenin jejich, neboť dnem smrti počíná pro ně život věčný. Proto jmenovali den umučení jejich dnem narozenin (dies natalis), a jen tento den byl v kalendářích vyznačen k vůli veřejné výroční oslavě.

Tak čteme v kalendáři: »svatým mučenicům Tiburcioví. Valerianovi a Maximovi, jichž narozeniny jsou dne 18. máje.«

O dnech těchto sestupovali věřící do podzemních kobek k hrobům světcův, a tam přinášena bývala Bohu oběť mše svatě, tam čítaly se zprávy o jejich mučeničské smrti, tam pěli věrní hymny jim na počest a u hrobu jejich přijímali nejsv. Tělo Páně. Ku konci bohoslužby byla »hostina lásky« (agapé) a rozdávány pokrmy chudým.

S úctou a láskou k svatým a světicím Božím souvisí úctě i úcta k jejich ostatkům a ke všemu, čeho za živa užívali. Úcta tato je člověku vrozena. Každý rád vzpomíná na své milé zemřelé rodiče, přátele, dobrodince, ještě raději však putuje ku hrobům jejich, kde těla jejich odpočívají, a zde se modlí vřeleji a vroucněji, neboť se mu zdá, že je jim blíže. Také v úctě chováme vše, cokoli nás na naše miláčky pamatuje, čeho za živa užívali, byť by to byla mnohdy i nepatrná věc. Tím více zajisté zasluhují úcty naší těla a sv. ostatky světců Božích, která bývala sídlem svatě jejich duší, nástrojem hojných dobrých skutkův a prostředkem přísného pokání. A Bůh sám zjevil, že milá jest mu pocta sv. ostatkům prokazovaná, neboť nesčíslnými zázraky je oslaviti ráčil. Proto učí církev naše, že dovoleno, ano spasitelné a užitečné jest sv. ostatky v účelě míti, a vystavuje také tyto ve veřejném uctění. Tak bývalo již za dob prvotných. S horlivostí a pilností velikou, mnohdy s nebezpečím vlastního života sbírali křesťané krev a těla sv. mučenicův,

ba i za drahé peníze je z rukou pohanů vykupovali. Ostatky tyto pochovávali na místech význačných, stavěli nad hroby jejich oltáře a kaple, krášlili je obrazy, malbami, rezbami, kvitím, okuřovali vonnými věcmi, tak jako my posud činíme. Před hroby svatých hořely lampy naplněné přecistým, libě vonícím olejem. Z oleje tohoto brávali sebou věřící něco do láhviček, a užívali ho v nemocech, prosíce svatého za jeho přimluvu u Boha.

Za obzvláštní však milost pokládali, mohl-li kdo v blízkosti některého slavného svatého mučeníka svůj hrob míti; neboť doufali, že krev, která za viru prolita byla, i hroby nejbližší posvěcuje.

Tak čteme na jedné desce u hrobu sv. Hippolyta: »Dracontius Pelagius a Julia Etelia Antonina připravili si odpouštěnek v Kristu u Hippolyta nad oltářem vedle jediné dcery.«

Jinde lze čísti: »V nové hrobce, za svatými« (t. j. za hrobem sv. mučeníků).

Zde budíž zároveň podotknuto, že jako my, tak i staří křesťané již »sliby« činili svatým a světicím Božím.

V katakombě sv. Kallista jest nápis: »Petr a Pankara učinili tento slib mučenicí Felicitě.«

Jiný nápis zní: »Na rozkaz Boží a Spasitele našeho zřídil Quotvultdens ze svého (jmění) toto (náhrobek) mučovníku Viktorinovi,« t. j. slíbil svatému náhrobek a dosáhnuv vyslyšení od Boha, slib splnil.

Ejhle, jak starý, jak posvátný jest obyčej ku počtě svatých sliby činíti, abychom zkrze přimluvu jejich u Boha vyslyšení byli!

I láska k trpícím duším v očištění vane katakombami. Jinak ani býti nemůže, vždyť církev naše je katolická, obecná, tedy i v lásce, objímajíc všechny údy své v Kristu spojené, tedy i ty, které ještě očištěc od nazírání Boha zdržuje. I v katakombách shledáváme důkazy víry v oči-

štec a péče přelaskavé o ubohé dušičky, jevíci se v práních, žehnáních a modlitbách pozůstalých.

Tak psáno na jednom náhrobku: »Felicissima, v Bohu budeš žíti!«

»Sladká Faustino, kéž bys žila v Bohu!«

»Aurelianus Paphlagonus, věrný sluha Páně, zesnul v Pánu. Kéž by se Bůh naň rozpomenul na věčnosti!«

»Voršilo, kéž by tě Kristus k sobě vzal!«

»Regino, kéž bys žila v Kristu Ježíši!«

Často čísti lze slova povzbuzení, na př. »důvěřuj,« »buď dobré myslí,« »potěš se,« jakoby chtěli živi říci: »důvěřuj a buď dobré myslí, neboť brzy budeš vysvobozen.«

Mnohdy lze čísti i prosbu za modlitbu: »Zde leží Lucifera, nejsladší manželka, plná lásky a milostnosti. Ona má právo na náhrobek, aby, kdokoli z bratří toto čte, Boha prosil, aby její svatá a nevinná duše k Bohu se dostala. Žila 22 léta, 4 měsíce, 6 dní.«

Pozoruhodný nápis ze 2. století je tento: »Zde, ó dítě nejsladší, skončil se běh života tvého; avšak, všemohoucí Otče, prosím Tebe, smiluj se nad utrpením, ach, nad miláčkem mojim smiluj se, jenž nezaslouženě trpí. Zkrze Ježíše Krista!«

Jak něžná láska spojovala staré křesťany s jejich zemětělými, o nichž se domnívali, že v očistci trpí!

Že pak věřili v skutečnou muka očistcová, vidno z těchto nápisů: »Amerinus své nejmilejší manželce Rufině. Kéž by Bůh duši tvou občerstvil!«

Jinde: »Dejž Bůh občerstvení Bolose! Žila 31 rokův a zemřela 19. září.«

»Světlo věčné svítíž tobě, Pimotheo v Kristu! Žila 13 let, 9 měsícův. Odpočívá v pokoji!«

Přecasté jsou, tak jako u nás, vroucí prosby za pokoj zemřelých, t. j. za vy-

svobození z místa vyhnanství (očistce) a připuštění do nebes.

Tak čteme: »Nově obrácená Stratonika odesla z tohoto života; pohřbil jsem ji na místě mučovníků, modle se za její pokoj!«

»Gensane, pokoj duši tvé!«

»Kéž by tobě Kristus pokoj daroval!«

»Kéž by duše tvá v pokoji odpočívala v Bohu!« atd.

K těmto prosbám za pokoj patří i rčení, jež v nejstarších katakombách nalézáme: »pokoj s tebou!« — »Ať tě Kristus v pokoji bydlení nechá.« — »Ať žije v pokoji« atd.

Čteme-li toto vše, musíme se obdivovati podivuhodné shodě mezi modlitbami za zemřelé u starých křesťanův a těmi, jichž církev po všecka století až po naše doby užívá. Tak modlí se církev sv. až posud v kanonu mešním při vzpomínce na mrtvé: »vzpomeň, ó Pane, také na služebníky a služebnice, kteří nás předešli se znamením víry a odpočívají v spánku pokoje. Jim, ó Pane, a všem v Kristu odpočívajícím dejž, prosíme Tě, místo občerstvení, světla a pokoje. Amen.«

Až posud modlime se my katoličtí křesťané při pohřbech našich milých jako kdysi staří křesťané: »Odpočinutí věčné rač jim dáti, ó Pane, a světlo věčné at jim svítí! Ať odpočinou v pokoji. Amen!«

Nuže, zdaž nepotěší nás v duši vě-

domí, že článek víry o obcování svatých, jež my vyznáváme, právě tak vyznávali již křesťané nejstarší? Zdaž neutvrdí nás vědomí to v úctě ke svatým, v důvěře v jejich mocnou u Boha přimluvu, v lásce k trpícím duším v očistci, a nepobídne nás seč jsme jim pomáhati? Ba ano! Ó svatí i věrné dušičky jsou našimi bratry a sestrami, a láska, jakou Kristus na nás žádá, pojí nás vespolek.

Blaze nám, pak-li na svaté vzpomínáme, je ctíme a vzýváme, neboť svatý příklad jejich jest nám mocnou pobudkou k životu bohobojnému a kajicnému a mocná jejich přimluva posiluje nás v boji života tohoto.

Blaze nám, pak-li nezapomínáme na trpící dušičky, neboť stonásobně odplatí nám každou službu, každou modlitbu, každou obět a dobrý skutek jim věnovaný, až dojdou slávy věčné; tam pak před trůnem Božím zajisté nejvíce přimlouvati se budou za ty, kdož jim z očistce pomáhali.

Ó jak krásná jest naše sv. církev, sloup pravdy svaté, neboť uchovala v čistotě víru a učení pravověrné křesťanské tak, jak bylo na počátku, až na naše doby! Kéž si ji vážíme! Kéž ctí nám jest, že údové církve katolické jsme, neboť jen pravda dodává cti, a pravdu po všecky století zachovala naše svatá církev katolická, proto ona jest jediné pravou církví Kristovou!

(Příště dále.)

Poslušnost jest pokání rozumu; proto jest tato obět Bohu příjemnější než ostatní. Více miluje Bůh nejnižší stupeň poslušnosti na tobě, než ostatní služby, jaké mu jen prokázati můžeš. *Sv. Jan z Kříže.*

Jediná krůpěj dokonale poslušnosti jest milionkrát dražší, než největší nádobla plna vznešené modlitby.

Sv. Magdalena z Pazzi.

Zlý jest satan, horší svět, nejhorší jest sobectví. Nebezpečný jest satan jako lev řvoucí, nebezpečnější jako skrytý červ a nejnebezpečnější jest jako anděl světla — nábožným duším. *Sv. Ignác.*

Nic není chladnějšího jako učitel, jenž jen slovy jest moudrý; to není věc učitele, nýbrž divadelního herce.

Sv. Jan Zlatoustý.

P r á v o.

Jest struna v srdci, která lidstva věští právo;
kde povinnost, tam cestu sobě kleští právo.

Kdo života jde cestou k svému cíli,
ten na volnou má cestu k svému štěstí právo.

Však potká-li tu kohos' každou chvíli,
i ten má své — že druh ho má též sněsti — právo.

Tak nerušíme se u vzájemné pili,
neb nemáme — se druhým v cestu plésti — právo.

Však spojujme se jako druzi milí;
vždyť společnost má, by vždy mohla kvěsti, právo.

Ty svazky, které v rodiny nás svily,
kdo z lidí má — je volně porozplésti — právo?

I my jsme jedním národem vždy byli,
kdo v světě má — nás porozvésti — právo?

Tam spravedlnost' v koutku tiše kvílí,
kde za šfj svíráno je drzou pěstí právo.

Ó nechtějtež zúšť klidit, kdož ji síli,
a nechtějtež zas k lidstvu všemu sléztí právo!

A. N. Sychrovský.

Na slavnost' sv. Cyrilla a Methoděje, apoštolů slovanských a patronů zemských.

„Kdož tedy jest ten věrný a opatrný služebník, kteréhož ustanovil Pán jeho nad čeledí svou?“
(Mat. 24, 45.)

V východních krajinách za času Krista Pána panoval ten obyčej, že lidé zámožní, kteří měli mnoho čeládky, ustanovili zvláště při svém na delší dobu z domu odcházení jednoho z čeledinů svých za opatrovníka, by nad čeládkou bděl a všem práci a stravu vyměřoval.

A tak to učinil i Kristus Pán. Než se odebral ze země k Otcí svému nebeskému, odkudž zase přijde v poslední neb soudný den, ustanovil svatě apoštoly, aby bděli nad čeledí jeho, t. j. nad věřícími, a jim práci a stravu vyměřovali.

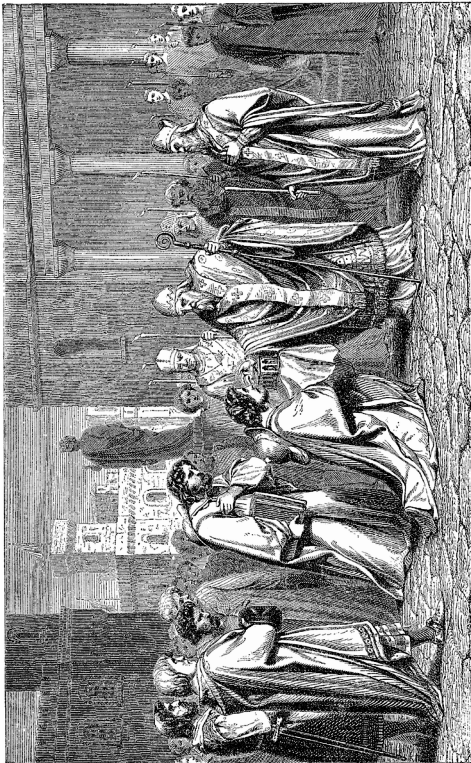
S jakou věrností a horlivostí to svatí

apoštolé činili, toho důkazem nezvratným jest rostoucí počet věřících, toho důkazem jest, že svatí apoštolé raději podstoupili smrt mučnickou, nežli by se povolání svému zpronevěřili.

A jako činili svatí apoštolé, tak i jejich nástupcové; i oni věrně a horlivě starali se o čeleď sobě svěřenou, t. j. o věřící, aby neměli nižádného nedostatku v pokrmu, kteréhož duše má potřebí.

A k těmto věrným opatrovníkům veliké čeledi Kristovy zdaž mezi jinými nepatří také sv. Cyrill a Method, jejichžto památku církev sv. dnes oslavuje? Ó zajisté! Oni to jsou, kteříž ustanoveni byli od Pána, by zvláště se starali o velikou čeleď lidu slovanského, by i ona poznala Otce a toho, kteréhož poslal, Ježíše Krista, a neměla nižádného nedostatku v pokrmu, kteréhož jako tělo tak

i duše ku svému zachování má potřebí. Oni to jsou, kteříž pohanským předkům našim lámali chléb života věčného, a poněvadž to činili s věrností a horlivostí, k Ježíši Kristu přivedli. Nad těmi oni bděli, aby práce a strava jim náležitě vyměřena byla, t. j., aby zanechavše bludy a neřesti pohanské, bohumilý,

Svatí apoštolové přinášejí ostatky sv. Klimenta do Říma.

proto také Pán svým časem ustanovil je nade vším statkem svým.

A statkem tím jsou všechny nesmrtelné duše krvi Ježíše Krista vykoupené, kteréž sv. Cyrill a Method

ctnostný, křesťanský život vedli a milostmi Božími se posvěcovali.

Statkem tím jsme tudíž také my; statek ten neopatrují viditelně sv. Cyrill a Method, jako před tisícem roků, když

po vlastech slovanských putující sítě slova Božího rozsávali; oni jej opatrují neviditelně svou mocnou přimlouvou u Boha, by, co oni rozsávali ku časné i věčné spáse předků našich, nebylo nám, potomkům jejich, odcizeno. Neboť jestliže hospodář bdí, aby zloději nepodkopali domu jeho, jak by to neměli činiti sv. Cyrill a Method, kteréž Pán ustanovil opatrovníky národů slovanských? A jestliže zde a onde přec zloděj do domu se vloupil, nestalo se to jich vinou, ale

těch slovanských čeledi, kteréž na hlas opatrovníků svých, od Boha ustanovených, nedbaly a samy dobrovolně zlodějům dvéře do srdcí svých otvíraly. Učinili-li tak mnozí, nečiněmež tak my, ale stůjmež věrně k věrným svatým opatrovníkům svým, bděmež i my nad pokladem víry a jednoty s nejvyšší viditelnou hlavou církve Kristovy, a i nás, když přijde, ustanovi Pán nade vším statkem svým tam u Otce svého nebeského v království nebeském. Amen. F. K.

Na neděli 9. po sv. Duchu.

A to se stane, „protože jsi nepoznalo času navštívení svého.“
(Luk. 19, 44.)

Když Pán Ježíš naposledy se ubíral do Jerusálema jako kníže pokoje, tu, dí sv. evangelium, velmi mnohý zástup prostírali roucha svá na cestu, a jiní sekali ratolesti se stromův a metalí je na cestu, zástupové pak, kteří napřed šli, i kteří vzadu byli, volali, řkouce: »Hosanna synu Davidovu! Požehnaný, jenž se béte ve jménu Páně! Hosanna na výsostech!« (Mat. 21, 8—9.)

A Pán Ježíš jakoby neviděl a neslyšel tohoto plesání zbožných zástupův upírá zrak svůj k městu Jerusálemu a pláče.

A proč pláče Pán Ježíš spatřiv s výšiny město Jerusálém? Pán Ježíš sám odpovídá a praví: »Protože jsi nepoznalo času navštívení svého.« (Luk. 19, 44.)

Když druhdy navštívila Jerusálém královna ze Saby a přinesla králi Salomounovi vzácné dary, tu Salomoun nejen dary ty s radostí přijal, ale i veškeren lid se radoval z darů těch a žehnal dni tomu, v kterémž se Jerusálemu tak zvláštní cti a slávy dostalo.

Vzácnější však dary přinesl s nebe Syn Boží na zem: učení své svaté. Jim v první řadě oblažen měl býti Jerusálém, Jerusálém však darů těch nejen nepřijal, ale i na dárce zanevřel. A tak se děje až podnes. Až podnes podává se nám sv. učení spásy, avšak nejedni daru toho nejen nepřijímají, ale i na dárce zanevirají. A zajisté nečinili by tak, kdyby

poznali den navštívení svého, kdyby pamatovali na určení čili povolání své zde na zemi. A které jest to určení čili povolání naše zde na zemi? V málo slovech se obsahuje a každé ditko křesťanské učí se tomu záhy a srdcem věřícím odpovídá: Bůh lidí stvořil, aby ho poznávali, ctíli, milovali, jemu se kláněli, jemu sloužili, jeho poslouchali a spasení byli nebo do nebe se dostali. Žel však, že nejedni na toto své povolání buď zapominají, nebo o něm ani slyšeti nechťi, dbajíc toliko o věci pozemské, jakoby v nich pokoj a spasení člověka spočívaly.

Je tomu nemnoho let paměti naší, když v jedné zemi v jistém větším městě jednoho dne ráno nalezena byla a čtla se na všech rozích ulic přilepená provolání velikými rudými písmenami: »My nechceme nebe, my chceme zem! Dejte nám zem!«

A jak volal Jerusálém? »My nechceme Ježíše, my chceme Barabáše!«

A tak volají nejedni až podnes. Nemylmež se. Za dnů našich nejen tu a tam, ale téměř po všech končinách země potkáváme se s lidmi ze všech stavů, kteříž učením Ježíše Krista pohrdají, kteří jen o pozemské věci slojí, jen po rozkoších těla a požitcích smyslných baží a se shánějí, o věci pak nebeské nestojí, neboť nepochájejí se i veřejně hlásati, že není žádného nebe a že veškerá blaženost člověka spočívá v pokladech a požitcích tohoto světa. Anof, jak již svatý Pavel stěžoval sobě

v listu svém k Filipinským, tak jest až podnes. Žalujet v listu tom a dí: »Mnozi pak chodí, o nichž jsem vám častokráté pravil, nyní pak i s plácem pravím, že nepřátelé jsou kříže Kristova, jichžto konec zahynutí, jichžto Bůh bricho jest a sláva v zahanbení jejich, kteříž o zemské věci stojí.« (Filip 3, 17—19.)

A by nebyli věřící následovníci lidí takových, připomíná jim cíl a povolání naše a dí: »Ale naše obcování jest v nebesích, odkudž také Spasitele očekáváme, Pána našeho Ježíše Krista, kterýž

proměni tělo ponížení našeho, by připodobněno bylo k tělu jasnosti jeho, podle přisobení, kterýmž také může podmaniti sobě všechny věci.« (Filip. 3, 20—21.) A věřící povšimnuli sobě napomenutí toho a řídili se učením, které apoštol jim hlásal. A tak činmž i my. Až podnes navštěvuje Bůh každého a mluví hlasem svědomí k ctnostnému: »Kdo setrvá až do konce (v dobrém), spasen bude,« a k těm, kdož se Bohu protíví, volá: »Nechci smrti hříšníka, ale aby se obrátil a spasen byl.« Amen. F. K.

Život sv. Alžběty, královny portugalské, III. řádu.

(Dne 8. července.)

Aenu silnou kdo najde? z daleka a z nejzazších končin cena její.« Tak vychvaluje Duch sv. ženu dokonalou. Této chvály zasloužila si v plné míře sv. Alžběta, královna portugalská, příbuzná velké světice a patronky III. řádu, sv. Alžběty durynské. Neboť ačkoliv pocházela z královského rodu, bohatstvím a vším, co ku pohodlí sloužiti může, oplývala, přecetrojásobnou korunu zásluh pro království nebeské si zasloužila. Zanechalaf všemu pokolení lidskému vzácný příklad ctností jako panna, jako manželka a vdova. Sv. Alžběta, portugalská královna, byla dcerou krále aragonského, Petra III., a Konstancie, dcery krále sicilského Manfreda. Narodila se r. 1271. Rodiče dali jí na křtu sv. jméno Alžběta zrovna zvláštním řízením Božím; mělaf býti své velké tety, sv. Alžběty durynské, následovnicí. Sama božská Prozřetelnost také při jejím narození ukázala, jak velkou milovnicí pokoje sv. Alžběta kdysi bude. Neboť z radosti nad jejím narozením usmířili se spolu její děd a otec, v selikých nesvářů nadobro zanechavše. O její výchování vzorně postaral se děd, král Jakub, který se nemohl schopností a ctnostnému jejimu životu už v nejtútlejším mládí vynadiviti. Již jako dítě měla za libení v samotě, v modlitbě a ve skutcích milosrdných. V osmém roce věku svého se modlívala církevní hodinky, které se

od té doby po celý svůj život modlíti nepřestávala, a postívala se přísně každou sobotu a pokaždé ve svatvečery (vigilie) svátků marianských. Tyto dobré vlastnosti své dcery pozoruje, zajisté dobře otec předpověděl, že jediná Alžběta nade všechny ostatní ženy z královského rodu aragonského ctnostmi daleko vynikne. Alžběta již jako dívka nemilovala světských povídek a písniček, za to však uměla všechny kostelní písně, kteréž se tehda při službách Božích prozpěvovaly. Rovněž nenáviděla všeliký přepych v oděvu a obyčejná vyrazení. Času, který jí po domácím zaměstnání zbýval, užívala ke cvičení se v lásce k Bohu a vyhledávání chudých lidí, jimž s velikou láskou hojnou almužnu udělovala. Ke všem lidem byla vličná a upřímná, sama na sebe byla však nad míru přísná. Podvolivši se přání svého otce, provdala se za Dionysia, krále portugalského. Vstoupila sice v mladistvém věku do svatého stavu manželského, ale v každém ohledu se rozumnou osvědčila. Jako panna nádhery v oděvu nemilovala, tak i jako královna milou jednoduchost a prostotu nade vše cenila. Ničeho ve svých způsobech nezměnila. Král Dyonysius jí také v jejich pobožnostech nepřekážel, ačkoli sám mnoho na modlitbu nedbal. Alžběta se za tuto dobrotivost manželi hleděla odplatiti, milovala ho jako oko v hlavě. Než láska k Bohu byla jí nad lásku manželskou. Vědouc, že

pořádek ve všem vede k Bohu, rozdělila si celý den; jisté hodiny věnovala modlitbě, jiné zase práci a ostatní čas, ovšem krátký, ke svému zotavení. Takovíto pořádek zachovávala po celý svůj život. Nezapomeňme však, že zachovávajíc při všem jistý pořádek, nebyla v nižádném ohledu svěhlavá a jinému za obtíž; jednala při všem rozvážně, poslouchajíc rady svého duchovního vůdce.

Časně ráno vstávala, po ranní modlitbě, kterou vždycky svědomitě konala, po nějaký čas rozjímalá o pravdách věčných a o životě a umučení Pána Ježíše. Potom se modlila jitřní, chvály a první hodinku církevních hodinek. Pak byla přítomná mši sv., při které častěji v týdni přijímala nejsvětější Svátost oltářní. Též i ostatní hodiny ráno bohumile ztrávila. Popravovala si práce v domácnosti potřebné, byloť její zásadou: modli se a pracuj! Když si odbyla potřebné práce buď pro domácnost, pro chudé anebo pro chrám Páně, čítávala v Písmě svatém a v jiných nábožných knihách. Zahálka se jí z celé duše protivila.

Když jí mnozí napomínali, aby tak přísného života nevedla, ale raději se řídila dle zvykův u dvora, odpověděla, že jeden svatý církevní učitel praví, že Ježíš Kristus o sobě dí, »já jsem pravda,« a ne »já jsem zvyk,« a proto nic ze zvyku nečiní, ale vše podle Věčné Pravdy. Kdysi jí chtěli poučovati, že není třeba osobám vyššího stavu se modliti a se postíti. Co však na to sv. Alžběta odpověděla? »Kde pak je více modlitby a zapírání sebe potřeba, jako tam, kde naruživosti jsou nejsilnější a nebezpečnosti největší?« Kromě předepsaných od církve sv. postů, postívala se Alžběta ještě třikráte v týdni, po celý adventní čas a od svátků narození sv. Jana Křtitele až do nanebevzetí Marie Panny. A když se nepostívala, byla tak střídě živa, že by jiný sotva mohl býti živ.

Nejvíce se vyznamenávala milosrdenstvím k chudým. Říkávala: »Pán mě povýšil na trůn, aby mně umožnil udělovati almužnu.« Často chodívala do sousedních vesnic, kde vyhledávala chudé, hojně je obdařila a ke snášení nouze a bdy z lásky k Bohu vybízela. Každý pátek v půstě a pak na zelený čtvrtek umývala třinácti chudým ženám nohy. Zvláště

podporovala takové chudé, kteří se nechtěli almužny ze stydlivosti dōprošovati, a nuzným děvčátkům dávala vřavu, aby se dobře provdali mohly. Také založila ústav pro ženy, které by chtěly kající život vésti a nalezinec. Nejdovednější však byla v usmírování hněvu a rozbrojů. Když se vévoda Alfons, bratr krále Dionysia, svářil s jejím manželem o některé země, na které si oba právo činili, odstoupila raději Alžběta švagrovi některé své statky, aby svářům konec učinila. A když potom přece ještě povstal mezi pány a měšťany pro ty země rozbroj a již válka mezi nimi vypuknouti měla, vyjela si sv. Alžběta mezi ně na koni a ukonejšila je svou řečí a prosbami. Co pak ale ubohá Alžběta se svým manželem vystála! Dionysius ji nebyl ve stavu manželském věrným. Udržoval si nedovolené, hříšné známosti s jinými ženami. Alžběta ho časem napomínala, aby pamatoval na přísahu, kterou před Bohem u oltáře skládal, ale on jejího laskavého napomínání nedbal. Služebnice Boží nakládala s ním i tehdy laskavě a milosrdně, vědouc, že křiky a přísňm domlouváním ničeho s ním nedokáže. Rozmlouvala více o něm s Pánem Bohem na modlitbách, aby si ho ještě více přisňostí nemírnou neodludila. Uražek jeho si ani nevšímala, odevzdávala vše Pánu Bohu, trpěla vše tise.

Ano i dobrotivost její byla tak veliká, že se o vychování jeho nemanželských dítek postarala. Nešťastná královna osvědčila se býti i pravou rekyní v utrpení, když jí sám král ve věrnosti manželské podezřívál.

Jednou uvěřil král nařknutí Alžběty z nedovoleného poměru s jejím služebníkem, velmi pobožným pážetem, který byl jejím almužníkem. Slyšme však, jak Bůh onoho krivého žalobníka, rovněž pážete, potrestal! Kdysi byl král na procházce na jednom místě, kdež byly hutě. Přišel tam, zavolal si král mistra hutí a poručil mu, aby toho, koho k němu na druhý den ráno nejprve pošle, jakmile se ho zeptá, zda-li rozkaz králův vyplnil, ihned takového do ohnivé pece vhodil. Na druhý den poslal tam k hutím král onoho nařknutého pážete. Pobožný páže šel však nejprve do kostela na mši sv. a zdržel se ve chrámu Páně i na druhý

mši svatě. Mezi tím, co byl pobožný páže na mši svatě. Šel druhý páže, jenž křivě královnu u krále obžaloval, k hutím, aby se přesvědčil, zda-li jeho soupeř již mrtev. Než nastojte! Sotva onen páže k hutím přišel, a se mistra tázal, zda-li rozkaz králův již vykonal, uchopili ho hutníci a vhodili ho do pece ohnivé. Když pak narknutý páže do hutí přišel, byl k jeho podivení závistivý jeho soudruh již v peci upálen! Zdaž neučinil dobře, že se před tím stavil v kostele na mši svatě? Brzy na to vrátil se nevinný páže ku králi se vzkázáním, že mistr rozkaz králův vykonal. Král poznal v tom prst Boží, zastyděl se a uznal, že jeho paní je nevinná. Od té doby se král poznával a činil pokání. Ještě jiného neštěstí dožila se sv. Alžběta. Její vlastní syn Alfons, kterému bylo tenkrát 30 let, vzbouřil se proti vlastnímu otci, králi Dionysiovi. Měla vzplanouti hrozná válka mezi otcem a synem. Alžběta seč byla, přičinila se, aby takové neštěstí odvrátila. Modlila se, kála se přísně a obětovala všechny své kající skutky Bohu, aby si pokoje na něm vyžádala. Na tom nepřestala. Předkládala synu, jak velký to hřích, když se nespravedlivě proti otci válku vésti opovažuje. A čeho se jí za to dostalo? Byla u manžela osočena, že syna proti němu podporuje. Královský její manžel zbavil ji všech jejích statkův a poslal ji do vyhnanství do městečka Alangueru. Mnozí páni jsouce přesvědčeni o její nevině, nabízeli jí peníze, vojsko a mnohá místa k přebývání, ale královna nechtěla o ničem slyšet, spíše měla všechny k tomu, aby toho proti králi nečinili. Pravila mezi jiným: «Vaše věrnost a ochotnost mne sice těší, ale nechci, aby k vůli mně v říši vzpoura povstala. Kristus, náš vzor, trpěl pro nás tolik pohanění a neprosil Otce, aby ho pomstil nad nepřátely. Či nemáme my lidé z lásky k němu daleko menší protivenství snášeti? Král mi vzal, co mi dal; raduji se z toho, neboť teď nebude mně třeba z toho klásti počet.» Poznáv po krátkém čase král její nevinu, povolal jí ke dvoru nazpět, odprosil se jí veřejně a prominul i pro ni synovi.

Královna od toho času ničeho jiného si tak nepřála, leč aby král spravedlivě sloužil Bohu; král uznáv ve všem její snahu přivésti ho a národ jeho k Bohu,

byl jejího napomenutí a rad i v řízení své říše poslušen. Pamětihodno z jejího života jest i to, že když jedenkrát ji král viděl nésti v zástěře almužnu chudým, všecko v krásné rúže zázračně proměnila. I v tom byla své příbuzné, sv. Alžbětě durynské, podobnou.

Když král před smrtí těžce onemocněl, sama ho v nemoci ošetřovala, nikdy jeho ložnice neopouštěla, leč když měla jíti na mši svatou. Mnoho se Boha všemohoucího o jeho uzdravení naprosila, mnoho i za tou příčinou chudým rozdala, a za něho na přimlvy obětovala; než vůle Boží se stala! Dne 6. ledna 1325 odvolal Pán jejího manžela po 45letém panování, aby po kajícím životě v nebeském království s Ježíšem Kristem v nebi panoval. Královna smrti jeho velice želela, ale ne jako takovi, kteří naděje v život šťastný do smrti nemají. Doufala, že se s ním shledá. Zármutek svůj obětovala Bohu. Modlila se za spásu duše svého dražého manžela a nechala za něj sloužiti mše svatě. Když pak její syn Alfons nastoupil na trůn, odebrala se do města Koimbry v Portugalsku, aby se tam dala obléci do řeholního roucha panen Klarissek, ženského to řádu sv. Františkem a svatou Klárou založeného.

Poněvadž jí však mnozí páni její úmysl zůstatí trvale v klášteře, neboť její rad bylo jejimu synu potřebí, zradili, upustila od svého úmyslu a dala si ke klášteři přistaviti malou světničku, kdež trávila větším dílem ve dne i v noci na modlitbách. Od té doby jídávala jenom chléb a zapíjela vodou. Starala se ještě více o sirotky, o vdovy a všeho druhu chudé. Platila za uvězněné dluhy, a velikých zásluh si získala zvláště v době velkého hladu v jednom kraji portugalské země. Dvakráte vykonal v době svého vdovství pouť do Kompostelly, kdež se uctívají tělesné pozůstatky sv. Jakuba většího. Na pouti mluvila jen o Bohu a věcech svatých. Když se po druhé pouti dověděla, že její syn Alfons, král portugalský, se svým synovcem Alfonsem VII., králem kastilským, o jisté území se pře, aby odvrátila svůj milý národ od krveprolití, odebrala se k synovi do Estremozu a spor urovnala. Než po namahavé cestě uhnala si smrtelný neduh. V nemoci častěji přijímala svatě svátosti a úplně

jsouc odevzdána a návštěvou samé Matky Boží potěšena, odebrala se na věčnost dne 4. července 1336 v 65. roce věku svého. Po smrti oslavil ji Bůh mnohými

zázraky. Zvláště libezná vůně vycházela skoro po 300 let z jejího svatého těla. Milujme tedy pokoj; blahoslavení pokojní, oni syny Božími slouti budou!

P. Cyrill Koudełka.

Svatý Petr Klaver, otrok černých otroků.

Podává *Fr. Janovský.*

Nynější společnost lidská jest velmi zbědována a zubožena. Hlavy států se svými ministry a poslanci rádi se ustavičně, kterak bidu tu odstraniti, neb alespoň umírniti. Co chvíle vydávají se zákony, jež mají zacpatí ústa rouhavých sociálních demokratů, zákony, jež mají uchlácoliti ruce k revoluci, k pomstě už pozdvižené. Kéz by se však při zákonech těchto nezapomínalo na Toho, jenž jedině může vpravdě pomoci. Kéz by se nezapomínalo na božského Pána a Spasitele našeho Ježíše Krista; kéz by jeho svatým evangeliem provanuto bylo opět všecko státní zřízení, všecko zákonodárství, společnost, škola i rodina! Věčně pravdiva jsou slova, jež řekl sv. Petr proradným židům: „Pán náš Ježíš Kristus, toť je ten kámen, který zavržen jest od vás stavitelů, kterýž učiněn jest v hlavu úhelní; a není v žádném jiném spasení; neboť není jiného jména pod nebem daného lidem, skrze kteréž bychom měli spasení býti.“ (Skut. 4, 11. 12.) Kéz by dbali slov těchto, kdož v nynějších trudných dobách chtějí pomoci; kéz by se naučili z dějin, že sladké jho Kristovo jest nejlepším lékem proti všelikým chorobám společnosti lidské. Na doklad toho vynímáme z dob minulých tuto stať, život a působení sv. Petra Klavera, otroka černých otroků, jež právem možno nazvati Xaverem 17. století; neboť čím byl sv. František Xaverský Východní Indii, tím byl sv. Petr Klaver Západní Indii. Čerpáme z obsírného díla P. Gabriela Fleuriau, T. J.

I.

Sv. Petra Klavera mláďi, studie a přátelství se sv. Alfonsem Rodriguezem. Příchod do Kartageny.

Sv. Petr Klaver narodil se r. 1581. v katalánském městysi Verdu ve Špa-

nělich, za krále Filipa II. a Sixta V., z urozených, slechtických, ctnostných rodičů Petra a Anny. Dítko zbožně jest vychováno; otec i matka toužili, aby se z něho stal sluha Páně, a Petr jevil hned v útlém mládí zálibu ve službě Boží. Poslán na studie do Barcelony. Prospíval zdárně nejen ve vědách, ale i ve ctnosti. Ve volných chvílích cho- díval velmi rád do koleje jezuitské a bavíval se s moudrymi otci z Tovaryšstva Ježíšova. Nabyv hodnosti akademické na vysokých školách barcelonských, přijal od biskupa postřížiny a čtyři řízišvčení. Od té chvíle přál si z té duše státi se Jesuitou. Prosil svých dobrých rodičů. Svolili. 7. srpna 1602 vstoupil do noviciatu v Tarragoně. Byl mile přijat a srdce jeho rozplývalo se radostí, že se ve slavném řádě sv. Ignáce bude moci co nejužší spojití s božským Spasitelem. Vrucí modlitba, pilná práce, hluboká pokora, strohá přisnost k sobě, přelaskavá něžnost k bližnímu, svědomitá poslušnost k představeným — toť povaha a život našeho milého novice.

Na památku pouti, kterou vykonal sv. Ignác k Panně Marii Montserratské na počátku svého obráčení, putují někam i novicové na konci svého noviciátu. Svátý Petr Klaver, vypraven s dvěma spolunovici, taktéž na Montserrat. Byla to vzácná pouť. V každé osadě, v každém městě, kudy se ubírali, vešli do kostela, klaněli se Pánu Ježíši ve velebné Svátosti, často jej též přijímali ve svatém přijímání. Živobytí si vyžebřali, nemajice podle ducha svatě chudoby žádných zásob. Kde bylo možná, shromáždili kolem sebe dítky a cvičili je ve svatém náboženství. Slova Klaverova zvláště byla vrucí a bohonaděná; i dospělí lidé rádi mu naslouchali a divili se moudrosti jeho. Na Montserratě pobyl

si u Rodičky Boží tři dny. Těžko se loučili.

Vrátil se z pouti, vykonal Petr osmidenní duchovní cvičení a zavázal se řeholními sliby. Po té poslán do Girony, aby se tam v latině a řečtině zdokonalil, z Girony pak do koleje na ostrově Majorce, kdež mu bylo studovati filosofii. Jako jině, tak i zde zdárně prospíval u vědách, maje výtečné professory; prospěl však zvláště u svatosti, ježto mu dopráno obcovati v tamější koleji s řeholním bratrem Alfonsem Rodriguezem, mužem to svatým. Spvětec tento byl jenom vrátným; ale naplnilo se na něm slovo Kristovo: »Kdožkoli by mezi vámi chtěl býti přední, bude služebníkem všech.« (Mark. 10. 44.) Porozuměli sobě Rodriguezi i Klaver, stařec i mladík; bylot tenkrát Rodriguezi už 73 let, Klaverovi teprv 23 let. Divě se ctnostem starcovým následoval věrně mladík vzoru tak vznešeného, a stařec, poznav vzácné vlohy mladíkovy, zjevoval mu vše, čím by křesťanské dokonalosti dosáhl. Sv. Petr Klaver si pečlivě zaznamenával, oč se s ním sv. Alfons Rodriguez sděloval; poslyšme něco z těch svatých naučení:

»Řeholník, který chce pokračovati u ctnostném životě, především znej sebe sama; zná-li sebe, bude sebou pohrdati; pakli sebe nezná, zhrdne a zpyšní. — Mluviž málo s lidmi, mnoho s Bohem. — Budiž jako Melchisedech, bez otce, bez matky, bez příbuzných; jako by jich nebylo; Bůh mu vše nahradí. — Boha spatřuj ve všech lidech a cti je jako obrazy Boží; modli se zvláště za ty, kdož tě urazili, a čiň dobře těm, kdož si k tobě zle vedli. — Každé dílo začínej, abys jím Bohu sloužil a čest Boží rozmnožil; pokračuje v díle, spojuj je se skutky Ježíše Krista, a konče obětuj je Bohu ku spasení svému a svého bližního. — Stále si představuj Boha přítomna v srdci svém; utikej se tam jako do zátíší; pros za milost, velebnosti božské hříchem neuraziti; nemluv a nečiň ničeho, neporadě se napřed Boha. — Neodcházej z přibytku svého bez dobré příčiny a nepoprose Pána za dovolení a za milost, bys neučinil ničeho, co by se mu nelíbilo. Vrátil se, zkoumej, zdaž jsi přišel takým, jakým jsi byl odešel.

— Veď si ve všem jako člověk, jenž světu odumřel a jen Bohu žije. — Nelibuj si, když tě chválí; považ, jak nepatrný jsi před Bohem. Nermuť se, když jsi nevině pohaněn; považ, co potup se nasnášel pro tebe Ježíš Kristus. Pokoř se úhanám, pomni, že jich pro své hříchy daleko více zasluhuješ. — Pomni často svých posledních věcí, zejména smrti, a dodávej si takto chuti ku práci a trpělivosti; brzy pomine doba zásluh — Vzpomínej často utrpení Pána našeho, nepřestávej mu za lásku tu neskonalou děkovati, pros ho, by se s tebou rozdělil o svůj kříž, a nes jej rád a ochotně. — Bedlivě varuj se všech příležitostí, v nichž jsi už jednou do hříchu padl a ve kterých bys opět padl. — Nézně uctivej blahoslavenou Pannu Marii, miluj ji z té duše, navštěvuj denně její obraz, modli se denně růženec i hodinky Mariánské, rozjímej její ctnosti a následuj jich. — Cti obrazy svatých, jako bys světece samy viděl před sebou; vzpomeň ctností, jimiž se vyznamenávali, pomni, jak za krátkou námahu pozemskou vzali věčnou odměnu nebeskou. — Mnoho bdi, málo spi; čas, ježž prospíš, jest ztracen.«

Tyto a podobné zásady vštěpoval Alfons Petrovi a plesal vida, jak učeň zdárně prospívá. Když dokončil Klaver svá studia filosofická a bylo mu z Majorjky odejiti. prosil ho Rodriguez, aby se ustrnul nad ubožáky v Jižní Americe, v Západní Indii, aby uctivě požádal svých představených, aby ho tam jednou vypravili na vinici Páně, kde žeň tak hojná, ale dělníků žádných. Prosha ta nebyla marna. Zatím však povolán jest Petr Klaver do Barcelony na studia bohoslovná. Bolestně se loučili naši dva světci; několik vzácných spisů Rodrigueзовých dostal Klaver na památku; slibili si též, že se denně budou navzájem za sebe modlíti.

Jako ve filosofii, vynikl Petr Klaver i v bohosloví nade všechny spolužáky; bylť nejschopnější a nejctnostnější; kollega jeho Kašpar Parrigas takto o něm po letech napsal: »Kéž bych byl mohl všemu světu oznámiti divy, jež se dály v srdci Klaverově! Vždy jsem jej pokládal za světce. Byl skromný, upřímný, úslužný ke každému; nikdy si do nikoho nestěžoval; předmětem jeho řečí býval Bůh

a věci, jimiž byli posluchači vždy vzdě-
láni. Nelze si pomyslet hlubší pokory,
bedlivější poslušnosti, svědomitějšího za-
chovávaní řehole. než jaké jsme viděli
na Klaverovi. Právím směle, že jsem
ho nikdy neviděl, an by byl sebe menší
pravido přestoupil. Ze všech sil násle-
doval bratra Alfonsa Rodrigueza, jehož
spisy stále se obíral. Když tak svatě
byl živ, nedivím se, že po smrti zázraky
působí.*

Za dvě léta znova prosil nás světec,
aby byl vypraven do Západní Indie.
Provincial P. J. Villegas svolil. Kdo vylíčí
radost Klaverovu, když dostal kýžený
list! Četl jej několikrát a líbal rado-
sti; klekl a děkoval Bohu co nejvroucněji.

Nedávno, před 7 roky, byli založili
Jesuité v Jižní Americe v novém krá-
lovství Granadském provincii svého řádu;
roku 1609. poručil generál Tovaryšstva
Ježíšova Aquaviva, by každá španělská
provincie poslala po jednom pracovníku
na ono nové působíště; provincie Array-
onská vypravila tedy našeho světce.
Vydal se do Sevilly, odkudž měl
s několika spolubratry za vůdcovství
p. Mexie vyplouti do Ameriky. Nyní mu
stále tanul na mysli svatý František
Xaverský, veliký apoštol Východní Indie.
V dubnu 1610 octl se na moři. Spolu-
stující pokládali ho za anděla stráž-
ného. Plavba trvala několik měsíců.
Když přistáli v přístavě kartagen-
ském, políbil vroucně zemi, svlažil ji

svými slzami a děkoval Bohu, že zde
bude moci pro čest a slávu jeho praco-
vati a trpěti.

V Kartageně pobyl si jen krátko;
zbývala mu ještě dvě léta studia boho-
slovného; i byl vypraven do koleje
v Santa Fe. Dalekou tuto cestu bylo
mu se spoludruhy konati pěšky — 200
francouzských mil. Setkal se s ubohými
černochoy a naplněn takovou soustrastí
k nim, že si je zamiloval na celý svůj
život. Studoval i v Santa Fe výtečně,
konaje současně všechny možné služby
v domě; byl ob čas kostelníkem, vrátným,
ošetřovatelem nemocných, kuchařem. Ve
své skromnosti neměl se hodným, při-
jali svěcení kněžské, byl by nejraději
zůstal prostým bratrem laikem. Avšak
Bůh jinak usoudil. Při poslední jeho
zkoušce z bohosloví užasli všichni při-
tomní nad pokladem vědomostí jeho.

Třetí zkušební rok, po němž činí
Jesuité poslední sliby, vybyl si Petr
Klaver v Tonze. I zde byl vrátným a
kostelníkem. Vyzkoušen a vytříben poslán
jest v listopadu 1615 opět do Karta-
geny, a roku 1616. posvěcen jest na
kněze od biskupa Kartagenského. Při
své první mši svatě stanul u oltáře jako
serafín láskou planoucí; onť byl první
Jesuita, který své prvotiny slavil v Karta-
geně, a to v kapli nebes Královny, kteréž
potom celý život díky vzdával, že mu
svůj oltář propůjčila k první předrahé
oběti. (Přístě dále.)

Poutní místo Vršiček.

Podává Alois Dostál. (O.)

K Panně Marii na Vršičku jest složena
i píseň, která se zpívá dle známé úchvatné
»Tisíckrát pozdravujeme Tebe,« a kterou
zde podáváme:

Na Vršičku, v stánku Bohu milém,
kde duch vane předků nábožných,
v chrámu Páně klidném, roztomilém,
jenž útlkem duší pobázných;
tu srdce po Bohu se roztouží,
zapomíná na vše, co je souží;
vzhůru k Tvůrci svému se vznáší,
a modlitby své Mu donáší.

Otcové nám chrám zde vystavěli,
v mysli zbožné, k Bohu z vděčnosti,

by Rodičku Boží oslavili
za seslané s nebes milosti;
také my zde chválu propěvujeme,
Matku Spasitele oslavujeme,
by i nám milost svou seslala,
v nebi za nás orodovala.

Když mor krutý lid ve vlasti hubil,
válka zemi naši plenila,
nepřítel se na všech stranách srotil,
strach a hrůza duše tísnila;
tu srdce všech k Matce Krista lkála,
aby pomoc božskou vyžádala,
a hle, Bůh se tehdež smiloval:
lid se z lásky jeho zradoval.

I my vroucné dnes prosíme Tebe, Panno čistá, neposkvrněná, sešli nám též pomoci své s nebe, vypros té milosti u Boha, aby dal nám své mocné ochrany, proti vši záhubě dal obrany; s milostí svou k nám se obrátil, mor, hlad, válku od nás odvrátil.

Bychom v pokoji Tě ctíti mohli, Panno svatá, Matko milosti, blasy naše by chválu Ti pólý pro všechny časy pro Tvé ctnosti, a až přijde doba rozloučení, rač nám vyprositi odpuštění, bychom přišli k Tobě do nebe, a na věky chválili Tebe...¹⁾

Na Vršičku stál vedle kostela domek pro strážníka této svatyně. Slul poustevnou, ale byl zničen i s domkem pro nemocné rukou paličovou. Zlosyn pak jsa týrán zlým svědomím nad skutkem tím si zoufal. Na těch místech stojí nyní myslivna.

Dobročinná ruka nadále bděla a posud bdi nad kostelem.

Tak byly na Vršiček upraveny dlážděné schody, vystavěn nový domek pro strážníka, pořízeny zvony, postaven nad schody krásný kříž, srovnány cesty, zakoupen nábytek, obrazy a čeho vůbec pro tuto svatyni a služby Boží jest třeba.

Jako z darů chrám vznik vzal, tak posud se dárci starají o kostel a zařízení jeho. Mnozí došli zde vyslyšení svých proseb, a ne nadarmo podává Jan Lodi »modlitbu na Vršičku po přestálé nemoci.« Kolikrát byla asi přednášena v této svatyni Bohu, když křesťan v nemoci a souženích k Marii Panně na Vršičku se utekl! K doplnění této vzpomínky podáváme i modlitbu onu:

»Bože, Otče nejlaskavější! Po přestálé nemoci těžké přicházím opět poprvé na toto naše zamilované místočko svaté, abych Tobě povinnované poděkování zde složil. Již opět daroval Jsi mi život, Otče předobry! Již jsem se takřka se světem tímto loučil, a Ty's, Otče mocný, opět navrátil sílu tělu mému; chtěl Jsi, abych ještě déle konal pouť života vezdejšího. Ačkoliv by má duše ovšem šťastnější

bývala, kdyby byla Tvou svatou božskou tvář již spatřila, přece však jsem radosti velikou naplněn, že v těle ještě déle se mohu koriti Tobě, Otče převelebný! Raduji se, že ještě některé dobré zde na zemi budu moci konati, aby duše má jedenkrátě tím radostněji k Tobě, Otče, chvátala. Jenom mi uděl ještě zdraví úplného, Otče můj! Ať nepostonává tělo mé, abych mohl řádně a se vsi chuti opět konati všechny patričné povinnosti své. Ostatně staň se vždy vůle Tvá. Otče velemoudry! Tvá vůle jest ta nejlepší; já se v ní zcela odevzdávám, a chci až do posledního dechnutí zůstatí vždy poslušným synem Tvým. Jak se také raduji, Ty blahoslavená Rodičko Boží, že patřím opět tuto na Tvůj obraz milostný! Jak jsem si, jsa nemocen, přál, kdybych jen ještě jednou mohl spatřiti a navštívití tento kostelíček Tvůj, Rodičko Boží, abych tu ještě jednou potěšil duši svou! A hle, má prosba byla vyslyšena! Ó z celého srdce pozdravuji Tebe, a do Tvé ochrany se po celý věk svůj poručím. Oroduj za mne, Matko Boží, ať zde v Tvém stanu svatém, kde jsem již tolikrátě útěchy nabyl, dnes opět té milosti obdržím, aby předešlé své a ještě dokonalejší síly nabylo tělo mé. A nyní opět obracím duši svou k Tobě, Otče můj! Tuto obět mše sv. obětují Ti, jakožto dárek své ponižené vděčnosti. Jak rád bych Ti, Otče, podal i nejdražšího, co mám! Avšak vše, co mám, jest Tvé; i já jsem Tvůj. Nic Tobě však není milejšího, jako obět těla a krve Syna Tvého jednorozeného. Přijmi tedy skrze ruce duchovní dar tento, a buď mně a všem, kteří tuto klečeme a Tebe prosíme, milostiv! Popřej mi, ať dlouho Ti mohu sloužiti, a řiď všechno mé myšlení a činění tak, aby Tobě se líbilo, abych, až opět mi jednou pokyneš, s radostí spěchal k Tobě, Otče můj. Amen.«¹⁾

Vršiček zůstane na dále středem zbožných poutníkův a svátek Navštívení Panny Marie na Rokycansku bude dlouhé ještě věky svátkem národním.

¹⁾ Tato píseň posud se zpívá, přichází-li procesí do lesa na Vršiček.

¹⁾ Jan Lodi, r. 1862. str. 60.—62.

P o z v á n í.

Všem spoluúďům Apoštolátu sv. Cyrilla a Methoda

pod ochranou blahoslavené Panny Marie

a ctitelům Matky Boží Svatohostýnské!

Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda pod ochranou blahoslavené Panny Marie arcidiecése olomoucké zařizuje se schválením nejdůst. arcipastýře Theodora i letošního roku v oktávě svých svatých patronův, a sice **dne 7. a 8. července**

společnou pouť na svatý Hostýn.

Hodláme putovati na památnou a nám všem drahou horu Svatohostýnskou, abychom na místě tom posvátném, v této trudné a stísněné době k přelaskavé Matce Boží se utkali, ji o pomoc a přispění vzývali, a potřeby svaté církve a národu svého do mocné přímluvy a ochrany její odporučili.

Pořad poutní pobožnosti.
I. Dne 7. července.

1. Večer po 6. hodině: Uvítání poutníků.
2. Litanie Loretánská se svatým požehnáním.
3. Svatá zpověď.
4. O 9. hodině večerní modlitba.

II. Dne 8. července.

1. O 5. hodině ráno ranní modlitba.
2. Svatá zpověď.
3. O 7. hodině mše svatá a při ní společné svaté přijímání.
4. O 1/2 9. hodině kázání a slavná mše svatá za údy Apoštolátu a při ní bude též sloužena mše svatá za všechny zemřelé údy Apoštolátu sv. Cyrilla a Methoda.
5. „Te Deum laudamus“ a slavné svaté požehnání.

Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda pod ochranou blahosl. Panny Marie zve Vás, milí spoluúďové, abyste se v hojném počtu této společné pouti a poutní pobožnosti, jížto nejdůst. arcipastýř milostivě žehná, k oživení svaté víry, k občerstvení a k posvěcení svých duší účastnili a na tu památnou horu připutovali, kde trůní Matka Páně, která dosud divy tvoří, pomáhajíc lidu a udělujíc mu hojných milostí. Hostýn srostl s moravským lidem, jenž v něm vidí záruku pomoci Boží a ochrany mocné Královny nebes. Matka Boží, dokud ji budeme hodně uctívati a vroucně vzývati, nědá zahynouti nám ni budoucím.

Prosím uctivě důstojné farní úřady, aby pouť tuto svým farníkům a úďům Apoštolátu ve chrámu Páně laskavě oznámili.

V Kroměříži, v měsíci červnu 1896.

Josef Droběna,

kanovník a starosta Apoštolátu sv. Cyrilla a Methoda.

Milodary božského Srdce Páně.

Z Králové Hradce. Byla jsem postižena dlouhotrvající chorobou. I utekla jsem se v bídě své k božskému Srdci Páně a neposkvrněnému Srdci Panny Marie. Modlitba má byla vyslyšena, a proto vzdávám těmto přesvatým Srdcím veřejné díky. *J. S.*

Od Příbora. V jisté záležitosti utekl jsem se s důvěrou k sv. Antonínu Pad. a ke sv. Josefu. Byl jsem vyslyšen na přímluvu jejich, a proto plním slib svůj a vzdávám nejvroucenější díky. *B. Š.*

Od Přerova. Nejsrdečnější díky vzdávám Matiče Boží svatohostýnské, sv. Josefu, sv. Anně, sv. Antonínu Pad. a Františku Seraf. za vyslyšení prosby a uzdravení dcery. *J. F.*

Z Králové Hradce. Jistý professor skládá vroucí díky Panně Marii Lourdské za vyslyšení v důležitě své záležitosti. *V. R.*

Z Vodňan. Plnic slib svůj vzdávám vroucný dik Panně Marii Lourdské za záchranění ditka z nebezpečné nemoci. *K. H.*

Z Hrabyně. Nejsrdečnější díky vzdávám dle učiněného slibu božskému Srdci Páně, Panně Marii Tuňanské, sv. Josefu a sv. Felixu z Kantalicio a sv. Aloisiovi za vyslyšení proseb. *A. K.*

Z Příbora. V nemoci své prosil jsem nejsv. Srdce Pána Ježíše za uzdravení na přímluvu Matky Boží Marie a svatého Antonína Pad. Prošba má byla vyslyšena a předešlé zdraví mi navráćeno, abych dále mohl konati povinnosti své. Za to budiz věčně chváleno, oslavováno a uctíváno nejsv. Srdce Pána Ježíše a neposkvrněné Srdce Panny Marie. *F. V.*

Z Králova Pole. K. M. vzdává tímto své vroucné a neskonale dikůvzdání za milostivé vyslyšení prosby ve své nemoci Panně Marii Filipsofské. S nevýslovnou vděčností vyznávám, že i na mne osvědčilo se pravdivé příslovi: Když jest nouze nejvyšší, pomoc Boží nejbližší.

Z jižní Moravy. Nejvroucenější díky božskému Srdci Páně, blahosl. Panně Marii a sv. Josefu vzdává za šťastné vyřízení trapné záležitosti bratrový *J. Z.*

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Podává *Pl. Buchta.*

Řím a Itálie. Vládě italské a celé veřejnosti působil velikou starost osud nešťastných vojínů, kteří upadli do zajetí Habešanů. Nehledě k tomu, že Habešané jsou na konec přece jenom ještě polodivý národ, již samo obmezení volného pohybu v zemi, kde panuje tak děsné vedro, musí býti zlym osudem, a jistě mnohý ze zajatých zaplatil to životem. Nyní došla překvapující zpráva, že na přímluvu sv. Otce odhodlal se Menelik propustiti tyto zajaté domů. Krok ten jest velevýznamný jak ve příčině poměru Itálie k papežské Stolicy, tak vzhledem poměru této ke králi Menelikovi, který jest sice nekatolíkem, ale nicméně s velikou ochotou vyplnil přání papežovo. Rozumí se, že sv. Otec nezakročil u Menelika, aby se zavděčil vládě italské, nýbrž z křesťanské lásky. Jaký jest

dojem z tohoto činu papežova v Itálii? Ovšem nejlepší a nejpožehnanější. Obyvatelstvo jest si vědomo rozdílů, které ostře nyní vystupují a nedají se přehlédnouti. Dřívější vláda italská vydala zuřivému nepříteli tisíce synův Itálie a nehnula ani prstem k jejich osvobození. Papež je opět vede do dražého domova a vrací je zarmouceným otcům, plačícím matkám. Nynější vláda nemohla se rozhodnouti k obětování několika set tisíc lir výkupného, papež vymohl propuštění zadarmo. — Římané zvykli si letos na rozmanitá a neočekávaná překvapení, ale největší a téměř překonávající údiv vzbudilo poslední rozhodnutí kasačního soudu, jež radostně bylo uvítáno od každého katolika a jež zajistě přinese mnohé účinky blahodárné — že totiž opět po dlouhé řadě let má nosen býti

Spasitel v nejsvětější Svátosti k nemocným veřejně a slavným způsobem, jak tomu bývalo dříve, před zásvitem »svobody.« Podiv ten pochopí jen ten, kdo zná »přízeň a lásku« italských vládců ke všemu, co jest katolíkům svato, a kdo ví, s jakými obtížemi každé i sebe menší dovolení k nějakému náboženskému výkonu jest tam spojeno. Po svržení nadvlády Crispiovy přišli živlové poněkud lidstější a tak stalo se skutkem rozhodnutí, na které dříve nemohly pomýšleti ani naděje nejmělejší. Důvod, kterým odůvodňuje soud svolení svoje, zní sice poněkud podivně, že se totiž nesení velebné Svátosti k nemocnému, byť i dělo se veřejně a slavnostně, nepovažuje za veřejné procesí náboženské — to však na věci samé nemění ničeho. Pozoruhodnějším jest, že tento příklad Říma nezůstal bez účinku i na jiná města italská, která pokročila ještě dále a povolila i jiné slavné průvody, čehož také ihned katolíci v Turině, Bologni, Parmě a jiných velkých městech italských použili, uspořádavše slavné průvody na svátek Božího Těla, což již od třiceti i více let bylo zakázáno. Svátá vira naše slavila tedy vítězství, tatáž vira, která již po mnoho let musila se skrývatí před zlobou zapřísáhlých svých nepřátel jen v uzavřených prostorách chrámových, a to v nejkatolickéjším městě, ve středu křesťanstva. Kéž by ty nynější vládnoucí kruhy nabyly úplného poznání, že pošetilostí a opovázlivostí politování hodnou jest boj člověka proti Bohu a že dříve nebo později doznati musí každý zahanben a přemožen: »Zvítězil jsi, Nazaretský!«

Rakousko. Jasným našim domem panovníckým otrásl opět neočekávaný bolestný případ, úmrtí totiž nejstaršího bratra císaře pána, arciknížete Karla Ludvika (narozeneho 30. července 1833.) Zvěčnělý těšil se vsude lásce a přízni a žil i zemřel jako věrný katolík, obdržel krátce před smrtí ještě zvláštní pozhěnnání sv. Otce. Arcikníže Karel lnul s upřímnou láskou také k národu českému a ještě loňského roku byl s nadsněním uvítán v Praze za příležitosti národopisné výstavy československé, na niž zastupoval bratra svého, císaře pána. Mluvil plynně česky a také své syny

dal bedlivě vyučovati jazyku našemu. Jako katolík vynikal vroucnou zbožností a v duchu cirkve svaté sladce usnul v Pánu. Bůh račiž duši jeho býti milostiv a čest nehynoucí budiž mezi námi jeho památce! — Poměry politické i otázky, týkající se vnitřního, společenského života národního, vehnány byly u nás podvrtnými živly do takového znamení, že nemohl na věci a vývoj jejich klidně pohlížeti nikdo, komu ležely na srdci náboženství a rozkvěta i blahobyt vlasti. % té příčiny založena byla v květnu v Olomouci samostatná katolická strana národní, kterou vystupuje takto na bojiště povšechných zájmů vlasteneckých činitel nový, odhodlaný a nadějný. Jest jen přirozeným úkazem, že vyplynuly celé řady článků z per novinářských o nové straně této, článků příznivých, upřímně bojovníka nového vítajících, ale také nepřátelských, odsuzujících a bouřících proti novému útvaru všemi silami. Po nestranném uvážení všeho, co se pro i proti nové straně napsalo, musí uznati každý bezvýmínečnou platnost slov, kterými krátce a nejlépe je vznik její odůvodněn a posouzen: »Tlak vyvolává protitlak a zmohutnění radikálních proudů protikatolických musilo konečně míti za následek tužší organizaci katolickou.« (»Hlas Národa.«) Kéž dá Bůh nové straně svého požehnutí, aby svými snahami a působením proměnila a urovnala ty jisté a různé poměry u nás, které mají již skoro vesměs tvářnost opravdu velmi povážlivou.

Rusko. Papežský nuncius Agliardi, jenž zastupoval sv. Otce při korunovačních slavnostech v Moskvě, byl po korunovaci hned první od cara přijat a vyslovil mu jménem sv. Otce blahopřání. »Voce della Verita« přináší za tou příčinou vřele psaný článek, v němž pojednává o potřebě náboženské jednoty mezi církví východní a západní a povzbuzuje katolíky, by v duchu katolickém k uskutečnění této jednoty pracovali. K vůli celkové úplnosti zaznamenáváme tuto aspoň kratičce veliké nestěští, které událo se při slavnostech korunovačních. Na Chodyňském poli u Moskvy byly ve slavný den korunovace vystaveny boudy

s potravinami a nápoji, jež měly být lidu rozdávány. V lidu, jenž se sešel v počtu bezmála půl milionu hlav, nastala však při rozdávání korunovačních pohárů, jídel, piva a medoviny taková tlačenice, že bylo rozmačkáno, pokud se ví, jistě na 1300, možná však, že dva až tři tisíce lidí. Jedna zpráva udává dokonce počet 3600 osob. Na sta raněných bylo dopraveno do nemocnic. Má tedy ruský lid na korunovací svého cara památku velice smutnou!

Island. Z osamotnělého tohoto ostrova na zimavém severu Evropy dochází zpráva, že se tam hrozná nemoc malomocenství

šíří víc a více a že jest olava, by různými obchodními agenty nebyla zavlečena na pevninu. Dánská vláda odhodlala se ku stavbě veliké nemocnice v okolí Rajkaviku. Když však stavba byla hotova, ukázalo se, že protestantismus nemá pro malomocné žádných ošetřovatelů. Nyni na radu lékaře Björnsona byly za ošetřovatelky povolány katolické milosrdné sestry, jichž několik z kláštera sv. Josefa z Kodaně na Island odjelo. Neunavňý jesuita Sveinsson, kazatel v klášteře svatého Josefa v Ordrupu u Kodaně, sebral ve Francii a v Dánsku pro malomocné 15.000 franků.

Nevím.

Č pravdy vlnou šumí v duši zhusta: „Nevím!“
Přec v březích svých vždy tlumí hrdá ústa: „Nevím!“

Ó směšno, směšno lí ty břehy pevnit,
řvou, hráz až strhne pravdy bouře pustá: „Nevím!“

Nač zadržovat proud ten stavem živým,
až hřmotem vynutí pěn mlha hustá: „Nevím!?“

Líp povolit v čas se Sokratem starým:
„Vím, že nic nevím!“ Vědou víc vždy vzrůstá: „Nevím!“

Tot' naše věda! Hlásme se k ní směle!
Z ní pouze hrdým trnem v duši vzrůstá: „Nevím!“

A. N. Sychrovský.

Obrácení indických brahmínů na víru křesťanskou.

Lndové jsou národ nad míru zajímavý. Hlavním jest úzkostlivé rozdělování Indů na čtyři hlavní třídy nebo kasty: 1. na brahmíny (kněze pohanské, právníky a státní úředníky); 2. na kšatryasy (vojiny); 3. na vajsiasy (venkovské hospodáře, obchodníky) a 4. na sudrasy (rolníky a řemeslníky). Každá z těchto kast jest pro sebe uzavřenou třídou, jež jedna s druhou co nejméně se stýká. První místo mezi kastami zaujímají ovšem brahmíni, kteří ovládají ostatní třídy lidu svou duševní převahou. Jim se v knihách indických připisuje božská moc a božské vlastnosti. Kněžský úřad a zákonodárství náleží jen jim. Jistý Angličan popisuje brahmína takto: „Stíhlé tělo, bělavá pleť, široké čelo, výrazné rysy obličeje, bystré, živé oči, uslechtilá, účtu vzbuzující chůze, hrdé sebevědomí v každém pohybu se jevíci, jsou význačné známky pravého,

vlivem evropským netknutého brahmína. O těchto brahmínech napsal již svatý František Xaverský: „Máme v této zemi (indické) lidi jménem brahmíny. Oni jsou strážci indického náboženství a modloslužby. Nebýti těchto brahmínů, celá Indie by ihned přijala víru Ježíše Krista.“ Jsou tedy brahmíni největšími nepřáteli nového náboženství. Začátek křesťanství učiněn u nižších tříd, které jsou cizincům přístupnějšími. Ale později ujali se misionáři také těžké úlohy obrátit také vyšší třídy, zvláště brahmíny na víru křesťanskou. Takovým misionářem mezi brahmíny byl jesuita P. Robert de Nobili. Přemýšlel, jak by tyto naduté brahmíny získal Kristu. Láska křesťanská jest vynalézavá, a touto láskou veden, stal se P. Robert též — Indem. Přijal jejich obyčeje, jejich způsob života, jejich oblek a prohlásil se jako brahmín od severu. Takovým způsobem sblížil se s brahmíny indickými, kteří jej jako vznešeného a učeného brahmína od severu navštěvovali, a P. Robert jim vykládal učeným způsobem pravdy sv. náboženství našeho. Musel mnohou zkoušku podstoupiti, mnohou učenou půtku s nimi miti, ale Pán žehnal pracím jeho a vždy moudrostí křesťanskou zvítězil nad moudrostí pohanských brahmínů. Až tito budou obrázeni na víru křesťanskou, pak odpadne největší překážka obrázení celé Indie, pak snad přestane také krvavé pronásledování křesťanů. Začátek již jest učiněn. Proto modleme se, aby Pán žehnal dělníkům svým na vinici indické pracujícím. Prosme nejsv. Srdce Pána Ježíše, aby těmto napolo obrázeným brahmínům udělilo svatou horlivost, svatý zápal pro vznešené pravdy učení svého, aby stavše se sami pevnými křesťany, stali se též horlivými apoštoly mezi národem indickým.

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ie), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkrvněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za obrázení brahmínův a vznešených Indů na víru křesťanskou, a na všechny úmysly, jež odporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastráž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zabraňte církev, říši rakouskou, vlast' naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrono ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. 1891.)

Svatý Michaeli archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v srpnu: Katolické misie v severních zemích.

Ježíš Kristus obětoval na kříži své Srdce a svou lásku. Proč byhom i my srdce své jemu neobětovali? (Sv. František Sal.)

Z mých písní.

I.

Mně léta být se zdají
jak hřeben stejných hor
se v jedné řadě pnoucích
až v dáli, za obzor!

A přes ty hory jítí
mi přikázáno jest,
v před, dál se brátí cestou
z těch nespočetných cest!

Kdykoli vzhůru stoupám
i sestupuji v dol,
cít posvátný mne jímá —
vždy rozhlížím se kol.

Ó zaros se již oko
a skrop zem slzou, skrop!
Na které asi hoře
tě časný čeká hrob?

II.

Až poslední den nastane, —
kdy? ó to nezví nikdo z nás —
vezdejší život přestane
a všichni z mrtvých vstanem zas.

A najednou se shromáždí
lid z palácův i chudých chat,
i ti, již věky dřímali,
se vespolek zas budou znát.

Až navzájem se pozdraví
muž, žena, otec, sestra, brat,
pak v zástupech se pozvednou
a k soudu budou pospíchat!

To bude slávy na zemi!
Vím, tak to bude, nejináč:
již v radosti a plesání
též srdcervoucí slyším pláč!

III.

Jak dojemně to okamžiky
ve chrámu slyšet zbožný zpěv
a zástup vidět mužů zbožných
i starců, junů, žen i děv.

Když varhan hlas se v zpěvy mísí,
až chrám se chvěje v základech,
vždy do nadhvězdných výšin k Pánu
se nese vroucí dýk i vzdech.

Na chvíli ztichnou zbožné zpěvy —
jen zvonek slabě zacinká,
pak zase ticho, že i slyšíš,
když muška letí malinká.

Však co to? Slyš! Teď jak by z dáli
sem zpěvy zněly veselé:
to nad oltářem poletují
a pějí svatí andělé!

K. E. Vojtš.

Zaslíbení Pána Ježíše ctitelům nejsvětějšího Srdce.

Uvažuje P. Ľm. Kováč, O. SS. R. (Č. d.)

Jak křesťané následovali božského příkladu Pána Ježíše, vidíme ze starsích i novějších dějin cirkve svaté.

Za pronásledování císaře Diokletiana byli zajati sv. kněz Epiktet (již 60letý stařec) a sv. Aktion, byli předvedeni k přednostovi Latroniánovi a uvrženi do vězení. I radili se, co odpovědi soudci. Odpověď byla krátká, ale hodna sv. mučovníků: »Jsmo křesťany, klaníme se Pánu Ježíši, staň se na nás vůle Boží.« Soudce uslyšev tato slova, velice se rozhněval i poručil sv. muže svléci se šatův a ukrutně mrskati. I modlili se: »Pane Ježíši, staň se na nás vůle Tvá.« Rozpjati jsou na mučidlo, a maso z nich trháno. »Jsmo křesťany, vůle Boží se staň.« Znova uvrženi do vězení. — Vigilant, dosud pohan, slyše zvláštní tato slova, zkusil i sám moc jejich. »Jsem křesťan,« dí u sebe, »staň se vůle Boží na mně.« Po celé tři dny opakoval ta slova. Třetího dne spěchal k mučovníkům a dal se pokřtiti. — Ukrutný soudce zvědév všechno, co se bylo stalo, kázal znovu světce vyvésti z vězení, je mrskati, ústa jim kamenem rozbiti a živé rány posypati solí. Oni však stále: »Jsmo křesťany, staň se na nás vůle Boží.« Konečně poručil Latronián je odpravit. Ještě tu naposled zapěli: »Chvalte Pána, neb vůle jeho se na nás všech splnila,« a vypustili ducha.

Sv. Gertruda, veliká ctitelkyně nejsvětějšího Srdce, upadla kdysi v těžkou nemoc. I zjevil se jí Pán Ježíš a tázal se jí, co by si přála. Světička objala božské Srdce a pravila: »To je, co volím, Pane, jen Tvé Srdce chci; nežádám ničeho, než abych splnila Tvou nejsvětější vůli.«

Milý čtenáři! Nehrozí nyní vždy ukrutník jako tehda, bychom se zřekli víry a položili za ni život, ale přemnozí snaží se odvrátiti od živé víry zvláště ty, kdož se oddali zbožnému, horlivému životu křesťanskému. »Nepraví: »Odřekni se víry,« ale tvrdí zcela veřejně: »Víra jako víra, v každé víře budeš spasen, jen když pořádně žiješ.« Jak takoví »pořádně« žijí, neudávají, ale druzí dobře vědí, jak vypadá život na př. ohledně 6. a 7. přikázání těch, kteří nevěří! Neudávají u soudce pohanského, bys byl mučen, ale vtipkují: »Proč chodíš na mši, co ti dají v kostele, co ti dají kněží?« A kdo jde ke sv. zpovědi, snad i častěji, kdo svědomitě plní povinnosti křesťanské, na toho ukazují prstem, vysmívají se: »Hle modlář, hle růž-nečkář, hle modlička!« Milý čtenáři »Školy,« nového to není pranic, čeho musíš snad zakouseti, »nic nového pod sluncem,« již dávno tak bývalo, ovšem ne v takové míře jako nyní. Otevři Písmo svaté Nového Zákona, najdi si 2. epistolu sv. Pavla k Timotheovi kap. 3., verš 12. Tam se dočteš: »A (tak) **všichni**, kdo chtějí pobožně živi býti v Kristu Ježíši, protivnosti trpěti budou.« Sv. apoštol právě před tím (verš 11.) píše svému žákovi, že on (sv. Pavel) mnoho vystál protivnosti. A předpovídá — jak sám i jiní tehdaž zakusili — že podobně všichni zlovní křesťané snášeti budou protivnosti. Tedy nic nového se neděje nyní, co by se nebylo dříve tu stalo. — Ovšem, tu třeba síly a znužilosti, abys neustal od svého zbožného života, neklesl ve vlažnost, ale spíše pokračoval od dokonalosti ku dokonalosti. Kde najdeš sílu a znužilost? Snad dostatečně, minim, jsi poznal již z dnešni

úvahy, kde? V nejsvětějším Srdci Páně. Jak ono ukázalo nám nejkrásnější příklad oddanosti do vůle Boží, tak dává i přehojně milost, a s ní sílu, zmužilost, vytrvalost. Oběho nám nezbytně třeba, když doráží na horlivé posměch lidí a zkaženého světa z jedné, nástrahy ďábelské a pokušení vlastního těla z druhé strany. Příkladu Srdce Páně a jeho milosti třeba, když jiné rány zastihly věrné sluhy, jako jsou nenadálá smrt miláčků, když Pán Bůh se skrývá se svou přítomností a ponechává duše sobě oddanné v opuštěnosti, malomyslnosti, v různých zkouškách duchovního života. Tu třeba mluvit s opuštěným Pánem Ježíšem: »Staň se, Otče, vůle Tvá!« Aneb s těžce zkoušeným Jobem: »Pán Bůh dal, Pán

Bůh vzal, buď jméno jeho pochváleno.« Tu třeba pamatovati na slova Pána: »Já přemohl svět.« A miláček Páně, sv. Jan, velikou útěchu a povzbuzení k horlivosti vlévá v ztrápená srdce svými slovy: »Toť je to vítězství, které přemáhá svět, víra naše. Kdo jest, jenž přemáhá svět, leč kdo věří, že Ježíš jest Syn Boží?« (2. Jan 5, 4. 5.) Víra naše, víra, že Pán Ježíš je Synem Božím a jako Bůh všemohoucím, by pomohl k vítězství nade všemi nepřátely, víra v jeho neskončenou lásku, víra v jeho věrnost, že splní, co byl přislíbil, víra, že dokáže i na nás, když ctíme jeho božské Srdce: »Horlivé duše povznesou se brzy k velké dokonalosti.«

(Přítě dále.)

PÍSNĚ LÁSKY.

Napsal J. St. Pavlík.

15.

Na svátek Proměnění Páně.

»Bonum est nos hic esse; si vis, faciamus hic tria tabernacula.«
(Matth. 17.)

Tvář Pána stkvěla se jak slunko jasné a šaty jeho jak sníh byly krásné; Jan, Petr, Jakob Boha Spasitele již tenkrát zřeli v oslaveném těle.

Těž zřeli oni Srdce láskou vznaté, jak plápolá teď v hrudi jeho svatě, hlas slyšeti: Toť Syn můj milovaný — a Petr nadšen budovat chtěl stany.

A k mojí duši pravil vlídně Pán: Pojď, zbudujem si spolem jeden stan, a dobře se nám dlíti bude v něm.

Tvé srdce od mého se jiskrou chytí a sluncem jasným též se bude stkvíti: pojď na mé srdce, ať se milujem!

16.

Na slavnost Nanebevzetí Panny Marie.

»Ornatam monilibus filiam Jerusalem Dominus concipivit.«
(Ofic. in festo Assumpt.)

Ó vítej, Matko drahá, v nebes říši a v moje příbytky i moje sady; pojď, na trůn hvězdnatý se posad' tady a napij se — toť lásky mojí číš!

Ille, jak teď padají si do náručí, jak srdce Matky srdce dětské tiskne, jak zřídlo blaha z obou srdcí tryskne, a jaká píseň lásky nebem zvučí!

Voj duchů nebeských je obklopuje a nad nimi se bílý praporek duje, jež svatý Michael v své ruce třímá.

A z milionů hrdel nebem hřímá: Ó vítej, naše Královno a Paní, a přijmi naše vroucí blahopřání.

Píseň písní.

Napsal Fr. Chramosta.

(Část další.)

K r i s t u s :

Ůstanu tu, blaho moje,
budu s tebou na věky,
snesu vše ti štěstí zdroje,
všechny nebes povděky.

Budeš mi se v Srdce dívat,
poznáš nebes div a vzlet,
budem spolu píseň zpívat,
které nezná tento svět.

Pojď již ke mně, přítelkyně —
v Srdce mého přistav pojď!
Moji lásky po hladině
budeš vodit žití loď!

Poleť, dobrá holubičko,
dívk, než pozdě bude snad —
než ti supí zraní líčko,
neb tě chytí do tenat.

Pojď již, pojď jen, duše, ke mně,
ať mne touha nenučí,
hle, jak tebe milojemně
v svatě beru naručí!

D u š e :

Neboj se o mne již, neboj jen,
svoji tě čistotu vydám v plen,
na Tebe vzpomínám každý den,
o Tobě zdá se mi každý sen.

Hledám Tě v soumraku, kde jsi as —
tonzívám dívat se do Tvých krás,
očí Tvých střebati modrojas,
lilbati ruce Tvé, hladit vlas.

Rozhrň již vlasů svých oponu,
ať v studni očí Tvých utonu,
láska má nezná než zákonu —
milovat Tebe až do skonu!

K r i s t u s :

Věz, duše, že jen v setrvání
jest kouzlo všeho milování.
Kdo do konce až nesetral,
ten sotva věrně miloval.

D u š e :

Ó jak tu krásně v Srdci Tvém,
můj Ježíši a Pane,
zde tajuplným ševelem
mír do srdce mi kane.

Tvé Srdce zlatou barvou zní,
tak zvucivou a jemnou,
že duše o tom štěstí suí,
až spojeu budeš se mnou!

Tvé Srdce skvostný nebestan,
v něm pro mne dosti místa.
U stolu rudých jeho ran
hod Boží mně se chystá.

Zde tise dřímám v pokoji,
jak dítě matky v klíně,
když Srdce Tvé mne opoí
ve lásky svojí víně.

Ó pojďte, duše, pojďte sem,
v ta svatá míru místa,
Pán ve svém Srdci zátivem
též pro vás nebe chystá!

K r i s t u s :

Buď u mně, krásná králko růží,
poskvrny není na tobě,
buď dnů mých nerozlučnou druží,
v svých loktů nos mne v nádobě.

Buď se mnou, bílá holubičko,
tvé oči, to dvě slunci jest —
rád patřím v tvoje jasné líčko,
jak letní růží začne kvést!

Mluv ke mně hudbou mluvy tichou,
jak sladký jižních větrů van,
vždyť často byl jsem řečí lichou
od jiných duší oklamán!

Má láska velká jako moře
a prudká jako slunce pal,
tvá váhna buď jak ranní zofe,
jž Tvárce dubou obetkal.

Pij, sladká duše, z Srdce hloubi,
ty jitfenko má spanilá,
mé Srdce s tvým se rálo snoubí,
ty's vděkem svým mne ranila.

Zde pokoj najdeš, duše, sobě,
jak ptáče v době večerní,
spát budeš v Srdce mého kobě,
jak v tiché kapli klášterní.

Jen v Srdci mém, hle, vidíš štěstí
a cestu květy posetou,
zde najdeš věčné květy kvěsti
a dráhu k nebi ujetou.

Harf rajských koncert věčný šumí
ve Srdce mého edenu,
tvých písní jásoť poutlumi
těch zvuků vírnou ozvěnu.

Až v Srdce mého čistě vnadno
se křídla tvoje ponoří,
ó větr, že naší lásky chladno
se v požár mocný rozhoří.

Té lásky potom kouzlo zhoucí
tě v Serafina promění,
a mojí vůlí všemohoucí
svět celý láskou vzplamení.

Tak všecken vesmír ohněm vzplane —
to ohněm nebes tajemným —
mé ptání pak se skutkem stane —
svět celý bude Srdce mým!

D u š e :

Jezu! Jezu! Jezu!
Lásko! Lásko! Lásko!

K r i s t u s :

Jsi jako jablko kořatá,
duše má,
žádostí ke mně podřata,
choti má!
Plod libovonných koření,
krásná má,
na retech tvých se růmění,
lásko má!
Jsi jako víno medové,
paní má,
jež sytí retы hladové,
králko má!
Jsi zlatotřpytnou hvězdici,
slávo má,
jež vodí chodce bloudící,
chloubu má!

D u š e :

Padá tiše rosa v noci,
dýše mírem země —
Ó mé touhy, vzdechy vroucí,
můj milý jde ke mně!

Na okno mi tiše klepe,
„Otevři mi!“ volá.
Jak mi srdce blahem tepe,
hlasu neodolá!

Otevři mi, přítelkyně,
pusť mne, drahá, k sobě,
ve tvé lásky šťastném klíně
ujdu světa zlobě.

Přistup rychle ku okénku,
otevř svou mi síní —
podívej se, kterak venku
noc se mračná stíní.

Ale já jsem otálela,
tmavé noci, v šefe,
miláčku jsem opomněla
otevřítí dvěfe.

V temnavé mi kmitly dále
jeho oči sdílné,
tichou nocí pronikaly
jeho nátky kvilné.

Ó, kterak jsem zakvílila
pro Ježíše mého,
hledat jsem ho poplčila
města do tmavého!

Běžela jsem roztoženě
tiché na náměstí,
zavolala poděšeně —
kde je moje štěstí?!

Pomozte mi, přítelkyně,
hledat mého Pána —
přiznávám se k těžké vině,
bolem rozervána!

Ale město tiše spalo,
pusto všude kolem,
moje srdce zaplakalo,
přemoženo bolem.

* * *

Odešel ode mne Ježíš můj —
do všech stran, větfe, kvil,
kterak mi drahým a milým byl!

Po nebi, po zemi, větfe, kvil,
kterak mi drahým a milým byl!

Nikdy mne láskou již nezraní,
neuztřím miláčka usmání!

Nebudu líbatí jeho vlas,
dívat se v studánku jeho krás!

Nebudu v pokorném rozpaku
pohlížet jasných mu do zraků.

Nebude vítat svou nevěstu,
naproti chodit mi na cestu.

Nebude rukama hladit mne,
se mnou se modlívat dojemně!

Vrať se mi, Ježíši, trpím dost —
mučivé touhy mé jen mne sprost!

Bez Tebe smutno tu každý den,
radost mi mění se v žal a sten!

Přijdi již, vrať se, můj ženichu,
skvím se, hle, milostná, bez hříchů!

Smyla jsem slzou je pokání,
nic Ti již ptijítí nebrání.

Vábáš snad, tekni mi, ať to vím —
cestu Ti k návratu upravím!

Prosby svými Tě uprosím,
slzami cestu Ti porosím!

(Přístě dále.)

Chléb nebeský.

Dle *Jana z Avilly* předkládá *Fr. Klůma*. (Č. d.)

Mámeť vděčně pamatovati na utrpení Páně.

To čiňte na mou památku, pravil Pán Ježíš při poslední večeři. Proč, Pane, napomináš a poroučíš nám, abychom na lásku Tvou nezapomenuli? Abys, křesťane, věděl a pečlivě pamětliv byl, že oko Boží všude tě vidí a provází. Vidí-li mne oko Hospodinovo v mém příbytku, patří-li na mne v ústraní (ač se domýšlím, že mne nikdo nepozoruje), nemohu-li očím Hospodinovým, pronikavějším nad paprsek sluneční, ujiti, a mám-li tuto nezvratnou pravdu stále na mysli, jakž mohu před Bohem nejčistším obíratí se nečistými myšlenkami? Jakž bych mohl hověti pýše, pozorují-li Ježíše Krista v jeho nestihlé pokoře?

Kdybychom živě si připomínali pravdu neomylnou, že oko Boží všude nás provází, že v přítomnosti Boží zijeme a se hýbáme, tu bychom nikdy tolikých a tak velikých hříchů se nedopustili. Lini dělníci nicméně konají práci uloženou věrně a svědomitě potud, dokud pán jejich u nich stojí; avšak sotva se od nich vzdálí, již jsou nedbalí a leniví. Tak i křesťan, má-li na paměti, že Bůh naň patří, jest zbožně a svatě živ, jde cestou příkázání Božích, kterou nám Pán Ježíš vykázal.

›To čiňte na mou památku; velikou útěchou duším strápeným a srdci stisněnému jest myšlenka, že Pán Ježíš jest jí přítomen, že útrapy a bolesti její zná. Duše mdlá a nestatečná nabývá síly, vzpomíná-li utrpení Kristova. Ó bratří! jaká útěcha, jaké občerstvení pro nás, vzpomínáme-li na bolesti Kristovy! Pamatuj, bratře, na Krista trpícího, abys dokázal lásku a úctu svou k Pánu. Viz

Ježíše Krista, v němž ukryty jsou pokladové nepřeborní, v jeho veliké nouzi a chudobě! Patř na Ježíše, před nímž každé koleno klekati má, v potupě, kterou trpí pro tebe! Pozoruj Ježíše, Syna Nejvyššího, an se pokořuje z lásky k tobě! Hleď na Pána Ježíše, jenž jest život věčný, an umírá potupnou smrtí na kříži! Jaká útěcha může býti, která by nás v bolestech více sílila, nad památku trpícího Ježíše! Zde v přehorkém utrpení Páně nalezněš, bratře, lék a přehojnou útěchu ve všelike bolesti a ve všem protivěnství.

Kdo jest zbaven cti a dobrého jména, přístup ke kříži Pána Ježíše, uztíš Pána nebes zneuctěného, a nebudeš nařikati, že ti neprokazují lidé povinné cti. Kdo v srdci chová proti bližnímu takovou zášť a nenávisť, že se mu zdá býti věci zhoľa nemožnou, aby odpustil protivníku svému, přístup ke kříži a spatříš, že Pán náš, jenž byl na kříž přibit, prosí nebeského Otce a vymlouvá ty, kteří svatě ruce a nohy Páně na kříž přibili. Pokouší-li tě smyslnost, jdi, bratře, ku kříži Ježíše Krista, a uztíš Pána od hlavy až do paty zraněného, uztíš krvi předrahou na celém těle zbarveného, a popatříš-li na nejčistší tělo Ježíšovo zraněné a zkrvavené a poznáš-li, že katané ne-nechali místa zdravého, nebudeš nejčistší tělo Ježíšovo trápati nečistými myšlenkami, žádostmi, slovy a skutky.

Pamatuj, bratře, na utrpení Páně, a duše tvá nalezne v něm lékařství spasitelné. Cena, výkupné nesmírné, kteréž Pán dal za nás, jest dle výroku papeže Innocence větší, nežli všechny hříchy, kterých se kdy lidé dopustili a dopustiti mohou. Větší cenu má předrahá krev Páně než hříchy a urážky, jimiž spravedlnost Boží proti sobě vyzýváme.

Vizmež a pozorujme podivné úkazy a příčiny jejich, že v čas pronásledování křesťanů slabé panny a nedospělé dívky velikým mukám, ano i smrti se ochotně podrobily, aby nemusily zapřítí Pána Ježíše. Čím to, že když sv. Anežce předložili v stáří 13 let drahé hedbávné šaty, drahokamy a perle, a ji ujišťovali, že se stane císařovnou, zapřeli Ježíše, že bude vládnouti všemi poklady v císařské pokladně, a když na druhé straně viděla oheň, mučidla a bylo jí řečeno: »Nezapřeli Ježíše, všechny tyto nástroje na tvém těle zkušeti budeme,« nicméně hrozeb a muk se nebála. Jak bylo možno, že 13letá dívčina pohrdla všim bohatstvím, řkouc: »Odkliďte to odtud, nemohu snést nemilého zápachu, který z těch věcí vychází. Mou největší ctí a slávou, mým nepřeborným bohatstvím bude, až tělo mé železnými hřebeny bude rozedráno a rozčesáno, až bude tělo mé na kusy rozsekáno z lásky k Pánu Ježíši ukřížovanému.«

Veleben budíž, Spasiteli můj, že slabá panna mužně všim pohrdá, co život náš zlahodňuje a oslazuje, že bohatství a poklady vezdejší za nic považuje, aby mohla v chudobě chudému Ježíši býti podobna! Jak se mohlo cos podobného dítí? Křesťané mivali vždy v paměti utrpení Páně, oni Krista ukřížovaného v srdci nosili. Není tedy čemu se diviti, že kdo zapomíná na utrpení Kristovo, v bolesti a trápení útěchy nenalezá. Ó ta ubohá duše, kteráž jest tak nešťastna, že ani v utrpení Kristovu útěchy nehledá. Ó ta ubohá a nešťastná duše, která, ač Pán Ježíš krev svou pro ni prolil, život svůj za ni obětoval, nicméně věčně bude zatracena, jakoby Pán Ježíš pro ni byl neumřel a netrpěl.

Mám za to, že není duše tak necitelné, že není srdce tak ocelového, aby nebylo obměkčeno a pohnuto k lítosti

při vzpomínce na utrpení Ježíše Krista. Nečetl-lis, že při utrpení Kristovu skály se pukaly a opona chrámová se roztrhla? Zajisté, utrpení Ježíše Krista jest utrpením a bolestí tak velikou, že není toho člověka, kterýž by láskou neumdlával, a jemuž by srdce se nechvělo, vzpomíná-li na smrt Kristovu. Vždyť umřel Pán pro lidi a nikoliv pro skály. A nemůže-li skála odolati, aby netruchlila nad smrtí Kristovou, jakž může býti srdce lidské tak tvrdé a necitelné, že ani takové bolesti a útrpnosti s Kristem nemá, jakou skála dala na jevo? Pojď tedy, bratře, půjdeme na horu kalvarskou, budeme rozjímati o bolestech a utrpení Ježíšova, a duše tvá nalezne útěchu a občerstvení, nalezne lékařství účinné proti vši nemoci.

Bylť smrt Páně nastíněna hadem měděným na poušti, kteréž Mojžíš upevnil na kříž slovy: »Všickni, kteří hady uštknuti jsou, nechť pozírají na hada vyvýšeného, a budou ihned uzdraveni.« Tak, tak, bratře milý, pozdvihni zraků, jsi zraněn hadem nestřídmosti, k Ježíšovi, jenž trpí hlad na kříži, a rána nestřídmosti bude ihned uzdravena. Zranil-li tě had pýchy, pozírej na Ježíše, jenž na kříži jest haněn a tupen. Jsi-li pomlouván, jsi-li pronásledován, patř na Ježíše Krista, jenž jest pronásledován a haněn na kříži. Uštknul-li tě had labužnictví, pozoruj nejsvětější tělo Ježíšovo, kteréž jest mnohými ranami poseto a na kříž připevněno, a budeš vyhojen. Bylť had měděný obrazem Ježíše Krista; neboť ač se zdálo, že ten, jenž na kříži umírá, jest hříšníkem, nicméně byl Pán náš bez hříchu. Zdáť se hříšníkem býti, byl ponížen a potupen, ale byl bez hříchu, an byl Syn Boží: »To čiňte na mou památku!«

Chceš-li s Kristem býti spojen, žádáš-li, abys užil Ježíše, který jest radostí andělů, toužíš-li, aby duše tvá se veselila a radovala, přistup ku kříži Ježíše Krista

Pána našeho, a rei se žalnistou: »Vejdú k oltáři Božimu, k Bohu, jenž obveseluje mladost mou.« Pán Bůh jest Bohem radosti a ne zármutku, mámeť Boha, jenž jest útěchou naší, proto přistupme k oltáři Božimu, ku kříži Ježíše Krista. Tak jest, bratře, sem k oltáři musíš jíti. Ó kříži Ježíše Krista, ó léku a nástroji spásy naší! Ó svatý strome, jenž jsi hoden úcty a oslavy! Ó kříži Kristův, nad nějž není nic slavnějšího! Neníť zajisté předmětu dražšího, jímž by srdce tvrdé a od Boha odvrácené mohlo býti zase k lásce pohnuto, jediné kříž Ježíše Krista! Chceš-li, bratře, aby srdce tvé živým ohněm božské lásky bylo vzňato? Ulom si tříštičku z kříže Kristova.

Někteří rozjímají o stvoření světa, jiní o radostech nebeských, jiní zase o jiných pravdách Božích, vše jest dobré a chvalitebné, ale ledové, přirovná-li se rozjímání o kříži Páně Kříž Ježíše Krista působí, že srdce láskou vzplane, duše zbožností se rozplývá. Je snad jiný prostředek, který by člověka mohl tak pohnouti a utvrditi v dobrém, jako pohled na kříž?

Mohl-li Pán Ježíš zanechatí nám kromě kříže mocnější pohnutku k lásce, abychom vždy Ježíše měli na mysli? Ó bratří, jakých různých pohnutek a prostředkův užíval Pán Ježíš, aby stále byl v mysli naší! Jaké hojné, neobyčejné milosti zanechal nám Pán, kteréž rozum lidský převyšují.

Budiž veleben, Ježíši Kriste, Vykupiteli náš. Budiž velebena, ó Ježíši, Tvá dobrota a Tvé milosrdenství! Kéž oslavují a zvelebují Tě, Pane Ježíši, andělští sborové!

»Co učiním (praví Hospodin) národu tomuto vrtkavému a nestálému, jenž jenom toho dbá, co před sebou vidí, a jenž darův a milostí mých pamětliv není? Učinil jsem, že lid ten byl

svědkem přečetných zázraků, posýlal jsem lidu tomuhle z nebe, pro lid ten vytryskla voda ze skály, prokletil jsem lidu tomu průchod rudým mořem, že mohl přejíti suchou nohou, v mořirudém zahynuli nepřátelé lidu toho. Já jsem tisícerym dobrodiním lid ten obmyslil, a přece na mne zapomíná. Učiním, aby na mne zapomenouti nemohl.»

Abý zapomněnlivost naše přestala, stalo se úradkem věčné moudrosti, že Ježíš Kristus má přebývat skutečně a opravdově uprostřed nás, abychom nezapomínali na Krista, a by přítomnost jeho byla nám ustavičnou památkou lásky, dobroty a milosrdenství Páně. Také matka naše, svatá Církev katolická, vši snahou o to dbá, osvícena Duchem svatým, aby smrt Kristova a ustanovení nejsvětější Svátosti stále nám bylo připomínáno. Na bráně chrámové jest kříž, na stěnách chrámových jsou přečetné kříže. Při křtu svatém i při sv. birmování bývá dítě i birmovanec často svatým křížem znamenán. Slouží-li kněz mši sv., začíná tuto obět znamením sv. kříže. Vše to děje se pouze z té příčiny, abychom stále měli na mysli, že Ježíš Kristus za nás umřel.

Církev svatá prikazuje také, že nesmiš v pátek požívati masitých pokrmů? Pro kterou příčinu, domníváš se, dala Církev prikaz tento? Chce tím prikazem vzbuditi v srdci tvém památku, že v tento den tělo Ježíšovo bylo ukřižováno, abys z lásky k nejsvětějšímu tělu Páně zdržel se masa. abys tužší pokání v ten den činil, abys v ten den více se chránil hřichu, nežli v jiné dny.

A nicméně my přece hřešíme, jakoby byl Pán Ježíš nezemřel, a dopouštíme se i v tento den takých hřichů jako v jiné dny. Že však Pán Ježíš znal nevděk náš, a předvidal zároveň,

že veškery tyto důkazy nám nestačují, učinil v dobrotě a lásce své zázrak nepochopitelný, an mezi námi opravdově a skutečně jest přítomen, a prikazuje, aby tolik mši svatých bylo obětováno, z nichž každá tě, bratře, činí pozorna na pravdu nezvratnou, že Ježíš Kristus na svatém oltáři pod způsobami chleba a vína uprostřed nás přebývá. Budiž veleben Ježíš Kristus vždy a všude, že ani na okamžik na nás nezapomíná. A by nám dokázal, že v paměti věrně nás chová, vzal v Zelený čtvrtek při poslední večeři v předvečer svého utrpení — chléb do svých přesvatých rukou, pozdvihl oči k nebi a děkoval svému Otci nebeskému.

Chválen a veleben budiž věčně! Proč pak's, Pane, svému Otci nebeskému děkoval? Nám dostalo se daru a milosti, a jako bys Ty byl obdařen býval, vzdáváš Otci nebeskému povinný dik. Proto děkoval's, Pane, že oči Tvé patřily na milost nepostihlou, kterou's nám dal, a že my neděkujeme za dar Tvé přítomnosti, proto vzdáváš dik sám; vzdýt tato milost a láska přesahuje veškere rozum lidský. Pán náš děkuje Otci nebeskému, an dí: »Vezměte a jezte; neboť toto jest Tělo mé. To číňte na mou památku.«

•Co učiním (ptá se Spasitel laskavý), aby ovečky mé požívaly pokrmu, kterého já nyní požívám? Co učiním, aby všickni měli účastenství v pokrmu tomto? To číňte na mou památku. Nedomnívejte a nedomýšlejte se, dítky mé milé, že bych mohl na vás zapomenouti. Dnes jim se svými učeníky, zítra budu pro vás ukřižován, a vy všickni budete účastni stolu mého.«

Pane Ježíši, co's nám zůstavil? Snad nechal's nám účinky a zůstatky tohoto přesvatého pokrmu? »Vizte,

křesťané,« pravi sv. Jan Zlatoušlý, »Ježíš Kristus nezanechal nám jenom drobtů, kteréž zbyly na stole, když apoštolé se nasýtiti, nenechal nám Pán zbytků, nýbrž zanechal nám pokrm nebeský, dokonalý, zanechal nám týž oltář, zanechal týž pokrm.«

A týž Pán, který tehda ve večeřadle pokrm připravil, připravuje pokrm ten i nyní. Pán Ježíš byl pokrmem tehda, Onť jest pokrmem i nyní. Tam podával tělo své apoštolům za pokrm, a tělo Ježíše Krista podává se i nyní lidu věřícímu. Neboť ač kněz pronáší slova: »Totot jest tělo mé,« nepronáší těch slov moci a jménem svým, anť by slova ta nic nepůsobila, nýbrž vyslovuje slova ta jménem Kristovým. A v témž okamžiku, ve kterém slova ta vysloví, jest tělo Kristovo přítomno pod způsobou sv. hostie. Pod tím nepatrným chlebem jest Bůh celý přítomen, tak slavný a vzněšený, tak mocný, dobrotivý a všemohoucí, jako přebývá v nebi. »To číňte na mou památku.« To máme činiti tak, jak Kristus činil, dle rozkazu Páně, abychom. nejenom na Ježíše vděčně vzpomínali, nýbrž i přesvaté tělo Ježíšovo hodně přijímali.

Ó bratře, kdybys věděl, jakou milostí tě Pán obohatil, když stal se Syn Boží pokrmem tvým a nad to s tebou na zemi přebývá! Jak často se ti přihodí, že's tak smuten, tak slab a ledov, tak vši nábožnosti zbaven, že bys se rád sám neviděl. Ty's sám s sebou nespokojen, modlitba jest ti odporná, přikří se ti posty, nemáš chuti chudému uštědřiti almužny a přistoupiti ku stolu Páně. Přijmeš-li však tělo Páně, stává se, aniž bys pozoroval a věděl odkud to, že jsi horlivým ve službě Boží, že rád v modlitbě s Bohem obcuješ, a že rád dáváš almužnu. A bys byl před svatým přijímáním tak slabý a mdlý,

že bys netroufal ani s komárem se potykati, budeš po svatém přijímání tak zmužilý a udatný, že ani lev tě nepostráší. Není vhodnějšího prostředku, kterýmž bys mohl v lásce k Bohu a Ježíši Kristu prospívati nad přijímání těla Páně.

Mám za to, že jediné a pravé příčiny všech bludných učení o nejsvětější Svátosti oltářní byla nedbalost, s kterou lidé odvraceli se od stolu Páně. Proč stal se ten neb onen kacířem? Protože nepřijímal těla Páně. Pyšní a nadutí, slavomamem poražení považovali velebnost a slávu Boží, a nemohli nikterak si vysvětliti, jak by Bůh nejvyšší mohl v nepatrné způsobě chleba přebývati. Rozum jejich pravdy té nechápal, a proto z cesty pravé se uchýlili.

I nechtěli rozumu pravidlům víry podrobiti, a nepřijímali Svátosti oltářní. Zanedbáváním sv. přijímání stalo se, že upadli v bludná a kacířská učení. Ne tak, křesťane! Rozjimej uctivě a nábožně nestihlé milosrdenství Kristovo. Rozjimej o slovech Kristových: »To

čiňte na mou památku.« Pamatuj, že čím méně rozum tvůj z tajemství toho může pochopiti, tím větší jest milost, kterou Pán Bůh touto svátostí nám uděluje.

•Kdyby skutky Páně byly takové, že bychom rozumem svým je pochopily, pak by dle výroku sv. Řehoře nebyly slavné a podivuhodné. A vidíme-li, že skutky Páně jsou velmi vznešené a slavné, pak se domýšlíme, jak slavný musí býti Bůh, který je koná.

Přistupuj často ke sv. přijímání. Pamatuj na utrpení Kristovo, vzpomínej, že Pán ustanovil nejsv. Svátost oltářní. Častým svatým přijímáním Ježíš Kristus srdce tvé osvětlí, abys v blud neklesl. Duši tvou naplní útěchou nebeskou. Pán učiní, že budeš milosrdný, pokorný, čistý, stridmý, laskavý ku každému. Pán Ježíš tě obdaří milostí svou a obohatí tě rajskou slastí.

Buď, duše má, vždy vděčná k takému Pánu, který dal sebe samého, abys naň nezapomínala.

(Příště dále.)

Katakomy římské

jasný důkaz pravosti svaté naší církve.

Píše Boh. Hendl. (Č. d.)

„Věřím v odpustění hříchů.“

Naše sv. církev věřila a učila po vsecky časy, že každý, sebe větší hříšník, odpustění dojití může, vyzná-li se zkroušeně a s lítostí z hříchův a život svůj polepší.

Krista Pána zapřítí, od víry jeho odpadnouti a zase modlám obětovati, jest zajisté jeden z největších hříchův. A tohoto hříchu dopouštěli se bohužel za pronásledování císaře Decia (249 až

251) mnozí křesťané jak v Římě, tak v provinciích. Buď z házně před mukami a smrtí, buď sliby a lichocením dávali se sváděti k modloslužbě, opustili Boha pravého a přidrželi se falešných. Avšak svědomí nedalo jim pokoje; zrada, kterouž na Spasiteli spáchali, těžce tížila duši jejich; k tomu musili slyšati výčitky věrných křesťanů, svých dřívějších souvěrců, — sliby, jež jim dříve učiněny byly, zřídka kdy se vyplnily, to vše pudilo je, k církvi se navrátiti a za od-

pustění prositi. Aby pak smíru s církví tím spíše dosáhli, prosivali za přimluvu mučieniky, kteří buď hrozná muka již vytrpěli, anebo řetězy spoutáni na smrt mučienickou vedeni byli. Tito hrdinové křesťanství smilovali se nad zbloudilými bratřími a dávali jim listy na papeže a jeho kněze, v nichž se za milost pro odpadlíky přimlouvají. Papež Kornelius neodepřel jim sice odpuštění těžkého provinění a byl ochoten je zase do církve přijati, požadoval však od nich mysl kající, a teprve po delším pokání, a to přísném, a po zkrouteném vyznání hříchů, měly hříchy jejich odpuštěny býti a odpadlíci zase smířeni s církví dosíci. Mnozí však z odpadlíků nechtěli se přísnému pokání, církvi uloženému, podrobiti, bez toho chtěli zase přijati býti do počtu věřících. Tyto kárá svatý Cyprian mučieník († 258), slovy: »Od oltářů ďablových přicházejí sem; ještě jsou ruce jejich poskvrněny obětí pohan-skou a již blíží se ku svatyni Páně. Dříve nežli ještě zločin jejich smířen jest. dříve nežli ze svého zločinu se zpovídali, dříve nežli svědomí jejich obětí a rukou kněze očistěno jest, dříve nežli urážku rozhněvaného a hroziícího Pána usmířili: činí násilí Tělu a Krvi jeho a prohřešují se nyní ještě více rukama i ústy proti Pánu, nežli, když jej byli zapřeli.« Proto nařídil papež Kornelius, aby odpadlíci teprve po vykonaném pokání do církve zase přijati byli.

Tato mírnost a láska k zbloudilým nelíbila se však několika přepřisným kněžím, zejména jakémusi Novatianovi, jenž tvrdil, že kdo od víry odpadl, kdo vůbec těžkého hříchu se dopustil, nemůže církvi rozhrěšen býti, poněvadž prý se moc církve na těžké hříchy nevztahuje. Tu však církev prohlásila učení Novatianovo za blud a kacířství a slavně prohlásila viru prvotnou, že Kristem dána jest církvi moc, všecky, i sebe

větší, po křtu sv. spáchané hříchy, ovšem těm, kdož pokání činí, odpouštěti.

Podobný boj za článek víry: odpuštění hříchů — jako papež Kornelius — musili podstoupiti i papežové Marcellus a Eusebius v době pronásledování církve za císaře Diokletiana (304 až 309). Oba tyto sv. papežové ujímali se s láskou otcovskou zbloudilých odpadlíkův a hříšníkův a přijímali je po obyčejném pokání zase do církve. To vzbudilo jim hojně nepřátel, tak že oba do vyhnanství posláni jsou a ve vyhnanství také zemřiti musili. Sv. papež Damasus (367—385), jenž katakomby před zkázou zachránil, zvětšil památku těchto sv. papežů-bojovníků za článek víry, »věřím v odpuštění hříchů,« krásným nápisem na mramorových deskách vrytým, jak v katakombě sv. Kallista, tak u svatě Priscilly. Nápis sv. Marcella zní takto:

»Byl papežem pravdy milovným, poněvadž žádal od padlých upřímné pokání, byl všem bidníkům nepřitelem. Proto ta zloba, to záští, proto hádky, vzpoura, proto vraždy a zničení jednoty (církve). Zkrze zločin jednoho, jenž v čase pokoje Krista zapřel, byl Marcellus od Pyrana ze země vyobcován.« Nápis na náhrobku sv. papeže Eusebia zní podobně.

Tak bojovali, tak trpěli, tak umírali papežové za viru v »odpuštění hříchů.«

„Těla z mrtvých vzkříšení.“

Zbožný biskup Thileas stojí před soudcem Culcianem, jenž jej několikráte napomíná, aby bohům obětoval. Ale sv. biskup odpovídá: »Neposkvřím duši svou.« Tu táže se soudce: »Či také na duši škodu trpíme?« Světec odpovídá: »I na duši, i na těle!« »Jak to, na těle?« zní otázka soudcova. »Ano, ano, na tomto těle, odpovídá biskup.« Konečně ptá se soudce: »A je to pravda, že

toto tělo zase vstane z mrtvých? A biskup doznává: »Ano, ano!« Ve víře v Ježíše Krista a ve vzkříšení těla zemřel biskup Thileas, sťat jsa r. 306. Vira ve vzkříšení těla má v katakombách důkazů hojných. Staří křesťané nazývali hřbitovy své »coemeteria«, jakoby »spárny«, kde těla mrtvá toliko na čas odpočívají, jakoby spaly; ku pojmenování tomuto dal sám Kristus Pán podnět, řka ku sestře Lazarově: »Nemřel, nýbrž spí.« Slova tohoto: spánek, užíval i sv. Pavel o zemřelých; tak jako my až posud říkáme zesnul, usnul v Pánu. Po spánku však následuje probuzení, po smrti pak vzkříšení k životu novému.

Rozdil mezi hroby křesťanskými a pohanskými jest právě v ohledu tomto veliký. Tam zříme nápisy, které vyjadřují naději ve vzkříšení, tuto naděje takové není.

Na hrobě pohanského manžela lze čísti »umbra«, t. j. »stin« a manželky: »nihil«, t. j. »nic.« Na hrobě křesťanském čteme: »Uložen jest v pokoji,« anebo »spí v pokoji.«

I zevnější podoba hrobů křesťanských lišila se od pohanských, neboť křesťané nápodobili hrob Kristův. Jako byl Pán náš do nového hrobu ve skále uložen, tak ukládali i staří křesťané své mrtvé do tufu skále podobného a každá mrtvola dostávala nový hrob. Hrob Kristův byl uzavřen kamenem, křesťané uzavírali hroby buď mramorem, anebo zidkou. Tělo Páně zavazuto bylo prostěradly; i v katakombách nalezáme zbytky plátna z těl křesťanských. Byly tedy hroby křesťanské nápodoběním velikého pomníku vzkříšení, hrobu Kristova, z něhož vítězně vyšel Pán, »prvotiny zesnulých.« Na náhrobcích viděti také rybu, znamená to Spasitele, jenž první ze všech mocí svou z mrtvých vstal. Na jednom nápisu čteme: »Zde od-

počívá v pokoji Laurentia, dcera Luciova, která ve vzkříšení věřila.«

Často také shledáváme na náhrobcích fönixa nebo páva. Oba tyto ptáci byli znamením vzkříšení k novému životu.

I čtvero ročních počasi užívali křesťané k vyjádření naděje své ve z mrtvých vstání. Takých obrazů je v katakombách několik. A spisovatel Tertulián vysvětluje význam jejich asi takto: Zima jest, jak se zdá, vražednicí života, ale to jest jen na pohled; ona nevraždí, nýbrž zachovává, ona bere sice, ale na jaře tím více rozdává. Tak i smrt neničí tělo, nýbrž uchovává je k budoucímu vzkříšení. Jak krásná je to myšlenka.

Dalším důkazem víry ve vzkříšení těla jest obraz vzkříšení Lazarova, jenž se zhusta naskytuje. Čtyry dny již odpočíval v hrobě, ale mocný hlas Spasitelův jej probudil k životu. Tak odpočívá tělo naše v hrobě, až Bůh zvolá a tělo spojí se s duší a vstane člověk celý k životu novému. Právě tato naděje ve vzkříšení těla dodávala křesťanům mysl v pronásledováních, silila je, že s radostí na smrt šli za Pána, pamatovala je, aby i tělo své čisté zachovali. Tatáž naděje má i nás siliti, abychom rádi pro Boha vše zde trpěli, věduce, že trpíme-li s ním, budeme i s ním jednou oslaveni sice po věčném vzkříšení v

„Životě věčném.“

Věřim v život věčný, jest poslední článek apošt. vyznání víry, jest také cílem vsí naší snahy, naší práce, našeho života, jest konečnou blažeností. Sv. Pavel praví: »I budeme ustavičně u Pána,« čímž vyjadřuje víru v život věčný. Spasitel náš praví docela zřetelně: »A jedni půjdou do věčných muk, spravedliví pak do života věčného.« Naděje

na život věčný jest ovocem křesťanství, neboť pohanství této naděje nemělo. Vira a naděje tato byla však také u křesťanů výjimkou ku ctnostem také vznešenosti, o nichž se pohanům, i sebe lepším a vzdělanějším, ani nezdálo. Naděje tato sladila jim tento strastiplný život, učila je pohrdati rozkošmi světskými, učila je strádati a shromažďovali si poklady nehynoucí v dobrých skutcích, silila je v protivenstvích a utrpeních a ulehčovala jim odchod z tohoto života smrtí; ha křesťané prosivali katany své, aby jen rychle je usmrtili, aby tím dříve do nebe se dostali. A čemu učili, co smrti svou zpečetili, to je v katakombách v kámen vryto. U sv. Anežky čteme nápisy následovní: »Agapo, ty žítí budeš na věky.« »Dioskure, žij na věky.« »Maisio, ty žiješ v Bohu.« »Primo, ty žiješ v slávě Boží a v pokoji u Pána našeho Krista.«

Na jednom zlomku čteme: »Naděje v Bohu.« Ó jak něžná, jak dětinná byla naděje a důvěra starých našich praotců v život posmrtný. Ó jak potřebná jest víra tato a naděje v době naší. Bohužel, u mnohých vyhynula, ne na nebe čekají, ne o nebe a život u Boha doufají, nýbrž zde jen na světě všeho užívají. Svět není a nebude nikdy rájem, jenž by duši naši ukojil, jenž by nás v pravdě šťastnými učinil. Svět jest a zůstane: údolím slzavým, a běda tomu, kdo jen pro tento svět pracuje a se stará. Člověk musí svět opustiti, ničeho s sebou nevezme a jestliže o svět

věčný se nestaral, kterak potom se mu povede? Jeť na věčnosti podle spravedlnosti Boží soud a odplata a trest, a sice podle zásluh. Tím se vyrovná vše, jakož krásně nám vyličil Spasitel podobstvím o bohatci a Lazarovi. Vira o život posmrtný vede člověka k bohabojnosti, nevěra k životu hříšnému. Za našich dob víry této se nedostává, proto se tolik zločinů všech druhů páše. Není naděje, proto zoufalost, není víry v soud a trest, proto prostopášnost, není naděje v nebe, proto požitkářství, rozmarňlost na zemi. Kde není bohabojnosti, tam panuje bezbožnost, tato pak ničí dobré mravy, ničí mir a svatou spokojenost a bidné čini lidstvo.

Prošli jsme celé ap. vyznání víry a věděli jsme, kterak tatáž víra, kterou my vyznáváme, byla vírou prvotných křesťanů v oněch dobách, kdy se katakomby otvíraly, aby v nich ukládána byla těla těch, kteří ve víře této a za ni umírali. Viděli jsme, že co tenkrát učením církve bylo, až posud církev naše učí, ani o píď od pravdy se neuchylujíc, že to tedy onen poklad víry, kterou Kristus přinesl a sv. apoštolové hlásali a prvotní jejich učňové rozšiřovali. Že tento poklad naše sv. církve neztenčený zachovala po celá dlouhá století až na doby naše, že tedy ona jediná jest pravou církví Kristovou, která nás právě víře učí, v křesťanské naději utvrzuje a v lásce k Bohu vede. V člancích dalších pojednáme o svatých svátostech.

(Přístě dále.)

Pán Bůh chce z nás světce učiniti dle své vůle a ne dle naší.

Sv. Josef a Kupert.

Srdce naše jest zahradou, v níž

vždycky jedovaté byliny rostou. Proto máme míti v ruce kopáč sebrmrtní, abychom je vyplenili a vyhodili, sic duše bude brzy podobná poli plnému trní a bodláci.

Sv. Alfons Lig.

Svatý Petr Klaver, otrok černých otroků.

Podává Fr. Janovský.

II.

Kartagena. Sv. Petr Klaver ve škole P. Alfonsa Sandovala. Otrok černých otroků. Zázraky.

Des 100 km. západně od ústí řeky sv. Magdaleny do moře karaibského, leží na břehu mořském přepamátne přístavní město novogranadské. Kartagena. Nyni ovšem město ono nevyniká; jestiž přístav opuštěn a zanesen, nedobytná kdysi opevnění sama se rozpadávají, obyvatelstva jen asi 9000. Avšak jinak bývalo v 16. a 17. století. Tehdy byla Kartagena královnou Západní Indie, nejznamenitější pevností španělskou v jižní Americe. prvním přístavem v království novogranadském a nejdůležitějším skladištěm na obchodních cestách evropsko-amerických; celá loďstva houpala se tenkrát na temnomodré hladině zálivu kartagenského.

Podnebí tamnější není sice příznivo; panuje tam hrozné vedro, deště, lijáky, bouře jsou přechasty, větry děsný, nemoci a náказы hojný. Než ejhle, chtivost zlata a stříbra, lakota zalidnila i tento nevlidný a nehostinný kraj. Lakotní Španělé zabrali všecku zemi, zotročili ubohé Indiany, a že tito nestačili na klopotné práce v dolech, pomáhali si africkými černochoy. Loďe španělské objížděly západní pobřeží Afriky a dovážely odtud tisíce černochoů do osad jihoamerických; v Kartageně přistály. Z počátku bývali zotročeni jen váleční zajatci, kteréž vítězové Španělům prodávali, obyčejně po čtyřech tolařích; později kupování od afrických pohlavářů jejich vlastní poddani a konečně podnikány na ubohé černochoy houby; kde kdo polapen a bez milosrdenství odvlčen. Téměř celé západní pobřeží Afriky bylo od 17. století až do začátku našeho století jevistěm tohoto do nebe volajícího ukrutenství, zejména však Guinea, Angola a Kongo.

Utrpení a strasti nešťastných černochoů za plavby z Afriky do Ameriky, nelze věru ani vypsati. Bez oděvu, bez lože, téměř i bez pokrmu, řetězy spoutáni, ve vlastním kalu se povalující,

muži i ženy, dívky i hoši pohromadě, bývali natlačeni do nejspodnějších tmavých prostor lodních. Jaký bylo jim dýchati vzduch! Ký div, že jich tolik cestou umřelo! Ti pak, kdož do Kartagen byli přivezeni a tam na tržišti jako nemá tvář prodáni, přešli z budy dosavadní do budy ještě horší. Musiliť o bidné stravě, více o hladě a žízni, pracovati svým nemilosrdným pánům na hrozném vedru slunečním anebo ve hlubokých dolech.

Těmto ubožákům zsvětil nyní sv. Petr Klaver všecek svůj život. Téměř čtyřicet let pracoval o jejich blahu v Kartageně a okolí jako pravý jejich apoštol, anebo jak sám sebe nejraději nazýval, jako otrok černých otroků. Svě bohonaděné dílo začal jako učeň slovutného sluhy Paně, Patera Alfonsa Sandovala, o němž také dlužno zde se zmíniti.

P. Alfons Sandoval narodil se z urozených a ctnostných rodičů. Otec jeho byl v peruánském hlavním městě Limě vznešeným úředníkem. Syna svěřil tamnější jesuitské koleji a byl potěšen, že i tento jeho milý syn stal se Jesuitou. V Limě zpovídal P. Alfons nejraději chudý lid, zvláště černochoy. Po čase poslán do koleje kartagenské. Dalekou tuto cestu vykonal pěšky; nevzal s sebou ničeho, leč breviář a několik asketických knih.

Kolej kartagenská byla velice chuda; kněží tam byli jen tři; své živobytí musili sobě po městě vyžebřati; také P. Sandoval chodil tři léta den ze dne dům od domu žebrotou, sám nose na zádech pytel, do něhož vyprosené věci ukládal.

Pracovav nějaký čas jako missionář v kraji Kaziků, vrátil se do Kartagen a smrtelně onemocněl. Zázračně jest uzdraven přímluvou sv. Ignáce. Věnoval se černochoům. Poznal však, že nutno černochoů se ujati hned, jakmile jsou do přístavu kartagenského přivezeni. Kdykoliv tedy jaká loď připloula, spěchal na ni s tlumočником, ujal se především nemocných, křtil je, a jestliže už byli pokřtěni, zpovídal je a na blaženou hodinu smrti připravoval. Skytal však ne-

jenom duševní útěchu, ale i útrapy tělesné mírnil pokrmem, nápojem, léky. Za sedm let pokřtil přes 30.000 černochoů.

Tato blahodárná činnost Sandovala pochvalně uznána od předních státníkův i od církevních hodnostářů; blahopřáli mu; několik missonářů nabídlo se mu za pomocníky, zejména náš sv. Petr Klaver; přilnul k Sandovalovi jako dítě k svému otci. Vida P. Sandoval, že ho Klaver dokonale zastane, vydal se na apostolské cesty po celé zemi; ušel celkem čtyři sta mil. Vrátil se do Kartageny, pracoval neunavně dále, až konečně v 76. roce věku svého svatou pouť pozemskou svatě dokončil o hodu Božím vánočním.

Tot tedy učitel sv. Petra Klavera. Poblý sice jenom rok ve škole tohoto velikého mistra, ale prospěl velice.

* * *

Jakmile se jaká loď s černochoy připlavila do přístavu kartagenského, oznámila to sv. Petrovi; přčasto přinášeli mu tu zprávu i vznešení důstojníci, ba i místodržitel; slibitl pokaždé světec těmto posílům, že za ně odslouží několik mší svatých a věděli nad to, jakou radost mu způsobí. Ano, radoval se sluha Páně; oči mu zasvitly, bledá tvář ožila; poklekl a děkoval Bohu, že má zase nové ovečky. Vyzval, jakou řeči nové připlulí černoši mluví, opatřil si vhodné tlumočníky, nabral pečiva, ovoce, nápojů, tabáku a spěchal do přístavu.

Ubozí černoši se nenadáli takového přivítání; dary, laskavá slova a ještě laskavější tvář světcova, okouzly srdce jejich. Ditka za plavby narozená ihned jsou pokřtěna. Kdo z dospělých byl smrtelně nemocen, také pokřtěn, anebo byl-li už křtěnanem, zaopatřen svatými svátostmi. Často se událo, že takoví nemocní, přijavše svaté svátosti, skonali blaženě; sv. Petr Klaver viděl v tom prozřetelnost Boží, kteráž zachovala ubožákům život, až se duše jejich milostí obrodila, aby pozbyvše života pozemského, vešli do slávy věčné. Umýval nemocné, čistil jejich rány, líbal je, objímal je. Když pak byli otroci z lodí přepravováni na pevnou zemi, byl světec opět přítomen; nemocné sám nosil a do vozův ukládal, do příbytků provázel,

přízní nových pánů všechny doporučel. Aby měl s dostatek schopných tlumočnicků, žebrał a sbíral almužny, by jim mohl zaplatiti, svolával na ně v úpěnlivých modlitbách dary Ducha svatého, aby mu jejich pomoc při vyučování černochoů byla platna.

Jako na lodí, do přístavu se připlavivší, brával se sluha Páně i do pozemských obydlí černochoů, provázen tlumočníky a sám nesa ve vaku na zádech vše, čeho bylo potřeba; opíral se o hůl nahoře křížem ozdobenou; druhý kříž, kovový, měl na prsou zavěšený. Bidné byly příbytky otroků, skladiště jakás, či raději dlouhé, tmavé, vlhké, holé žaláře; nářadí nebylo tam žádného, po lodí, stole, židli ani památky; země byla všim; vzduch skoro ustavičně otráven a zkažen.

Nejprve zašel si sv. Petr Klaver k nemocným. Umýval je, napájel vínem, občerstvoval chutným pečivem a cukrovím, po-šiloval svatými svátostmi. Po té shromáždil zdravé na prostranném dvoře, kdež si byl postavil oltář a na něm několik obrazů, jež měly nedůvtipu černochoů napomáhati, aby snáze pochopili velebná tajemství našeho svatého náboženství. Prostřední obraz představoval Krista ukřižovaného, jak se mu proudí krev ze všech ran a stéká do drahocenné nádoby, z níž nabírá kněz a vylévá na klečícího černocho, udeľuje mu takto svatý křest, po němž dychtivé touží. Dále viděti na témž obraze papeže, kardinály, biskupy, knížata a krále, ani obcují křtu černochové, kořice se milosrdenství Božimu, jenž chce spásu celého světa. Druhý obraz představoval několik černochoů ve slávě nebeské, aby se znázornila odměna těch, kdož svatý křest přijali. Na třetím pak obraze bylo zřiti černochoy zohavené, hroznými obludami obklopené; znázorňovali ony, kdož křtem pohrdli a ve hřichu skonali. Tyto obrazy blahodárně působily, naplňovaly diváky úctou a láskou ke Kristu Ježíši, ale též svatou házní.

Když byl oltář upraven, přinesl světec židle svým tlumočnickům, a by se i otrokům snáze naslouchalo svaté nauce, snesl jim prken, lavic, slámy, ba i pláště svého propůjčil nemocným, aby se jim lépe sedělo. Pokřtěné označil si

olověnou medailkou se jmény Ježíš a Maria, kterouž jim pověsil kolem krku a napomenul jich, by ji nosili až do smrti; nekrtěně označil si jinak. Vyučování začalo. Svou křížovou hůl poutnickou drže v ruce, padl na kolena před oltářem a záře svatým zanicením, vzýval Ducha svatého. Po té učil vyslovovati a dělati svatý kříž; zašel si ke každému katechumenovi zvlášť. Přednášel pak tajemství svaté víry tak názorně, prakticky a srozumitelně, připomínal svatá příkázání tak něžně a lahodně, vbuzoval naději slávy věčné tak vroucně a nadšeně, že k němu posluchači s tělem i duší přilnuli a přechoťně po křtu svatém a milosti Boží toužili.

Křest udělován slavně. Po desíti v řadách stála dítka, jinoši, muži, dívky a ženy. Pomodliv se vroucně, ukázal vodu křestnou ve stříbrné nádobě a volal: »Ejhle, voda spásonosná, která silou zásluh Ježíše Krista duši umývá, čistí a jasností slunečnou ozdobuje! Ejhle, pramen milosti, kterýž tvoří dítky Boží a dává právo slávy věčné! Chcete-li se státi hodni této přízně Boží, musíte hříchů litovati, musíte se zřici ďabla a hříšného světa. Poslechnete? Věříte v Ježíše Krista? Chcete vejíti do jeho církve? Chcete býti pokřtěni?« Tato slova opakoval světec dvakrát, ba třikrát. Katechumenům, kteří přísvedčili, udělil svatý křest, podělil je medailkami se jmény Ježíš a Maria, promluvil pak ještě srdečnou řeč závěrečnou. Radost a blaženost zářila na tvářích pokřtěných otrokův a projevovala mnohonásobným způsobem.

Tato práce světcova opakovala se každý týden, ba mnohdy několikrát za týden s touže horlivosťou, s týmž bohodnšením. S jakou láskou ujmál se katechumenů, takovou věnoval též už křesťanům černochům. Den ze dne je navštěvoval, těšil, poučoval, pokrmem a nápojem občerstvoval, k přijímání svatých svátostí, k obcování službám Božím povzbuzoval, sám je o nedělích a svátcích do kostela vodil. Obyvatelé kartagenští žasli, vidouce zástupy černochů do kostela se ubírajích; někteří Španělé, zvláště dámy, stěžovali si, že přý jim nelze v kostele býti pro zápach otrocký; sv. Petr Klaver však obhájil

svých miláčků; říkával: »Tito ubožáci jsou křesťané jako vy, musejí plniti příkázání Boží i církevní jako vy; já jsem jejich pastýř, oni jsou mé ovečky; pastýř musí mši svatou sloužiti, ovečky musejí mši obcovati.« Zvítězil.

* * *

Horlivý sluha Páně dbal z té duše počestnosti mravů svých milých otroků. Tito rádi si zahráli na hudební nástroje, na flétny, bubny a jiné, a při tom druži tančili a radovali se. Světec jim dopřál této radosti; soudil, že lidem, až do únavy pracujícím, potřeba ob čas obveseliti se. Zpozoroval-li však jakou neslušnost, přichvátal s křížem a metlou, trestal a káral. Zvláště pečoval o nevinnost svobodné mládeže, a běda tomu, kdo by byl v té příčině nedbal rozkazů světcových. V advent a půst zavládlo všude posvátné ticho z úcty a lásky k božskému Spasiteli.

Abychým otrokům jeho zmírnil, chořoval světec k pánům jejich, přimlouval se za ně, nabízel své vlastní služby, nahrazoval vyžebzanými penězi škody, které byli jeho duchovní svěřenci pánům svým způsobili. Přechásto navštěvoval otroky v žaláři uvězněné, měl se k nim laskavě, dobrotivě a něžně; napomínal jich, aby zasloužený trest trpělivě nesli, s Bohem se smířili, by nemuseli jednou daleko přísněji býti trestáni na věčnosti. Věru, že se takovi druhého do žaláře nedostali; dali si na sobě záležeti.

Co díme o činnosti sv. Petra Klavera ve zpovědnici! Zejména o svátcích zpovídal už od třetí hodiny ranní a byl kajcínky téměř obležen; věnoval se především černochům; teprv po těchto mohli jiní přistoupiti.

Roku 1622. bylo našemu hrdinovi uchýliti se do zátíši klášterního, aby se připravil na poslední sliby tak zvaných professů. Ve své pokoře neměl se hodným tohoto vyznamenání, namítaje, že se nevyzná ani ve vědách, ani ve ctinosti, kteréž dvě vlastnosti jsou podmínkou, má-li komu býti dovoleno sliby ony učiniti. Podrobil se však, vyprosil si, aby se směl nad to zavázati také slibem, že až do smrti věnuje se spáse černochů. Slibní formulí podepsal slovy: »Petr, ustavičný otrok černochů.« Ký div, že vyšed ze zátíši

klášterního, chopil se milého díla svého s vroucností a horlivostí ještě větší.

V době velikonočního svatého přijímání napjal všechny síly, aby jeho miláči svatou povinnost naplnili. U zpovědnice měl zásobu růženců, kajících nástrojů, žiněných opáskův a jiných předmětů, jež kajcíníkům rozdával. Naproti zpovědnici na stole byly obrazy trpícího a umučeného Spasitele; nad zpovědnici znázorněna duše v mukách pekelných. Nemocné sám si přiváděl, ba přinášel. S Bohem smířeně věřící k stolu Páně doprovázel a potom po mši svaté na nádvoří častoval. Pomněme přehojných exhort, kázání, promluv a řečí, jež v té době konal; pomněme jeho cest s velebnou svátostí do příbytků nemocných otrokův, aby nebylo ani jediného, jenž by nebyl učinil zadost velikonoční povinnosti — a divme se svatě horlivosti jeho.

Byl však nejenom duchovním lékařem, nýbrž též tělesným; jeho cela byla jako lékárna a nad to i spížiřna; v tlumoku na zádech nosival léky i pokrmy svým nemocným svěřencům; zamilovaným mštecem byly mu nemocnice a hospitály, v nichž živořili slepí a nezhojitelnými nemocemi stížení otroci a otrokyně; opuštěnému jednomu starému černochu, jenž bydlel v bidné chatrči poblíž města, sloužil čtrnácte let jako nejdárnější syn svému otci; dochoval ho až ke hrobu.

Pán Bůh odměňoval věrného služebníka svého zvláštním způsobem; dopřálť mu častokrát v pravou a svrchanou chvíli přijít tam, kde bylo jeho přítomnosti na výsost potřebí; poučiltě ho častokrát o osudu zemělých. Případů takových jest velmi mnoho, průvodci světčovi potvrdili je přísahou; zmiňujeme jen některé.

Dva černosi sloužili u dvou španělských důstojníků; oba už pozbyli vědomí a byli na úmor; nikdo jich nedbal. Přišel sv. Petr; padl na kolena, modlil se; ubožáci se vzpamatovali; jsou pokřtěni a skonali.

Opuštěná pohanská černoška právě dokonala, ale právě též přišel náš světec. Pán Bůh vyslyšel úpěnlivou prosbu jeho; zesnulá ožila; jest pokřtěna a znova skonala.

U španělské dámy sloužil černoch;

mysleli, že je křestan, ale nebyl. Smrtelně onemocněl. Řízením, Božím příchvátal sv. Petr, pokrtil ho a v milosti Boží propustil ho na věčnost.

Jednou odpoledne vracel se od nemocných do koleje. Náhle stanul u jednoho domu a vzdechnuv, pravil průvodci: »Vejděme, milý bratře, neomeškáme se.« Vešli. V bidné jizbě dokonávala ubohá stařena. Vyzpovídala se a zemřela.

Jindy spatřil otrokyni před domem sedící a dobrého rozmaru. Zavolał ji, vešel s ní do domu k domácí paní a vyzval ji, aby se vyzpovídala. Divila se paní, proč že tak náhle má se otrokyně zpovídati. »Ničeňoz nenamítejte,« pravil světec, »obě byste toho litovaly.« Poslechly. Otrokyně vyznala hříchy své a týž den zemřela.

Někdy předpověděl, kolik dní nemocný pobude si ještě na světě, kolik dní zůstane zesnulý v očistci. I zázraký oslavil Bůh svatého kněze, také těchto jest množství veliké. Na matku smrtelně nemocnou položil svůj plášť, a ihned uzdravena jest. Otroku zešlélému modlitbou vrátil zdravé smysly. Služebně, kterou už obnášeli hromičkou, nepatrným prostředkem dopomohl ke zdraví. Otrokyně Antonia, kteráž byla se sv. Petrem v nemocnici sv. Lazara velehorlivě nemocným posluhovala, sama na smrt onemocněla. Světec bděl u ní tři noci. Byl právě předvečer svátku sv. Lazara. I řekl sluha Páně: »Antonie, zítra oslavujeme vzkříšení Lazarovo; děkuj Bohu, že i tebe uzdravil!« A věru, uzdravil. Druhý den zanesla Antonia do nemocnice sv. Lazara všecko, co si za rok byla uspořila.

Vznešenému důstojníku, Vincenci Villalobesovi, zemřela otrokyně, nepřijavši svatých svátostí. Chystán pohřeb. Přišel sv. Petr Klaver. Prosil, aby se s pohřbem počkalo. Vešel k umrlé, volal jí jménem; ale nadarmo. Padl na kolena, vroucně se modlil. Mrtvola sebou hnula; po chvíli vychrlila krev a zvolala: »Ach, Ježíši, jak jsem unavena!« »Proč?« zvolal světec. »Dalekou cestu jsem vážila, blížila jsem se krásné zahradě. Avšak uloženo mi ještě vrátiti se na svět.« Přítomní trnuli a žasli svatou hrůzou. Sluha Páně kázal jim odejiti,

aby mohl ožilou vyzpovídati; shledal však, že nebyla ani pokřtěna. I pokřtil ji. Po té opět skonala. Zázrak tento potvrdil Vincenc Villalobes slavnou přísahou a ctil světce našeho od té chvíle tak, že kde ho potkal, ruce mu líbal a věci od něho obdržených jako svatých ostatků si vážil.

Podobný zázrak vykonán v domě Františka Silvy, jakož také jindy černoch vzkřísen, jež už pochovávali.

* * *

Miloval Pán Bůh sluhu svého a osvědčoval lásku svou zázraky, ježto i srdce sluhovo háralo vroucí láskou křesťanskou, milujíc Boha nade všecko a bližního — zejména otroky — jako sebe. Nemocní byli zvláštní miláčci světce. Zapáchající kouty, díry a brlohy, v nichž ubožáci leželi nemocní a bolesti sevřeni, byly sv. Petrovi jako půvabné zahrady; hrozná rána a puch z nich pochodící, viděly se mu libovonnými květinami. Neunavně je navštěvoval, mnoho hodin u nich meškal, lože jim stlal, rány vymýval, ba i ústy svými vysával.

Mladý jeden Jesuita přišel ze Santa Fe do Kartageny, aby tam přijal svatá svěcení. Sv. Petr vzal ho jednou s sebou na svou pochůzku nemocenskou. Novosvěcenec se zhrozil, co viděl, a vyznal, že by si jaktěživ nepomyslíl a nepředstavil, čeho byl svědkem. Jiný průvodce světce omdlel, a vzpamatovav se pravil, že není lásky jako láska Petrova; přišed potom do Říma, zvěstoval i tam hrdinnou obětavost jeho.

Neobyčejná moc byla propůjčena plášti sv. Petra, který, ač na tolika nakazlivě nemocných spočíval anebo jim za podušku sloužil, nikterak nebyl nákazou znečištěn, ale vždycky libě zaváněl.

Roku 1633. řádily v Kartageně neštovice. Paní Marii Mazové onemocněla otrokyně a zohavena jest tak, že se už ani člověku nepodobala. Štítily se jí a dali ji do bídné komůrky, aby nikomu nebyla na očích. Přišel sv. Petr Klaver. Ukazoval jí kříž a pravil laskavě: »Doufej, dcero, Pán Ježíš tě uzdraví.« Smlíla se s Bohem; našikala si však, jak tvrdé jest lože její. I rozprostřel světec svůj plášť na zemi a položil naň nemocnou. Ozdravěla.

Otok městského soudce, Františka Cavaillera, umíral za děsných bolestí a hrozného úpění. Náš sluha Páně dopravil ho na zahradu, rozprostřel nad ním plášť a uzdravil ho.

Několik otroků vážilo vodu ze studně. Přihnala se bouře, zablesklo se, zahrmělo a uhodilo do studně. Jeden otrok padl do vody, ostatní omráčeni leželi na zemi. Sběhl se kde kdo, aby pomohl. Ubožák ze studně vytažen a křísen, jakož také kříseni ostatní omráčeni. Všecko marno. Přišel sv. Petr Klaver. Padl na kolena, pomodlil se vroucně, a po té kladl plášť svůj s otroka na otroka, až všichni ožili.

Tof jenom několik ukázek zázračné působnosti světce; všech nelze nám napsati.

(Příště dále.)

Na neděli 10. po sv. Duchu.

„Každý, kdo se povyšuje, bude ponížěn, a kdo se ponижuje, bude povýšen.“ (Luk. 18, 14.)

A jsem jednou počal, budet (dále) mluvit k Pánu svému, ačkoliv jsem prach a popel. Což, kdyby bylo bez pěti padesáte spravedlivých? Zkaziš-li pro pětáctýřicet všecko město?«

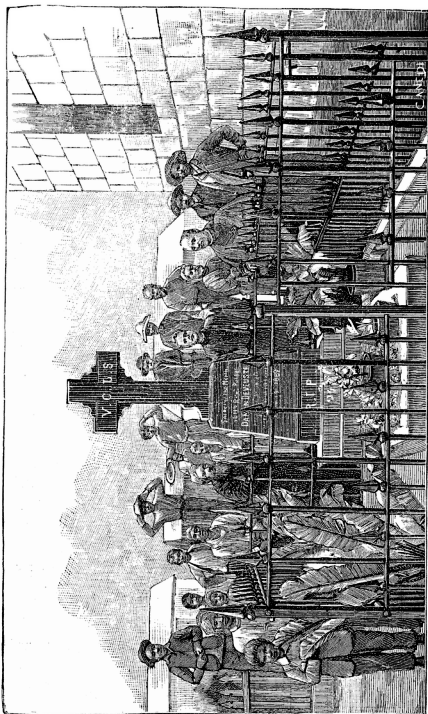
Tak čteme v 1. knize Mojžišově v 18. kapitole, že pravil Abraham k Hospodinu.

A Hospodin řekl: »Nezkazím, jestliže tam najdu pětáctýřicet.«

»A jestliže pak čtyřicet tam nalezeno bude, co učiníš?« tázal se Abraham, a Hospodin řekl: »Nebudu bít pro čtyřicet.«

»A což, bude-li tam nalezeno třicet?« tázal se opět Abraham, a Hospodin opět řekl: »Neučiním toho,« t. j. nezkazím města Sodomy a Gomorrh, »naleznu-li tam třicet.«

spodina, a Hospodin řekl jemu: »Nezhladím pro deset.« Že pak ale ani těch deset spravedlivých nebylo nalezeno, ba ani ne pět, nýbrž jen Lot, jeho manželka a jejich dvě dcery, proto Hospodin

Pomník P. Damiána, apoštola malomoecných.

»A což, jestliže tam bude nalezeno dvacet?« tázal se opět Abraham, a Hospodin opět řekl: »Nezabiji pro dvacet.«

»A což, jestliže tam nalezeno bude deset?« tázal se po páté Abraham Ho-

lav dštiti oheň a síru s nebe, podvrátil a zahubil města Sodomy a Gomorrh a všecku krajinu vůkol, všecky obyvatele těch měst, i všecky věci zelenající se na zemi.

Tak to bylo v Sodomě a Gomorrze za času Abrahama, a jak to bylo v Jerusalemě za za času Krista Pána?

Sv. evangelium na neděli předešlou vypravuje, že Pán Ježíš, ubíraje se posledně do slavného města Jerusalema, nad městem tím plakal věda a předpovídaje, že město to obkličí nepřátelská vojska, porazí syny jeho na zem a zboří cimbuří a hradby, ba i domy i sám chrám jeho tak, že nezůstane kámen na kameni, a přec žádný z těch, kteří tehdáž Pána Ježíše zprovázeli, neozval se, aby prosil za zachránění a ušetření města toho, jako druhdy prosil Abraham za města neslavná, Sodomu a Gomorrh. A proč že nikdo neprosil za záchranu města Jerusalema a obyvatel jeho? Což v zástupu tom, kterýž vyšel Pánu Ježíši z města Jerusalema vstříc, nebylo žádných spravedlivých? Vímeť, že v zástupu tom byla nevinná pacholata, jež sám Pán Ježíš dospělým za příklad postavil, když pravil: »Amen, pravím vám, neobrátili se a nebudete-li jako malička pacholata, nevejdete do království nebeského.« (Mat. 18, 3.) V zástupu tom byla ovšem nevinná pacholata, ale rodičové jejich sami těžce zavinili záhubu jejich, proto že žádajíce smrt Páně, volali: »Krev jeho na nás a na naše syny!« (Mat. 27, 25.) Také v Jerusalemě samém nejedni mezi dospělými byli spravedliví, než ti na znamení, jež Pán Ježíš předpověděl, že předcházeti budou zkázu

města Jerusalema, zavčas utekli se do hor judských a zachránili sebe i rodiny své. Ti však, kteří doufali v sebe, jako by byli spravedliví, ale nebyli, zahynuli. Nic jim neprosnělo, že chodili do chrámu, že se modlili, že se postili, že dávali almužnu jako ten fariseus v dnešním sv. evangelium, neboť to všecko, co činili dobrého, činili pro sebe na svou vlastní oslavu, ale nikoliv pro Boha, jemuž jedině všechna čest a sláva přísluší, také to dobré, jež činili, ani z daleka nevyvážilo to zlé, jež páchali, obilným hrobům se podobajice.

A proto pověděl jim Pán Ježíš podobenství dnešního sv. evangelia, než oni měli uši, aby neslyšeli, oči, aby neviděli, a proto také neušetřil Bůh jich a zkazil je i město jejich.

Ne tak my. Majíce uši, nebudme hlubi; majíce oči, nebudme slepi! Neříkej nikdo: Já jsem člověk spravedlivý, ale smýšlejmež jako Abraham a říkejmež: Já jsem prach a popel, a prosmež s pokorou zkroušeného srdce publikána: Bože, buď milostiv mně hříšnému a dej mi tu milost, abych ve všem svém chtění a dychtění, ve všech svých řečích a jednáních řídil se Tvou nejsvětější vůlí a taktó spravedlivým shledán byl a nebylo zahanbeno slovo: »Oči Tvoje na spravedlivé a uši Tvoje k prosbám jejich, ale obličej Tvůj, (hněv svatý a spravedlivý) na činící zlé věci.« (Petr 3, 12.) Amen.

F. K.

Na neděli 13. po sv. Duchu.

„Padl na tvář před nohy jeho, díky čině.“ (Luk. 17, 16.)

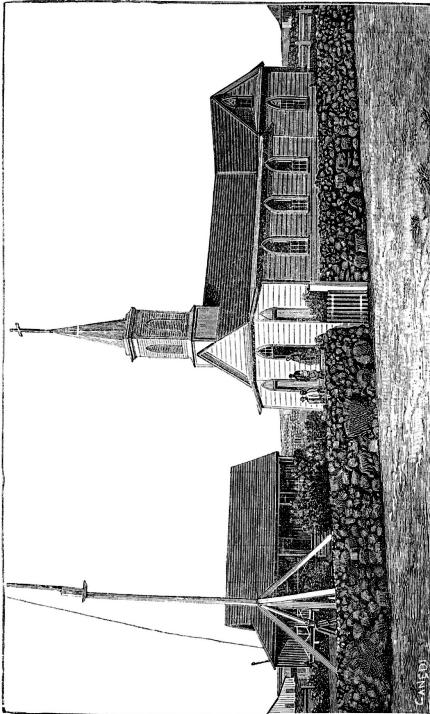

sv. Gerasimu, poustevniku, se vypravuje, že k němu na poušti jednoho dne přiběhl lev a zastaviv se, bolestně řval. Sv. Gerasim vida lva, kterak jednu

tlapu ustavičně nazdvihuje a brzy na ni, brzy na něho se ohlíží. porozuměl ihned, že zvíře to na tlapu musí nějak zraněno býti. A vskutku; tlapa byla všechna zakrvácena od trnu, kterýž v ní hluboce zaražen byl. A protože lev pořád zraněnou tlapu nazdvihoval a brzy na

ni a brzy zas na sv. Gerasima hleděl, jakoby chtěl říci; pomoz muži, pomoz! přiblížil se tento ke lvu, kterýž ihned krotce tlapu nazdvihl, vytáhl trn, kterýž v ní byl hluboce zabodnut, pak vymyl

poustevnou a nevzdálil se od ní, leč když měl hlad a vyšel něčeho ukořistit sobě. V noci spával před poustevnou a ve dne zprovázival svého dobrodince, kdykoliv a kamkoliv z poustevny vyšel.

Kaple malomoecných na Molokai.

ránu, přiložil na ni hojivé byliny a pak ji zavázal. Lev se ani nehnul a netrvalo to dlouho, rána byla zahojena. Nyní mohl lev zase jako dříve pouští se probíhati, ale neprobíhal, nýbrž zůstal před

Když pak sv. Gerasim zemřel a poustevníci se dostavili, aby pochovali tělo jeho, tu lev položil se na hrob dobrodince svého a nehnul se z místa, ani když jej hlad trápil, tak že za nedlouho po

pohřbu sv. Gerasima, nalezen byl mrtev na hrobě, kterýž kryl tělesnou schránku dobrodince jeho.

To se vypravuje o sv. Gerasimu a ti, kteříž vědí, že Bůh nejedněm svatým služebníkům svým zavdy propůjčil moc nad zvířaty litými takovou, jakou měl nad nimi první člověk, nežli zhřešil, nebudou se zajisté vypravování o sv. Gerasimu podivovati; avšak i ti, kteří to nevědí, musí to doznati, že zavdy to hovádko, ta nemá tvář jest vděčnější k dobrodinci svému, nežli bývají lidé a zajisté oprávněně povstalo přísloví, že nevděk světem vládne.

Nahlédněmež jen do dnešního sv. evangelia. Zlou, velmi ošklivou, ponejvíce nezhojitelnou nemocí stíženo bylo deset mužův u jednoho městečka v Samařsku, kamž největší dobrodinec lidstva zavítati volil a kde ubožáky, když jej snažně a důvěrně o smilování prosili, slovem všemohoucnosti své uzdravil, řka: »Jděte, ukažte se kněžím.« (Luk, 17, 14.) Stalo se; všickni očistěni jsou a kolik

že jich přišlo, aby díky vzdali Pánu Ježíši za uzdravení své? Lev, jemuž sv. Gerasim zhojil ránu, od chvíle té vděčně dobrodinci svému v službu se propůjčil, střezil poustevny a posléze i svatě schránky do hrobu uloženého těla jeho; z deseti mužů však, kteréž sám Pán Ježíš uzdravil a vyléčil z malomocenství, přišel toliko jediný, aby vzdal díky dobrodinci svému! A nyní obraťmež se sami k sobě. Kdože vytrhl ten nejostřejší trn, kterýmž zraněny byly duše lidské? Kdože zhojil malomocenství naše? A zdaž přicházejí všickni, kteříž, jak di sv. Pavel, zsinalostí jeho, t. j. přehořkým utrpením a smrtí Kristovou uzdraveni jsou od neduhů svých, aby padli na tváře své pokorně a vzdali díky za milost tu jemu? Ó chraňmež se ohavnosti té, jakou jest každý nevděkk Bohu, k lidem, pamatujice na napomenutí sv. Pavla, kterýž takto napsal v 1. listu svém k Tesalonickým (5, 18): »Ze všeho díky činite (Bohu), nebo toť jest vůle Boží v Kristu Ježíši o všech vás.« Amen.

F. K.

Čtvero motivů.

I.
Má dcero, vstaň, já pravím, chod!“
tak Kristus kdysi řekl —
i stalo se — a v údivu
mu zástup k nohám klekl.

A do dnes Kristus v mrtvolu
tak mnohou vdechne duši;
však lidé nyní slepi jsou,
z nich mnozí slepohluší.

II.
Když Jidáš zradil Ježíše,
políbil svaté tělo —
a bezprostředně po činu
se zrádné srdce chvělo!

A od té doby mnozí z nás
též Jidáší se stali:
však nelíbili Ježíše —
hned přino křížovali!

III.
„My pijem „hořko“ z kalicha,“
tak mnozí lidé praví,
a myšlenky té po celý
se život nepozbaví.

Ó Kriste! podej kalich svůj
těm, kteří vlas si rvali;
ten s Olivetské hory jen,
by „hořko“ rozpoznali!

IV.
Noc. Na Golgotě trčel kříž,
a ticho bylo kolem —
jen duch kýs vzdychal bolestně
a bloudil horem, dolem.

I dnes je vzdechy slyšeti:
snad kolem kříže kluše,
když nenalézá pokoje
ta Jidášova duše.

K. E. Vojtř.

Pozvání.

Všem údům Apoštolátu sv. Cyrilla a Methoda

pod ochranou blahoslavené Panny Marie!

Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda v **diecési brněnské** bude míti

slavnostní schůzi,

a to se schválením Jeho Milosti nejdůst. pana biskupa brněnského Dra. Františka Sal. Bauera,

v Rajhradě,

v úterý dne 25. srpna r. 1896.

I. Pořad v předvečer slavnosti:

1. Uvítání poutníků.
2. Litanie loretánská se sv. požehnáním.
3. Svatá zpověď.
4. Večerní pobožnost.

II. Dne 25. srpna.

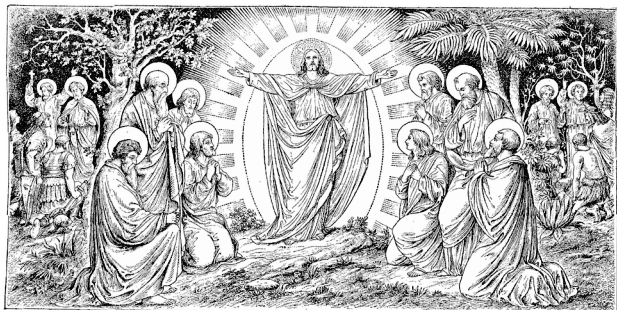
1. O 5. hod. ranní pobožnost.
 2. Svatá zpověď.
 3. O 8. hod. slavná mše sv., kterou sloužiti bude sám nejdůst. pan biskup brněnský, při níž bude společné sv. přijímání.
 4. O 9½ hod. slavnostní schůze Apoštolátu sv. Cyrilla a Methoda na nádvoří klášterním, při níž promluví vldp. Dr. Rob. Neuschl, P. Kristin Lux a Frant. Špička z Nosislavi.
- Po schůzi půjdou účastníci k polednímu občerstvení.
5. Odpoledne o 2. hod. ukončení slavnosti litaní loretánskou a sv. požehnáním, po němž budou ostatky sv. Cyrilla podány k uctění.

Bude to pobožná a zároveň slavnostní schůze, kterou výbor Apoštolátu letos zařizuje v staroslavném Rajhradě ku osvěžení horlivosti v účtě sv. apoštolů našich, Cyrilla a Methoda, k upevnění svatě víry mezi Slovyany vůbec a v našem lidu zvláště.

K hojnému účastenství zve

výbor Apoštolátu sv. Cyrilla a Methoda
v diecési brněnské.

Na slavnost sv. Apoštolů našich Cyrilla a Methoda.

Zprávy z misí katolických.

Podává *Al. Kotyza.*

Čína. (Apoštolské vikářství Kiangnan. — Misie na ostrově Tsongmingu.) Před ústím Jangtsekiangu, modré řeky, leží nepřilís úrodný, ale přece přelidněný ostrov Tsongming, více než 1 milion obyvatelů čítající. Křesťanství bylo sem r. 1638. jesuity uvedeno. R. 1696. čítal ostrov již devět kostelů a přes 3000 křesťanů, jejichž počet později na 5000 byl vzrostl. Dnes čítá ostrov dle nejnovějšího udání francouzských jesuitů 51 křesťanských osad, 8747 křesťanů, 1671 katechumenů, 21 chlapeckých a 31 dívčích škol s přiměřeným počtem učitelů a učitelek.

Dnes uvádíme z listu dp. Fr. Storra, představeného středního okresu, následující zprávy:

Napřed slovo o ústředním ústavu. Napravo a nalevo od kostela, nejsv. Srceci Pána Ježíše zasvěceného a pro více než 1000 křesťanských osadníků sloužícího, jsou dva ústavy, nalevo sirotčinec a ústav dívčí, napravo obydlí misionáře a chlapecký pensionát. První dva ústavy jsou čtyřmi čínskými sestrami jakož i několika učitelkami řízeny. Celek jest zdi obehnan a má slušný obvod. K farnímu kostelu přistavěné křídlo, neb jak Číňané říkají »ucho«, slouží ústavu za kapli. Táž jest jako v ženském klášteře zamřížována, a sestry i dívky mohou zde zcela dobře mši svatě obcovati, aniž jim bylo třeba

ústav opouštěti. Do sirotčince bývá každoročně přes 1000 dítek přineseno. Poněvadž jich bývá mnoho z nich nemocných, tu jich většina umírá. Zdravé svěrují se chůvám a za rok se-přijímají do rodin křesťanských. Každá z těchto rodin dostává ročně 2 dollary odškodného tak dlouho, až jest dívka 15 let.

Všechny ostatní výlohy hradí rodiny samy, jež tyto sirotky jako vlastní děti opatrují a později vdají. Misionář vyhrazuje si však vždy právo, že smí vzíti ditko zpět a dáti je do jiné rodiny. To se stává, když rodina svých náboženských závazků neplní. Bohu díky, máme čím dál tím více rodin, kam lze sirotky dáti, tak že si můžeme vybrati. Více rodin se na mne hněvá, že jsem jim dítek ne-svěřil, buďto že jsou příliš chudé nebo své povinnosti náboženské vážně neberou.

Kromě pensionátu jest při ústavu také farní škola. Nucené návštěvy školy zde není, zrovna jako žádných státem ustanovených učitelů. Soukromých škol jest jako vsude dosti. Několik rodin se spojí, aby si mohly udržovati učitele. Za školní světnici slouží každá poněkud slušná místnost. Vyučování počíná novým rokem a trvá bez přerušení nebo pouze s malou přestávkou celý rok. Tim ovšem nechci říci, že jest škola pravidelně navštěvována. Naopak, děti přijdou, kdy se jim zlíbí, a proto jest pravidelná ná-

vštevba školy pro misionáře největší překážkou. Že děti nerady chodí do školy, jest stará zkušenost, avšak zde se kladou největší překážky ze strany rodičů samých. Poněvadž jsou zde naši křesťané většinou rolníci, potřebují dítek dílem k polní práci, dílem též k tomu, aby dům hldaly, když oni jsou v poli.

Čemu se děti nejprv učí, jsou modlitby. My zvláště nalaháme, aby se naučily následujícím modlitbám: ranní a večerní modlitbě, pobožnosti sváteční, růženci, mesním modlitbám s dikúčiněním po sv. přijímání, křížové cestě a konečně malému katechismu celkem 200—300 stránkám. Některé z dětí učí se krom toho ještě modlitbám na výroční svátky, modlitbám diků, pobožnosti za mrtvé a k nejsv. Panně, oběma v čínském překladě. Většina zná všechny tyto modlitby nazpaměť. Dříve zde byl pro misionáře pravý kříž, naučiti křesťany nejnnutnějším pravdám sv. náboženství, protože byl katechismus sepsán v řeči mandarinské, již zde nikdo nerozumí. Řeč mandarinská liší se tak od nářečí tsong-mingského, jako franština od latiny. Bohu díky, máme nyní také katechismus v nářečí shanghai-ském, jemuž se zde ještě dosti rozumí. Pak jsem poslední rok sám sepsal malý katechismus v nářečí tsong-mingském a tiskem vydal. Byla z toho ovšem hned mezi čínskými liberály pravá revoluce, poněvadž nedopouštějí toho, co není v jejich učené spisovné řeči sepsáno. Avšak našim chudým venkovanům jest vitaným hostem. Až dosud nečetli knihy ve svém nářečí vydané.

Dívky vlastního ústavu neb normální školy vzdělávají se na učitelky. Učí se také tak zvaným čtyřem klassickým knihám a musí býti s to, aby četly nepřiliš těžké knihy poučné. Kromě toho učí se také počítati a obyčejná psaní sestavovati. Kromě modliteb musejí si také znalost biblické dějepavy a obsírného katechismu osvojit. Obyčejné ženské ruční práce: platení, háčkování, zhotovování umělých květin pro kostel dokončují program. Když pak dívky již jako učitelky působí, vybírá se z nich několik schopnějších a povolává opět na rok do ústavu, kdež studují některé lékařské knihy. Takovýmto způsobem připravují se na své důležité povolání. — Kromě toho jest

v ústavu 20—30 dívek mezi 10—20 roky, jež obstarávají polní práce. Jsou to takovi sirotci, jimž adoptivní rodiče zemřeli aneb z jiného důvodu do ústavu nazpět přijaty byly. — Kromě toho vystavěl jsem nedávno dům, do něhož se na ošetřování přijímají staré a chudé ženy pohanské.

A nyní odbočme od kostela napravo k ústavu chlapeckému. Zde jest předně modlitebna pro hochy z farnosti a jiná opět pro hochy z celého ostrova. Mnozí z nich musejí zde bydleti po mnoho měsícův, a sice proto, poněvadž mají daleko do školy. Pak přijde příprava a škola normální, třemi čínskými školními bratry řízená. Program jest skoro týž jako u děvčat, jen že se klassické knihy obsírněji studují a vysvětlují. S ústavem tímto sousedí nový, vlastně ještě nedokončený útulek pro staré pohany. Pováží-li se, že musím kromě těchto ústavů křesťanskou obec s 1000 obyvateli spravovati a mimo to ještě o 2000 po různých malých obcích roztroušené křesťany pečovati a celý ostrov na starosti míti, tu uzná snadno každý, že nadále sám nevystačím.

P. Storr vypravuje dále o rozpacích, do jakých jej přivádí často podivná ostýchavost čínských nevěst, jež nelze skoro ani k tomu přiměti, aby vyslovily nahlas a srozumitelně slůvko »ano.« Tak poslal nedávno jeden párek snoubenců s nepořízenou domů, poněvadž nebylo přese všechno namáhání možno z nevěsty ono slůvko dostat. A poněvadž pak se zde často ženích s nevěstou ani neznají, musí dáti misionář před uzavřením sňatku více párů dobrý pozor, zdali skutečně ti praví k sobě patří. Jedenkrát klečelo pět párků před oltářem. Při dotazování přišlo pak na jevo, že nevěsty na pravém místě neklečely a málem by se byly dostaly za nepravé muže.

Jižní Afrika. (Apoštolská prefektura transvaalská.) Prefektura transvaalská byla teprv r. 1886. od vikářství natského oddělena a otcům z tovaryšstva Neposkvrněného Početí odevzdána. Apošt. prefektem jest nyní P. Alois Schoch, jeimž asi 12 kněží z jeho kongregace stojí po boku.

Podmínky pro příznivý vývoj katolicismu v jmenované republice nejsou zrovna stkvělé. Země, čítající asi 610.000

bělochův a černochů, jest řízena »bury«, rolníky z Hollandska sem vystěhovanými. Rolníci tito nezapomněli dosud na svůj starý fanatický kalvinismus. Všichni úředníci republiky musejí mu náležeti. Všechna možná vyznání jsou trpěna, jen náboženství katolické jest naprosto zákonem vyloučeno. Žádný katolík nemůže býti volen do zákonodárného sboru. Toto nepřátelské smýšlení těchto jinak zcela rozumných burů jest udržováno a podněcováno jejich kazateli.

První katolický missionář, jenž se na pravém břehu Vaalu objevil, byl P. Hoedervanger. Přišel sem v padesáti letech navštívit a vyhledat několik katolíků zde žijících. Na svých potulkách dostal se do tehdejšího hlavního města Potcheefstroomu, což staré bury nemalo rozčílilo, ač kmen hollandský jinak tak právě příliš vznětlivý není. Brzy na to byl missionář před shromážděné otce města předveden. Tam mu přečetli vypovídací zákony vůči katolíkům a dali mu na srozuměnou, aby dle právě přečtených paragrafů zemi opustil, jinak že ho vyvedou ze země postrkem. P. Hoedervanger prohlásil, že jest s postrkem docela srozuměn, poněvadž tak rychleji a laciněji pocestuje; jen ať jej nechají katolíky navštívit a jim sv. svátosti udělit. K postrku však nedošlo a tak musil missionář dlouhou cestu konati pěšky. Až do r. 1869. nedožili se burové více takového překvapení. V témž roku přišel tam však P. Le Lihan z tovaryšstva Neposkrvněného Početí, a zůstal k svému nemalému překvapení neobtěžován.

To však mělo své příčiny. Od roku 1869. měli burové, když se v neděli ve svých modrých sametových kalhotách, úzkých kazajkách a lýkových střevicích z blízka i z dále do kostela ubírali, o něčem jiném mysliti a mluvití, nežli o vpadu katolíků do zaslíbené země kalvinistův.

V Kimberley se totiž našly diamanty, a jistý van Niekerk koupil od jakéhosi pohlavára za 500 ovec, 12 kusů hovězího dobytka a dva koně, později tak proslavený diamant »hvězda jižní Afriky«, a něž mu závod Lillienfeld a spol. 200.000 marků vyplatil. Počátkem let sedmdesátých bylo na břehu řeky Oranje

a Vaalu 10, později 50 tisíc lidí, diamanty hledajících a až dosud jsou známa jména těch, kteří obchodem s diamanty více než 40 milionů za krátkou dobu vyzískali. S nevyslovitelným vztekem viděli burové po prvním rozčilení, že Angličané diamantová pole lstivě a násilně zabavili, a že jejich námitky a nárocky nic neplatí.

Týmž časem našlo se v republice zlato. Kdo neměl štěstí při diamantech, táhl na sever do země burů, kteříž se byli ze svého oblíbeného klidu násilně vyrušili. R. 1881. vypukla válka s Anglií a po jejím dokončení začala hrozným způsobem řádití horečka po zlatě. V hloubce 100—200 metrů přišlo se na ušlechtilý kov a nyní po něm nastal pravý shon.

Jako ze země vydupáno povstalo a vzrůstalo město Johannesburg. V roku 1886. založeno, čítá nyní 50, dle některých 100 tisíc obyvatel, a jest nejdůležitějším místem mezi Kapem a Kongem. Nově objevená zlatá pole přilákala tisíce dobrodruhů také nyní na sever republiky. Pro cizozemce byl pak Transvaal otevřen hlavně dráhou roku 1893. z Natalu do Johannesburgu vystavěnou. President Krüger bránil se proti tomu, jak se říká, zuby, nehty, ale konečně musil přece povoliti. Tím jest zřízeno lehčí spojení s ostatními jihoafrickými státy, země, ušlechtilými kovy přebohatá, jest cizinci takořka zaplavena a tak si zvykají časem v Transvaalu nejen hledatele diamantů, zlatokopy, lovce slonů, krotitele pštrosů, kvaře, dissidenty, presbyteriany, hollandsky reformované atd., nýbrž také katolíky v zemi trpěti a tak stalo se toto období plné shonu a nepokoje pro naše missionáře prospěšným. Ihned počátkem osmdesátého roku povstaly katolické osady v Johannesburgu, Potcheestroomu a Pretorii. Překážky, jaké činili reformovaní kazatelé, byly mnohdy trapné: avšak na štěstí zanikli jejich varovné a výhrůžné hlasy v lomozu pohnutého veřejného života. Na tři osady ve vynikajících městech následovaly rychle stanice v Lydenburgu, Klerksdorfu, Krügersdorfu a jinde. Mezi nimi jest nejdůležitější Lydenburg, poněvadž má po vystavění dráhy budoucnost. Ovšem že

náležejí zdejší sedláci k nejsnášenlivějším svého kmene. Ještě r. 1894. navrhovali »radě lidu«, aby všechny katolíky ze země vyhnali. Rada ovšem myslila jinak. Nyní objevují se v listu »Pretoria« jakož i v jiných různé návrhy, jak by bylo lze katolíky ku přestoupení ku kalvinismu přinutiti, na př.: pohroziti jim pokoutou 100 marek, jestliže se k reformované církvi nepřidají.

Jako všude, spočívá naděje celé missie ve školách. Vyučování má v rukou 12 řádných bratří Maristů. Ženskou mládež vyučují sestry. V celku působí

zde asi 60—70 řeholnic, mezi nimi mnoho německých dominikánek. Anglické sestry ošetřují nemocné, a nyní jest jim i veliká nemocnice v Johannesburgu svěřena. Ještě nedávno, před vypuknutím posledních bojů pozdvihlo proti tomu několik horlivců svých hlasův, avšak byli od samých lékařův umlčeni. Nejvíce obtíží a překážek nadělají missionářům vždy ještě protestantští kazatelé, kteří si nenechají k tomu žádné příležitosti ujíti. Doufejme, že se bude 12 Maristů a sestry lépe držeti, než kalvinističtí burové.

„Katol. misie.“

Oslavujme Boha, který nás velmi povýšil.

lebensa a chválena buď do brota Boží, kteráž převyšuje veškeren rozum lidský, anť nám dává milosti, kterých nezasluhujeme, ano dary Boží jsou hojnější, než my prositi a žádati smíme, ba jak apoštol národů velevhodně připomíná, převyšují všeliký smysl. Pán nezná a nečiní žádné obtíže, má-li naplniti a uštědřiti, co nás oblažuje, a jakož nebe vyvýšeno jest nad zemí, tak i Pán náš povýšuje nás nad malomyslnost naši, abychom žádali důvěrně a pevně o všecko, čeho nám třeba. Vždyť není nikoho dle slov prorokových: »Jenž by Ti roven byl v myšlení.« Jistou věcí jest a neklamnou, že božské a otcovské Srdce Ježíšovo jediné k tomu směřuje, aby lidem dobře bylo, aby lidé byli pokladem Kristovým, ne snad z té příčiny, že by Pán Ježíš chtěl se obohatiti, nýbrž aby lidé, spojení jsouce s Kristem, veškerým bohatstvím oplývali.

Svazek, kterýmž protivy nejkrajnější mají býti spojeny, jest nejsvětější Syn Boží, Ježíš Kristus, náš Pán dle vlastního výroku: »Já jsem cesta, pravda a život. Nikdo nepřijde k Otci, jediné skrze Mne.«

Věztež tedy všickni, kteří chcete k Otci nebeskému dojiti, že žebřem jest vám Ježíš Kristus, Syn Boží. Ať každý ví, že není jiného prostředníka kromě Pána Ježíše. Ačkoliv i svatí jsou prostředníci naši, jsou nicméně jenom skrze

Ježíše, protože Kristus sám jest Prostředník náš, skrze něhož i oni místa nabylí u Otce, a že Pán Ježíš jest Prostředníkem všech, kteří chtějí k Otci se dostatí. Ale co učiníme my, an Ježíš Kristus jest nejvyšší, jak Církev, Chof jeho, slavně prozpěvuje? Avšak i této výše můžeme dosíci, jakož jsme povoláni, bychom byli dokonalými, jako i Otec náš dokonalý jest, protože Pán Ježíš člověčenství své, v němž nám jest roven, s Božstvím spojil.

Pláš-li se mne, kde jest Kristus, abych k němu mohl se přivinouti a skrze Něho k Otci se povýšiti? Odpovím ti, že na Pána ukážu prstem jako Jan Křtitel naň ukázal. Ano i vznešenou pravdu vám ohlásím, jako Jan Křtitel, an pravil: »Ejhle, Beránek Boží, jenž snímá hříchy světa.« A tuto máte Beránka Krista, ukrytého způsobou chleba, tuto pak jest přítomnost jeho podivnější a záračnější než byla u Jordanu, kde Jan na Ježíše prstem ukazoval.

Ó božská láska věčného Otce, kteráž jsi ustanovila Ježíše branou, skrze niž můžeme přijíti k Otci, jak Syn Boží sám svědčí. A hle, brána tato tak jest nám blízka, tak dokořán otevřena, že se zdá, jakoby Pán všecky volal, aby touto branou prošli Srdcem Otce nebeského jest jednorozený Syn jeho, proto kdo má Syna Božího, vládne Srdcem nebeského Otce.

Pochválena buď, Pane, dobrota Tvá, kterýžto, ač velmi toužíš po tom, abys nám se dal za pokrm, malé uznání, věc snadnou předpisuješ: milovati jedno-rozeného Syna Tvého.

Ó křesťane, nevidíš-li přečetných důvodů, kteréž tě vybízejí, abys Krista miloval, že nemusíš se tázati: jak budu milovati Krista, ale že bys měl se ptáti: mohu-liž poleviti, abych Pána Ježíše nemiloval? Kdyby láska neznala mezí, pak by láska k Ježíši musila býti bez-mezná, a člověk by měl volati: Co učiním, abych lásce své musil dáti uzdu, aby z cesty nevybočila? Milovati Ježíše Krista a toužiti po Ježíši Kristu, tat jest cesta, kterou od Otce budeš milován. A chceš-li několika málo slovy pravdu tuto projádniti, povím ti ji: »Kdo hodně Pána přijímá a chce Ježíšovým býti úplně a dokonale, ten zvítězil, ten Srdce všemohoucího Otce zranil.

Miluješ-li Krista a lituješ-li z lásky ke Kristu hříchů svých, kterých jsi se dopustil, pak odumřel jsi sobě a jsi hodně připraven, abys chleba nebeského užil. Když pak s upřímnou láskou a pevnou vírou důvěruje přehorkému utrpení Paně, k oltáři se přibližuješ a Pána svého přijímáš, který na oltáři

přebývá, pak Pán tebe živí, ty pak v Krista proměněn býváš. Tímto svazkem víry a lásky jsi s Kristem spojen, jsi živým údem těla Kristova, paprsky laskavého Otce nebeského tě zahrívají, přijímá tě Otec nebeský za Syna svého, a ctí a obohacuje tě poklady nehynoucími.

»Jeden,« dle výroku sv. Augustina, »umřel, aby nezůstal osamělým; Ty nemáš zalíbení, abys sám pokladův užival, ale žádáš, aby i chudí přišli a s Tebou jedli, abys tak lásky Otce nebeského užil.«

Hlasem mocným a modlitbou vroucnou volal jsi k nebeskému Otci. Ve svaté noci zeleného čtvrtku, dříve než Pán náš ubíral se do zahrady a pro nás byl zajat a svázán, pravil, zaujat láskou k lidem, Otci nebeskému: »Láska, kterou jsi Mne miloval, přebývej v nich.« Ó té události podivuhodné! Ó toho podniku nepochopitelného, kterýž hoden jest Syna Božího! Ó toho pravého Prostředníka a Smírce, toho svazku lásky mezi Otcem a mezi námi! Já jsem v nich, tak pravíš, Pane. Kdo jsou, v nichž přebýváš, ti, kteří hodně Tebe přijímají? Já jsem v nich, jako hlava na těle, proto i láska, kterou jsi mne, Otče, miloval, přebývej v nich.

Různé zprávy a drobnosti.

Ze Želechovic u Zlína. (Sv. misie. Svěcení oltářů.) Dne 20. června zavítali do Želechovic 3 misionáři, Redemptoristé z Červenky, již po třetí a sice dpp. P. Josef Tomášek, superior, P. Ig. Bláha, P. Rud. Kameníček. Druhého dne, v neděli, začali hned spásitelné dílo. Věru spásitelné! Ačkoli byly práce na lukách a polích, přivstali sobě lidé, pospíšili sobě v práci, aby mohli přijíti na kázání ráno i večer i na odpolední cvičení jednotlivých stavů. Skázaním bývaly spojeny pobožnosti. Na všem účastnili se farníci takou měrou, že po 3 dnech již nestačil kostel, a tudíž bývalo kázání pod širým nebem. Také z okolí přicházelo lidí, čím dále, tím více. Neohrožení kazatelé výmluvní, byli

též neunavnými zpovědníky od rána do večera a tak stalo se, že společného sv. přijímání jednotlivých stavů účastňovalo se na sta jednotlivců, na př. žen přes 500 dne 26. června. Ku společnému sv. přijímání chodívalo se průvodem od kříže uprostřed osady do chrámu Paně, průvodem urovnaným ve dvě řady. Zvláště krásným a významným průvodem bylo, když v neděli dne 28. června na 400 dospělých mužů bralo se od kříže osadou za nábožného zpěvu ku společnému sv. přijímání. To byl slavný projev katolického smýšlení před evangeliky! Neméně slavným, krásným a významným projevem bylo, když v úterý dne 30. června misionární kříž byl nesen od kříže před osadou celými Želechovi-

cemi v urovnaném, pestrém průvodu všech stavů s celou řadou družiček za zpěvu, hudby a střelby z hmoždířů až ke kostelu, kdež byl od mládenců postaven a P. superiorem Tomáškem posvěcen. Při svěcení zpívala Cyrillská jednota. Velkolepá slavnost! Radost z ní měli všichni. Podobně působil průvod s Nejsvětější Svátostí za přehojného účastenství všeho lidu ve čtvrtek 2. července. Tento průvod zanechal hluboký posvátný dojem v srdcích všech po předcházejícím důrazném a přesvědčivém kázání závěrečným P. Tomáška »O nepřátelích zbožného života.« Žádné oko nezůstalo bez slzi při tomto kázání. Zvláště pak slova na rozloučenou jednotlivým stavům a vyslovené i udělené požehnání všem vyvolalo hlasitý pláč na celém, rozsáhlém prostranství u kostela, kdež stála kazatelna. Velebná to byla chvíle, posvátné nadšení, když i po osmáhlých tvářích otužilých mužů hojně tekly slze již zcela volně a na všech stranách! Bůh sám mluvil ústy misionářův a milost Boží patrně působila v srdcích všeho lidu! Na slavnost apoštolských knížat, sv. Petra a Pavla, patronů farního chrámu Páně našeho, svěceny byly nové sochy a obrazy na nových třech oltářích. Světíl

je slavně odpoledne za četné přísluhy kněžstva u přítomnosti velkého zástupu lidstva vdp. msgr. Jan Berger, papežský komoří, assessor, děkan a farář v Hnojicích, milý stařeček 80letý, jenž před 50 lety byl v Želechovicích kaplanem (1843—1847). Toho dne byla pouť v Želechovicích, lidu odevšad hojně, ano i z města Zlína došel velký průvod s knězem, vp. Fr. Úlehlou. Byla to krásná pouť. Radovali se z ní všichni. Se zálibou prohlíželi sobě též oltáře nové, jež líbí se velmi. Slavnost tato získala zajisté misiemi, jež prodlouženy byly o dva dny. Ano i více. Neboť na úpěnlivé prosby nemocného vdp. děkana Vyzovského, assessora Jana Bartoše, odhodlali se dva misionáři, P. Tomášek a P. Bláha, jiti na slavnost apoštolů slovanských, sv. Cyrilla a Metoděje do Bratřejova, kdež před hrubou kázal misionář P. Tomášek velmi případně, (P. Bláha kázal ráno ve Vyzovicích). Z Bratřejova se vrátili zase do Želechovic, odkudž odjeli 6. července domů. Radost, spasitelnou radost připravili nám, ale také sami měli radost, když bylo komunikantů 1880 a když zástupcové jednotlivých stavův i jednotlivci přicházeli z vlastního popudu říci jim upřímně: »Pán Bůh zaplatí!«

Milodary božského Srdce Páně.

Z Třeboně. Vzdáváme vroucné díky nejsv. Srdci Pána Ježíše a neposkvrněnému Srdci Panny Marie, sv. Josefu a sv. Antonínu Pad., že syn náš, studující, po vykonané 9denní pobožnosti zkoušku maturitní se šťastným výsledkem odbyl.

Boďiče.

Z Břestu. Byl jsem volán k nemocné. Bylo se co báti, že v čas nedojdu. Obrátil jsem se tedy s důvěrou k Božskému Srdci Páně a umínil jsem sobě, že vykonám devítidenní pobožnost k Božskému Srdci Pána Ježíše a zastanu-li nemocnou ještě na živu, že to uveřejním. Byl jsem vyslyšen a proto vzdávám těmito řádky díky nejvroucenější

Božskému Srdci Páně, vyzýváje spolu všechny, by v potřebách svých k Božskému Srdci útočiště své brali. Rovněž díky vzdávám Pánu Ježíši a Panně Marii bez poskvrny Počaté za vyslyšení v jisté velmi důležité záležitosti v dřívějším čase.

P. A. R.

Od Hustopec. Byl jsem z těžké nemoci vysvobozen po vykonané devítidenní pobožnosti, tak že mohu nyní již pomalu svoji práci konat. Plním tedy slib svůj, volaje z plna srdce: Budiž ctěno a velebeno nejsv. Srdce Pána Ježíše a přesvaté Srdce Panny Marie, jakož i pochválen buď sv. Josef a sv. Antonín Paduanský, divotvorce této doby. *F. U.*

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Podává Pl. Duchta.

Řím a Itálie. Nejnovější encyklika vydaná sv. Otcem, pojednává o jednotě církve a počíná slovy: »Satis cognitum.« Obsahuje 112 citátů z Písma svatého a církevních Otců, kterými se probírá církevní ústava a základní zásady jednoty a které mají na zřeteli ne více roztržštěných společností, nýbrž jedinou církev spojenou, kterou Kristus církví svojí nazýval. Encyklika zve všechny, kteří Ježíše Krista za Syna Božího a Vykupitele uznávají, aby se k Církvi, Jim založené, připojili.

Rakousko. Vídeňský nuncius Agliardi byl jmenován od sv. Otce kardinálem. — Snahy veškerému náboženství vůbec a jmenovitě ovšem katolickému nepřátelské způsobily v posledních dobách neblahým svým působením takový rozvrat ve všech poměrech a životě národů, že ukázalo se potřebou, postavili mocnou hráz proti takovému řázení a sdržením horlivých zastanců víry Krista Ježíše čeliti nepřítelům toho, co jediné společnosti lidské může dodati ceny, bezpečnosti, pořádku a blaha. Povstávaly takto v různých zemích strany katolické. Hnutí, která svými pracemi vyvolaly, korunována byla výsledky požehnanými, zvláště o německé straně katolíků s chlubou se musí říci, že ona to hlavně byla, na jejíž skálopevných hradbách se roztržtila moc pověstného Bismarka. Že u nás, v našem životě národním se zájmy náboženskými dopadá to velmi smutně, jest obecně známo a denní téměř události vynášejí na jevo věci, které rozervanost naši v této příčině ozařují světlem přímo příšerným. Poměry těmito pobádání a naposledy hlavně kroky politických zástupců národa donuceni, založili přátelé víry i národa novou stranu katolickou národní a již také uveřejněn byl mnoho-slibný její a důkladně sestavený program. Poněvadž dějinami zřejmě jest dosvědčeno, že jen horlivé a všestranné hluboké přilnutí k víře Kristově dodává národům vnitřní zdravoty a zevnější síly, bude nyní povinností svatou každého jednotlivce, jemuž blaho jeho národa a vlasti upřímně na srdci leží, aby, co na něm

jest, v zájmech strany této svědomitě pracoval a jim napomáhal. První a větší díl práce zaujmou napřed ovšem kroky a také boje politické, nesmí se však zapominati, že ta druhá část prací, byť i v programu docela určitě se nevytýkala, jest neméně důležitou, ano základnou pro působení politické. Jest to obnovení a osvěžení náboženského ducha ve všech částech naší české společnosti, do které se velice již zahnížil zloduch lhostejnosti, nebo i veřejné nevráživosti k náboženství. A na této práci může podíl míti každý ve svém okruhu, jest to práce vznesená, apoštolská, pokračování v díle sv. věrověstů moravských, Cyrilla a Methoda. Právem se nařiká, že v naší veřejnosti panují poměry namnoze nesnesitelné, sama nevráživost, malicherné zájmy osobní, podezřivost, na venek nesjednocenost, popudlivá nesašenlivost, ve všem všudy mělkost a neurovnanost — nuže a tyto společenské nečnosti zmizí rázem, jakmile ovládnou mysl jednotlivců i spolkův zásady pravého náboženství, které všechny kroky na roli národní posvěti a myšlenku národnostní, která okazale a s jistým úmyslem všude do popředí se staví, neskonale prohloubí a zušlechti. Dej Bůh k takové práci každému hojného požehnání. — Nad pomyslení rozrušené poměry v zemích **uherských** přinutily sv. Otce, že zaslal všem arcibiskupům, biskupům a opatům království uherského zvláštní důtklivou instrukci. Jednotlivá její ustanovení a pokyny týkají se seminářů, duchovenské kázně a duchovní správy. Širší veřejnost asi budou nejvíce z ní zajímati paragrafy, ve kterých mluví papež na obranu řeči mateřských. Tak § 9. praví: »Biskupové at rozhodně vyzvou faráře a katechety, kteří vyučují věřící nemaďarské národnosti, aby sice poslechli státního zákona, podle kterého děti ve školách mají se vyučovati maďarsky, ale aby v této maďarské řeči děti školní dříve nevyučovali, pokud se nepřesvědčí, že jí ditky úplně rozumějí. Tak toho žádá i věčná spása dětí i blaho státu. Též mají biskupové farářům a kaplanům přikázati, aby na tak dlouho

nekázali maďarsky, pokud se nepřesvědčí, že obce řeči této zcela rozumějí. Jestliže farnici mluví několika jazyky a maďarštině nerozumějí, ať se faráři přičiní, aby i tito věřící slovo Boží ve své řeči slyšetí mohli. A § 11. doporučuje, aby byly zakládány katolické náboženské listy pro lid, psané nejen maďarsky, nýbrž i v jiných řečech. To platí ovšem jen pro Uhry výslovně. nepanují však i u nás takové poměry »maďarské« na školách pověstného Schulvereinu, kde se mají děti vyučovati německy, neznajíce ani slova z řeči této, a kde se takovým způsobem nejen nesmyslně ohlupují, ale ve přičině náboženské přímo vražedně na nesmrtelných svých duších ničí?!

Francie. Ve větší části měst svobodomyšlné Francie jest zapovězeno processí Božího Těla na veřejných ulicích a náměstích, a sice, rozumíme-li dobře poměrům, záповěď vychází od městských

rad. Z této příčiny musejí se katolici francouzští spokojiti průvody uvnitř kostelů. Letos, nemohouce se domoci svého práva po dobrém, sáhli konečně po svépomoci a následkem toho došlo na několika místech k prudkým srážkám mezi katolíky a republikány, kteří ve spolku s policií chtěli průvody překaziti. Nápadným jest, že processí v Brestu účastnil se admirál Barrera a v Cannesu generál Charette. V kruzích radikálů panuje proto nesmírné rozhořčení proti vládě, o níž se domnívají, že hnutí katolické povzbuzuje, domnívají se ovšem neprávem, neboť ministerstvo nařídilo přísné vyšetřování a hodlá násilnickým zákonům zjednati platnost. Člověk by myslil, že zájeme v časech revoluce. Ostatně tato nesnášenlivost nevěrců proti věřícím neznamená sílu republikánského ducha, nýbrž bezmocnou a dohasínající jeho slabost.

Katolické misie v severních zemích.

Poslední dobou vypravěl misionář z Dánska, P. Sveinsson T. J., toto: Přijsa na cestách svých do Reykiavik, hlavního města ostrova, navštívil jsem též stoliční chrám, nyní luteránský. Vůdcem mým byl sakristán, ukazoval kostel a památné věci. Najednou přišli jsme do malého pokojíka; i otevřel schránku a vyndal velmi nádherný plášť. To mne zajímalo velmi. »To jest relikvie ze starých dob katolických,« pravím. Sakristán na to: »Tento plášť poslán byl od papeže okolo roku 1550. poslednímu biskupovi Jonu Arasonovi.« — »A k čemu jest nyní plášť tento?« — »Nyní,« dí sakristán, »jej užívá náš biskup, když světí nové kněze. Obléká si jej při tom obřadu. Tak je to obyčej od nepamětných dob.« Ano, tak jest! Papež Pavel III. poslal tento plášť Jonu Arasonovi, biskupů islandskému, odměnou za jeho horlivé působení pro viru katolickou. Jest opravdu zajímavo, v jaké vážnosti protestanté tento plášť mají. A nyní jeden z nástupců Pavla III., nynější svatý Otec Lev XIII., daroval ubohým pobloudilým severanům ještě více, poslal Msgra Van Eucha, apoštolského vikáře, do Dánska, aby založil katolickou misii. Podivné to řízení Boží! Napřed měli protestanté islandští jen biskupský plášť jako relikvii, a nyní mají skutečného biskupa katolického!

První stopy křesťanství v Dánsku nacházíme asi v 7. století; jisto jest, že biskup Eligius poslal své kněze podél břehů severního moře, aby obrátili Dánsko na viru křesťanskou. Po obrácení Erika r. 826. na viru křesťanskou darilo se již lépe církvi katolické. Hlavním apoštolem jest sv. Ansgar, jenž netoliko obrácen

ve víře upevňoval, ale i pohany mnohé obrátil na víru Kristovu. Církev dánská kvetla dosti utěšeně, ovšem ne stejnou měrou a vzdychky; bylať též jako v jiných zemích postižena rozličnými osudy, až konečně r. 1530. za krále Kristierna III. bylo katolické učení odstraněno a nastoupilo luteránství. Památkou zůstal, jak shora řečeno, jen ten nádherný plášť po posledním biskupu Jonu Arasonovi.

Jak dobré jest to, že nynější svatý Otec Lev XIII. ve své otcovské péči snaží se tyto dříve katolické země, později odtržené, zase vrátiti církvi Kristově. Což přirozenějšího, než aby pobloudilí národové severní zase se vrátili do lůna církve katolické. Tím vzejde jim opět nový život, nová osvěta, blaho časné i věčné. Pečlivostí sv. Otce Lva XIII. založena nyní katolická misie, a tím založeny opět katolické chrámy, školy a lid jest velmi přístupný učení katolickému, an vidí, jak dobročinné ústavy povstávají, jak katoličtí misionáři se obětují pro blaho a spásu pobloudilých duší. Ochráncem této misie jest nejsv. Srdce Pána Ježíše. Prosme tedy, aby toto nejsv. Srdce žehnilo této misii a apoštolským pracím obětavých kněží misionářských.

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsí vzdával a nyní v nejsv. Svatosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za rozkvět katolické církve v severních zemích, a na všechny úmysly, jež odporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zabraňte církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrono ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. 1891.)

Svatý Michaeli archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v září: Duchovní cvičení.

Trpělivost' a souzení jest nejlepším prostředkem Srdeci Ježíšověmu se zalibiti a s ním se spojití. (Giuliani.)

Můj Bože!

Ó jak rád budu umírat
dnes, zítra, v každé době;
mně teplem bude země chlad —
byť ledem hrob byl pozavát,
mně teplo bude v hrobě,

kde klid a mír se uhostí
v tu svatou zemskou hroudu.
Já vypív kalich hořkostí,
tam čekat budu s radostí,
až zavoláš mne k soudu.

A každý, kdo Tě miloval,
to, co já, cítit musí!
Kdo v Tobě měl svůj ideál,
nechť byl to chudák, nebo král,
ten pravdu slov mých zkusí.

Ó jak rád budu umírat!
Mně nelze spoustu vznětů
jak cítím je, na jevo dát —
však, až já budu umírat,
tož s Tebou na svém retu
můj Bože!

K. E. Vojíš.

Zaslíbení Pána Ježíše ctitelům nejsvětějšího Srdce.

Uvažuje P. Lm. Kovář, O. SS. R. (č. d.)

Díjná zaslíbení jsou dána všem všeobecně, jiná zvláštnímu stavu, nebo zvláštní úctě nejsv Srdce. Máme tudíž III. řadu zaslíbení:

7. »Dám stavu jejich potřebné milosti.«

8. »Budu jim v životě, ale zvláště v smrti bezpečným útočištěm.«

7. zaslíbení:

Stavu potřebné milosti.

a) Svobodným.

Abychom trochu alespoň poznali hlavní povinnosti stavů, rozdělíme stavy

ve dva hlavní a sice: a) svobodné, b) nesvobodné. V této úvaze přihlédneme bedlivěji k povinnostem svobodného stavu, v budoucí úvaze nesvobodného, t. j. osob ženatých nebo vdáných.

V tyto dva stavy dají se vtěsnati, ne-li úplně, tedy aspoň dosti přibližně všechny ostatní stavy (kněžím dáno zvláštní zaslíbení). Vdovci a vdovy mají, zajisté každý připustí, některé povinnosti společně se svobodnými, některé s nesvobodnými, pročež nebudeme se více o nich zmiňovati.

Pán Ježíš slibil: »Dám stavu jejich potřebné milosti.« z čehož následuje, že dá ctitelům svého božského Srdce jak svobodným, tak nesvobodným potřebné milosti. Když Pán Ježíš slibuje milosti potřebné jejich stavu, znamená to, že dá svobodným zvláštní pomoc, aby věrně zachovávali povinnosti stavu panického nebo panenského. Povinnosti mládenčův a panen valně se od sebe neliší, proto promluvíme společně o obou - a úvaha týká se obou, jak jinochů, tak panen. Všechny jejich hlavní ctnosti dají se krátce vyjádřiti těmito dvěma ctnostmi:

1. čistotou, 2. poslušností. Jiné ctnosti, které se tu a tam uvádějí (na př. známých 7, nebo kolik kdo chce P, pannám) snadno se podřídí jedné z uvedených dvou ctností. K oběma, čistotě i poslušnosti, dopomáhá nejsv. Srdce Páně svým ctitelům. Vizme nyní, jak!

1. Čistota. Všichni lidé mají na zemi tentýž úkol bez rozdílu stavu nebo povolání: Aby Pána Boha poznali, milovali, jemu sloužili a tím jednou byli spaseni. Ze tomuto povolání snadněji lze dostáti ve svobodném stavu, sotva kdo upře. Pán Bůh napomíná také mládež důrazně, by naň pamatovala od prvních dnů mladosti a nejen pamatovala, ale mu i sloužila. »Pamatuj na Stvořitele svého ve dnech mladosti své, prve než přijde čas trápení a přiblíží se léta, o nichž diš: Nelíbí mi se« (t. j. čas stáří a smrt sama). (Kaz. 12, 1.) Nejhlavnější příčina však u mládeže, že nepamatuje na svého Stvořitele i Vykupitele, Ježíše Krista, a lásku jeho božského Srdce k nim, je ta, že povrhne čistotou svého stavu a oddávají se nepravostem, které nejvíce zarmoucí jeho nejsv. Srdce. Jeho předrahá krev to byla, která obmyla je, on daroval jim roucho neposkvrněné, čisté, bělostné nevinnosti na křtu svatém.

Jeho zsinalostí uzdraveni a obmyti jsme od všeliké poskvrny, jeho bolestmi a hořkým utrpením čisti, ano svati učiněni jsme v koupeli křestné vody. Čistota panická a panenská čistota, nezbytně má býti dobrovolna. Není čistota panická ona, která je vynucena, že na př. pro chudobu zůstává panicem a pannou, nenalézáje příležitosti ku sňatku; nebo že není zdrav, nebo vůbec že mu nemožno vejiti v stav manželský. Ani ten, který se nežení aneb nevdává proto, že stav manželský vyžaduje velkých obětí a starostí různých, že zůstává »starým mláďencem aneb »starou pannou,« by tím volněji a svobodněji hověl chtičům, neřestem a nepravostem všelikého druhu. Ten není věru panicem, není pannou, jenž hlásá »svobodnou lásku« a ji též v životě uskutečňuje, nedbaje kletby Boží, předpisů své matky, církve svaté, proseb nejvěrnějších přátel a rádcův. Ani ten, jenž snad na venek před lidmi se střeží, by nepřišel do zlé pověsti, ale potajmu, kam nedohlédne oko lidské, dopatří však vševídnoucí oko Boží, oddává se nečistotě beze studu a hanby. Nikoli: Kdo takové věci činí, nebude vládnouti královstvím Božím, takového panictví a panenství je snad na papíře, ale vskutku, v pravdě, před Bohem více ho není. A nic nezpomůže nejčerstvější myrta a nejdražší věnec na hlavě nevěstině a nejjemnější závoj: všechny ty tretky nezakryjí černých skutkův a ohavné nečistoty skrývající se v srdci a duši tak řečených »panicův« a »panen.« Prává čistota panická a panenská je ona, jež byla dobrovolně vyvolena a uchována buď dočasně — až k sňatku, dle vůle Boží — »buď navždy, až do hrobu, až na věčnost. Proto líčí sv. apoštol Pavel pannu — což pravil i panicům — těmito krátkými sice, ale jadrnými slovy: »O pannách pak nemám přikázání Páně,« t. j. nedávám to jako přikázání

Boží zavazující pod hříchem těžkým, »ale dávám radu.« (1. Kor. 7, 25.) A co radí sv. apoštol, jenž sám radu úplně zachoval, zůstav panicem po celý svůj život? Žena nevdaná a panna myslí na to, co jest Páně, aby byla svatá tělem i duchem . . . « (tamtéž v. 34.) Svatá tělem i duchem je: býti čistou, panenskou dle skutečnosti (tělem), i dle myšlenek a žádostí (duchem). A Bůh nejsvětější pravil podobně o mládenci: »Mládenec (kráčeje) dle cesty své, také když se sestará, neuchýlí se od ní.« (Přisl. 22, 6.) To znamená: po které cestě kráčíš z mládí, kráčíš po ní i v stáří, vyvolil's cestu nepravosti, neřestí a ohavností do nebe volajících, trváš na ní, i když jsi sešedivěl. Zkušenost to dosvědčuje. Starci s bílými vlasy jako sníh, jednou nohou takoruka v hrobě, zkažení v mládí, mluví často řeči slychané pouze z úst nejzvrhlejších mladíkův. A stařeny necudné, zbavené v mládí své počestnosti a nevinnosti, bez zardění vypravují a vyučují nezkažené panny věcem, nad nimiž andělé prolévají slzy, kdyby byly s to, a peklo jásá celým sborem. Jaký tu rozdíl, co mluví Bůh nejsvětější o panické čistotě a panenské cudnosti, a jak hanobí lidé, tvorové tohoto nejsv. Boha, tuto ctnost! »Ó jak krásné je čistotné plémě ve stkvělosti« (t. j. neposkvřené v ctnosti): »nesmrtelná zajisté je památka jeho: neboť i u Boha známé (t. j. ve cti) je, i u lidí. Když přítomno je, následují ho: a když se vzdálí, žádají ho (t. j. touží po něm) a na věky korunované slaví vítězství, dobyvši odplatu bojů neposkvřených.« (Kn. Moudr. 4, 12.) — Když čistota panická je perlou drahou a vzácnou, tu na snadě, že mnozí se snaží připraviti o ni mládež. Zhýrali společníci a nestoudné společnice vycházejí za soumraku a za noci jako lupiči, by oloupili nevinné o nejdražší poklad. Proto, mlá-

denče křesťanský a panno, chcete-li uchovati ctnost a pokoj srdce, varujte se špatných společností, varujte se večerních nebo nočních toulek, varujte se i nebezpečných tanců, zábav, muzik. Při tanci se kope nevinnosti hrob, při chůzi domů — bez svědků když jdou — nevinnost se pochovává. Má-li se uchovati nevinnost, je třeba, aby žádosti smyslné a myšlenky špatné a řeči necudné se potlačovaly. Aby zvláště křesťanská panna zůstala čistota, musí bedlivě dbáti, by se neoddala marnivosti v oděvu. Sv. apoštol Pavel píše sv. Timotheovi (1. Tim. 2, 8—10.): »Chci tedy, aby muži se modlili na všelikém místě, pozdvihující čistých rukou bez hněvu a sváru. Podobně i ženy v oděvu slušném, stydlivosti a střízlivosti se ozdobující, ne kadeřavými vlasy, neb zlatem, neb perlami, aneb drahým rouchem: ale jakž sluší na ženy, kteréž ukazují pobožnost dobrými skutky.« A sv. Petr napomíná (1. Petr. 3, 3. 4.): »Jejichžto (žen totiž) ozdoba nebud' zevnitř splétání vlasův, aneb obkládání zlata, aneb obléčení šatstva: nýbrž člověk srdce, kterýž je skrytý (t. j. ozdoba jejich budiž uvnitř, v srdci) . . . « Slova ta sv. Petra jak Pavla platí nejen ženám vdaným, ale i svobodným; neb čemu v mládí přivykly, to činí v stáří. — Má-li jinoch či panna uchovati čistotu, musí se varovati zahálky. Všelijaké lelkování, besedování, chůze »na táčky« a přástvy a pod. zavdalo příčinu nejedněch nešťastných pádů. Pokouší-li ďábel pracujícího a pracovitého člověka, snaže se ho přivesti do hříchu, usiluje desetkrátě tolik, přivesti lenivého k pádu. Chceš-li, mládenče milý a křesťanská panno, uchovati čistotu, varuj se pých y. Ďábel byl čistým, neb nemohl tělesně hřešiti, byltě andělem z kůřů nejvyšších, a pýcha ho přivedla do pekla. Mnohý a mnohá miní, že není pyšným a přece je. Zkoumej

jenom své svědomí: nejsi pyšný, že jsou rodiče bohatí, snad vážení, dokonce je otec p. starostou či představeným; že máš pěkné šaty dle nejnovější »módy« či střihu, ten a ta jich nemá; že každý tebe zdraví z daleka; že jsi nejsličnější z celé dědiny: jak, když máš a třeba všechny tyto věci a ještě více, kterých jsem neuvedl, a povídáš sobě: hleď, jsem více než onen a ona, všechno na mne patří: pozor, dobrý pozor, ať tvá pýcha nepřivede tě k pádu. »Pýcha předchází pád,« a která dívka jmenuje se »padlá,« víme. — Když nic neodstraší tě, křesťanský mládenče a panno, bys se varoval nečistoty a necudných skutkův, odstraš tě alespoň hanba a bída a neštěstí, které přivádíš na sebe a na celou rodinu, vydav v šanc své panictví. V jisté osadě R. na Moravě byla bohatá, selská rodina. Asi před 3—4 lety přišel k nim čeledín do služby. Věc ta je známa veřejně v celé osadě i blízkém okolí. Slovo k slovu, skutek ke skutku, a nevinnost domácí dcery byla ta tam. Brzy plakalo panenství na kolébce. Matka dceřina ze zármutku se usoužila: pochovali ji na vánoce. Dítka následovalo babičku čili stařenku po 3 měsících. na onen svět, a když žali v létě obilí, uložili na hřbitov i matku — nešťastnou dceru. V půl letě 3 lidské životy vyžádal jediný pád! A podobných příkladů, milý mládenče a křesťanská panno, najdeš dost a dost. Uvaž naše přísloví: »Padlá panna, padlý panic — nestojí za nic.« Hanba a bída zde, nepokojné, rozervané svědomí, hřích, trest a těžký trest na onom světě! — Chceš-li uchovati čistotu, cti, miluj božské Srdce Páně. Máš-li alespoň trochu lásky k němu, ještě je naděje, ještě spása možná. Pravit sv. Bernard: »Sama čistota bez lásky je podobna lampě bez oleje.«

Roznítíš-li a udržuješ-li lásku k Srdci Páně ve svém srdci, zachováš jistě čistotu svého stavu. Pán Ježíš je neposkvrněným, odleskem Boha Otce, kolem sebe shromáždil samé panice a panny. Pomni na nejlahoslavenější jeho Matku, Pannu Marii, jeho pěstouna sv. Josefa, jeho předchůdce sv. Jana Křtitele, jeho miláčka sv. Jana, že andělé všude mu sloužili, objevující se v bělostných šatech. Hrůza před tresty a peklem někdy udrží před hříchem, ale láska k Pánu Ježíši, je-li zakořeněna v srdci tvém, nezhrěšíš. Nezhřešíš, když budeš cti, milovati Srdce Krista Ježíše, ale i když je přijmeš a s ním veškeren souhrn milostí, pomoci, darův a dobrodiní v nejsvětější Svátosti oltární. Chceš-li uchovati čistotu, přístupuj — ne pouze jednou v roce — ale více, častěji, dle možnosti ku stolu Páně. Andělský chléb dodá tobě síly, bys uchoval andělskou čistotu. Bez něho to nemožno! Světáci a světačky se ti vysmějí, budou na tě prstem ukazovati: necht, budou-li se smáti tobě na smrtelném lůžku, nebo ty jim, ukáže budoucnost. Pravdivé však je přísloví: »Kdo se směje naposled, ten se směje nejlépe.« — Chceš-li uchovati čistotu, patř na nejsv. Srdce Páně: veliká, trnová koruna obijímá, vine se kolem celého Srdce Ježíšova. To znamená, že jenom utřením a sebezapíráním a přemáháním udržíš se čistým, jak praví se v písni Šalomounově: »Přítelkyně má je jako lilie mezi trním.« Když je lilie v trní, mezi trním žádný se jí nedotkne, ona uchová se bílou, čistou, tak mládenec, jenž se i dobrovolných radovánek zřiká, sebe mrtví. Utikej se též ku královně panen, Matce nejčistší, která svou mocnou přimluvou vyprosí ti čistotu, lásku, pokoru a setrvání.

(Příště dále.)

Milostiv nám buď, odpusť nám, Pane!

„Jestliže odpustíte lidem hříchy jejich, odpustí i vám Otec váš nebeský hříchy vaše.“ *Mat. 6, 14.*

Bjistém muži se vypravuje, že prý po léta už nemodlil se »Otčenáš«; žehnával prý se křížem a začal hned se »Zdrávasem«; nemohl prý vysloviti páté prosby: »Odpusť nám naše viny, jakož i my odpouštíme našim vinníkům.« Ubožák! Nevěděl, nechápal, že jakmile člověk zhřeší, stává se dlužníkem Božím, vinníkem, a to tak velikým, že by ze svých sil jaktěživ nemohl dluhu onoho splatiti. Ubožák! Nevěděl, nechápal podstaty hříchu; nepomněl, že nejvyšší svatý a spravedlivý Bůh zjevil nám svou nejsvětější vůli, dal nám svatý zákon, dal nám přikázání a stále nám volá hlasem svědomí: »Konejte, co já poručím; nečiňte, co já zakazuji. Já vašim Stvořitelem, já vašim Pánem, já vašim Otcem, já vašim Spasitelem, já vaši poslušnosti žádám důkazem lásky. Odměnou vám bude blaženost věčná!« A hříšník odpovídá svou nepoddajností na toto láskyplné volání Páně: »Nebudu Tobě sloužiti!« Kdo pochopí bezbožnost této vzpoury? Jaká to opovázlivost, bouřiti se hříchem proti nesmírnému Bohu, proti němuž jest všecek svět jenom zrnkem prachu, všichni národové kapkou vody, pokolení lidské nicotou! (Is. 40.) Jaká to nespravedlnost!

Veliký milovník Boží, sv. Bernard, rozjímaje zlobu hříchu praví, že každý hřích žene útokem na nějakou vlastnost Boží: hněv na tichost Boží, lež na pravdivost, nenávisť na lásku, rozkoš smyslná na čistotu Boží. A takovéto bouřlivé počínání má přivoditi člověka ke štěstí? Ó té zaslepenosti! Ale tím není ještě podstata hříchu vyčerpána; vždyť hříšník Boha i zavrhuje. »Nebesa, slyšte,« praví Pán, »a ty země,

znamenej slova má: Měl jsem ditky, jež jsem něžně miloval; živil jsem je péčí největší, povznesl k důstojnosti nejvyšší, aby byly účastny mé přirozenosti. Jaká byla jejich láska? Zavrhly mne.« Jaká to opět zaslepenost, jaká zloba, zavrhnouti Boha, bytost nejdokonalejší, základ všeliké dokonalosti a blaženosti naší!

Ale ani tím ještě není vyčerpána podstata hříchu; mimo vzpouru proti Bohu, mimo zavržení Boha skrývá se ve hříchu i nejhorsší nevděk k Dobrodinci nejslechetnějšímu. Pán Ježíš pravil Židům: »Mnohé dobré skutky ukázal jsem vám z Otce svého. Pro který z těch skutků mne kamenujete?« (Jan 10, 32.) Touž otázku může Pán Bůh podati každému hříšníkovi: »Všecko, co máš, ode mne jsi přijal: rozum, vůli, srdce, svobodu, mysl, život. Všecko jsem ti dal, i Syna svého jednorozeného. A přece mě hříchem urážíš. Ublížil jsem ti? Můžeš si do mne stěžovati? Zasluhují má dobrodiní, abys mne hanobil? abys dal tvorů přednost přede mnou? abys se choval ke mně jako k nepříteli?« Duše hříšná, co odpovíš?

Už tedy tato podstata hříchu hlásá nám zjevně, že jest hřích největším neštěstím před Bohem; vysvitne pak pravda tato ještě zjevněji, povážíme-li, jak Bůh, ač věčná jest dobrota a láska, přísne hřích trestá. Pomněme andělů, pomněme prvňích rodičů v ráji, pomněme svatého kříže! Beránek Boží obětovaný přejasně nám praví, jak hrozný jest hřích, jak strašná urážka Boží, kdyžtě nemohla jinak býti shlazená, leč krví Pána Ježíše. Považme nad to, že i nyní mnozí lidé na věky hynou, do pekla vcházejí, protože pohrdli milostí Kristovou, a máme tuším s dostatek doloženo, že jest hřích největším neštěstím před Bohem.

Ubožák tedy onen člověk, o němž jsme svrchu pravili, že se vzpíral názvu »vinníka« a vynechával pátou prosbu Otčenáše, ba celý Otčenáš. My jinak si vedeme. Jsouce si vědomi hříchů, voláme skroušeně: »Odpusť nám naše viny — Milostiv nám buď — Odpusť nám, Pane!« Důvěrujíce v milosrdenství Boží, vyznáváme hříchy své ve svaté zpovědi a slyšíme ve jménu Páně slovo knězovo: »Já tě rozhřešuji od hříchů tvých ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého. Amen.« Ze pak srdce křesťanova má milovati i všechny své bližní, i ty, kteří zapomínajíce na Boha spásy své nedbají, prosíme i za ně, aby zatvrzelá srdce jejich roztála pod paprsky milosti Boží, aby i oni s Bohem se smířili.

Poblíž překrásného města Neapole v Itálii jest přepamatný klášter svatého Romualda — Camaldoli. Mnichové přísnou, snad nej přísnější řeholí vázání, za stálých modliteb, svatých zpěvův a služeb Božích činí pokání za hříchy světa vůkol sebe. Co dojemnějšího lze si pomyslití nad noční jejich modlitby kórové! Slovutný spisovatel Pavel Stieyele pravi o nich ve svých »Obrazech klášterních«: »Nahoře nebe, dole moře plno lodí, u nohou světové město Neapol, po levici sopka Vesuv, ohromná to kaditelnice ke cti Boží, odkudž za noční tmy dým a plameny ohně šlehají — jaké to okolí pro noční pobožnost, jaká to hudba k žalům Davidovým!«

Jako mniši kamaldolenští, tak i každá hodná duše křesťanská pamětliva jest ubohých hříšníkův, a volá i ve jménu jejich: »Milostiv nám buď, odpusť nám, Pane! Odpusť nám naše viny!« Avšak dokládá ihned: »Jakož i my odpouštíme našim vinníkům.«

* * *

Neodpustí nám Bůh hříchů našich, dokud ve hříchu svévolně trváme, dokud zlobu, hněv, nepřátelství v srdci proti

bližnímu chováme. Nám jest tak smýšleti a mluvití, jak smýšlel a mluvil božský Spasitel, jenž se na kříži modlil za své vrahy: »Otče, odpusť jim; neboť nevědi, co činí.« Nám jest tak si věsti, jak si vedl šlechtitý praesident americké republiky Ecuadoru, Garcia Moreno. Zemřel 6. srpna 1875, raněn 22 ranami. Když se ho ptali, zdaž svému vrahovi odpouští, pravil: »Už jsem mu odpustil.« Nejinak si vedl nevinný, zbožný král francouzský Ludvík XVI. Zemřel dne 21. ledna 1793 na popravišti. Poslední slova jeho byla: »Francouzové! Umírám nevinně. Odpouštím těm, kdož mi smrt připravili. Kéž nepřijde krev má na Francii!«

Nerikej nikdo: »Nemohu odpustiti.« Mohli jiní, kteří byli více uraženi a potupeni než ty. Proč bys nemohl ty? Bůh nežádá věci nemožných.

Nerikej nikdo: »Stála se mi veliká urážka.« Naplval ti nepřítel do tváří? Zbičoval tě? Zranil tvou hlavu trnovou korunou? Přibil tě na kříž? To vše trpěl Kristus Pán, a přece odpustil. Jsi větší než Kristus? Může tě kdo více urazití než Židé a katané Syna Božeho? Nerozžněval jsi kolikrát Boha měrou neskončenou, a neodpustil tobě? Kam bys se byl poděl bez milosrdenství Božeho?

Před lety žila ve španělském městečku ubohá vdova; měla jediného syna. Jednou večer přichvátala k ní sousedka a vypravovala zděšeně: »Hle, Manuele, strhla se rvačka mezi mladíky; jeden jest zabit — váš syn!« Jaká to rána mateřskému srdci! Hned chvátala spatřit mrtvého miláčka. Ve dveřích setkala se s mladým mužem. Byl na smrt bleďý, krví potřísněn. Volal zoufale: »Hle, Manuele, pronásledují mne, hledají mne, já jsem vrah. Pro Ježíše Krista spaste mne, skryjte mne v domě; zde se mne nenadají!« Jaká to hrozná prosba! Co činila nešťastná matka? Kynula mu,

zavedla ho do světnice a skryla pod postelí. V té už přinesli ji mrtvolu synovu a na touž postel položili. Padla na lože a plakala hoře nad synem. V noci vraha propustila, řkouc: »Odpustiž tobě Bůh, jako já ti odpouštím. Jdi, čiň pokání za svůj zločin!«

Jan Qualbert, urozený Florenčan, byl důstojníkem. Měl jediného bratra Hugona. Tento usmrčen od příbuzného. Jan přísahal mu krvavou pomstu. Setkal se s ním na Veliký pátek. Jan byl ozbrojen, vrah beze zbraně. I vrhl se zločinec k nohám Qualbertovým a prosil skroušeně: »Pro Ježíše Krista, jenž dnes všem odpustiv na kříži zemřel, smiluj se nade mnou!« Jan položil meč a pravil: »Ano, pro Ježíše Krista ukřížovaného odpouštím ti!« Ba přijal vraha za bratra,

pověsil vojenskou zbroj v nejbližším kostele u oltáře, vstoupil do kláštera San Miniceto a stal se velikým světcem.

Nebudtež nám nadarmo dány tak velebné příklady smířlivosti. Otče náš, odpusť nám naše viny, jakož i my odpouštíme našim vinníkům!

Ty, Pane, duše pronikáš,
Ty slabost síly naší znáš,
svůj s láskou na nás obrať hled,
an vracíme se k Tobě zpět.

Ach, zhřešili jsme zmámeně,
již vyznáváme skroušeně,
rač pro své jméno v nemoci
nám udělití pomoci.

Dej tělo kázní potírat,
dej pochotím se zapírat,
nechť zdravý duch se všeho vzdá,
co v sobě podnět hříchu má. (Sušil.)

Fr. Janovský.

PÍSNĚ LÁSKY.

Napsal J. St. Pavlík.

17.

Na den Povýšení sv. kříže.

«O magnum pietatis opus! Mors mortua
tunc est, in ligno quando mortua Vita fuit.»
(Offic. in festo Exalt. s. Crucis.)

Až na kříži já povýšený budu,
tu k sobě potáhnu vše zemské kraje —
děl laskavý náš Mistr, předvídaje
den smrti své, den největšího trudu.

Již teče svatá krev mu ze všech údů,
a jeho láska otvírá nám ráje . . .
Tou láskou zarputilé srdce taje
a pohan odříká se svého bludu.

Ó jak je láska Boží přemocnou,
že táhne k sobě duši v lásce živou
i tu, jež bez ní byla nemocnou.

Když, Jesu Kriste, zřím tvář Tvoji tklivou,
tu lito mně, že dosud jen tak málo
mé vlašné srdce Tebe milovalo.

18.

Na svátek Vtisknutí ran v tělo sv. Františka.

«Sancta Mater, istud agas — Crucifixi
fige plagas — cordi meo valide.»
(Sequentia.)

Co skrývá František tak úzkostlivý
v šat svůj, proč vyhýbá se lidským zrakům?
Jenž lásku Boží kázal rybám, ptákům,
sám pod habitem tají její divy.

Pět zlatých šípů vekláno mu v údy,
z ran Křížovaného pět lásky stfel;
tu František se svatou bází chvěl,
když na svých rukou, nohou proud zřel rudý.

On trnul ještě více v svaté hrůze,
když zřel i bok svůj krví skoupaný,
ta rána v srdci páčila ho tuze.

Ten oheň v ranách Krista schovaný
kéž uvnitř aspoň moje srdce zraní
a rozedchne mne k Boha milování.

Ušlechtilý plod křesťanské lásky k bližnímu.

Je pravá křesťanská láska k bližnímu mohutným jest stromem, jenž nové a nové větve rozprostírá a neustále ušlechtilé plody k užitku člověčenstva trpícího nese a že strom tento nejvíce církev katolická pěstuje a ošetřuje, vidno z následujícího příkladu.

V Tracadii, místě to okresu Nového Brunšviku v Sev. Americe, jest útulna pro nebohé malomocné pod správou řeholnic z Domu Božího a působíc již přes půl století, poskytla četným nebožákům těmto, při jejichž pohledu člověk se hrůzou oťese, všeho jen možného ulevení a ulehčení. Ústav tento zaslouží, aby ve známost všech vešel, neboť náleží k nejušlechtilějším plodům křesťanské lásky k bližnímu.

Založen byl roku 1844. původně na ostrově Scheldrake; pro nepříznivou polohu však přenesen jest do Tracadie. Nynější představená, vel. sestra St. Johnová, věnuje se již celých 26 let těžkému, ale velezáslužnému povolání, péči o malomocné, jakož byl nezapomenutelný P. Damian Deveuster na ostrově Molokai byl činil. S ní nalézá se 16 sester v ústavě; tyto řeholnice zbudovaly ze svých skrovných prostředků lazaret, zařídily pro nebohé malomocné útulný a příjemný příbytek, v němž v krutých zimách o stejnoměrné teplo pečují, vytápěním 20 kamen.

Čtějice líciti hroznou nemoc malomocenství, nemáme dosti slov. Celé tělo takého ubožáka jest oteklými, boulemi, vyrázkou osklivou co nejhrozněji znetvořeno, a hrozný zármutek hledí z opuchlých očí ubohých obětí hrozné této nemoci.

Obzvláště trudný pohled jest na čtyřleté děvčátko, které nemoc tak znetvořila, že obličej není k rozeznání, podobá se

spíše hlavě lva s bujnou hřívou. Jiným vyteklo oko, jiným odpadly prsty anebo jiný úd, a každé tělo musí pevně ob vazky svázáno býti, aby hničící a hnisající údy se pospolu udržely. Nemocní necítí vždy velikých bolestí; někdy propukne nemoc rychle a skácí nemocného do hrobu, někdy trvá více let, ba jsou příklady, že ubozí malomocní i vysokého stáří se dočkali. Tak byla tam mezi nemocnými i stařena 82 letá mající, na níž již před 50 lety známky malomocenství se objevily. Již při založení ústavu r. 1844. na ostrově Scheldrake byla mezi ošetřovance přijata, po nějakém čase však zase, poněvadž se stav její značně zlepšil, propuštěna. Toho času porodila manželé tři dítky, z nichž jedno v lazaretě zemřelo, druhé úbytim podlešlo, třetí však úplně zdrávo bylo. Roku 1880. přišla ale žena ta zase do ústavu zpět, neboť hrozná nemoc zase u ní propukla. Smutné jest na ni podívání. Stařím i nemocí skličena jsouc, svíjí se v bolestech nemoci své, časem však ztrácí cit tak úplně, že ani sebe silnější proud elektrický nepocituje.

Mezi členy ústavu patří i dva bratři již přes 70 let staří, třetí bratr již tamtéž zemřel. Byl otcem tří synův a dvou dcer, kteřížto všichni na malomocenství zemřeli. I potomci jejich propadli hroznému nemoci malomocenství. Jinde vidíme zase matku s třemi dětmi, všichni stejně nemocní.

Nyní jest v ústavu 22 nebohých nemocných. Patří k nejnížší třídě lidské společnosti a lze mezi nimi viděti všechny stupně stáří od dětí až ke starcům. Minulá zima byla poslední, kterou ubozí v lazaretě ztrávili, neboť vláda okrsku tohoto vystavěla veřejným nákladem novou prostornou budovu na návrší s pohledem na velebné moře,

docela z kamene, a zařídila všim možným pohodlím pro nemocné. Uznávajíc záslužnou činnost řeholnic, zřídila jim vláda celé jedno křídlo budovy za obydli úplně dle jejich přání. Základní kámen k budově této položen jest 15. května roku předešlého. K útulně této přidala vláda 16 jiter dobré úrodné půdy.

Ošetřovanci ústavu jsou od ostatního světa úplně odloučeni. Přátelé jejich smějí je sice navštěvovati, s nimi mluvíti, jenom jich se dotýkati není dovoleno, neboť se tím lehce zkáza přenáší.

Nemocní mají dobrou chuť, dobře zažívají, ba také v pokrmech si rádi vybírají, věduce, že vláda všecky výlohy sama platí. Jeptišky mají bohatou, všemi možnými léky zásobenou lékárnu, neboť malomocní velmi rádi lékův užívají.

Dohled na nemocné mají jeptišky ve dne v noci, neboť ani minutu nesmějí zůstat bez dohledu; vždyť mnozí z nich jsou úplně bez vlády, nemohouce sebou ani pohnouti, a musejí jako děti ošetřováni a krmeni býti.

Že vzduch v ložnicích nemocných v noci úplně otrávený jest a že zdravému člověku jen s největším sebezapřením tam dliti možno — rozumí se samo sebou při povaze tak hrozně a zapáchající nemoci, a přece musejí ubohé řeholnice noc co noc hrozný tento vzduch vdýchat. Jak často asi upírají tyto rekovné oběti lásky křesťanské zraky své na kříž, jak často asi připomínají sobě hrozných úzkostí Pána našeho v zahradě Getsemanské. Vždyť jen kříž Páně síli je v tak těžkém jejich povolání.

Ráno v 7 hodin jest ranní modlitba, potom mše svatá v kapli, od oddělení mužského skleněnou stěnou oddělené. Po té se síně nemocných větrají a čistí a nemocným snídaně dává.

Ve všech koutech ústavu panuje čistota co největší, proto se všudy neustále myje a drhne; neboť čistota jest

v takých nemocnicích první podmínkou jak pro ulehčení nemocným, tak pro zamezení nákazy zdravým.

Za posledních dob nevyskytuje se nákaza tato tak zhusta, jako bývalo dříve. V posledních 26 letech ošetřovala útulna dohromady 125 malomocných, z nich v čase tom 24 zemřelo.

Ústav tento jest vládou úplně vydržován, tak že nepotřebuje podpory dobrodincův. Tak ze semene milosrdenství, zasetého řeholnicemi, vyrostl strom, jenž pod ochranný svůj stín přijímá všecky, hroznou nemocí malomocenstvím stížené, a oslazuje jim, pokud možno, tento bidný život. Že při tom jeptišky i na srdce ubohých a mysl jejich blahodárně působí, že je k trpělivosti a odevzdanosti do vůle Boží nabádají a k dobré smrti připravují, rozumí se samo sebou, tak spojují tyto andělské ošetřovatelky dobrodiní tělesné s dobrodiním duchovním.

Ejhle, jak se církev katolická ujímá malomocných, největších to ubožáků, kteří jiným na obtíž jsou a vyvržení bývají ze společnosti lidské. Ústav tento není jediný svého druhu. Slavný P. Damian založil na ostrově Molokai celou osadu pro malomocné a vytrval u nich až do své smrti. Mnoho let obětoval se službě jejich, byl jejich knězem, lékařem, ošetřovatelem, sluhou, řemeslníkem, hrobařem, zkrátka byl všem vším učiněn. Konečně i jej sklátila neúprosná nemoc do hrobu. Misto po něm převzal ochotně neméně hrdinný jeho bratr, rovněž kněz.

V Číně, kde se malomocenství co nejčastěji vyskytuje, ujali se ubožákův otcové Tovaryšstva Ježíšova, Jesuité, založili útulnu pro ně a s pomocí Boží podarilo se jim i mnohé uzdraviti. Tak pracuje církev katolická na umírnění bídy lidské, tak koná poslání své na věčnou a časnou spásu člověčenstva. A přece tak mnohý, jenž za celý život

skoro ničím neprospěl lidstvu; jenž mnohdy na obtíž, ba ku hanbě jiným byl, rád se otírá o církev, kněžstvo, řeholníky a jeptišky a slinou pokáletí chce oděv jejich věda, že se mu za to nic zlého nestane. To je podlost stupně nejvyššího; na bezbranné se sápati dovede každý zbabělec. Svět velebí tak mnohého, jehož zásluhy jěn pochybné ceny jsou, o pravých přátelích a dobrodincích lidstva, kteří po celém světě chudých, nemocných a opuštěných se ujímají, o těch neví se ničeho, ba vědět nechce, to je ta spravedlnost našeho osviceného století.

Proto uveřejnili jsme řádky tyto, abyste, křesťanští čtenátové, poznali obšáhlé a blahodárné působení katolických řeholníkův a řeholnic, abyste si proto svých ráďův a kněžstva vážili, jich se

zastávali a zejména modlitbou tyto anděle lásky křesťanské podporovali.

Svět oslavuje a stkvěle odměňuje slavné vojevůdce, kteří mnoho bitev vyhráli, mnoho krve prolili, odměňujte aspoň modlitbou i vy hrdinné vůdce ubohých opuštěných malomocných, kteří největšího vítězství dosáhli, vítězství nad sebou, kteří sami na sebe zapominajíce, jen Krista vidí v trpčích spolubratřích a také jim jako Kristu slouží. Ne životy ničítí jest jejich heslem, ale životy zachovati; všem, kdož potřebni toho jsou, dobře činiti, tělesně je ošetřovati, duše jejich k Bohu véstí, a to vše bez ohledu a naděje na odměnu, jedině z lásky čisté, jen Boha si přeji mítí jedinou odměnou. Proto modlete se za tyto hrdiny lásky křesťanské k bližnímu.

Boh. Hendl.

Katakomy římské

jasný důkaz pravosti svaté naší církve.

Píše *Boh. Hendl.* (Č. d.)

Svaté Svátosti.

Dosud probrali jsme apoštolské vyznání víry a viděli, že dle svědectví katakomb staří křesťané právě tak věřili v jednotlivé články vyznání tohoto, jako nás až posud věřiti učí naše sv. církve katolická. Mimo učení zanechal Kristus Pán církvi své i prostředky posvěcení, sv. svátosti, jimiž se naši duši té milosti ospravedlnění a posvěcení dostává, již nám byl utrpením a smrtí svou zjednal. Jinými slovy: svatými svátostmi přivlastňujeme sobě ovoce vykupitelské oběti Spasitelovy, milost Boží, očistění a ospravedlnění duše naší, aby tak věčného spasení dojití mohla.

Dříve však nežli rozebíratí budeme

otázku, zdaž prvotní církev křesťanská právě ty a právě tolik svátostí měla, jako my, musíme ještě jednou poukázati na přepečlivou snahu prvotních křesťanů, učení o sv. svátostech co nejvíce v tajnosti chovati. Bylyť jim sv. svátosti i co do obsahu, i co do formy jejich udílení, tuze posvátnými, než aby o nich veřejně ve shromážděních před nezásvěcenými, anebo docela před pohanskými soudci rozmlouvali; i vyobrazeními a nápisy chránili se předposvátné tyto úkony ve známost židův a pohanův uvéstí, neboť se musili obávatí posměchu a zneuctění co největšího. Proto rozmlouváno bývalo o sv. svátostech zjevně jen před věřícími; před katechumeny jenom v obrazech a podoběnstvích. I malíři a sochaři musili

se obyčejí tomuto podrobiti a směli učení o sv. svátostech jenom obrazně líčiti, ba i v nápisech musilo se buď o nich úplně mlčeti, anebo jen způsobem, věřícím toliko povědomým, o sv. svátostech jednati. Proto nenalezáme v katakombách slova: křest, pokání, nejsvětější svátost oltářní atd. nikde napsána ani vyryta; buď jsou pojmy tyto zahaleny ve výrazech, jichž význam toliko věřícím povědomý byl, anebo se o nich úplně mlčí, a na místo slov užívá se obrazův. Takové výrazy a obrazy bychom nyní velmi těžko mohli rozluštit, kdyby nám již sv. otcové ve spisech svých obsah jejich nebyli vyložili.

Jak nutné však bylo, aby učení o sv. svátostech v tajnosti se chovalo, vidíme z následujícího příběhu: Za císaře Diokleciána žil v Římě jakýsi Genesisius, mistr umění divadelního. Jednoho dne chtěl k obveselení císaře, jenž byl urputným nepřitelem křesťanů, na jevišti nápodobiti posvátné úkony křesťanů. Položil se totiž uprostřed jeviště na zem a stavě se nemocným, žádal pokřtěnu býti slovy: »Ó běda mně, cítím se nemocným a přejí si ulehčení.« Ostatní herci odpovídali: »Jak pak ti máme ulehčiti, když jsi tak těžký. Či máme jako truhláři kus těla tvého ohoblovati?« To se rozumí, povstal po slovech těchto náramný chechot mezi lidem. Genesisius odpověděl: »Ó vy bláhovci, chci jako křesťan umřítí.« »A proč?« tázali se druzí. »Abych onoho dne jako utěčenec v Bohu nalezen byl.« (Zde vidíme, v jaké výrazy křesťané halili učení o křtu svatém. Genesisius byl syn rodičů křesťanských, a zajisté od nich trochu známosti o sv. svátostech měl.) Potom posadili se k němu dva herci, jeden představoval kněze, druhý exorcistu. Tu však Genesisius na vnuknutí Ducha sv. opravdu uvěřil. Když pak se ho oni dva tázali: »Proč pak jsi synu pro nás poslal?« Tu odpověděl jim ne

již jako herec a komediant, nýbrž s celým věřícím srdcem: »Poněvadž toužím milost Boží (tak jmenovali sv. křest) přijmouti, zkrze niž budu znovu zrozen a od bídnoti mých hříchův očistěn.« Potom pokřtili jej na posměch křesťanů. Když pak jej oblečeného v roucho bílé před císaře vedli, tu Genesisius stoje uprostřed silným hlasem zvolal: »Slyš císaři i celé vojsko i vy mudrci i lidé celého města! Vždycky jsem se otřásl, když jsem jen křesťanské jméno jmenovati slyšel a všem jsem se rouhal, kteří ve vyznání tomto setrvávali. Já jsem i rodiče své i příbuzné pro toto jméno zavrhl. Avšak nyní toho srdečně lituji, že jsem tak bloudil a jméno svatých lidí tak nenáviděl; neboť hleďte, já zpupný vojin přišel jsem dost pozdě k poznání a účtě pravého krále.«

Když to Plautin, prefekt městský, uslyšel, dal Genesisia na místě popraviti.

Z tohoto příběhu zázračného obrácení a pokřtění vojáka Genesisia vidíme, jak pohané křesťany opovrhovali a učení jejich a sv. svátosti v lehkost brali a jak tedy křesťané co nejvíce na pozoru se míti a sv. tajemství před očima pohanů ukrývatí musili.

Svatý křest.

Že Kristus Pán apoštolům přikázal křtiti a že apoštolové vskutku křtili, víme z Písma svatého. I v katakombách nalézáme důkazy o křtu sv. a jeho účincích v duši, jak tomu učí naše sv. církev. Tak zní jeden nápis: »Zde jest odpočinek Fortunatiana, jenž znovu-zrozen jsa nebeskou vodou, žije na věky.«

Jinde čteme: »Zde spí Achillia, před krátkým teprv časem osvícená; dosáhla věku 1 roku a 5 měsícův a zemřela v pondělí 23. března.«

Jiný nápis zvěstuje: »Zde odpočívá v pokoji, Konstantia znovu-zrozená.«

Zase jinde: »Zde pohřbena jest Cyriaceta. Žila 20 let a 1 den a zemřela jako znovuzrozená a panna.«

Z těchto nápisů vysvitá vira prvních křesťanů v znovuzrození duše křtem sv., jakož i my nyní vyznáváme.

Na místě slova křest užívali staří křesťané slova »milost.«

Tak zní jeden nápis z r. 278.: »... jenž milost Pána našeho obdržel.« Jiný praví: »...jenž zaslouženě milost Boží obdržel.«

I slovo věřící přichází v nápisech náhrobních.

Vidno z nápisu následujícího: »Florentinus připravil tento hrob svému zasloužilému synovi Apronianovi, jenž rok a 9 měsíců žil; i viděl jej v den smrti jeho a opustil svět jako věřící.«

Den sv. křtu jmenovali »den přijetí,« t. j. do počtu věřících.

Tak čteme na jedné desce: »Eufrosina svému drahému choti Kampanovi, jenž s ní 12 let, 2 měsíce a 5 dní žil; ode dne svého přijetí žil ještě 57 dní,« t. j. po křtu sv.

V prvních dobách křesťanství zavlád u obrátců přes veškerý odpor církve zlovyk, že odkládali s křtem až na smrtelnou postel. Vysvitá to z mnohých nápisů, které nám praví, že mnozí i dospěli za krátký čas anebo hned po sv. křtu zemřeli. O mnohých se praví, že ani posud bílé roucho křestní neodložili, že tedy zemřeli v témdni po sv. křtu.

Tak na př. čteme: »Odešel na věčnost ve svém bílém rouše.«

O jiném se praví: »I odložil své bílé roucho, které 8 dní nosil u svého hrobu,« t. j. vzal si je do hrobu.

Netoliko nápisy, nýbrž i obrazy na stěnách poukazují na křest sv. a jeho blahodárné účinky.

V katakombě sv. Kallista viděti jest tento obraz: »Děcko stojí ve vodě a

kněz klade mu ruku na hlavu,« t. j. křtí je.

Jinde viděti jest jako vzor křtu sv. křest Kristův. Kristus Pán vystupuje z vody, Jan podává mu ruku, a nad Pánem poletuje holubice.

Jinde vidíme dva jeleny, ani dychtivě pijí vodu, vycházející ze skály, na níž stojí beránek. Obraz tento značí touhu katechumenů po spasitelné vodě křtu sv.

Krásný a významný obraz křtu sv. ze třetího století jest tento: Uprostřed stojí Kristus jako dobrý pastýř s ovečkou na bedrách. Po obou stranách jsou skály, z nichž se prýští voda. Vodou touto křtí apoštolé, Pánem vyslaní, věřící v podobě oveček, kdežto nevěřící, rovněž v podobě ovcí, se ode křtu odvracují.

V katakombě sv. Kallista vidíme obraz, na němž muž u řeky sedí a udicí rybu vytahuje. Kdo by nemyslíl při pohledu na obraz tento na slova Spasitelova k Petrovi: »Od této doby budeš lidi lovit.«

Písmo sv. rozumí vodou rozličné národy země. Křtem svatým mají se z těchto národů přiváděti věřící ku božskému Spasiteli a přijímati do jeho sv. církve.

Obrazem křtu sv. bylo také starým křesťanům zachránění Noema a rodiny jeho v potopě. Sv. Petr poukazuje k tomu ve svém listě (1, 3. 20), kde praví, že »Ježíš vstoupiv po smrti do předpekli: kázal těm duchům, kteří byli někdy nevěřící, když očekávali trpělivosti Boží, za dnů Noe, kdy dělán byl koráb, v kterémž málo, to jest osm duší zachováno jest skrze vodu, jakož i Váš nyní podobného způsobu křest spaseny činí.«

V katakombách zřítí jest mnoho obrazů s Noemem a archou.

I zázračný přechod Israelitů přes moře rudé byl prvním křesťanům obrazem

posvěcení křtem sv. Pomýšleli při tom na slova sv. Pavla, říkujícího: »Otcové naši všickni pod oblakem byli a všickni moře přešli a všickni od Mojžíše pokřtěni jsou v oblace a v moři.« Obraz tento nalézáme zhusta na mramorových sarkofágech.

I voda, již na rozkaz Boží Mojžíš ze skály lidu na poušti vyvedl, značila jim křest sv. I takové obrazy lze viděti.

Z toho všeho vychází na jevo, že staří křesťané dle učení apoštolského křest za svátost uznávali a jemu tytéž spásnosné účinky posvěcení a očistění duše připisovali jako my, že i u nich jako u nás křest sv. byl branou, již se do církve vchází, že byl u nich jako u nás svátostí nejprvnější a nejpotřebnější, svátostí duchovního znovuzrození v Kristu k životu věčnému.

Svaté birmování.

Že by byl Kristus Pán apoštolům přikázal birmovati, toho se v Písmě sv. sice nedočítáme, za to však nám Písmo sv. neklamný důkaz podává, že již sv. apoštolé birmovali, že tedy zajisté jak rozkaz, tak moc k tomu od Pána obdrželi; neboť není všechno v Písmě psáno, co Spasitel jim činiti přikázal. V knize skutkův apoštolských (8, 14—17) čteme, že apoštolé uslyšeše, že Samaři přijalo slovo Boží, vyslali tam Petra a Jana a že tito přišedše, vzkládali ruce na pokřtěné, aby přijali Ducha sv., neboť nebyl ještě na ně Duch sv. sestoupil, nýbrž byli pokřtěni ve jménu Ježíše Krista. I vzkládali na ně ruce a oni přijali Ducha sv. Co sv. apoštolé konali, to konali a konají až posud nástupcové jejich, biskupové svaté církve katolické.

Tertullian mluví o třech svátostech, které v církvi prvotní novokřtěncům se po sobě najednou udělovaly, t. j. křest, birmování a nejsv. svátost oltářní. Pravi totiž ve spisu svém »O křtu« následně:

»Tělo se omývá, aby duše byla očistěna (křest); tělo se maže (sv. olejem), aby duše posvěcena byla; tělo se znamená (sv. křížem), aby duše utvrzena byla; tělo se vzkládáním rukou zastíňuje, aby duše Duchem sv. osvěcena byla (sv. birmování); tělo přijímá tělo a krev Páně, aby duše Bohem nasycena byla (sv. přijímání).

V církvi prvotní uděloval biskup věřícím hned po sv. křtu i svátost birmování, při němž užívali slov: »Znamení přijetí Ducha svatého.« O tom píše sv. Cyrill Jerusalemský v listě svém k Jubajanovi, řka: »Pokřtěni předvedeni bývají představeným církve (biskupům), aby modlitbou a vzkládáním rukou přijali Ducha sv. a pečeti Páně dokonání byli.«

Proto také nazývali zprvu sv. birmování »pečeti Páně,« nebo »zpečetění čela« i »vzkládání rukou,« anebo »tajemství pomazání,« také »sakrament či svátost křížma,« »znamení Kristovo,« kteréžto výrazy se dobře k sv. birmování odnásejí.

Avšak i náš výraz »birmování,« latinsky »Confirmatio,« tolik co »utvrzení,« býval v užívání. Nazývali svátost tu »utvrzení ve vyznávání víry,« kterou na křtu Páně byli přijali. Takového utvrzení potřebovali měrou svrchovanou, aby pevně při křtu stáli ve všech protiventství a mukách v okovech a poutech, v životě i smrti.

I v katakombách vidíme mnoho nápisů, svědčících o sv. birmování.

Tak čteme: »Znovuzrozené Picentii, kterou papež Liberius zpečetil,« t. j. birmoval.

Poněvadž při sv. birmování biskup znamení sv. kříže na čelo birmovance vtiskl, užívalo se i tohoto výrazu k označení svátosti samé.

Tak psáno jest: »Obdržel kříž,« t. j. byl birmován.

Ve starém vatikánském coemeteriu čtete nápis: »Tyto nebeským paprskem očistěné ovce znamenají pravice velebně z e. Sem pojď člověče z vody znovuzrozený, kam tě volá Duch svatý, abys přijal náplň jeho darů, a byv křížem poznamenán, uč se, pamatuje na toto místo, ještě více utíkatí před bouřemi tohoto světa.«

Z tohoto památníku lze souditi, že

biskup hned po křtu sv. birmoval a že čelo sv. křížem znamenal a při tom taže slova říkal, jako posud: »Znamenám tě znamením kříže.« I o darech Ducha sv., jež birmovanec ve svátosti birmování dostává, je zde řeč. Srovnává se tedy naše učení o svátosti birmování s učením a obyčejem církve prvotní a proto jest jedině pravé, jedině apoštolské. (Příště dále.)

Na slavnost Narození blahoslavené Marie Panny.

„Jakob pak zplodil Josefa, muže Marie, z nížto se narodil Ježíš, jenž slove Kristus.“ (Mat. I, 16.)

I. knize Mojžíšově v 5. kapitole čtete, že když se narodil Noé, otec jeho Lamech z vnuknutí Ducha svatého radostně věci prorokoval o synáčku svém a pravil: »Tento nás potěší v pracích rukou našich na zemi, kterou Hospodin zlořečením stížil.« A proroctví to se uskutečnilo. Neboť když Hospodin potopou veskerou zemi zahubil, Noé jediný nalezen tak spravedlivým a svatým, že hněv Boží se ho nedotekl a že rodina jeho stala se novým a požehnaným semeníštěm pokolení lidského. Nad to dáno Noémovi také příslibení, že nikdy již více ani země ani rod lidský, ani zvířata podobným trestem nebudou zahlazena. A na znamení a svědeckví příslibení toho postavil Hospodin na obloze nebeské sedmibarevnou duhu a pravil: »A bude duha na oblacích a budou viděti ji, i rozpomenou se na smlouvu věčnou, která učiněna jest mezi Bohem a všelikou duší živou všelikého těla, kteréž jest na zemi.«

A co pravil Lamech o synu svém Noémovi, zdaž neplatí a nespnilo se mnohem více také o Marii Panně, jejížto narození dnes sobě připomínáme? Nečtete sice nic ve sv. evangeliích, co by byl pravil otec Joachim při narození jejím, ale v tom téměř všichni církevní učitelé za jedno jsou, že i rodičům blahoslavené Marie Panny od Ducha svatého zjeveno bylo, kterak ditko to, jimž je Bůh obdaril, radostí naplní anděly i lidi,

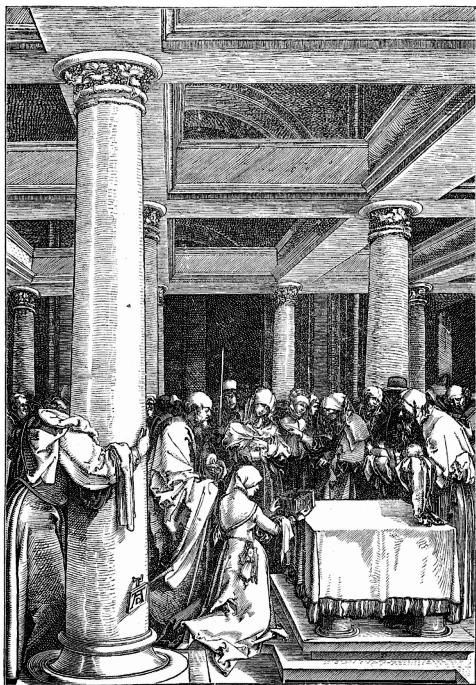
tak že i oni právem říci mohli: »Tato (dcera) nás potěší v pracích rukou našich na zemi kletbou stíženě.« A vsutku, kde jest člověk ten, kterýž by nikdy žádného zármutku nepocítil? Ať nedíme nic o těch rozličných, mnohonásobných trápeních, kterým následkem prvotního hříchu podrobno jest tělo naše, zdaž nemuselo již první rodiče naše i vsecky potomky jejich nevýslovně trápití, že ztratili milost Boží? Zdaž i lidi nejobohabojnější nemuselo nevýslovně trápití pomyšlení a pravda ta žalostná, že nebe, jež mělo údělem jejich býti nekonečně blaženějším nad ráj, pro ně se zavřelo? A zdaž i dobří andělé Boží, kteří nás lidi milují, nemuseli se rmoutiti nad provinou a pádem prvích rodičů našich pro smutné následky hříchu jejich? Ó zajistě! Avšak v zármutku tom zdaž nám není narození blahosl. Marie Panny jako duha nebeská, kteráž potěšila Noéma? »A bude duha na nebesích,« pravil Hospodin Noémovi, »a budu viděti ji a rozpomenou se na úmluvu věčnou, která učiněna jest mezi Bohem a všelikou duší živou všelikého těla, kteréž jest na zemi.«

Ale což, když se narodila Maria Panna? Ó tu z narození jejího radovali se nejen rodiče její, tu z narození jejího radovali se také praotec a pramáti naše, neboť Hospodin se rozpomenul na příslibení své a dal se naroditi dítěti tomu, jež mělo potřítí hlavu svůdce pekelného ne sice samo, ale tím, jehož bude matkou, a jenž zlořečení obrátí v požehnaní.

Či kdo že jest to ditko, jehož narození dnes slavíme? Jest to ditko bohabojného Simeona a sv. Anny, ale jest

to ditko nejšťastnější a nejpožehnanější, kteréž mezi všemi lidmi jedině vyvolil Bůh Otec za matku věčného Syna svého

blah. Panny Marie, posléze praví: »Jakob pak zplodil Josefa, muže Marie, z nížto se narodil Ježíš, jenž slove Kristus.« A

Joachim a Anna obětují své dítě ve chrámě.

a Spasitele světa! A to jest to požehnání, kteréž nám přineslo a kteréž nám krátce sice, ale významně připomíná svatý evangelista Matouš, an vypisuje rod

protož: Zdráva buď, Maria, milosti plná, požehnána Ty mezi ženami pro nejpožehnanější plod života Tvého, zdráva nyní a vždycky po věky věkův! Amen. . F. K.

Svatý Petr Klaver, otrok černých otroků.

Podává Fr. Janovský. (Č. d.)

III.

Sv. Petr Klaver v nemocnicích. Ministrem a novicmistrem v koleji kartagenské. Obraci kacíře, mohamedány. Ujímá se odsouzcených.

iděli jsme. co času věnoval sv. Petr Klaver svým milým černochům; ostatní volné chvíle strávil většinou v nemocnicích sv. Šebastiána (u milosrdných bratří) a sv. Lazara.

Nemocnice milosrdných bratří bývala zejména za dob válečných plna a plna; bratří sotva stačili; náš světec pomáhal jim, seč byl. Chodil od nemocného k nemocnému, žehnal je svatým křížem, těšil, připravoval ku přijetí sv. svátosti, zaopatřoval je, sloužil jim mši svatou, stlal jim lože, oblékal je, umýval, krmil. Milosrdní vyznali upřímně, že by čtyřicet ošetřovatelů sotva tolik vykonalo, co sv. Petr sám; býval uvítán jako anděl Boží. Jako svým nemocným černochům, líbal i zde rány ubožáků; prokázal tuto přepokornou službu hrdičné lásky zejména jednomu, jemuž údy již uhnívaly; předpověděl mu, že neumře, napomínal ho, aby už nehřešil, prosil ho, až jednou vejde do radosti nebeské, aby za něho u Boha orodoval. Člověk ten skutečně ozdravěl, ale oslepl, aby mu byla vzata příležitost k novým hříchům. Kdykoliv se s ním sv. Petr setkal, upomínal ho: »Až budeš v nebi, oroduj za mne!«

Nemocným, kteří onemocněli pro svůj pustý, nestoudný, nemravný život, věnoval zvláštní péči a pozornost, aby alespoň duše jejich zachránil. Říkal: »Léčení vaše působí vám bolesti; než co jsou tyto bolesti časné proti věčnému trestu! Ejhle, jak klama a ošemetna byla vaše chvilková rozkoš! Ovšem i ctnostný život jest spojen s utrpením; avšak utrpení toto jest šlechetno pro pramen, z něhož vyplývá, pro lásku Boží; jest sladko pro útěchu, kteráž je doprovází; jest drahocenno pro odměnu, kteráž následuje; kdežto zdanlivá příjemnost nepravosti zůstává jen hanbu a trpkosť.«

Nemluvil nadarmo. Sebe horší hříšníci ozdravivše, žili život bohumilý.

Přes všecko své zaměstnání dbal sv. Petr své řehole tak věrně, že pater rektor neměl nad něho spůsobilejšího kněze. Jež by ustanovil svým ministrem v koleji kartagenské. Stal se tedy náš světec ministrem. Úřad ten jest v Tovaryšstvu Ježíšovu nad míru důležitý; jesti ministroví s rektorem bdíti nad kázní domácí a nade všim pořádkem. Sv. Petr, který se pokládal za otroka otrokův, neměl se ovšem hodným takového vyznamenání; ale v duchu svatě poslušnosti podrobil se; viděl, že se mu naskytá nová příležitost ke skutkům lásky. Jsa ministrem, učinil ze sebe pokorného sluhu svého domu.

Po čase svěřen mu nový úřad — stal se novicmistrem bratří laiků.

Jak často se stávalo, že lidé, kteří se vypravili do Ameriky za zlatem a bohatstvím, poznali, že se zklamali! Mnozí z nich vrátili se do Evropy, jini však rozhodli se, že jinde budou štěstí svého hledati, pravého štěstí, duševního štěstí — v klášteře. Takovito hlásivali se též do Tovaryšstva Ježíšova, a bylo jich tolik, že mimo noviciátu v městě Thonze zřízen též noviciát v Kartageně; zde stal se sv. Petr Klaver jejich představeným, novicmistrem.

Přičinil se ze všech sil, aby těmto nastávajícím spolubratřím vstívil ducha řeholního, ducha zbožnosti, pokory sebezapření, poslušnosti. Svá slova, své naučení potvrzoval jim svým svatým příkladem a získal takto Tovaryšstvu Ježíšovu mnoho zdárných bratří laiků. Byli mu z té duše oddáni a přeochoťně provázeli ho na pochůzkách do nemocnic a k otrokům.

Když byl úřad novicmistřův později svěřen jinému knězi, věnoval se sv. Petr z té duše opět lásce k bližnímu.

* * *

V nemocnici sv. Lazara leželo mnoho malomocných. Hrozná nemoc strávila maso jejich, že bylo holé kosti viděti; málokterý měl uši, nos; tvář z polovice shnila, prsty opadaly; všecko ostatní tělo hnisající vřed. Hrozná to podívaná, hrozný zápach. Zhrozil-li se však každý,

nezhrozil se sv. Petr Klaver; pobyt u malomocných býval mu potěšením a rozkoší. Ovšem i zde první péči věnoval nesmrtelné duši, aby s Bohem smířena a děsným malomocenstvím jako ohněm očistcovým očistěna, vznesla se v hodinu smrti bezprostředně a přímo do rajskej radosti. Než i tělu posloužil, seč byl. Rány jim umýval, lože jim stlal, záclony proti palčivým paprskům slunečním porídil, krmil je, o svátcích chutnějšího jídla jim dopřál, ba i hudebníky k nim vypravil, aby jim zahráli a je obveselili.

Spitální kostelík byl zboženistěm; nikdo se oň nestaral, až se ho ujal náš světec. Spoléhaje na prozřetelnost Boží, sbíral příspěvky, svážel stavivo, shromáždil dělníky, sám jim pomáhal, takřka nádeničil — a kostelík jest zbudován. Přecasto sloužíval tam sv. Petr mši svatou, zvláště za zesnulé malomocné; že nebylo přikrovu, přikrýval umrlce svým pláštěm. Svou mírností a láskou smířil s Bohem duše, které se už drahně let vzpíraly milosrdenství Božím; lože nemocných bývalo mu výbornou kazatelnou. Přecetné duše bloudící uvedl do lůna svatě církve naší.

V nemocnici milosrdných bratří ležel nemocný kalvinista. Marně se pokoušel nás sluha Páně vyprostiti duši nemocného z bludů kalvinských; i nechal ho a zaměřil o něco dále k jinému nemocnému; srdce tohoto shledal naplněno nesmířitelným hněvem a hrozným předsevzetím, že prý musí zabiti svého nepřitele, jen až ozdraví. Sv. Petr domlouval mu přelaskavě, ale zatvrzelec neslyšel slov jeho, nýbrž odbýval ho pravě: »Až obrátíš tamhle toho kalvinistu, smířím se i já.« Pán Bůh přijal tuto podmínku; vroucím prosbám a modlitbám Petrovým podařilo se konečně bludaře obrátiti a po té i onoho zlostníka láskou naplniti.

Neunavnosti světcově podařilo se obrátiti též anglikánského preláta z Londýna, jenž s několika sty Angličanů byl zajatcem na jedné lodi v přístavě karthagenském. Příklad prelátův působil blahodárně; 600 bludařů smířilo se s církví svatou. Mimo Angličany obrátil též mnoho Holanďanů, taktéž zajatců. Jeden z nich dlouho se zpěchoval, hrubě se choval, ba sprostě nadával světcu

našemu, chlubil se, že prý se nenechá omámiti a oklamati jako druzí; když však skončil jeho krajan, smířiv se napřed přičiněním Petrovým s Bohem a církví, když byl slavně pochován, prosil urputník snažně, aby mu zavolali otce Klavera, a všecek změněn, mluvil pokorně přislěmu sluha Páně: »Ach, považte, drahý otče, krajan všera pochovaný, zjevil se mně dnes v noci a ujišťoval mě svatosvatě, že není jiné cesty do nebe, leč kterou Vy nám ukazujete. Pokáral mne, že jsem se dosud k Vám tak hrubě choval; poručil mně, abych prosil za odpuštění a slovům Vaším uvěřil. I vrhám se k nohám Vaším, drahý otče, a všecek se Vám odevzdávám, učíte se mnou, co se Vám líbí; zbývají mně ještě dva dni života.«

Kdo vyličí radost světcovu, když viděl takovéto vítězství milosti Boží! Blažená smrt obrátcencova dojala všecky přítomné. Neméně žehnal Pán Bůh práci, kterou věnoval sv. Petr mohamedánům; podařilo se mu i mnoho těchto nešťastníků svatým evangeliem oblažiti, ač se mu dlouho vzpírali, jsouce sevření ohavnou nemravností a zuřiví stoupenci falešného proroka. Tak na př. 22 let dobýval srdce tureckého otroka, až ho dobyl; obrácení jiného sluhy mohamedánského věnoval 30 let.

Odsouzení neměli lepšího přítele nad sv. Petra. Přichvátav do žaláře k člověku takovému, objal ho přelaskavě, podal mu kříž a pravil: »Ejhle, milý bratře, toť ochranná deska, na níž se při ztroskotání tvého života můžeš zachrániti. Jak šťasten byl bych, kdybych věděl hodinu své smrti, jako ty ji víš! Všichni musíme umřítí, jeden dříve, druhý později. Po tě pomohl mu učiniti životní zpověď. V den popravý sloužil světec v žaláři mši svatou, podal odsouzení tělo Páně, modlil se litanii k Panně Marii, a na konec drže kříž v ruce, učinil tak dojemnou řeč, že všichni přítomní plakali. Na popravě bylo odsouzení políbiti stupně, po nichž stoupal, aby v nich takto viděl a ucítil stupně do království nebeského; světec pokropil ho ještě svěcenou vodou, pokropil i popravčí sekeru. Po popravě zahrála kapela biskupského chrámu velebnou píseň za spásu duše nebožtíkovy.

IV.

Tlumočníci. Misie na venkov. Zázračné působení v Kartageně. Dar prorocství.

Přes všechna svá četná zaměstnání byl sv. Petr Křaver ustavičně přehorlivým apoštolem černochů. Naučil se řeči angolské, kterou mluví většina lidu toho; pro jiná nářečí najímal si tlumočníky; že však páni nerádi otroků svých pouštěli na tuto tlumočnickou službu, postaral se otec Křaver jinak; zjednal si sám sedm černochů z různých končin afrických; byli služebníky v jesuitské koleji a nad to tlumočníky Petrovými při apoštolských pracích jeho. Světec miloval je velice a byl jim povděčen. Když se mu jeden rozstoupal a pro nesnesitelný zápach všemu domu stal se obtížným, uložil ho sv. Petr ve své celi na své vlastní lože a staral se oň čtyři měsíce tak, že se nejlepší matka nemůže lépe starati o své nejmilejší dítě.

Později tlumočnicků přibýlo. Jak je miloval světec za živa, takovou lásku věnoval jim též, když se který odebral na věčnost; slouženyť slavné zádušní služby Boží, sezván kde který kněz a řeholník, aby bylo mši svatých co možná nejvíce.

Pomocí těchto milých tlumočnickův obrátil sv. Petr skoro 400.000 černochů. Jaké to vítězství!

* * *

Po klopotné práci za doby velikonoční v Kartageně vybíral se náš světec rok co rok na misie na venkov. Neznal a nedbal přírodních překážek; ať si přšelo jen lílo, ať si sebe děsnější bouře bouřily, ať panovalo sebe palčivější horko — sv. Petr provázen tlumočnickem a sám si nesa náčiní mešní a jiné potřeby, bral se trpělivě a nadšeně za svými milými ovečkami, za černochoy, otroky.

Došel. Byla-li tam kaplička, pomodlil se v ní za zdar díla svého; nebylo-li kaple, pořídil prostý kříž a vykonal u něho svou pobožnost. Shromáždil se kde kdo. Sluha Páně je upřímně a laskavě pozdravil a vyzvídal především, je-li kdo ze spolubratří jejich či spolusester nemocen; tímto věnoval první svou péči, všechny navštívil, všem posloužil službou duchovní i tělesnou. Na této obchůzce zapamatoval si chatrči nejbídnější; v té si zvolil svůj příbytek.

Když si otroci večer po práci poněkud odpočinuli, spěchali za svým milým otcem, modlili se s ním a naslouchali po té svatým slovům jeho, jež rozněcovala lásku k Bohu, lítost nad břichy spáchanými, a připravovala k důstojnému přijetí svatých svátostí. Ráno už před svítáním zpovídal a končil dopoledne mši svatou.

Urození Španělé byli by velice rádi častovali sv. Petra ve svých nádherných domech a villách; ale světec děkoval se z takovýcho pozvání, a přijal-li je kdy, jedl pramálo, zbytky schováváje svým nemocným. Byl tak zdrženliv a krotil své tělo takovou přísností, že hladem kolikráte omdlel. Jeho misie přinesly vzácné ovoce. Lidé si vážili svatého apoštola, ježto viděli, kterak Bůh činnost jeho zázraky oslavuje a duše nepodajné zřejmě trestá. Tak se událo, že svévolný jeden a pohoršlivý černoch, jemuž marně byl světec přimlouval, zmizel nenadále. Hledali ho, ale nenalezli živého; zabilif hroznou obludu, krokodila, rozsekli ho, a v břiše jeho shledány zbytky zmizelého černocho. Hrůzou se otráslí a po té všude vypravovali, jak Bůh potrestal nenapravitelného hříšníka.

Jiný vzpíral se také dlouho milosti Boží, ale ještě závčas se vzpamatoval a napravil. Sel kukuřici. Sv. Petr vida ho, pravil: »Seješ, ale nebudeš žiti.« Rozsévač brzy ulehl a přijav svaté svátosti, odebral se na věčnost.

Jedna osada byla téměř osiřelá; zuřilaf poblíž děsná sopka. Světec shromáždil zbylé obyvatelstvo, poručil jim sdělati velký kříž a obětovat mši svatou, vyšel s nimi na onu sopku, postavil tam kříž, pokropil zemi svćenou vodou, a od té chvíle stala se sopka osadě neškodnou.

Osadě Tolu vyprosil na Bohu dávno, dávno kýžený déšť; přšelo tři dni a tři noci. Obyvatele jiné osady vyzval, aby s ním na jednu noc vsíchni z domů vyšli. Zdráhali se, ale poslechli. Jak si líbovali! Bylit by v noci doma padli do rukou loupeživých Angličanů, kteří osadu přepadli.

Sv. Petr byl hostem vznešeného španělského hodnostáře. Pojednou zmizel. Vybral se s chvatem do hor nepřístupných. Když se vrátil, vyčítal mu hostitel, proč

že sám a sám odešel na místa tak neschůdná. »Běželo o spásu tři duši,« odpovídal světec mírně. Ano, z vnuknutí Božího zvěděl, že tři ubožáci opuštění čekají tam na horách svatých svátosti; měliť se už brzy odebrati na věčnost.

* * *

Když se náš sluha Páně vrátil z misii, měl opět plno práce v Kartageně. Nebylo místa, jehož by nebyl navštívil. Stany vojenské, sklady kupecké, dílny řemeslné, ulice, náměstí — toť samé kazatelny sv. Petra. Bylo mu vši silou a horlivostí opřiti se rozmařilosti v oděvu, v jakéž si lehkomyšlné dámy tehda velice libovaly; svá apoštolská slova v té příčině promluvená doprovázel ukazováním děsného obrazu, na němž bylo vymalováno několik ďáblův, ani derou ženštinu nestydatě oděnou.

Mnoho velevážených a vznešených rodin zvolilo si sv. Petra zpovědníkem, zvláště urozený vojenský hodnostář, Petr Calderon, dosvědčoval veřejně, že nebyl nikdy tak šťasten jako nyní, co se u svěťce s Bohem smířil; jen po tom ještě toužil, aby sv. Petr do jeho domu zavítal; bylo mu dlouho čekatí, přes rok. Konečně přišel sluha Páně. Aby užil přítomnosti vzácného hostě, vodil ho Calderon ze světnice do světnice, prose, aby všude žehnal; na konec poklekla paní Calderonová před sv. Petrem a prosila za požehnání, aby šťastně porodila. Pán Bůh požehnání sluhý svého naplnil.

Jindy pokládal si Calderon opět za veliké štěstí, že mohl za lijáku a bouře ve svém kočáře zavésti sv. Petra do koleje.

Světec volán k nejzatvrzelejším hříšníkům; nebylo srdce tak zatvrzelého, jež by nebylo rozstálo pod paprsky lásky a dobroty Petrovy.

Mladá černoška se upřímně a kajicně vyzpovídala; bylo jí uloženo, aby vstoupila do stavu manželského s mladým Španělem, s nímž až dosud hříšně byla žila. Bála se a namítala, že se Španělovi nebude chtít; i prosila, aby svatý Petr sám s nim promluvil. Světec přijal tento úřad prostředníka; svědce však smál se slovům jeho, vyčítal divce sprostý rod a chudobu, co že prý by řekli jeho přátelé, že by mu nadali bláznů, že by

nikdo nepřišel na jeho svatbu! I zvolal rozhorleně náš hrdina: »Nešťastníku, lidí bys se stydlíš, maje napravití svou nepravost, a Boha se nestydiš, trvaje ve své nemravnosti? Rozumný člověk zajistí by se nesmál tvému sňatku, a bojíš-li se, že bys neměl hostí na své svatbě, budu já tvým hostem a tvé nevěstě slušné věno opatřím!« Španěl poslechl. Byla svatba.

Dohlížitel veslařů španělské lodi vojenské ležel na smrt nemocen; o smíření s Bohem nechtěl ani slyšet; už kolik kněží odbyl; zuřil jako silenec. Konečně zavolan sv. Petr Klaver; laskavosti jeho a vroucím modlitbám podařilo se nešťastníka obrátiti; zejména dojemná byla podivaná, když světec vytáhl ze záhadří kříž a poručil nemocnému Spasitele polibiti; v tu chvíli roztálo srdce zatvrzelcevo; dal se do pláce a prosil za svatě svátosti.

Podobnou rázností spasil dámu, kteráž byla život v nemravnosti prohýřila. Jiné nenapravitelně řekl přísně: »Jen si zavírej ucho hlasu Božímu; brzy doznáš následků své zatvrzelosti!« Hrozba se vyplnila; skličena hroznou nemocí a zoufale skonala.

Na podzim míval světec plno práce v přístavě kartagenském, do něhož v tu dobu příplulo na sta španělských obchodních lodí. Lid přibylý vyznamenával se hroznou lakotou, nemravností, dráždivostí; co den strhly se děsné hádky, prance, souboje; přimísily se davy nestydatých ženštin, které hledaly nestoudného zisku. Pěkný to lid! Aj, co se tu napracoval sv. Petr, aby zkalil žeň ďáblou! Práce jeho nebyla marna; zpovědnice obléhány tenkrát kajicníky více než v dobu velikonoční.

Také lato veškerá činnost Petrova v Kartageně odústojněna od Boha mnoha zázraky. Tak na př. Františka Lopeza, člena bratrstva nejsvětější svátosti oltární, už umírajícího uzdravil, řka: »Ten, v jehož službě zdraví pozbyl, božský Spasitel vrátí mu je.«

Bernimu, Ondřeji Castrovi, narodilo se dítko, ale bylo tak slabé, že už umíralo. Rychle je doma pokřtít! Zavolali sv. Petra. Voda zdála se jim příliš studenou; na rozdělání ohně nebylo kdy. I požehnal světec vodu, ponořil do ní

svou ruku, a zahřála se voda tak, že to bylo cítiti i na stěnách stříbrné nádoby. Po té dítě pokřtěno.

Chof místodržitele kartagenského závažně uzdravena. I místodržitel onemocněl. Zavolali světce. Přišel. Přinesl obraz ctihodného bratra Alfonsa Rodrigueza; ukázal jej nemocnému; tento se zaradoval nemálo a slibil, že přispěje značnou částkou peněz k jeho svatořečení, ozdraví-li. Než neozdravěl. Skonal. Všecko město bylo naplněno zármutkem a soustrastí. I nařikala si vdova svatému Petrovi, že se snad dosti nemodlil za nebožtíka, sic že by se byl jistě uzdravil. »Mylíte se, paní,« namítal světec; »vzýval jsem dosti Boha, ba i bratr Alfons vroucně orodoval za nemocného; avšak božský Spasitel odpovéděl, že jest choti vašemu lépe a spasitelněji nyní umřít, proto že by přistě nikdy nebyl tak svatě na smrt připraven.«

Vincenc Vallalobes uzdraven, otrokyně donny Marie Vellidovy vzkříšena, jiný umírající křížem světovým na živu zachován, z posedlých ďábelství vyhnána. Bylo by věru dlouho, velmi dlouho psáti, kdyby měli býti zaznamenáni všichni zážrační skutkové, jimiž Bůh svého svatého sluhu oslavoval. Z vnuknutí Božího přicházel, když byla nouze největší, nebezpečnosti svrchované, a vysvobodil takto mnohou duši ze zoufalství.

Ubíral se s průvodcem k nemocnému, kamž byl volán. Pojednou stanul a pravil: »Vraťme se; jinde jest nás více potřebi.« Chvatně došli domku, v němž se zoufalý Španěl oběsil. Ještě dýchal. Sv. Petr vyprostil nešťastníka z provazu, vzkřísil ho, naplnil srdce jeho skroušenou lítostí, vyzpovídal ho a smířil s Bohem.

Matka zarmoucená neštěstím synovým, chtěla se otrávit; už byla přichystána. Než ejhle, právě přišel náš světec; z tváří zírala mu soustrast a láska. Paní padla mu k nohám a zvolala: »Otče, Vy jste mým andělem strážným!« Poučena laskavými slovy sluby Páně, podrobila se vůči Boží a nesla trpělivě svůj kříž.

Jindy potkal ženu, jež chvátala za město skončit svého života. »Kam pak?« ptal se a zachránil i tuto nešťastnici.

Ze zmíněných už událostí vysvitá, že byl sv. Petr obdařen darem prosvětli,

ale vysvitne to ještě jasněji z toho, co nyní povíme.

Don Diego Villegas byl trápen po delší dobu velikou starostí; nikomu se nespěšil; neměl klídu, neměl pokoje. Zašel si do jesuitského kostela. Stanul u pilíře, u něhož byla světceva zpovědnice. Světec povstal a pravil: »Jen poručte všecko Pánu Bohu!« Villegas se ulekl. »Co mám Pánu Bohu poručiti?« Sv. Petr pověděl mu všechno, jakoby v srdci jeho četl. Španěl poslechl, došel pokoje a pokládal od té chvíle světce za proroka.

Tomás Lopez hořel nezkrotitelným hněvem proti vrahovi bratra svého a rozněcoval podobný hněv v srdci své matky; marně domlouval sv. Petr. Matka Lopězova onemocněla. Sv. Petr ji navštívil, těšil, a že byla chuda, hojně ji podaroval. Syn však si myslil, že onou almužnou miní sv. Petr dosíci odklizení onoho hněvu; i pohrdl darem tím, vzal jej a šel ho vrátit sluhovi Páně. Stanul v celi. Ještě ani slova nepronesl, ale světec už mu pravil: »Mylíš se, milý synu; nechtěl jsem vašeho odpuštění koupiti, nýbrž jenom almužnu jsem dal.« Lopez žasl, kterak myšlenky jeho jsou knězi známy. Nyní už se nevzpíral; odpustil.

Lehkovážný mladík přišel ke zpovědi. »Nejsi ještě dobře připraven,« namítal sv. Petr; »poklekní na stupních hlavního oltáře a lépe se tam připrav.« Klekl tam. Po chvíli přišel opět ke zpovědi. »Milý synu, nežertuj s Bohem,« pravil světec; »jsiř nyní ještě méně připraven než prve.« Vzal ho za ruku, zavedl k oltáři, klekl s ním a modlil se pětkrát Otče náš a Zdráva's. Tato modlitba pomohla.

Místodržitel ze Sv. Marty, Gabriel Mendez, vrátil se s chotí do Španěl; paní zašla se rozloučit se sv. Petrem a vyprosit si požehnání na onu cestu. »Pán Bůh Vás šťastně doprovodí; ale po této cestě čeká na Vás hned jiná, daleko delší.« Divila se paní, jaká by to cesta byla. I řekl sv. Petr: »Cesta na věčnost; přilpnete šťastně do Španěl a za několik dní zemřete. Svěťte se vůči Boží.« Stalo se. Svatoú smrti skonala brzy ve své otčině.

Kapitán, Petr Dariola, vypraviv syna svého do Španěl do Salamanky na studie,

zašel si jednoho dne k otci Klaverovi a prosil ho, aby plavciho se syna doporučil ochraně Boží. »Právě jsem se za něho modlil,« vece světec; »jestli loď zachvácená bouří; ale vývaznou.« Kapitán si pamatoval den a hodinu této řeči sv. Petra; první list synův ze Salamanky slova ta potvrdil.

Don Jan Uvriarte Araoz byl všecek sklíčen, že mu zemře jediná dcera. I zašel si do koleje k našemu světcí, svému zpovědníku, aby nemocnou jeho modlitbám doporučil. Sotva že ho P. Klaver spatřil, volal: »Nikoliv, nikoliv!« Divil se Uvriarte; nebylť ještě ani slova promluvil, a světec dříve od nikoho nebyl slyšel, že by dcera Uvriartova byla nemocna. »Ach, co znamenají vaše slova, můj otče? Myslíte snad, že přicházím se zpovídat?« »Vim, proč přicházíte; chcete, abych se Pánu Bohu za Vaši dceru modlil,« pravil světec; »raději se radujte, že vejde do nebe; jestli všECKA čista a nevinná.« Týž den skonala; rodičům bylo proroctví našeho sluhu Páně velikou útěchou.

Don Augustin Baraona byl nemocen úbytými; P. Klaver ho navštívil a s Bohem smířil. Že světec dlouho ze světnice neodcházel, připlížili se syn a choť nemocného k záclonám u vchodu, a co spatřili? Ctihodný kněz klečel u lože a se sepjatými rukama prosil nemocného, aby zaň orodoval, až zítřa stane v nebesích před tváří Boží. Syn i matka plakali nad tímto divadlem; bylo jim k útěše, když druhý den drahý nemocný na věčnost se odebral.

Zvláště donna Isabela Urbinova ča-

stokrátě doznala prorockého daru svět-cova; byltě jejím zpovědníkem. Jednou dostala za pokání, pomodlíti se za své otroky, kteří daleko od Kartageny polnosti její obdělávali; zejména, aby prý se modlíla za jednoho otroka mučenika. Poslechla. Za týden zvěděla, kterak dozorce jednoho černocho nevinně ztrestal, do žaláře uvrhl, železy a pouty sevřel, až ubožák bolesti skonál.

Několik dní před začátkem postu navštívil Klaver zmíněnou donnu Isabelu Urbinovu; zastal u ní i sestru její. Rekl jim: »Letoší půst nebudete se mnoho strojiti.« A věru nestrojily se. Roznemohl se jim otec; jeho obsluha zabrala jim všecek čas. Nemoc byla smrtelná. Světec prorokoval: »Stkouvci korunu chystá mu Pán v nebesích; ale před pašijovým týdnem se mu ji nedostane.« A ejhle! Jan Urbina zemřel na květnou neděli.

Emanuela Alvareza, mladého Španěla, napomínal často P. Petr, aby vstoupil do kláštera a tam si pojistil své spasení, ježto brzy zemře, ba označil mu i rok a den smrti. Alvarez neposlechl hned, ale pokračoval ve svých studiích v Santa Fe. Za několik let vrátil se do Kartageny; náš světec byl zatím už zemřel. Alvarez stal se Františkánem. Uprostřed noviciátu onemocněl; i posílali ho představení na zotavenou k rodičům; namítal však nemocný: »Cesta byla by marua; začátkem příštího měsíce zde v klášteře skonám; už dávno mi to prorokoval můj svatý otec Klaver.« Stalo se. (Příště dále.)

Na neděli 17. po sv. Duchu.

„Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého, z celé duše své, a ze vši myslí své. Toť jest to největší a první přikázání.“

(Mat. 22, 37.)

Byla to zajisté podivná otázka, kterouž dle dnešního svatého evangelia předložil jeden z fariseů Pánu Ježíši, řka: »Mistře, které jest největší přikázání v Zákoně?« (Mat. 22, 36.) Podivná proto, že tazatel byl sám učitelem

Zákona, a tudíž věděl, že mezi desíti přikázáními, jež Bůh dal lidu israelskému na hoře Sinai, a jež i do kamenných desek vepsal, na prvním stojí: »Já jsem Hospodin, Bůh tvůj. Nebudeš mítí jiných bohů mimo mne.« Podivná byla otázka ta také proto, že tazatel Pána Ježíše se tak tázal, an přec věděl, že mohl a očekávali musel, že se nedostane jiné odpovědi jemu leč té, kterou dáva Písmo svaté již ve Starém

Zakoně. Než nedivme se. Sám svatý evangelista zaznamenal, že tazatel ne-
tázal se tak proto, že by chtěl poučen
býti, nýbrž proto, aby Pána Ježíše po-
koušel, zda-li jinak odpoví, nežli stojí
v Zakoně psáno. A Pán Ježíš ve své
nestihlé lásce strpěl pokrytectví zákona
učitele a řekl vídně a rozhodně jemu :
»Milovati budeš Pána Boha svého z celého
srdce svého, z celé duše své, a ze vši
mysli své. Toť jest to největší a první
přikázání.« (Mat. 22, 37.) A tu tázati
se můžeme my, nikoliv na pokušení,
ale abychom poučení byli, proč máme
Pána Boha milovati z celého srdce svého,
z celé duše své, a ze vši mysli své, 1.
proto, že Bůh jest nejvyšší dobro, 2. že
nám to sám prikazuje a 3. že nás prve
miloval a nám nescíslná dobrodiní na
těle i na duši prokázal. — Ku Pánu
Ježíši přistoupil kdys mládenec jeden a
pravil k němu: »Mistrě dobrý, co budu
dobrého činiti, abych měl život věčný?«
A Pán Ježíš pravil: »Co se mne ptáš
o dobrém? (t. j. proč mne nazýváš
dobrým?) Jediný dobrý jest Bůh. Chceš-li
pak vjiti do života, ostříhejž přikázání.«
(Mat. 19, 16—17.) Anoť jediný dobrý
jest Bůh nejen sám v sobě, ale on jest
zároveň původce a pramen všeho dobrého
a proto ho máme milovati. Sv. Augustin,
když obrátil převrácené srdce své na
pravé místo, t. j. k Bohu, často zvolal:
Ó Pane Bože můj! Co miluji, když tebe
miluji? Ne krásu pozemskou, ne jasnost
světla, kteréž se oku líbí, ne lék sladký,
ne rozkošnou vůni libodechých květin,
ne mannu a med, — to všechno není to,
co miluji, nýbrž miluji tebe, když krásu
všelikou krásu, vůni všelikou vůni, roz-
koši všelikou rozkoš jsi propůjčil, tebe
jedině nejvyšší dobré, své jediné všechno!«

Druhá příčina či důvod, proč Boha
milovati máme, jest, že nám to Bůh
sám prikazuje. A proč nám to Bůh pri-
kazuje? Což pak jej nemusíme milovati
již proto, že nejen sám v sobě jest
nejvyšší, milování nejhodnější dobro, ale
že i k nám jest nejvyšší dobrotivý a prve,
nežli my jej milovati mohli, miloval nás,
a že nám nescíslná dobrodiní na těle
i na duši prokázal, a že za lásku v od-
platu příslibuje život věčný? O sv. Egidiu
se dočítáme, že chtěje kdys člověka svě-
táckého k lásce Boží pohnouti, přivedl

jej k ubožáku bezrukému a slepému.
Když ubožáka toho spatřil, pravil svatý
Egid k chudákovi: »Kdyby byl na světě
člověk nějaký, kterýž by tobě opět zrak
a ruce dáti mohl, miloval bys jej?«
»Ó více než to,« odvětil ubožák, »nej-
těžší práce otrocké za něho bych s radostí
konal.« A tu se obrátil sv. Egid k svě-
tákovu a pravil: »Tobě dal Bůh všechny
údy a mimo to nescíslné mnoho jiného
dobrého, a ty bys za to neměl milovati
Boha?« Tak jest. Ale lidé na tu lásku
Boží tak rádi a často zapomínají a
ustydají v lásce k Bohu, až ho nejen
nemilují, ale i v nenávist berou, a přece
jim vlastní srdce praví: Nemiluješ-li
Boha, nejsi lásky jeho hoden! A proto
také, kteří nenávidějí Boha, různí ne-
věrci a světáci nedodělají se nižádným
způsobem ani časné, tím méně věčné
blaženosti a hrozně krivdy a nespravedl-
nosti se dopouštějí proti bližním svým,
když těm, kteří Boha milují a víc a
více milovati se snaží, v snaze jejich
překážejí a v nenávist je berou. Jest to
Bůh sám, kterýž nezrušitelným písmem
vepsal nejen na kamenné desky, ale
i do srdce našeho: »Já jsem Hospodin
Bůh tvůj, nebudeš mít jiných bohů
přede mnou!« A což, když člověk za
boha svého zvolí sobě osklivý, pohrdání
a zavrnutí hodný hřích! Než odvráť se
od těch, kteří rozumem svým vlastní
srdce v sobě zapírají a jiným by je rádi
vyrvali, kdy možná bylo, jen aby Boha
nemilovalo, a uvažmež ještě, proč Pán
Ježíš přikázání lásky k Bohu za nej-
větší a nejpřednější prohlásil? Příčina
je na snadě. Zajisté proto, že všechna
ostatní přikázání v přikázání tom jsou
zahrnuta. A v pravdě: kdo miluje Boha,
bude zajisté činiti, co Bohu milého jest.
Ten nebude Bohu zlořečiti, Bohu se
rouhati, jméno Boží potupovati, dny
sváteční zneuctivati; ten nebude rodiče
zarmucovati, bližnímu bezpráví činiti,
zdraví a věk mu ukracovati, ten ne-
bude zalíbení mít v nezřízených, mrzkých
rozkoších, ten varovati se bude všelikého
hříchu, jež i šesté, sedmé, osmé, deváté
a desáté přikázání Boží zapovídá, ten
v Bohu a v ochotném plnění jeho svatých
přikázání hledati bude a jediné nalezne
pravou časnou a vždy trvajici blaženost
nebeskou. Amen.

Chléb nebeský.

Dle *Jana z Avilly* předkládá *Fr. Klůna*. (Č. d.)

Po ovoci jejich poznáte je. — Několik pokynů pro sv. zpověď a sv. přijímání.

Svaté evangelium nás učí, že třeba nám patřiti na ovoce neboli skutky těch, které chceme znáti, neboť skutky jsou plodem srdce lidského. »Po ovoci jejich poznáte je.« Jazyk často klame; byl jsi slyšel, že o tom nebonom člověku jde chvalná pověst, přece může býti v srdci jiným, než se o něm mluví. Patříš-li však na skutky jeho, nemůžeš býti oklamán, tehdy teprve poznáš, jakým kdo jest. Není zajisté nikoho mezi námi, kdo by si nepřál, aby byl znal blah. Pannu Marii a by ji mohl sloužiti a ji ctíti. Není nikoho, kdo by si nepřál věděti, jaká byla, aby ji mohl milovati a oslavovati. Jakým způsobem můžeme Matku Páně nejlépe poznati? Pozorujme skutky Matky Páně. Pozorujme ovoce, které Srdce její vydalo, a tu nejlépe poznáme, jaká jest Matka Páně, poznáme její pokoru, čistotu, nevinnost, její etnosti a její dokonalou oddanost do vůle Boží. Počátek učinme tím, že budeme rozjímati o vznešenosti Matky Boží, kteráž jest věru veliká a neobsáhlá. »Avšak díím-li,« připomíná svatý Bernard, »že Matka Boží jest milosrdná, že Srdce její tam se kloní, kde nejvíce milosrdenství třeba, tím nejenom sebe, nýbrž i Matku Páně obveselují.«

Pravíte-li o někom: Ten neb onen jest v nouzi postaven, anebo: Ten neb onen jest ušlechtilých mravů, jest bohatý, umí krásně mluvit, jest sdílňý, v ničem nemá nedostatku, řekne vám posluchač: Jaký mám z toho užitek a prospěch? Ale řeknete-li: Ten neb onen jest milosrdný, jest k lidem laskavý a sdílňý, nikoho nepropouští bez útěchy a pomoci,

každého potěší, každému v nouzi pomáhá, tu vám řekne každý: Takový člověk se mi líbí, tyto vlastnosti mne nutkají, abych jej miloval. Praví-li nám někdo o Matce Boží, že jest krásnější nad anděly, že jest neporušená na těle i na duši, radujeme se z toho, chválíme a vebíme Pána. Ale řeknu-li: Matka Boží jest k nám lidem laskavá a dobrotivá, prosí za nás ustavičně u svého milého Syna, chrání nás a opatruje, obrací k nám ustavičně své milosrdné oči, tato slova a tyto vlastnosti Matky Páně nás těší.

Ale kdo by chtěl býti tak nevděčným, aby za toto veliké milosrdenství neděkoval? Kdo by se neradoval, pozoruje-li toto veliké a nestihlé milosrdenství Matky Páně? Ale dej nám také, Matko požehnaná, díky lásky své! Pochybujete snad, lidé, o lásce mé, pozorujte ovoce její, pozorujte skutky, které jsem pro vás vykonala. Panno nejsvětější, smíme-li se opovážiti, abychom svěřili Tobě péči o blaho své časné i věčné? Smíme-li se spolehnouti na Tebe, že budeš se starati o spásu duše naší? Jak a čím můžeme poznati, že na nás nezapomeneš? Ať skutky mé jsou odpovědi na dotazy a pochybnosti vaše. Ať místo slovo mluví to, co jsem pro vás vykonala. Považujte a pozorujte přepožehnaný plod života pannenského, vizte nejsv. Svátost oltární, která ze Srdce Matky Páně vyrostla. Nepraví-li sama Moudrost věčná: »Pojdte, okuste chleba, a pijte víno, kteréž jsem vám připravila.« Ano, pojdte, poživejte požehnaný chléb, poživejte tělo, které ze Srdce mého vykvetlo, a k jehož požívání vás zvu. Poživejte požehnaný plod života mého.

Nuže tedy, z ovoce neboli plodu

poznáme strom požehnaný, na kterém vyrostl. Ty pak, Panno přesvatá, která nejlépe znáš toto přepožehnané ovoce, dej nám z ovoce toho, abychom ho užili, a bychom, poživajíce ovoce takové, také hojného užítku z něho nabyli.

Že pak jsme již o duchovním svatém přijímání se zmínili, chceme nyní o skutečném svatém přijímání promluvit. Jaké milosti, jaké milosrdenství, jakou lásku prokazuje nám Pán, když s námi přebýváví ráčí! Jaká byla pohnutka, která přiměla Pána, že volil s námi na zemi přebývat? Zajisté byly milosti pohnutkou, které přiměly Pána Ježíše, že uprostřed nás bytuje. Tyto milosti jsou tak nesmírné, že ani jazyk andělský, tím méně pak jazyk lidský vyjádřití jich nemůže. Kcetež, máte-li nějaký statek, při němž nádenníci na poli pracují, nenavštívujete-li jich a nedoháníte-li, aby pilněji a bedlivěji práce své konali? Nepracuje-li dělník pilněji, pozoruje-li práci jeho pán, u něhož jest?

Takhle i sám Pán Ježíš Kristus volil zde na zemi s námi dělníky přebývat, abychom chutě pracovali, abychom v práci neoblevovali, aby nás spánek nepřemohl, abychom při myslence: »Pán náš jest s námi« volali: »Můj Pán mne vidí, chci pilně práci svou konati, chci mu věrně sloužití, chci se všeho bedlivě chrániti, co by se Pánu mému nelíbilo.« Mám za to, že pouhá myšlenka: »Pán můj jest se mnou« by dostačila, aby člověk Boha neurážel. Avšak víra naše namnoze jest tak slabá a mdlá, že nemnozí jenom jsou, kteří by byli pamětlivi pravdy, že oko Boží nás všude vidí. Pán chce, abys i ve přibytku svém pokaždé, kdykoliv zlá myšlenka na tebe doráží, tak se jí bránil, jako se bráníš smrti, a bys ustavičně volal: »Pryč, vari ode mne! Nechci a nepřivolím tomu, k čemu mne svádíš, vždyť Pán můj jest se mnou a

oči jeho patří na mne.« A bys skutečně tak se choval v čas pokušení, přebývá s námi ve Svátosti oltářní.

Svatá zpověď jest z té příčiny ustanovena, aby přátelství, které hřích mezi Bohem a člověkem porušil, bylo obnoveno. Pán Bůh se na tebe hněval, byls často pro hříchy své vinen pekelného ohně. Ty's se vyzpovídal, jsi po zpovědi přítelem Božím. Smrtelné hříchy jsou vymazány, nebudou na tebe na soudě Božím žalovati, nebudeš pro ně odsouzen k věčnému trápení. Proto se zpovídáš, aby hříchy tvé byly shlazeny, aby Bůh na hříchy tvé zapomněl, byt i nějaké tresty očisticové pro ně po smrti musil jsi trpětí.

Snad ti mimoděk napadá myšlenka: Není-liž zpověď dostatečná, abych pekla se zhostil? Čeho mi ještě třeba, abych učinil zadosť spravedlnosti Páně? Tuto dávám na otázky tvé odpověď: Ano, kromě zpovědi ještě více třeba; neboť jsi-li svatou zpovědí i hříchů prost, přece nejsi dokonale vyléčen. Sv. Job, trpitel nepřemožený, volá k Bohu: »Ty's, Pane, šetřil mne jistý čas, proč mne dokonale neočišťuješ od nepravostí mých?« Proč, Pane, neočišťuješ mne úplně a dokonale, když jsi vše učinil, čeho mi třeba k odpustění hříchů? Nemáš-li na tom dosti, že jsi viny hříchu zbaven? Chceš-li, abys spolu byl okamžitě úplně zdrav? Milý bratře, hněv Boží tě tížil, ty's se zpovídal; činils pokání, nahradils statek neprávě nabytý, máš opravdové předsevzetí, že nebudeš Boha hříchem hněvati. Toto všecko jest dobré a spravedlivé, k tomu jsi zavázán; ale tím ještě nedošels úplného zdraví, ještě ti něčeho třeba.

Poslyš nyní, je-li někdo tak nemocen, že o uzdravení i lékaři pochybují, a užije-li léku, neumře, nýbrž se pozdraví, rei, nabývá tím úplného zdraví? Je-li dosti silen a statečný, že by mohl sám

choditi, má-li také již chuť k jídlu, jako když byl zdráv? Nikoliv, potřebuješ i jiných prostředků k posile tělesné, jimiž jest přiměřený pokrm a nápoj, kterýmž znenáhla síly přibývá. — I tys byl v stavu hříšném, i tys byl duchovně mrtev; bylo již namále, že bys byl i ty do propasti nebo-li smrti věčné upadl. Tys se zpovídal, tys nyní pekla zbaven. Ale reč, jsi již tím v dokonalosti křesťanské utvrzen? Hřích jest jediné a největší zlo, kterýž má v zápětí mnohé jiné zlo. Byť i hřích byl odpuštěn, nicméně jsou ještě zbytky hněvu Božího. Ba i tvůj hněv není ještě přemožen, vždyť pro maličkosť často se durdiš. I tělo tvé pocituje náklonnost k smyslnosti, byl-lis před zpovědi smyslnosti oddán. Zůstává v těle tvém rozmarilost a samolaska. Všecko toto jsou zůstatky a následky hříchu.

V duši naší jest zhoubný plamen, kterýž nás k zlému ponouká, plamen tento vysušuje a ztravuje duši, nedbáme-li o to, abychom jej utlumili. Treba nám tedy užití prostředku, jimž by zhoubný oheň byl zeslaben, aby nesžíral duši naší. Nejsvětější Svátost oltární ničí a hubí plamen tento, zmírňuje žár jeho, aby bolesti nebyly veliké. Tímto ohněm jest tělesná žádost, jsou zlé náklonnosti, které nad námi panují. Jest podpal ku hříchu, kterýž také nás násilně táhne, abychom zle myslili, mluvili a jednali. Považte, že odstraniti takový žár, není věci malou. Jsouť zajisté někteří, kteří záhy hříchům dávají výhošť a kteří snadno zbavují se poklesků. Jiní pak již před desíti lety přestali hřešiti, leč náklonnosti ku hříchu jsou ještě tak prudké, jako by teprve dnes hříchů byli sprostěni. Že pak tito lidé jsou slabí a mdlí, proto jsou i v dobrém nestáli. Těmto jest sv. přijímání prospěšným a účinným lékem. Svátost oltární žár hříchu udusuje. Svátost

oltární mdlého, slabého a nestatečného posiluje. Svátostí touto znenáhla nabývá duše dokonalého zdraví.

Velmi prospěšné a užitečné jest svaté přijímání, jak sv. otcové církevní jednotejně vysvědují. Čtete list, který napsal sv. Jeroným Lucianovi, když se svěťce tázal na účinky sv. přijímání, a spolu také prosil, mohl-li by každodenně ku stolu Páně přistupovati. Svátý Jeroným odpovídá, je-li ve Španělech takový zvyk, aby každodenně Pána Ježíše přijímal.

Svátý Bonaventura rozvádí účinky sv. přijímání dopodrobna, an dí: Pozorujes-li, že častější svaté přijímání jde duši tvé k duhu, že lásky k Bohu a bližnímu po sv. přijímání přibývá, a že tím větší láskou k Pánu planeš, čím častěji přijímáš, přistupuj často ku stolu Páně. Kdyby však časté přijímání ti zevšednělo, pak delší dobu v přijímání ustaň.

Nepřistupuj ku stolu Páně po způsobu těch, kteří přijímají lehkomyšlně a kteří jenom tehda tělem Kristovým se sytí, když jakýs rozmar jim tak radí. Pozoruj, jak ti ku stolu Páně jdou. Ti zajisté nezhostí se světa, oniť také nedbají, aby po sv. přijímání se polepšili. Tito nemají často přijímati.

Kteří tedy mají často přistupovati ku stolu Páně? Ti, kteří se vsi silou snaží a přičiňují, kteří ne z rozmaru, nýbrž touhou ku stolu Páně jsou vedeni. Viz, jak ku stolu Páně se ubírají, viz, že touha jejich jen s tím se obírá, aby raději umřeli, nežli by Boha zase huěvali. Pro tyto, kteří v potu tváře jidají chléb svůj, pro ty jest časté svaté přijímání. Jsouť někteří, kterým ubývá úcty ku Svátosti oltární, přistupují-li často ku stolu Páně. Opět jini pozbývají lásky ke Kristu z té příčiny, že zřídka tělo Páně přijímají. Nevíte-liž, že věrní přátelé často se navštěvují, nemá-li láska jejich

vychladnouti? Laska se umenšuje, není-li sdilnosti s předmětem lásky anebo je-li přítel daleko.

Že pak nelze udati pravidla všeobecně platného, nechť každý uváží, jaké účinky časté sv. přijímání působí. Ač dle toho a dle rady zpovědníkovy se zachová. — Avšak co máme my říci? Ti, kteří neznají, jakým ten který jest, a nicméně vydávají svědectví, že časté sv. přijímání není vždy prospěšno, zastávají úřad ďáblův. Tito odporují skutkům Božím a jsou jim na závadu. Odporují andělu Božimu, kterýž prorokovi radil, aby vstal a jedl, protože má ještě dalekou cestu před sebou. Tak i horlivý zpovědník i zbožný křesťan musí bratru svému raditi, aby často ku stolu Páně pristupoval.

Jako ten, kdo často přijímá, musí se míti na pozor, aby nesoudil bratra svého, kterýž zřídka jest u stolu Páně, a nad to má vlažného ku stolu Páně pobádati, tak i ten, jenž často s Kristem se spojuje, musí dbáti, jak přijímá, aby nehodně přijímání nebylo mu k ztracení věčnému.

V jistém městě žil kněz, který smrtelným hříchem byl obtížen, ale který nicméně každodenně tělo Páně přijímal, an každý den mši svatou sloužil. Když pak jednou mši sv. sloužil a ruce na oltář složené k nebi chtěl pozvednouti, spadl oheň s nebe a spálil obě ruce jeho na oltáři. Takové tresty stihaly a stihají kněze, kteří poskvrněnými rukama mši sv. slouží. — V jiném městě byl muž, který také smrtelným hříchem byl obtížen. Šel ku sv. zpovědi; avšak zpovědník mu pravil, že v tom stavu, ve kterém právě jest, nemůže mu tělo Páně podatí. Nicméně přistoupil muž ten druhého dne s jinými ku stolu Páně. Když pak farář sv. přijímání podával a člověka tohoto, který přijímání hoden nebyl, spatřil, pravil mu: »Hospodin suď

mezi mnou a tebou!« — Neboť přichází-li někdo nehoden a nepřipraven ku stolu Páně, nesmí a nemůže mu kněz tělo Páně odpirati, žádá-li o ně veřejně. Jedině tehda mohl by kněz odepřiti někomu tělo Páně, je-li hříšný život jeho veřejně znám. Zmíněný muž přijal tedy tělo Páně, ale ještě sv. hostie nepožil, když život jeho pukl, ďáblové pak veřejně duši jeho do pekla od stolu Páně odvedli. Když tělo jeho bylo otevřeno, nalezena sv. hostie v ústech jeho. Jiný také se opovážil přikleknouti ku stolu Páně s hříchem smrtelným. I bylo mu řečeno, že by byl po sv. přijímání se rozpukl, kdyby svatí Boží zaň nebyli prosili. Kéž zachová nás Pán před takým zločinem! »Kdo nehodně jí tělo Páně a nehodně pije krev Kristovu, odsouzení sobě ji a pije, nerozsuzujte těla Páně.«

»Tímto výrokem,« praví svatý Ambrož, »naznačuje Duch sv., že nehodně přijímající jest vinen smrtí Kristovou, protože Pán Ježíš pro takového marně umřel, a že nad to dopouští se takového hříchu, kterého se dopustili ti, kteří Ježíše ukřižovali.«

Čeho nám tedy třeba, chceme-li Pána Ježíše hodně přijmouti? Celý náš vezdejší život měl by býti přípravou ke sv. přijímání. Tak bychom měli žiti, aby Bůh nebyl hříchy urážen. Jak bychom měli svatou čistotu střežiti až do dne, ve kterém ke stolu Páně přistupujeme! Oči naše měly by se chrániti všeho, co by škoditi mohlo naší duši. Uši měly by býti zatknuty, aby nenaslouchaly hříšným slovům, jazyk pak měl by býti spoután, aby nic nemluvil, čím by duše uhony trpěla, vůbec měly by býti smysly naše bedlivě střeženy! Žij svatě, zbožně a aspoň dva dny se náležitě připravuj ke sv. přijímání. Zpytuj svědomí své, žaluj na sebe, čím jsi Boha rozhněval a urazil

Vyvol si něco z utrpení Páně, rozjímej o tom, abys poznal lásku Kristovu. Uvažuj a rozjímej lásku Kristovu, s kterou pro tebe trpěl. Nezapomeň na rány a políčky, na slzy a krev předrahou, kterou pro nás proléval. Pamatuj na Pána, jenž ohněm utrpení takřka připravován byl za pokrm duši naší. Pak hodně poživati budeš Pána, ukrytého ve Svátosti oltární.

Pojď po svaté zpovědi bez váhání a odkladu ke stolu Páně. Avšak než Svátost oltární přijmeš, vzpomeň na utrpení Páně a okolnosti, kteréž jsi rozjímal. Představ si, že Pán Ježíš stojí před tebou, tak ztrýzněn a zohaven, jak jsi o něm v komůrce své rozjímal.

Vyzpovídej se a nemysli již na to, co snad svědomí tvé ještě obtěžuje. Nebuď příliš úzkostlivým, neobírej se malichernostmi, nevzdaluj se pokrmu nebeského. Zpovídej se tak, jak se vinným býti uznáváš, a jdi ke stolu Páně.

Raduj se a vesel se z příchodu Pána dobrého a laskavého! Buď Pánu svému vděčný, važ si Svátosti oltární, jižto tvá duše jest silena a tělo tvé posvěceno. Věz, že Svátost oltární, hodně přijatá, jest ti závdavkem života věčného. Chval, duše, Pána tak dobrého, vldného a laskavého, neustálej vychvalovati, zvelebovati a oslavovati Spasitele přemilého a předraheho. (Příště dále.)

Eucharistický sjezd,

Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda na Velehradě.

Dosvátnou radostí, nadšeným plesem, zbožnou, vroucí modlitbou ozývala se tyto dny všecka svatá půda velehradská, kdy tolik set ctitelů sv. apoštolů našich pokleklo před svatostánkem velehradským, aby uctilo Ježíše Krista ve Svátosti nejsvětější, pokleklo na hrobě sv. Methoděje, aby novou silu, nový oheň nadšení pro Boha a vlasť čerpali a donesli do domů svých.

Velehrad jakoby rázem byl se opět stal středem říše velkomoravské, středem všeho Slovanstva, kdy Čech, Moravan a Slezan, Rus, Slovák, Slovinec, Polák svorně vedle sebe poklekali a všem na rtech jedna společná se chvěla modlitba: »Dědictví otců zachovej nám Pane!«

Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda spojil se letos se spolkem kněží ctitelů nejsv. Svátosti ku společné slavnosti, jak k oslavě nejsv. Svátosti, tak i sv.

našich apoštolů slovanských. Slavnosti začali 3. srpna t. r. Kromě četných hostů z Čech, zvláště z Prahy, připutovali na Velehrad poutníci z Brna, Olomouce, Kroměříže, Třebíče, Val. Meziríčí, Mor. Ostravy, Adamova, Uh. Brodu, Frýdlandu, Hustopeče, Křížanovic, Klecan, Milonic, Místku, Přerova, Nov. Rousinova, Prostějova, Práckovic, Řepčína, Vyskova, Beňova, Napajedel, Pusté Polomy, Morkovic, Luhačovic, Zlína, ze Strážnice, z Bzence, Prahy, Plzně, Hranic, Velké Bystřice, atd. Kněží bylo asi 150. Po nadšeném uvítání ve svatyni Velehradské P. Rejzkem S. J., bylo společně hodinové klanění se nejsv. Svátosti. Byla to chvíle dojemná, kdy všichni laici i kněží, muži i ženy, děti i dospělí kořili se Ježíši Kristu. Po sv. požehnání, jež udělil ndp. opat novoríšský, Josef Karásek, se zpovídalo. V úterý ráno hlaholem zvonů svolání všichni do chrámu Páně k pobožnosti. Po slavnostním kázání sloužena mše sv,

vlp. kanovníkem Josefem Droběnou, při níž bylo společně sv. přijímání. Byla to věru sv. chvíle, kdy mužové vzdělání i z lidu prostého, dámy i prosté ženy z venkova svorně vedle sebe poklekali u stolu Páně. Po mši sv. rozdělili se všichni: kněží ke své schůzi eucharistické v kláštere a členové apoštolátu ke své schůzi na nádvoří klášterním.

Na schůzi kněžské konány přednášky o nejsv. Svátosti oltářní jako o Ježíši Kristu, Králi eucharistické (P. Fr. Klíma). Tato nadšená řeč zanechala hluboký dojem u všech přítomných. Jiná byla o smírném spolku kněží (vlp. Ocetek); pak tentýž o ruční práci ženské ve službě nejsv. Svátosti. Všecky promluvy směřovaly ku větší účtě a horlivosti ve klanění se nejsvětější Svátosti oltářní.

Zatím konal apoštolát sv. Cyrilla a Methoda zároveň svou schůzi na nádvoří. Na tribuně zaujali místa čestná církevní hodnostaři. Schůze zahájena zpěvem chovank z kláštera v Řepčíně. Na to promluvil nejd. p. opat Josef Karásek a zahájil schůzi. Pan

J. Šolc přinesl pozdrav z Čech a pravil, že se nikdy nestydí za viru sv. Cyrilla a Methoděje a že chtějí ji vždy hájit. Po něm řečnil vlp. assessor J. Vychodil. Ujímal se v řeči své zvláště Bratřejova a Pozděchova. Dale přinesl pozdrav od bratří Slovákův z Ilor. Uher dp. Jan Donoval. Ličil smutné poměry na Slovácku ubohém. Prof. J. Kalvoda mluvil o poměru vědy ku víře. Dp. P. Křesadlo přinesl pozdrav z Vídně od Jednoty sv. Methoděje, od Čechů katolíků ve Vidni a ličil poměry Čechů ohledně služeb Božích ve Vidni, jaké bylo veliké účastenství na misiích, které loni P. Cibulka ze sv. Hostýna konal. Dale řečnili p. Fr. Rozsival, dp. Tomáš Šilinger ze St. Brna a jiní. Všecky řeči odnášely se k účtě sv. apoštolů našich Cyrilla a Methoda a ku vážení si sv. viry naší v životě soukromém i veřejném. Na konec libány ostatky sv. Cyrilla. Tak všichni sv. svátostmi a slovem živým povzbuzeni k nové horlivosti v dobrém rozešli se zase domů, prosíce všichni Pána Boha: »Dědictví otcův zachovej nám, Pane!«

Různé zprávy a drobnosti.

Z Dolan u Olomouce. (O sv. dětství Páně.) Dobročín sv. dětství Páně založen byl v Dolanech r. 1877. Konáme třikrát do roka slavnosti sv. dětství a sice: Na slavnost Zjevení Páně, v pondělí svato-dušní a na slavnost sv. andělů strážných. Odpolední služby Boží ve zmíněné slavnosti jsou věnovány hlavně účastníkům sv. dětství. Napřed jest slavnostní, přiměřené kázání, pak litanie k sv. dětství Páně a spolkové požehnání, po kterém připíná kněz nově přistupujícím účastníkům medailky a uděluje listky přijímání. Jest krásná podívánka na ta maličká pacholátka, klečící před oltářem, která touží svou modlitbou a svými příspěvěčky také něco velikého provést!

Letoší rok 1896. jest pro sv. dětství ve farnosti dolanské rokem šťastným, neboť účast a zájem pro tento dobročin byl oživen — přibýloť na 150 členů. Poněvadž většina účastníků jest z rodin chudobnějších — a třebaš pět dítek z jedné rodiny přálo sobě účastniti se na tomto dobročinu — proto přijata byla většina s ročním příspěvkem 12 kr., což jednou z příčin, že i více účastníků přibýlo. Z těchto příspěvěčků posíláme zároveň poštovní poukázkou 15 zl. 35 kr. volajice: Otče náš, jenž jsi na nebesích. Posvět se jméno Tvé!

V Dolanech, dne 7. července 1896.

Jan Stryk,
kooperator.

Ig. Strouhal,
farář a mistoděkan.

Ze Staříče. Jak utěšené bylo pro farnost naši, když dne 2. srpna zavítal k nám náš milý nejvdustojnější arcipastýř Theodor, kníže-arcibiskup olomoucký. Zdalíž nehořelo láskou srdce naše, když jsme u slavném uvítání a průvodu Jeho Milosti s nadšením zpivali »Bože chválime Tebe,« anebo »Den ten učinil Pán,« radujme se; neboť nastal toužebně očekávaný den svěcení našeho farního chrámu Páně, tak že mnohé oko radosti slzou se zalilo, neboť »dnes stalo se spasení domu tomuto.« A což ta nej-světější Svátost oltářní, v níž Ježíš Kristus sebe samého zůstavil za pokrm duší věřících k životu věčnému, zdaž ona není jako přelíbezný hlas Jeho ustavičně dnem i nocí k nám volající: »Zachee, sestup spěšně dolů, nebo u Tebe chci zůstat!« A proto nebudme nevsímaví k darům a milostem, jaké se nám ve příbytech Božích poskytují! Nezneuctvějme, ale važme si jich a užívejme je hojně k spasení svému. Také Zacheus použil vzácné milosti té, že Pán Ježíš zavítal do domu jeho, a napravil život svůj, tak že nepodobal se planému fíku, na němž stál, ale stromu plodnému, jenž dobré ovoce vydává. A proto také stalo se spasení domu jeho a stane se i nám; neboť sám Syn Boží nás ujišťuje, že přišel, aby hledal a spasil, co bylo zahynulo. I vzdávám tímto uveřejněním své srdečné díky: Předně nejvdustojnějšimu, milému arcipastýři našemu a také našim milým správcům duchovním a všem duchovním pastýřům, kteří té slavnosti se účastnili a dále všem dobrodincům celé farnosti, kteří obnovení chrámu Páně přispěli. Tímto vám, milené čtenářky a čtenáři »S. B. S. P.,« oznamuji naši slavnost a vzdávám díky nejčistšímu Srdci Pána Ježíše, neposkvřněnému Srdci Panny Marie, sv. otci Františku a sv. Alfonsu Bohu díky!

Odběratelka „S. B. S. P.“ ve Staříči.

Zlatá pravidla manželům. Jistý nábožný muž prosil Pána Boha, aby mu

ráčil oznámiti, kterak možno ve stavu manželském šťastným býti. Na to jednoho dne měl vidění tři andělů. Prvního anděla viděl klečeti a modliti se: »Oči svých pozdvihují k horám, odkud mi pomoc přijde.« Druhého anděla viděl pracovati, jak s motykou vykopává kořinky a pot leje se po krásné tváři jeho. Vzdychal sobě, řka: »V potu tváři budeš jisti chléb svůj!« Třetí anděl vykopané kořinky sbíral a pravil: »Seberte droby, aby nic se nezkazilo!« a přinášel je do domku, kde všickni tři bydleli. — To znamená: Má-li v době býti všecko v pořádku a má-li se manželům dobře dařiti, musejí 1. modliti se, 2. pracovati, 3. spořiti a 4. ve svcristnosti andělské spolu živi býti.

Nové zřízení patriarchát v Alexandrii. Minulého roku podán nový důkaz od sv. Otce Lva XIII. jak stará se netoliko o nás, nýbrž také o nově obrácené národy, byt i byli barvy černé jako Kopti v Egyptě. Mezi Kopty šíří se a vzrůstá katolické náboženství velmi utěšeně přičiněním misionářů z řádů Jesuitův a Františkánů. Minulého roku zřízen nový patriarchát v Alexandrii pro Kopty, jemuž jsou dvě biskupské stolice podřízeny. Tento nový čin sv. Otce přináší dobré ovoce mezi lidem i mezi rozkolníky. Tak prý přišel nedávno nesjednocený kněz z Themu ku správci patriarchátu a podal mu žádost 20 farníky podepsanou, v níž prosí o přijetí do církve katolické. — Vznesený katolík koptický, Nahli Bey Jassa z Tanta, obdržel od koptického šejka v Sahefu písemné vyjádření, že on se svou rodinou a ještě s 50 jinými jest odhodlán ku přijetí víry katolické a zároveň se zavazuje, že svým nákladem vystaví kostel. Z Kaum Garilacha došla zpráva, že tam 1200 Koptů přes veliké překážky se strany rozkolníků, přestoupilo na víru katolickou. Mimo to připravuje se již vše ku stavbě patriarchálního kostela v Alexandrii a jiných 15 kostelů má se postaviti v údolí veliké řeky Nilu.

Č. k. d.

Milodary božského Srdce Páně.

Dvě sestry děkují Srdci Páně, Rodičce Boží a sv. Antonínu Pad. za zachování zdraví.

Z farnosti oslavanské. V nemoci své, kterouž jsem skoro po celý rok trápena byla, nemohouc žádné práce

konati, aniž čeho požití, vzala jsem útočiště k božskému Srdci Páně a k nejčistšímu Srdci Panny Marie s důvěrou ve své uzdravení. A ejhle! Prosba má vyslyšena, a nyní plním svůj slib a vzdávám nejrůznějši díky nejsv. Srdci Páně a Panně Marii za uzdravení své.

A. W.

Od Hodonína. Vroucné díky vzdávám božskému Srdci Ježíšovu a Panně Marii svato-hostýnské za uzdravení naší dceřušky ze záškrtu.

K. M.

Z Prahy. Plnic svůj slib, vzdávám nejrůznějši díky Rodičce Boží svato-horské za milostivé uzdravení jakož i za jiné mi prokázané milosti.

M. B.

Z Jaroměře. Jistá osoba byla dlouho trápena velkým kašlem a bolestmi v prsou. Lékařská rada nepomáhala. Tu chodila devět dní k blízké kapli Nejsv. Trojice, modlíc se cestou růženec. Nyní se těší úplnému zdraví.

M. M.

Z Hradce Králové. Slibené díky vzdávám tímto nejsv. Srdci Páně za vyslyšení prosby mých dobrodincův a za dosažení velikých milostí pro duši mou.

A. S.

Z Frýdku. Jistá osoba vzdává tisícere díky nejsv. Srdci Pána Ježíše, Panně Marii Frýdecké a sv. Josefu za zachránění svého manžela od sebevraždy.

J. T.

Z Hradce Králové. Plnic svůj slib, vzdávám nejrůznějši díky božskému Srdci Páně a neposkrvněnému Srdci Panny Marie za vyslyšení prosby.

K. P.

Z Dolan. Dlouhá léta přála jsem si důležitou změnu ve své rodině, konala jsem na ten úmysl devítidenní pobožnost k božskému Srdci Ježíšovu a k sv. Josefu a slíbila, budu-li vyslyšena, že to uveřejním. Bohu díky, mohu nyní slib svůj vyplnit, neb jsem dosáhla, zač jsem prosila.

K. J.

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Podává Pl. Buchta.

Rakousko. Do tyrolského města Tridentu svolává se protizednářský sjezd, jehož porady diti se mají od 26. do 30. září. Na sjezdu se bude jednati o tom, jaké škody působí zednářství církvi a společnosti lidské vůbec a jakými prostředky má býti učiněno neškodným. Předsedou sjezdu bude arcibiskup tridentský. Proti těmto sňahám vydal princ Bedřich Leopold pruský, předseda pruských velkolóží zednářských, zvláštní spis a císař Vilém taktéž rozhodně se ujal zednářů, tím však škodlivost a očividná zkáza, kterou zednářstvo šíří, nikterak ovšem vyvrácena nebyla. Protizednářský sjezd mnoho objasní a právem proto s všeobecným napjetím se očekává jeho průběh. — Na dny 31. srpna až 3. září určen jest všeobecný rakouský sjezd katolický, který se bude odbyvati v Solnohradě. S velikými nadějemi očekává se jeho příchod, vždyť sejdou se tam mužové smýšlení církevního a náboženského ze všech konců rakouské říše, oné říše, která tolik svéprávných v sobě zahrnuje národův a jejíž trvání jinak než

na základě křesťanské spravedlnosti mysliti ani pojistiti se nedá. Nejpalcivější a zároveň nejosudnější jest pro nás zajisté otázka socialní a tu bude muset záležeti na tom, aby znova hromadně a důrazně bylo na venek projevono a důvodně ukázáno, že jediná církev katolická má v rukou svých prostředky položení meze zhoubnému socialismu, lid před ním varovati a jemu vůbec oči otevřati, že nauka Kristova jest tím lékem, který dovede vyléčiti společnost lidskou. Na sjezdu budou také zástupcové národa českého, jmenovitě známi naši sociologové, a tu by bylo záhodno, aby důrazně poukázali na zlořády, které tropí zuřivá národnostní německá nesašselivost, nedovolujíc v krajích národnostně smíšených obyvatelům Čechům český kázati, ač Němci usedli mezi lidem našim jsou v té příčině opatření více jak s dostatek. Touto cestou by neblahé ty a na nejvyš nebezpečné poměry nejlépe mohly dojiti urovnání a dobrého tak způsobeno nad pomyslení mnoho. — Známý vlastenec slovenský dr. Pavel Mudroň byl církevními úřady uherskými

(protestantskými) zbaven svého úřadu jako dozorce církevního soudu. Jak se oznamuje z Budapešti, předloží uherské ministerstvo vyučování říšskému sněmu osnovu zákona, dle kterého se má dostati kněžím náhrady za to, že jim byly příjmy zavedením státních matrik zkráceny. Ale duchovní, kteří agituji proti státu, budou prý z této výhody vyloučeni. Všichni duchovní, kteří se hlásí k tak zvané straně lidové, budou tudíž za své přesvědčení ztrestáni, a poněvadž zjevnitě duchovenstvo slovenské jest velikou většinou v táboře strany lidové, dotkne se ho nové násilí maďarské v první řadě. — Sv. Otec schválil novou modlitbu za krále pro velikonoční týden v Uhrách. Zní takto: »Všemohoucí, věčný Bože, jenž věcnou mocí svou všechny národy ovládaš, pohleď milostivě na Uhersko, by jeho král ve spravedlivém panování, jeho lid ale ve věrném poslušenství jednomyslnou zbožností spojili se ke cti a slávě Tvého jména a ku blahu vlasti.«

Rusko. O poměrech katolické církve v Rusku přináší »Germania« následující zprávu: Spoutání katolické církve v Rusku náleží také za vlády Mikuláše II. k vládnímu programu ruskému. Jak bláhová byla naděje optimistů, že Mikuláš II. zahájí období nejen politické, ale i nábo-

ženské svobody, dokazuje usnesení státní rady, potvrzené carem dne 10. května t. r. Zní následovně: Všichni křesťané katolického vyznání, duchovní, jako laikové, pokud jsou poddanými ruské vlády, smějí se v záležitostech náboženských s římskou kurií dorozumívati jen prostřednictvím ministra vnitra. Bully, encykliky, ponaučení, jakož všechny výkony, které vycházejí od papežské zprávy, nesmějí v carství ruském a velkovévodství finském býti uveřejňovány beze svolení ministra vnitra. — Horké nářky docházejí z Litvy. Tak jistý visitátor dal odstraniti z nemocnice obraz Matky Boží, jinde mrštil křížem o zem, jinde opět dal odstraniti kříž u cesty. V Niedzievici v kraji sluckém musel býti zbořen dřevěný kostelík pod záminkou, že hrozí sesutím, ale povolení ku stavbě nového nedává se do té chvíle a 5000 lidí jest již po dlouhou dobu bez služeb Božích, ano i bez faráře. Děti umírají nekřtěné, nemocní bez zaopatření a pohřby dějí se bez kněze. Obyvatelé onoho kraje dosud carovi nepřisahali věrnost, poněvadž se nechtějí dáti pohnouti složit přísahu před ruským popem. Není tedy divu, že mezi lidem katolickým, jenž doufal, že mnoho se teď změní k lepšímu, panuje hluboká sklíčenost.

Duchovní cvičení.

Vojínové bývají v roce povolávání ku cvičení ve zbrani, aby nezapomněli s ní zacházeti, a by v sobě obnovili kázeň vojenskou. Jsou to cvičení vojenská. Podobně každý, kdo chce býti mistrem ať v řemesle, ať v umění jakémkoliv, musí se důkladně cvičiti. Bez cvičení nestal se nikdo ani dokonalým vojínem, ani dokonalým mistrem. Něco podobného máme v životě duchovním. I tu je potřeba cvičiti se. Již na křtu sv. přísahali jsme ku praporu Ježíše Krista, Krále nebeského, že chceme bojovati pro i ďáblu, světu a hříchu, že chceme cvičiti se v dokonalosti křesťanské, abychom spasili duši svou. To majíce na paměti, cvičovali se svatí po celý život v boji proti zlému, v přemáhání sebe, a dosáhli v milosti Boží úspěchů často velikých. Jen vzpomeňme na sv. Benedikta, zakladatele řeholí na západě. Napřed dlel o samotě na poušti v Subiaco, rozjímal o pravdách zjevených, modlil se, postil se, trýznil tělo své, podroboval je ve službu ducha, a až byl ozbrojen a dobře vycvičen v životě duchovním, teprve vystoupil veřejně. shromažďoval kolem sebe lid, cvičil je v dobrem; stal se mužem velikým, patriarehou řeholí. Vzpomeňme na sv. Ignáce z Loyoly. I tento světec uchýlil se do samoty v Manrese, rozjímal dlouho o pravdách Božích, o hříchu, o ctnosti, o duchovním životě, posiluje se modlitbou a postem.

A výsledek této duchovní cvičby byl řád, jež založil, jež i nyní působí za návodu svatého zakladatele svého na vyvíjení věřících všech stavů v duchovním životě. Taková duchovní cvičení byla ustanovena napřed pro kněze, aby se na několik dní ustranili od svého povolání, od starostí a věnovali čas ten jen spáse duší svých, rozjímající o vznešených pravdách Božích, modlíce se a posilující se svatými svátostmi, především pak obětí mše svaté. Obnovivše pak milost Ducha svatého v sobě při duchovních cvičeních, počali zase s novou horlivostí, s novým zápalem pracovali na vinici Páně, na spáse duší sobě svěšených. Taková duchovní cvičení konávají kněží jak světsí tak řeholní každého roku. Jsou-li duchovní cvičení prospěšná kněžím, musí býti prospěšná i jiným stavům. Všichni stavové potřebují časem obnovy. Z té příčiny ujali se horliví duchovní této myšlenky a zařizují duchovní cvičení také pro světské stavy, pro vzdělané i prosté křesťany, pro řemeslníky i dělníky, pro muže i ženy a působí stejně všude dobře. S jakou radostí všichni dobře smýšlející uvítali zavedení duchovních cvičení na Velehradě pro professory, pro učitele, pro dámy atd.! Právě proto, že na ta cvičení zlí lidé nadávají, jsou a musí býti cvičení duchovní něco velmi prospěšného pro každého křesťana. Každý potřebuje, aby na čas, byť sebe kratší, ustranil se od světa a v tichosti a v mlčení posvátném rozjímal o stavu duše své, aby modlitbou a svatými svátostmi se posilnil a s novou horlivostí do práce se dal. Dosud nikdo z účastníků toho nelitoval, že taková duchovní cvičení konal, ba pochvalovali si to všichni. Necht se nedá nikdo ani posměchem, ani pomluvou, ani láním odvrátiti od této dobré věci, ale hledej ještě jiných přátel duchovních cvičení. Mnohý, mnohá se těch svičení bojí, ale proč? Zkuste to jen, a poznáte, jak sladký jest Pán, který bude mluvit v tichosti a samotě k duši vaší. Každý, kdo již konal duchovní cvičení, budiž mezi svými horlitem, horlitelkou, aby každoročně přibývalo účastníků a účastnic této dobré a prospěšné pobožnosti.

A na ten úmysl modleme se tento měsíc a prosme nejsv. Srdce Pána Ježiše, aby vzbudilo horlivé kněze, kteří by duchovní cvičení dobře řídili a by milostí svou probudilo v srdcích vlažných chutí po této duchovní potravě, aby víc a více věřících všech stavů scházelo se okolo ohniska lásky nejsv. Srdce Pána Ježiše, v němž všichni naleznou ochranu, posilu a útěchu v povolání svém.

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježiši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za zdar duchovním cvičením, a na všechny úmysly, jež odporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježiši, zastráž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježiše a Marie! zachraňte církev, řiší rakouskou, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježiše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokazdē odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocně. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokazdē odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrono ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. 1891.)

Svatý Michaeli archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v říjnu: Pobožnost svatého růžence.

Dobry úmysl jest Ježiši tak milý, že nás může uvést do Srdce jeho. (Sv. Alfons Lig.)

Valná schůze

Apoštolátu sv. Cyrilla a Methoděje diecése brněnské v Rajhradě.

V Rajhradě, 25. srpna.

Slaroslavný klášter rajhradský stal se v úterý pravým rájem i hradem diecése brněnské při valné schůzi apoštolátu sv. Cyrilla a Methoděje. Stal se rájem, neboť několik set věřících našlo tam pokoj i ráj srdce svého ve sv. svátostech, stal se hradem, neboť tisíce lidu našli tam upevnění, utvrzení ve víře. stali se nerozbozným hradem apoštolátu, hradbou pevnou víry cyrillo-methodějské.

První valná schůze apoštolátu diecése brněnské svolána byla do Rajhradu a hned tato první schůze tak se zdařila, že Rajhrad stane se nyní každoročním místem, kde apoštolát se schází bude, stane se středem apoštolátu v diecési brněnské, odkudž rok co rok vždy noví a horliví apoštolé rozcházeti se budou po vlastech našich. Můžeme směle říci: Morava má o poutní místo více a myšlenku, svolati schůzi apoštolátu do Rajhradu, nelze nazvati jinak, než myšlenkou šťastnou, neboť místa tak příhodného a uvítání tak vlídného jako v Rajhradě jak od kláštera tak od představenstva obce a občanů, kteříž domy své prapory ozdobili a poutníkům byty ochotně nabídli, sotva kde by se apoštolátu dostalo. Účastenství lidu věřícího bylo ohromné, bylo tu přes 3000 lidu, ke stolu Páně přistoupilo přes 800 osob. Vedle soukromých účastníků přišlo též několik církevních průvodů s kněžími: z Telnice, Sokolnic, Tuřan, Židlochovic, Šakvie, Vedrovic, Nosislavi, Cyrillská jednota slavkovská.

V pondělí na večer začali již scházeti se členové apoštolátu do Rajhradu, jež jednotlivě a potom o půl 8. hod. večer všechny vespolek srdečně uvítal a pozdravil v kostele s kazatelny pokladník apoštolátu diecése brněnské a farář rajhradský, dp. P. Petr Hlobil, O. S. B. Po promluvě bylo sv. požehnání, a po něm sv. zpověď. Vlastní slavnost byla v úterý dopoledne. Ráno pozdraveni byli poutníci stělbou a budíčkem. Všemi vlaky, na vozech i pěšky ze všech stran hrnul se zbožný lid.

Apoštolátní schůze v Rajhradě je novým živým důkazem, že třeba jen se uchopit práce nadšeně a odhodlaně a lid do jednoho půže opět s pastýři svými.

Před 8. hod. bylo prostranné nádvoří před kostelem plné. Duchovenstvo odebralo se v průvodu pro svého arcipastýře, milovaného našeho biskupa ndp.

Dra. Františka Bauera, jenž brzy na to, žehnaje zbožnému lidu a provázen ndp. opatem rajhradským Benediktem Korčianem, ndp. prelátem Františkem Knappem z Olomouce, vdp. kanovníkem msgr. Janem Kř. Vojtěchem, msgr. J. Kapustou z Brna a vdp. Jos. Droběnou z Kroměříže, vdpp. děkany Drem. Schneidrem, Tesaříkem, Klínkáčem, Florianem, prof. Drem. J. Kupkou a četným jiným duchovenstvem za velebného zpěvu *Ecce sacerdos magnus* odebral se do chrámu Páně, kdež sloužil pontifikální mši sv. za assistance vdp. kanovníka msgra. Kapusty a dpp. P. Augustina Vrzala, P. Lva Hublika, P. Prokopa Šupa a P. Placida Buchty, benediktinů rajhradských. Při mši sv. zpívala velmi pěkně Cyrillská jednota rajhradská, řízena dp. P. Petrem Hlobilem. Po mši sv. o půl 11. hod. zahájena byla valná schůze na prostranném nádvoří vkusně a vhodně připraveném.

Diecéšní předseda apoštolátu, vdp. kanovník msgr. Jan Kř. Vojtěch, uvítal ndp. biskupa, poděkoval mu za milost, že na schůzi zavítati ráčil a poprosil. aby ndp. biskup čestné předsednictví převzít a schůzi řídit ráčil. Jeho bisk. Milost ochotně předsednictví převzal. Na zahájení schůze zapěla Cyrillská jednota rajhradská sbor, »Důvěra v Boha« od K. Bendla, načež ujal se slova

ndp. biskup Dr. František Sal. Bauer.

Nadšená a v pravdě apoštolská byla řeč jeho. Promluvil asi takto: Pochválen buď Ježíš Kristus, pozdravena budiž nejblahoslavenější Rodička Boží. pozdraveni budiž nejdražší apoštolové naši svatí Cyrille a Methoději! Byl jsem právě volebným předsedou apoštolátu sv. Cyrilla a Methoděje pod ochranou nejl. Rodičky Boží diecése brněnské požádán, abych dnešní první diecéšní slavnostní schůzi zahájil a z té příčiny vítám a pozdravuji Vás, členové apoštolátu a příznivci jeho, co nejrůzněji na tomto místě ve starobylém klášteře rajhradském. Tim ochotněji tak činím, poněvadž se mi zdá, že všim právem připomenutí mohu modlitbu Páně, kterou konal před umučením Svým k Otci nebeskému a že tato modlitba se splnila na přátelích a příznivcích apoštolátu. Prosil tehdy Kristus Pán v nejdojemnější chvíli života Svého Otce Svého nebeského takto: »Prosim pak netoliko za ně — za apoštoly — ale i za všechny ty, kdož skrze ně uvěří ve mne, aby byli jedno, jako Ty ve mně a já v Tobě jsem, tak aby i oni byli v nás.« Aby tato prosba Páně k Otci nebeskému se splnila, založil Kristus Pán za tím účelem ústav, který jednotu vyznačuje Jeho mezi sebou — církev, který je jednotou nejen mezi sebou, nýbrž i se samým Trojjediným Bohem. A o Vás, draží v Kristu, vyznati mohu, že Vy jste věrné dítky matky naší sv. církve, že přináležíte a přináležeti chcete, až do posledního dechu svého jediné pravé církvi Kristově, že chcete býti jedno nejen mezi sebou, nýbrž i s Otcem nebeským. Církvi Svě udělil Kristus Pán víru, zjevení Svě, které jest jen jedno, oběť mše sv. a sv. svátosti a ty mohou býti jen jedny a tytéž. Vy, draží v Kristu, jste přistoupili v hojném počtu ku správě Boží, v tak velkém počtu, sjednoceni jste nejen mezi sebou, ale i s Kristem, Synem Božím, na Vás vyplnila se ona modlitba Páně. Ale bohužel, nemůžeme totiž říci o všech, kteří jsou povoláni býti členy církve svaté, že by v ní hledali jednoty mezi sebou a s Bohem. Dle zjištěných zpráv jest v Americe 56 různých hlavních vyznání a 238 vedlejších. Kromě církve katolické jest tedy v Americe 295 vyznání náboženských. V Anglii úředně napačítáno bylo 156 vyznání náboženských. Na počátku 18. století arcibiskup Dimitrov z Rostova vyznal, že na Rusi je kolem 200 rozkolných a kacířských společností. Aj, moji draží, jak vzdáleni jsme od jednoty svaté církve, jak vzdáleni jsme od té doby, kdy bude jeden ovčinec a jeden pastýř. Ale když ani po celém světě se nedíváme, když jen po národech slovanských se rozhlédneme, zdalíž můžeme říci, že panuje mezi nimi jednota víry a zdalíž mezi těmi, kteří katolické církvi náleží, dbá se o sjednocování s původem a pramenem spásy s Bohem. Víte, kolik je pravoslavných mezi Slovany? 72 millionů. Víte kolik je protestantů? 1½ mill.; slovanských Turků je přes jeden million a katolíků jenom 19 millionův a

sjednocených Řeků 3 miliony. Mezi 96 miliony Slovanů hlásí se jenom 22 mill. Slovanů k církvi katolické a 74 mill. odtrženo jest od náměstka Kristova, anebo oddáno bludům kacířským, slouží vyznání tureckému. Jaká to veliká úloha pro uvědomělé katolíky slovanské přičiniti se, aby, kde jedna jest krev, byla jedna víra, aby všickni spojeni byli v církvi katolické.

A rozhlédneme-li se i mezi těmi 19 a 3 miliony katolíkův a sjednocených Řeků, zdalíž tu můžeme o těchto 22 milionech říci, že jim záleží na sv. víře, na náboženském životě, že dbají o svou spásu věčnou? Díky Bohu, že jest jich mnoho, jako vás tu před sebou vidím a jinde. Ale neznáte-li sami takové, kteří jen to jméno křesťana mají, podstata jim však schází. Rozhlédněte se po časopisech a novinách, kde popírá se i jsoucnost Trojjediného Boha. Řím vyhlašuje se za nepřítel Slovanů, bohoslužba nazývá se pouhou formalitou, která může, ale nemusí býti. Rozhlédněte se mezi vůdci národa, jak na poli vědeckém, literárním i politickém, zdalíž jim svítí ta hvězda víry, zdalíž je vede důvěra v Boha či v sebe a jejich vlastní podvod a klam?! Smutná a truchlivá jest doba naše a tím více nás povzbuzuje, abychom činili to, co sv. apoštolové činili: hlásali viru Kristovu, hájili ji, povzbuzovali, poučovali a posilňovali, pracovali až do smrti bez ustání. Co apoštolové, to činili i zástupové jejich a zvláště sv. Cyrill a Methoděj mezi Slovy. A proto chceme vstoupiti v slépěje jejich a založili jsme za tím účelem spolek: Apoštolát sv. Cyrilla a Methoděje pod ochranou nejbl. Rodičky Boží Panny Marie. Prostředky apoštolátu jsou: modlitba a almužna. Modlili se první křesťané a sv. Petr byl ze zálaže vysvobozen. Když my se budeme modliti, kolik tu zajatečů bludu a nepravosti vysvobodíme. Modlila se sv. Monika 18 let, až syn její sv. Augustin se obrátil. My se teprv modlíme čtyry roky, budeme se modliti i dále, budeme vzývati sv. Cyrilla a Methoda, aby obrázení a z bludů vyvázli bratři naši. Když můžeme sami za sebe se modliti i svatí za nás budou orodovati. Svatí vědí o nás, a jako ďábel zná slabé stránky naše, aby nás pokoušel, tak svatí zajisté znají dobré stránky naše a spojí přimluvu svou u Boha s modlitbou naší, aby snahy naše odměněny byly zdarem. Vzávejme sv. Cyrilla a Methoda, ale především Rodičku Boží, Matku svou vzývejme a pozdravujme, která nám lásky své mateřské nikdy neodepře a znovu osvědčí, že nebylo slýcháno, že by ho opustila. Toť, moji drazí, účel hlavní a prostředky, aby na národech slovanských splnila se modlitba Páně, aby byli jedno nejen dle krve a zevnější příslušnosti k církvi, nýbrž i milostí a pravdou v Bohu. »Jako ty ve mně a já v Tobě,« tak modlil se Ježíš Kristus, tak se chceme modliti a přičiniti i my. Za tou příčinou svolávají se i valné hromady, aby vydaly svědectví živé víry, jako vy dnes a věra jste vydali, za tou příčinou pronášejí se slavnostní řeči a povzbuzují se přítomní, aby zprávu podávali nepřítomným, aby jiné získali, tak abychom všickni konali dílo apoštolské i mezi sebou sjednocovali se s Bohem i vzhledem k těm, kteří dosud nepřináležejí k církvi. I vy jste se za tím účelem shromáždili a znova Vás vítám a pozdravuji a zahajují schůzi a žádám slavnostního řečníka, dp. professora Neuschla, aby se ujal slova.

Vdp. Dr. Robert Neuschl

pronesl mohutnou a pádnou řeč o církvi a jejím poslání a pověděl přímo a nepokrytě, kde hledati nepřátele církve u nás. Postup a hlavní myšlenky řeči byly:

Nebyl dosud nalezen na světě národ bez náboženství. Tento všeobecný souhlas člověčenstva je důkazem, že duše lidská jest sama sebou tak náboženskou jak rozumnou. Zkušenost učí, že i ti, kteří ve veřejném životě náboženství nedbají, upadnuvše v bídu a neštěstí, opuštění byvše hledají Boha. Všeobecný je zjev modlitby prosebné, důkaz to, že jest vládce všehomíra, jenž může pomoci. Dějiny církevní i světské dokazují, kterak přemnoží k Bohu o pomoc se utkali: Judith, sv. apoštolové za sv. Petra se modlili, kongregace Mariánská, když Königsmark a

Banner vlast naši učiniti chtěli velikým hrbitovem, Filipp August, král francouzský, za bouře na moři napomínal plavce, aby až do půl noci vydrželi, neboť v tu dobu mši v Clairveax za ně se modlí, Pius V. a kongregace Mariánská modlili se na kolenou, když svedena byla bitva u Lepanta. I apoštolát je sborem modlicích se za Slovany mimo i ve vlasti naší, za vítězství věci katolické proti těm, kteří kletbu svolávají na národ náš.

Máme dosti příčin modliti se za Slovany rozkolné. Na církvi východní nejlépe se ukázalo, čím kdo hřeší, tím že trestán bývá. Jako Cařihrad odtrhl se od Říma, tak od Cařihradu odtrhlo se Rusko, Recko, ostrovy jonské, Rumuni, Bulhaři, Srbové, Černá Hora. Ukázalo se tu, že myšlenka národní církve je protikatolická, protože porušuje známku jednoty a tím už v sobě zárodek smrti nese.

Lito je mi toho lidu, lze říci slovy Krista Pána o lidu ruském, jenž místo sladkého jha Kristova nese těžké jho caesaropapismu, kde dle svědectví ruských spisovatelů je tolik pověr, že mnoho lidu nezasluhuje už jména křesťanského.

Máme dosti příčin modliti se i doma za sebe. Všude je zle. Odpad od Krista je všeobecný, ale za to počet vojska dostupně millionů, dluhy státův evropských vzrostly na miliardy a jako za posměch vši deklamaci o humanitě chystá Evropa do boje 15 millionů vojáků. Všecko k tomu směřuje odpoutati společnost od Krista, zvláště v kruzích vyšších. Ve Francii místo křtu svátostného, zavádějí křest občanský, přemnoží pastorové protestantští nevěří ve snesení apoštolské, popírají Božství Krista Pána. Nastal všeobecný bankrot, úpadek. Musilo tak přijíti. Společnost musí poznati, jak horko jest opustiti B. H. Hrozba, již Mojžíšovi pohrozil Bůh Hospodin, že přijdou na lid všecky kletby, odvrátí-li se od Boha, splňují se i dnes. Což není pomoci? Ano, jest pomoc, neustanovil-li Bůh vziti za trest Evropě křesťanství. Jest možná pomoc, ale tu musí evropští národové vrátiti se zpět ku dobré matce své církvi Kristově. Kristus Pán dal církvi své povinnost i právo, aby byla ústavem pro věčné i časné blaho lidu.

Církev jest dosud sloupem pevným, věží ze slonové ko-ti, majákem zářivým v rozbouraném moři, starou archou, v níž místa je dost pro všecky. Jak církve v době nynější koná apoštolské poslání své úřadem učitelským, kněžským a královským, to předměttem řeči.

Kristus Pán zřídil církve svou svěřil jí úřad učitelský, dal jí moc a právo učiti všecky národy. Komu tedy patří škola?, tof kardinální otázka namířena ne proti stavu učitelskému, jehož přemnoží příslušníci svědomitě plní povinnosti náboženské,¹⁾ nýbrž proti prohanému liberalismu, jenž sobě školu osobuje. Dobře věděl ošemetný liberalismus, bude-li škola jeho, že i budoucnost jest jeho a proto školy vtáhl do své moci. Vizme jen, jaké mravní mrzáky vychovává nevěrecké učení vysoké. Škola náleží církvi, to právo církve má od Krista Pána i od států přiznané, vždyť ještě nebylo státův a církve již školy měla. Ovšem náleží i státu starati se o to, pokud a jaké vzdělání lidu se podává, stát má povinnost chrániti mravního řádu, poskytovat církvi potřebné pomoci. Když však stát chce míti všecko vyučování, musí učiti všude a nikoli v jedné škole, že Kristus Pán je Bohem a v druhé že je podvodníkem, v jedné že papež je hlavou církve a v druhé že je antichristem. To je pak balamucení lidu. Stát nedovede vychovávat. Tot úkolem je rodičův a církve. Pouhé učení náboženství jako předmětu nestačí. Učí se ovšem na středních školách náboženství, ale tu mnohdy v jiném předmětu se v několika minutách zbourá, co katecheta v mnohých hodinách pracně vystavěl: náboženství, křesťanský duch pronikati musí všecky předměty, křesťanství není věci paměti, ono pronikati musí život. Jaká však jest to výchova náboženská, když student jde ku sv. zpovědi třikrát a pan professor nikdy, když student jde na mši sv. každou neděli a pan professor jen když má inspekci, když katecheta učí o sv. Janu Nepomuckém, že byl světcem a pan professor že Jana Nepomuckého

¹⁾ I včera v Rajhradě bylo apoštolátu přítomno několik pp. učitelův a slečen učitelek zvláště z Brna, jež k obecnému povzbuzení přistoupily i ku stolu Páně.

nikdy nebylo. Studenti vidí to dobře a cítí a z takové mládeže nebudou nikdy řádně, žulové, pevné povahy. Bez náboženství není výchovy, proto vraťte církvi právo výchovy. Člověk může být dobrým inženýrem, lékařem atd., ale při tom špatným člověkem, bez mravnosti. Mravné povahy vychovává církev, jak svědčí slavní mužové vyšli z 80 universit katolických. Lživa jest výtka, že vysoké učení nemůže být katolickým, protože prý nebylo svobodným učením, ana prý věda a víra nezřídka si odporuje. Jen lživěda odporovati může víře, nikoli však pravá věda, pravda. Lživěda opírá se jen o slabý rozum lidský, víra však a pravá věda o zjevení Boží a proto mezi nimi sporu být nemůže. Církev nemá příčiny báti se vědy, ona ji podporuje, známo jest, že Lev XIII. otevřel archivy vatikánské vědeckému badání a výzkumy geologické slavně dotvrzují pravdivost zjevení. Jistý, krásný, úchvatný jsou pravdy náboženské, odpovídají na všechny otázky, jež zajímají ducha lidského. Vznesený jest názor křesťanský o původu, cíli člověka a naopak odporupny jsou nauky moderní nevěry, což řečník několika příklady dokládá a dovozuje. Kdyby pravdivým mělo být učení laické, lépe by bylo chudým a poníženým ani se nenaroditi. Učitel'ský úřad církve jest mocí neobyčejnou a kdyby státy dopřály jí potřebné volnosti a podpory, obnovila by se tvářnost země. Nejstatečnější syny a dcery vysílá církev učít do krajin zámořských na misie. 14.000 kněží, 5000 řeholníků, 42.000 řeholnic sester, různé spolky šíří učení Kristovo. Tam za mořem sice pracujete, říkají odpůrci církve, doma však nikoli. Lichá to výtka. Kdyby v Německu církev nebyla bývala porobena bojem kulturním, nebyla by došla toliké moci sociální demokracie. Právě papež, biskupové a kněží dělnictva se ujímali s katolickým středem v Německu a při posledních volbách odevzdáno bylo pro sociální demokraty v krajinách protestantských 30%, v katolických jen 16% hlasů.

A jak užitečně působí církev úřadem učitel'ským, tak uslechtuje a povznáší i úřadem kněž'ským. Bohoslužba je dílem důležitým pro vývoj sociální. Společnou úctou Boha uctívati, bohoslužbě přítomen být jest povinností. A slovy svými »To číte na mou památku« ustanovil Kristus Pán nejvznešenější, nejkrásnější bohoslužbu. Mše sv. jest sluncem, jest srdcem, diamantem nejdražším bohoslužby katolické. Všeobecně se uznává krása bohoslužby katolické. Chrám jest katolika místem nejposvátnějším, všechny umění v něm se soustřeďují. Běda tomu, kdo rukou rouhavou sahá na bohoslužbu katolickou. Tak zv. »pání vůdci« u nás mají prý již kostel vychoděný a naši Sokolici, pohrdající službami Božími, ani snad netuší, že konají nádennické práce zednářům. Nešťastná jest rodina, kde vyhnali matku a proto mocně protestovati musíme, aby nám vyháněli z národa Matku naši Marii Pannu, jak učiniti to chtěli v Praze.

I úřad královský světil Kristus Pán církvi. Proto musí míti církev moc zákonodárnou a trestající. Církev míchá prý se tím do politiky. Než dokud tak zvaná politika nebude se míchat do církve a dokud politika bude se dělati na základech křesťanských, nebude církev do politiky se míchat. Jsou mnohé věci, jež osobuje si tak zv. politika, které však církvi náleží, jako manželství, škola, hřbitov. Těchto práv a nároků církve se nevzdá a vzdáti nesmí. Tu má moc zákony dávat i trestati. Liberálové smějí se trestům církevním, než hrozny jsou tresty církevní a bude-li se tak stále pokračovati proti Kristu, sáhne církev zajisté opět ku trestům svým. Biskup Rudigier již na tom byl vyobcovati z církve zemského školního inspektora a jistého učitele. Pius IX. vyobcovał z církve ministra Viktora Emanuela hr. Cavoura. A v týž den, kdy zednáři chtěli ho oslavovati, Cavour stížen klatbou stál na soudu Božím. Církev má právo odepřiti pohřeb církevní a biskupové mohou z církve vyloučiti různé zakuklené židy, kteří křesťanství na oko jen proto přijali, aby mu tím více škoditi mohli, biskupové mohou zakázati věrické židovské listy, jako »Nár. Listy,« »Lidové Noviny,« »Ruch,« »Rašpli,« a zpovědník může odepřiti čtenářům takových listů svátostné rozhřešení. Sv. Alfons z Ligori praví, že zpovědník musí být v těchto věcech přísnější, poněvadž kdo špatné listy čte, dopouští se trojho hříchu: dává pohoršení, podporuje

špatnou věc a vydává se v nebezpečí, že víru ztratí. Biskupové mají právo, zakázati katolickým rodičům posílati děti do nevěreckých státních škol. Varovati třeba lid před tak zv. stranou lidovou, jež lid kazí, nevěrecké, liberální názory, husitství, racionalismus šíří s pýchou, neposlušností, sobectvím. Kdo sám si dělá mravouku a věrouku, kdo každého rabína oslavuje a pro svého biskupa ani jména nemá, kdo nechce poslouchati biskupa svého, není katolíkem. Na straně lidové do jednoho stojí všichni helveti, protestanté. protestantismus sám je revoluci, a proto i strana lidová je nekřesťanskou, nekatolickou. A lépe by bylo, komu se nelíbí, aby opustil tu církev katolickou, strana lidová koná u nás poslání antikristovo.

Kdo věren jest své církvi, ten v duchu křesťanském konati musí úkol svůj ku šťastnému rozřešení otázky sociální. Rolníci musí býti dobrými katolíky po vzoru předků svých, řemeslníci vážiti si musí křesťanství, a opět se vrátí řemeslu zlaté dno, křesťanské ženy svědomitě plniti musejí povinnosti své. vždyť dobrá žena je zlatým sloupem domu, bez ženy nevykonalo se žádné velké dílo, duchovenstvo musí býti vzorným vůdcem lidu svého, nesmí se lekatí žádných obětí, i kdyby přes jeho mrtvolý kráčet se mělo, musí býti soli země a obzvláště horlivě konati úřad kazatelský vhod i nevhod. Má-li lépe býti, nastati musí mezi národy rakouskými snížení v duchu křesťanském. Slovatný jesuita P. Abel chystá na rok velikou pouť národů rakouských do Mariánských Cell a řečník je ochoten vésti Čechoslovany. Tam u oltáře Matky Boží se smíříme, tam ruce jako bratří v Kristu si podáme. Na konec vyzývá řečník shromážděné, aby věrnost slibili svému biskupu (Slibujeme) a na důkaz veřejně složili vyznání víry modlitbou Věřím v Boha.

A v mocném pohnutí z úst tisícových k nebesům se neslo snesení apoštolské.

Cyrrilská jednota slavkovská, řízena svým sbormistrem, p. Šerým, zapěla na to dovedně hymnu Cyrillo-Methodějskou, složenou svým sbormistrem.

Druhým řečníkem slavnostním byl dp. P. Kristin Lux, kněz řádu sv. Benedikta.

Dp. P. Kristin Lux, O. S. B.,

promluvil o apoštolátě sv. Cyrilla a Methoděje. Vynikala-li řeč vdp. Dra. Neuschla mohutnou rozhodností a pádností, vynikla řeč druhá ušlechtilou lahodou formy i přednesu.

Uvítav všechny do Rajhradu, začíná řečník svou řeč případným porovnáním. Plavci na moři obracejí oči své po souhvězdí bliženců, jež šťastnou plavbu jim věští. Když už jiným národům zasvítla pravda Boží, předkové naši před modlami skláněli kolena svá. Sousedé naši nabízeli sice předkům našim víru Kristovu, ale že úsilno přicházeli v dědinu, nenaklonili jich pravdě. Avšak brzy jako plavcům neblahým na moři i otcům našim na nebi souhvězdí bliženců se ukázalo, sv. Cyrill a Methoděj, dvě hvězdy z východu. A předkové naši brzy poznali, že nikoli ze zisku, ale z lásky. že jako bratři přicházejí a neodolali jim a s radostí a plesem jich vítali ve své domovině. Slova sv. bratří padala na půdu úrodnou a brzy ukázalo se utěšené ovoce. Horlivost sv. bratří, péče o jazyk mateřský, kyrillika, písmo svaté, víra svatá, hlasaná jazykem mateřským, obrátila Moravu a brzy i Čechy. Nastaly otcům našim časy blahé. Od požehnaných oněch dob uplynulo 1000 let. Mnoho bouří a strastí přehnal se za tuto dobu přes naši vlast. Století 15. a 17. přineslo zlobou lidskou bouří proti církvi a následek byl, že zlomena byla síla národa na Bílé hoře. Zdálo se, že na vždy. Než jako po bouři slunce, tak i u nás jitřenka vzešla. Národ povstal z mdloby, oživilo dědictví cyrrillo-methodějské zásluhou hlavně kněží, jimž za to splácí se nevděkem. Milo jest vzpomenouti církevního rozkvětu v národě v letech 1863. a r. 1885. Byla to krása i sláva, svaté nadšení, zpěvy a písně na oslavu sv. bratří nesly se k nebesům. Nemohlo bez trvalého pomníku zůstati ono nadšení a právě o posv. hodě vánočním r. 1892. založen apoštolát sv. Cyrilla a Methoděje pod ochranou nejbl. Rodičky Boží. A všichni upřímní jejich ctitelé z hloubi duše zvolali: Bohu díky. Po necelém

čtyřletém trvání čítá již apoštolát přes 50.000 členův a kdož dosud nejsou členy jeho, přistoupí, poznávše požehnanou činnost jeho. Pravem nazývá se apoštolát spolkem pobožným. Vždyť náboženství jest kořenem života všeho, bez náboženství začíná zoufalství. To dosvědčují mužové velicí: Cicero, Washington, Thiers. Bylo-li kdy třeba spolku pobožného, jest ho potřeba nyní, kdy vira sv. beztržně se tupí, kdy vlažnost a falešný stud tak zhoubně se rozmáhá a tak málo jest těch, kteří upřímně ke Kristu se hlásí. Proto třeba k povinnosti volati lid, apoštolát jako druhdy sv. Jan Kapistran volá: zpátky ku Kristu. Posvěcovati sebe, viru skutky dokazovati, modliti se jest úkolem členův apoštolátu. Modlitba jest dechem duše, třeba jen vytrvale se modliti a mizí obtíže, modlitba se stane příjemnou. Modlitba je zbrání křesťana jako byla zbrání Ondřeji Hoferovi, O'Conellovi, Windhorstovi. Po jejich vzoru i členové apoštolátu modliti se mají nejen za sebe, ale i za bližní. Vždyť povinností křesťana jest přispěti bližnímu v tělesných i duchovních potřebách. Účinná jest modlitba společná v apoštolátě. Jest zbrání obrannou i výbojnou, kde dva neb tři spolu se modlí ve jménu Jeho, tam Kristus jest mezi nimi. Lákadla záhuby ve světě nynějším jsou kromobyčejná a proto nutno sáhnouti i ku prostředkům kromobyčejným: úsilnější modlitbě, sv. svátostem. Biskup Rudigier vyznal, že jádrem katolického spolku hornorakouského jsou ti, kteří o exerciciích na modlitbách trvali.

Jako spolek misijní druží se apoštolát věrně k apoštolskému, misijnímu úřadu cirkve. Jako povždy, i dnes církev misie koná, a povždy konati bude misie vnější mezi národy nekřesťanskými, misie vnitřní mezi katolíky. Misie vnitřní jsou nejlepším prostředkem povzbuzení víry a oživení ducha křesťanského. Proto také mají tyto misie mnoho nepřátel a nejvíce z neznalosti. Účinky milosti Boží o misiích bývají přímo zázračny: náprava života, navrácení statku cizího, uvědomělost křesťanská, kázeň, dobré křesťanské obyčaje a zvyky se oživují. Proto povinností jest každého věrného křesťana dle možnosti misie podporovati, jak se to děje v apoštolátě nepatrnou almužnou, aby misie mohly býti konány. V diecési brněnské apoštolát v roce uplynulém dílem sám četné misie zařídil, dílem na misie podpory poskytl: v Brně u Minoritů, na Starém Brně, v Zábrdovicích, duchovní cvičení pro muže a ženy u Dominikánů, misie v Myslibořicích, Vladislavě, Prateci, Černé Hoře, Krasonicích. Všickni členové apoštolátu mají podíl a zásluhu na veškerém zdaru díla misijního, třeba jen v apoštolátě věrně vytrvati, nových členův, a tím nových zdrojů pro misie získávati, komu věc dobrá na srdci leží, aspoň tím způsobem — almužnou — bude horlivým apoštolem.

Než i ku vnějším misiím obrací apoštolát zřetel svůj. Víc než polovice Evropy obydlena jest Slovany, a ti všickni jsou vinici sv. Cyrilla a Methoděje. A přec bohužel lidskou zlobou rozdvojení, roztrojení i rozčtvrtění jsou, odtrženi od středu cirkve pravé. S bolestí hledíme na svět slovanský, a odtud všecky ty strasti vidíme se hrnouti, že ztraceno bylo království Boží na zemi. Slova Krista Pána: »Kdo není se mnou, je proti mně, kdo neshromáždí se mnou, rozptyluje,« jeví se tudy splněna. Roztržky u víře jsou koukolem, jsou pramenem záhuby v národech slovanských, a proto s bolestí hledíme na vinici Cyrillo-Methodějskou. Kde pomoc hledati? Rodinu nesvornou smířiti mohou jen rodiče. A tak i Slovany smířiti mohou jen duchovní otcové jejich, sv. Cyrill a Methoděj. Oni všem Slovanům viru katolického přinesli, oni s Římem, středem jednoty, je spojili, oni veškeren rod slovanský míti chtěli katolickým; toť pevný základ jednoty, jenž, díky Bohu, byl zachován. Vidíme touhu po jednotě u Bulharů; na Rusi prostý lid ponejvíce jest v jádru dosud katolickým. I není tudíž divu, že vznešená myšlenka sjednocení národů slovanských zanítila muže nadšené. Má-li kdy budoucnost patřiti Slovanům, bude jim patřiti jen tehdy, budou-li katolíky, jak pověděl to veliký Slovan biskup Josef Jiří Strommayer. Tisíce věrných katolíků by tu plesalo a na prvním místě veliký sv. Otec náš Lev XIII., jenž miluje Slovany a všecky k sobě je volá, jak učinil to o slovanské pouti 5. července r. 1881. a encyklikou Grande munus. Aby vroucí přání sv. Otce stalo se skutkem, a Slované by byli v pravé víře sjednoceni,

tu potřebí jest rozkolným bratřím pomoci božské i lidské. Modlitbou vyprosíme pomoci božské, jak praví biskupové českomoravští v pastýřském listu jubilejním, modlitba k nebesům vystupuje vzhůru, a s nebe na zem sestupuje Boží požehnání. Proč neměli by všickni za sjednocení Slovanů se modliti, proč nechtěli by všickni býti členy apoštolátu? Katoličtí Němci, Irčané, Angličané modlí se za své bratry zbloudilé, ani Slovan katolik nesmí zůstatí za katolíkem Němcem, Irčanem, Angličanem. Než i lidské pomoci je třeba k dílu misijnímu ku sjednocení Slovanů. Misionáři potřebují chrámův a škol, jež apoštolát pořizuje z almužny, tu ukládá se hřívna nepatrná na úrok veliký. V loni odvedeno bylo od apoštolátu diecése brněnské 1000 zl. do Říma na misie mezi rozkolnými Slovaný.

Toť veliká, obětovná činnost apoštolátu, kdo kdy poznal apoštolát, tím ochotněji a radostněji v něm setrvá, an ví, jak vznošeným cílům slouží. A nejen sám vytrvá, ale i jiné získá. Cíl, jenž apoštolát si vytkl, dosažen bude Vytrváme-li, musí přijít hodina, kdy všickni Slované v náručí věrně si spočinou a pokleknou u trůnu náměstka Kristova, aby jim požehnal. Naději, že cíle toho bude dosaženo, oprávněuje důvěra ve sv. Cyrilla a Metoděje, jimž dílo toto jest zasvěceno, a kteří zajisté neopustí dědictví svého. Ještě pak více oprávněnu činí naději naši, že apoštolát jest pod ochranou nejbl. Panny Marie. Slované jsou národem Marianským, hluboko všípena jest v srdce národa úcta Marianská, jak ukázalo se to nedávno i v Praze, kdy věrní ctitelé Marianští rozhodně vystoupili proti novodobým Husitům, kteří odstraniti chtěli v Praze sochu Matky Boží. Svůj souhlas i dik vysloviti musíme obrancům Matky Boží. Nejbl. Panna Maria zasloužila si úcty národů slovanských a slušna tedy ji uctívati. O úctě Marianské svědčí tolik poutních míst a chvalo zpěvů. Národ slovanský je dosud národem Marianským, úcta Bohorodičky spojí nás svazkem nerozlučným, abychom jednoty se domohli. Spojme se modlitbami a činy apoštolátskými ve znamení úcty ku sv. Cyrillu a Metoději, ve znamení úcty k nejbl. Panně Marii, oni nás povedou v před, slabé k boji, bojující k vítězství. Bůh shledne na lid svůj, a kam se snese jeho požehnání, tam opět zavládne zbožnost, oslava cirkve i vlasti!

Nadšená tato řeč byla vyslechnuta s velikou pozorností a odměněna pochvalou.

Cyrillská jednota slavkovská zapěla pěkné sbor »Sláva na výsostech Bohu,« načež na vyzvání vdp. předsedy přečetl diecésní jednatel apoštolátu, vdp. Dr. Josef Kupka, došlé pozdravy a telegramy od ústředního výboru apoštolátu, Dra. Horského a dp. Františka Žáka, členův apoštolátu v Praze, přips učitelek z exercií v Přerově, od účastníků duchovního cvičení na Velehradě, od vdp. Jana Vychodila, assessora a faráře, pokladníka ústředního výboru v Želechovicích, od členův apoštolátu z Vidně, MUDra. Rudy z Trenčína, členův apoštolátu z okolí Strachotinky. Slova ujal se

ndp. biskup Frant. Sal. Bauer,

aby vzdal díky před ukončením schůze jménem svým i všech přítomných slavnostním řečníkům za poučná, ucvacující a nadšená slova, za krásné zpěvy jak při službách Božích. tak i při valné hromadě, a obzvláště zvláštní díky vysoce důstojnému panu opatovi rajhradskému, že poskytl místnosti tak přiměřené, a nás přijal tak vlídně, a vyzval všecky, aby konajíce dílo, jež směřuje ku spojení všech Slovanů se středem jednoty náměstkem Kristovým na oslavu sv. Otce Lva XIII., zapěli hymnu papežskou.

Diecésní předseda apoštolátu, vdp. kan. msgr. Jan Kř. Vojtěch, požádal po ukončeném zpěvu o biskupské požehnání, jež ndp. biskup milostivě uděliti ráčil klečícímu shromáždění. Ndp. biskup prohlásil po té první valnou hromadu za skončenou, a povolal na shledanou při druhé valné hromadě. »Na shledanou,« volali účastníci z hloubi srdce a všichni opravdu na shledanou na rok v Rajhradě se těšime.

Schůze skončena o 1. hodině. Odpoledne uspořádala Cyrillská jednota rajhradská ve svých zahradních místnostech pěknou zábavu pro účastníky valné hromady. Zapěla četné pěkné sbory, řízena rajhradským nadučitelem p. Truhlářem.

Diecéšní výbor apoštolátu poslal před valnou hromadou sv. Otci do Říma telegram holdovací s prosbou o apoštolské požehnání. Odpověď sv. Otce došla až v úterý večer.

Zni pak telegram sv. Otce následovně:

«Praesidi sodalium Apostolatus sanctorum Cyrilli et Methodii Rajhrad. Romae 28./8. 1896. Benevolenti animo summus pontifex excepit devotionis sensa nomine sodalium istius apostolatus patefacta eisque peramanter impertitus est Apostolicam Benedictionem. M. Card. Rampola.»

Po česku:

«Předsedovi členův apoštolátu sv. Cyrilla a Methoděje, Rajhrad. **Blahosklonně přijal sv. Otec projev oddanosti, vyslovený jménem členův onoho apoštolátu, a udělil jim přelaskavě požehnání apoštolské.** M. Card. Rampola.»

Pozdrav sv. Otce a požehnání jeho potěší zajisté všechny účastníky schůze a povzbudí k většímu ještě účastenství na rok.

Zasvěťte se i my podle příkladu Tyrolska božskému Srdci Páně.

Jak členářům «Školy Božského Srdce Páně» známo, byl v čísle květnovém ohlášen a v červnovém obsírněji rozveden úmysl apoštolátu modlitby Jeho Svatosti Lvém XIII. ustanovený a žehnaný o sjednocení katolíkův. I bylo tam poukázáno, jak nutným je takové spojení všech katolíkův oproti mocné síce, ale jen zdánlivé a nenávisti utvořené sjednocenosti nepřátel Božích, která jednou se musí rozpadnouti. A odporučována horlivá modlitba o pokornou a nezištnou lásku vespolnou, jejíž pramenem je božské Srdce Páně. Bylo tím vskutku poukázáno na pravý lék, jenž by naši rozkouskovanost a rozkvašenost zhojiti mohl. Poněvadž tedy, jak zkušenost staletá a skutečnost rozháraná dosvědčují, všechny důvtipy a domysly celého světa nám posud k lepšímu obratu nedostačily, obraťme se s důvěrou na božské Srdce Páně, jež je jediným pramenem a původem všeho blaha a prosme jej o tuto pomoc. Za tím účelem jako jediné, zároveň však i svrchovaně dostatečný a vydatný prostředek se za-

mlouvá, abychom nejen božské Srdce Páně o tuto lásku prosili, nýbrž mnohem dále pokročili; abychom totiž co nejúžeji s božským Srdcem Páně se spojili, jeho zájmy učinili zájmy svými a své jemu k urovnání odevzdali, jej za svého nejvyššího Pána a vůdce prohlásili, zkratka: božskému Srdci Páně **zvláštním** způsobem se zasvětili, nejen takovým, jak se mu zasvěcujeme v bratrstvu. Tomu nás zajisté již sami nepřátelé učí, jejichž nejnebezpečnější střed, totiž svobodní zednáři, v nejužším spojení stojí s ďáblem, nejurputnějším to nepřitelem Božím a všeho lidstva. I tane nám na mysli, jako prozřetelnosti božskou poskytnutá pomoc, zdali by snad i u nás na Moravě, v království českém a celé říši rakouské nemohl podobný svazek s božským Srdcem Páně v život uveden býti, jaký omilostněné Tyrolsko má a jehož stoleté trvání letos velmi nadšeně a okázale oslavuje. Zajisté, kdo důkladněji počátek, vývoj a obnovení zmíněné slavnosti v Tyrolsku sledoval, nezmylně dospěl k úsudku, že nejhlubším důvodem a hlavním úmyslem božského

Srdce Páně v dolé, kdy zasvěcení toto povstalo, a kdy po sto letech tak slavně se oslavovalo, byla ona stará síce, ale znova pronesená prosba nejen na jednotlivce, nýbrž mnohem více na města, země a říše, jež ve velké hidě v každém směru úpějí a jen živí, prosba totiž: »Synu, dej mi srdce tvé« a bude ti dobře. Co také očekávalo Tyrolsko před sto lety v oněch hrozných válkách? A ejhle, poněvadž sami nebyli s to nepříteli odolati a se ubrániti — šlo jim hlavně též i o ubhájení víry — zvolili si za spojence božské Srdce Páně, a zvláštním slibem celá země, kněžstvo, zemské zastupitelstvo a lid jemu přislíbili, že chci jeho svátek, popřeje-li jim vítězství, slavně slaviti. Proto také tato slavnost není pouze církevní, nýbrž i zemskou. A nelitovali toho; až dosud byli zvláštním způsobem chráněni.

Ze skutečně zvláštní spojení s božským Srdcem Páně je nejpevnější záštitou a a jistým vítězstvím proti jakýmkoliv nepřátelům a v jakýchkoliv pohromách, o tom mají následující řádky něco pověděti, a k onomu spojení katolíkům a spojení se opět všech katolíkům s božským Srdcem Páně poněkud napomáhati. Uveřejňuje je pisatel, poněvadž to božskému Srdci Páně přislíbil jako dikůvzdání za poskytnutou jemu ochranu a obrat nemoci k lepšímu. Proti němu zlý nepřítel, když do řehole vstoupil, krutě vystoupil a hrozně na něho po 9 let dorážel. Z počátku ho hleděl po dlouhou dobu rozličným způsobem připraviti o sv. povolání. Když se mu to nepodařilo, hleděl jej neschopným učiniti ku pracím jeho povolání. Konečně ho chtěl na těle i na duchu zcela zničiti. A když již chtěl poslední ránu zničující zasaditi, tu božské Srdce Páně v čas onen, kdy Tyrolsko stoleté spojení své s božským Srdcem Páně slavnostně obnovovalo, změnilo štěstí válečné, a přispělo mu ku pomoci v onen okamžik,

kdy žádný člověk pomoci nemohl, nýbrž jen ten, jenž myšlenky a srdce lidská ve své moci má. Nemoha nic jiného činiti, odevzdal vše božskému Srdci Páně a prosil ho s velkou důvěrou, by všechno k uskutečnění svých zájmův a k jeho dokonalejší službě řídilo a urovnalo. Jakým způsobem jemu obzvláště z nemoci pomohlo, chce zde dle přislíbení poněkud obsírněji vyzložit, aby to i jiným ku blahu sloužiti mohlo. Nemoc jeho nervová a podbršni táhla se neutěšeně po dvě léta a seslabovala vždy víc a více tělo i ducha. Co se občas přimlouvou svatých, mezi nimiž obzvláště bl. Panně Marii, sv. Josefu, sv. Ignatiovi a sv. Františku Xaverskému za poskytnou jemu v různém směru pomoc díky vzdává, polepsilo, zničilo a zhoršilo nepříznivé poměry. Dne 11. měsíce června tohoto roku čta v knize: »Měsíc Srdce Ježíšova« od P. Hattlera, T. J., nápis rozjímání pro den následující: »Srdce Ježíšovo, spása nemocných.« zaradoval se, chtěje v rozjímání opět horoucněji božské Srdce Páně poprositi, by jej uzdravilo, jestli se mu tak líbí. Již po rok kromě rozličných jiných modliteb a skutků téměř neustále jeden devitník za druhým k božskému Srdci Páně konal. V oné knize následující den po rozjímání čel toto: »Mnozí byli tímto prostředkem uzdraveni: Napiše se na lístek s jedné strany: »Nejsv. Srdce Ježíšovo uzdravíš tě,« a s druhé: »Chváleno budiž nejčistší a neposkvrněné početi svatě Panny.« Lístek tento se namočí do vody, z níž se nemocnému dá pětkrát piti.« Hned si dal tento lék pripraviti. Při prvním jeho použití se jen pětkrát napil, pak i tělo a hlavu, kde měl největší bolest, ve způsob kříže touto vodou pomácel. V týle přestala bolest okamžitě. Ostatně se bolesti značně zmírnily a zdály se jako zlomeny a svázaný, ačkoliv zcela nepřestaly. Hlavní však věci pro lepší obrat bylo, že ve dvojím směru nastala opačná a

znamenitá změna, jež ku prozkoumání události a uznání vyšší moci opravňovala. Ačkoliv byla zkouška s přivolením představeného přísná, nezhorsila v ničem lepšího stavu, jež použitím tohoto léku nastal. Obyčejná voda takového účinku nemohla mít, jelikož by již dávno byl zdrav býti musil. Proto připisuje tento účinek milosrdné lásce božského Srdce Páně, spásce nemocných, a vzdává jemu zde, jak slibil, nejsrdečnější dík.

Avšak božské Srdce Ježísovo se v ničem nedá překonati štěstí lidí. Tak i ho nejen vítězně ze všech bojův, útrap a sklíčenosti vyvedlo, nýbrž kromě toho všeho darovalo mu jako korunu za ony boje, za důvěru, již vždy v něj měl, za spojení se s ním, jakožto přemocným spojencem, jemuž vša k rozhodnutí odevzdal, aby to ku své oslavě řídilo, darovalo mu ještě dvě srdci, ano více, tím že je z bezcesti k sobě blíže přitáhlo. Za což budiž božskému Srdci Páně ještě vroucnější dík.

Tak tedy dopadne boj ve spojení s božským Srdcem Páně, a nejbídnější poměry obrátí se v dobré. Co jde u jednotlivce, nebylo by i v celých zemích a říších možno? I kdož by tedy po takovém výsledku z celou vroucností srdce nezahlaholil ona slova, jež při obnově slibu svého Tyrolsko letos tak často s radostí prozpěvovalo: »Do širé světa končiny není krásnější sdružiny« (Auf dem weiten Erdenrund gibt es keinen schönern Bund). I proto radi každému, kdož v rozličných nesnázích a nebezpečenstvích se nachází, kdo se všech stran nepřátely obklíčen jest, aby co nejpevněji přilnul k božskému Srdci Páně, jemu se zasvětil, jemu vše odevzdal a zajisté může šťastného výsledku očekávati, byť i sám musil státi v boji proti četným a zuřivým nepřítelům jakéhokoliv druhu. A zajisté nejen jednotlivcům tohoto štěstí přeje, nýbrž i všem zemím a říším, aby v tak

úzkém spojení s božským Srdcem Páně své až doposud mizerné živování zlepšili. Neb ve spojení s tím, jež již dávno úhlavního nepřítele svého jakož i veškerého člověčenstva přemohl, ve spojení se všemohoucím Pánem a kralem, jistě i katolická věc by lépe pokračovala, útokům nepřátelským odolala a blaho povšechné by do země a říši opět zavitalo. Měla by zajisté naše Morava, ano měla by celá říše naše v r. 1898. velmi vhodnou příležitost, spojic se zvláštním zasvěcením s božským Srdcem Páně především tomuto božskému Srdci Páně, jakožto Králi králů svůj hold vzdáti a pak Jeho Veličenstvu císaři a králi našemu holdovati, což by Jeho Veličenstvo tím mileji dojalo, poněvadž by v tomto spojení poddaných svých s božským Srdcem Páně, Kralem všemocným, nejmocnější záruku spatřoval, aby s touto vyšší pomocí božského Srdce Páně všechny nepřátely své a všeho dobrého překonal. Kéž by se ti, jinž časné a věčné záležitosti a blaho poddaných svěřeny jsou, o toto spojení s božským Srdcem Páně po příkladu Tyrolska, jež zajisté činem Prozřetelnosti Boží jest, zasadili a takto na jevo dali své přesvědčení, že chtějí ve spojení s božským Srdcem Páně toho štěstí svým poddaným zjednati, za kterým po tak dlouhou dobu bez takého spolku marně se lopotili. Zajisté se božské Srdce Páně postará, by brzy simé důvěry, již v něj kladli, klíčiti, vzrůstati, zráti viděli a též hojného ovoce se dočkali. Protož ještě jednou díky vzdává božskému Srdci Páně; že mu ve spojení s ním tolik síly a zdaru poskytl a volá ještě jednou: Zasvěťte se jednotlivci, zasvěťte se celé země a říše božskému Srdci Páně neb: »Do širé světa končiny není krásnější sdružiny« než s božským Srdcem Páně.

Zaslíbení Pána Ježíše ctitelům nejsvětějšího Srdce.

Uvažuje P. ěm. Kovář, O. SS. R. (Č. d.)

2. Hlavní ctnost svobodných je **poslušnost**. I poslušnost je vlastně měřítkem první ctnosti: čistoty. Proto se zdržíme kratěji u poslušnosti, naznačíme pouze několika tahy hlavní závazky z ní plynoucí. Syn a dcera nebo služební počínají vzdorovati rodičům a představeným tehdy, když čistota jejich je ohrožena, t. j. buď již je pryč aneb v brzku se tak stane. Dokud jsou dítky nevinné a čisté, poslouchají rodiče na slovo. Začnou-li známostí — hrobnice čistoty — mají děličky vlastní hlavu, vlastní vůli, vlastní názory, vlastní nápady. Starý otec a zkušená matka nerozumní ničemu, neví nic, děťátko kračí vlastními cestami — jejichž konec je záhuba a věčné zatracení. Dítky mají poslouchati nejprve a) Pána Boha, b) rodičů.

a) Poslušnost k Pánu Bohu jeví se tím, že zachováváme jeho sv. přikázání. Mnohý mládenec přijde do světa mezi lidi, pozbývá nejednou veškeré své víry, kterou mu pečliví rodiče vštěpovali do srdce s takovým úsilím a starostí. Každé slovo, nepatrná řeč, posměšné vtipy proti víře, již již jej odvrací od víry jeho otců, víry katolické. Zapomíná na první přikázání: »V jednoho Boha budeš věřiti.« V jednoho, pravého, v takového, jak On skutečně je, a ne jak jej tobě líčí a malují nevěrci a bezbožní lidé. A nejen mládenec, ale i panna mnohá pochybuje o své víře, o Bohu, o nebi, o pekle. Ony¹⁾ »emancipované« slečinky a dělnice tovární pochovavše čistotu, pojednou nevěří! Hřichy proti čistotě jsou »křehkostí lidskou,« aneb »nutností« nebo dokonce

nejdou hřichem; Pán Bůh je shovívavý, nemůže »takové maličkosti« trestati, věčné tresty pekelné jsou »strašákem,« nebo nepotřebují, hledajice je zde. I u tohoto »zbožného« pohlaví víra mizí, neposlušnost proti Bohu a jeho přikázáním vzrůstá a se šíří v zjevnou vzpurnu proti všemu božskému.

Kde ubývá víry, přibývá hřichů: klení a rouhání, opilství, znesvěcování neděle a svátků služebnou prací, opomíjením mše sv. Není divu, že když mládež odrůstá a dorůstá bez Boha, když ho neposlouchá, že pramálo si dělá z církve a jejich přikázání. Každá mše v neděli je jim dlouhou a »nudnou«, chrámy se vyprázdňují, za to taneční místnosti a místa určená k zábavám se plní. O kázání zhýralá mládež nestojí, poučiti se nedá, neb nyní přichází na svět každý jako »učiněný mudrc,« katolických knih nečte, milujíc nade vše nemravného Zolu nebo jemu podobné. Zpověď je ovšem takovému »nadějnému dorostu« solí v očích. Pástu již netřeba. — Toť neposlušnost k Bohu a jeho přikázáním. A přece má mládež zdobiti tato poslušnost k Bohu či mládež má býti pobožnou. Bohu díky, že ještě v skryté jsou duše zbožné, duše křesťanské, hodné, by svět je znal. Povin ti, laskavý čtenáři, o jedné.

Ve východních Čechách je známé poutní místo. Dědina roztroušena je na úpatí dosti vysoké hory. V oné dědině byla zbožná rodina: ovdovělý otec se 4 dcerami. Nyní otec již zemřel, a rodinu Pán Bůh velice navštívil. Ze 4 sester jedna že příliš pracovala, by vyživila ostatní, podlehla těžké nemoci, snad již zemřela — nevím. Druhá nemůže vládnouti rukou, třetí obsluhuje nemocné své sestry a čtvrtá nejmladší leží — jest-li i ona

¹⁾ Podivná věc; v jistém větším městě českém říkají lehkým ženštinám »emancipované.« Úplně se shoduje: vyvazují se (to znamená »emancipovati«) ony z přikázání 6., vyvazují se i vůbec z přikázání Božích i církevních.

nyní neskonala, nevím — snad již 14, 15 let. Tato poslední je jako anděl. Co mne nejvíce dojalo, jest toto: z jejich světničky nelze úplně viděti onoho chrámu Páně. Pouze z okna možno spatřiti špičky věží. Aby měla nějakou potěchu, dala si v létě postaviti lůžko k oknu, by viděla aspoň kousek věže.

Kolik je mladých lidí úplně zdravých, kteří nezavadí o kostel, a zde nemocná osoba má jednu z největších potěch, že jí lze pohlédnouti z dále na věž chrámu Páně!

b) Dítky a služební mají dále poslouchati rodičů neb představených, poněvadž jsou zástupci Božími. Úctu, lásku a poslušnost mají jim prokazovati dle rozkazu samého Pána Boha: »Cti otce svého i matku svou, abys dlouho živ byl a dobře se ti vedlo na zemi.« »V skutku a řeči a ve vši trpělivosti cti otce svého« (Jež. Sir. 3, 9) napomíná Pán Bůh dítky na jiném místě. A tamtéž: »Synu (dcero) ujmí se ve stáří otce svého a nezarmucuj ho v životě jeho, a zemdli-li na rozumu, odpusť a nezhrdej jim v síle své« (3, 14). V čem máš jim býti poslušen? Odpověď je krátká: dokud jsi, mládenče neb panno, v domě otcovském, jsi povinen jich poslouchati ve všem, co není hřích. Poslouchati musíš v práci domácí; v tom, co nařizují, by byl uchován domácí pořádek; hlavně když tobě poroučí, co se týká spásy tvé duše, jako je svěcení neděle, přijetí sv. svátostí; bys se varoval hříšných známostí, večerních nebo dokonce nočních toulek a pod. Rodiče mají moc tobě poroučeti danou jim samým Pánem Bohem

a povinnost, by bděli nad tebou, přivedli dítky do nebe. A když poslušnost přichází někdy těžkou, vzpomeň na Pána Ježíše, a jeho božské Srdce. »Cti své rodiče,« napomíná mládež sv. Ambrož, »poněvadž i Syn Boží své ctil. Zajisté jsi četl: a byl (Pán J. žis) jim (sv. Josefu a Panně Marii) poddán.« Když Syn Boží prokazuje úctu svým sluhům, což jsi povinen ty svým rodičům? Ano, Pán Ježíš dává pomoc a sílu, bys uchoval čistotu stavu svého. Jeho nejsv. Srdce poskytuje zvláště příklad, jak má mládež býti poslušnou. Neb »on tak se ponižil, a učiněn je poslušným až k smrti, smrti kříže.« Božské jeho Srdce je mládeži zrcadlem, v němž se má shlížeti, aby viděla ctnosti stkvíci se na něm; božské Srdce je mládeži zároveň pokladnou, z níž může čerpati milosti, by dostala povinností svého stavu, zůstala čistou, bohumilou, zbožnou, poslušnou.

Ne nadarmo slíbilo milostné jeho Srdce: »Dám stavu jejich potřebné milosti.« Sám ze sebe neuchováš, mládenče a panno, perly své nejdražší, čistoty; těžko tobě přijde vždy a ve všem býti poslušným Bohu i rodičům neb představeným, ale víš, kde máš hledati sílu, pomoc, posilu. Patř na sladké Srdce Ježíšovo, cti je hned z mládí, zvláště když dorůstáš a nepřátel víc a více na tě dorážejí, by tě přivedli ve hřích nečistoty a neposlušnosti. Volej k němu, vzývej je v nebezpečí; ono tě ochrání, v milosti a lásce své utvrdí, že s blahou vzpomínkou vyznáš jednou: »Ó jak věrně je Srdce Ježíšovo, dalo mi milosti potřebné mému stavu: čistotu i poslušnost.«

(Příště dále.)

Svatý růženec a jeho nepřátelé.

eni modlitby snad, která by více přátel a spolu více nepřátel mezi lidem měla, jako sv. růženec. Ve všech stavech, u obou pohlaví, v každém stáří nalézáme nespočetné křesťany, kteří velmi rádi a velmi často tuto modlitbu se modlí, ba jsou zbožné duše, které denně takto nebes královnou uctívají. Jejichž neustálým průvodcem jest svatý růženec. Z druhé strany jsou však přemnozí, nemyslím právě neznabohy, kteří modlitbu tuto nemilují, rozličné vady jí vytýkají. Že sv. růženec, modlíme-li se jej v duchu církve, rozjímajíce svatá tajemství s jednotlivými desátkami spojená, že sv. růženec pro nás jest modlitbou veleužitečnou, všem a všudy přístupnou, nemusíme dokazovati. Vysvítat to již z toho, že církev sv. tuto modlitbu zavedla, ji doporučuje a také hojnými odpustky jí nadala.

Zde nám také neběží o to, užitečnost její dokázati, jako spíše o to, námitky ze strany odpůrců činěné objasniti a na pravou míru uvéstí.

Z námitek pak hlavně si všimnouti musíme dvou nejčastěji se vyskytujících:

1. Že přečasté opakování těchže slov je nemístné a nevhodné a

2. že se růženec hodí jen pro lidi nevzdělané.

Posvíme si tedy na první námitku, že prý časté opakování »zdravasů« jest nemístné a nevhodné. Takovéto opakování musí prý k roztržitosti vésti, a samé hl. Paně prý to musí býti nepřijemné, když tataž jen slova slyší; taká modlitba prý se stává jen modlitbou slovnou, při níž srdce ničeho necítí. Na první pohled by se zdálo, že námitka tato mnoho pravdy v sobě má, než zkoumejme ji podle pravidla Písma sv. V Písmě sv. mluví se o mnohých modlitbách a voláních

k Bohu, v nichž tataž slova vícekrát se opakují. Sv. apoštol Jan obrací zrak ducha svého k nebeskému Jerusalemu, tam vidí nebeské duchy, kterak před trůnem božského beránka neustále volají: »Svatý, svatý, svatý jest Pán, jenž byl, jest a bude!«

Tri mládenci israelští, kteří nechťeli obrazu Nabuchodonozorově se klaněti, uvrženi jsou do pece ohnivě. A hle, anděl Páně stojí uprostřed nich a chrání je před zářem. Mládenci pak zanotí píseň diků, kterou 31krát opakují, pějíce: »Chvalte Pána, velejte jej a vyvyšujte na věky.«

David, muž podle srdce Božího, složil a pěl píseň slávy Boží, v níž 26krát se opakují slova: »neboť milosrdenství jeho trvá na věky.«

Kdyby Bohu takovéto opakování nemilým bylo, kterak by ho byli andělé a osoby Boha milující užívali?

V Písmě sv. nalézáme však i příklady, že takovéto opakování Bohu milé a příjemné jest. Kterak volal onen slepec u cesty, když Pán Ježíš kolem šel? »Ježíši, Synu Davidův, smiluj se nade mnou!« a volal tak nesčíslněkrát; ti, kteří napřed šli, napomínali jej, aby mlčel, on však tím více volal: »Ježíši, smiluj se nade mnou!« A co Spasitel? Káral jej snad pro časté toto volání? Nikoliv. nýbrž vyslyšel prosbu jeho a udravil jej.

Když pak Pán Ježíš hlavně vjížděl na neděli květnou do města, volal lid bez přestání: »Hosanna Synu Davidovu!« A Kristus Pán byl s tím spokojen, ano i fariseům nad tím se horšícím pravil: »Kdyby tito nevolali, kamení by volati musilo.« Ba Kristus Pán nám sám příklad dal; v úzkosti své na hoře Olivetské volal po třikráte tataž slova: »Otče, je-li možné, odejmi kalich tento ode mne, ale ne má, nýbrž tvá vůle se staň!«

Příkladu Páně následovali i svatí. O sv. apoštolovi Bartoloměji se vypravuje, že stokrát za den a stokrát za noc kolena svá skláněl před Bohem a tutéž modlitbu opakoval.

Sv. František Serafinský modlival se celé noci a rozpínaje ramena svá, volal nesčíslněkrát v horoucnosti taláží slova: »Bože můj, moje všecko!«

Nuže, proč by nemístným mělo býti opakování »zdrávásů« ve sv. růženci? Sv. růžence jest modlitbou prosebnou k Marii Panně, a skrze ni k Pánu Bohu samému. Co pak činí ubohý žebrák, když stojí před tím, o němž ví, že mu pomoci může a také chce? Zdaž neopakuje prosbu svou až dojde vyslyšení?

Sv. růženec jest modlitbou děkův a chvály, modlitbou, která nejkrásnější předmět má, totiž vykoupení naše nejsv. Trojicí Boží a spolupůsobení Matky Páně Marie. Mělo by snad Bohu nepříjemným býti, když často tuto chválu, tento výraz děkův opakuje?

Sv. růženec má býti výlevem naší lásky k Matce nebeské. Kdo v pravdě miluje, nehledá mnoho slov, nýbrž spokojí se opakováním oněch, které lásku jeho nejvíce vyjadřují. A Marii Panně zajisté nejvíce se líbí onen pozdrav, jímž z nařízení Božeho pozdravil ji archanděl Gabriel; lepšího pozdravu k ní nemáme, a proto i přečasté opakování jest Matce Boží milé a příjemné.

Ovšem, jest pravda, že při sv. růženci mysl naše roztržita hývá, aneb býti může, že modlitba tato u mnohých jest pouhou modlitbou slovnou, ale tím přece není vinen růženec sám; totéž se může státi při nepozornosti naší i u jiných modliteb slovem rozmanitých. Roztržitost naší nezaviňuje modlitba, nýbrž my sami, málo si práce dávající, abychom mysl svou sebrali. Kdo s myslí pozornou sv. růžence se modlí, kdo při každém sv. tajemství se vmyslí na ono místo v onen čas, když

se toto stalo, kdo Ježíše a Marii na očích má, ten zajisté, byť i padesátkrát za sebou »zdrávasy« říkal, není roztržitým, nýbrž čím déle se modlí, tím více rozjímá. Jest tedy první námitka bez podstaty, ba sama jest nevhodná a nemístná.

Co se týče druhé, že se hodí svatý růženec jen pro lidi nevzdělané, musíme doznati, že i ten nejnevzdělanější člověk, jenž ani čísti, ani psáti neumí, modlitbě této se lehce naučiti může. Proto jest však velikou předností modlitby této, že všem přístupna jest; proto však není ještě vzdělaných lidí nedůstojnou; chováť v sobě tolik krásných a člověka myslícího zajímavých věcí, že i ten nejvzdělanější člověk dosti potravy v ní shledá pro ducha svého.

Sv. růženec počíná se znamením sv. kříže, kteréžto znamení způsobem jednoduchým, ale přece význačným, obě hlavní pravdy křesťanské víry v sobě zavírá, totiž tajemství nejsv. Trojice a zázračné vykoupení lidstva Synem Božím. Po té následuje apoštolské vyznání víry, nejstarší to a spolu nejkratší snůška všech hlavních našich článků víry, kterou přece často vyznávati máme.

Rčení: »Sláva Bohu Otci i Synu i Duchu sv.« atd. jest prastarou chválou nejsv. Trojice Boží, a přichází v modlitbách církve velmi zhusta. »Otče náš,« který se několikrát opakuje, jest modlitbou, již nás naučil sám Spasitel a již doporučil všem bez rozdílu vzdělání.

Modlitba tato jest bez odporu nejlepší modlitbou, neboť obsahuje všecko, zač prositi smíme a máme, jak vzhledem ku slávě Boží, tak k našemu časnému i věčnému, tělesnému i duchovnímu blahu. Tři zdrávasy, s nimiž spojujeme tři božské ctnosti: víru, naději a lásku, upomínají nás na Boha, počátek a konec celého našeho života, našich tužeb a přání a nejkrásnější předmět naší lásky.

Tri božské ctnosti často vzbuzovati jsme povinni. A »Zdravas,« který se tolikráte opakuje, i ten jest modlitbou vznešenou. První díl jeho jsou slova andělova, z nařízení Páně k Marii Panně pronesená. Druhý díl slova sv. Alžběty, jimiž blahosladenou Pannu v domě svém uvítala, a jako matku Spasitelovu velebila, a třetí jsou slova církve sv. v nichž prosí mocnou Matku Páně za přimluvu a pomoc nám všem, jak v životě, tak ve smrti.

Která pak z těchto všech modliteb, které ve sv. růženci tak ladně spojeny jsou, jest vzdělanec nedůstojna? Necht všichni mudrci celého světa se sejdou, při vši své učenosti nesloží modlitby krásnější a nevycerpají všechen hluboký obsah a mysl modliteb růžencových.

Kdo tvrdí, že sv. růženec nehodí se pro vzdělané, ten tvrdí, že křesťanství se nehodí pro ně, a že jest jen věci nevzdělaných, a to přece žalůný tvrditi nechce. Ve sv. růženci jest učení křesťanské v krátkosti sice, ale přece v hlavních a důležitých bodech obsaženo. Že pak sv. růženec dobře se vzdělaností, a to s tou největší, se snáší, dokazují dějiny. Od té doby, co sv. Dominik na vnuknutí blahosladené Panny Marie sv. růženec zavedl, žili nescíslní mužové, vzděláním, moudrostí a svatostí života proslulí, a tito byli i velikými milovníky sv. růžence. Sv. papež Pius V., ač byl mnohými počtami zanesen, nevynechal ani jediného dne, aby se sv. růženec nepomodlil.

Sv. František Saleský zavázal se docela slibem, že denně se sv. růženec modlití bude. Svätý František Xaverský nosival růženec na krku; kříž růžencový byl jeho největší a také jedinou ozdobou. Avšak netoliko stav duchovní miloval růženec, i stav světský vážil si ho co nejvíce.

Připomínám jen císaře Ferdinanda III., prince Eugena Savojského, maršála Raddeckého, generála Laudona, a mnoho jiných proslulých mužů, kteří rádi se sv. růženec modlivali. A pohlédneme-li ve velkých městech našich do chrámů, leckde spatříme muže i ženy vznešené a učené, ani před oltářem Marianským klečíc, sv. růženec se modlí; proto i druhá námitka jest lichá.

Kdo věrným jest křesťanem a něžným chce býti cítělem Matky Páně, bude vždy sv. růženec milovati a rád se jej pomodlí. Maria, královna sv. růžence, odplatí nám hojně v životě i smrti.

Byť nepřátelé tím více proti růženci brojili, my tím více si ho vážíme, vždyť jest to modlitba čistě katolická.

Byly doby, kdy podvečer rodina se scházela, a klečíc před obrazem Marianským, společně růženec se modlila. A v dobách těch vládne mir a pokoj v dědinách, městech, v našich rodinách a domácnostech. Křesťanský mrav a pořádek, vespólná láska, spokojenost a také Boží požehnání byly u nás doma. S modlitbou touto mizel jeden křesťanský zvyk po druhém, světáctví se zahnízdilo, pýcha se rozhojnila, neláska vzrostla, a pouto náboženství, které dříve lidi tak pevně pojilo, se uvolnilo na velikou naši škodu. Proto nedbajíce námitek, pracujme k tomu, aby sv. růženec opět v našich rodinách zdomácněl, a skrze modlitbu tuto naše rodiny v křesťanství se obrodily. Tak zase Ježíš s Marií Pannou budou v nás bydliti a požehnáním svým budou nás provázeti životem až ku blažené smrti. Pak vyprosí nám Maria Panna u Syna svého milost, aby naše sv. víra zase zvítězila nad nevěrou, aby křesťanství zase šťastnými a spokojenými učinilo národy.

Boh. Hendl.

Píseň písní.

Napsal Fr. Chramosta.

(Část další.)

Sumotí palmy, voní růže,
plá luna světlou pochoďní,
nad zemi letí lásky bůže —
ó kouzlo noci východní!

Na nebi vzplála světla zlatá,
pták usnul v stínu mandragor,
tlum svatých snů, hle, mlčky chvátá
nad hvězdnatý tam za obzor!

U tichých břehů vodní tůně
lká pozdní píseň slavíka —
slyš! — někdo tady láskou stůně,
po svojí druží natíká!

Kristus:

Leť, písní moje, v hvězdnou výš,
k mé Máti sobě pozapluj,
a až se u ní zastavíš,
tu boly mé jí požaluj:
tu duši, již jsem tolik ctil,
teď jiný že mi odloučil!

Pak v tichém letu k nevěrné
se navrať duši zase zpět
a rei jí v mluvě důvěrné,
zda milovat ji budu smět:
za zradu lásku že jí dám,
že přec ji v Srdci zachovám!

Hle, hvězda klesá z blankytu —
snad zlíbat spěchá země ret,
ó pln jsem blahých pocitů,
že duše přijde ke mně zpět,
než zazní raní klekání
že slavit budem' shledání!

Duše:

Zasadím lilie, macešky, růže,
revedu, pomněnky v srdce sad,
hedvábem věrnosti stáhnou je úže,
bude tu Beránek bývat rád!

Natrhám košík mu hvězdiček plný,
pokusím smířit si jeho hněv,
zvonečky vpletu mu v prsteny vlny
jediný Beránků za úsměv!

Upoutám k sobě jej vinnými svazky,
pšenice dám jemu plnou hrst,
zaleju záhony slzami lásky,
zkyptím si modlitbou srdce prst.

Beránku, pobídnou, nasyť se syto,
v záhonech duše mé dál se pas,
trhej si pšenici, trhej si žito,
z hroznů si uchystej hodokvas.

Vrať se, můj Beránku, Ježíši Kriste,
připraven pro Tebe srdce lán,
uvěř mým slově a přisaze jistě —
nebudeš u mne již oklamán!

Kristus:

Jsem zase tvým, má králko družná,
čím dél jsem tebe vzdálen byl,
má touha jako střela pružná
létala k tobě — svůj to cíl!

Duše:

Jsem zase Tvou, můj choti sladký!
Ó šťastné naše manželství,
jež také nosí v úděl statky
a také plodí přátelství!

Kristus:

By mezi námi moře bylo,
vln vztekly přiboj vstříc nám bil,
neb peklo samo rozvtektilo
nám na vzdory se ze všech sil —
mé lásky svaté vzdušní oří
tvých ctností vplují do pomolí.

By vášní lidských divé lvice
jak blesky praly v lásky hráz,
mé touhy — čisté holubice
přec donesou ti míru vzkaz.
Jeť láska prudší nad vše síly,
čím více trpí, tím víc silí.

By úlisným nám šklebem zloba
tu naši věrnost deptala,
my věrní budem' sobě, oba,
vždyť láska zas nás spoutala
a láska věrna jako dítě —
pohrdni jím a polibí tě!

* * *

Přítelko, dennice,
umdlená poutnice,
sprost se již rozpaků
klamných zhost!
Ve Srdce ústraní
nikdo ti nebrání,
poklidu na věky
najdeš dost!

Bojácná hrdličko,
sedni si brzyčko
důvěrně na družnou
Srdce klesť,
budem' si pospolu
ve svatém zápolu
zpívat nebeskou
lásky zvěst!

Ó dnové májoví!
Ze Srdce révoval
duše má na věky
s tebou pít!

Ve touze vzájemné,
v záměně tajemné
druh druhu věrnému
jenom žít!

(Ostatek přístě.)

PÍSNĚ LÁSKY.

Napsal J. St. Pavlík.

19.

Na den sv. Hedviky.

»Regnum mundi et omnem ornatum saeculi
contempsi propter amorem Domini mei Jesu
Christi.«
(Ex officio ss. mulierum.)

Když svatá Hedvika se modlila,
zrak na kříž upírajíc litostivý,
tu sklónil se k ní Kristus, náhle živý,
a milost' jeho v ní se rozlila.

Ó jak se chvěla! Nesmrtelných slastí
již na zemi zde pocítila tuchu
a blaho oněch serafinských duchů,
co hoří láskou k Bohu nad oblastí.

Ty z lásky k Pánu Kristu, kněžno svatá,
jsi trůnu nedbala, ni stříbra, zlata,
jsouc v lásce Ježíšově přebohatá.

Svět, rozkoš, tělo — co je? Trochu bláta!
Ten blah, kdo za cennějším statkem chvátá,
jež chová v srdci Lásky na kříž spjatá.

20.

Na slavnost Posvěcení chrámů Páně.

»Gaudemus et exultemus, quia venerunt
nuptiae Agni, et uxor ejus praeparavit se.«
(Apocal. 19.)

Den svadební! Aj, družky, vije věnce
a naplňte své lampy olejem!
Jste přichystány? Nuž, teď' zapějeme
verš milostný a půjdem' pro milence.

Již božský ženich s nevěstou svou kráčí
v chrám ozářený, již se s církví snoubí,
„Coelestis urbs Jerusalem“ již trobí
k té sdavce hudebníci na pavlači.

Zpěv zvoní, hudba hraje, světla planou
a chrámem božské lásky písně vanou —
krev rozlévá se otevřenou ranou.

Krev z Ježíšova Srdce, z boku rány;
tou krví před svatými nebešťany
dnes úpis svadební byl podepsaný.

Na neděli 20. po sv. Duchu.

„I uvěřil on, a dům jeho všecken.“
Jan 4, 53.

Kdo z vás bude prositi otce
za chléb, zda-li kámen dá
jemu? Aneb za rybu, zda-li
místo ryby dá jemu hada?
Aneb prosil-li by za vejce,
zda-li podá jemu štíra? Jestliže tedy vy,
zli jsouce, umíte dobré dary dávatí synům
svým, tím více Otec vás nebeský dá
ducha dobrého těm, kteří ho prosí.«
(Luk. 11, 11.—13.)

Tak promluvil kdys Pán Ježíš
k učenníkům svým, chtěje jich k pevné
důvěře v Otce nebeského povzbudití.

A co praví dnes ku královskému
úředníku, kterýž přistoupil k němu a
prosíl, aby pozdravil syna jeho? Domlouvá
mu nedůvěru jeho, a dí: »Neuzříte-li
divů a zázraků, neuvěříte.« (Jan 11, 48.)
a by i jej v důvěře upevnil, zastupuje
Pán Ježíš Otce svého nebeského a dává

úředníku královskému mnohem lepší dary,
nežli za jaké on prosil. Úředník královský
prosíl za pozdravení těla syna svého, a
Pán Ježíš pozdravuje i jeho duši; úředník
královský prosí toliko za dar jeden, a
Pán Ježíš uděluje mu dary tři. — Jedním
z nejdražších pokladů pozemských jest
zajisté zdraví. Pročež také již moudrý
Sirach napsal: »Lepší jest chudý zdravý
a silný, nežli bohatý mdlý a trápený
neduhem.« A dále: »Není bohatství nad
bohatství zdraví těla... a lepší jest smrt
nežli hořký život, a odpočinutí věčné
nežli nemoc trvající.« (30, 14—17.) A
vskutku, co mohlo těšiti na tomto světě
syna úředníka královského, když nemocí
sklíčen byl? Co jej mohlo těšiti, že má
bohatého otce, když mu otec ten bo-
hatstvím svým zdraví zjednati nemohl?
Dej nemocnému stříbro nebo zlato, což
mu to prospěje, nemůžeš-li mu dáti
lepšího pokladu, nemůžeš-li mu dáti

zdraví? Jedna věc ovšem přece mohla těšiti syna královského v nemoci jeho, totiž ta, že měl otce, kterýž byl dobrý a laskavý více ještě nežli bohatý. Otec ten, jakmile uslyšel, že by Pán Ježíš přicházel z Judska do Galilee, ihned povstal a spěchal Pánu Ježíši naproti, aby sestoupil s ním a pozdravil syna jeho. Ó zajisté o dobrou věc prosil, prose za uzdravení syna, který již již umíral. I řekl jemu Pán Ježíš: »Jdi, syn tvůj živ jest.« A to byl ten první dar, kteréhož podosáhl, neboť vraceje se domů potkal se se služebníky svými, a ti mu zvěstovali, že zbaven jest syn trapné nemoci právě v tu hodinu, v kteréž Pán Ježíš pravil k němu: »Jdi, syn tvůj živ jest.« Ó zajisté veliké to bylo dobrodiní, avšak vznešenější poklad nad zdraví jest vira. Jak ten nemocný, tak i ten zdravý musí se konečně přec smrti poddati; i ten Lazar, který již tři dni v hrobě ležel, a kterého Pán Ježíš vzkřísil, musel opět zemřít; za to ale více než vzkříšení to potěšila Martu, sestru Lazarovu, slova Kristova, když pravil: »Já jsem vzkříšení a život, kdo věří ve mne, byť také umřel, živ bude, a každý, kdo jest živ a věří ve mne, neumře na věky.« (Jan 11, 25.) A tohoto vznešeného pokladu, totiž víry v Ježíše Krista, nedostávalo se úředníku královskému, a proto také pravil Pán Ježíš: »Neuzříte-li divů a zázraků, neuvěříte.« A to byl ten druhý dar, kteréhož Pán Ježíš úředníku královskému udělil, že uvěřil v Pána Ježíše, že syna jeho nejen z blízka, ale i z daleka uzdraviti může, a tudíž že jest, kým jej býti uznati nechtěli v Judsku, Syn Boží, přislíbený Mesiáš. Či jak že se to stalo, že úředník královský, když uslyšel od služebníků svých o podivuhodném uzdravení syna svého, uvěřil on i dům jeho všecken? To se stalo z pouhé milosti

Boží. Jako všemohoucností Pána Ježíše nemoc syna úředníka královského obrátila se ve zdraví, tak milostí Boží obrátilo se i srdce, i syna i otce i všech domácích, kteří před tím v Pána Ježíše nevěřili, že nyní všickni v něho uvěřili.

Třetí dar, kterýž byl královský úředník obdržel, byla nemoc jeho syna. A jak to? Což jest nemoc něco dobrého? Ó zdraví jest ovšem nad stříbro a zlato, avšak i nemoc jest často ještě větším pokladem. Či byl by úředník královský uvěřil v Pána Ježíše, kdyby nemoc synova nedonutila jej hledati Pána Ježíše? Zajisté byl by zůstal, jak mnozí mocní tohoto světa, v nevěře své, ale ta nemoc, to trápení, ty jej přivedly k tomu, že nejen hledal Pána Ježíše, že jej našel a poznal a v něho uvěřil a že s ním veškerý dům jeho ku Kristu Pánu se obrátil. Takové tedy byly ty dary dobré a vzácné, kterýchž Pán Ježíš udělil úředníku královskému. A nyní vyberme sobě z toho spasitelné naučení. I my jsme přijali zdraví, jsme vždy vděčni za dar ten? My ještě více přijali: my obdrželi bez všeliké zásluhy dar víry; vážíme si daru toho a staráme se o to, abychom o dar ten nepřišli nebo nebyli oloupeni? I my býváme nemocni a všelijakým jiným trápením navštíveni, používáme navštívení a dopouštění takových také ku spáse duší svých? Ó kéž bychom tak činili! Kéž bychom jeden každý pečovali o spasení duší svých vlastních, jakož i bližních svých! Pravdať, my nejsme tak šťastni jako onen úředník královský, abychom v Galilei mohli hledati Pána Ježíše, ale On hledá nás dnem i nocí a neustává volati: »Pojďtež ke mně všickni, kteříž pracujete a obtíženi jste, a já vás občerstvím.« (Mat. 11, 28.) Amen.

F. K.

Na neděli 22. po sv. Duchu.

„Dávejte tedy, co jest císařovo, císaři, a co jest Božího, Bohu.“ (Mat. 22, 21.)

Když byl Pán Ježíš za onoho času pověděl knížatům kněžským a fariseům podobenství o člověku králi, který učinil svadbu synu svému, a

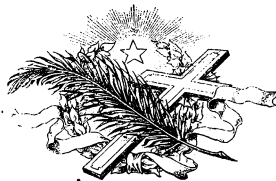
kterýž poslal služebníky své, aby povolali pozvaných na svadbu, ale nechtěli přijíti: tu fariseové, kteří dobře poznali, že oni to sami jsou, kteříž přijíti nechtěli, místo aby si spasitelné naučení Pána Ježíše vzali k srdci, raději

od něho odesli, jak sv. evangelista Marek v 12. kapitole dokládá: »A nechavše ho, odesli.« A odšedše radili se, jak by Pána Ježíše polapili v řeči. Říká se, že láska jest vynalézava, a tak jest tomu skutečně. Co na př. přemýšlí a vymýšlí láska mateřská ku zachránění dítěte svého. Pripomeňmež tu jen sobě na př. počínání oněch dvou matek za času krále Šalomouna: Každá měla dítko téměř stejnou chvíli narozené. Z dítek těch jedno zemřelo, a tu matka toho zemřelého dítěte v noci vstala, šla ku kolébce toho živého dítěte, vzala je k sobě a do kolébky položila na místo živého dítěte dítě své mrtvé. Když matka živého dítěte procitla a viděla v kolébce dítka mrtvého, pravila: to není mé dítě. Matka mrtvého dítěte zas pravila: mé dítě je toto živé a to mrtvé je tvoje. I šly obě matky ke králi, aby je rozsoudil. Král kázal přijíti služebniku svému a přinésti meč, a pravil: »Rozetnětež to dítě živé, a dejte jednu polovici jedné a druhou polovici druhé.« (3. Král. 3, 25). Matka, jež dítka mrtvého podvrhla, byla s rozsudkem tím spokojena, řkouc: »Ať není ani mé, ani tvé, ale buď rozřazeno.« A co vymýšlí láska mateřská? Aby dítka své na živě zachránila, pravila matka živého dítěte: »Prosím, pane, dejtež jí to dítě živé a nezabijete ho.« (3. Král. 3, 26). Anoť láska je vynalézava, a žel, že co příslovi praví o lásce, platí také o závistí. I ta je po svém způsobu vynalézava, a těžko vypověditi, co všecko závistivý člověk vynalézá. jen aby bližnímu svému co nejvíce škodil. Vidíme to a máme doklad toho v dnešním sv. evangelium.

Závistiví fariseové vymýšlili si prostředek, jenž měl Pána Ježíše postaviti buď do řady lidí vlastizrádných nebo do řady lidí, kteří pohrdají ustanoveními zákona Božího. Prostředek ten byl, že

se fariseové spojili s Herodiány a vypravili ku Pánu Ježíši poselstvo, jež s lichoměrnou tváří a řečí pravilo: »Mistře, vime, že pravdomluvný jsi, a cestě Boží v pravdě učíš, a nedbáš na žádného, nebo nepatříš na osobu lidskou; protož pověz nám, co se tobě zdá, sluší-li daň dávatí cisaři, čili nic?« (Mat. 22, 16—17.) Ó jak krásná to chvála, již toto lichoměrné poselstvo Pánu Ježíši veřejně dává! Chváli Pána Ježíše, 1. že jest pravdomluvný, 2. že učí vpravdě cestě Boží a 3. že se neohlíží na osobu lidskou, aby tak nebo jinak mluvil, jak to prospěcháři a mamiči činí. I domnívali se, že chválou svou pohnou Pána Ježíše, že musí říci buď ano nebo ne. Kdyby byl řekl: ano, byli by dokazovali lidu, že s lidem necití, s lidem nesmýšlí, s lidem nejde, že není lidový, že není vlastenec, narodovec atd., ale nepřítelem lidu a náhončím nenáviděných pohanů, panujících nad zemí judskou. Kdyby byl řekl: ne, byli by rovnou cestou obžalovali jej u cisaře Římského z velezrády, která se trestala smrtí. Než Pán Ježíš prohlédl srdce srdce vyslanectva, a rozřal v moudrosti své bezbožný zámysl jeho. Dal si od něho ukázati peníz daně, a pravil: »Čí jest to obraz a nápis?« A když řici musili: cisařův, řekl: »Dávejtež tedy, co jest cisařovo, cisaři, a co jest Božího, Bohu.« (Mat. 22, 21.) A tak mluví ty, křesťane věrný, a řekni těm, kteří se písmem i slovem dušují před lidem, že jsou přáteli jeho, ale Ježíšem Kristem a církví jeho pohrdají, anoť jim na odpor se staví, a je v nenávist berou a uvádějí: dávejte Bohu, co jest Božího, a pak uvěříme, že jste pravdomluvní a nehledáte nás pro sebe, ale pro pravé časné i věčné blaho lidu Kristem vykoupeného. Amen.

F. K.

Katakomy římské

jasný důkaz pravosti svaté naší církve.

Píše Boh. Hendl. (Č. d.)

Svatost pokání.

omijíce prozatím nejsvětější Svátost oltářní, o níž zevrubně později pojednati můžeme, přicházíme ku svátosti pokání. Že Kristus Pán církvi své moc dal hříchy odpouštěti, víme ze sv. evangelia. Po svém totiž z mrtvých vstání, když apoštolům ve večeradle shromážděným náhle se při uzavřených dveřích objevil, tu dechna na ně, pravil: »Přijmětež Ducha sv., komu odpustíte hříchy, odpuštěny jsou, komu zadržíte, zadržány jsou.« (Jan 20, 22.) Veliká jest to zajisté a věru božská moc, kterou slovy těmito Kristus Pán udělil svatým apoštolům. Hříchy urážíme Boha, a jen Bůh zase je může odpouštěti. Kristus Pán také v skutku hříchy odpouštěl, jakož zjevno ze sv. evangelí, tak na př. Maří Magdaleně, dnou poraženému, i konečně velikému hříšníkovi, lotrovi kajicimu na kříži. Spasitel však chtěl, aby toto nezměrné dobrodiní, odpuštění hříchů, smíření s Bohem, přístupno bylo všem lidem všech časův i všech míst, a proto vznesl tuto božskou moc na sv. apoštoly a jejich nástupce, aby mocí touto rozhřešovali hříšníky kající, nekajícím však hříchy zadržovali. Kristus Pán jsa vševedoucím, pronikal zrakem svým celé svědomí člověka. On dobře věděl, kdo v pravdě kající jest a kdo ne, on znal hříchy všecky, v celé jejich hrůze, v celém jejich dosahu. Daru vševedoucnosti však neměli ani sv. apoštolé, aniž mají jejich nástupci. Jim je tedy zapotřebí hříchy kajcníka znáti, aby jednak jako soudci o nich souditi a jednak jako lékaři duší lék prospěšný kajcníkům podávati mohli. Z toho vidno, že kajcník, chtěje od církve

rozhřešen býti, z hříchů svých se vyznati, t. j. zpovídati musí. Zpověď patří ku pokání, ona jest hlavní částí pokání; zpověď hříšníka sice pokořuje, ale toťtokořování je významnou známkou pravé kajcnosti; vyznání se z hříchův ulevuje svědomí, neboť každý se rád zbavuje těžkého břemena. A křesťané zpovídali se již v dobách prvních, jakož toho neklamné svědectví máme v Písmě svatém samém. Tak čteme v knize Skutků ap. 19. 16.: »A mnozí z věřících přicházeli a vyznávali skutky své.« Jaké to skutky, dobré zajisté nikoliv, neboť by to bylo proti jejich příkladné skromnosti; skutky zlé, hříchy vyznávali apoštolům, t. j. zpovídali se, aby odpuštění dosáhli.

Sv. apoštol Jakub napomíná věřící v listu svém 5, 17, řka: »vyznávejte tedy hříchy své a modlete se vespolek za sebe, aby vám pomoheno bylo.« Zde udává apoštol prostředky kajcnosti, modlitbu a zpověď.

A žák sv. apoštola Petra, papež Klement, v listu svém napomínaje věřící, aby za živa pokání činili, praví: »neboť po vyjití z tohoto života nemůžeme na věčnosti ani se vyznávat, ani pokání činiti.« Církev tedy od prvopočátku na kajcnících žádala vyznání hříchův, a sice byli-li hříchové zjevní, a proto věřícím ku pohoršení, žádala i veřejné vyznání, veřejnou zpověď. Sv. Augustin praví: »Kdo veřejně zhřešil, ať veřejně pokání činí.«

Církev prvotní byla v ohledu tom velice přísná, a sice proto, aby čistota mravů mezi věřícími pohromu nevzala.

Kdo tedy veřejného hřichu se dopustil, na př. od víry odpadl, někoho

zabil, smilnil anebo zeizoložil, a podobných nepravostí se dopustil, musil před bohoslužbou ve shromáždění věřících se objeviti, tu veřejně skutek hříšný vyznati, a byl pak na rozkaz biskupův od jáhnů ven vyveden. Jáhnové se vrátili a biskupa za hříšnika prosili, načež tento znovu k biskupovi doveden jest, jenž jej ještě jednou přísně zkoušel, zda-li pravou kající mysl má, a uznav jej za hodna, uložil mu pokání dle povahy a velikosti hříchu, po němž pak jej rozhršil a mezi věřící zase přijal. Veřejně touto pokání však předpokládá zpověď soukromou, doušní, neboť teprv dle této rozhodoval zpovědník, zdaž kajcník veřejnému pokání se podrobiti má čili nic.

Ostatně zachcávali prvotní křesťané o všem, co se svátosti pokání týče, hluboké tajemství, což mnohdy u pohanův opačně jim vykládáno bývalo. Z následujícího příkladu to uvidíme. Za dob prvních klečival kajcník nikoli jako nyní po straně kněze či biskupa, nýbrž před ním, a takto se z hříchů vyznával. Často se stalo, že právě v tom okamžiku překvapeni bývali vpádem pohanů; ti pak vidouce kajcníky klečeti před knězem, mysliili, že se křesťané kněžím a biskupům jako bohům klaní, což také o nich veřejně vyhlašovali.

I v katakombách nenalézáme ani nápísův, ani vyobrazení, odnášejících se ku sv. pokání, právě s důvodu shora naznačeného, k vůli zachování tajemství. Aby však na pokání a zpověď častěji upamatováni byli i v katakombách, užívali k tomu obrazu »dobrého pastýře,« jenž netoliko ovečku, nýbrž i berana, t. j. hříšnika na svých bedrách nese.

Rovněž i obraz o nemocném, dnou sklíčeném, jak jej Kristus uzdravuje, jak lože své na ramena béře, byl jim upomínkou na uzdravení duše, odpouštěním hříchů. Kristus uzdravil tohoto nemocného na důkaz, že má moc i duši

uzdravovati od hříchův, uzdravení těla bylo následkem uzdravení duše. Hřích jest dna duše, neboť tuto zdržuje na cestě k věčné spáse.

Uzdravený nese lože své na bedrách, jakož mu přikázal Pán; lože toto znamená skutky kající, které církev při sv. zpovědi kajcníkům ukládá. Uznávali tedy již první křesťané v katakombách, že církev má moc hříšníkům na místě Božím hřichy odpouštěti, že tak činí skrze svátost pokání, k níž třeba jest zpovědi, skutků kajících a rozhršení, právě tak, jako věříme a vyznáváme my.

Svátost svěcení kněžstva.

Kdekoli se v dějinách lidstva nalézá oběť, tam je i oltář, a kde je oběť a oltář, je také kněz, t. j. obětník. Starý zákon měl Bohem nařízené oběti, Bohem ustanovené kněžstvo, a poněvadž byl předobrazem Nového zákona, musil i tento novou oběť, nové kněžstvo míti. Kristus Pán zřídil si kněžstvo toto ve svých apoštolech, jimž plnou moc dal jak k novozákonní oběti mše svaté, tak nad duchovními úděy těla svého, křesťany věřící. Řádní nástupcové sv. apoštolův a dědicové celé jejich právomoci jsou biskupové sv. církve katolické.

Již sv. apoštolé přibírali sobě muže počestné a horlivé, a vznášeli na ně část moci své velekněžské, tak zejména co se týče oběti mše sv., udělování některých svátostí, řízení a správy obcí křesťanských, a nazývali tyto pomocníky své v práci apoštolské »staršími.« Nástupci těchto jsou kněží, kteří od biskupa svěcení a právomoci kněžskou opatřeni bývají.

Níže kněží stojí jáhnové, což znamená »sluhové církve.« Již sv. apoštolé zvolili sobě 7 mužů plných víry a ohně, a jim odevzdali péči o chudé, vdovy a sirotky, aby sami cele se mohli oddati hlásání pravdy Boží. Z těchto prvních

7 jáhnů proslavil se sv. Štěpán, jak ohnivou výmluvností, již hájil viru svou před židy, tak mučnickou smrtí svou, již, jsa první, započal nepřehlédnou řadu mučnických křesťanských.

Již záhy svěřovali biskupové jáhnům i jiné úřady církevní a služby. Tak směli slovo Boží kázati a sv. evangelium předčítati, dary k oběti ustanovené od věřících přijímati, biskupovi při mši sv. přísluhovati, nejsv. Svátost oltární podávati a křtíti, ovšem s povolením biskupa anebo kněze. Svěřena jim bývala i dohlídka nad věřícími při bohoslužbě i mimo ni.

V čele diaconů, jáhnů, stál arcijáhen, jimž byl papež Kallist před svolením na papeže, i sv. papež Sixtus.

Úřad jáhnů býval ve veliké úctě; sv. Ignác napomíná věřící, řka: »Ctíte jáhny jakožto služebníky Boží.« Tyto tři stupně moci duchovní jsou původu božského: právomoc biskupská, kněžská a jáhenská, a udílí se zvláštní svátostí, již jmenujeme »svěcení kněžstva,« již se osobám službě církevní se věnujícím netoliko právomoc duchovní dle úřadu udílí, nýbrž i milosti Boží se dostává, aby moci této ku cti Boží a spáse duší užívali. Stav pak, k němuž náležejí, jmenujeme stavem kněžským.

Že stav kněžský nad jiné stavy vznešenější a ctihodnější jest, vysvětluje z toho, že samým Bohem založen jest, a že Spasitel náš božskou svou právomoc naň přenesl. »Jako mne poslal Otec, tak i já posílám vás,« pravil Pán k apoštolům. Oni a jejich nástupci měli býti na místě Spasitelově dokonavatelé spasení jednotlivců, měli býti prostředníky mezi lidem a Bohem, měli milost Spasitelem zjednanou jednotlivcům přisvojovati.

K tomu cíli svěřil jim Pán tentýž trojí úřad, jež sám zastával: úřad učitelský, pastýřský a kněžský v užším slova smyslu. Úkolem úřadu kněžského jest čest a sláva Boží a spása věčná

nesmrtelných duší lidských, jest to tedy stav, jemuž nejvznešenější a nejužitečnější úlohu v lidstvu vykonati uloženo, stav ustanovený pro blaho časné i věčné všech lidí, na všech místech, po všechny časy až do skonání světa.

Mimo ony tři stupně kněžské hodnosti z ustanovení Božího zavedla církev již v dobách prastarých několikere stupně přípravné, tak ustanovení jsou podjáhnové na pomoc a k ruce jáhnův; akolythové, jichž úkolem bylo při službách Božích o potřebné světlo se starati, což v dobách pronásledování v katakombách věci velmi nutnou bylo; exorcistové či zařikávači, jimž péče o ďablem posedlé svěřena byla. Spisy o sv. mučenicích nám vypravují, že Prokop exorcista a mučenic (300) vzkládáním rukou zlého ducha z nemocného vyhnal. Lektorové čili předčitatelé, jimž uloženo bylo ve shromážděních křesťanů Písma sv. čísti.

Konečně nejnižší stupeň církevní služby: ostiáři čili strážci dveří chrámových, jichž úkolem bylo nad tím bděti, aby nekřtění službám Božím přítomni nebyli; a v dobách pronásledování označovali tajně věřícím, kdy a kde v katakombách se služby Boží konati budou.

Všecky tyto stupně zachovala až podnes sv. církev katolická, a světi sluhý své postupně od nejnižšího k nejvyšším zvláštním svěcením.

Pohledme nyní do katakomb, zdaž i tam svědectví toho nalezneme.

Svěcení na kněžství samo, jakožto svátost podléhalo zachovávanému v tom ohledu tajemství, proto není o něm nápisů. Nicméně však nalézáme zde v nápisech stupně církevní služby od biskupa až do lektora uvedené.

Tak čteme na jednom náhrobku z 3. stol. následovně:

»Flaviovi Latinovi, jenž byl 3 léta a 7 měsíců biskupem, 15 let knězem,

12 let exorcistou, a Latinille a Makrinovi, lektorovi blahé paměti, tento náhrobek postavila vnučka Flavia Paulina.◀

O knězi činí se obzvláště zmínka v nápisu tomto:

ASIN PRE

t. j. Asinius, Kristův kněz.

Jinde: Dionisius, lékař a kněz.

Z hrobů jáhenských uvádíme: ▶Hrob Asteria, jáhna◀; ▶hrob Exuperentia, jáhna.◀

I o jáhenkách děje se zmínka; byly to zbožné starší ženy, vdovy, které křtěncům ženského pohlaví při křtu sv. nápomocny bývaly, a nad ženským oddělením v chrámech dohled měly. Již sv. apoštolům přísluhovaly jáhenky.

Čteme: Dometius, jáhen a sestra jeho, jáhenka Anna, tento pomník ze slibu sv. Pavlu zřídili.◀

O lektorovi svědčí: ▶Zde leží Cinnamius Opas, lektor chrámu Fascioly, přítel chudiny.◀

O exorcistovi mluví: ▶Pavel exorcista je zde uložen k mučenkám.◀

V katakombě sv. Hermeta lze spatřiti obraz, jenž nám znázorňuje udělení svátosti kněžstva. Na stolci o 5 stupních sedí biskup v levici drže otevřenou knihu, pravici vztahuje nad stojícím mužem, oděným tunikou (spodní roucho) a přes ní dalmatikou, kterou zpředu dvě purpurové stuhy zdobí. Po obou stranách u biskupa stojí dva mužové v starodávném rouše, jako biskup držící v levici závitky písmo. Jsou to bezpochyby kněží, kteří biskupovi přísluhojí, jenž jiného na kněze světi.

Tak i katakomby nemlčí o učení církve, že kde je oltář musí i kněz býti, a že Nejsvětější jen rukama posvěcenými obětováno a rozdáváno býti může.

Svátost stavu manželského.

Viru prvních křesťanů v tuto svátost a štěstí takového stavu manželského vypisuje Tertullian v listu svém ▶k ženě◀ takto: ▶Odkud mám sebrati síly, abych popsal štěstí manželství, které před církví (před knězem anebo biskupem) uzavřeno, oběti (mše sv.) potvrzeno a požehnáním zpečetěno jest, a které nebeský otec za platné prohlásil?◀ Z těchto slov vysvitá jasně, že křesťané první sňatky své před církví, t. j. před sluhou Božím, ať biskupem, ať knězem uzavírali, že se při tom mše sv. sloužila a že požehnání manželského docházeli. Považovali manželství jako my posud ▶za tajemství, za velikou svátost, a to v Kristu a církvi,◀ t. j. nerozlučné spojení Krista s církví bylo jim vzorem a obrazem křesťanského manželství.

Sv. Cyrill Alexandrinský praví, že Pán manželství při svatbě v Káni Galilejské na svátost povýšil. Tertullian zove je výslovně ▶svátostí,◀ jako křesť, biřmování a nejsv. Svátost oltářní. Nejhlavnější obřady při oddávkách byly již tehdy jako posud: Modlitba, požehnání kněze a podání si rukou snoubenců. S požehnáním podal kněz snoubencům i snubní prsteny, které z počátku ze železa, později ze zlata bývaly. Nevěsta přicházela k oddávkám vždycky závojem zastřená. Po církevních oddávkách bývala hostina lásky, ku kteréž známi a přátelé zváni byli, kterou buď biskup anebo kněz řídil, pokrmy žehnal, a při níž i hojně na chudé pamatováno bylo. V katakombách nalézáme mnoho láhviček se zlatým dnem, na nichž vyobrazení snoubenců zhusta přichází. Tak vidíme, jak si muž a žena (Epiktetus a Matura) ruce podávají, nad nimi je značka jména Kristova, což znamená, že manželství jejich v Kristu uzavřeno jest, a že s Kristem v něm živi býti chtějí. Jinde vidíme, kterak si oba snoubenci ruce nad oltářem podávají;

nad nimi vznáší se koruna, což vše znamená, že před tváří církve sňatek uzavírají. Na jedné kamenné rakvi jsou dva manželé vyobrazení, kterak stojíce sobě ruce podávají. Nápis pak zní: »Ty, které všemohoucí Bůh sladkým manželstvím byl spojil, kryje tento náhrobek. Raduje se Severina, že s tebou, ó Katerve, na věky spojena jest! Kéz i spolu jednou z mrtvých vstanete skrze milost Kristovu.«

Jak krásně jsou v nápisě tomto vyjádřena slova Kristova: »Co Bůh spojil, člověk nerozlučí.«

Z nápisův a obrazů těchto jde na jevo, že prvotní křesťané sňatky své jen před tváří církve a požehnáním Kristovým uzavírali, že oba manželé páska pokoje a svornosti pojila, což vše u manželů pohanských věcí neznámou bylo. Vychází z toho na jevo, že v staré církvi manželství za svátost se považovalo, že nerozvířitelným bylo, že tedy učení církve katolické, které totéž učí, s učením církve prvotní se srovnává, a proto že pravým neklamným učením křesťanským jest.

(Příště dále.)

Různé zprávy a drobnosti.

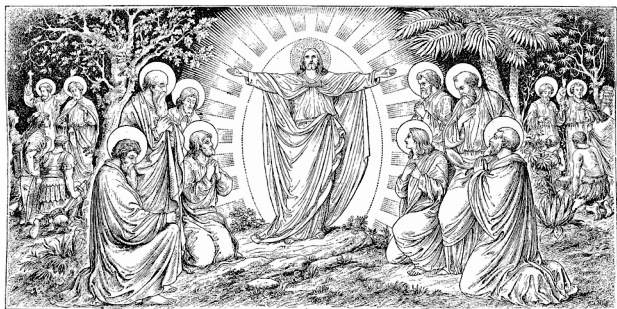
Svátost posledního pomazání. Náboženská vlažnost za našich dob bývá často příčinou, zvláště v městech, že těžce nemocní na zaopatření svatými svátostmi ani si nevzpomenou a že jejich příbuzní si netroufají pro kněze poslati ze samých ohledů, aby nemocného nepostrášili a zbytečně nerozčilili, a raději nechají nemocného zemřít bez Pána Boha, anebo pošlou pro kněze, když jest již pozdě a žádají, aby kněz aspoň poslední pomazání udělil, ač jest nemocný již mrtev a na soudu Božím. — Jak potěšitelné jest čísti, co vypravují misionáři o obrácených pohanech. Tak praví P. Gonet o obrácených Číňanech: »Naši křesťané mají velikou úctu ke svátosti posledního pomazání. Jejich srdečnou víru však také Bůh často již v tomto životě odměňuje. Viděl jsem častěji nápadné příklady, kterak nově pokřtění, kteří kromě Prozřetelnosti Boží žádného lékaře nemají, tito ve svatém pomazání nalézají účinný prostředek, kterým znova nabývají zdraví. Ve Francii nebo u nás by se lidé divili, vidouce, jak ubozí nemocní, kteří sotva dva, tři dni života mohou očekávat, konají dalekou cestu 15, 20, ba i 30 hodin po lodi, aby mohli přijati svátosti umírajících. To jest zde něco docela obyčejného. Nedostatek kněží a bázeň, že se jim této vydatné pomoci svaté církve nedostane, zavedly tento zvyk

mezi našimi křesťany. A kdož teprve může vypsati pobožnost, odevzdanost a důvěru, s jakou svatě přijímání přijímají!«

„*Illus.*“

Neohrožené přesvědčení náboženské. Letos po svátcích svatodušních v úterý zemřel Felix hrabě z Loë na zámku své sestry ve Worklecích v Sasku. Před svou smrtí smířil se s Panem Bohem, dav se zaopatřiti sv. svátostmi, a s křížem v ruce a s nejsladším jménem Ježíš na rtech vypustil šlechetnou duši svou. Felix hrabě z Loë byl zmužilým bojovníkem za práva katolické církve v Německu, a tím pojistil si nehynoucí památku mezi svými krajany. Papež Pius IX. byl mu velmi přízniv a vyznamenal jej zvláštními dary při různých příležitostech. Též nynější svatý Otec Lev XIII. si ho velice vážil. Jestě nedlouho před smrtí žádal sv. Otec od něho důležité zprávy v záležitosti katolické strany v Německu. Velice pilně pracoval hrabě Loë též v oboru socialním, jmenovitě pro rolnictvo. Nejlépe zdobila nebožtíka jeho upřímná a veliká pobožnost, hluboká pokora a příkladná láska ke spolubližnímu. Před každou důležitou schůzí hledával posily v modlitbě a ve svatých svátostech. Před každým dílem, před každým listem znameenal se svatým křížem. Tim posvětil všechny své práce Bohu, církve a svých spolubližních.

„*Hilika.*“

Zprávy z misí katolických.

Podává *Al. Kotyza*.

Asijské Turecko. (Ukrutnosti páchané v Arménii.) Obraz, jaký poskytují poměry arménské, jest velmi žalostný. O tom svědčí původní zpráva, která byla poslední dobou od křesťansko-arménských úřadů uveřejněna. Sestavená data jsou přímo hrozná. Zde uvedeme pouze některá, abychom si aspoň mohli učinit o tom představu, jak se daří křesťanství pod jhem tureckým. — Stůj zde krátký seznam znesvěcení chrámů, násilného obrácení k islamu a vraždění kněží.

1. Provincie Trapezunt. Vraždění kněží v hlavním městě opakovalo se také několikrát skoro ve všech vesnicích. V 13 z nich byly kostely zpuštěny a zničeny. 6 kněží zavražděno. 4 vesnice násilně k islamu obráceny. Mnoho paní zneuctěno.

2. Provincie Erzerum. 41 kostelů, výslovně jmenovaných, bylo buď zpuštěno a zničeno nebo v mešity proměněno; kromě toho množství nejmenovaných a asi 15 arménských klášterů. Křesťanské chrámy byly před zničením ďábelsky zneuctěny, pošpiněny, obrazy, oltáře, kříže, bohoslužebné oděvy a knihy znesvěceny a pak zkaženy. Asi 13 světských kněží a 8 řeholníků bylo zavražděno, ostatní pak uvězněni. Celé obce byly násilně ku přijetí islamu a obřizky donuceny. Ohavnosti páchané na mnoha

stech křesťanských paní a dívek vymykají se všemu popisu. V několika okresích úcta kříže úplně přestala.

3. Provincie Van. Zde bylo v různých obvodech 38 kostelů a 29 klášterů, kromě všech kostelů a klášterů v obvodech Akfag a Barguerel, zpuštěno a zničeno, a větší počet kněží a mnichů, dilem za hrozných muk zavražděno; 26 obcí, jmény uvedených, jakož i všechny osady obvodů Chadakh a Hokhiac byly násilně k odpadnutí od viry donuceny. Na více místech oblékli se Kurdové do kněžských oděvů, z kostelů uloupených, a prováděli s křížem, evangeliem a kalichem v ruce jak ve svých, tak i v arménských obcích nestoudné tance, aby náboženství křesťanské v posměch uvedli.

4. Provincie Bittlis. Zde bylo 28 kostelů a 13 klášterů, výslovně jmenovaných, kromě mnoha jiných zpuštěno a dilem zničeno, dilem v mešity proměněno nebo zavřeno. Počet zavražděných kněží a řeholníků není zjištěný, avšak je značný. Kromě obyčejných, skutečně zvířeckých ohavností a znesvěcení, jež se ovšem i zde opakovaly, uvádíme následující: Mnoho rozkolných duchovních bylo donuceno nasaditi si turban, mnoho křesťanských paní a dívek násilně s »molty« (tureckými duchovními) oženěno, mnoho křesťanů ku přijetí více

žen dle zvyku islamského donuceno, aby tím snáze odpadli, přes 100 obcí k odpadnutí a obřízce prinuceno, celé davy dítek odvedeny, aby byly v islamu vychovány. Také zde jest křesťanství na některých místech úplně vyhubeno.

5. Provincie Sivas. Nejméně 35 chrámův a klášterů zpusťeno, zničeno nebo v mešity proměněno; 25 kněží zavražděno, množství škol a ústavů zničeno, mnoho dětí, žen a dívek násilně odvedeno. Také zde nastalo hromadné odpadnutí od víry. Nasadili jednoduše na př. v Gusem křesťanům turbany a nutili je pětkrát za den choditi do mešity na »namaz.«

6. Provincie Mamuret-ül-Aziz. Nejméně 50—60 kostelů dílem zničeno, dílem v mešity proměněno, asi 30 kněží a řeholníků bylo zavražděno a jejich mrtvoly zohaveny a zneuctěny. Jiní beze stopy zmizeli. V diecési Charput neslouží v 53 arménských osadách ani jeden chrám, ani jedna škola svému účelu a kněze není ani jednoho pro duchovní správu. Také zde bylo hromadné odpadnutí násilně provedeno. Vyhrožující smrtí nutili je, aby se podepsali, že svobodně k islamu přestupují, dali jim mohamedánská jména a přinutili je k mohamedánským sňatkům a k obřízce. Děsných ohavností na ženách, dívkách, ba i dětech dopoustěli se nelidově i zde.

Tytéž ohavnosti opakovaly se v provinciích Diarbekir Adana, Aleppo a Sandšak Ismid. Podrobnosti jsou hrozné a ukazují nejbrutálnější vlastnosti mohamedánského vraha. Tolik jest jisto, že poslední události v Turecku budou nejkrvavější a nejděsnější stránkou tohoto století, které přece dost krve a ohavností vidělo.

Jisto jest, že jest nám nuceného odpadnutí rozkolných Arménů těžce želeť; avšak musí se také uznati, že sta, ba tisíce rozkolných křesťanův a duchovních za svou viru zemřelo. Na mnoha místech vrhaly se křesťanské ženy a dívky do studní a do řek, aby ušly zneuctění, a mnohý zjev hrdinné statečnosti obklopoval zářným leskem tyto jinak nevýslovně truchlivé srdečky!

Potěšitelné jest tak srdečné účastenství, jaké celý křesťanský svět se svými ubohými souvěrci na východě měl!

Všude. v Americe, v Anglii, ve Francii a v Rakousku byla vydána provolání ku podporování těžce navštívené misie východní. Také Německo svým »spolkem svatě země« vydátnou podporu již buď poskytlo, buď přislíbilo. Nouze jest nevýslovně veliká a hrozná. Zajisté i naši čtenáři svou hřivnou k jejímu zmírnění přispějí! »Tisíce a tisíce až do nedávna šťastných lidí,« píše Eugen de Modica, představený Kapucínův v Trapezuntu, »jest zbitačeno, svých zivitelů zbaveno a bezcitnou krutostí z domova vypuzeno! Opustěné vdovy, zachránivše holý život, uchýlily se sem se svými malými dítkami, s jedinou nadějí v srdci, že jich všemohoucí Bůh ve svém nevystihlém milosrdenství neopustí.«

Čína. (Kiangnan. Boj mezi mladou a starou Čínou.) Nyní jest to již beze vsi pochybnosti jen otázkou času, že západní civilisace do říše středu dlouho zavřenými branami vnikne a podobný převrat tam způsobí jako v Japonsku Ovšem že se bude proti tomu starý cop až do posledního okamžiku vzpírali. A jak se až dosud každé i sebe nevinnější a užitečnější novotě vzpírá, o tom nám podává P. Goulven T. J., misionář z Kiangnanu, zajímavý příklad. Již před delší dobou byla v »horách průsmyku« na levém břehu řeky Ša-ho v Tong-šan-těu nalezena bohatá ložiska výborného uhlí. První pokus dolování učinili před třiceti roky odbojníci »s dlouhými vlasy« (čangnao), kterým přísluší aspoň ta zásluha, že starými směsnými předsudky pohrdají. První pokus však se nezdařil, naraziv na odpor učencův a mandarinů, kteří navrtání hory považovali za zločin neodpustitelný; vždyť prý by tím tajemného draka v jeho přibytku obtěžovali a jeho posvátné žily ohrožovali. Jenom jediný z mandarinů, Liču-tse-yun, ještě mladý muž a otevřená hlava, vystoupil rozhodně pro využitkování pokladův uhelných, ale marně. Když však r. 1894. japonsko-čínská válka vypukla, užil Liču-tse-yun tohoto vhodného okamžiku. Vláda potřebovala uhlí a Liču jí je mohl zaplatiti. Bohatá ložiska uhelná byla poblíž řeky po celý rok splavné, a tak mohlo býti uhlí po ní pohodlně voženo. Liču tedy založil akciovou společnost, zakoupil ve vsi tichosti pod rukou pozemky u »hor

průsmyku. a poslal tam koncem r. 1894. dělníky, aby ložiska otevřeli. Avšak první úder na horách vyvolal rozhořčení v celém okolí. Všichni, kteří měli sebe menší právo a nárok na horu, pozdvihli živý odpor a doráželi na místního mandarína, aby zločin překazil. A to se také stalo. Avšak Liěu-tse-yun nedal se zastrašiti a obrátil se na prefekta v Nankingu. Tento ujal se vlastenců Tai-hu-ských a dal všude vyvěsiti výhrůžné vyhlášky proti falešným vlastencům, kteří čínice sobě tiseň vlasti za zamínku, ctihodnými podáními opovrhují a účty posvátného draka nešetrně se dotýkají.

Muž pokroku přednesl nyní svou záležitost Niě-tai-ovi, nejvyššímu to představenému ve věcech trestních. Zde byv odmítněn, obrátil se na nejvyššího pokladníka, avšak i zde prohrál. Nyní zbývala mu ještě vyšší instance, mistodržitel provincie. Soudní pře nabývala čím dále většího rozsahu. Byl to boj staré Číny se všemi jejími draky a ďabý a mladočínské strany novotám přející. Kdo měl zvítěziti? Mistodržitel byl Mongol a věru člověk, jenž by své počestné jméno hanou přichylnosti k cizokrajným ideám poskvrněné potomkům sotva chtěl zanechat. Na celé čáře jsa poražen, přece se Liěu-tse-yun ještě nepoddal. Jestě měl volnou cestu k mistokráli v Nankingu. Byl to pověstný Tsang-tse-tong, zapřísáhlý nepřítel nejen křesť. náboženství, ale všech Evropanův a cizozemců vůbec. Ale přes to všechno byl dosti osvícený, že cizince do svých služeb přijímal a moderních vymožeností užíval, aby tím vydatněji Čínu proti novým nepřátelům brániti mohl.

Skrtnutím péra zrušil muž tento všechny výnosy a rozhodnutí svých podřízených, a by počínání jeho nezdálo se býti nebezpečné, vymohl si od císaře dekret, kterým se poddaným Tai-huským nařizovalo, pro loďstvo Kiang-ské uhlí opatřiti, aby Japonsko mohlo býti poraženo.

Avšak kromě úřednictva jest v Číně největší překážkou třída »učených.« Sotva se vykonaly první přípravy k otevření dolu, hned zde byl z nich jeden pán, jenž poroučel: »Na tomto místě nesmíte na žádný způsob kopati; neboť právě zde probíhá žila drakova; jí poraniti, bylo by uvrci zem do záhuby.« Dobře, počíná se na jiném místě kopati. Avšak

tu křiči druhý: »Zde nikdy! Na tomto místě jsou právě hroby mých předků; jestliže duchy zemělých pohněvate, zničíte celou moji rodinu.« Co bylo dělati? »Učeni« jsou v Číně mocí, poněvadž svými štvanicemi mají lid hned za sebou.

Tsang-tse-tong poslal tam nyní dva splnomocněnce s oddílem vojska ku ochraně dělníků. Také vojenský mandarin Tai-hu-ský obdržel patriční rozkazy. Tu však uchýlil se lid, učenci rozestvaný, k prostředku, který se v Číně málo kdy miji s účinkem. Nejhorší msta, jakou může Číňan na Číňanu vykonati, jest, že se na jeho pozemku dopustí sebevraždy. Pak padne celá trapná, a v Číně velmi přísná zodpovědnost na nepřítel. Této hrozby bylo i zde užito. Nejstarší obyvatelé Tai-hu-ští prohlásili, že se ve vchodu do dolů pro svatou věc obětují.

A tu změnili vyslanci mistokrálovi taktiku: nechali lid a obrátili se proti vlastním původcům vzpoury — proti učencům. Tito pak, lidé pohodlní a leniví, počali hned jinou. Nebylo jim těžko naléztí důkazy a pohnutky k upokojení lidu. Prohlásili jednoduše, že po zralém uvážení seznali, že to s navrtáním hory není tak zlé. Co se týče polohy, tu prý stala se mýlka; žily posvátného draka leží prý jinde. A kromě toho jest prý velmi dobré otevřiti cestu do vnitra země, aby se tam mohli duchové, kterým se již snad potulování světem omrzelo, uchýliti a pod. Zkrátka, stará Čína opustila pole, a ponechala mladé Číně uhlí.

Každé vítězství nad těmito směsnými, pověrcivými předsudky jest zároveň vítězstvím pravého náboženství, které v nich doznává největších překážek. A z tohoto stanoviska přejeme si vroucně, aby byla Čína otevřena a ze starých pout vyproštěna. Ale i ze stanoviska hmotného bylo by otevření dopravních cest a odborů živnostenských velmi žádoucí a pro Čínu pravým dobrodiním, a jediné tak bylo by lze děsně bídě nižších tříd alespoň poněkud odpomoci. Na příklad: Statisíce nemají jiného paliva, než bylinné kořinky, které na holých stránkách sbírají. Širošší kraje se tímto způsobem zbavují stromů, keřů, rostlin, ba i jich kořinkův, a nedostatek paliva jest čím dále tím citelnější. A na blízku leží bo-

haté poklady uhlí zcela netknuty! A tak je tomu ve sterých věcech! Celý veřejný život, a především duchovní a náboženský, jest spoután rezavými pouty a pásy zastaralých zvyků a představ, které každému vývoji a pokroku překážejí!

Severní Amerika. (Apoštolské vikářství Saskačevan.) Toto roku 1891. od diecése St. Alberta odloučené vikářství obsahuje ohromné území, v němž žije dle údajů z r. 1895. 7500 katolíků, z nichž jest 2329 Indiánů. Vikářství má 17 hlavních a 24 vedlejších stanic misijních, 16 misionářů, z nichž jest 5 domorodých, 9 laiků, 27 škol asi s 500 dítek a 20 řeholnic. »Jih a jihozápad toho rozsáhlého území,« píše apošt. vikář msgr. Pascal O. M. J., »jest obydlen bělochy: Francouzy, Kanaďany, Belgičany, Angličany, Irčany, Skandinávčany a smíšenci. Počet osadníků vzrůstá obrovsky. Na severu a východě žijí jen Indiáni různých kmenů. Jedenáct našich misionářů zaslavilo se pěstování evangelia u těchto dosud pohanských kmenů. Bůh žehná jejich snahám, avšak jakých těžkostí a námah jest jim podstoupiti! Chtějí-li různé stanice navštívit, musejí často 100, 150 až i 300 anglických mil urazit, a sice v zimě na saních psy tažených, v létě pak v březovém člunu!«

K nepřijemnostem podnebí řadí se trpká zkouška osamotnělosti, boj proti protestantské nesnášenlivosti a proti slepým předsudkům divochů, pak chudoba obyvatelů, nesnadnost v cestování a konečně nedostatek misionářů a potřebných prostředkův. Avšak přes to všechno daří se dílo dosti utěšeně!

Velikou radost nám působí zejména školy a sirotčince sestrami »lásky z Montrealu,« »věrnými družkami Ježíše« a se-

strami »Nanebevstoupení« řízené. Zde dorůstá nové pokolení, které k lepším nadějím oprávnjuje. Ovšem musel by se jejich počet rozmnožit! Jiný podnik od 1/2 roku založený bude snad také pramenem hojného požehnání. S dovolením a za pomoci kanadské vlády založili totiž misionáři průmyslovou a hospodářskou školu pro území saskačevanské. Díky píli ředitelově a obětavosti sester vzmohlo se dílo z prvních začátků, tak že již čítá 45 žáků, jejichž počet bude moci býti zvýšen už na 80. Pouze děti indiánské jsou připuštěny, z nichž jich velká většina náleží dosud pohanským rodičům. Velmi bídne oděny, plny špíny a jako divoši přicházejí. Voda, mýdlo a kartáč počínají dílo civilisace. Avšak jak mnoho to dá práce, než se dítě přemění a z něho se hodné, zbožné a křesťanské dítě stane. Avšak podnik tento jest tak důležitý a vůči protestantské propagandě tak nutný, že zasluhuje největších obětí a nejživějšího účastenství.

Ale kromě Indiánů mají také běloši misionářů zapotřebí. Od jezera Manitoba až k úpatí Skalných hor rozprostírá se krásné údolí s nepřehlednými lučinami. Zde jest místo pro miliony pilných osadníkův, a neklame-li nás zdání, bude zde v brzkou plno dědin a měst. Ve dvou letech vyrostla zde celá řada osad jako ze země. Osadníci nejsou ovšem nikterak bohatí! Jenom jsou-li hodně podnikaví a vytrvalí, mohou dobře vyjítí. Všude žádají misionáře; avšak skoro vždy scházejí prostředky ku stavbám chrámův a škol. Misie jest nyní v tuhé době přechodní. Zasluhuje zajisté účasti všech katolíků, že jde o budoucnost církve katolické v těchto budoucích provinciích kanadských.

Milodary božského Srdce Páně.

Z Olomouce. Zármutek sklíčena prosila jsem nejl. Pannu Marii v Čerence u Litovle a byla jsem vyslyšena. Začež vroucí díky vzdávám Bohu nejvyššímu a neblahoslavenější Matce Marii Panně, sv. Anně a sv. Antonínu Paduanskému.

Sch.

Od Kojetína. Vzdávám božskému Srdci Páně, Matce Boží Filipsdorfské, pomocnici křesťanů, sv. Janu Nepomuckému a sv. Florianu z plna srdce nejvroucenější díky za prokázanou milost, že jsem svou čest proti světské hanbě, která před delší dobou zlomyslně na mne uvalena,

ale tajně držána byla, hájiti mohl; prosím ctěné čtenáře tohoto listu, by v běžícím měsíci královnu sv. růžence vroucnou modlitbou uctivali, a tím pomoci, kde jí třeba za nejméně potřebnou pokládají, jako já, sobě vyprosili. — Od přečtení »Kříže« č. 11. uctívám modlitbou i sv. Antonína s tou vroucí prosbou, by mně bez viny ztracenou češť zase navrátil a proti všemu zlému bránil. *V. J.*

Z Hradce Králové. Nejsrdečnější díky vzdávám božskému Srdci Páně, neposkvrněnému Srdci Panny Marie, sv. Josefu a sv. Janu Nepomuckému za vyslyšení dvou proseb. *M. E.*

Z Budějovic. Plnic svůj slib, vzdávám tisícere díky nejsv. Srdci Páně, Panně Marii, sv. Josefu, sv. Janu Nepomuckému, sv. Petru z Alkantary za uzdravení mého dobrého otce a sestry. Vybízím všechny čtenáře »Školy Božského Srdce Páně,« aby ve všech duševních i tělesných potřebách k tomuto pramenu všeho milosrdenství se utíkali. *M. K.*

Od Rájce. V nesnázi své utekl jsem se v modlitbách svých k nejsv. Srdci Páně. pevně důvěřuje, že najdu pomoci v potřebách svých. Ano, byl jsem vyslyšen, a ještě více jsem dosáhl, než o co jsem prosil. Vroucí díky vzdávám tu Pánu Ježíši, volaje: Ó vzývejte všichni

nejsv. Srdce Páně a dovolávejte se přimluvy Panny Marie a patrona práce sv. Josefa a jistě prosby vaše vyslyšeny budou! *J. O. P.*

Z Prahy. Božskému Srdci Páně, bolestné Matce Boží, sv. Janu Nepomuckému vzdává veřejné díky za obdržení četných darův a milostí *J. H.*

Z Hulína. V boji za svatou věc katolickou nebylo naděje ani nejmenší na vítězství naproti množství nepřátel a protivníkův. Ale důvěřuje v mocnou pomoc sv. Josefa učinil jsem slib, že po delší čas konati budu pobožnost ku cti sv. Josefa a veřejně podám zprávu o pomoci jeho, jestliže dopomůže naši svaté věci katolické k vítězství. A sv. Josef pomohl, pomohl i po druhé, když zase ve veliké tísní s důležitou věcí jsme se nalezali! Protož nejpokornější díky, čest a chvála buďtež vzdány sv. Josefovi! Kdo v těžkosti a strasti jakékoli postaven jsi, následuj příklad náš, jdi k sv. Josefovi, a dojdeš pomoci! Svatý Josefe. stůj i na dále v bojích a těžkostech našich při nás svou ochranou!

Z Čermné u Lanškrouna. Dle slibu učiněného vzdávám tuto Panně Marii a sv. Josefu nejvřelejší díky za uzdravení z nemoci velmi těžké a nebezpečné. *A. P.*

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Podává *Pt. Buchta.*

Rakousko. K oživení katolického vědomí, jakož i k napravení mnohých škod, které duch církvi Kristově nepřátelský způsobil ve příčině náboženství v různých oborech, pořádaný bývají tak zvané katolické sjezdy, a možno říci, že se zdarem a úspěchem co největším. V našem Rakousku odbývány byly poslední dobou dva sjezdy takové: v Solnohradě, a druhý pro nás Chechoslovany, v Táboře. Sjezdu solnohradského účastnilo se na 1000 osob. Jménem vlády vítal sjezd mistodržitel hr. Thun. Hrabě Sylva-Tarouca započal rokování. Napřed mluveno o důležitosti zřízení katolické university a zaslány sv. Otci a císaři pánu holdovací telegramy.

Hrabě Schönborn poukázal na přátelství katolíků českých s německými a sjezd se pak usnesl na resoluci, aby obnovena byla opět úplná svoboda a neodvislost apoštolské stolice. Baron Dipauli mluvil o jednotě všech katolíkův rakouských. Zároveň vysloveny ministru vyučování baronu Gautschovi díky, že se k požadavkům katolickým příznivě chová. Veškeré důležité otázky časové byly důkladně probrány a resoluce schváleny. Sjezd tento přinese zajisté hojně požehnaného ovoce ve svém způsobu a okruhu, vzpruží, nadchne, probudí mysl nábožensky zachovalé a utvoří novou posilu hrázím, které čelí proti nepřátelům víry a Krista. Porovnáme-li však poměry

katolíků Němců s domácími svými zájmy českými, musíme uznati, že poměry naše ve steré příčině jsou pozadu za německými a že tedy katolický sjezd u nás má význam a úlohu daleko větší a rozsáhlejší. Jest to sice trpké doznání, ale smutnou pravdou bohužel musí zůstat, že náboženský duch v naší české společnosti stojí na pranicke úrovni vůbec a nad to že se z jistých stran se soustavnou vášnivostí nepřestává útočiti na církev, viru, kněžstvo a ústavy náboženské. Věci dokonce dospěly již namnoze tak daleko, že útočení veskrze se zaměňuje s nízkým ostouzením a tak utvářilo se všecko v to znamení, že v žádné zemi na celém světě a v žádné literatuře neprovádějí se útoky ty v míře a rozsahu takovém, jako u nás. A žádná literatura nemůže se vykázati takovými hanebnostmi pohoršlivými proti náboženství a víře. Jako nejmodernější literatura česká a jmenovitě co se novinářství týká, bylo řečeno již veřejně, že jest to hanbou jeho — pokud jest v rukou pokrokářů, radikálův a socialistů demokratů. Jest jisto, že rozvaha a rozumnost jen povrchní nikdy se proti náboženství útočně vystoupiti neodhodlá a zmíněné právě řádění již u nás způsobilo, že se znenáhla všecky rozváznější živly veřejné činnosti vzdá-

dávají. A tu platí úsloví: tlak budí protitlak; nadešla povinnost přesně a přísně rozlišovati duchy a snahy, musí teď platiti u nás, buď jsi s Kristem anebo proti němu. Z takového nárysu vidno, jaká práce čeká katolické sjezdy u nás a jak dalekosáhlý jest jejich význam. Sjezd tábořský potkal se se zdarem úplným a lad jeho byl veskrze patrný. Nikdo netajil, že průběh jeho převýšil naděje a očekávání i nejsmělejší. Vstupenek vydáno na 3000. Kéž by se vyplnily tužby časopisů, že dle posavadních úkazů časem naše sjezdy převýší podobné podniky katolíků-Němců, ano i Němců v říši.

Rusko. Mezi sv. Otcem a ruskou vládou byla docílena následující shoda: 1. správa biskupství ruských, dosud potlačených, odevzdává se biskupům, a sice správa biskupství minského arcibiskupu mohilevskému, kamenického biskupovi žitomírskému, podlašského biskupu lublinskému; 2. semináře jsou pod správou biskupa ve všem, vyjímaje jmenování rektora, inspektora a profesorů, které se má státi s dorozuměním s vládou; 3. studia ustanovuje biskup, ale studium ruštiny, dějepisu a literatury ustanoviti se má s dorozuměním s vládou; 4. arcibiskup mohilevský jest hlavou petrohradské akademie a má nad ní také právo, jaké mají biskupové na diecésní semináře.

Zdar pobožnosti růžencové.

rotéstanté a nevěrci krčí rameny, vidouce katolíka modliti se růžencem. Proč? Pane, odpusť jim, neboť nevědí, co činí! Neznají ubozí té krásy, té vznešenosti růžencové pobožnosti! A čeho člověk nezná, toho také nemiluje, ba spíše nenávidí. Ano, mnozí katolíci neváží si této pobožnosti tak, jak by měli. Kdyby nebyla pobožnost tato dobrá, užitečná a zároveň krásná, která by se tak rychle po celém katolickém světě rozšířila, která by ji pak sv. Otec, Lev XIII. a jeho předchůdcové tolik chválili, věřícím doporučeli? Kdyby nebyla pobožnost tato dobrá a náu prospěšná, proč by ji byl nařídil sv. Otec Lev XIII. na celý měsíc říjen, zasvětit tento měsíc Královně svatého růžence?

Či snad nejsou modlitby krásny a vznešený, z nichž svatý růžencem pozůstává? Modlitba Páně, tato vznešená, všeobrahující modlitba, pochází z úst samého Spasitele našeho Ježíše Krista! A pozdravení andělské? I toto pochází velkou částí s nebe. Od anděla Gabriele, od sv. Alžběty, která jistě z vnuknutí Ducha sv. pozdravila nejsv. Pannu. A ostatní část modlitby této, není ona krásnou

prosbou k Matce Boží? Či snad »Vyznání víry« nebo »Sláva Bohu Otci i Synu i Duchu svatému,« chvála nejsv. Trojice, není krásnou a vznešenou? Kdož se to opovází říci?

Pobožnost růžencová jest takovou, že hodí se pro všechny lidi, pro chudobné i bohaté, pro nízké i vznešené, pro neučené i učené, pro mladé i staré lidi, slovem: pro všechny jest pobožnost tato. Kdo by tomu nechtěl věřiti, ať se přeptá poutníků, kteří byli letos v Lúrdech, a ti jim vyprávěti budou, že spatřili tisíce a tisíce lidu všech stavů, všech stáří, obojího pohlaví, jak se nábožně modlili růžencem.

Pro prosté lidi, pro mladé jest pobožnost tato velmi snadná, a pro učené a vznešené jest opět takovou, že mají při pobožnosti této dosti látky ke krásnému rozjímání o nejvznešenějších pravdách Božích, jakými zajisté jsou tajemství radostného, bolestného i vítězného růžence. Ó můj větší horlivost v konání této pobožnosti v měsíci říjnu, konejme ji nábožně, s důvěrou, abychom vyprosili církvi svaté ochrany a vítězství skrze přímělu Královny svatého růžence. Již po drahná léta nás svatý Otec Lev XIII. napomíná k horlivému konání pobožnosti růžencové. Slyšme hlasu nejvyššího pastýře našeho! »Kněží Ježíše Krista, následujme ctihodného biskupa, milujme náš růžencem, jak jej miloval sv. František Saleský, jenž každého dne zasvětil jednu hodinu pobožnosti růžencové a rozjímání tajemství jeho, jenž pravil: »Říkati můj růžencem, prositi Matku mou nebeskou, jest mým nejsladším zaměstnáním a radostí nejčistší srdci mému.« Duše Bohu zasvěcené, milujte svatý růžencem jako sv. Františka ze Chantal, kteráž učinila slib, každodenně vykonati pobožnost růžencovou. Mladé dívky, následujte blah. Markétu, kteráž teprve 14 let čítajíc, až úzkostlivě růžencem se modlivala. A vy, mladici v kolejkách a na studiích, kteří se připravujete na apoštolský úřad, následujte svatých mládenců, jakým byl svatý Stanislav Kostka, jenž každodenně co nejpobožněji se modlival růžencem; sv. Aloisia, jenž pozdravoval Marii Pannu na každém stupni, po nichž mu stoupati nebo sestupovati bylo; sv. Jana Berchmansa, jenž nespustil očí se svého růžence a jenž chtěl umřít s těmito třemi poklady: s křížem, řeholí a růžencem.«

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svatosti oltární po vsi zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za zdar pobožnosti růžencové, a na všechny úmysly, jež odporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlily.

Pane Ježíši, zastráž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, řiší rakouskou, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učíš, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomoené. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.) Sv. Josefe, vzore a patrono ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. 1891.)

Svatý Michaeli archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v listopadu: Duše v očistci.

Lépe jest na Srdeci Spasitele odpočinouti, než jinde bdíti. (Sv. František Sal.)

Život.

Životy života staré a mladé,
 života klopota k zemi vás klade.
 Se stromů života padá list, padá,
 života mihota srdce ta mladá!
 Nežli se naděje srdce to mladé,
 nežli se zasměje, ve hrob se klade.
 Proto ty, srdéčko, srdéčko mladé,
 Boha měj na mysli všade, ach, všade!

K. E. Vojtěch.

Chléb nebeský.

Dle Jana z Avilly předkládá Fr. Kléma. (Č. d.)

Boží Tělo.

Ačkoliv slavnost Božího Těla sama sebou jest slavností vznešenou a krásnou, nicméně slavnost tato zvláštním podivem musí naplniti duši naši, považíme-li, že církev svatá nařizuje průvod, jenž se má konati okázale a slavně, ve kterémžto průvodu Pán nebes a země z úzkého příbytku pozemského vychází, aby libeznými chvalozpěvy a neličenou

radosti poddaných svých provázen, nesen byl ulicemi měst a vesnic.

Věřmeť pevně a nezvratně, podporováni jsouce milostí Tvou, že cokoliv církev k oslavě průvodu Božího Těla ustanovila, Tobě se líbí a k našemu užitku nařizeno jest. Avšak smíme snad, Pane Ježíši, poprositi Tebe, abys nám zjevil příčinu, která Tě přiměla, že's slavnost tuto ustanoviti ráčil. Nepochání nás k otázce té snad pouhá zvědavost,

myš jenom žádáme zvědětí úmysl Tvůj, abychom slavnost tuto náležitě konali, a při průvodu, který dnes církev Tvá ustanovila, Tebe hodně velebiti a oslavovati mohli. Na tuto otázku důležitou a velevýznamnou odpovídá výrok prorocký, kterýž dávno před slavností touto propověděn byl: »Protože v práci se trdil, nasycen bude patřením.« Slova krátká, ale velevýznamná, jež svatý apoštol Pavel vykládá výrokem: »Ježíš ponížil sebe samého, jsa poslušen až k smrti, ba až k smrti kříže. Proto Otec povýšil jej a dal mu jméno, kteréž jest nad všeliké jméno, aby ve jménu jeho klekalo každé koleno, těch, kteří jsou v nebi, těch, kteří jsou na zemi i těch, kteří pod zemí jsou, a by všickni vyznávali, že Ježíš Kristus jest ve slávě svého Otce.«

Zajisté velikát to odměna a příčina dostatečná, že Pán v dobrotě a lásce neskonale sám se dává v odměnu těm, kteří podávají hlt vody, činí-li tak z lásky ku Kristu, čistým srdcem, a jsou-li ve stavu milosti Boží. Nebylo by slušno a spravedливо, kdyby dobrota neskonala, která přehojně odměňuje čin nepatrný, který koná prostý člověk — byla opomenula hojnou odměnou nahraditi velikou službu lásky Kristovy, přečtené klopoty Páně, kterýžto z poslušnosti a lásky k nám i smrti poddán byl. Smrt tuto vytrpěl Pán s takovými mukami, s takou potupou a hanou, že od počátku světa nikdo smrti také netrpěl, aniž kdo do konce světa kdy trpěti bude.

A připojme-li ku smrti této i velikou zásluhu trpitelovu, slávu a vznešenost osoby jeho, pak snadno uznáme, že jest nanejvýš hodno a spravedливо, aby nebeský Otec Syna svého, jenž člověkem se stal, vyvýšil nade všechny tvory, aby byl Pánem všehomíra, a nad to také,

aby nebeský Otec každému tvorů rozkázal, aby se Ježíši Kristu kořili ti, kteří jsou v nebi, i ti, kteří jsou na zemi, ano, aby i obyvatelé podzemští (ať dobrovolně anebo nuceně) kolena svá před Ježíšem skláněli na důkaz největší slávy a moci, kteráž Otcem byla jemu dána. Nad to pak přísluší Pánu Ježíši název »Spasitel« právem větším, než dán nevinnému Josefovi, kterýž byl obrazem Kristovým nejenom pro svatost a nevinnost života, nýbrž i z té příčiny, že byl bratřími prodán, že nevinně vsazen byl do vězení, z něhož slavně byl vyveden, jako Ježíš z hrobu, aby přijal slávu a moc z ruky Faraonovy.

Jestli vůle nebeského Otce, aby v církvi Páně konala se památka utrpení Kristova, jemuž Pán z lásky k nám se poddal, což děje se nejenom mši svatou, nýbrž i kněžskými hodinkami, které sedmkrát denně se modlívali. Ba i oděv kněží, v němž obět novozákonní Otci nebeskému obětují, označuje utrpení Kristovo i nástroje utrpení Páně. Že pak Otec nebeský nad to chce, abychom za utrpení a potupu, které Pán Ježíš z lásky k nám se podrobil, vděčni byli, neslušelo by se, abychom dílo vznešené důstojně neoslavovali, pomníme-li, že dílo nedokonale bez oslavy nebylo.

Měším dilem moudrosti božské a obrazem nejsvětější Svátosti oltářní byla starozákonná archa úmlvy, kteráž nezůstávala na jednom místě, nýbrž z pouště přenesena byla do zaslíbené země, kdež v Silo byla postavena. Vykonala cestu velmi dalekou. I na bojiště byla nesena, kde padla v ruce Filistinských. V zemi filistinské obcházela města a osady. Odtud dostala se do Bethsames, pak do Kariathiarim, odkudž přenesena byla do Masphad a konečně do Galgala. Jestě jednou byla nesena na bojiště, odtud uložena v Nobe a pak ve příbytku Aminadabově. David a veškeren lid

israelský uložil archu úmluvy v domě levity Obededoma, a pak byla donesena do paláce královského Davidova, kde se jí dostalo veliké cti a slávy.

Ó Bože! K čemu tak časté pouté a průvody s archou úmluvy, která kdyby mohla cítiti, nemalou únavu by byla trpěla, a nad to i pro mnohé a namahavé bloudění by si byla i ztěžovala! Avšak dalo se tak ne bez příčiny. věztež tedy, že jakož archa úmluvy, obložená vnitř i zevně zlatem, byla obrazem lidské přirozenosti Kristovy, i časté přenašení archy z místa na místo, bylo obrazem obtížného putování, jemuž se Pán Ježíš podrobil.

Tys, Pane Ježíši, použil archy úmluvy, aby byla obrazem lidské přirozenosti, v níž božství bylo ukryto, ale i v tom byla archa náznakem veleobtížné pouti Tvé pozemské, k níž družily se i bolesti a únavy, kterých ovšem archa starozákonná necítila.

Šlať naše archa úmluvy novozákonná v zelený čtvrtek z Bethanie do večeradla jerusalémského. Tam čekala na Pána Matka jeho přemilá, jejížto Srdece meč ostrý prorýval. Cesta tato byla 2 mile dlouhá, což ovšem bylo velikou námahou pro útlé tělo Kristovo, kteréž nejenom bylo zemdleno vzpomínkou na bolesti své, nýbrž i na trápení, které čekalo na Matku Páně. Po této pouti, kterou Pán konal se svými učeníky, konal druhou cestu z večeradla do zahrady getsemanské, kde byl Pán zajat a svázán. Obnášit vzdálenost 1338 krokův. A tuto cestu vykonal Pán s velikým namáháním, an byl již po první cestě unaven, k čemuž třeba přidati i únavu Páně, které se podrobil, an umýval nohy apoštolům, a kromě toho třeba ještě pamatovati na zármutek a bolest Páně, která byla tak hrozná, že se rovnala smrti.

Leč na místě odpočinku byl Pán svázán a s potupou a hanou do příbytku Annášova veden. Příbytek Annášův byl

na hoře sionské, tak že vykonal Pán cestu 1000 kroků. Z domu Annášova musel Pán Ježíš jíti do příbytku Kaifášova, kterážto vzdálenost obnášela 48 kroků. V příbytku Kaifášově ztrávil Pán bezesnou noc, kterou ztrpčovali katané a holomei trýzněním. Ve skrýši podzemní, přivázan ku sloupu, byl Pán přes celou noc terčem pohany a potupy. A když Pán po celou noc ani oka nezamhouřil, musel z rána vykonal cestu 1350 kroků. Tak vzdálen byl příbytek Pilátův od domu Kaifášova. Ještě bylo Pánu jíti 120 kroků do domu Herodesova. Cestu tuto musel Pán Ježíš konati ještě jednou, an Herodesem k Pilátovi byl poslán. Tyto cesty byly tak obtížny, že Pán jako zázrakem posilován, neklesl.

Porovnáme-li obtížnou tuto chůzi s posledními kroky, které Pán konal z domu Pilátova na horu Kalvarii, aby tam krev svou do poslední krůpěje vycedil a život svůj za nás obětoval, poznáme, že pouť Kristova, ač obtížná a nesnadná, nicméně touto klopotnou poutí poslední byla zastíněna. Tato poslední pouť, Pane Ježíši, byla poutí bolestnou, jakž ty, Pane, jenž jsi pout tuto vykonal, nejlépe víš a znáš. Tato pouť převyšuje Tvé unavení noční i denní, převyšuje mdlobu Tvou a vysílení, které Ti způsobily rány v bolestném bičování a korunování. Byls, Pane, podoben málomocnému; neboť na celém těle Tvém nebylo zdravého místa.

Ach, Tvoji odpůrcové a protivníci nepomyslejí na to, že Ti třeba oddechu, oni přidávají bolest k bolesti a přimnožují trápení. Oniť kladou na ramena Tva dvě těžká břevna. Z nich jedno 15 stop a druhé 10 stop jest dlouhé, jimiž by Tě jako hrozen vzácný lisovati mohli. A touto tíží obtěžkán, musí jíti ne pouze pět anebo šest kroků, ne — 1862 kroků ženou Tě katané, neboť tak daleko jest z domu Pilátova na Kalvarii.

Abyste pak lidé neměli příčiny domýšlet se, že těchto přemnohých a přetěžkých útrap Syn Boží necítil, anebo že snad jen malou bolest působily Kristu Pánu, poručil Otec nebeský, abychom častěji rozjímali, jaké a jak veliké bolesti Kristovy byly, jak těžký kříž nesl, jak velmi tělo Páně přesvaté bylo zemdleno, že jenom jako zázrakem Pán žil.

Kříž Páně tak velmi tížil ramena Kristova, žeť tou nesmírnou tíží až k zemi klesl. Tou měrou ozřejmelo všem, i samým nepřátelům Kristovým, že bolesti Kristovy nebyly pouze zdánlivy, nýbrž že skutečně Pán nejenom trpěl, nýbrž i bolestí jsa přemožen, k zemi klesal. Že pak události této skutečné ani protivníci Kristovi zapříti a zastříti nemohli, umínili si, obávajíce se, aby snad Kristus dříve neskončil, než by na Kalvarii na kříž byl přibit, že nevloží kříže na rámě Kristovo, nýbrž že donutí muže silného, aby kříž Pánu na horu vynesl.

Avšak kříž byl u židů tak potupen a nad to byl tak břemenitý, že v tisícovém zástupu nebylo ni jednoho, jenž by byl kříž dobrovolně, za peníze anebo dobrovolně nesl. Proto donutili Šimona z Cyreny, aby kříž za Kristem nesl. Avšak nicméně i nyní, ač Pán byl zbaven břemene těžkého, nepřestávali Pána cestou haněti a tupiti. Že pak hlasatel před Pánem vyvolával nejenom hříšné skutky Kristovy, ale nad to Pána za největšího zločince vyhlasoval, proto mnozí stáli mezi dveřmi, jini u oken, aby mohli na Pána potupeného a zhaněného patřiti. Nebyloť skoro nikoho, jenž by s Kristem byl měl útrpnost, naopak všichni, i nejpřednější a nejvzácnější radovali se z toho, že Kristus jest haněn a tupen, ba přáli Pánu potupy ještě větší.

Ó milosrdný Otče! Ó dobroto, tak veliká a nesmírná, že i nejmenší službu, která z lásky k Tobě se koná, přehojně odměňuješ, může-li pak Srdce Tvé nechati

bez odměny tak hojně a lopotné cesty, zvláště pak tu cestu poslední, kterou konal Syn Tvůj přemilý z lásky k Tobě pro naše spasení — s takou bolestí, s takou potupou, že jí jazyk lidský vysloviti nemůže, ba že ani rozum andělský, neřku-li rozum lidský, jí nepochopí.

Nikoliv, Pane, tak nemůžeš jednat; vždyť jsi spravedlivý a spravedlivě soudíš, jak sluha Tvůj, král David, zřejmě dokazuje. Že pak církev narození Syna Tvého slavně koná, ano i veškery události ze života Páně v roku církevním náležitě oslavuje, zvláště pak památku utrpení a a smrti Páně při každé oběti mše sv. obnovuje, rozkaž Pane, aby na důkaz díky za mnohé kroky, které Pán vykonal, zvláště pak za cestu poslední na horu Kalvarii po celém světě křesťanském v jistý den konal se slavný a veřejný průvod, při němž by Syn Tvůj milý náležitě byl oslaven, a při němž by věrní poddaní Krista krále tak obklíčili, jako byl obklíčen nepřátely, když na Kalvarii se ubíral. Kéž nyní místo tehdejší potupy a hany zaznívají písně radostné, jimiž by Pánu vzdávána byla ta čest a sláva, která mu od věků náleží.

»Ponevadž na odpuštění hříchů našich položil život svůj, praví prorok Isaiáš, »viděti bude símě nehynoucí.« Vyplň, Hospodine, proroctví toto, a poruč, aby ti, pro něž Pán Ježíš život svůj dal, chtěje shladiti hříchy jejich, s Pánem v průvodu Božího Těla se ubírali, a aby vyznávali všichni, že duchovní obrod nás, z něhož se radujeme, v Kristu se nám stal. Prikaž, Hospodine, abychom srdečně a upřímně Pánu Ježíši oddáni jsouce, volali: »Obrať, Pane, oči své k nám, a viz tento veliký dav, jenž k průvodu Božího Těla se shromáždil, Tebe Pánem svým a Spasitelem vyznává.

Viz, Pane, lid svůj, a radostí naplněno budiž Srdce Tvé, že my, poddaní

Tvoji, s větší láskou a úctou provázíme Tebe v průvodu Božího Těla, že ochotni jsme pro Tebe a pro víru ve slovo Tvé i život dáti, že větší jest láska naše k Tobě, než byla potupa, kterou Ti připravili nepřátelé Tvoji, když Tě hnali s potupou na horu Kalvarii. Kéz v den Božího Těla přijdou kněží, jež Pán velmi poctil, an je za sluhy své vyvolil, kéž nesou Pána s velikou úctou a láskou, kéž také pamatují, jak velmi jsou poctěni, že mohou Tělo Páně veřejně k oslavě nésti na usmíření potupy, kterou trpěl Pán náš milý, když nesl kříž na Golgotu. Kéz i věřící lid nejenom s úctou a láskou se blíží ku Pánu, nýbrž i roucha stele na cestu, kterou se Pán ubírá, spravuje se příkladem těch, kteří stlali roucha na cestu, když Pán Ježíš ve slavném průvodu bral se do Jerusalema.

Kéz ku Pánu s upřímnou láskou hledí ti, kteří stojí na ulici, aby byli svědkové vítězoslávy Páně, kéž v pokoře kolena před Pánem skloňují, jiní pak nechť zbožně a uctivě na Pána patří, klečíc mezi dveřmi anebo patříc na Krista okny. Kéz i kněží z kadidelnic vonný zápach kadidla ku Pánu vysílají! Někneží pak nechť před Pánem ve svaté radosti poskakují, jako král David radostně poskakoval před archou úmluvy. Země pak jásej a plesej radostí. Kéz slavný průvod Božího Těla s takou pečlivostí se chystá a koná, které třeba k osvědčení spravedlnosti Boží, kteráž ctí ty, jižto se jí podrobují. Tak aby v tomto slavném průvodu nebylo ni nejmenší neuctivosti, které zakoušel Pán v průvodu, který konal na velký pátek. Nebudíž při průvodu Božího Těla ani známky neuctivosti, nýbrž naopak sláva a úcta Pánu prokazovaná budíž mnohem větší a hojnější, než byla potupa, které se mu od nepřátel a protivníků dostalo.

Takový má býti průvod Božího Těla, tak slavný a radostný, že se mu žádný

jiný rovnati nesmí. Tím dá se ospravedlniti a vysvětliti nádhera, které lid křesťanský užívá. S takovými úmysly má průvod ten býti konán, aby nahradil a převyšil potupu, které zakusil Pán při svém utrpení, když duše jeho byla smutná a zarmoucená, tělo pak mnohými ranami zničeno a zemdleno. Proto také chce nebeský Otec, aby Krista Pána při průvodu Božího Těla obdávali přečetní zástupové, kteří by písněmi a modlitbami vyznávali, že jsou jeho majetkem, a že Pánu chtějí aspoň malou náhradu dáti za potupu a hanu, kterou byl na velký pátek přesyrcen. Srdce, žádosti, touhy, ústa a jazyk ať prozpěvují písně chvály, ať plesá duše zbožně roztloučená, nechť kůry pěvců radostně prozpěvují a srdce čistá chvalozpěvy Pána zvelebují! Ať se sjouj v jedno všickni věřící křesťané radostným srdcem, aby důstojně a slavně konati mohli den ten velepamátný.

Lidé kráčeli mimo cestu (cestou rozuměj příkázání Boží). »My všickni,« praví prorok Isaiáš, »bloudili jsme jako ovce, každý kráčel cestou svou.« By byl Pán milosrdný; nevybočil z cesty slávy a nesmrtnosti své, aby učinil zadosť za ty, kteří sešli z cesty, nebyli bychom cesty pravé nalezli.

To všecko Pán nám zjevil, abychom věděli, že právě touha Kristova, s kterou nás chtěl hledati a posvětití, přivábila Pána z lůna Otcova, v němž přebýval jako nesmrtný a slavný, aby se podrobil svizelům a strastem vezdejšími, ano i potupné smrti kříže. Touto touhou veden, hlásal Pán učení nebeské v chrámě, v domech, na ulicích, na cestách, na poušti, na horách, na moři a naposledy i na kříži. Tuto Pán zve a podává lidem léku, kterýž upravil pro všeliké zlo, spolu pak prosil, aby činili pokání a potom aby zkusili sladkosti a ovoce jeho života, námahy, utrpení a smrti, bez nichž bychom ani slasti věčné zakusiti nemohli.

(Příště dále.)

Píseň písní.

Napsal Fr. Chramosta.

(Ostatek.)

zahradním ořeš
jabloní přístřeš
ukryl se had,
líce má granátná,
slova tak úchvatná
mluvívá rád!

Nad vršky jabloní
úlisně nakloní
žravý hled,
zelením šelestě
pořádává nevěstě
pochlebu med.

Nepřítel:

Truchlo tu, truchlo srdci jest mému,
žalno mým tužbám čistotným,
ó by mne k zjevu přemilostnému
Bůh sblížil krokem jistotným!

Ozvěna:

Nicotným!

Ve stíuu dumných palem se kryje
mé touhy čistě drahý zjev.
Zazvučte žalmů mých litanie,
zapějte, druzi, slávozpěv!

Ozvěna:

Můj ti lněv:

Urobil bych já ze zlata sponu,
ozdobil rukou umělce,
slunci bych svit vzal na posklonu,
dal všecko svoji pfitelce — —

Ozvěna:

Vetfelce!

Hvězdy jí květů ve vlasy vpletu,
budu se koupat v očích tvých,
na větvích ctností hrldičky retů
budu já hladit vábivých.

Ozvěna:

Šálivých!

Palmo má stinná, přijdi již ke mně,
den, hle, se blíží z pozdálí,
než horské v mlhách tonoucí tóně
červáněk duhou zapálí.

Ozvěna:

Ošálí!

Na hory vstoupnem', budem' se dívat
ve hvězdic šťastných vzdušnou trať,
pod námi země bude se stmívat,
my budem' světél brázdit hladí!

Ozvěna:

Vrať se, vrať!

Poděj mi ruku, půjdeme spolu —
víš, láska ráda stoupá výš
nad rupy toho světodolu —
či snad mi, dušo, nevěříš?!

Ozvěna:

Vrať se již!

Duše:

Slyšela jsem Tě, dobrý Kriste,
poznala výstrah ozvěnu —
hle, srdce mé tu posud čistě
a stará věrnost v odměnu.
Nad pekel svůdně řetězy
Tvě lásky hlas vždy zvitězí!

Již opustím ta místa těsná,
tak dusné pro nás ovzduší,
a půjdu tam, kde voní vesna,
kde lásku nikdo neruší,
vždy v samotu ptec putoval,
kdo Tebe věrně miloval.

Kde prapor míru volně vlaje,
vzduch chví se zpěvem filomá
a srdce z medu srdcí esaje
blaženců Božích rajský pol,
tam prostí světa víření —
svě slavit budem' smíření!

Levici svoji pod Tvou hlavou
a zrak svůj ve Tvém ve zrakn,
kol beder ruku svoji pravou
Ti vinout v čistém rozpaku,
v tom svatém žiti snažení —
ó dnové štěstí blažení!

Nerušte nikdy štěstí mého,
v tom Srdci pospím věčný sen,
a čekat budu, až mne z něho
probudí ženich v soudný den. —
Tak v Srdce toho pokojí
mé srdce ptec se ukojí.

Kristus:

Jest láska moje jako výheň žhoucí.
ta Srdce mé a tvým pevně spečetí,
jest jiskrou nebes nikdy nehasnoucí,
jež, mrtva, k životu ptec povzleší,
jest láska oheň,
jsem svatý oheň,
jsem láska.

Má láska jest nad smrti mocnost silná,
tu neumrtví ani věků hrob,
a v síle svojí touhy neomylná,
že v každém srdci nechá plno stop,
jest láska síla,
jsem Boží síla,
jsem láska.

Jest láska moje jako vírné proudy,
již hráze lidských klamů nozdří,
ta z mrtvých prachů vznítí žhavé proudy
a potře mrzkost pekel do strží —
jest láska pravda,
jsem věčná pravda,
jsem láska.

Jest láska pravá ke všem spravedlivá,
svých očí smíchem všechny podělí,
svou rukou všechnám rovně v pozdrav kývá,
neb zlata lesku lehce oželí —
jest láska spravedlivá,
jsem soudcem spravedlivým,
jsem láska.

Jest láska svatá téměř vševedoucí,
neb víd vše, co člověk ukryvá,
a šípy přízné svoji zlatostkvoucí
v hlubinách zbožných srdcí zaryvá.
Ví láska všecko,
jsem vševedoucí:
jsem láska.

Jest láska čistá jako čiré zlato,
a věrná tak, jak prahor základy,
co lásky poutem jednou bylo spjato,
to nerozváží pekla úklady.
Jest láska věrná,
jsem věčně věrný,
jsem láska.

Jsem pravá láska vezdy jenom jedna
a úlisník jen hledá srdcí vic.
Kdo lásku čerpal Srdce mého ze dna,
ten jiných srdcí chce se na vždy ztfc.
Jest láska jedna,
jsem pouze jeden:
jsem láska!

Jest láska moje jak má bytost věčná,
a věčným ten jest, kdo mne miluje,
byť zkosila jej ruka smrti sečná,
i v záhrobí on dále bytuje.
Jest láska věčná,
jsem věkověčný:
jsem láska!

Duše:

Jezu! Jezu! Jezu!
Lásko! Lásko! Lásko!

PÍSNĚ LÁSKY.

Napsal J. St. Pavlík.

21.

Na slavnost Věch Svatých.

«Qui diligitis Dominum, inestimini in
Dominio, et confitemini memoriae sancti-
tatis ejus.» (Ps. 96.)

Dnes nebo plno jáсот a šumu.
Jak hukot vod, jež s položí se valí,
zní alleluja v plesajícím tlamu,
a nebo v kadidlový dým se halí.

Tam kráčí Beránek! Ille, zlatý plamen
mu z probodených prsou mocně šlehá;
jej obklopuje věnce krásných panen,
sbor vážných starců před ním na zem lehá.

„Ó přijmi, Beránku, čest, chválu, slávu,
jenž vykoupil's nás ze všech pokolení
a ze všech národů, všech řečí, stavů!“

Vždy víc se vzdává jáсот v davu svatých,
a celé nebo jako ve plameni —
vždyť tolik je tam srdcí láskou vzňatých.

22.

Na Dušičky.

«Quemadmodum desiderat cervus ad
fontes aquarum, ita desiderat anima mea
ad te, Deus.» (Ps. 41.)

Co nebem rozléhá se ples a jáсот,
v pláč, nátek očistec je ponořen;
tam duše touží dostati se ven
a kochati se v nebi z božských krásot.

Tam vzdychá duše milující Krista:
Kdy uhlédnu, můj miláčku, tvář Tvoji?
Ach, kdy nás pouto lásky na vždy spojí?
Tu slyší ozvěnu: Až budeš čistá!

Jak jelen touží po chladivém zdroji,
tak po Bohu má duše lkající touží —
žel, že ji dosud plamenů žár souží.

Ó smilujte se, přátelé vy moji,
ať brzy zhasne plamen, jenž mne mučí,
ať brzy vzlétnu Kristu do náručí.

Katakomy římské

jasný důkaz pravosti svaté naší církve.

Píše Boh. Hendl. (Č. d.)

Nejsvětější Svátost oltární.

Svátosti ze všech nejsvětější jest Svátost oltární; vždyť jest to pravé tělo a pravá krev Pána našeho Ježíše Krista, jak to byl on sám při poslední večeři ustanoviti ráčil. Svátost tato nás netoliko posvěcuje, ona v sobě chová pramen všeho posvěcení a vši svatosti Spasitele živého, s tělem i krví, s božstvím i člověčenstvím ve způsobě chleba a vína. Ó jak nás miloval Spasitel náš! Jemu nebylo dosti, že po 33 leta na zemi žil, že 3 leta lidstvo učil, že největší za nás muky vytrpěl a na kříži zemřel: on chtěl ustavičně s námi a mezi námi dliti až do konce světa, a to ne v slávě a velebnosti božské, která by nás ubohé hříšníky odstrašovala, nýbrž v pokorné způsobě chleba a vína, aby tak všem a všudy přístup k sobě poskytoval. Ó kdy poznáme a oceníme lásku v pravdě božskou, již jeví nám Kristus Pán v nejsvětější Svátosti, kdy vzplane nám srdce naše láskou horoucí k tomuto nejsvětějšímu tajemství víry naší? Kdy bude nám sv. přijímání pokrmem nejmilejším, po němž prahne duše naše?

Ó pak by věru zase naplnily se chrámy naše, stánky to Boha živého, věřícími, pak by každý vědom sobě jsa, před koho předstupuje, také s největší úctou do chrámu přicházel, a tam se choval, pak by stůl Páně nebýval tak často opuštěn, neboť četní by se dostavovali hodovníci, aby s Kristem slavili hody lásky. Učme se od křesťanů starých úctě a lásce k nejsvětější Svátosti oltární, v níž Kristus sám přebývá, vzpružme viru svou v tajemství toto věrou starých

křesťanů, kteří za viru tuto statečně bojovali a hrdinně umírali.

Řádky následující ukáží nám, jaká byla víra prvotních křesťanů co se nejsvětější Svátosti týče, a jak viru tuto v katakombách uchovanou nalézáme až po dnešní den.

Že prvotní křesťané dle učení apoštolského v přítomnost Kristovu v nejsvětější Svátosti věřili, vysvítá ze slov sv. biskupa a mučenika Ignáce Antiošského, jenž učeníkem byl sv. Jana apoštola a sešel smrti r. 107. Tento píše v listě svém k Římanům: »Nechci jisti pokrm pomíjející, aniž bažím po radostech tohoto světa. Chléb Boží chci. chléb nebeský, chléb života, jenž jest tělo Ježíše Krista, syna Boha živého, a za nápoj chci krev jeho; to jest nepomíjející láska a život věčný.« Ejhle, jaká víra v několika slovech, jaká touha po spojení se s Kristem ve sv. přijímání! Tajemství toto nejsvětější chovali prvotní křesťané v tajnosti největší, bojíce se, aby od pohanův a židů v lehkost uvedeno nebylo. Pamatovali se zajisté na slova Kristova: »neházejte perly sviním,« a perlou nejdražší byl jim Pán Ježíš ve svátosti přítomný. Proto i v katakombách užívali jen obrazův a podobností pohanům nesrozumitelných, všem ale věřícím dobře povědomých, jimiž viru svou v přítomnost Kristovu ve způsobách chleba a vína vyjadřovali. Prohlízejíce všechny tyto památky, musíme s obdivem doznati, že staří křesťané s velikým důvtipem a chytrostí tajemství své před pohany uschovati se snažili. Mělit je pohané v podezření, že ve schůzkách svých malé děti zabíjí a v krvi jejich namočený chléb požívají. Nařknuti

toto pocházelo ovšem z neporozuměného učení křesťanského; slyšeli něco o těle a krvi, a nemožouce pochopiti pravý smysl, vymysleli si hrozné ono nařčení. Aby se tomu vyhnuli, užívali křesťané výrazů jiných, na př. »dikůčinění« (eucharistie) nebo »dobro«, anebo jak sv. Zeno z Verony se vyslovuje: »dobro vy toužené.«

Co se týče obrazův odnášejících se k tajemství nejsvětější Svátosti, užívali křesťané i takých, jimiž se již v starém zákoně nejsvětější Svátost předobrazovala. Nejčastěji vyskytuje se obraz, jehož i sám Pán náš užíval, totiž manna, již Hospodin lid svůj na poušti živil. Spasitel mluvív o těle svém ve způsobě chleba, pravil: »Tento jest chléb, který s nebe sestoupil; otcové vaši jedli na poušti mannu a zemřeli; kdo však jí z chleba tohoto, živ bude na věky.« (Jan 6, 19).

V coemeteriu sv. Cyriaky vidíme obraz, na něm 2 mužské a 2 ženské osoby, kterak chytají padající mannu. Má to znamenati sv. přijímání. Jiný obraz nejsv. Svátosti jest Daniel v jámě lvové, a sice v tom okamžiku, kdy mu prorok Habakuk z nařízení Božího pokrm přináší.

Pokrmem tímto rozuměli křesťané chléb svátostní, jenž silí v protivenstvích a neštěstí, a jež jáhnové v dobách pronásledování uvězněným křesťanům do žalářů donášeli.

Nový zákon poskytoval dosti obrazů k vyjádření nejsvětější Svátosti oltářní. Tak užívali proměny vody ve víno za obraz proměny chleba a vína v tělo a krev Pána Ježíše. Obraz tento spatřujeme na rakvi jedné ze 4. stol. Kristus Pán dotýká se holi nádob vodou naplněných a vedle něho stojí vrchní správce svatby.

Rovněž i zázračné rozmnožení chlebů na poušti a nasycení lidu bylo křesťanům obrazem zázračného nasycení lidských duší tělem a krví Spasitelovou.

Na jedné rakvi v katakombě svaté Luciny vidíme Pána, an podává apoštolům chleby, aby je lidu rozdávali, což znamená i moc, již apoštolům udělil, chléb a víno v tělo a krev jeho proměňovati a věřícím rozdávati.

Je-li obraz »rozmnožení chlebů« na některém hrobě, znamená, že ten křesťan, jenž v hrobě tomto odpočívá, nebeským chlebem posílněn byl na dlouhou cestu na věčnost, tak jako i my až posud o zemělelem věřícím křesťanu říkáme: »zesnul v Pánu, zaopatřen jsa anebo posílněn jsa sv. svátostmi.«

Povšimnutí zasluhuje i to, že na těchto obrazech vždy 7 košů chleby naplněných vidíme. Písmo sv. vypravuje nám o dvojím zázračném nasycení lidu, při prvním zbylo 12 košů, při druhém 7 košů. V případě prvním byl to chléb ječný, v druhém chléb pšeničný. Chléb pšeničný jest však látkou sv. hostií. Jakož lid na poušti tři dni již nejedl, tak i věřící připravují se na hodné sv. přijímání sebezapíráním a přisnou zdrženlivostí.

Velevýznamné a důležité v tomto ohledu jsou obrazy, jež viděti lze ve veliké a slavné katakombě sv. Kallista. Již po několika krocích vidíme 2 kobky, které teprve v novějším čase odkryty byly. V první spatřuje se nad vchodem obraz křtu Páně v Jordáně, v druhé několikrát obraz dobrého pastýře, dvakrát obraz osoby modlící se s rukama rozpjatýma. Naproti vchodu vidíme na obou stranách mezi dvěma výklenky náhrobními 2 ryby plovoucí na vodě, z nichž každá na hřbetě nese košík, v němž jest sklenice naplněná červeným vínem, nad níž leží patero chlebův. Ryba je živá, neboť plove. a znamená Ježíše Krista, jenž »život pravý« jest, a jež sv. biskup z Noly, Paulinus († 431), nazývá »pravou rybou a rybou živé vody.« Chléb v koši jest tedy živé tělo Ježíše Krista, pod obrazem ryby vy-

značeného. Koš je upleten z proutí vrbového. U Židů, Řeků, Římanův a potom i u křesťanů přinášeli se obětní dary v takých koších. Chleby znamenají tělo Páně ve způsobě chleba, a nádobka s vínem krev Páně ve způsobě vína. A považíme-li, že v kobkách těchto se nejsvětější oběť slavila a sv. přijímání podávalo, znamená nám celý obraz: »Kristus, jenž pravý život jest, přichází ku křesťanské obci a podává jí chléb v tělo své proměněný a krev svou ve způsobě vína.« Obrazy tyto pocházejí z druhého století. Na jiném obraze tamtéž vidíme třínožku, na níž leží na mise ryba a vedle chléb. V levo stojí jakýs muž zahalený v plášť, v pravo stojí žena — modlíci se.

Muž ten jest knězem křesťanským, jenž právě chléb na stolku ležící v tělo Kristovo proměňuje, žena pak značí církev, klanějící se nejsv. Svátosti. Toto proměnění následovalo sv. přijímání a tu vidíme na obraze »spodním sedm mužů, sedících u stolu, na němž leží 2 ryby. Před stolem stojí 8 košů, naplněných chleby. Sedm mužů vidíme zde u stolu Páně — na paměť, že sedm učeníků nasýtil Pán po svém vzkříšení u jezera genezaretského pečenou rybou a chlebem. Tato pečená ryba znamenala křesťanům umučeného a ukřižovaného Krista. Jakož praví sv. Augustin: »piscis assus — Christus passus.« t. j. »pečená ryba znamená Krista umučeného.«

S těmito památkami souhlasí i nápis náhrobní v katakombě sv. Priscilly; zní pak takto: »Ctihodná Martino, tys neztratila světlo nejsladší; vždyť jsi nosila u sebe (nyní jest obraz ryby) t. j. Krista, nesmrtelného Pána všech stvoření. Tvá božská láska pozvedla tě do nekonečna« (věčnosti)

Jak něžná to chvála zemřelé křesťanky. Neztratila se světlem časovým i světlo nadpřirozené, světlo svaté víry,

neboť umírajíc, nosila pramen všeho světla, Ježíše Krista, v srdci svém, t. j. přijala nejsv. Tělo Páně ve Svátosti oltářní.

Roku 1851. nalezen byl u svatého Praetextata náhrobní kámen 1·70 m. zdělí, na němž viděti tento něžný obraz: Uprostřed jest kalich — na něm chléb — z něhož zobají dva pávi. Vedle po obou stranách plovou dvě ryby ve vodě, nad níž vyčnívá kotvice. Páv jest obrazem nesmrtelnosti. Celý obraz znamená: »Nebotík tento jedl z chleba věčného života, jenž jest Ježíš Kristus, v nějž všichni naději svou skládají.«

Na některých deskách čteme: »Vezmi pokrm, sladší nad med, jez a pij, drže v rukou rybu.« Slova tato neznámají nic jiného, nežli že křesťané požívají pokrm a pijí nápoj, jenž jest tělo a krev Pána Ježíše Krista. Slova: »drže v rukou rybu« uvádějí nám na paměť obyčej prvotních křesťanů, kteří při sv. přijímání tělo Páně do ruky dostávali a sami pak si je do úst dávali.

Velmi často objevuje se také obraz beránka, nesoucího buď na žerdi anebo na hřbetě nádobu s mlékem. Nádoba tato, naplněná mlékem, značí kalich s krví Páně, jako mléko živí tělo, tak i krev Páně živí duši naši.

Shrneme-li všechny tyto obrazy a nápisy v jedno, vidíme, že staří křesťané učení o nejsv. Svátosti v tajnosti chovali a že ryba s chlebem byla jim značkou pro Tělo Páně ve způsobě chleba a nádoba s vínem anebo s mlékem, pro krev Páně ve způsobě vína; že tedy věřili právě tak, jako posud církev naše učí, že v nejsv. Svátosti oltářní přítomen jest celý Kristus Pán s tělem i krví, živý, nerozdělný, a že nás tímto svým tělem a krví živí a posiluje k životu věčnému.

Jak asi uschovali staří křesťané nejsv. Svátost?

V prvních dobách a zvláště v pronásledování, kdy věřící těžkou zkoušku

musili podstupovati, kdy kněží po skrovnu bylo, nesměla nejsv. Svátost se uschovávat v místech bohoslužebných, nýbrž po ukončení bohoslužbě brávali věřící svaté částky, zabalené v čistounké plátno, sehou domů, a uschovávali je ve zvláštních nádobkách. Bohatší křesťané mívali nádoby tyto ze zlata. O těchto zmiňuje se sv. Cyprian; vypravuje, že jistá padlá osoba opovázila se nehodným rukama schránku, v níž bylo Nejsvětější, otevřít; ihned však vyrazil se schránky oheň, což osobu tu tak polekalo, že se nikdy již neosmělila schránky se dotknouti.

Bývali-li křesťané před pronásledováním jisti, tu uschovávala se nejsv. Svátost i v chrámech samých a sice na zvláštním místě vedle oltáře, kteréžto se zvalo »pastoforium.« Z takých schránek povstala později tak zvaná »ciboria,« záležející ze 4 sloupů, na nichž stříška s křížem spočívala. Pod

střechou touto stával oltář; s hůry nad oltářem pod křížem visela na řetízích holubice, buď ze zlata nebo stříbra, dutá a víčkem na hřbetě opatřená, v níž pak Nejsvětější se uschovávalo. Proto nazývaly se chrámy také: »Dům naší holubice.« Holubice nebyla křesťanům jen obrazem Ducha sv., nýbrž i nejčistšího těla Spasitelova. O holubici této mluví často sv. Otcové, tak sv. Basilius, řka: »Třetí díl posvěcených hostií má se vložit do zlaté holubice« a sv. Jan Zlatoústý: »sv. tělo má se vznášeti nad oltářem a nikoli v závoji zabaleno býti jako dřívě; jakoby leželo v jeslich, nýbrž má ve sv. Duchu (holubici) uschované zůstávat.«

Zdaž nedokazuje tato úcta při uschovávání sv. hostií v dobách prastarých víru církve katolické v ustavičnou přítomnost Spasitelovu ve Svátosti oltářní?
(Přístě dále.)

Svatý Petr Klaver, otrok černých otroků.

Podává Fr. Janovský. (Č. d.)

V.

Ctnosti světcovy. Láska k Bohu. Úcta Rodičky Boží. Láska k bližnímu. Kajícnost a sebezapírání. Trpělivost. Tři evangelické rady.

U krásném lesku viděli jsme až dosud sv. Petra Klavera; pomněme však, že základem veškeré jeho blahodárné působivosti, základem síly divotvorné i ducha prorockého byly jeho vzácné ctnosti, a to především královna ctností, láska k Bohu. Všecky podniky, všecky práce, všecky námahy, všecko umrtvování měly jedno zřídlo, jeden pramen: Bohu svou lásku osvědčiti. Třebas však sebe více vykonal, pokládal to za nic, a byl proto pobádán k novým, všecko důkazům lásky k Bohu. Každý, kdo jej spatřil, skromného, pokorného, světskému hluku nepřístupného sluhu Páně, vyznal, že jest všecek do

Boha zabrán a pohřížen. Jednou spláhl se v Kartageně koně, a pádili směrem, kudy se náš světec ubíral. Volali naň, křičeli, aby se uhnul; avšak on neslyšel, jsa zaujat svým nejmilejším rozjímáním o lásce Boží; i chopili ho násilím, a zavedli stranou.

Nebyl-li zaměstnán svou službou nebo skutky milosrdenství, modlil se; modlitbu pokládal za nejlepší odpočinek a zotavení po apoštolských námáhách. Rektor koleje kartagenské, P. Šebestián Morille, říkával, že neví, kdy vlastně P. Petr svou modlitbu končí; neboť, že kdykoliv do jeho přibytku vstoupí, vždy ho spatří, an se modlí; ba mnohdy sledal ho s trnovou korunou na hlavě, s provazem na krku, u svatém zanicení a vytržení. Spával dvě či tři hodiny, ostatek noci věnoval modlitbě a rozjímání, při čemž hojně slzy proléval; jizba jeho

zářila mnohdy za noci nebeskou zář, on sám u vytržení vznášival se nad zemí, tvář jeho i za dne bleskotala se jasmem zářným, zejména když sloužil mši sv., poděloval chudé aneb doprovázel odsouzence na popravisti.

Svou pobožnost začínal pravidelně vzpomínkou na přehořké umučení a bolestnou smrt Pána Ježíše. V ruce držival obrázky, jež představovaly tajemství právě rozjímaná; polibky a slzami byly skoro celý setřeny. Často si zašel k odlehlému kříži, padl na kolena a volal: »Ó můj Ježíši, pro mne ukřižovaný Synu Boží, miluji Tě, velice Tě miluji, z celého srdce Tě miluji!« Pán Ježíš byl stálým předmětem jeho řeči; vzdychal při tom a šel, a naplňoval takto posluchače spásitelnou žalostí i svatou radostí.

Tak-li už pouhá vzpomínka na božského Spasitele rozněcovala srdce hodného kněze, což skutečná přítomnost jeho v nejsvětější Svátosti oltární! Svaté člověčenství Ježíšovo v tomto tajemství lásky ukryté, jeho božství, jeho všemohoucnost, jeho neskončená dobrota poutaly mysl i srdce Klaverovo; choval se před velebnou Svátostí jakoby viděl Pána Boha už tvář v tvář. Zde se modlival, sem často, velmi často za den přicházel; kterýkoli kostel shledal otevřený, vešel tam a klaněl se před svato-stánkem Pánu nebes i země. V předvečer velikých svátků nebo takových dní, v nichž bylo možná získati odpustky, chodil po ulicích a náměstích a vybízel lidi k sv. přijímání. Zvláštní péči věnoval v té příčině svým milým nemocným černochům; aby byl příchod Páně k nim důstojný, zametal sám jejich bidné jizby a vonným kadidlem vykuřoval; pňčoval jim na lože i svou pokrývku, kterouž byl darem dostal. Některým lidem se nelíbilo, že černosi tak často Tělo Páně přijímají; zastal se světec svých miláčkův a pravil: »I otroci jsou křesťané; proč pak byste jim překázeli naplniti zákony Kristovy a jeho svaté církve? Proč pak je chcete takřka oloupiti o svátost, kterouž láska Ježíšova ustanovila zvláště pro chudé, malé, mdlé a nemocné?«

Miluje Pána Boha z celého srdce svého, miloval otec Klaver všecko, co se týkalo služby Boží, ctíl velice předměty náboženské, věci světských byl prost, po

novinách světských netoužil, v Kartageně žil jako cizinec; toužil po jiné vlasti, po vlastní nebeské.

Při mši sv. jevil se býti serafinem nejrůcnější láskou zaníceným, zejména o slavnostech Páně a panenské Matky jeho; lidé v kostele přítomní žasli, účtu a bázní svatou jati.

Od nejtěššího mládí byl bedlivým ctitelem Rodičky Boží; něžné přátelství s bratrem Rodríguezem, miláčkem nebes Královny, nemálo rozntilo účtu onu. Kdykoliv navštívil nejsvětější Svátost oltární, stavil se vždy i v kapli Marianské. Svátky Marianské slavil přeučtivě; v takové dny nejraději zpovídal ditky, aby jim vstřpil do srdcí lásku k nejlahoslavenější Panně; v takové dny chystával ditkám i hostiny, zpěvem a hudbou je obveseloval, o ctnostech královny nebeské jim kázal, růžence rozdával; těchto daroval do roka asi 9000; sám je dělal se svými tlumočníky. Každý den uctil Matku Boží nějakou službou lásky, každou hodinu zapěl píseň Marianskou. Kdo vylíčí, s jakým zanícením kázal o Panně Marii! Jednou o svátku Zvěstování Panny Marie meškal v domácí kapli dona Ondřeje Vauquevela a hovořil s ním a jeho rodinou o veliké důstojnosti Rodičky Boží. Za řeči vyňal obraz, jenž představoval sváteční tajemství a mluvil po té s takovým nadšením, že ho smysly opustily a přes hodinu stál jako socha před shromážděnou rodinou, kteráž se v slzách rozplývala.

Po Kristu Pánu a nejsvětější Matce jeho ctíl zvláště svatého anděla strážce, sv. Petra, svého patrona, svatého otce Ignáce, jehož obraz na medailce stále nosil. Nad to zvolil si strážci 24 svatých, aby prý měl každou hodinu denní zvláštního přímluvce u trůnu Božího.

* * *

Jiný důkaz, jak sv. Petr Klaver Pána Boha miloval, jest jeho přeněžná láska k bližnímu, bez níž pravé lásky k Bohu není. Nebudeme zde znova připomínati, kterak horlivá touha po spáse duší nesmrtelných přiměla ho, že opustil svou vlast Španěly a dalekým mořem pustil se do Ameriky, kdež 40 let v potu tváří pracoval na vinici Páně. Láska jeho byla všecka nežistna; náležel všecek lidem chudým, nuzným,

otrokům; kartagenských bohatých, urozených, vznešených rodin téměř ani neznal. Už jsme vypravovali, čím byl ubohým černochům; jako se jim obětoval, dokud byli živi, tak o ně pečoval, když se už na věčnost odebrali; skutky kajicné, prosby, modlitby, mše svaté, odpuštění, přivlastňoval svým zemělým miláčkům. Jak rád by se byl i do končin afrických vypravil, aby i tam nauku Páně zvěstoval; že mu toho nebylo dopřáno, spokojil se, že mohl ob čas v sousedních územích misie konati.

* * *

Svou převelikou lásku živil náš světec stálým umrtvováním a sebezapíráním, tak že ho lze nazvati stálým mučenicem, ustavičnou obětí. Za všech 54 let svého řeholního života nedovolil si všetečného pohledu, nedopřál si světské radosti, světského potěšení. Kdykoliv opouštělo loďstvo přístav kartagenský aneb do něho se blížilo, zvoněno ve městě všemi zvony, stříleno z děl; kde kdo chvátal na břeh mořský, aby svou zvědavost ukojil, aby se novin dověděl. S city zcela jinými chvátal otec Klaver do přístavu; čítal v duchu duše, jež přivede božskému Spasiteli. Světských hovorů nemiloval; nejmilejší hovornou byla mu zpovědnice, nejmilejší hudbou pláč a nárek kajících duší.

Přes všechny namáhavé práce žil co nejstřídměji, zachovával ustavičně nej přísnější půst; několik drobtů chleba a něco zemáků bylo jeho pravidelným pokrmem. Nejmilejším lůžkem byla mu země, poduškou ku tvrdého dřeva. Za noc třikrát se bichoval do krve: poprvé než uleh, podruhé o půl noci, potřetí časné zrána. Pod vrchním šatem nosil drsné roucho kajicné a dva dřevěné kříže; o koruně trnové a provaze na krku už jsme se zmínili.

* * *

Světec náš vynikal podivuhodnou trpělivostí; ať si kříže, protiventví, ústrky, nesnáze pocházely odkudkoliv, snášel vše klidně a odhodlaně; byltě v té příčině dostal od svého milého Alfonse Rodrigueza dvě velemoudrá naučení, jež si hluboce vstípl do srdce:

1. Jsem-li pronásledován nebo tupen, zasluhuji toho, aneb nezasluhuji. Za-

sluhuji-li, nač bych nařikal? Musím se polepsiti a Boha za odpuštění prositi. Pakli nezasluhuji, jest se mi radovati a Bohu děkovati, že mně dopřál příležitosti, z lásky k němu trpěti; ostatně pak mlčím.

2. Trpím-li příkoří, proč bych si nevedl jako osel? Mluv si o něm dobře či zle, ubližuj si mu — on mlčí. Zapomeň si na něho, nedej mu potravu, nestarej se oň, pohrdej jím, přetěžuj si ho — on mlčí. Tak se chovej též pravý služebník Páně a s Davidem říkej: »Ut jumentum factus sum apud te« — jako hovádko učiněn jsem u Tebe. (Žalm 72, 23.)

Obrovská práce pokřestění a zuslechtnění černochů vzbudila otcí Klaverovi zlost v některých nelidských pánů, kteří mu vytýkali, že prý zdržuje otroky od práce, že prý je činí domyšlivými, ba zpupnými, že prý se netřeba s bídným otrokem tolik obíratí a pod.; zapovídali mu přístup do svých domův a dvorů, poručeli otrokům, aby prý ho zahnali. Sluha Páně mlčel a radoval se, že může pro Krista a nesmrtelné duše lidské trpěti. Ale nespokojili se zlostníci pouhými slovy nelaskavými a urážlivými; stalof se nejednou, že svatého kněze zákeřnický předpadl a smrti mu hrozili. Ani tenkrát neopustila ho svatá trpělivost; pravil: »Je-li vůle Boží, abych rukou vaši zemřel, staniz se!«

Považme nad to, že i někteří vlastní spolubratři v koleji někdy nelibě, a nespokojeně soudili o apoštolském díle Klaverově, jakož i o soukromém kajicném životě jeho; že svou nelibost mnohdy trpkými slovy pronášeli. Klaver mlčel a opět mlčel. Vytýkali mu nedostatek učenosti, nevědomost. Odpověděl: »Nezáleží na tom, jsme-li pokládáni za neučené, nevědomé; ale důležité jest, bychom byli poslušni a pokorní.«

Jednou spatřil v domácím chrámě paní ješitně a nestoudně oděnou. Svatá horlivost mu nedala; i přistoupil k dámě té, a vytýkal jí laskavě, že takový šat se nesluší ani jejimu stavu, ani posvátné době, ani posvátnému místu. Dáma se rozlítila, dala se v kostele do křiku, až přiběhl bratr zakristán, ba i Pater rektor přišel. Tento zastal se v první chvíli rozhněvané paní, a rozhořčen pravil

světci, proč že opatrněji si nevede. Otec Klaver nikterak se neomlouval, nýbrž padl kajicně k nohám rektorovým a prosil pokorně za odpuštění a za pokání. Výjevem tímto byla paní všecka skrušena, a rozhodla se, že nový život začne; Pater rektor pak nový měl důkaz, že svatost Klaverova jest pravou, že v žádné zkoušce nepodlehne, že se vždycky objeví, jako olej nad vodou.

* * *

Věrné zachovávání tří evangelických rad — dobrovolné chudoby, ustavičné čistoty, dokonalého poslušnosti — činí řeholníka řeholníkem. I v této příčině byl sv. Petr Klaver z té duše věrný a vzor převelibný. Chudobu pokládá svou matkou. Jizbu měl pramalou, lůžkem mu byla podlaha, nářadím nástroje kajicné, holý stůl, dvě dřevěné židle a lavička; knihovnou breviář a dva svazky «O svědomí»; potřeboval-li jiných knih, vypůjčil si z knihovny klášterní. Ozdobou světničky byl kříž Páně na stěně, obraz Krista u sloupu uvázaného, obraz Petra klečícího a trojí zapření oplakávajícího, obraz milého spolubratra Alfonse Rodrigueza. Aby se ještě více podobal svému božskému Mistru, jenž neměl, kam by hlavy sklonil, nosíval jen takové roucho, které druhí už pohodili; birret stačil mu na deset let. O chudíčké stravě jeho už jsme mluvili. Často se stalo, že přišel teprv po obědě domů, nenalezl žádného pokrmu; kuchař naň zapomněl. Kdosi chtěl to žalovati představenému; ale světec prosil ho pro Boha, aby toho nečinil, dokládaje, kolik ze lidí ne jeden den, ale kolik dní ani sousta chleba nemají.

Kde co vyžebřal, všecko svým chudým světencům a nemocným daroval. V nemocí nikterak si nepolepšoval. Když ho jednou kapitán Jan František ze Sv. Martina snažně prosil, čeho by si přál, odpověděl: «Kousek plátna, abych jednoho černocha přioděl.» Kapitán poslal mu ihned dvanácte loktů; světec dal ustříhnouti, kolik bylo potřeba, ostatek vrátil.

Jindy dovolil, aby mu byla darována láhev vína; když se darce ptal, jaké by si přál, bílé či červené, pravil: «Chudí si nesmějí vybíratí.»

Panická cudnost Klaverova byla jako andělská; snad ani jednou za svůj

celý řeholní život nepopatřil všetečně na tvář ženskou; tlumočnickům bylo bedlivě dbáti, aby černoši v počestnosti a slušnosti shromáždili se na křesťanská cvičení a vyučování. Měl mocnou ochránkyni své čistoty, Pannu Marii, Královnu pannen.

A co díme o třetí radě evangelické, o dokonalém poslušnosti? Přetčeme si, co napsal světec ve svých poznámkách. «V řeholním stavě není kratší cesty k dokonalosti, než poslušnost k představeným; jediné slovo z úst jejich jest dražší nad sto zvláštních zjevení. Poručí-li mně představený něco těžkého, pozdvihuji srdce k Bohu a myslím si, že rozkaz s nebe pochází; poslouchám rychle jako anděl, a děkuji Bohu, že mne ráčí užítí nástrojem, bych vyplnil vůli jeho.»

Před svými představenými stál vždycky jako nejposlednější novic, s největší úctou, birret v ruce, s očima sklopenýma. Nejtěžší úlohy bývaly jemu svěřeny, ježto se vědělo, že je nejlépe vykoná. Řeholi sv. otce Ignáce plnil co nejsvědomitěji; sebe bedlivěji pozorovatel nemohl mu vytknouti nějakého přestupku.

Pevnou oporou všech těchto ctností byla přehluboká pokora. Byl schopen zastávati nejčestnější úřady v řadě; avšak zůstal věrn svému prvnimu úřadu, zaměstnávati se totiž jenom s ubohými otroky, s chudinou a nemocnými, v klášteře pak konal s největší zálibou služby nejposlednějšího podomka: nosil vodu, umýval náčiní, zametal, stlal.

Před velebností Boží byl ustavičně jat svatou házní, a jakoby byl nejhorším hříšníkem, pamatoval neustále na smrt, soud a peklo. «Varuj se,» říkával sám sobě, «abys nepřijímal milosti Božích nadarmo; neboť mezi svými spolubratry čím byl Jidáš mezi apoštoly. Považ, jak ti, kdož s tebou do řádu vstoupili, statnými kroky berou se za dokonalosti, kdežto sám zůstáváš nevděčným člověkem a bídným hříšníkem.» Pohled na hvězdnatou oblohu nebeskou vnutil mu tato slova: «Ejhle, tolik velebných tvorů plní vůli Boží bez odporu, já však, bídný čern, protivím se jí.» Patře na květnaté lučiny, pravil: «Mne nevděčníka! Tolik milostí přijímám, a nepřináším ovocem leč trní

a hloži. U nečisté, kalné bažiny řekl: »Tak jest pokálena čistá voda milosti Boží v nečistém srdci mém.«

* * *

Takovýmito ctnostmi zářil sv. Petr Klaver Kartageně téměř čtyřicet let. Přes příkoří a protiventství, o nichž jsme mluvili, byl ctěn a vážen; práce jeho byly požehnány a zasloužil si jimi právem náзву »otroka černých otroků«; Kartagena podobala se prvotní obci křesťanské v Jerusalemě pro zbožnost a mravnost svých obyvatelů.

Biskupové a jenerální vikáři kartagenští přechootně propůjčovali světcí plnomocenství k pracím apoštolským a s radostí svěfovali mu stádece své; přichozí hodnostáři církevní doporučeli zbožným modlitbám jeho sebe i své svěřence; jenerálové vojenští, kapitáni loďstva nikdy neopomenuli navštívití svatého sluhu Páně a modlitbami jeho zabezpečiti si šťastné cesty.

Když se peruánský vicekrál, markýz Mancera, vracel do Španěl, navštívil otce Klavera, políbil mu uctivé ruku a prosil ho za nějakou památku. »Nemám ničeho,« pravil sv. Petr; přítomný však Pater rektor poručil bratru laikovi, aby vice-

králi daroval dřevěný křížek s ostatky svatých, jenž kdysi náležel otci Klaverovi. Markýz přijal svatý ten předmět pln úcty, políbil jej, položil jej na hlavu a vyznal, že si ho více váží, než zlatého rouna na svém krku.

Místodržitelé kartagenští, šlechta, duchovenstvo, občané, obchodníci, námořníci, lidé dospělí i mládí — kde kdo utíkal se k svatému knězi; všude nesla se pověst, že pro Klavera ušetřil Bůh celé Kartageny.

Šťastným se pokládal, kdo měl nějakou památku od našeho sluhu Páně. Když mu jednou v nemoci musil lékař žilou pustiti, zachytili krev jeho a smočili v ní své šátky na památku; schovávali si vlasy jeho i vousy; sbírali zpovědní listky, jež byly jeho jménem podepsány.

Don Pedro Zapata, místodržitel celé provincie kartagenské, vydal toto slavné svědectví: »Pověst o svatosti otce Klavera jest tak veliká a rozšířená, že právem pokládán sloupem a oporou státu. Všichni ho chválili. Nelze mi pověděti všech jeho ctností a hrdinských skutků, nelze mi udati všech zázraků, jež se na jeho přímluvu udály. To všecko jest ozvěnou života svatých, jež v církvi známe a uctíváme.

(Ostatek přístá.)

Národnost.

Cím více se národové odvracejí od světla učení křesťanského, tím hlouběji upadají v ošklivé sobectví. Vidíme to za dob našich. Tak zvaný »liberalismus,« t. j. pachtění se po nevěře, podkopal v národech viru, vzal lidu zbožnost a s tou také mravnost; zničil v srdci plamen lásky k Bohu a tím také plamen lásky k bližnímu, a místo ku předu, hnal lidstvo nazpět v zásady a názory pohanské. Z toho povstalo mnoho převrácených, s učením Kristovým se nesrovnávajících pojmův a zásad, z nichž jedna jest přemrštěné pěstění »národ-

nosti« na úkor a škodu jiných. Za našich dob i v našich vlastech dospěl princip či zásada národnostní věru takového vrchole, že se staví nad náboženství, ba pod rouškou »národnosti« dopouští se mnozi hrubých poklesků proti křesťanské spravedlnosti a lásce k bližnímu. Přemrštěným pěstěním vlastního citu národnostního vzniká zášť a nenávisť proti lidem jazyka jiného, vzniká touha po uzavřeném území, v níž by jen jediná národnost výhradně panovala, neohlížeje se na ostatní tamtéž bydlící příslušníky národnosti jiné.

Názor křesťanský, jenž všecky lidi

bez rozdílu jazyka a národnosti poji v jeden celek láskou k Bohu jednomu, tento názor ztrácí síly tam, kde sobeckost se okazuje, která jednomu hoví na úkor druhého. Či má to dojiti tak daleko, aby příslušník jednoho národa na potkáni požíral druhého, jen proto, že od Boha již rozličným národnostem určení a přidělení jsou, tak na př. u nás Čech Němce, anebo naopak? Kam pak by to vedlo? Do jakých konců bychom to přivedli? Nesčíslný počet rodin mají členy své z rozličných národů vzaté, tu je otec Čech a matka Němka, tam zase Francouz má za ženu Angličanku, nebo Vlašku, tu je muž Rus, žena Španělka atd. Zdaž by nemusili taci manželé se rozejíti a to na vždy? Kde by byla nerozlučnost manželství a povinnost manželů pospolu žiti? Zdaž by taková zřetěšená zásada »národnostní« nepodryla celý náš společenský řád?

Zásada tato jest skrz na skrz nekřesťanskou, neboť uzavírá jeden národ naproti druhému, považuje jej za cizí, za nepřátelský, a názor taký jest úplně pohanský. U starých pohanův i u vzdělaných Řekův a Římanův, a právě u těchto nejvíce, vládl názor, kdo nepatří k jejich národnosti, jest jim cizincem a nepřítelem, jmenovali jej také nehezkým jménem »barbar.« Bůh však nechťel, aby národové jeden druhému se odcizovali a nepřátelsky proti sobě stáli, proto také stalo se, že státové a říše na jiném základě nežli »národnostním« vynikali a se rozvíjeli. Bůh zjevil se lidem jako čistá nežistná láska a proto měli i lidé všichni se za jednu velikou rodinu pokládati a jako Bůh dává slunci svítiti a déšť sesílat na tu i onu zemi bez ohledu na hranice, tak mají i národové vespolek se zblížovati, jeden od druhého dobrému se přiučovati a takto vespolek se zúšlechťovati. Kdo se proti tomuto Bohem stanovenému řádu protiví, hřeší na

lidstvu, hřeší na svém vlastním národu, neboť každý odpor proti řádu přirozenému má v zápětí neblahé následky; všickni přemrštěnci, kteří jednotlivé národnosti proti sobě štvou a dráždí, jsou jejich škůdcové, byť by snad v okamžiku činnost jejich záslužnou se zdála a oni do nebe vynášeni byli jakožto dobrodinci a přátelé lidu. Kdo trpí nejvíce přemrštěným pěstěním »národnosti?« Lid. Či snad to lidu prospívá, když rozeštván jest, tak že až k násilí se útočisté běře? Či prospívá to, když hyne obchod, hyne průmysl, hyne společenský život, mizí vzájemná důvěra a podpora? A lid věru si štvanic národnostních nepřeje, ten chce žiti v míru a pokoji se sousedy jiného jazyka, jak je dávné časy spojily. A konečně, jaký účel mají všechny tyto roztržky, všechny tyto národnostní štvavnice? Žádný. Vlastní národ se jimi sotva zúšlechťí a povznese, a druhou národnost přece nelze vypuditi anebo dokonce snad ze světa zproviditi? Takovým neplodným bojem ubírá se národu síla, jež by věru k lepší a plodnější práci potřebná byla, zatíná se žila všemu čilejšímu životu jak v oboru hospodářském, tak duchovním lid se unavuje, a konečně vida neprospěch věci, upadá v ztrnulost a lhostejnost ku škodě vlastní svaté věci, národu.

Nechť se nám však nevytýká, že chceme utlumiti cit národní v lidu, anebo uhasiti plamen lásky k vlastnímu národu, k vlastní řeči, k vlastním zvykům, zkrátka ke všemu tomu, co národ tvoří. Nikoliv. Kristůs Pán zajisté jest ve všem vzorem nejlepším, a hle, ač kázal milovati všechny lidi, miloval přece nejprředněji svou vlast, svůj lid, svou národnost. Vždyť plakal nad zatvrzelostí lidu svého, která mu zkázu přiněsti měla, vždyť plakal nad budoucí zkázou krásného města Jerusalema. On usiloval o to, svůj národ nejprve ušlechťiti, ku poznání pravdy při-

vésti, aby byl účasten vykoupení. Při tom však často bičoval vychloubavé sebevědomí fariseův a zákonníků, kteří tuze sobě zakládajíce na národnosti židovské, ku povznesení její ničeho nečinili a přece jinými národnostmi pohrdali. Ó jak často vytýkal jim Spasitel, že jsou skůdcové a hrobaři vlastního národa?

Církev Kristova snažila se povždy jednotlivé národy v duchu jejich, v jazyku jejich vychovávat i vzdělávat; ona podržela i jejich jazyky a obyčeje, a kde to možné nebylo, přizpůsobila je obyčejům křesťanským. Každý národ, jenž přijal víru Kristovu, měl v církvi rozhodného zastance jazyka svého, který přece jest hlavní podstatou národnosti. Církev katolická jest to, která základ položila ku pravému vzdělání jednotlivých národů, která pěstila jejich písemnictví, která uchovala jazyk jejich. Tak se to má i s národem našim českým. Kdy počaly dějiny naše? Tou dobou, kdy panovníci i lid český přijali nauku Kristovu. Kdo byl to, jenž nejprve na roli národa pracoval? Byli to kněží církve katolické, byli to řeholníci četných a slavných klášterů ve vlastech našich. Kdo zachoval nám naši českou řeč v dobách pronásledování? Chrámů naše to byly, kde se ještě česká modlitba, český zpěv ozývali směl, když i školy poněmčené byly. Kněží katoličtí to byli, kteří pěstovali, udržovali jazyk český a tak položili základ k nynějšímu rozkvětu. Křesťanství neničí lásku k národnosti, k jazyku a národu, naopak rozplamenjuje ji, posiluje ji, neboť vlastní národ jest mezi všemi každému nejbližší, jež

milovali dlužno. Pečujte o povznesení lidu, ušlechťujte jej na základě Bohem daným, na náboženství Kristově, zvelebujte jeho blahobyt, podporujte plodnou a zásluhou práci jak na poli hmotném, tak i na duševním, tak prospějete lidu více, nežli jalovými frázemi o národnosti, jimiž se sice v okamžiku mnoho nespouštěných lidí lapí, jimiž ale se pranic celku neprospívá; neštvete lid proti národnosti jiné, aby nepovstal boj, kde ho není třeba, nepěstěte »národnost« jako modlu, před níž i křesťanství ustoupiti musí.

Takovouto zásadou o národnosti tropí se za našich dob veliká neplecha jak u nás, tak i u jiných národův a proto jest povinností každého, jenž s lidem dobře myslí, na neplechu tuto upozorniti a všechny lidi dobré vůle před ní varovati. Liberalismus chce národy rozeštvati, znepřáteliti a proto jim béře víru a zbožnost; kdyby šlo po jeho, což nedej Bůh, pak by za krátký čas nastal boj všech proti všem, v němž by ovšem vítězili jen ti, kdož počtem a mocí jiné převyšují, malí národové pak by vyhlazeni byli, anebo porobeni. Pak by se ukázalo ono hrozné ovoce přehnaného pěstění citu národnostního; dokázal by se pravý opak toho, čeho dosíci se chtělo. Bůh spojil národy skrze Krista, Syna svého, křesťanstvím a láskou vespolečnou, kéž nikdo je nerozlučuje lichou záminkou. Vraťte slovům jejich význam, volal papež Pius IX., vraťte i slovu a pojmu »národnost«, význam pravý, jenž ne ku škodě jest, ale k užítku národům.

Boh. Hendl.

Na slavnost' všech Svatých.

„Blahoslavení lkajíci, neboť oni potěšeni budou.“ (Mat. 5, 5.)

Hierokles, starověký mudrlec, který v polovici 5. století žil, a v městě Alexandrii mudrcetví vyučoval, vypravuje o jistém člověku, kteréhož lidé za nemoudrého měli, že chodil den jak den ulicemi města a seč síly měl, hlasitě provolával: »Kupte dům! kupte dům!« A když se ho lidé tázali, jaký by ten dům byl a jak vypadá, tu jim každé ukázal kus neúhledného kamene, a pravil: »Zde jest kus z toho domu, kterýž jest na prodej; z toho kusu můžete poznati, jak vypadá celek.«

A podobně má se to s námi.

My dnes pozdvihujeme zraků svých k tomu velikému domu, v němž obývají nesčíslní zástupové vyvolených Božích ze všech národův a pokolení a jazykův, a dům ten nazývá se nebe. Dům ten i my máme sobě zakoupiti, ale dokud zde na zemi dlíme, úpravu jeho a krásu postihnouti nemůžeme, a ze smrtelníků, pokud se o tom Pismo svaté zmiňuje, jen dvěma osobám bylo dopřáno, do domu toho nahlédnouti, totiž sv. apoštolu Janovi a sv. Pavlu. A sv. Jan, co viděl, zaznamenal a praví o domě tom, že krásnému městu se podobá, jehož brány, ulice a prostory jsou sám drahokam, že v městě tom Bůh sám má svůj trůn a s vyvolenými svými v něm přebývá a že počet blažených obyvatelů jeho jest tak veliký, že ho žádný přecísti nemůže, jak jsme to částečně slyšeli z dnešní slavnostní epistoly. (Zjev. 21.)

A svatý Pavel zase o domě tom v 1. listu svém ke korintským praví, že v něm taková radost panuje, jakéž žádné oko nevidalo, žádné ucho neslyšalo, aniž srdce lidské kdy pocítilo. Anoť v tom nebeském domě jest taková blaženost, že sami andělé nebesí za to Boha ustavičně velebí a jemu díky vzdávají, prospěvující: »Amen! Dobrořečení a jasnost a moudrost a dikčičinění, čest a moc, i síla Bohu našemu na věky věkův.« (Zjev. 7, 12.) A jestliže v tom nebeském domě jest blaženost taková,

že se lidským jazykem ani vysloviti nedá, ó kdo by z nás neměl z toho s církvi svatou dnes se radovati, že nesčíslné množství z těch, kteří nás na věčnost předešli, a kteří zde na zemi v Kristu Ježíši živi byli v chudobě, v protiventstvích, v zármutcích, v pokušeních a v mnohonásobném, tuhém boji, jen aby se zachovali neporušeni od tohoto světa, nyní toho všeho sprostěni jsou, a tváří v tvář na Boha patří a v pokoji věčné blaženosti požívají?! Ó kdo by z nás neměl se radovati, že Bůh sám setřel všelikou slzu z očí jejich, že oděni jsou v roucha bílá a kvetoucí palmy vítězství a věčného míru že jsou nyní v rukou jejich?!

Ó kdyby nám dopřáno bylo viděti tu korunu, kterouž korunována jest v domě nebeském Panna Maria, a tu, kterouž ozdobeni jsou svatí apoštolé, a tu, která se stkví na hlavách sv. mučovníkův, a tu, která kráslí svaté panny, a i tu, kterouž svatí vyznavači všech národů, věkův a stavův obdrželi: tu zajisté nám všem zastýskalo by se na zemi bydleti, tu zajisté po ničem bychom tak netoužili, nežli po tom, abychom i my do toho domu nebeského brzy se dostali. Či nejsou ty hvězdy na nebi krásné? Krásnější jsou svatí a světice Boží! Není to slunce na nebi velebné? Velebnější, neskonale velebný jest Bůh, jenž sám vyvoleným svým jest přehojnou, na nejvyšší blaživou odplatu! Ó krásný jest ten dům nebeský, a blaženost obyvatelů jeho nedá se žádným jazykem lidským vysloviti, ale jaký jest život náš? Sv. Jan dří zřetelně: »Nevejde do něho (do nebe) nic poskvrněného, ani čínícího ohavnost a lež, než toliko, kteříž napsáni jsou v knize života Beránka.« (Zjev. 13, 8.) My jsme sice všichni zapsáni byli v knize života Beránka, ale což jestliže hříchové naši zápis ten zmarili? To nás léká, to nás naplňuje obavou, anoť odnímá nám všecku naději tak, že po nebi ani toužiti se odvažiti nesmíme. Než neklesej na mysl ty, kterýž jsi zřehšil, a nezasluhješ podílu míti v domě nebeském s vyvolenými Božími! Popatř aspoň dnes na ten krásný dům nebeský, a co tam spatříš? To, že v domě tom krásném přebývají také kajicníci, a i oni

mají korunu krásnou na hlavách svých, a každá slza upřímné kajcnosti, s kterouž smývali skvrny své zde na zemi v krvi Beránkové, stkví se jako démant v koruně jejich, a sám Ježíš Kristus to jest, který

nejen svým posluchačům na hoře, kdež kázal, ale i tobě naději, anof i ubezpečení věčného blahoslavenství dává, řka: »Blahoslavení lkající, neboť oni potěšeni budou.« (Mat. 5, 5.) Amen. F. K.

Na den všech věrných zemřelých.

„Slitujte se nade mnou aspoň vy, přátelé moji.“ (Job 19, 21.)

Evangelium sv. Lukáše v 16. kapitole vypravuje nám podobnoství, kteréž pověděl Pán Ježíš řka: »Byl jeden bohatý člověk, kterýž se oblačel v šarlat a v kment, a hodoval na každý den stkvostně. Byl pak také jeden chudý, jménem Lazar, kterýžto ležel u vrat bohatcových plný jsa vředů. Žádal nasycen býti z drobtů, kteréž padaly se stolu bohatcova, ale žádný mu jich nedával. Toliko psi přicházeli a lizali vředy jeho. Stalo pak se, že ten chudý umřel. I nesen jest od andělů do lůna Abrahama. Umřel pak i bohatec a pohřben jest v pekle. Když pak v mukách jsa, pozdvihl oči svých, uzřel Abrahama vysoko nad sebou, a Lazara v lůně jeho. I zvolal bohatec: Otče Abrahame, smiluj se nade mnou a pošli Lazara dolů, ať omočí aspoň konec prstu svého u vodě a ochladí jazyk můj, neboť se mučím v tomto plameni! Ale Abraham odpověděl jemu: Rozpomeň se synu, že jsi přijal dobré věci v životě svém, a Lazar zlý; nyní pak tento se těší, ale ty se mučíš. A nad to nade všecko jest mezi námi a vámi veliká propast, tak že nemůžeme ani my odsud k vám jíti, ani vy odondu sem přijíti.«

A tak jest, jak Pán Ježíš pověděl; mezi nebem, nejblaženějším sídlem vyvolených Božích, a mezi peklem, nejžalostnějším místem zavrženců není žádného spojení, žádného obcování. Ne tak se to má s dušemi věrných zemřelých v očišti, jejichž památku dnes konáme. Ony sice také trpěti musí v plameni za hříchy své, za kteréž, ač odpuštění jich v tomto životě dosáhly a v milosti Boží z časnosti na věčnost vy-

kročily, uražené velebnosti božské s dostatek zadošť neučinily.

I jejich pobyt v očišti jest nad míru žalostný, neboť odloučeny jsou od pramene nebeských radostí a v této odloučenosti své nemohou samy nic učiniti, aby k prameni věčné radosti se přiblížily, leda trpěti muka, jaká jim spravedlnost božská usoudila.

Abychom si žalostný pobyt jejich v očišti poněkud znázornili, představme si onoho ubohého churavce, o němž nám evangelium sv. Jana v 5. kapitole vypravuje, a jenž 38 let nemoci své u zázračného rybníka Betsajdy v Jerusalemě ležel a se trápil. Ubohý člověk ten viděl, jak jistým časem anděl do rybníka sestupuje, jak jeden po druhém z nemocných se pozdravuje, on sám však již 38 let tam čekal a nemohl ozdravěti, proto že neměl nikoho, kdo by ho k vodě přinesl, a sám jíti nemohl.

Tak ty ubohé duše v očišti: ony samy nemohou k prameni nebeské radosti se dostat; ony vidí, jak andělé přicházejí a očistěné duše do věčné slávy doprovázejí, ale samy nemohou žádných zásluh, žádných úlev, žádných odpustků dosáhnouti. Ó, kdyby v očišti byl nějaký zpovědník Bohem zřízený, jak rády by znovu a s pláčem ze všech hříchů svých se zpovídaly; kdyby tam byl oltář novozákonný, ó jak by chvátaly za obětujícími se Beránkem Božím, aby nejsvětější krví svou smazal viny jejich; kdyby se mohly postíti, kdyby mohly lačné krmítí, žíznivé napájeti, pocestné do domu přijímatí, nahé odívati, nemocné navštěvovati, vězně vysvobozovati, mrtvé uctivé pochovávatí, ó jak rády by to učinily, ale ony nemohou nic takového a podobného učiniti, ony mohou jen trpěti.

Takový jest ten pobyt duší v očistci; avšak milosrdenství Boží přece jich nechává bez potěšení. Ony dobře vědí, a víra svatá nás o tom učí, že co nemohl Lazar učiniti v lůně Abrahamově, mohou učiniti údové, kteří se v lůně církve Kristovy na zemi nalézají: že mohou namočiti prst svůj v prameni dobrých skutkův a zásluhami svých dobrých skutkův ve spojení s nesmírnými zásluhami Ježíše Krista že mohou trápení jejich zmírniti, anof i docela z muk očistcových je vysvoboditi. Onyť ty duše v očistci nejsou odloučeny od nás tak, abychom my nemohli k nim přijíti, a ony zas mohou a přicházejí k nám,

volajíce s trpítelem Jobem: »Slitujte se nad námi, slitujte se nad námi aspoň vy, přátelé naši, neboť ruka Paně dotkla se nás!« (Job 19, 21.)

A proto také sama církev svatá, pamětliva jsouc trpících dítek svých, vede nás dnes ne tak ke hrobům pozůstalých těl jejich, jako více na místo muk jejich, abychom, uvažujice o žalostném stavu jejich, modlitbou, obětí mše sv. a jinými dobrými skutky spolu s ní ku pomoci jim přispěli, aby i ony do počtu svatých a světic Božích přijaty býti, z věčného patření na Boha se radovati a tu opět svou přímluvou nám se odsloužiti mohly. Amen.

F. K.

Zaslíbení Pána Ježíše ctitelům nejsvětějšího Srdce.

Uvažuje P. ěm. Kovář, O. S. S. R. (Č. á.)

b) *Nesvobodným.*

Pán Ježíš slíbil: »Dám stavu jejich potřebné milosti.« — Zbývá nám uvážiti druhý díl tohoto zaslíbení, totiž, že Pán Ježíš dá potřebné milosti i nesvobodným, vdaným i ženatým, kteří cti jeho nejsv. Srdce. Jako tam označili jsme jenom nejhlavnější věci, nejvšs potřebné svobodným, tak i zde vytkneme přesně a určitě pouze dvě ctnosti, bez nichž se nelze obejít nesvobodným. Promluvíme o nich jasnými sice slovy, ale tak, aby nebyl jimi uražen nikdo, jenž čte »Školu,« a věci, o nichž se rozhovoříme, není jemu třeba věděti na tuto chvíli. Komu naopak úvaha ta zdála by se příliš nejasnou, že zřejmě nemluví o některých věcech, stavu tomuto přepotřebných, necht laskavě uváží: »Škola Božského Srdce Páně« přichází do rukou různým stavům, ano i dítkám, pročež opatrnosti nikdy nezbyvá. Potom, je zvykem v různých osadách, a při sv. misii vždycky se tak děje,

možno-li jen poněkud, že různé stavy bývají odděleně od sebe poučovány o svých povinnostech, tam ovšem lze určitěji mluvit. Kdyby však někdo z tohoto stavu, pohnut byv milostí Boží, ve svém svědomí procitnul, a pochyboval o jisté povinnosti své, zeptej se staršího, zkušenějšího zpovědníka, jenž věc, o níž běží, vysvětlí. — Tolik jsme soudili za nutné předeslati, by se předešlo všelikému nedorozumění nebo nahodilým námitkám.

Ctnosti, které mají zdobiti nesvobodné, jsou hlavně tyto: 1. Čistá láska manželů k sobě; 2. bedlivá péče rodičův o dítky.

1. Čistá láska manželů k sobě. Aby manželé milovali se láskou svatou, čistou a křesťanskou, je třeba, by láska byla takovou a) před sňatkem, b) při, c) po sňatku.

a) Před sňatkem či sdavkami. Úmysl vedoucí dva mladé křesťany různého pohlaví, by založili novou rodinu křesťanskou, má býti dobrý, čistý, dle vůle Boží. Život předcházející tomuto svatému

spojení má být bohabojný, ne hříšný, rozmanitými nepravostmi poskvrněný. Dlouhé — jak bývá zlovykem v našich krajinách — schůzky a známosti, trvající mnohdy více let, jsou zřídka kdy dobré, zvláště ději-li se za zády rodičů, v jejich nepřítomnosti. Hříšný a nebezpečný oheň naruživosti, doutnající v srdci člověka, nedovolenými známostmi se živí, rozdmychuje a rozněcuje, a v nestřeženém okamžiku vyráží ven, a hřích je spáchán, a za prvním hříchem následují potom beze všelikého studu hříchy bez počtu, beze strachu před Božími tresty. Nemajíť mladí lidé svobodní řídit se slovy a skutky hříšníků, jež popisuje Písmo sv. (kn. Moudr. 2, 6, 8.): »Pojďtež,« pravi oni, »a poživejmež dobrých věcí, které tu jsou a uživejme tvorstva, jako v mladosti rychle,« t. j. uživejme nedovolených radostí, dokud jsme mládi, rychle, než mladost ujde. »Korunujme se růžemi, prve nežli svadnou: nižádná nebudiž louka, kteréž by nepřešla bujnost naše,« t. j. uživejme mládi než přejde, a nižádné rozkoše nepomiňme, které bychom neokusili. — Lásky, která dvě osoby k sobě poutá, by je spojila v stav manželský, založena musí být na Pánu Bohu, k němu musí i cílit. Jsou-li příčiny, proč osoby ty se berou, nekalé, špatné a nekřesťanské, zakalí se láska ta brzy po prvních snad slastných dnech, zakalí se blaho a štěstí jejich i celé rodiny nejednou na celý život. Když nezachovají se počestně za svobodna, ztrácejí úctu před sebou, znají dobře svůj lehkotážný život, malé jenom nedorozumění později postačí, a výčitky vzájemné jen jen se hrnou z úst obou, což že nepřispěje k štěstí a spokojenosti v mladé rodině, kdo upře? Neníť malá věc, než se dvě takové osoby odhodlají žít spolu — jak dlouho, ví toliko Bůh — mnohdy 20, 30, 40 let, snad i déle, a sice stále den co den, hodinu co hodinu. Proto jenom

čistá, opravdová a křesťanská láska, plynoucí z lásky k Pánu Bohu, a ne z lásky k penězům, kráse tělesné, rozkoši je pevná dosti, aby později snášely všechny strasti, veškeré starosti, různé kříže rodinného života. Peněz snadno se pozbývá, tělesná krása brzy uvadá jako kvítko jarní, radostné chvíle mění se v hořký kalich utrpení, a není-li tu pravé, Boží lásky, jež je spojila, jak neblahou je taková rodina! Velice zlý a hříšný úmysl je též, kdy mnohý nebo mnohá touží po stavu manželském v mylné domněnce, že ženatým a vdaným je vůbec všechno dovoleno, všechna nečistota, veškeré nepravosti. Mají za to, že lze jim žít pospolu jako nerozumným zvířatům, řídícím se jenom svým pudem. O takových to poučuje sv. archanděl Rafael mladého Tobiáše, že ďábel má nad nimi velikou moc. »Slyš mne, a povím tobě, kteří jsou ti, nad nimiž ďábelství má moc. Ti zajisté, kteří v manželství vcházejí, že Boha od sebe, i od své mysli odlučují, a své chlipnosti tak hovějí, jako kůň a mezek, v nichžto není rozumu: nad takovými má ďábelství moc.« (Tob. 6, 16, 17). Chceš-li, křesťanský mládenče nebo panno, by nejsv. Srdce dalo tobě milosti potřebné i stavu manželskému, hleď, abys přistoupil k oltáři jako pravý paníc, a ty, panno, abys neměla pouze panenského věnečku na hlavě, ale by duše, srdce bylo opravdu pannenské, čisté. Odhodlej se změnit počestný svůj stav jenom proto, že Pán Bůh tak na tobě toho žádá, že je to jeho svatá vůle, kterou jsi určitě a jasně poznal. Nepatřť tudíž, když hodláš stav svůj změnit, toliko na vlastnosti zevnější své budoucí manželky nebo manžela, jako je vysoký rod, bohatství, pěkná postava, ale zkoumej dobře a bedlivě, jaké vlastnosti má jeho či její duše: je zbožný, bohabojný, rodičů poslušný, k bližnímu,

zvláště k chudým vlnný a milosrdný, spořivý, anebo shledáváš na něm či na ní protivně těmto vlastnosti, že je nevěrec, rád kleje a Bohu se rouhá, po hostincích se toulá a peníze rozhazuje, k chudým je nemilosrdný, k rodičům urputný, hledí si více, jak by platil na venek za bohatého a vznešeného, a méně dbá o dobré vlastnosti duše. Pamatuj sobě, že čím více mladí lidé před stavem manželským hřešili proti 6. Božimu přikázání, tím více že sobě spletli bičů, jimiž budou trestáni později, nepoznají-li v čas své chyby a jí nelitují. Nejsmutnější však je, když sobě v rodinu přinášejí i »živé« vĕno, svĕdka nešťastného mládí!!

b) Má-li láska vzájemná býti čistou, musí stav manželský se začítí s Pánem Bohem, čili láska ta musí býti dobrou p ř i s ň a t k u. Když kněz žehná ve jménu Božím snoubencům, a oni uzavírají smlouvu, přijímají svátost manželství, žádá od nich církev svatá, by byli v stavu milosti Boží. Svátost manželství je svátostí »živých,« t. j. kdo ji chce přijímatí hodně, musí býti v milosti Boží, jinak uvaluje na sebe trest Boží, často věčné zavržení. Hle! zde se postaralo nejsv. Srdce Páně, jak by dalo svým ctitelům potřebné milosti jejich stavu. Ustanovil Pán Ježíš tuto svátost, aby posílil dva křesťany různého pohlaví, by hodně a důstojně plnili těžké povinnosti nastávajícího stavu. Milostí těch, uložených ve svátosti stavu manželského, stává se účastným každý, kdo hodně svátost tu přijímá. Kdo je více a lépe připraven, odnáší domů do nové rodiny více milostí, více požehnání. A kdo by pochyboval, že mladí lidé, vroucí ctitelé nejsv. Srdce, neobdrží nejvíce milostí, jsou-li jen v milosti Boží posvěcující, když Kristus Pán výslovně přislíbil »dám stavu jejich potřebné milosti?« Stav svobodný potřebuje jiných, stav manželský opět jiných milostí. Ne-

zadržel-li Pán Ježíš těchto milostí mládencům a pannám, upřímným ctitelům svého Srdce, jak by neobdařil svými milostmi a dary a ctnostmi novomanželů, kteří až dosud k němu vždy se utkali, je zbožně vzývali? Posilňujef zajisté jejich lásku, když rozmnožuje milost, lásku tu upevňuje, by v dalším životě, v bídě i nadbytku se milovali, rádi a trpĕlivě nedostatek snášeli, sebe podporovali v životě i smrti, napomínali sebe k dobrému, vychovávali zbožně dítky a s nimi konečně v nebi se shledali. Církev svatá žádá na snoubencích, by se očistili upřímnou zpovědí, by přijali hodně Tĕlo Páně, a tak i hodně vstoupili do stavu manželského. Bohužel, že přemnozí zarmucují nejsv. Srdce Ježíšovo, když po nehodném mladém věku nehodně a svatokrádežně přijímají všechny tyto tři svátosti. Takovým ani nemůž e nejmilejší Srdce Krista Pána dáti potřebných milostí, poněvadž sami jich nechtějí, je od sebe odvrhují. Hříchy páchané totiž v mládí ob y č e j n ě se zamlčovaly, zamlčují se tím snadněji nyní v předůležitě chvíli před sňatkem. Pořádní snoubenci upřímně se smířují s Pánem Bohem, skroušeně se zpovídají, ano vykonávají životní čili generální zpověď, aby začali nový, lepší ještě život. Lehkovážní snoubenci však odbývají zpověď jenom »tak, tak,« na rychlo, zbĕžně, povrchně; ano čím dříve jsou hotovi, tím je jim to milejší; že musí; snad mnohý ani v zpověď nevěří, nebo jde, že by pozbyl bohaté nevěsty. Jim je zpověď jenom k vůli lidem, že musí býti, právě snad tak, jako že musí mítí nevěsta nové šaty. Aby však oba přistoupili s novým, čistým srdcem — ta myšlenka je jich daleka. Proto, když přistupují k zpovědi, sám vševĕdoucí Bůh na nebi ví toliko, kolik takových zpovědí je dobrých, a kolik špatných, svatokrádežných!! Víme dobře a není to nic neznámého a nového, vždyť to

slyšeti mezi mladými všude, jak se mladí šálí a klamou ohledně této zpovědi. Kolikráte se již pravilo: »Vždyť se vezmeme,« »On mne očistí,« a kolik jiných ještě nesmyslných, ano rouhavých slov se tu pronáší. — Jakživa neučila církev, že ve svátosti stavu manželského hříchy se odpouštějí. Kde to stojí v katechismu, který kněz tomu učil, že svátost manželství je ustanovena Kristem Pánem, by se v ní odpouštěly hříchy? Kázalo se někde či někdy v církvi naší katolické, že obyčejný člověk, ženich snad, má právo a moc odpouštěti hříchy vůbec, anebo jenom své nevěstě? Nikde a nikdy! Sv. zpověď je k tomu, svátost pokání, ale ne svátost stavu manželského. Pročež, křesťanští mládenci a panny, kteří miněte proměnití svůj stav, pečujte vždy o to, byste přijali hodně tuto svátost, přijali ji v milosti Boží. Sv. Jan Zlatoústý praví tak krásně: »Nic čestnějšího není u mládence (tedy i panny), než když neposkvrněn nížádnou nečistotou vstupuje v stav manželský. Neobeznámen jsa s nečistou touto neřestí, nezkaženým, čistým srdcem přidrží se své manželky, ježto je jediná a první, kterou poznal. Ó jak šťastni jsou mládenci, jak blaženy panny, když s nevinným dosud srdcem přistupují k oltáři! Jak pevná bude jejich láska, jak upřímná jejich dobrá vůle, jak silno jejich přátelství.« — Sporaďtejte však též vždy úplně svůj dřívější život, i když snad nebyl nejlepší, alespoň upřímnou, skroušenou zpovědí z celého života, přijměte pobožně a hodně Pána Ježíše v nejsv. Svátosti, neb i kající snoubence on přijímá, toužící se obrátiti a napravit, čím jej byli dříve urazili. »Kdo však,« praví týž světec dále, »špatně strávil své mládí, vmaž své dřívější hříchy opravdovou lítostí, stálou modlitbou, almužnou a skroušenou zpovědí, a prožij ostatní věk aspoň, že svědomitě zachováš čistotu svého

stavu. Neb jenom takovýmto způsobem lze mu doufati v milosrdenství Boží a s důvěrou nastoupiti tento stav.« Tím může očekávati, že i po chybách a poklescích mladého, nepředloženého stáří Pán Bůh mu dá odpuštění, milost svou a s ní lásku čistou, pravou ku své družce života.

c) Má li konečně láska manželů býti pravou a čistou, je třeba, by byla takovou a to hlavně po sňatku, v stavu manželském až do smrti jednoho z obou, ano až za hrob by trvala svatá, zbožná upomínka jejich. Upřímně budou se milovati, váží-li si sebe: muž považuje manželku jako svou družku a společníci, a ona muže jako svého pána, hlavu celé rodiny. Tak to ustanovil Bůh. »Ženy podány buďte mužům svým jako Pánu (t. j. samému Kristu Pánu); nebo muž je hlava ženy, jako je Kristus hlava církve... Ale jako církev poddána je Kristu, tak i ženy mužům svým poddány buďte ve všem (rozumí se »ve všem,« co není hřích, co není proti vůli Boží). Muži, milujte manželky své, jakož i Kristus miloval církev, a vydal sebe samého za ni...« píše sv. apoštol Pavel (Efes. 5, 22—25.) Láska přirovnává se zlatu. A zcela dobře. Jako na zlatě pozorujeme ihned i nejmenší dechnutí, jeho lesk pouhým dechem se zatemňuje, tak i láska zvláště mezi manžely. Sv. Pavel na místě právě uvedeném napomíná manželky, »by byly poddány mužům ve všem.« Tím však nepraví, že mají, nebo dokonce povinny jsou poslouchati vůbec ve všem, i co je hřích, co je proti ustanovení Božímu, v stavu manželském. Co jeden druhému je povinen, vědí dobře, ale vždy se má díti povinnost ta dle vůle Boží, by Pán Bůh nebyl uražen. Děje-li se povinnost ta proti vůli Boží, ký div, že vzájemná úcta manželů k sobě mizí, se

trať. a s úctou mizí i láska čistá, láska, kterou mají sobě uchovati až do hrobu. Ještě více trpí láska ta, když jeden z obou aneb snad oba, věrnost přisahanou před oltářem, před Bohem, před knězem, zástupcem Božím, před lidmi mrzce ruší, sobě se zpronevěřují. »Zapovězená věc je sladší,« stojí kdesi psáno, ale porušená věrnost manželská je těžší hřích, než prosté porušení šestého přikázání Božího svobodnými. A hrůza: kéž by takové poskvrnění stavu manželského bylo spojeno obyčejně s jediným hříchem! Kolik jich bývá najednou, kolik hříchů následuje v zápětí! Manželé, kteří se chovali za mládí počestně, chovají se obyčejně také tak i v stavu manželském. Kterí se poskvrňovali v mládí, vedou podobný život častou dále v stavu manželském, neohlížejíce se na pláč a zármutek druhého úda manželství, na hanbu dítek, hanbu před lidmi, nic se nestarajíce o Pána Boha. Z takové rodiny vystěhovala se láska čistá skoro na vždy, a s ní mír, pokoj, spokojenost, štěstí, požehnaní. By takovýmto hrůzným chvílím se předešlo, bojuj, muži i manželko, proti pokušením, proti myšlenkám, žádostem, pamatuje, že z myšlenky pochází žádost, z žádosti skutek, ze skutku potom veškeré neštěstí rodinné. Ctěte nejsv. a nejčistší Srdce Ježíšovo, Spasitele našeho, jenž prolil drahou a poslední krev svého nejlaskavějšího Srdce, aby očistil i celé a všechny rodiny, je uchoval neposkvrněné, v lásce, v přátelství a v míru Boží.

Chcete-li uchovati lásku čistou, staňte se o to, by různice a sváry nezahnízdyly se mezi vámi. »Jeden druhého snášejte brimě,« napomíná sv. Pavel. »a tak naplníte zákon Boží.« Snášejte se laskavě, jeden druhému ať ustoupí, povolí, aby byl mír a pokoj v domácnosti. Láska se uchová, varuje-li se každý, by hřích ten neb onen nezaujal

jeho srdce a ho neopanoval. Muž chrání se opilství, z něhož pochází záhuba tolika rodin. Žena varuje se zlých řečí, neustálého odmlouvání. Jaká láska panuje v rodině, o níž nám povídal jistý p. farář kdesi na M. . . , suďte, křesťanství manželé, sami. Byltě tam svobodný muž jménem Jan. Nebyl právě nejlepší, rád si trochu více přihnul. Pojednou si vzpomněl, že se oženil. Hledal a hledal, až našel, ale jak dí přísloví: »vrána k vráně sedá, rovný rovného si hledá.« Našel si družku sobě zcela podobnou. Když se ohlásil u duchovního správce, praví mu: »Ale, Jene, lidé praví, že ona není pořádnou, a vy také trochu rád si zapijete. To asi sotva budete šťastni.« »Ale, velebný pane,« praví Jan, »vždyť to není všechno pravda, co lidé povídají.« Všechny domluvy byly marny, a tak p. farář chtěj nechtěj je oddal, řka Janovi, aby za 3—4 neděle mu jistě pověděl, jak se spolu snášejí. Jan slíbil, ale skutek — utek. Uplynulo 6 neděl, a Jana nebylo nikde viděti. Jednoho dne kráčí pan farář polem a spatří přicházeti sobě vstříc po mezi Jana, jenž nemoha se vyhnouti, přiblížil se k panu faráři a políbil ruku. »Inu, Jene,« ptá se pan farář, »jak pak se vám vede v novém stavu? Ani jste mi nepověděl, jak jste byl přislíbil?« »Dobře, dobře, odvětil tázaný, dobře se nám vede.« »Jak dobře?« táže se udiveně p. farář. »Slyšel jsem, že se pořád hádáte? Lidé mi sami vypravovali, že jsou různice u vás celý týden.« »Ale, velebný pane,« praví muž, »vždyť není všecko pravda, co lidé povídají. Povím Vám pravdu: Smějeme se celý týden.« »Tomu nerozumím,« p. farář na to, »vysvětlete mi to.« »To je tak,« povídá Jan, »jak víte, velebný pane, rád se napiji, a někdy i více, než je třeba. Potom přijdu domů, a moje nadává a křičí. Já také nemlčím. Když je toho mnoho, vezme, co jí přijde do

ruky, taliř, hrnec a hodí po mně. Trefí-li mne, směje se ona, netrefí-li, smějí se já, a tak se smějeme celý týden. Tak je to.»

To věrný obrázek nešťastné rodiny, kde nebylo a není za mák lásky. V takové rodině ovšem nepřeje si zajisté nikdo žiti. Kde jsou různice a hádky a nepřátelství mezi manžely, aneb mladými a rodiči jeho či jejími, nemožno, aby láska panovala a spokojenost. Proto hlavní zřetel manželů musí býti, aby

uchovali lásku, aby spojení byli čistou a křesťanskou láskou před sňatkem, při i po sňatku. Cítí-li věrně a z celého srdce, milují-li božské Srdce Páně, udělí jim ono svou lásku, naplní je svou milostí. Ušetří jim tolik milostí potřebných, by žili nejen svorně mezi sebou, ale i se upřímně milovali, by žili nejen pokojně, ale i bohabojně, a bohabojně vychovali své ditky, o čemž budoucně.

(Ostatek přístá.)

Slzavé údolí.

Nebohá hruď moje
těžké mívá boje,
a v nich často padá,
sotva že se nadá.

Sušil.

Japonci trestávají zločince pytle; dokud i křesťany za zločince pokládali, trestali i tyto tímto hrozným trestem. Ubožák do pytle až po krk zavázán musí ve dne v noci, o hladě a žizni, za horka i zimy státi pod širým nebem, až dokoná. Co to slz, co nářku! Pomněme však, milí přátelé, že každý z nás jistou měrou do takového pytle zavázán tráví svůj život zde na světě, co chvíle lká a nařiká. Pomněme, co to nemocí, bídy, nouze, válek, hladu, moru, požárů, povodní, neúrody. Pomněme, že strádají nejen chudáci, nýbrž i boháči; ba za drahocennými záclonami knížecích pokojů tkví mnohdy více strasti, než v prostinkých stěnách bídne chatrče; »na roucho královny splývá více slz než na zástěru selky,« pravila kdysi královna piemontská kardinálu Mermillodovi, an ji zastal v královském paláci se zaslepenýma očima. Pomněme, že není dne bez klopoty; i nejjasnější den má svá mračna — pravi slavný básník Shakespeare. Právem voláme denně: »Vysvoboď nás, Pane!« — »Zbav nás od zlého, Pane!« Právem vzdycháme k nebes Královně: »K Tobě voláme vyhnání synové Evy, k Tobě vzdy-

cháme lkající a plačící v tomto slzavém údolí.«

Mnohdy jsou nám ovšem útrapy a klopoty života s velikým prospěchem. Tak na př. panoval v XIII. století před Kristem v Jerusalemě hrozný král Manasses; Jerusalemti mchli o něm vypravovati celé kroniky hanebností. I ztrestal ho Bůh. Byl zajat, svázán a zavlečen do zejětí do Babylona. Tam teprv se vzpamatoval, zkusil srdce své, litoval hříchů, smířil se s Bohem, a puštěn po té na svobodu, vrátil se do Jerusalema. Jako Manasses vedl si i marnotratný syn v evangeliu. Dokud měl peníze, jedl, pil, hodoval hříšně, náruživě, bohaprázdně. Když už peněz nebylo a hlad ho trápil, zpamatoval se, plakal, nařikal, vrátil se. Jako marnotratný syn vedl si lotr, jenž s Kristem ukřížován. Dokud meškal mezi spolulotry, neviděl, jak daleko se spustil cesty Boží. Když však přel s Pánem naším na kříži, litoval svých hanebností a volal přepokorně: »Pane, rozpomeň se na mne, až přijdeš do království svého!« Víme, co mu Pán Ježíš odpověděl — »Amen, pravím tobě, ještě dnes budeš se mnou v ráji.« Jako lotr vedl si Šavel. Jako zuřivý vlk pronásledoval a sápal stádece Kristovo. Když myslil, že v Jerusalemě už dokončil svou práci, vybral se na křesťany do Damasku. Tam však před městem rychle obklíčilo jej světlo s nebe; padl na zemi, jest oslepen a

volal: »Pane, co chceš, abych učinil?« Ze Šavla stal se sv. Pavel, z nepřítele Kristova milý učeník, z pronásledovatele křesťanů slavný apóstol; zamiloval si Krista tak, že volal později a vyznal slavně: »Kdo nás odloučí od lásky Kristovy? zdali souzení čili ouzkost? zdali hlad? čili nehoda? zdali nebezpečení? čili protivnosti? čili meč? Jist jsem zajisté, že ani smrt, ani život, ani andělé, ani knížectva, ani mocnosti, ani věci přítomné, ani budoucí, ani síla, ani hlubokost, ani jediné stvoření nebude moci nás odloučiti od lásky Boží, kteráž jest v Kristu Ježíši, Pánu našem.« (Řím. 8, 35 — 39.) Že nemluvil na prázdno, dokazuje jeho mučnická smrt.

Co nám vypravuje Písmo svaté, dotvrzeno jest i zkušeností. Mnohý páchá více hříchů než Manasses, žije rozpustileji než marnotratný syn, jest horším zločincem než lotr, zuří více proti církvi Páně než Šavel. Marno domlouvání, marno napominání, marno kárání. I přichází Otec nebeský s ohněm strastí a utrpení; vezme hříšníkovi zdraví, jehož zneužíval k neřestem; vezme mu jediné dítě, jež by děle žijic třeba trestu pekelnému propadlo; vezme mu čest, jež ho sváděla ke zpupné pýše. Co se stane? Hříšník procitne z nebezpečného spánku; vidí, kam dospěl; padá k nohám zpovědníkovým, smíří se s Bohem, začne nový život. Cesty Boží jsou podivuhodny. Právě se dočítám ve vídeňském časopise »Reichspost« příběhu, jenž jest mocným dokladem slov pronesených. Poslyšte:

Před pěti lety koupil si náčelník svobodných zednářů, Zola, poblíž Říma statek nedaleko kostela »Matky božské lásky.« Bydlel tam, ale ani jednou nevěšel do té Mariánské svatyně, ač tam lid zdaleka široka velmi rád putuje. Dne 27. října 1895 byla opět veliká pouť. Tentokrát neodolal Zola zvědavosti. Vešel též do kostela. Smál se poutníkům. Rodička Boží však uložila si, že tento potupný smích promění v úsměv radosti a vděčnosti. Týž večer upadl Zola a zlomil si levou nohu na třech místech. Dlouho to trvalo, než přichvátali lékaři z Říma na venkovské sídlo Zolovo. Noha zatím silně otekla, že už nebylo možná zlomených částí spojití. Otoků přibývalo.

Už se ukazovaly černé skvrny, už se chytal nohy zápal. Nemocný div si nezoúfal pro hrozně bolesti.

Nadešel stědrý den. Z Říma zavítali švagr Zolův a jiní příbuzní; nutili ho, aby s nimi povečeřel; s násilím odnesli ho s lože ke stolu. Nesešel dlouho. Prudkými bolestmi zachvácen ulehl a usnul. Měl sen.

Zdálo se mu, že ho přátelé uložili do vozu a že jede do kostela »Matky božské lásky.« Vzpomněl si, že tam už jednou byl. Očřen o berly tékal očima po svatyni. Spatřil na stěně velebnou paní. Byla oděna v prosté roucho červené a v modrý plášť; v náruči držela ditko. Zdálo se mu, že zjev tkví na stěně. Pojednou se paní spustila k oltáři a pravila mu: »Přišel jsi už jednou podívat se na mne, ale nevzýval jsi mne, ba vysmál jsi se mi. Tentokrát se modli. Či nepřál bys si něčeho? Hofekuj se nad nohou. Toť maličkosť. odvrz berly a jdi.«

Poslechl. A ejhle, krácel bez bolesti! Než pomyslí si: »Zde v kostele jde se mi dobře, ale jak bude venku?« Nelekal se zjevu; cítil mne dobrou matku. Byl by rád poděkoval. Přemýšlel, rozpomínal se na nějakou modlitbu. Marně. I řekl alespoň: »Dominus vobiscum — Pán s vámi!«

Spal až do rána. Když procitl, ptala se ho choť: »S kým pak jsi v noci mluvil?« Říkal jsi »Dominus vobiscum.« jako bys někoho pozdravoval.« Vzpomněl si na sen. Byl dojat. Pravil: »Rožehni svíci před tvým obrazem Mariánským.« Jak zaplesala ubohá paní! Za 40 let byl to první projev víry, který dnes slyšela z úst manželových. Cítil, kterak noční uzdravení nabývá skutečnosti. Sestoupil s lože, stanul na zemi — zdrav! Věděl, jaká povinnost mu nastává. Stal se věřícím. Obrátil se.

Toť zázračné uzdravení Zolovo. Jest zaručeno svědectvím lékařů, svědectvím Zolových sousedův a přátel římských, kteří ještě na stědrý den bolesti jeho viděli. První zpráva podána faráři u »Matky božské lásky;« vyžádal si na Zolovi, aby mu sám písemně potvrdil, jak se vše událo. Zola to napsal, podepsal, ba i pečeti opatřil; že neměl právě jiné, dal pečet »velmistra lože zednářské.« jimž byl. Když se slavně s Bohem a

s církví svatou smířil, podal toto prohlášení o svobodném zednářství, jež zajisté jako dlouholetý náčelník dobře znal:

„Já podepsaný, Solutore Avventore Zola, bývalý velmistr a velko-hierofant, bývalý souverén, velko-komandér, zakladatel svobodného zednářství v Egyptě a odvislých zemědělích, prohlašuji tímto, že jsem po 30 let náležel svobodnému zednářstvu a 12 let jako absolutní souverén řád ten řídil. Znam tedy jeho původ, snahy, zákony a učení.

Svobodné zednářství říkává o sobě, že prý jest spolkem lidumilným, filosofickým, pokrokářským; že prý chce vyzkoumati pravdu a dobádati se všeobecné mravnosti; že prý se obírá vědami a uměním a dobročinností. Říkává, že prý si váží náboženského přesvědčení každého spolučena; že prý zapovídá a netrpí nížádných náboženských a politických hádek. Svobodné zednářství není prý řádem politickým nebo náboženským, nýbrž chrámem spravedlnosti, lidskosti, lásky a j. Já však tvrdím, že to všecko samá lež.

Lež, hanebná lež jest vychvalovaná zednářská spravedlnost, lidskost, lidumilnost a láska; není jich ani v templu zednářství, ani v srdcích zednářů. — Pravda nepřebývá v lóži, zednáři ji neznají. V řádě freimaurů hrají první roli lež, zloba, podvod; zastírají se ovšem pláštíkem pravdy, jen aby lid klamali.

Jistou měrou — prohlašuji to slavně — jest ovšem svobodné zednářství spolkem náboženským; jestiť úlohou jeho bojovati proti všem náboženstvím a zničiti je, zvláště a především náboženství katolické; potom prý je freimaurerie všecka nahradí. Krásně nahradí: uvede lidstvo zpět do pohanství.

Dnes jsem v pravdě přesvědčen a upřímně lituji, že jsem 30 let bloudil, přidružuje se zásad zednářských a je rozšiřuje a taktó mnohé spolu do bludu vrhaje. Od Boha osvícen, poznal jsem zlo spáchané. Proto jsem se s lóží rozloučil a na všechny časy ji opustil; přisahu do rukou cirkve učiněnou odříkám se všech bludů.

Prosím Boha, aby mi ráčil odpustiti mnohonásobná pohoršení, jež jsem jako

svobodný zednář dával. Rovněž prosím svatého Otce Lva XIII. i všech, jež jsem pohoršil.

S. A. Zola.

Cesty Boží jsou podivuhodny!

* * *

Nejen hříšníkům jest strádati zde na světě v slzavém údolí, aby jich Bůh mohl ušetřiti na věčnosti; mnohdy trpí i spravedlivý; vedet ho Bůh nejjistější cestou, kterou se dochází blaženosti nebeské, cestou, kterou kračel Syn Boží, cestou kříže. Per cruce ad lucem — křížem do světla slávy věčné.

Dne 29. června 1867 prohlásil svatý Otec Pius IX. za svatou Marii Františku od pěti ran Ježíše Krista; zemřela 6. října 1791. Už jméno její naznačuje, že s Kristem mnoho trpěla. Všemi 70 lety její pouti pozemské vine se kříž a utrpení; doznala vrchovaté slzavého údolí, ale nikdy nereptala; těšila se se sv. Pavlem, že kdo s Kristem trpí, s Kristem bude oslaven. Doma u rodičů mivala již v útlém mládí — řekli bychom — peklo. Popatřme na jejího otce, tkalounáře a prýmkaře v Neapoli. Právě nadává a kleje jako obyčejně. Jedna ze tří jeho dcer, naše Marie, přišla z kostele. „Já nepotřebuji líné modlení,“ křičí otec neurvale, „prýmky moje platí mi každý hotovými; ale nač to čumění v kostele, sám č...ví!“ Ubohá dívka mlčky naslouchala láteření otcovu; něžná tvář její zůstala klidna. Matka plakala; milovala sice tuto nejmladší dcerušku, ale neměla ani odvahy, ani síly, aby ji obhájila před zlým, hrabivým, umíněným manželem.

Tvrďý otec zahrnoval Marii tolikou a tak těžkou prací, až onemocněla, krev chrčila, zimnicí byla schváčena. Byla zopatrěna svatými svátostmi. S pomocí Boží ozdravěla. Když měla 16 let, ucházel se o její ruku bohatý mladík. Otec, dcery ani se neoptav, svolil radostně; těšil se u svém lakomství, že si bohatstvím zefovým pomůže. Nenadál se, že mu bude Marie tentokrát vši silou odporovati. Pravila: „Otče, nikdy a nikdy se nevdám. Mým ženichem jest Ježíš Kristus. Už dávno se chystám vstoupiti do III. řádu sv. Františka. Prosím Vás, dovolte mi to.“ Odpověděl hrozným zuřením. Není trestu, není trýznění, jehož by nebyla svatá Panna zakusila. Mrskal

ji metlami, tloukl namočeným provazem, povalil ji na zemi, šlapal po ní, zavřel do tmavé, špinavé komory, nechal o hladě a žizni. Dívka trpěla jako beránek; jen jí bylo líto, že otec Boha uráží, že pro ni jest doma svár, váda a nepokoj.

Časem změnil Bůh srdce otcovo. Dcera směla státi se terciářkou. Z lásky k utrpení Páně, k Rodičce Boží sedmi-bolestné i k sv. Františku Serafinskému zvolila si jméno »Maria Františka od pěti ran Ježíšových.« V práci jí však otec doma neulevil. Musila šítí, o překat šítí, až znova smrtelně onemocněla. Zázrakem jest uzdravena. Zjevil se jí svatý Paskal a pravil: »Povstaň, Maria Františko, jsi vyhojena.« Stalo se.

Daleko by nás vedlo, kdybychom měli všecky další útrapy a strasti líčiti; jen dodáme ještě, že r. 1743. v postě zraněno tělo její pěti ranami Kristovými, jak je nosil i svatý patriarcha František. Ejhle, per cruce ad lucem — křížem do slávy věčné!

* * *

Jak jsme viděli, nejsou pohromy časné pravým zlem; vždyť z nich povstává tolik dobrého; jiná jest tedy věc, jež pouf naši pozemskou činí pouti slzavou — hřích.

Už v šední hřích jest velkým neštěstím. Jestíť urážkou Boží; okrádá nás o mnoho milosti, jež by nám Bůh udělil; přivádí různé tresty, svádí poněkud ke hříchům těžkým. Jak nepatrná jest zrnko pískové! A přece, když jest jich mnoho, potopí velikou loď. Jak nepatrná jest krůpěj dešťová! A přece, když jest jich mnoho, rozvodní řeky, pustoší pole struhují příbytky, ničí životy lidské.

Nejhorším zlem a jedinou příčinou, že život náš v slzavé mění se údolí, jest hřích smrtelný. Jestíť hrubou urážkou Boha, našeho svrchovaného Pána; jestíť hanebným nevděkem k Bohu, našemu nejlepšímu Otci; jestíť proradnou nevěrností k Pánu Ježíši, našemu nejlaskavějšímu Spasiteli; okrádá nás o milost Boží posvěcující, o lásku a přátelství Boží, o zásluhy; přivodí přísné tresty Boží a věčné zavržení, kde věčný pláč, věčné slzy, věčný skřípot zubů.

Sv. apoštol národů líče blaženost nebeskou, napsal: »Čeho oko nevidálo, ucho neslychalo, ani na srdce lidské ne-

vstoupilo, co připravil Bůh těm, kteří ho milují.« 1. Kor. 2, 9. Právě tak říci lze o trestech pekelných: »Čeho oko nevidálo, ani ucho neslychalo, ani na srdce lidské nevstoupilo, co připravil Bůh těm, kteří pro hřích smrtelný jsou zavrženi.«

Oko toho nevidálo. Čeho děsného by nebyl člověk zde na světě viděl! Noe a rodina jeho viděli potopu světa, zkázu lidstva, zkázu zvířat; avšak to není nic proti hrůzám pekelným. Ucho toho neslychalo. Čeho hrozného nebylo by ucho lidské na světě slyšelo! Lot a dcery jeho slyšely děsný praskot ohně, jimž hořela bezbožná města Sodoma a Gomora, slyšely děsný nářek hořících lidí; avšak to není nic proti nátku zvrženou pekelných. Na srdce lidské nevstoupilo. Kterých bolestí, kterých trpkostí nebyl by člověk zde na světě pocítil! Jaká bolest schvátíla srdce matek betlémských, jejichž dítky Herodes Ukřutný poručil povraždit. Jaká hrůza panovala při zkáze města Jerusalema, jaká bolest při zkáze Lissabona!

Avšak to není nic proti bolestem v ohni věčném. Věčném! »Sebe děsnější muky pekelné byly by snesitelné,« praví sv. Augustin, »kdyby nebylo jednoho slovíčka, slovíčka věčný; to však působí zoufalost: věčné zavržení, věčné peklo.« Nebýtí hřichu, nebylo by slz zde na světě, nebylo by slz na věčnosti, nebylo by slzavého údolí. Nuže, nehřešme! — Vzdychněme se slavným pěvcem našim, Sušilem:

Kriste, moje spáso,
nejkrásnější krásno!
Nakloň ke mně ucha
a spas mého ducha.

Dobrota jsi pouhá,
útroby mé touha,
dobra všeho pramen,
duše chludné plamen.

Nebohá hruď moje
těžké mívá boje
a v nich často padá,
sotva že se nadá.

Ach, Tvá hrozná muka!
Hruď mi pro ni puká.
Pro mne jsi ji strádal,
hřích můj Ti ji skládal.

Odpusť, Pane, vinu
hříšných mojih činů.
Věčné lásky zdroji,
promiň duši mojí!

Promiň viuy duši,
valný bol jí kručí;
již se k zemi kloní
a proud slzí roní.

Oči na mne zvedni,
s láskou na mne shlédni,
zastkvěj nad mým stezkem
milostí se leskem.

Dej, ať zlosti znikám,
Tobě sloužit zvykám,
a Tvé schodě dráhy,
dojdu věčné bláhy!

Fr. Janovský.

Milodary božského Srdce Páně.

Z Lísně u Brna. Plnic slib svůj,
vzdávám nejvroucnější díky božskému
Srdci Páně, nejčistšímu Srdci Panny
Marie a sv. Antonínu Pad. za vyslyšení
jistě prosby. *C. L.*

F. K. Vřelé díky vzdávám nejsv.
Srdci Pána Ježíše, nejčistšímu Srdci
Panny Marie, sv. Aloisiovi, sv. Františce
a Anežce za odvrácení nemoci. Rovněž
děkuji Matičce Boží svato-hostýnské za
rychlou pomoc v jisté záležitosti.

Z Brna. Vzdávám nejsrdcečnejší díky
Panně Marii svato-hostýnské, sv. Anto-
ninu Pad. za vyslyšení jisté zbožné prosby
po vykonané 9denní pobožnosti. *F. K.*

Od Prahy. Tisícere díky vzdávám
božskému Srdci Pána Ježíše, Panně
Marii a sv. Anně za obdržení jisté mi-
losti po vykonané pobožnosti. *A. P.*

Z Pecky v Čechách. (Prosba.)
Jeden zbožný terciář odkázal celý svůj
majetek, aby zde zřízena byla opatrovna
pro malé dívky; byl takřka otcem ter-
ciářů z celého okolí; v domě jeho našel
každý domov, v domě jeho se scházely
každý den malé dívky, ač jich nikdo ne-
nulil a nevolal, modlily se různec a modlí
se ještě každý den a vysílají své modlitby
k Bohu, aby pohnul srdce dobrodinců
k dárkům, aby mohla býti zřízena pro
ně opatrovna, neboť odkázaný majetek
ještě dlouho nestačí. Tyto zbožné dívky
volají k Vám, draží bratří a sestry, po-
mozte nám, jsme chudí, rodiče naši
jsou chudí, jsme v chudém pohorském
kraji, ale kvete u nás ještě zbožnost
a odměníme se Vám tím, že se bu-
deme za Vás modlití a staneme se hod-
nými dítkami.

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Podává *Pl. Buchta.*

Řím a Itálie. V Římě byl uveřejněn
papežský list, v kterém papež o angli-
kánskému kněžstvu potvrzuje všechny de-
krety svých předchůdců, mocí své auto-
rity je obnovuje a svěcení kněžstva toho
prohlašuje za neplatné. List končí vy-
zváním k anglikánům, aby se vrátili do
lůna církve katolické. — Vůči tupitelům
církve a jejich představených, jakoby
jen tma a nepřítel ke vzdělanosti vy-
věrala ze svatého tohoto ústavu Kristova,
bude snad zajímavo poslechnouti osobní
výrok nynějšího sv. Otce, z něhož zřetelně
se může viděti, jak prázdných obav ne-

musí chovati katolíci o bytí a působnosti
své církve. Tajný rada totiž v. Weech
z Karlsruhe doznal, že na celém světě
v archivech není tolik liberality, s jakou
se přichází v ústřety badatelům, jako
právě ve vatikánském, a to na základě
těchto slov, jež uslyšel z úst papeže
Lva XIII.: «Okolo mé osoby jsou
někteří, kteří nejsou srozuměni
s tím, že jsem dvěře do vati-
kánských archivů otevřel do-
kořán. Já však myslím, že církev
pravdou, z archivů vybadanou,
může jen získati.» — Tri velká

shromáždění katolíků konala se letos v Itálii, a sice: v Padově, Fiesole a Orvietě, což se všeobecně považuje za důkaz veliké přeměny ve smýšlení, která se v duši italského lidu děje. Lidská společnost v Itálii ztrácí všechny illuse, jež si nadějně kladla ve spojenou Itálii. Zklamání a roztrpčenost, ta dvě slova tanou dnes na mysli všeobecně. Sny o národní velikosti, jimiž i mnozí katolíci byli zasleповáni, rozprchly se, nastalo probuzení, v němž začínají davy lidu poznávat, že ten celý veliký sjednocovací podnik nebyl než velikou a neslýchanou svatokrádeží. A nové, zdravější toto smýšlení projevuje se právě vzrůstáním shromáždění a sjezdů katolických. Ráz letošních tří sjezdů byl tento: V Padově zabýval se sjezd více otázkami sociálně-vědeckými, ve Fiesole více otázkami činu a v Orvietě otázkami bohoslužby. — Sjezd protizednářský v Tridentě, v minulě zpráve ohlášený, odbyval se s nadšením a hlavním jeho úkolem bylo, aby zednářstvo světu katolickému v jasném světle a ze všech stran pravdivě ukázáno bylo. Zahájen byl slavným procesím za velikého účastenství lidu. Ku sjezdu dostavilo se 28 biskupův a arcibiskupů, hojně kněžstva i laiků. Na programu bylo probírání podvratného učení svobodných zednářů, zednářské zbědované činnosti, pak modlitba a organisace proti zednářům. Před sjezdem vydal tridentický kníže-biskup zvláštní pastýřský list a nařídil třídenní pobožnost. Projev souhlasu se sjezdem poslalo 22 kardinálů; sv. Otec sám zaslal předsedovi sjezdu breve, v němž vyslovuje upřímné potěšení nad svoláním sjezdu. Sjezd schválil usnesení, že naproti zednářským podnikům, které se pod pláštěm lidskosti a lásky k bližnímu zřizují, avšak ve službách mocností zla stojí, zřizovány byly stranou katolickou podobné podniky pro utvrzení dobra. Aby pak katolíci o tajnostech zednářstva jasněho rozhledu nabyli, má se zřídit výbor, jemuž by obrácení zednáři podávali vysvětlení. Dále došel z Madridu přepis, v němž se sjezdu oznamuje, že poslanci španělski podali vládě petici, aby svobodné zednářstvo za tajnou společnost protizákonnou prohlásila a všechny zednáře-úředníky ze služeb

státních propustila. Ministr odevzdal tuto petici zvláštní komisi k vyřízení. Sjezd pak vyslovil přání, aby se dle tohoto španělského vzoru jednalo ve všech zemích, kde mají katolíci většinu. Prudce bylo jednáno na sjezdu o proslulé nyní již Miss Vaughanové, obrácené ze zednářstva, která učinila podrobná, nová a podivuhodná až odhalení ve příčině uctívání ďábla od zednářů. Vyskytly se závažné pochybnosti, zdali taková obrácenka skutečně jest a zdali všechno k osobě její se vízíci nebylo nepřátely úmyslně vymyšleno a nastrojeno k ponižení strany katolické. Při neproniknutelné tajemnosti, jaká dosud osobnost Miss Vaughanové obestírá, sluší upřímně podotknouti, že výstrahy, aby se v takovéhoto věcech jednalo s opatrností až nedůvěřivou, považovati dlužno za oprávněné nanejvýš. Bližší a podrobné, velmi zajímavé vypsání celé této záležitosti se úzkým mezím těchto zpráv stručných vymyká.

Rakousko. Ministerský předseda hrabě Badeni odpovídal nedávno v poslanecké sněmovně říšské rady na interpellaci německých liberálů, kteří se tázali, zdali místopředseda Thun v souhlasu s vládou uvítal katolický sjezd solnohradský. Hrabě Badeni odpověděl, že ano a že by bylo chybou bývalo, kdyby se to uvítání nebylo stalo. Za to, na čem se katolický sjezd usnesl, není vláda odpovědna a místopředseda Thun svým blahopřejným projevem sjezdu učiněným rakouské zahraniční politice nikterak neškodil. Z nejvyššího místa nebyly aspoň v této příčině žádné námítky učiněny. Německé liberály totiž nejvíce mrzí, že se solnohradský katolický sjezd vyslovil pro obnovení světského panství papežova, a ještě více je znepokojuje, že zástupce vlády v zemi sjezdu tomuto blahopřál. Odpověď hraběte Badieniho německé liberály nepopíratelně velmi zarazila, u katolíků vyvolala ovšem úplnou spokojenost.

Francie. Na obzoru politiky evropské delší dobu již vzbuzuje veliký zájem přátelství a shoda francouzsko-ruská, poslední dobou dostoupilo pak smýšlení o spojenectví toto se zajímavější téměř až vrcholu napjatosti návštěvou, kterou učinili republika francouzské carští manželé ruští. Ruský absolutismus říše otevřeně i vážně křesťanské a republika

se svou volností a nad to i posledními neblahými výjevy ve smýšlení i občanském jednání — obě tyto protivy prostřednictvím svých hlav družně se bratřící, zajisté rozechvivající výjev i bez pomnění na jeho důsledky a následky všemožné! Nám tuto přijde pouze znamenati věci v rámec zpráv těchto náležející. Car vyslovil totiž a provedl také přání, přijati arcibiskupa pařížského ve slavné audienci. »Osservatore Romano« spatřuje v tomto sblížení se

cara se staříčkým kardinálem jeden z nejdůležitějších momentů carovy návštěvy ve Francii. Arcibiskup Richard vydal pastýřský list, v němž poukazuje na papežskou encykliku, v příčině jednoty víry nařizuje modlitby dikůčinění po čas slavnosti národa ku počtě carských manželů, kteří dle daného slibu navštívili notredamský velechrám a s netajeným obdivem i zájmem prohlédli si jeho znamenitosti a památky.

Lilie.

Ba, velký, velký chudák jsem,
vždyť nemám otce, matky, —
mou máť i otce kryje zem,
ni ruchu — klid v zděch chatky.

Když rodiče mi skonali,
zas otce mám i matku!
Mně otcem Boha nechali,
máť vlast' zde na památku.

Až na mém rově vykvete
to bílé, něžné kvítí,
jež lilíí pak nazvete —
vše, jak dřív budu mítí!

K. E. Vojtř.

Duše v očistci.

Lidé rozličně jsou živi a rozličně umírají, proto nestejný jest osud jejich na věčnosti. Jedni umírají svatě, buďto nikdy Pána Boha hříchem neurazili, jako nevinné dítky po křtu svatém, nebo od hříchů svých náležitě se očistili a za všecky hříchy své pokáním již na světě zadost učinili. Duše takových v Pánu umírajících jsou nevýslovně blažené, patří do nebe mezi svaté a vyvolené Boží. — Jiní opět žili ve hříších a umřeli ve hříších, aniž se smířili s Pánem Bohem, aniž by jaké pokání činili. Duše těchto nekajících zavrhně Pán spravedlivý na věky od sebe do trápení věčného. — Ale jest ještě třetí stav, v jakém duše lidské na věčnost odcházejí z tohoto světa, jest to stav pokání, očistění. Mnozí, ba, díky Bohu, větší část lidí umírají kajcně; ale duše jejich přece ještě poskvrněny jsou; jsou dlužni ještě pokání činiti za své hříchy, za které na tomto světě zadost neučinili; tyto duše odsouzeny bývají do očistce. Duše v nebi naší prosby nepotřebují; duším zavržených v pekle prosby naše neprospějí, za to však duše v očistci potřebují pomoci naší a prosí o ni volajice: »Smilujte se aspoň vy, přátelé naši, neboť ruka Páně dotkla se nás!« Za ty duše ubohé modleme se tento měsíc a pomáhejme jim do radosti věčné. V očistci mnoho trpěti musí, neboť očistec jest místo utrpení, očisty a pokání. Odtud nebudou vysvobozeny, dokud úplně neučiní zadost spravedlnosti Boží. Poněvadž samy nemohou již pro sebe nic učiniti, prosí nás, věřící, abychom jim nápomocni byli svými modlitbami a dobrými skutky. Nalézají se v noci, v níž

nikdo již působiti nemůže. Jsou v žaláři, z něhož nebudou propuštěny, dokud by nezaplátily všeho dluhu. Nemohou, leč trpěti a opět trpěti a tak vinu svou smazati. Jedinou útěchou jim jest vědomí, že utrpením svým spravedlnosti Boží zadost učíní, že utrpením svým cestu do nebe si razí. Ó jak touží tyto duše svaté po Bohu, největším dobru, v němž a skrze něhož mají blaženými se státi! Jsou pak také nejsv. Srdci Páně tyto duše nad míru milými, a přece jich nemůže Pán k sobě přijmouti pro jejich skvrny. Tak trápí se duše touhou nevýslovnou po Ježíši, a Ježíšovo Srdce opět rmoutí se nad ubohými dušemi. Toť dvojí nová příčina, proč máme duším v očistci pomáhati. Pomáhejme duším v očistci dostati se k Bohu. Ony Jej nevýslovně milují a přece k němu přijíti nemohou. Zbaveny jsouce těla smrtelného, myslí jen na Boha, oplakávají hříchů svých hořce, protože vzdalují se od blaženosti věčné. Šťastnější než my bojující církev na zemi, poznávají dobře všechny chyby své, jimiž zranily nejsv. Srdce Páně, a proto bědují a nařikají v očistci. Ony poznávají dobře spravedlnost Boží, která je k těmto mukám odsoudila, i trpí, aby umyly chyby své.

Nejsv. Srdce Páně vidí v těchto duších své miláčky, kteří je mají chváliti a velebiti. Ale ještě nejsou hodnými přivínouti se k Srdci Pána Ježíše, ještě nemohou čest a chválu Jemu v nebi vzdávati.

Ó pomáhejme těmto ubohým duším, aby brzy vysvobozeny byly ze žaláře očistcového! Potěšme též nejsv. Srdce Páně, že mu miláčky jeho co nejdříve pošleme svými modlitbami, dobrými skutky, almužnou, zvláště pak obětí mše svaté. Modleme se tento měsíc pilně a vroucně, za duše v očistci. Obětujme za ně dle možnosti každodenně jeden růženec; přivlastňujme jim odpustky pobožnosti křížové cesty; obětujme a dejme obětovati za ně mše svaté, obětujme též za ně svaté přijímání na očistu jejich a na brzké shledání jejich u Boha v nebi.

Spasitelné jest modliti se za zemřelé, aby od hříchů rozvázáni byli.

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ie), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za ubohé duše v očistci, aby vysvobozeny odtud vešly do ráje nebeského chváliti neskončené milosrdenství Boží, a na všechny úmysly, jež odporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zabraňte církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učni, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. 1891.)

Svatý Michaeli archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v prosinci: Spolek katechistů.

Nejsvětější Srdce Ježíšovo, přijď do nitra mého, rozpal ve mně oheň lásky Tvé!
Ó božské Srdce, miluj ve mně Ježíše, jako jsi mne skrze Něho milovalo! (P. Colombière.)

Já poustevnu si zbuduji ...

Já poustevnu si zbuduji ve hloubi stinných lesů,
v jeskyni, měkce vyložím koberec z mechu, vřesu,
do klenby zvonek zavěším a kříže ve znamení
má ruka dřevo promění a zatkne do kamení.
Jak Prokop do své poustky kdys, balvan si před kříž vnesu,
dvě jam hlubokých vykleším skalního do útesu,
na kříž svou hlavu položím, a v této němé hluši
mír tělu, blaho vyprosím a vypláču své duši!
Tak pokušení zažehnám i se vším, co mne trudí,
a úlevu vždy modlitbou vyprosím sprahlé hrudi;
i uvyknu v své samotě, kde světa ruch se tratí
a světský vír mne nikdy víc, nikdy víc neuchvátí.
Nechť venku řadí vichřice a blesky, stromy kruší,
mne hrůzovláda živlů všech z modliteb nevyruší;
tak zabrán budu v modlitby, v to sladké, milé snění,
že pozorovat nebudu, jak náhle vše se změní:
Vehod ku jeskyni zapadne a tráva na něm zbují —
ni památky již nezbude po poustevně, mé sluji,
kde budu snít sen Jakobův. Ó Pane, přej pak chvíle,
bych v Cheruby se vmísit směl, tak došel svého cíle!
Já poustevnu si zbuduji ve hloubi stinných lesů,
v jeskyni, měkce vyložím koberec z mechu, vřesu,
do klenby zvonek zavěším a kříže ve znamení
má ruka dřevo promění a zatkne do kamení!

K. E. Vojtš.

Chléb nebeský.

Dle Jana z Avilly předkládá Fr. Kléma. (O.)

ato touha nutí Pána, aby při slavnosti Božího Těla vykročil z těsného svatostánku, kdež ukryt dnem a nocí bytuje, a by ve slavném průvodu byl veleben a slaven.

Avšak mohl by snad někdo se tázati: k čemu Ti, Pane, ty naše těsné ulice, k čemu Ti chudí poddani zemští, an se před tváří Tvou nesmírný nebeský prostor rozvírá, chceš-li ve slavném průvodu slávu svou ukázati? Není-li na tom dosti, žeš v lidském těle smrtelném s mnohou neshází cestu k nebesům konal? Máš-li i nyní, přebýváje mezi námi v těle oslaveném a nesmrtelném, v těle pravím, v němž sedíš na pravici svého Otce, procházeti se úvalem pozemským, kterýž jest místem slávy Tvé nehodným? Vždyť země naše, na níž vše tvorstvo ustavičně umírá, nemůže býti místem hodným nesmrtelnosti Tvé.

Pán však odpovídá: To všecko vím, ale třeba věděti vám, že jako Otec seslal mne, abych se vtělil a lidi jako bratry své navštívil, a jakož jsem cestami neschůdnými kráčel, abych je na cestu pravou uvedl, tak i nyní na okamžik opouštím svatostánek, místečko tiché a ukryté, a kráčím ulicemi, abych bratry své navštívil, abych jim dal okusiti plodu, který na kříži vyrostl, na němž jsem s láskou božskou za ně umřel.

Ó nejsladší Srdce Ježísovo! Ó láska nezměrná! Ó plamení lásky nejhodnější, jenž ustavičně hoříš a páliš, ale nikdy nehasneš! Ó Srdce Páně, prostrannější nežli nebe, jenž s námi máš útrpnost, do něhož můžeme se uchýliti, abychom našli tam, čeho nám třeba! Kdo seče cesty, jimiž jsi kráčel, abys opatřil lék i těm, kteří se od Tebe odchyľují? Ty's takovou touhou naplněn pa spásu naší,

láška, která Srdce Tvé naplňuje, jest tak veliká, že se zdá jakoby o slavnosti Božího Těla v chrámě nebylo dosti místa, a že počet věrných sluhů Tvých, kteří přišli, aby Tě při mši sv. viděli, nemůže se v chrámě shronážditi, Ty pak, veden jsa touhou, všecky obejmouti chceš, a boje se spolu, aby ti, kteří přijíti nemohou, nebyli ztraceni, podobáš se matce, která nadmiru pečuje o dítky své, a obávajíc se, aby jich nehoda nezastihla, volá na veřejném místě: „Jestli kdo maličký, přijď ke mně. A žízni-li kdo, přijď ke mně, a napij se. Pojďte ke mně všickni, kteří pracujete a obtíženi jste, já vás občerstvím.“

Ach! Kdo by mohl, vida Tě přicházejícího a hledajícího na ulici i těch, kteří Tebe v chrámě Tvém nehledají, a zvoucího i ty, kteří se od Tebe oddalují, kdo by neměl přikázání Tvých zachovávat i hříchu se varovati? — A přece jsou srdce tak zatvrzelá, že dobrota a láska Páně jimi nehne, a že Pán marně ulicemi se ubírá, nemoha vykonati, po čem tak velmi touží, aby totiž nemocné uzdravil a hříšníky k sobě přivábil.

Ó Pane! Jaký utěšený průvod, jaká hodina radostná pro Tebe, můžeš-li na ulici najíti ovcí ztracenou, kteráž odvrací se od cesty zlé, aby se obrátila k Tobě, která nevzpírá se, když jí kladěš na ramena, jižto neseš do chrámu svého, kdež se zpovídá a Tělo Tvé svaté přijímá, a kdež se přidružuje ke Tvým věrným ovečkám, které od Tebe se neodloučily a milosti Tvé neztratily. Ó kéž při průvodu Božího Těla mnohé přemnohé ovečky zbloudilé najiti můžeš! . . .

Dejtež, bratři, dejtež Pánu našemu, čeho od vás žádá, ač chcete-li slušně a uctivě průvodu Božího Těla se účastniti,

a Pán poskytne vám své Tělo nejsvětější, dá vám i krev svou, dá duši i Božství. To všecko vám Pán dává, kolikrátkoliv hodně přijímáte, a blažen a šťasten člověk ten, který hodně ku stolu Kristovu přistupuje. Neboť kdyby člověk i přes celý život o nic jiného se nestaral, jediné o dobré skutky, byl by přehojně za námahu tuto odměněn, kdyby Pán Ježíš jen jednou do srdce jeho vešel.

Ach, provázejmež Pána při průvodu Božího Těla s náležitou uctivostí a pobožností, aby i Pán nás vyprovodil při průvodu, kterým vejde uprostřed andělův a svatých do slávy Otce svého nebeského.

Veliké milosti uštěďruje nám Pán Svátosti oltární a slavným průvodem Božího Těla.

Ve Starém Zákoně poručil Hospodin lidu Božimu, aby před slavnostmi oděv svůj opral a očistil. Kéž i my před slavným průvodem Božího Těla očistíme skvrny na duši slzami upřímné litosti, řádnou svatou zpovědí a zadostučiněním! Kéž dle rozkazu církevního sněmu Viennského čtyři dny před slavností Božího Těla konáme dobré skutky, abychom dobře byli připraveni, očištění a ozdobeni; neboť nechystáme se k uvítání anděla, nýbrž Pána a Tvůrce andělů, který k nám přichází. A chtěl-li Hospodin, aby lid jeho na památku zázraku, který učinil, an zjednal lidu svému průchod Jordánem, a přikázal-li lidu svému, aby se posvětil nejenom dle těla, nýbrž i dle duše, aby mysl svou k Hospodinu povznese, aby se modlil a postil, připomínaje si, kterak otcové Jordán suchou nohou prošli, kterýžto průchod zjedнала archa úmluvy, čím větší svátosti a čistoty nám třeba, chceme-li při průvodu Božího Těla hodně a důstojně Pána Ježíše uvítati a provázeti, jenž průchodem svým slavným, totiž smrtí svou proud hříchů našich vysušil a spolu učinil, že srdce naše, kteréž se kloní k dluhu jako vlny jordané,

vzhůru se pne, pohrdajíc zemí, milující Boha láskou upřímnou a toužíc po milosti Boží.

Ta noc před Božím Tělem není určena ku spánku, nikoliv, nýbrž k tomu nám dána, abychom nábožně se modlili, očekávajice radostně jitru, v němž smíme na Pána Ježíše patřiti, kterýž ve slávě a velebnosti ulicemi našimi kráčetí bude. Třeba však míti stále v paměti, že i když všecko jste učinili, čeho k hodné přípravě třeba, nesmíte se tím honositi; neboť nikdy tak připraveni nebudete, jak toho ku příchodu hosta nebeského církev žádá! Vždyť i Israelitům, jdoucím řečištěm, ač posvěceni byli tak, jak Hospodin rozkázal, nebylo dovoleno jiti vedle archy úmluvy, ale museli provázeti ji ve vzdálenosti; neboť Bůh rozkázal, aby archa úmluvy předcházela, lid pak následoval za archou — a byla vzdálenost mezi lidem a archou 2000 kroků.

Z tohoto rozkazu dá se posouditi dobrota a láska Boží k lidu křesťanskému, že nám není přikázáno následovati Krista ve Svátosti oltární z jisté dálky, ale že smíme s Pánem kráčetí touž ulicí, a sice přemnozí v takové blízkosti, že prostora, která nás od Pána dělí, není ani pět kroků veliká. Jaká to veliká změna! Tam praví Pán: Tak a tak daleko musíte jiti od archy úmluvy; tuto pak Pán praví: Poďte sem, a sice velmi blízko! Tímto dovolením nám Pán Ježíš hojných milostí uděluje, ale spolu nás také poučuje, že by nebylo dobře zneužívati Pána a nevšímati si milostí jeho, když k nám, sluhům svým, tak se níží. Pán také chce, abychom důvěrným obcováním nevážili lehce milosti jeho, ale abychom tím větší lásku a úctu na jevo dávali. »Posvěcujte,« tak volá sv. Pavel, »Krista Pána v srdcích svých.« To se stane, budeš-li, křesťane, se báti a trásti pro svou nehodnosť, uvážíš-li, že smíš Pána tak vznešeného

provázeti, před nímž andělé se koří a před jehožto tváří ani hvězdy čisty nejsou.

Co hodláš, křestane, zítra před Pánem tak vznešeným a slavným činiti? Jak chceš povinnosti své učiniti zadosť, kterou prokázati máš dobrotě jeho, an té zve a volá, abys mu byl na blízku, a jak dokážeš Pánu lásku svou, kterou od tebe žádá? Jak učiníš zadosť účtě, kterou jsi Pánu Ježíši zavázán? Úcta tato ukládá ti, abys nieméně v jisté vzdálenosti Pána následoval. Svatý apoštol Petr byl velmi zstrašen, pozoruje, že s Pánem jest na jedné lodi. A strachem naplnil apoštola zázrak, který Pán učinil; neboť když dle slova Kristova rozestřel síť, zahrnul mnoho ryb na tom místě, na kterém dříve přes celou noc ani jediné ryby uloviti nemohl. Že pak se domýšlel nehodným býti, aby s Kristem v jedné lodi se nalezal, pravil, proniknut hlubokou pokorou: »Odejdi ode mne. Pane, neboť jsem člověk hříšný!»

Kéž i srdce tvé zítra podobnými city oplývá! Podivuj se a rei: Jak to možno, že Tvá sláva a vznešenost a má hříšnost a nehodnost jednou cestou kráčí? Jaká nezasloužená milost, jaká neslýchaná laskavost! Vyznávám a přiznávám se veřejně, že ne pouze dva tisíce kroků, jako kdysi lid Tvůj, nýbrž tisíc, ano i dva tisíce mil měl bych vzdálen býti od Tebe; neboť místem přebývání Tvého jest nebe, kdežto mi náleží peklo, z něhož jen milost a milosrdenství Tvé mne vyprostilo.

Pokořil-lis se a netroufáš-li si oči k nebi pozdvihnouti, jako kající celník, naplní se srdce tvé důvěrou, povznesíš mysl k nebesům a zvoláš, naplněn pevnou vírou: Věřím, Pane Ježíši, že jsi Kristus, Syn Božia živého, jak apoštol Tvůj Petr veřejně vyznal. A připoj: Díky Tobě vzdávám, Pane Ježíši Kriste, žes pro mne na kříži krev svou proléval a život svůj obětoval.

Chválím Tě a velebím, Pane Ježíši, a zvláštní dík Tobě vzdávám, žes chtěl býti pokrmem mým na zemi, pokrmem duše mé, žes ochráncem mým v nebezpečnosti a pomocníkem ve všeliké bídě a nouzi. Uděl nám, Pane, milosti své, abychom lásku Tvou nevýslovnou spláceli pravou a dětinnou uctivostí. Uděl nevěřícím světa víry, aby poznali Tebe, Stvořitele a Dobrodince svého. Zapal v srdci našem oheň pravé lásky, abychom byli s Tebou jedno srdce a jedna mysl. Dej nám pokoru, popřej pokoje, zapuď všeliký hřích, učiň, aby Ti všickni lidé věrně sloužili a by nikdo hřichem Tě neurážel. Přijmi pod ochranu svou tělo mé i duši mou, přijmi i mé domácí, které Ti doporučuji, na něž každodenně při svaté oběti pamatuji, aby od této chvíle vždy a všude Tvá svatá vůle se plnila ku slávě neskončené Tvé velebnosti!

A učinil-lis, křestane, takový slib, pak se zrakem sklopeným rei: Ó Pane, patriarcha Abraham byl o tom přesvědčen, že není hoden mluvit s andělem, vždyť vyznal před ním, že jest popel a hlína. I Mojžiš sklopil zrak a neopovážil se patřiti na hořící keř, v němž byl anděl, představující Tebe; já pak jsem nehodnější a hříšnější než Abraham a Mojžiš. Tys Tvůrce a Pán sborův andělských. Jak mohu se osmělití, abych s Tebou rozmouval, na Tebe patřil, kdežto nejsem hoden, aby mne země držela? Vzdýchám a volám k Tobě, Hospodine, abys, jenž jsi původce milosti, mne poučil, jak bych milosti Tvé užívati měl, abys srdce a oko mé tak zřídil, abych ani láskou k Tobě nezpyšněl, ani nehodností nezmalátněl.

Rozpomeň se, křestane, že vlny Rudého moře, sotva Pána spatřily, dle výroku žalmisty Páně, před Hospodinem se zachvěly. »Viděly Tě vody, ó Bože! Viděly Tě vody, a bály se.

Hlubiny se před Tebou zachvěly. Když tedy neživé proudy Rudého moře úctu, kterou Bohu byly povinny, způsobem svým vzdávaly a prokazovaly, chvějice se bázní v nejhlubších hlubinách, když pohnuly se s místa svého a hotovily cestu pevnou a suchou, aby lid Boží po ní kráčeti mohl, čímž podrobily se vůli Boží, přičin se i ty, člověče, jenž jsi nad to i katolickým křesťanem, aby i srdce tvé se pohnulo. Kéž šíp lásky a bázně pronikne srdce tvé, když spatříš Pána svého, abys odumřel tomu, čemus dosud hověl, abys byl proměněn v člověka nového, který žije dle vůle Boží. Zvláště pak doporučuji tobě, byl-lis tak nešfasten, žes od poslední zpovědi smrtelným hříchem se prohřešil a dosud hříchu toho upřímně neoželel, abys při pohledu na Pána svého v srdci byl pohnut pravou lítostí a bolestí, žes Vykupitele svého těžce urazil. Když pak ty ku svému největšímu neštětí, ku hříchu, tak tíhneš, že, ač krásu a spanilost Páně uznáváš, nicméně Pána Ježíše si nevážíš a hříchu hoviš, popros vroucně a upřímně o milost, abys nad hříchem zvítězil a po Pánu Ježíši horoucí toužebnosti vzdychal.

Byl Pán krásy nevyrovnané hned tehdy, když v Betlémě v chlévě se narodil z Panny Marie, když v náručí Matky své odpočíval, když do jeslí kladen byl. Vždyť vtělení Syna Božího bylo nejkrásnějším dílem všemohoucnosti Boží, a z té příčiny, je-li krása jaká na zemi, nemůže kráse tohoto díla nikdy se rovnati, hledíš-li k dobrotě nebo lásce Boží. Aby pak krása tato podivuhodná a neobyčejná nezůstala nepoznanou a nepovšimnutou, zřídil Pán v moudrosti své okolnosti při narození svém tím způsobem, že i pastýři, kteří na blízku byli, i tři králové, kteří byli daleko od Betléma vzdáleni, k jeslím byli přivedeni. Avšak nejenom pastýři a mudrci, nýbrž i andělé byli povoláni

k jeslím, aby dílu tak krásnému se podivili. I divili se pastýři, divili se mudrci, divili se i andělé a všickni oběti božskému dítěti přinašeli. Leč Kristus Pán byl krásný nejenom při narození a v mladém věku, nýbrž i ve věku mužské síly, tehdy, když nemocné uzdravoval a zázraky činil tak vznešené a neobyčejné, že, jak sv. Athanasius připomíná, sláva a krása Kristova zastínila a zastíňuje krásu a slávu všech lidí, kteří kdy na světě žili nebo žiti budou. Vždyť i Duch svatý vysvěďuje o Synu Božím: »Všecky věci dobře učinil: i hluchým rozkázal slyšeti a němým mluvit,« a na jiném místě: »Žádný člověk tak nemluvil, jako tento.«

Leč Pán Ježíš skvěl se v krásě a dobrotě nejenom tehdy, když mluvil a jednal, nýbrž i tehdy, když z lásky k nám bolesti, utrpení, potupu a pohanění trpěl; vždyť zajisté tou velikou láskou, kterou za nás na kříži umíral, i velikou krásu a dobrotu svou prokázal. Nedomnívej se však nikdo, že Pán Ježíš utrpením a na nebe vstoupením dokonal úkol, kterýž mu Otec nebeský pověřil, a že již nyní, kdy sedí na pravici Boží, podivných a krásných skutků nekoná. Pán Ježíš i nyní nepřestává tvořiti, a sice koná skutky tak vznešené, že jsou nám lidem k nemalému podivu. Věděl Pán Ježíš předobře v moudrosti neskonalé, že my lidé na činy jeho vznešené, které v lidském těle na zemi vykonal z lásky k nám lidem a které zasluhují, aby věrně v srdci lidském chovány a uvažovány byly, a které by nás měly nutkati ku vděčnosti, že Pán Ježíš jest k nám nad míru laskav a dobrotiv, snadno zapomínáme, a že srdce naše jest naplněno starostmi o ve-zdejší blahobyť.

Abyste tedy památka divův a lásky Páně v srdci našem nevyhynula, aby ustavičně byla živena a silena, odhodlal se Pán náš největší dobrotivý, že vykoná

skutek nový, kterýž krásou, lahodou a dobrotou předčí veškeré činy Páně. Uvolil se, že přebývatí bude mezi námi skutečně, opravdově ve Svátosti oltářní, abychom patřice na Pána okem víry, krásou a vzpomínkou předešlých skutků Páně, v lásce k Pánu Ježíši se rozmáhali. Lásku žádá Pán Ježíš od nás, ne z té příčiny, jakoby měl z ní prospěch a užitek, ale že nám třeba milovati Pána Ježíše, ač chceme-li jednou na tvář Kristovu v nebesích patřiti.

Tyto skutky Páně zajisté dostačují, aby nás vybidly nejenom k lásce Kristově, nýbrž i k věrné službě, a bychom i život rádi pro Pána Ježíše obětovali. Že pak slabost a mdloba naše Pánu Ježíši dobře je známa, a že nad to ví, jak nesnadno dáme se k lásce pohnouti, proto si umínil, že k daru jednomu přidá i druhý, že krásu jednu spojí s krásou druhou. Pán náš jest nyní ve Svátosti oltářní přítomen, a sice z té příčiny, abychom na Spasitele svého ve chrámu Páně hleděti mohli. Avšak mnozí nenavštěvují chrám Páně, jiní zase rádi by ve chrámu Páně prodlévali, leč pro malou prostoru nemohou se tam vtěsnati a nemohou taktéž na velebnou Svátost patřiti, bývá-li k veřejnému uctění vystavena. Jiným zase připadá, že doba, určená k vystavení nejsv. Svátosti, jest krátká a nedostatečná, aby dosyta na Pána patřiti mohli: pro tyto a mnohé jiné důvody a příčiny, kteréž všechny blaho naše mají na zřeteli, vyjde o Božím Těle Pán Ježíš z těsného prostoru chrámového na ulice a náměstí, aby ode všech mohl býti spatřen. Jde Pán náš, nesen knězem u výši, aby všickni mohli patřením na Ježíše býti nasyceni a by rozjímali, co Pán Ježíš již vykonal, a co nyní ještě koná z lásky k lidem, aby lásku jejich získal.

A tento skutek lásky Kristovy jest velmi vznešený, jest spolu podivuhodný

důkaz lásky Páně, hoden, aby ode všech lidí byl obdivován. Vždyt Otec nebeský, jenž nám v Betlémě Syna svého dal, poručil i andělům, aby spěchali do Beléma a Synu Božímu vtělenému v jeslích se kořili a jemu sloužili. Tak i o průvodu Božího Těla poroučí Otec nebeský: »Vyjděte, dcery sionské, a patřte na knížete pokoje, ozdobeného korunou, kterouž mu vstavila na hlavu matka jeho v den zasnoubení a radosti jeho.»

Toť všecko stalo se tehdy, když Slovo věčné ozdobilo se věncem přirozenosti lidské, kterýž opatřila Slovo věčnému nejsvětější, přečistá Matka Páně, když Syna Božího z Ducha sv. počala. Pán Ježíš přijal korunu jako kníže pokoje tehdy, když s církví se zasnoubil a utrpením a smrtí svou pokolení lidskému vykoupení opatřil.

Že pak průvod a slavnost Božího Těla pro tebe, člověče, se koná, dběj o to, abys ze slavnosti měl užitek a slyď se konati slavnost tuto chladným a netečným srdcem. Pozoruj, s jakou radostí a slávou andělé Pána při tomto slavném průvodu obklopují a jak laskavě a vřelě Pán Ježíš na tebe patřil. Miluje tě Pán Ježíš při průvodu Božího Těla s touž láskou, s kterou tě miloval při průvodu, který konal na horu Kalvarii. Uznáváš-li pravdu výroku tohoto, je-li srdce tvé láskou Kristovou pohnuto, je-li zraněno hřeby, jimiž ruce a nohy Páně byly probity, je-li zraněno kopím, jimžto bok Páně byl otevřen, pak i ty zítra upří zrak na Pána a viz, jak vřelě a laskavě na tebe patřil. Daruj srdce své Pánu Ježíši, abys dokázal lásku svou a pros spolu, aby srdcem Tvým Pán Ježíš nepohrdal, nýbrž Srdce své se srdcem tvým v jedno spojil. Upírej často při průvodu Božího Těla zrak svůj na Pána Ježíše, rozjimej lásku Páně, pros, aby milostivě hříchy tvé prominul, a pak

volej opět k Pánu: »Oči mé upřeny jsou na Pána, jenž vyprostil nohy mé z osidla.« Pak může zvolati: »Jako oči děvky upřeny jsou na ruce paní její, tak upíráme oči své k Bohu a Pánu svému, pokud nesmiluje se nad námi.« Pozoruj také lahodu písní, jimiž lid věřící Pána Ježíše v průvodu Božího Těla velebí a oslavuje.

Raduj se nad slavným průvodem celým srdcem a celou myslí, vždyť dokazuje ti neomylnou pravdu, že nejvyšší bohatý, nezměrný, překrásný Pán člověkem se stal, pro tebe se zrodil, za tebe na smrt se vydal. Můžeš i ty se považovati, žes nejvyšší bohatý, žes pánem všeho, co jest na nebi i na zemi. Rci duši své, aby pravdy tyto rozjímal, aby marně u tvorů blaha a stěsání nezebrala; neboť duše tvé oblažiti nemohou. Kéz toto jediné dobro pečlivě chováš, abys nikdy nebyl zbaven pokladu nebeského, ukrytého ve Svátosti oltářní!

Rci: Což mohu nad to žádati, leč abych v Pánu svém se radoval, a bych vlastní vinou předraženého pokladu ne-

ztratil. Neboť musí býti velmi lakomým, komu Pán Ježíš nepostačí.

Kéz bez přestání sytíš se patřením na Pána Ježíše; neboť Pán Ježíš chce býti celý tvůj! Važ si toho okamžiku šťastného a pohližej na Pána s takovou horlivostí, abys mohl říci jako patriarcha Jakob, jenž s andělem zápasil: »Viděl jsem Hospodina tvářív tvář, a zachována jest duše má.«

Patřením na Pána Ježíše rozhojní se v srdci tvém i naděje života věčného. Vždyť jest Pán Ježíš velmi štědrý, jest velmi uznalý, an hojně odměňuje i nejmenší službu, kterou jsme Pánu Ježíši prokázali. Vždyť milosti, kterých ti udělí, budeš-li zbožně Pána provázeti, jsou tak veliké, že tě odvrátí od cesty hříšné a propůjčí potřebné milosti, abys na cestě ctnosti neunavně kráčel. Pán udělí ti i milosti, abys svátostí touto i v hodinu smrti opatřen byl. Pán nad to dá i milost tu, abys za průvod, kterým uctil Pána o slavnosti Božího Těla, byl mezi těmi, kteří provází Beránka Božího v říši nebeské, kde věrné své Pán sytí radostí nehynoucí.

Katakomby římské

jasný důkaz pravosti svatě naší církve.

Píše Boh. Hendl. (Č. d.)

Mše svatá.

byčej po všecky časy a u všech národů rozšířený, Bohu totiž oběti přinášeti, jest tak starý jako člověčenstvo samo.

V Písmě svatém vypravuje se o synech Adamových, Kainu a Abelovi, kterak Bohu obět obětovali, za to že požehnal jejich práci a přičinění. Tito synové na-

učili se zajisté této bohoslužbě od rodičů svých.

Obět vyplývá z poznání, že Bůh jest našim nejvyšším Pánem, že ve všem na něm závisíme, že on jediný nám vše potřebné dáti může a také dává; proto také má obět za účel, Boha jakožto nejvyššího Pána ctíti, jemu za dobré děkovati a za potřebné milosti prositi. Mimo to tížilo svědomí člověčenstva vě-

domí spáchaného hříchu a hněvu Božího, vědomí, že člověk smřt si od Boha zasloužil, a to věcnou, proto hledělo člověčenstvo na místě sebe Bohu jaksi v náhradu dáti oběti na usmíření; z tohoto přesvědčení povstaly oběti krvavé. Proto byly vždy oběti středem veškeré bohoslužby, byly nejlepším výrazem úcty k nejvyšší bytosti, a čím vzácnější oběť, tím zajisté dokonalejší bohoslužba. Co však mohlo člověčenstvo v dobách před Kristem Pánem Bohu obětovati? Jenom věci stvořené, ovšem dle zdání lidstva nejlepší a čistě: tak obětovali v oběť krvavou zvířata za čistá pokládaná, v oběť nekrvavou polní plody. U pohanův ovšem zvrhl se pojem oběti právě tak, jako pojem božství ve zlé a opačné, a proto upadli v neřesť obětí lidských; avšak i v těch viděti stopu vědomí i snahy, božstvo s lidstvem smířiti.

Oběti starozákonní nemohly býti obětní dokonalejší a Bohu milými, neboť jaké zalíbení měl by miti Bůh na krvi zvířat? Velebnost Boží s jedné strany a uražená spravedlnost Boží s druhé strany vyžadovaly oběti daleko vzácnější, oběti Boha důstojné, oběti ceny neskonalé, aby tak neskonale veliká urážka Boha, hříchem spáchaná, smířena býti mohla. A takovou oběť mohl přinést zase jen Bůh, Bůh v těle lidském, a také ji přinesl Syn Boha živého, Spasitel náš, Ježíš Kristus.

On obětoval sebe v oběť krvavou za všechny lidi na kříži Bohu Otci nebeskému, a oběť tuto, Bohu nejmilejší a ceny neskonalé, zavedl i v cirkvi své na všechny časy způsobem nekrvavým ve mši svaté. Jako v zákoně starém Bůh dvoji oběť nařídil, krvavou i nekrvavou, a tyto oboji byly obrazem obětí novozákonních. tak Kristus přinesl oběť dvoji, nekrvavou při poslední večeři, již po všechny časy opakovati nařídil, a krvavou, jednou jen, na dřevě kříže.

»To číňte na mou památku,« pravil Pán k apoštolům, a slovy těmi udělil jim moc i dal příkaz, aby jak on chléb v jeho tělo a vino v jeho krev proměňovali a za oběť Bohu přinášeli. A to se děje při sv. pozdvihování.

Jelikož však každá oběť před Bohem se zničití musí, ustanovil Kristus Pán způsob tento sám, a sice sv. přijímáním. vezměte a jezte . . . vezměte a pijte . . . Oba tedy nejpodstatnější díly oběti naší novozákonní, pozdvihování (proměna) a přijímání jsou samým Kristem Pánem ustanoveny.

Poněvadž však oběť tato jest obětí nejsvětější, Bohu nejmilejší, výrazem bohoslužby nejjasnější, proto již svatí apoštolé a po nich jejich nástupci hleděli oběť tuto slavně a s okázalostí slaviti. Tak povstal pak onen bohoslužebný úkon obětní, jež zveze mši svatou.

Jest tedy mše sv. obětí novozákonní, oběti samým Ježíšem ustanovenou, obětí nekrvavou, při níž Pán Ježíš zkrze ruce kněze obětuje sebe sama, tělo a krev, Otci nebeskému, právě tak, jako byl učinil na dřevě kříže. Proto není úkotu světějšího, vznešenějšího, Bohu milejšího, nad mši svatou. proto jest ona středem, vrcholem celé naší křesťanské-katolické bohoslužby. Že křesťané od dob prvotných mši sv. za oběť těla a krve Páně považovali, vysvitá z výroků jejich. Svatý Ignác Antiochenský mluvě o bludařích, praví: »Oni (toliž bludaři) zdržují se svatě eucharistie (nejsv. Svatosti) a oběti, neboť nechtějí vyznávati, že eucharistie je tělo a krev Spasitele Ježíše Krista.«

Sv. Justin, mučieník, praví ve svém obhajovacím spise k císaři Antonínovi mezi jiným takto: »Při všech obětech, které přinášíme, oslavujeme Stvořitele všech věcí skrze Syna jeho Ježíše Kristu a Ducha svatého.«

Svatý biskup a mučieník Polykarp, učieník sv. Ignácia, jenž ještě se svatými

apoštoly obcoval, píše o oběti mešní takto: »Ježíš chtěl, aby jeho učenci prvotiny jeho stvoření (chléb pšeničný a víno hroznové) za obět přinášeli, nikoli proto, že by potřeboval darů těchto, nýbrž aby nepřišli s prázdnýma rukama jako nevděčníci. On vzal chléb, věc stvořenou, vzdával díky a pravil: 'Totof jest tělo mé,' právě tak vzal kalich s vínem, rovněž věc stvořenou. řka: 'Totof jest krev má'; a tak naučil nás nové oběti Nového Zákona, kterou církev od apoštolů přejala; tuto čistou obět přináší toliko církev Stvořiteli.«

Neklamné svědectví o víře starých křesťanů v obět mešní podávají nám také prastaré knihy mešní s modlitbami, kterých při této nejsv. oběti se užívalo. Nejstarší takováto liturgie jest svatého apoštola Jakuba. Ono, biskup jerusalémský, napsal způsob, jak se má obět těla a krve Páně přináseti, a zavedl jej v církvi své jerusalémské. Dle tohoto obřadu volá jáhen: »Chvalme a klaňme se živému Beránku Božimu, který na oltáři obětován jest.«

V liturgii sv. Ambrože modlí se kněz na Zelený čtvrtek při oběti mešní takto: »Jak bychom mohli nad Tvým milosrdenstvím zoufati, když jsi nás hodny učinil Tobě takovouto obět přináseti, totiž tělo a krev Kristovu« atd.

Missál římský, jehož katol. církev až dosud při mši svaté užívá, pochází od sv. Petra, apoštola. Svatý papež Řehoř Veliký srovnal rozličné ony od počátku užívané modlitby při mši svaté, z nichž zřejmě na jevo vychází, že církev katolická od počátku až po dobu naší nikdy beze mše svaté nebyla.

Ale sestupme již i do katakomb a vizme, zdali i tu naléztí lze důkazy o mši svaté jako oběti těla a krve Páně.

Jak jsme již pravili, nesloužily katakomby toliko za pohřebiště křesťanů, nýbrž i za místa bohoslužebná, a to

obzvláště v dobách krutého pronásledování, kdy křesťané v Římě životem jisti nebyli. Tu uchýlovali se do podzemních oněch kobek ku svým zemřelým bratrům a sestrám a zde jsouce jisti a bezpečni, slavili své bohoslužby. Proto nalézáme v katakombách kaple s hroby, jichž zevnější tvar obzvláště do očí bije. Jsou totiž v podobě rakví v tufu vytesány a svrchu jednou nebo více mramorovými deskami přikryty. Výklenek ve zdi, v němž se takovéto kamenné rakve nalézají, býval obyčejně v polooblouk zklenutý a nazýval se proto *arcosolium*. Rakve tyto bývaly tak nízké, že deska jejich byla ve výšce stolu a také za stůl sloužila, na němž ve výroční den smrti muččenikovy, jenž v sarkofágu tom odpočíval, mše svatá se sloužila.

Proč asi staří křesťané nad hroby muččeniků nejsv. obět slavivali, poznáváme ze zjevení sv. Jana (6, 9), kde sv. Jan vidění své následovně popisuje: »A když otevřel pečeť pátou: viděl jsem pod oltářem duše zabítych pro slovo Boží a pro svědectví, které měli. A volal hlasem velikým, řkouce: Až dokud, Pane svatý a pravý, nesoudíš a nemstíš krve naší nad těmi, kteříž přebývají na zemi? I dáno jest jednomukáždému roucho bílé a řečeno jest jim, aby odpočívali ještě za malý čas, až by se naplnil počet spoluslužebníků jejich a bratří jejich, kteří usmrceni býti mají jak oni.« Místo toto tkvělo starým křesťanům na mysl, proto vykážali sv. muččeníkům pohřební místo pod oltářem, aby tu odpočívali až ke dni obecného soudu.

Ve větších kaplích katakombních stával obyčejně hlavní oltář, pod nímž byly ostatky některého sv. muččenika; vedle něho stolice biskupská a kamenná lavice pro kněžstvo. Ve stěně na straně epištolní byl stolek, na nějž věřící své dary obětní kladli (kredenz). Někdy stával oltář také volně, od stěny poněkud

vzdálený; stůl oltární spočíval na sloupech, za ním bylo vyvýšené sedadlo pro biskupa a nižší lavice pro ostatní kněžstvo; celý tento prostor byl pak mříží oddělen od prostoru pro věřící určeného.

Také nalézáme v katakombách oltáře přenosné (portatilia), které v rozích kruhy z bronzu měly a postaviti se daly, kdekoliv u hrobu nějakého mučenika se nejsv. obět konati měla. Až posud užívá církev svatá oltářů buď pevných nebo přenosných, v každém však uschovány jsou ostatky svatých. Ejhle, jaká to shoda s církví prvotní!

Kde jest oltář, tam je také obět. A křesťané od dob apoštolských přinášeli obět Bohu ovšem ne veřejně, jako se nyní děje, nýbrž, dle svědeckv skutkv apoštolskv, »po domích lámali chléb a přijímali jej z ruky biskupa nebo knězi,« t. j. slavili mši svatou, obět to, v níž se chléb proměňuje v tělo a víno v krev Páně. Když se počet věřících rozmnožoval a křesťané pokoje požívali, stavěli sobě zvláštní budovy pro bohoslužbu, jež zvali »k y r i a k a« (řecké slovo, jako naše: dům Páně). Tak povstal brzy chrám nad hrobem sv. Petra i sv. Pavla, kteréžto chrámy za císaře Heliogabala zničeny jsou. Kostel Sancta Maria v Zátiberi (Trastevere) stojí na témž místě, kde již v 3. století kostel stával. Svatý Optat Milevitánský vypočítává 40 kostelů, které křesťané před pronásledováním císaře Diokletiana v Římě měli, které však vesměs od tohoto zuřivce se zemí srovnány jsou.

Po dlouhá léta byly katakomby útlkem a místem bohoslužebným pro křesťany. Kaple k bohoslužbě určené si jak možno zdobili, stěnu nad oltářem obrazy okrášlovali, prostor mnohými lampami osvětlovali, drahocenné nádoby posvátné, kalichy a misky, pořizovali, a to vše k větší oslavě mše svaté, v níž obětovali tělo a krev Páně. Nedávno

objeven jest v katakombě sv. Priscilly v Římě obraz, pocházející z 2. století, jenž nám zřejmě ukazuje obět mešní, totiž lámání chleba a podávání věřícím. Malba tato dokazuje nade vši pochybnost, že křesťané mši svatou slavili a jest neocenitelným svědectvím, že mše svatá jest původu apoštolského. Ó jak se radovati máme, že ve mši svaté pravou, Kristem ustanovenou, svatými apostoły rozšiřovanou, již od prvních křesťanů slavenou obět nejsvětější máme. S jakou radostí a touhou máme spěchati do chrámu, abychom této nejsv. oběti přítomni byli, zejména ve dny, které si Bůh ke službě své vyvolil, v neděli a ve svátek! S jakou zanicenou zbožností máme se v duchu kořiti Spasiteli našemu, když kněz svatou hostii a svatý kalich pozdvihuje! Kristus Pán jest mezi námi, vidí nás, slyší nás, slyší naše vzdechy, naše volání, naše prosby, on jest to, jenž se zase za nás Otcí nebeskému obětuje! Ó jakou cenu má jen jedinká mše svatá!? Cenu převyšující všechny poklady světa, neboť s cenou těla a krve Páně nesmí se nic na světě porovnávatí. A ovoce této nekonečně drahocenné oběti jsme účastni každého okamžiku; neboť dávno by již musil Bůh dle spravedlnosti a svatosti své svět trestati pro hrozné hříchy, kdyby nebylo oběti mešní. Spasitel ukáží hněv Boží, on staví se mezi trestající ruku Páně a nás, ubohé hříšníky; on sama sebe podává na výkup za nás!

Ó kéž by svět a lidstvo poznalo, co v oběti mešní má! Kéž by užilo času, dokud Spasitel prostředníkem naším a obětí za nás býti chce, k pokání a nápravě života! Kéž by všichni spojili se v jednu církev a klečíce před oltářem, jednu obět, a to nejsvětější Bohu Otcí přinášeli! Ó děkujme Bohu, že jsme katolíci, že náležíme k církvi, která po všechny časy zachovala obět Páně, a

prosme při ní netoliko za sebe, nýbrž i za ty ubohé pobloudilé bratry, kteří zavrhnuvše mši svatou, zavrhli oběť a nemají, co by Bohu v oběť přinášeli. Kéž by Bůh osvětlil rozum jejich, aby poznali pravdu v církvi katolické uloženou, kéž by rozntil srdce jejich k lásce, aby prahli po oběti Kristově, pak by nejsvětější oběť spojila zase všechny významově Kristovy v jeden celek, v jednu rodinu, a ta láska, již stkvěli se staří křesťané, objímala by i nás všechny, abychom tak hodnými byli učiněni všech darův a milostí, z nejsvětější oběti plynoucích!

Církev naše nemá toliko oběť pravou, kterou prvotní církev přinášela, nýbrž zachovala ponejvíce dle vzoru starých křesťanů vše, co s nejsv. obětí úzce souvisí. O oltáři, na němž se mešní oběť přináší, již jsme se zmínili.

Podobně se to má s našimi chrámy, jejich tvarem a rozdělením. Když křesťané za císaře Konstantina svobody nabývali a chrámy sobě veřejně stavěti mohli, podrželi za vzor kaple z katakomb, ovšem v rozměru větším.

Menší ony kaple zvětšily se ve veliký, podlouhlý obdélník s dvěma řadami sloupů. V poměru k délce a šířce zvýšen byl strop a na místě stropu, v tufu vytesaném, nastoupilo velebné klenutí. Polooblouk arcosolia nad obětním oltářem stal se vítězným obloukem, vedoucím do kněžiště. Trůn biskupův a kněžstva odloučeny jsou od místa věřících a slují kněžištěm. Malý oltář v katakombách proměnil se v nádherný oltář z mramoru, někdy i ze zlata a stříbra, pod nímž ostatky svatých odpočívají. A jako v katakombách pohlaví mužské od ženského odděleno bylo, tak i ve chrámech katolických mužů pravou, ženy levou stranu zaujímají.

I naše věčné světlo jest zvykem prastarým. V katakombách hořelo mnoho

lamp u oltáře visících ku počtě nejsvětější Svátosti oltářní. Svatý Epifanius vypravuje: »Když jsem na své cestě do Bethel k jedné vile přišel, která »Anablatha« slula, viděl jsem v ní hořící lampu. I ptal jsem se, jaké by to místo bylo. I odvětili mně, že je to kostel, i vešel jsem tam a modlil jsem se.« (403.)

Věčné světlo před nejsvětější Svátostí oltářní má hluboký význam. Ono jest:

1. Ustavičnou zvěstí o přítomnosti Boží ve chrámě, neboť, jak dí Písmo svaté, jest »Bůh světlo a oheň šířící a bydlí ve světle nepřístupném.«

Nepojímá tě, duše křesťanská, posvátná hrůza, kdykoli do chrámu vstupuješ a věčné světlo zříš? Nezdá se ti, jako bys slyšel slova Jakubova: »V pravdě, jak hrozné jest místo toto; není zde než dům Boží a brána nebeská.« Neпадneš na kolena a nebudeš se s anděly v prachu kořiti Velebnosti Boží? Je-li však temnota v srdci tvém, temnota hříchu, kterak opovázíš se přistoupiti ku světlu? Ó pros Boha, Pána světla, aby osvětlil tebe a ty abys poznal stav svůj hříšný a kajicnou lítostí dosáhl pokoje a klidu v srdci svém.

2. Věčné světlo jest také obrazem ustavičné přítomnosti Ježíše Krista v nejsvětější Svátosti. Světlo toto volá k nám: »Ejhle, zde na oltáři trůní Syn Boží, jenž přišel, aby učením svým osvětlil celý svět.« Ejhle, jak naplňují se slova jeho: »Aj, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání světa.« Věčné světlo poukazuje nám na svatostánek, kde je čest a sláva církve, její největší útěcha a největší radost, kde je střed katolické víry a duch celé bohoslužby; věčné světlo ukazuje na nevyčerpatelný poklad milostí, jenž dosti bohatým jest pro nás všechny, kteří po něm bažíme. A toto světlo, dnem i nocí svítící, napomíná tebe, abys neustále hledal poklad ten — Ježíše Krista!

3. Královskou poctu, již Ježíši Kristu v nejsvětější Svátosti vzdáváme. Za starých dob nosily se pochodně a světla před králi na důkaz úcty. Až dosud bývají města i dědiny, kamž král zavítá, jemu na počest osvětleny. Proto hoří i před svatostánkem neustále světlo na důkaz královské pocty; a jen se světlem zbožnosti v srdci máme přistupovati k Bohu a Spasiteli našemu, v nejsvětější Svátosti přítomnému.

4. Věčné světlo připomíná nám převelikou lásku a pastýřskou péči našeho Spasitele, jemuž nebylo na tom dosti, že člověkem se stal, na kříži zemřel, jenž se z lásky k nám zahalil způsobou chleba a tak velice se ponižil, aby sebe sama nám neustále v dar podávati mohl. Kdykoli na svatostánek pohlédnes a pomníš, že tam Spasitel tvůj jako vězeň chovati se dáva, a že jen láska k tobě tam jej zdržuje, zdaž nemusí srdce tvé vzplanouti láskou k tak veliké lásce? Hle, Kristus jest stále mezi námi, jeho oko bdí nad námi, on jest neustále pastýřem svých oveček. Jdeme-li ku práci, myslí Ježíš na nás, pomáhá nám, sílí nás, žehná nám, odpočíváme-li, bdí pastýřská jeho péče nad námi, trpíme-li, těší nás svým utrpením a vlévá balsám naděje v raněné srdce naše. I když nikdo jej nenavštěvuje, když vše po radostech tohoto světa se žene, když kostel, dům jeho, prázdný jest, i tu hoří světlo věčné, i tu bdí Pán náš! Kdo pochopí, kdo odplatí lásku tak neskonanou?!

Ejhle, co vše nám věčné světlo před svatostánkem vypravuje! Ó kéž by jako toto světlo plála i srdce naše úctou a láskou k svatostátnému Ježíši! Ó jak bychom pak rádi spěchali tam k svatostánku v dobách strastných, abychom Pánu, dárci všeho dobra, díky vzdávali; v dobách zlých, abychom toho, jenž jediný vše dáti může, za ochranu a pomoc prosili;

tam zaseto by bylo v srdce naše sémě ctnosti, které by vypučelo v květ a přinášelo užitek pro život náš na zemi i život na věčnosti.

Posílnění s blahým mírem v srdci, s důvěrou v lásku a pomoc Páně, vraceli bychom se od trůnu Ježíšova pod střechy své a pilni jsouce v povolání svém, bláženě a spokojeně bychom žili v rodinách, neboť jeden by byl Pán náš, jehož láska by nás všechny objímala a slučovala. Ježíš Kristus ve Svátosti oltářní jest a zůstane naším světlem, naší útěchou, naší radostí, celým naším štěstím.

Ku mši svaté potřebny jsou posvátné nádoby, obzvláště kalich a patena (miska).

Kristus Pán proměnil víno v kalichu (poháru) v nejsvětější krev svou, a dával z kalicha toho pít svým apoštolům. Jakých nádob užívali svatí apoštolé při mši svaté, nedá se s určitostí říci; majíce však chudobu první církve na zřeteli, můžeme míti za to, že kalichy bývaly buď ze dřeva aneb jen z laciného kovu.

V katakombách užívali křesťané také kalichů ze skla, jak papež Zefirin (r. 202.) naporučil. Zde nalezeno mnoho takých kalichů buď celých anebo roztlučených. Většina z nich má buď na stěnách anebo na dně nápisy, poukazující na svatou oběť. Tak čteme na jednom v řeckém jazyku následovně: »Pij, abys živ byl, z těchto darů!« řečti otcové však nazývali »dary« nebo »darem« nejsvětější Svátost těla a krve Páně, proto vyjadřuje nápis tento viru v životodárnou moc nejsvětější krve Kristovy, což dokazuje, že kalicha toho užíváno bývalo k svatému přijímání.

Skleněné kalichy v katakombách nalezené jsou pěkně zlatem smaltovány a obrazy ze svatých dějin na stranách i na dně okrášleny. Na některých je vyobrazen Spasitel, an proměňuje vodu

ve víno anebo rozmnožuje chleby a rybičky, což vše dle zvyku starých křesťanů na svatou oběť poukazuje.

Že i tehdy církev skvostné nádoby měla, vysvítá ze života sv. Vavřince, jež posvátné nádoby ze zlata a stříbra chudým rozdal. Když pak církev pokoje nabyla a hojné dary věřících plynuly, tu i důstojné nádoby se pořizovaly, kalich a patena ze zlata a stříbra na důkaz převeliké úcty a vážnosti k tělu a krvi Páně. Až dosud platí rozkaz církve, že patena a svrchní část kalichu alespoň ze stříbra a pozlacená býti musí.

Ku slavení mše svaté patří i posvátné roucho biskupův a kněží. Roucha, jichž až posud církev katolická užívá, byla po většině již u starých křesťanů v užívání.

Apoštolé a první jejich nástupci slavili svatou oběť mše svaté v rouše svém, které se stříhem nelišilo od roucha ostatních lidí, neboť nechťeli na sebe obracet pozornost pohanův a židů. Přece však užívali již i roucha zvláštního, dlouhé totiž bílé řízy, kterou přepásali; je to naše alba, kterou již svatý apoštol Jakub tak nosíval při mši svaté. Když pak oděv lidí světských se měnil, setrvala církev při způsobu starém, jakož vidíme z obrazu v katakombách svatého Kallista nalezeném. Představuje nám shromáždění křesťanů v kapli, u oltáře stojí biskup obklopený kněžími a jáhny, an k lidu se obracuje, jej pozdravuje slovy: »Pán s vámi!« Oděv jest v dlouhé roucho bílé (alba), přes které mu splývá široký pás (štolá); za svrchní oděv služí

mu roucho řásné kolkolem uzavřené, mající jen otvor pro hlavu a krk. Aby ruce volné byly. bývalo roucho to po stranách staženo. Za okrasu sloužil kříž, a sice tak zvaný palliový, konce totiž splývaly vpředu a vzadu dolů, prostředek pak vinul se kolem krku. Roucha toho (kasule, mešní roucho), ač v podobě přistřižené, užívá se až dosud při mši svaté.

Na hlavě má biskup mitru, pokrývka to hlavy na způsob korunky, v předu a v zadu vyvýšená. Již svatý apoštol Jan nosíval při nejsvětější oběti kolem čela zlatý vínek a svatý apoštol Jakub podle vzoru velekněze židovského nosíval na čele zlatou desku. I roucho obřadní, jehož církev katolická až dosud při mši svaté užívá, jest tedy původu prastarého, jak katakomby dokazují; jest dědictvím po prvních křesťanech, proto každému pravému katoliku milým a úctyhodným. Sluší se zajisté, aby kněz vykonávající obřad tak posvátný a vznešený, i oděvem svým se lišil od ostatních a by oděv tento nepodléhal rychlé změně, jako oděv obyčejný, nýbrž úctyhodnou starobylostí a vážností povznášel a k veliké důstojnosti a svatosti oběti mešní poukazoval. I v tomto ohledu dávají katakomby církvi katolické za pravdu.

Učení naše a vira naše o nejsvětější Svátosti oltářní a oběti mše svaté jest tatáž jako byla u křesťanů prvních, jak nám svědčí katakomby, proto jest učení katolické pravé, neboť jest apoštolské. Učení toto zachovala církev přes všecky bludy, nájezdy, přes vše pronásledování nezměněné, jediné čisté.

PÍSNĚ LÁSKY.

Napsal J. St. Pavlík.

23.

Na slavnost Neposkvrněného Početi.

«Aperi mihi, soror mea, amica mea,
columba mea, immaculata mea!»
(Offic. in festo Imm. Conc.)

Ty's hada přemohla, ó svatá Panno,
svým početím; Ty milko Trojice
jsi vzešla dnes jak jasná dennice,
všem zvěstujíc dne velikého ráno.

Dnes liliemi bylo povystláno
to lůžko pod Tvým srdcem, svěťice,
v němž spočíval Ten, po němž nejvíce
již od Adama bylo vzdycháváno.

Pojď, holubičko — děl Duch svatý k Tobě —
pojď, přespanilá, pojď sem s Libanonu,
my stánek lásky zbudujeme sobě.

Tu andělé nám budou píseň hrát
a vonět budou lilje na záhonu,
nám srdce jedním ohněm budou plátí.

24.

Na Hod Boží vánoční.

«Feno jacere pertulit — praesepe
non abhorruit — et lacte modico pastus
est — per quem nec ales esurit.»
(Hymnus in festo Nativ. Domini.)

Noc veliká, noc přepamátná, svatá!
Stáj nuzný výjev dojmavý kryje,
v němž Panna Jezulátko v plenky vije,
ač chudá, přec v tom dítku přebohatá.

Kol zvoní pastorální melodie,
sbor pastýřů tam ku Betlému chvátá,
jich srdce láskou k Ježíšku jsou vznatá —
on — všeho živitel — sám z prsu pije.

Ó dive lásky! Ten, jenž v dlani třímá
svět mnohohvězdný, v jeslech sladce dřímá,
co Maria mu kolébavku pje.

Ten, v jehož srdci lásky oheň hoří,
hle, na slámě se zimou celý chvěje...
Má duše tomu zázraku se koří.

Svatý Petr Klaver, otrok černých otroků.

Podává Fr. Janovský. (O.)

VI.

Nemoc a smrt. Zázraky posmrtné. Blahořečení a svatořečení.

ozemská pouť horlivého sluhy
Páně chýlila se ku konci.
Do země zavítal hrozný host
— mor. Aby usmítil ve-
lebnost Boží a strašnou metlu
morovou odvrátil, zdvojnásobil otec Klaver
své modlitby, posty, skutky kajicné.
Nad to přičiňoval se ze všech zbylých
ještě sil, aby důstojně bylo oslaveno
jubileum roku 1650.; kde kterou rodinu
otrockou navštívil, aby každého připravil
na přijetí vzácných milostí. Přepjal sílu
svou tak, že mdlobou klesl; i poručil mu
Pater rektor, aby se vrátil do koleje
kartagenské. Tam už bylo zatím několik
členů Tovaryšstva Ježíšova morem za-
chváčeno; onemocněl i náš světec. Ni-

kerak si nenařikal na bolesti, jen litoval,
že nemůže jiným nemocným posloužit;
přibývaloť jich den ze dne. Zaopatřen
svatými svátostmi. Přijav božského Spa-
sitele, plakal a řekl: «Mé hřichy, mé
hřichy přivedly mor na město. Bůh už
nechce mých služeb, že jsem byl nej-
nehodnějším ze sluhů jeho.» Přítomní
slzeli a čekali jeho poslední hodinky.
Stalo se však jinak; Pan Bůh ponechal
ještě Kartageně tohoto anděla strážného.
Světec se zotavil; dřívějších sil ovšem už
nenabyl; památkou po smrtelné nemoci
zůstalo mu ustavičné třesení celého
těla, tak že ani mše svaté nemohl slou-
žit. I dával se od svého milého čer-
nocha do chrámu voditi, kdež s nej-
větší uctivostí nejdražší oběti obcoval
a. Tělo Páně přijímal; denně se zpovídal
s takovou skroušeností, jakoby klečel

před soudnou stolicí Boží, sám pak opět jiné zpovídal, do nemocnic a k otrokům donášeti se dával, zejména když noví na lodích do Kartageny byli dopraveni. — Tklivé bylo jeho loučení s ubohými malomocnými v nemocnici sv. Lazara.

Paní Isabelli Urbinové světil. že onen první mor kartagenský posloužil mnoha duším ku spáse a že příští rok vypukne znova, aby, kdož prvním morem nebyli na věčnost dostatečně připraveni, připravili se druhým. Paní užasla; ale světec prorokoval: »V říjnu uvidíte.« Stalo se.

Nemalou útěchou v nemoci byl otcí Klaverovi životopis ctihodného bratra Alfonsa Rodrigueza; přinesl mu ho spolu-bratr. vece: »Ejhle, milý otče, co Vám nesu! život svatého Rodrigueza; nedávno byl vydán. Chtěl vám bezpochyby s nebe té radosti dopřáti, nežli sám opustíte zemi.« Klaver radoval se jako dítě, knihu líbal, obraz Rodrigueza s slzami smáčel.

* * *

Prostřed roku 1654. pravil náš sluha Páně několika osobám, že už brzy dokoná, zejména však zjevil to svému milému bývalému průvodci, bratru Mikuláši Gonzalezovi. Mariánský svátek označil svým dnem úmrtním. Když zvěděl, že se připravil do Kartageny P. Diego Farigna, a že bude jeho nástupcem v apoštolském úřadě u černochů, zvolal nadšeně: »Ach, černochy křtíti, černochy křtíti! Jaká to vzácná novina!« Hned se vzbouřil s lože a pracně ubíral se za P. Farignou. Padl k nohám jeho, líbal je a blahopřál mu k novému působení.

V neděli 6. září veden dvěma černochy vybral se do kostela na mši svatou a přijal s převelikou zbožností Tělo Páně. Vraceje se, zvolal u sakristie na bratra sakristána: »Nyní opustím svět; jaké rozkazy mi dáte na věčnost?« »Doporučte toto město a dům tento lásce Boží,« pravil sakristán. Večer zachvácen jest prudkou zimnicí; ráno nemluvil, byl bez sebe; na tváři zračil se svatý klid; srdce ještě tlouklo. Uděleno mu poslední pomazání.

Městem nesla se smutná zvěst: »Světce umírá, světec umírá!« Kde kdo chvátil do koleje, aby ještě jednou spatřil svého miláčka; líbali mu ruce, kladli naň

růžence a jiné posvátné předměty, aby si je takto posvětili; dojemná byla podívaná zvláště na zarmoucené otroky; vroucí modlitby vysílány k nebesům.

Po půlnoci s pondělka na úterek, tedy o svátku Narození Panny Marie, vypustil sluha Páně svou svatou duši, v 73. roce věku svého. 53. svého řeholního života; začal tedy podle proroctví svého nebeský život v týž den, ve který Rodička Boží kdysi začala svůj život pozemský. Tvář se leskla nebeskou září, tělo dýchalo libeznou vůní; přítomní je všecko zlíbali a po té rouchem kněžským přidělili. Donna Isabella Urbinová darovala svému předraženému zpovědníkovi rakev. Kde jaká památka po něm zbyla, rozebráno jako drahocenný poklad.

Všemohoucí Bůh zjevil ihned jedné duši nebeskou slávu zvěčnělého otce Klavera. Bohabojná paní Lukrecie v Angole, bývalá otrokyně a žákyně našeho světce, viděla téže noci, kdy on dokonal, ve bleskotné záři velebné procesí, na jehož konci krácel Pán Ježíš a jemu po boku otec Klaver v rouchu přeslavném; procesí ubíralo se do nebe. Ráno ihned se vyptávala, co že ve vzdálené Kartageně nového, zdaž snad sluha Páně nezemřel; pravili jí, že od soboty žádných zpráv neslyšeno; avšak týž ještě den oznámeno úmrtí.

Pohřeb byl slavný, že Kartagena nikdy slavnějšího neviděla; přečteme si o něm zprávu z okružního listu, jež vydal Pater rektor koleje kartagenské všem představeným v celé provincii:

»Jakmile převor Otcův Augustiniánů zvěděl, že náš otec Klaver zemřel, dal zvoniti všemi zvony na svém kostele. V osm hodin zavítal se všemi svými řeholníky do jizby zesnulého, a pomodliv se tam, sešel do našeho kostela a sloužil slavně Requiem. Zatím i celé město bylo jako bolestným zármutkem; z úst všech zaznívala chvála nebožtíka. Černoši z města a okolí přichvátili, líbali ruce i nohy svého drahého otce, kladli naň své růžence. Paní Isabella Urbinová darovala rakev z cedrového dřeva, kteráž byla i drahocennou látkou vyložena a zlatým kováňm pobita. Don Pedro, vévoda z Estrady, věnoval překrásnou lampu. Ještě více učinil Don Pedro Zapala, mistodržitel kartagenský; svolal předsta-

venstvo města a učinil jim návrh, aby veliký sluha Páně byl pochován na útraty obecní. Návrh nadšeně přijal. Ihned vypraveni dva komisaři k Pateru rektorovi koleje, požádat ho, aby s pohřbem posečkal až na druhý den, zatím aby byla mrtvola v kostele vystavena, o pohřbu pak aby jeden kněz konal řeč pohřební! Žádosti té vyhověno.

Kněží přenesli drahého zesnulého do kostela. Byla to těžká cesta; musil se takřka násilím prodrati nescetným davem zbožného lidu, který chtěl ještě jednou spatřiti svého miláčka; Don Pedro z Estrady vložil mu do levice krásnou palmu. Přišel komandér řádu Trinitářského se svou duchovní rodinou, přišel admirál loďstva, markýz Montelogle, s urozenou šlechtou španělskou, přišel generální vikář, Don Matěj Suarez, s celou kapitulou; všichni poklekli u rakve, líbali ruce Klaverovy a zbožně se modlili.

Celý den byl kostel plný, a což teprve večer a v noci, kdy přicházeli nepřehlédlné zástupy otroků! Druhý den dalo se taktéž. O osmi hodinách dostavili se milosrdní bratři a jeden z nich sloužil slavnou zádušní mši svatou. O 9 hodině přišli Otcové Augustiniáni s městským zastupitelstvem, s místodržitelem, s úřady a s důstojnictvem. Znova utčili otce Klavera, načež Augustiniáni druhé slavné Requiem sloužili. Po té vystoupil na kazatelnu řeholník Trinitář a konal pohřební řeč na základě slov Ježíšových: »Kdo ve mne věří, byt i zemřel, živ bude.«

Po kázání měl zesnulý býti zanesen ke hrobu. Nejpřednější a nejváženější osoby přely se o čest službu onu otci Klaverovy prokázati; konečně dostalo se jí místodržitelovi, prvním radním, předním námořním důstojníkům a církevním hodnostářům. Jest pochován v kapli Krista Pána, na straně epistolní, ve výklenku ve zdi chrámové upraveném.

V pondělí dne 14. září přišlo do našeho chrámu měšťanstvo, a sloužena opět slavná zádušní mše sv.; po ní konal druhou řeč pohřební kněz Augustinián. V úterý dal sloužiti Requiem místodržitel; sloužil je generální vikář, načež Augustinián Josef Pacheco měl výtečnou chvalořeč o zesnulém; zmínil se o pronásledování, jež se na nás chystá a doložil, že Bůh raději povolal ze světa svého věrného

sluhu, aby nemusil patřiti očima svýma trestu, juký zastihne nevděčníky.

I otroci utčili památku svého apoštola slavnými místodržiteli a šlechtu kartagenskou; mistrně ličil kazatel veliké ctnosti a neumornou činnost našeho sluhu Páně. Město mu zbudovalo krásný náhrobek.

Tof výňatek ze zprávy Patera rektora.

Svatý Petr Klaver byl prostřední postavy; že stále své oči měl sklopeny, byl poněkud shrben. Tvář měl významnou, byl hustým vousem zarostlý, hlas měl pronikavý.

* * *

Byl-li náš světec slavným svými zázraky za živa, neméně přispěly k slávě jeho zázraky, jež se po smrti udály. Užasl zajisté lid u rakve přítomný, když zesnulému byla dána do ruky zminěná už ratolesť palmová, a on sám ruku otevřel a dar ten přijal. K zázraku tomuto přidružilo se později mnoho, velmi mnoho jiných. I ustanoveno a po návrhu místodržitele a po přání celého města od biskupské kousiště přisežní komise, jež měla veškery zázraky svědomitě prozkoumati a sepsati, jakož i celý život otce Klavera a ctnosti jeho. Komise ta dala se do práce 7. září 1657 a ukončila ji v listopadu 1660; vyslechnto 59 hodnověrných svědků, kteří vesměs výpovědi své přísahou stvrdili. Ze zprávy té vynímáme ještě alespoň několik zázraků, jež se na přímluvu zvěčnělého už sluhu Páně udály:

Pani Isabella Betancourova byla zachváčena takovými bolestmi očí, že už nebylo daleko úplné oslepnutí. Jak ráda by byla navštívila otce Klavera, když už v rakvi byl vystaven v kostele! Ale bála se, že by se jí neduh oční zhoršil; matka však a sestra přinutily ji přece, že se do kostela vypravila. Padla u rakve na kolena, a uchopila ruku zesnulého, líbala ji a položila si na oči. Všecka zdráva vrátila se domů.

Když byly slouženy první zádušní mše svaté za Petra Klavera, ležel v nemocnici sv. Šebestiána Bartoloměj Sanchez; v prudké zimnici blouznil, ba byl šileným. Ošetřoval ho vlastní bratr; byl by se však rád účastnil pohřbu našeho sluhu Páně. I odešel. Vrátil se

podal ubohému nemocnému větévku rozmarinu, již byl s rakve Klaverovy utrhl. Bartoloměj požil několik listeckův, a jest uzdraven.

Pacholika, Dominika Detancoura, uzdravěla štola světčova; položili mu ji na krk a zahnali takto zlou nemoc. Augustině Talaberové spomoženo růžencem Klaverovým. Novorozené dítě se smrtí zápasící ovinuto pláštěm Petrovým, položeno na jeho hrob, a jest zachráněno. Podobně spomoženo jest mnoha a mnoha jiným nemocným; hrob sluhy Páně byl jimi stále obležen; spomoženo však též mnoha duším, že se vyprostily z pout hříchu a staly se účastny synovství Božího. Tak na př. sedmdesátiletý mohamedán, Achmet, kterýž byl dlouho milosti Boží odporoval, obrácen jest u hrobu Klaverova; volalť tam: »Ujmi se mne, ó Ježíši, osvit můj rozum, pohni mou vůli, chci býti křesťanem, podrobuji se Tvému zákonu!« Jest pokřtěn. Vyznal, že, ač mohamedán, dával týdně almužnu nemocnici svatého Lazara, kterouž byl otec Klaver tak miloval.

Ale největším zázrakem shledáno tělo Klaverovo za půl třetího roku úplně neporušeno, když v březnu r. 1657. do lepsiho hrobu mělo býti uloženo.

Ejhle, jak Bůh oslavoval věrného služebníka svého!

VII.

Práce komise kartagenské nebyla marna. Všecka akta poslána do Říma, a i tam po letech shledala svatá kongregace obřadů, že kněz Petr Klaver v hrdinském stupni zářil ctnostmi bohoslovnými — vírou, nadějí a láskou, jakož i čtyřmi stěžejnými ctnostmi mravními — opatrností, spravedlností, střídmostí a statečností; vydala o tom slavné prohlášení 24. září 1747, za papeže Benedikta XIV. Nepřízní časů však se stalo, že teprv svatý Otec slavné paměti Pius IX. prohlásil našeho hrdinu blahoslavencem, a to 21. září 1851 ve velectráme svatého Petra.

Abý blahoslavenec po čase mohl býti prohlášen za svatého, vyžaduje se, aby na přimluvu jeho se udály opět alespoň dva zázraky. A věru událi se zázrakové noví, z nichž zejména dva roz-

hodli o svatořečení. Jistá osmdesátiletá stařena, Barbora Drossenova, trpěla rakem, který se jí byl na dolní čelisti usadil; na přimluvu našeho blahoslavence byla okamžitě a úplně vyhojena. Ignác Strecker byl postižen žeberním kostižerem, k němuž se přidružila těžká choroba plicní; i on, vyzýváje blahoslaveného Petra Klavera, ihned jest uzdraven.

Když byly tyto dva zázraky od kongregace obřadů pověřeny a potvrzeny, prohlásil Petra Klavera za svatého svatý Otec náš Lev XIII., a tož dne 15. ledna 1888, u příležitosti svého padesátiletého kněžského jubilea.

Slavnost byla veliká; vždyť ten den i devět blahoslavenců svatými prohlášeno. Obklíčen svým dvorem ubíral se svatý Otec do kaple Sixtinské a tam vykonal pobožnost před velebnou Svátostí. Po té usedl na přenosný trůn a dal se nésti u slavném průvodě do dvorany, jež se nalézá nad předsíní chrámu svatopetrského. Dvorana stkvěla se převážnou úpravou. Tam čekalo 40 kardinálů, 400 biskupův a přes 2000 pozvaných hostí. Za zvuků Mariánské hymny »Ave maris stella — Zdrávas Hvězdo mořská« dospěl průvod; sv. Otec uvítán sborem »Tu es Petrus — Ty jsi Petr.« Zasedl na trůn jiný, místo tiary přijal mitru, a konány obvyklé modlitby. Kardinál Bianchi, předseda kongregace obřadů, předstoupil před trůn svatého Otce a jménem celé církve prosil, aby sedm zakladatelů řádu Servitův a tři členové Tovaryšstva Ježíšova: Petr Klaver, Jan Berchmanns a Alfons Rodriguez do počtu světců byli přijati. Svatý Otec odpověděl: »Oremus — modleme se« a modlil se s přítomnými litanie ke Všem svatým; po té zanotil hymnus »Veni Creator Spiritus — Přijď, Duchu Stvořiteli« a přečetl nahlas úkon svatořečení. V touž chvíli zavzněly na počest nových světců stříbrné pozouny a všechny zvony věčného města se rozezvučely. Svatý Otec odevzdav dekrét svatořečení kardinálu Bianchimu, zanotil »Te deum« a sloužil potom slavnou mší svatou.

Velebné slavnosti té obcovala též deputace amerických černochů. Potomci někdejších černochů zavítali do Říma, aby projevili vděčnost muži, který byl jejich ubohým otčům tolik dobrodiní prokázal, aby se radovali ze slávy jeho,

z největší slávy, jež člověku zde na světě může býti prokázána. Jest sice otroctví v Americe už zrušeno, avšak památka v otroka černých otroků žije stále, a bohda žiti nepřestane.

Týž den, jako náš hrdina, prohlášen světce i přemilý učitel jeho, bratr Alfons Rodriguez. Éjhle, jak podivuhodny jsou cesty Boží! Mistru i žáku stejné dostalo se odměny. Svátek sv. Petra Klavera světi se 9. září.

Veškera práce našeho světce byla věnována černochům, kteří z Afriky do Ameriky byli dováženi; velebný příklad

jeho tanul zajisté na mysli těm, kdož založili »Spolek sv. Petra Klavera«, jehož úlohou jest, pomoci nešťastným černochům africkým. Tito ubožáci jsou ustavičně vydáni na pospas zlotřilým vydřiduchům, surovým otrokářům. Spolek onen založen v Solnohradě. tam jest jeho středisté; protektorem jest kardinál praefekt propagandy v Římě; členové jsou činní, kteří do Afriky na misie se vypraví, přispívající, kdož modlitbou a almužnou misionářům pomáhají.

Kéž zkvěta spolek ten na přímluvu sv. Petra Klavera!

Na neděli 2. adventní.

„Jdouce, zvěstujte Janovi, co jste slyšeli a viděli.“ (Mat. 11, 2.)

I. knize Mojžišově v 21. kapitole čteme, že Abraham vstav jednoho dne ráno, vzal chléb a láhev vody a vložil je na rameno Agar a dal jí pachole a propustil ji. A Agar, když odešla, bloudila na poušti Bersabě. A když byla strávena voda v láhvi, položila pachole pod jedním ze stromů, kteří tam byli, a odešla, a sedla naproti podál, co by mohl z lučisté dostřeliti, neboť řekla: »Nemohu se dívati na to ditě, ano umírá.« Tak veliký byl žal Agar, že mrákoty zastřely duši její, a že ani nežádala sobě, aby ditko, mělo-li již zemřiti, zemřelo v náručí její. A tu zavolal anděl Boží s nebe na Agar, řka: »Co činiš, Agár? Neboj se, neboť Bůh vyslyšel hlas pacholete s místa, na kterém jest. Vstaň, vezmi pachole a drž ruku jeho, neboť v národ veliký učiním je.« A otevřel Bůh oči její, tak že uzřela studnici vody; i šla a naplnila láhev a dala pacholeti piti.

Ó kdo z nás nedovedl by domyslíti sobě, s jakou radostí musela Agar chvátati ke studnici, kterouž na blízku spatřila, aby čerstvou vodou obživila umírající ditko svoje? A ditko to, dí Písmo svaté dále, rostlo a Bůh byl s ním.

A této Agar zapuzené, dítěti jejimu zmírajícímu, zdaž nepodobá se padlé a proto z ráje vypuzené pokolení lidské? Ale již poslal Bůh anděla svého, aby

oživila v srdcích lidských zmírající naděje v příslibeného Vykupitele, a andělem tím jest dle svědectví samého Krista Pána v dnešním svatém evangeliu svatý Jan Křtitel. Či proč že posílá Jan, když byl uslyšel ve vězení o skutcích Kristových. dva z učeníků svých k Pánu Ježíši s otázkou: »Ty-li jsi ten, kterých přijíti má, čili jiného čekati máme?« (Mat. 11, 3.) Proto je k Pánu Kristu posílá, že i oni zmírali v naději své v Krista Pána, domnívajíce se, že On nemůže tím zaslíbeným Vykupitelem býti, když nepřichází, aby vysvobodil milovaného mistra jejich ze žaláře, do něhož nezaslouženě a ne-spravedlivě dal jej cizoložný král vsaditi.

A jako Agar spěchala ke studnici, kterouž na poušti spatřila, tak spěchali poslové Janovi od Krista Pána, aby zvěstovali mistru svému, jakého občerstvení dostalo se duším jejich po poznání Vykupitele prahnoucím; neboť tak pravil jim Pán Ježíš: »Jdouce, zvěstujte Janovi, co jste slyšeli a viděli: slepí vidí, kulhaví chodí, malomocní se očišťují, hluchí slyší, mrtví vstávají z mrtvých a chudým se zvěstuje evangelium.« (Mat. 11, 4—5.) Ó kéž by všickni, již upřímně a opravdově po spasení duší svých touží, spěchali k prameni Pravdy věčné a nikdo neuchyloval se k cisternám, kteréž občerstvující vody k životu věčnému nemají. Žel, že nejedni jsou jako třtina větrem se klátící, nejen dle těla, ale i dle ducha. Mnozí věří lidem, kteří moudrost svou

váží ze slabého pramene, mnohými, často i těžkými mráкотami zastřeného rozumu svého, ale neklamné Pravdě věčné nevěří. A následek toho jakýže může býti? Zajiště ten, že zmirá v srdcích jejich naděje

v němž bychom měli spasení býti. (Skutk. ap. 4, 12) leč toho, kterýž jedině o sobě mohl říci a skutky svými i dokázal, že jest cesta, pravda a život. Ó jen jděte, vy věrní učenci Kristovi, a zvěstujte

Svatý Jan Křtitel.

vykoupení a spásy. Ó kéž by tak nikde se nedělo, kéž by nikdo nedal duši své zmirati v žizni její po spáse! »A není,« dokládá veliký apoštol národů, sv. Pavel, »jiného jména pod nebem daného lidem,

všude, co jste slyšeli a viděli: Ježíš Kristus jedině jest to zelené místočko na poušti tohoto světa, kde se prýští nepřeborný pramen vody, tekoucí k životu věčnému! Amen.

F. K.

Slavnostní uctění Ježíše Krista, Pána a Spasitele našeho, a vznešeného Jeho Náměstka v r. 1900., XIXsté ročnice narození Páně.

Mezinárodní výbor: **Rím**, Piazza SS. Apostoli č. 49., **Bologna**, Via Mazzini č. 94.

S nejvyšším schválením Svatého Otce, jakož poznáte z přiložených listin, ustanovil se nyní mezinárodní výbor v Římě, Piazza SS. Apostoli č. 49., a v Bologni, který by připravoval katolíky celého světa na zakoučení století XIX. a zahájení XX. slavným a všeobecným projevem děkův a oddanosti Ježíši Kristu, Spasiteli, a lásky a poslušnosti velebnému Jeho Náměstku.

Na uskutečnění tohoto projevu dětinné úcty, jež zanechá věku pozdějšímu za příklad úzké a synovské spojení pastýřův a národů křesťanských se Svatým Otcem a Velepastýřem, spojení, jež jest největší chloubou naší doby, třeba nám jest spojení a spolupůsobení všech sil a především katolického časopisectva.

Z té příčiny obracíme se na Vás zasloužilý časopis, žádající za souhlas, aho i za výslovný slib na spolupůsobení. Pevně důvěrující, že potěšíte nás odpovědí, že přijímáte tuhle laskavou službu, neopomeneme podávat Vám, vážený pane, podrobné zprávy o tom, co bude ustanoveno, a jak dílo bude pokračovati.
V Bologni, 22. září 1896.

V úctě Vašnosteni oddaní

Markýz Tomáš Crispolli,
tajemník.

Hrabě Jan Aequaderni,
předseda.

Žádáme zdrofle, aby nám byl zaslán exemplář Vašeho listu.

Milenému Synu Našemu

Dominiku Svampovi,

kardinálovi-knězi svaté církve římské, titulu sv. Onofria, arcibiskupu bologněmu v Bologni.

Papež Lev XIII.

Miléný Synu, pozdrav a apoštolské požehnutí!

Bývá ve věku velice rozbouřeném povýšení Božskou Prozřetelností na stolec Petřův, ničeho více jsme neměli na srdci, než abychom lidstvu, dlouholetými sváry utrpením, všemožným způsobem zjednali zdroje všeho dobra, míru. K tomu cíli vždy nesly se záměry Naše, a proto pojednávali jsme v různých listech jak o upravení států, tak i o tom, jak v pravdě a řádně vážíti si svobody, o stavu dělnickém, o svátosti stavu manželského, jakož i o nástrahách, jež společnosti klade socialismus svým blouzněním, a tajně společnosti svými nástrahami. Nedávno pak tušice ve vysokém stáří Svém, že blížíme se hodině smrti, uznali jsme za dobré, znova vybidnouti knížata a národy všechny na církev Kristovu jako jistou pásku jednoty, živě důvěrující v Pána, že počátek století příštího zahájiti se má předvěstními důkazy kýžené svornosti. Tohoto přání Našeho, jež vzniklo v Nás z lásky ducha otcovského, poslechnuvše vznešení mužové, úmysl pojali, slavnými a všeobecnými úkony náboženskými posvětití konec tohoto století. Schvalujeme úmysl ten milerádi. A ač zbožnost věřících k tomu směřovati má, aby Božské Prozřetelnosti vzdávala povinné díky za nesčetná dobrodíní, jimiž Bůh nás zahrnuje, přece jest též co nejvíce třeba ducha lidského k tomu obracet, aby pokornou a horlivou modlitbou usmířoval vůli slitovného Boha s pobouřeným pokolením lidským. Kéž milostivě vyslyší Otec milosrdenství lkání prosících a krví Krista, Spasitele našeho, usmířen, vstane, smiluje se nad Sionem! Zatím ať hojně požehnáni s nebes přeje této snaze věřících! Jeho zárukou a blahověle Naší důkazem budiž apoštolské požehnutí, jež Tobě, Milený Synu náš, i výboru mužů, který zbožně oslavovati hodlá konec tohoto století, z plna srdce v Pánu udělujeme.

Dáno v Římě u sv. Petra dne 18. července roku 1896., Papežství Našeho devatenáctého.

Papež Lev XIII.

Na neděli 3. adventní.

„Onť jest, který po mně přijde,
který přede mnou učiněn jest.“
(Jan 1, 27.)

základem křesťanského učení a našeho sv. náboženství jest víra v trojediného Boha. Na základě toho článku viry učí církev svatá a my věříme, že druhá božská osoba v Trojici v čase člověkem se stala a vzavši na se přirozenost lidskou, na zemi mezi lidmi obcovala, žila a trpěla za tou jediné příčinou, aby lidstvo, kteréž vlastní vinou prvních rodičů věčně smrti propadlo, ze smrti té vykoupila a k věčnému spasení přivedla.

Tuto pravdu vyznal již také svatý Jan Křtitel, když odmítnul od sebe lichotivé otázky, s kterýmiž vyslancové veleřady jerusalémské k němu se dostavili, a když odkázav je na Krista Pána, pravil jim o něm: »Onť jest, který po mně přijde, který přede mnou učiněn jest.« (Jan 1, 27) a který bude křtiti Duchem svatým a ohněm.« (Mat. 3, 11.)

A jestliže církev svatá toto slavné a veřejné vyznání a svědectví sv. Jana o Kristu Pánu v dnešním svatém evangeliu nám připomíná, což jiného zamýšlí tím, ne-li abychom i my se ve víře v jednorozeného Syna Božího utvrdili a upevnili. A proto rozjíměj o předmětu tom vedle slov dnešního svatého avangeliá.

Dnešní sv. evangelium praví: »Za onoho času poslali židé z Jerusalema kněží a levity k Janovi, aby se ho tázali: Ty, kdo jsi?« (Jan 1, 19.)

Jan, syn Zachariášův a manželky jeho Alžběty, mohl vyslancům snadno říci: Co se tážete, vždyť znáte dobře rod můj. Že však dobře chápal, co otázka ta znamená v čase tom, kdy přislíbený Vykupitel světa čili Messias dle předpovědi proroků všeobecně a nejvíce u lidu israelského se očekával, proto rozhodně a určitě řekl: »Já jím nejsem.« »Já nejsem Kristus.« »Já jsem hlas volajícího na poušti: Spravte cestu Páně!« (Jan 1, 23.)

A když mu vyslanectvo vytýkalo, proč že tedy křtí, když není ani Kristus, ani Eliáš, ani ten očekávaný prorok, tedy pravil: »Já křtím vodou, ale uprostřed vás stál, kteréhož vy neznáte. Onť jest,

který po mně přijde, který přede mnou učiněn jest« a »kterýž bude křtiti Duchem svatým a ohněm.«

A to jest to slavné a veřejné vyznání a svědectví, jež učinil sv. Jan o Kristu Pánu. Slovem »On« rozuměti máme předně toho, kterýž přijiti měl po sv. Janu Křtiteli a kteréhož Bůh již prvním rodičům našim přislíbil, kteréhož proroci před sv. Janem lidu oznamovali a kterýmž spravedlivé a bohobojné těšili a kteréhož i sami pohané, poznávající bídu hříšného pokolení lidského, s velikou toužebností jako otce zlatého věku, t. j. lepších časův a napravitele zkažených mravův očekávali. A dále slovy: »Kterýž po mně přijde« nenaznačuje sv. Jan jen toliko příchod zaslíbeného a ode všech bohobojných a po spáse toužících lidí očekávaného Messiasa, ale slovy těmi naznačuje také, že lidé sami musí srdce své sporádati, aby příchod Messiasa byl jim ku spáse. A proto pravil: »Já jsem hlas volajícího na poušti: Spravte cestu Páně! Já křtím vodou, ale uprostřed vás stál, kteréhož vy neznáte« a »kterýž křtiti bude Duchem svatým a ohněm.«

Ta voda, kterouž Jan křtil, byla toliko významným obřadem, ne však svátostí. I jest, jakoby řekl svatý Jan: Já hříšné duše vaše nemohu očistiti, to může toliko ten očistiti, kterýž po mně přijde a kterýž přede mnou učiněn jest,« Beránek Boží, jenž snímá hříchy světa, a Beránkem Božím jest Kristus Pán, vtělený Syn Boží, druhá božská osoba, Bůh od věčnosti, kterémuž proto »já nejsem hoden ani rozvázati řeménku u obuvi jeho.«

Tak vyznal a svědčil Jan Křtitel o Kristu Pánu, ale svědectví a vyznání jeho nepotkalo se všude a u všech se žádoucím výsledkem. Jedni dali na svědectví to a činili pokání, aby hodni byli příchodu Páně; jiní zase pro vyznání a svědectví to zanevřeli na sv. Jana, a tak se stalo, že Spasitel stál uprostřed nich, a oni ho nepoznali.

A tak jest až podnes. Jedni hledají upřímně Spasitele světa a k radosti své nalézají v Ježiši Kristu pokoj dušem svým; jiní opět hledají jej také, ale nenalézají, protože ho hledají buď v po-

bloudilém rozumu lidském, nebo v rozkošnictví tohoto světa, nebo v bohatství a blabobytu časném, v ukojení žádosti očí, žádosti těla a v pýše života. Jiní opět hledají jej tak, aby jej nenalezli a proto nemuseli polepšiti život svůj, a tak se na nich naplňuje, co jest vyrytým písmem napsáno na kamenné desce v jednom kostele v Bremu: »Vy mne na-

zýváte Spasitelem, a nevoláváte mne; vy mne nazýváte učitelem, a neposloucháte mne; vy mne nazýváte cestou, ale ne následujete mne; životem, a nemilujete mne.« Ó nechť tato žaloba Pána Ježíše nepadne na nikoho z nás, kteříž jsme vyznavači jeho a pokřtěni Duchem svatým a ohněm k životu věčnému! Amen.

F. K.

Na den sv. Štěpána, prvomučeníka.

„A když to pověděl, usnul v Pánu.“
(Skutk. ap. 7, 59.)

Písmě sv. Starého Zákona, v 2. knize Paralipomenon, v 24. kapitole, čteme o lidu israelském za krále Joasa takto: »I opustili chrám Hospodina, Boha otců svých, a sloužili hájům a rytinám, a přišel hněv (Boží) na lid judský pro tento hřích.«

»I posýlal k nim proroky, aby se navrátili k Hospodinu,« dí Písmo svaté dále, »ale oni nechtěli slyšeti.«

Byl to zejména Zachariáš, onen Zachariáš, o němž mluví dnešní svaté evangelium, syn nejvyššího kněze Jojady, jinak také Barachiášův, který se postavil před obličejem lidu a řekl jim: »Proč přestupujete přikázání Hospodinova, ježto vám to neprospěje? Opustili jste Hospodina, aby opustil vás?« (Par. 24, 20.)

A sotva slova ta káravá a výstražná propověděl, hned ti, kterých se týkala, shromáždili se proti Zachariášovi a k rozkazu krále ukamenovali ho v síni domu Hospodinova, či jak sám Pán Ježíš v dnešním sv. evangeliu praví, zabil jej mezi chrámem a oltářem.

A když umíral, pravil Zachariáš: »Nechť popatří (na to) Hospodin a vyhledá to« (2. Par. 24, 20), či jinak: Pán to bude viděti, Pán to pomstí!

A jak sv. Štěpán? Ten když vytýkal židům hříchy jejich, musel také viděti, jak se shlukli naň a obořili, aby ho kamenovali, a když jej kamenovali nevolal: Pán to vidí, Pán to pomstí! Nýbrž pokleknuv modlil se: »Pane, nepokládej jim to za hřích!« (Skut. ap. 8, 59.)

A tak i my činiti máme, jestliže nepřátelé protivenství nám činí. Nemáme na ně svolávati pomstu Boží, ale milosrdenství. K tomu nás vybízí slavnost narození Krista Pána a také dnešní. — Že nemáme na nepřátele své svolávati pomstu Boží, nýbrž milosrdenství, k tomu nás vybízí předně narození Krista Pána. A jak to? Což nepřišel Kristus Pán na svět jako nemluvně? Ovšem, když se narodil, nemohl ještě mluvit, a přec, zdaž přeradostné narození jeho nemluví hlasitě k nám, že proto se narodil, aby všech lidí spasil? Zdaž se nenarodil proto, aby hříšné člověčenstvo s Bohem usmířil? Ó jací bychom to byli křesťané, když bychom i my chtěli zacpatí uši svých, abychom neslyšeli, jak Pán Ježíš modlí se za nepřátele své na kříži a volá: »Otcе, odpusť jim, neboť nevědí, co činí.« (Luk. 23, 34.) Kdo zlé činí bližnímu svému, nemiluje jej, a »kdo nemiluje, nenávidí bližního svého,« dí sv. Jan, »ten zůstává v smrti.« A opět: »Každý, kdož nenávidí bratra svého, vražedník jest, a víte, že žádný vražedník nemá života věčného v sobě zůstávajícího.« (1. Jan. 3, 14—15.)

A není narození Syna Božího nejzřejmějším a také nejpotřebnějším nám důkazem, že Bůh nechce smrti bezbožného, ale aby se obrátil bezbožný od cesty své, a živ byl?« (Ezech. 33, 11.)

A co chce Bůh, nemáme i my chtíti? Bůh chce, aby bezbožný obrátil se od cesty své a živ byl, a my bychom chtěli žádati smrti jeho? My bychom měli chtíti, aby msta, t. j. spravedlivý hněv Boží postihl ty, kteří nenávisť, pomlouvu,

na cti utrhaním, krádeží, křivou žalobou nebo kterýmkoliv hřichem jiným nám na cti, na majetku, na zdraví, nebo dobrých právech našich ublížili, a ne raději, aby se poznali a polepšili, učí-

od nepřátel svých zavražděn byl mezi chrámem a oltářem, tedy na prahu samého chrámu, krev jeho nevinně vylitá nechtěla prý do země vsáknouti, ale vzhála se modrým plamenem, kterýž

Svatý Štěpán kamenován.

něné křivdy napravili a takto spasili duši svou, dokud Bůh ještě v nesmírné lásce své a shovívavosti na polepšení jejich čeká?

Ústní starobylé podání židovské praví, že když Zachariáš, o němž ve dnešním sv. evangeliu zmínka se činí,

tak dlouho hořel, dokud nebyl první Jerusaleém zkažen a z kořene vyvrácen, což se stalo od Nabusardana, nejvyššího vůdce vojsk Nabuchodonozorových. Tenkrát, na tomtéž místě, na tomtéž kamenu, na němž vražedně ukamenován byl Zachariáš, proto že horlil pro čest

Hospodinovu, zabito bylo mečem nepřátelským devět set čtyřicet tisíc lidí! Ó hrozná! pomsta Boží. A nemůže také jinak býti, neboť Bůh jest nejvyšší spravedlivý a musí každý hřích trestati. To věděl dobře sv. Štěpán, a proto i on za příkladem božského učitele našeho Pána Ježíše Krista umíraje, ničeho sobě nezádal tak vroucně, jako aby nepřítel zasloužený trest na vražedníky jeho, ale aby se poznali, činili pokání a takto, seč

možná, spravedlnost božskou usmířili; a proto, jak di Skutkové apoštolští, »pokleknuv zvolal velikým hlasem, řka: Pane, nepokládej jim to za hřích. A když to pověděl usnul v Pánu.« (7, 59.) Tak činme i my. Nesvolávejmež na nepřátele své pomstu, ale milosrdenství Boží a takto budeme moci i my usnouti v Pánu, abychom kdys procitli k životu věčnému. Amen.

F. K.

Zaslíbení Pána Ježíše ctitelům nejsvětějšího Srdce.

Uvažuje P. ěm. Kovář, O. SS. R. (O.)

Nesvobodní, t. j. ženatí a vdané nepřipraví snad větší radosti božskému Srdci Páně, než když splní druhou svou hlavní povinnost. A ta je?

2. Bedlivá péče o dítky. Tato povinnost nebo ctnost zahrnuje v sobě tolik věcí, že je skutečně nemožno úplně jí vyčerpati a podati v jedné úvaze. Poněvadž však jsme se již skoro přes míru dlouho zdrželi při stavu nesvobodném, zajisté nám se promine, označíme-li pouze hlavními jenom rysy a tahy asi tak přibližně, jaké závazky mají rodiče vychovávající zbožně a dle vůle a rozkazu Božího své dítky.

Výchova dítek bude dobrou, vztahuje-li se péče rodičů na a) nedospělé, b) dospívající, c) dospělé dítky.

a) Nedospělé. Dítky jsou největším pokladem, který Pán Bůh svěřil rodičům. Pravíme schválně »svěřil,« proč asi? Poněvadž Pán Bůh má mnohem větší právo k dítkám nežli vlastní rodiče. Je to možno? Ovšem že! Čím vznešenější je duše naše než tělo naše, tím větší právo má Pán Bůh k dítkám než rodiče. Rodiče dali tělo dítkám, Pán Bůh však dal jim duši. Proto jsme pravili, že Pán Bůh »svěřil« dítky rodičům. A když

jim poklad ten »svěřil,« požádá ho jednou zpět, a sice požádá ho ne zkažený, zmražený, pokálený neb dokonce zničený. A běda, třikrát běda rodičům těm, kteří o poklad ten nedbali, se nestarali. Z té příčiny musí bedlivě pečovatí a bdíti, by dali dítkám nejenom život pozemský, ale by též dali jim, pokud to je v jejich moci, život věčný, aby je přivedli do nebe.

Křesťanští rodiče, zvláště matky, velice se přičinují, by žili život zbožný, opravdově křesťanský. Chrání se, dokud ještě dítko nespatrilo světla Božího, aby se neoddávali náruživostem, neřestem, nepravostem, ošklivým hříchům, různým hříchům kterýmkoli, neboť náruživosti ty dítky obyčejně po nich dědí. To však by bylo nepěkné dědictví! Dobře praví příslovi: »Jablko nepadne daleko od stromu,« t. j. jací rodiče, takové obyčejně dítky. Špatní, nemravní rodiče, špatné dítky obyčejně, a dobří rodiče, dobré obyčejně dítky. Viděli jsme vlastníma očima křesťní knihu, kde nešťastná osoba měla nemanželské děvče, a dcera opět, vnučka opět — až do 5 kolena se to opakovalo. Podobně se opakuje někdy více, někdy méně i při jiných nehezkyých vlastnostech rodičů.

— Křesťanské matky pečují o dívky než přišly na svět tím, že se varují, co by mohlo uskodit nebo ublížit pokladu, jež nosí pod srdcem, jako jsou těžké práce a podobné.

Křesťanští rodiče pečují o dítě, když se narodilo, by, jakmile je možno, dali je pokřtiti, by stalo se ihned dítětem Božím, by bylo očištěno a obmyto od hříchu prvotního. Veliká nedbalost je to a hrozná neláska k vlastnímu roběti, zemřeli jejich vinou bez sv. křtu. Nyní počíná hlavní úloha matky. Jaké jsou její práce a starosti a trampoty, kolik nocí stráví beze sna, kolik slz proleje snad, když hrozí anděl smrti, vědí matky samy lépe, a dovedly by nám říci mnohem výmluvněji než dovedeme my. Její útěcha a její odměna je a budiž ustavičná upomínka, že vychovává dívky Pánu Bohu, jenž vidí a zná veškeré námahy, a je bohat dosti, aby je v nebi věčně odplatil. Známé je, jak matka Mojžišova nemohouc tajiti narozeného synáčka, a obávajíc se, by nebyl usmrcen, vložila ho do rákosí do řeky. Dcera královská ho našla a odevzdala vlastní matce, by je vychovala, řkouc: »Vezmi pachole toto, a odchovej mi je: já dám tobě mzdu tvou.« (2. kn. Mojž. 2, 3 sl.). Jakou mzdu dala princezna matce, Písmo sv. nevypravuje, zajisté že královskou. A jakou dá Pán Bůh, jenž jinak nemluví než ona dcera královská: »Vezmi pachole a odchovej mi je: dám tobě mzdu tvou.« Dát mzdu, odplatu božskou, věčné království dobrým rodičům.

Ditko v prvních letech než dospěje k rozumu, potřebuje nejvíce péče o tělo, by sílilo, a nepřišlo k úrazu. Větší starosti jsou, když počíná mluvit, a počíná rozeznávat později dobré a zlé. Křesťanští rodiče učí, jak se dočítáme skoro ve všech životopisech svatých a světic Božích, dívky, sotva že dovedou

slova vysloviti, říkati nejsvětější jména: Bůh, Ježíš, Maria. Větší dívky poslouchají celé hodiny tichy jako pěna, když matka vypravuje jim o Otci nebeském, Pánu Ježíši, Panence Marii. Největším trestem bývá jim, když nebyly hodnými, že nesmějí nic slyšeti o Pánu Bohu. Odkud to? Ditko, i malé, má viru vlitou mu v duši na křtu sv., je nezkaženo, nevinno a proto je pudí neodolatelnou mocí k tomu, jenž mu dal život nadpozemský a přijal je za vlastní ditko. Proto je neblahá myšlenka nešťastných a přeúzkostlivých matek, že ničemu neučí dívky malé z náboženství, »až prý budou větší.« Tím se stává, že za našich dnů přicházejí dívky do školy, tedy již čleté, neumějící udělati kříž, neznající se modliti ani Otčenáše, ani Zdrávasu, ani ničeho. Různých trestek a titěr navěsí mnohá nerozumná, mnohdy příliš vzdělaná matinka, na svého miláčka, a točí jim před zrcadlem a vychvaluje jak je pěkné a hezké, ale aby trochu tu dušičku svého ditka ozdobila, je naučila se modliti a znáti Pána Boha, nic! Právě tím neustálým zdobením a vychvalováním zkazí sama toto dobré ditko. Proč? Proč — protože vsévá do srdce nerozumného dítěte marnivost, chloubu, pýchu. Později dceruška již sama se ozdobí a okráslí, a nejsou-li peníze, hledí si je zaopatřiti jakýmkoli způsobem na marnosti světské. Kdo tím nejvíce vinen? Matka.

Velice trefně odpovědělo dítě ze zámožné rodiny duchovnímu jednou ve škole. Bylo to velice čiperné, nevinné děvčátko, jež přišlo prvním rokem do školy. Ptal se ho, umí-li Otčenáš, kolik je Bohův a pod. prázdné věci. Na všechny otázky však odpovídalo stále: »Nevím.« I děl mu: »Ale proč pak to nevíš?« A ona: »Když mi žádný to neřekl.« To je ta bída! Matka neměla pokdy, by trochu je něčemu naučila

z náboženství, ale k zábavám, koncertům a besedám času dosti. Jiné zase k různým návštěvám a povídání mají kdy, ne však by dívky než přijdou do školy, něčemu naučily o Pánu Bohu. »Ne, k tomu je škola,« říkají! Ovšem, ona je k tomu, ale vy, matky a otcové křesťanství, jste též k tomu, by dívky věděli aspoň něco o Bohu než přijdou do školy. Péče tato o jejich nesmrtelné, a zvláště dokud jsou ještě nevinné, duše, musí provázeti po celý život vás a je. Již maličké mají se společně modlívati, otec a matka před nimi, doma v rodině. Již malé může a má bráti matka s sebou do kostela — dle počasí, okolností — aby si přivykaly rády tam choditi. Byť i ještě nerozuměly, co se děje, přece vidí, co dělají dospělí, jsou pozornými, začínají se modliti, spínají ruce k Bohu, svému Otci nebeskému.

b) Mnohem větší péče je třeba, když dívky dospívají. Ne neprávem se říká: »Malé dívky, malý kříž; velké dívky, velký kříž — rodičů.« V prvním čase, kdy dívky jsou maličké, vede hlavní péči o ně matka. Když dorůstají, nastává starost o ně oběma, jak otci, tak matce. Právě proto zařídil Bůh rodinu, aby oba rodiče se podporovali; kde nepostačuje jeden, slabší, by pomohl silnější nebo oba spolu. Býváť ruka matčina na dospívající dívky příliš slabou, pročež je třeba pevnější a silnější otcovy. Ze v rodině rozervané, aneb v takové, kde otec je od matky, nemůže se dařiti výchování, je na biledni. Zavládá ohyzdný a pohanský zvyk v našich krajích, že rodiče spolu nežijí. Stanovíť ovšem zákon jak církevní tak světský jisté případy, kdy rozvod takový je trpěn, ale to jsou pouhé výjimky. Pro každou maličkost a hloupost, bez dovolení vrchnosti aspoň duchovní od sebe utéci a žlti, je hřích. Také pohoršení je to druhým rodinám, jaké pohoršení dávají tací rodiče vlastním

dítěm nejsouce spolu a jsouce zavázáni přísně předcházeti dobrým příkladem svým dětkám! Oba dva jsou povinni vychovávatí své dívky a sice nejlépe, jak jenom dovedou. Sv. Pavel napomíná rodiče: »Vychovávejte dívky v kázni a v trestání Páně« (Efes. 6, 4.). Sv. Augustin praví: »Výchova dětí záleží ve dvou věcech: v trestání a poučování; prvního se dosáhne házní, druhého láskou.« Sv. Jan Zlatoústý nerozpakuje se tvrditi, že rodiče jistým způsobem vraždí své dívky, nevychovávatice jich zbožně a bohumile. Pravíť: »Starost a péče vychovaví dětská srdce k zbožnosti a ctnosti, je tak svatou povinností (rodičů), že se dopouštějí jakési vraždy ti, kteří jí zanedbávají.« Že výrok velikého světce není přísný, uzná každý, uváží-li, že zanedbaným vychováním nebo špatným duše dítky se skoro vraždí, t. j. olupuje o milost Boží, což je smrt duše. Proto poučuje sv. Karel Boromejský rodiče: »Nejkrásnější dědictví a největší bohatství, jež zanechávají rodiče dětkám, je, že je vychovávají ve zbožné křesťanství.« A co znamená vlastně vychovávatí? Vychovávatí znamená vyvinouti síly a mohutnosti či schopnosti dítěte jak tělesné tak duševní vhodnými prostředky, aby dospěvši, bylo šťastno zde na zemi, a blaženo jednou v nebi, jak je to vůle Boží: čili kratčeji, aby ze slabého dítěte učinili dítko Boží, které vyplní úlohu určenou mu Bohem zde na zemi a tím došli jednou věčné blaženosti. Má-li výchova dobře se dařiti, je třeba, by rodiče měli bdělé oči, napomínající ústa, trestající ruce. Láska rodičů k dětkám musí býti dobrá a svatá, ne však hříšná. Bohužel, že u mnohých je tak hříšnou, že je činí slepými a hluchými, němými, ano chromými, že nehnou rukou, by trestali. Ihned uvidíme, co tím míníme. Rodiče mají bdití, očí jejich buďtež otevřeny.

K čemu? By hleděli na sebe, hleděli na dítky. Proč na sebe? Aby dávali dítkám dobrý příklad, předcházeli je zbožným životem. Napominání málo zpomohou, vidí-li dítky, že rodiče nezachovávají přikázání Boží, nejdou v neděli do kostela, nejdou ke sv. zpovědi, nemodlí se, za to ale slyší jenom klení, sváry a různice. Rodiče musí bdíti, by dítky nepozbyly nevinnosti a ctnosti. Různé pohlaví připravuje rozmanité příležitosti a nebezpečnosti čistotě a cudnosti. Ďábel nikdy nespí. Rodiče mají bdíti, by snad zkažené starší dítka nenakazilo mladších. dosud nevinných. Služební nejednou jsou zkárou dítek. Špatná slova a nemravné řeči, nepočetné chování služebných nikdy nesmějí v rodině trpěti. Bez milosti a slitování odstraňte takové služebné. Lépe, když pole tvé zůstane neobděláno, ano lépe, kdybyste pozbyli celého majetku, než kdyby tvé dítka ztratilo nevinnost a milost Boží. Bdíti musí rodiče, by dítky dospívající nezkazily se mezi rozpustilými dítkami. Vychovávati mají rodiče dítky, že je přidržují ku práci, ne však tolik, by jim ublížili na zdraví. Po práci ovšem nutný odpočinek, nevinná zábava!

Má-li býti vychování dobré, musí mítí rodiče napominající ústa. Příležitostí naskytá se dosti v rodině, by často a neustále ukazovali rodiče dítkám, jakou cestou mají kráčet. Varují-li se největšího zla, hříchu, snaží-li se býti ctnostnými, zajišťují si šťastnou budoucnost. Královna Blanka, matka sv. Ludvíka, brávala malého synáčka na klín a říkala mu: »Po Pánu Bohu jsi mi nejmilejším a nejdražším, co mám. Ale raději bych tě viděla hned na márách, než abys se dopustil jediného smrtelného hříchu.« Taková slova vniknou hluboko do srdce přístupného dobrému malých dítek, je si zapamatují, a byť by i později někdy

zbloudily, ponaučení rodičů je přivádějí zpět. Ptáti se mají rodiče každou neděli po kázání, ptáti se mají, zda-li dítky přijímají sv. svátosti.

Aby výchova dítek se dařila, třeba rodičům trestající ruky. Neboj se, že trest dítka uškodí. Když slova nepomohla, musí pomoci metla. »Metla vyhání děti z pekla,« je známo. Proto je to podivný vychovávací prostředek, jenž odstranil ze školy trest, metlu. Když Pán Bůh na tolika místech (čti jenom ve Starém Zákoně knihu Přísloví a Ježíše Siracha) praví, dítky že musí býti trestány, že metla pomáhá k dobrému, který mudréc, ptáme se, je tak drzým a opovazuje se tvrditi opak, co nejvyšší moudrý Bůh schválil? Ovoce toho liberálního, novomodního vychování máme na všech stranách nazbyt. Trestáš-li, trestej, ale v pořádku. Trestej chyby, poklesky, hříchy, ne však, když dítka něco udělalo z nerozumu, neopatrnosti.

Před lety žili v Tyrolsku zbožní rodiče. Měli chlapce Valentina. Jednou jda pro vodu, upadl a rozbil džbán. Všecek se třesa přišel domů. Moudří rodiče ho netrestali. Za nějaký čas hoch selhal. Otec ho zavolal a pravil: »Valentine, nedávno jsi rozbil džbán a netrestal jsem tě, poněvadž jsi za to nemohl. Dnes jsi lhal, a to je hřích, proto tě za to potrestám.« Z chlapce potom stal se kněz! Jak moudrý to byl trest! — Netrestej ve zlosti a ze zlosti, když jsi rozčilen. Čekej, až hněv se utiší a rozvážně potrestej chybující, ukáže mu, že to činíš z lásky. Trestej, ale stejně všechněny! V každé rodině bývá jedno nebo dvě dítky, říkají jim »mazánek,« lépe by se jim říkalo mazlánek či mazlík, protože otec nebo matka s nimi se mazlí. Jim prominou vše. Druhé trestají, ale tohoto miláčka šetří. A tak to bývá od kolébky až dorostou. Obvyčné miláček takový nemile odplácí rodičům

jejich nemístnou, ano hříšnou lásku. Trestej tudíž, ale všechny stejně, jak zaslouží. Pamatuj, co praví Pán Ježíš o rodičích, kteří dětem vše promíjí, jejich hříchů nevidí, jich netrestají. »Kdo miluje syna nebo dceru více nežli mne, není mne hoden.« (Mat. 10, 37.) To jsou právě rodiče, jež jsme popsali; rodiče, kteří raději urážejí Boha, než by urazili děti, je napomenuli, je pokárali, více milují děti než Krista Pána. Takoví nejsou hodni Pána Ježíše, nejsou hodni patřit na Něho v nebi, takové zavrhně od sebe na věky. Ve věčných mukách je strašně mnoho rodičů k vůli nezdrárným dítkám, strašně mnoho dítek k vůli nedbalým, slabým rodičům.

c) Bedlivá, řekněme hned, nejbedlivější péče patří dospělým dítkám. V tomto čase čekají největší obtíže, největší zármutky, největší hanba často na rodiče. Jednou jsou rodiče příliš povolnými, jednou zase příliš přísnými. Obé je nedobré. Dcery dospěly, toté chloubu matčina. Synkové dorostli, toté naděje otcova. Synkové snad ve všem »drží« s otcem, na všech návštěvách hostinců jej provázejí, snad sám otec je tam zavádí. Matky »ukazují« světu dcery. Čím více jich si mnozí všimají, jim se koří, tím milejší je to matkám. Povolují schůzky tajné, známosti dlouhé a nedovolené, hájí jich proti otcí, a tak pomáhají samy nerozumné matky podkopávají nevinnost dítek, ano nejedna kopá jim sama hrob, učíc snad dcery špatnostem, jichž neznaly. Krkavčí a ne křesťanské matky jsou to, které vědomě podporují takové nedovolené věci. Krkavčí matky jsou vlastní vražednice duší svých dítek, ježto vábí odrostlé mladíky, a snad samy přihlížejí, jak dcery zahazují nevinnost. Lépe by bývalo, kdyby taková matka byla zavraždila po křtu sv. novorozeňátko, neboť bylo by přišlo do nebe — než když nyní vraždí duše dítek do-

spělých, neb takto čeká na ni i na nešťastné ditko věčné zavržení, brozné muky, nezmoudří-li obě v čas a se nekají!

Hlavní chyba nedbalé péče rodičův o dospělé dívky bývá, že nemoudře si vedou s povoláním dítek, vnučující jim takové, které pro ně není. Co je povolání? Povolání je jistý stav, který Pán Bůh každému ustanovil a jež, když člověk zvolil, bývá šťasten a spokojen na světě a jím se posvěti, by se dostal do nebe. Každý není pro každý stav či povolání a každé povolání není pro každého. Na něm závisí věčná blaženost. Jedna ne z posledních příčin, proč je tolik nespokojenců za našich dnů, je ta, že nezvolili povolání své, nýbrž vetřeli snad se do takového, jež jim zdálo se býti nejpohodlnějším. Ký div, že když povolání to vyžaduje obětí a sebezpřemáhání, že je přinášeji s největším odporem, donucení jenom, a jsou proto zcela nespokojeny. Povolání všechna dají se rozdělití ve stav svobodný, k němuž dlužno připočísti stav kněžský a řeholní, a ve stav manželský. Rodiče mají povinnost, svatou a přísnou povinnost, aby dopomohli svým dítkám k takovému stavu či povolání — ovšem kolik sami mohou — jaké děti si volí. Rodiče nemají práva nutiti k stavu svobodnému nebo manželskému. Proč nemají? Poněvadž jim ho Pán Bůh nedal. On ponechal svobodnou vůli každému člověku, tedy i dospělým dítkám, a když On, nejvyšší Pán, ji ponechal, nemá žádný člověk na světě práva, aby děti nebo vůbec lidi nutil zvoliti stav nebo povolání, které se jemu protiví nebo hnusí. Je pravda, poslušné děti dbají hlasu svých zkušených a moudrých rodičův, a je neradno, když rodiče dobře radí, jich neposlechnouti a následovati svých všelijakých vrtochův, ale rodiče mohou

pouze raditi, nemohou poručiti poň hříchem, nechce-li ditko.

Jak však dá se poznati, ku kterému stavu Bůh vyvolil to neb ono dítě, čím mají se rodiče i ditky řiditi, žádajice si dobře a dle vůle voliti nějaký stav? Pošle snad Bůh anděla s nebe a řekne, to ditko je určeno tomu, ono jinému stavu? Toho Bůh obyčejně nečiní. Bůh dal a vložil do srdce každého dítěte, každého člověka zvláštní náklonnosti, schopnosti, nadání a vlohy, které již se jeví v útlém věku a které uschopňují ditko to pro ten či onen stav. Bedliví rodiče dobře je poznají. Abychom vzali nejmakavější příklad, patříme na chlapce a malé děvče. Chlapec nerad sedí doma, jenom ven a ven jej to vábí a pudí, hraje si rád »na vojáky« a pod., což ukazuje, že není ustanoven k domácnosti, nýbrž k pracím těžším, k povolání zcela jinému než děvče. Ono nejraději je doma u matky, hraje si s loutkami, je »chová.«

To jsou přirozené náklonnosti nebo vlohy dané jim samým Pánem Bohem. Ovšem, že jsou chlapci, kteří mají spíše povahu ženskou, a naopak. Nacházímeť tu a tam »zženštilé muže,« muže mající srdce skoro ženské a »mužné ženy,« mající ducha mužského — ale to jsou výjimky a ne pravidlo. Podobně má se to opět u každého pohlaví ohledně volby stavu. Větroplach, světák málo se hodí ku kněžskému stavu, a »vojanda,« neb jak různými významnými jmény nazývá lid světácká děvčata, sotva jsou ustanovena ke stavu řeholnímu, do kláštera. Proto rodiče, jsouce bedliví a pečliví, pozorujice takové náklonnosti u svých dětí, nenutí jich k stavu tomu, k němuž ditky nemají chuti, nejeví ni-žádné záliby, ale ponechávají jim úplnou svobodu, starají se o to, by byly vyučeny a vycvičeny v tom zaměstnání, které si přejí ditky jednou zvoliti. Když k tomu všemu rodiče a ditky vroucně se modlí

a upřímně se snaží vyplniti vůli Boží, a radí se s rozumnými, dospělými lidmi, zvláště s pastýřem duchovním, zřídka kdy pochybí, a sotva bude ditko nešťastno. Ale zde vězí ten háček: jednou chtějí míti rodiče ze synků jenom duchovní, »panáčky,« neohlížejice se ni-kerak, chce-li mladík sám, hodí-li se k tomu stavu. Jestli to ovšem pěkný stav, ale též strastiplný, vyžadující neustálých obětí, sebezapírání, obětí zdraví a ne-jednou i života. Kdo z přesvědčení a z lásky opravdové k Bohu a bližnímu ho nezvolil, je nespokojen v něm, nešťasten, a nespokojený kněz je zajisté nejnešťastnější člověk na širším světě Božím, vyvoliv stav ten jenom, že rodiče tak chtěli, z lidských ohledův, a ne, že Bůh k tomu jej vyvolil. Proto praví Pán Ježíš k sv. apoštolům a bez odporu všem jich nástupcům v evangeliu sv. Jana (1, 5, 16): »Ne vy jste mne vyvolili, ale já jsem vás vyvolil, abyste šli, a užitek přinesli (t. j. na vinici mě) a užitek váš aby zůstal.« Proto potkáváme se, díky Bohu, že ne často, s případy smutnými, kde splňuje se známé, moravské přísloví: »To by byl hodný »panáček,« kdyby nebylo . . .« atd. Nemalou vinu mají často rodiče, nutice ho k tomu stavu!

Naopak bývá zase u dcer, zvláště ze zámožných rodin. Co musí mnohá dcera vystáti posměchu, výčitek, domluv, ano i bití, odhodlá-li se vyvoliti panenský stav, volá-li Bůh ji k sobě do kláštera. Pošetilé matky, nemoudří otcové! Což pak svět vymře, či některá krajina byla vylidněna proto, že dcery šly sloužit Bohu v klášterním zatiší? Mně se zdá, že nikoli, ale dobře je známo, že mnohé říše nemají potomkův anebo čím dál tím méně, jako ve Francii a Uhrách, což je dokázáno úředními výkazy, a proč? K vůli klášterům — chyba lávky! K vůli — je to bolestné a smutné, ale pravdivé — nemravnému životu, a z žádné jiné

příčiny. Sluší se však dáti svědectví pravdě, a slouží to ke cti jim, že otcové v této příčině počínají si mnohem správněji a rozumněji než matky. Není to řídký případ, že otec rozhoduje nářky matčiny a stále její domluvy moudrými slovy: »Nech holku,« at si jde s Pánem Bohem, když se jí to líbí.

To jest otcovské, moudré, zlaté slovo! Pravda, když se to děvčeti nelíbí, klášterní brána je jí otevřena, může odejti.

Proto zkrátka: rodičové mili, dbejte a pečlivě dbejte o své ditky. O nedospělé, dospívající, zvláště však dospělé. Po-

nechejte jim povolání, ku kterému mají náklonnosti a chuť, radte jim, ano, ale jich nenutte. Kolikráte vzalo nejsv. Srdce k sobě ditko, které mu rodiče odpirali. Jak je vzalo? Inu, všemohoucí Spasitel má sluhů dost, poslal »onu s kosou,« a ta sklátila ditko v hrob, a bylo po hádce — ale zodpovědnost za to padla na rodiče. Snažte se uchovati vroucí lásku k nejsv. Srdci Ježíšovu, vstěpujte ji v srdce útlých, dospívajících, dospělých dítek, a Ježíš Kristus dá vašim dítkám milosti potřebné, čistotu a poslušnost, dá vám potřebné milosti, vzájemnou lásku a bedlivou péči o ditky.

Milodary božského Srdce Páně.

Z Prahy. Plně slib svůj vzdávám vroucí díky božskému Srdci Páně a blah. Panně Marii za šťastné složení zkoušky svého bratra. Zároveň též děkuji za veliká dobrodíní v potřebách duševních i tělesných mi prokázaná. *F. K.*

Z Jilemnice. Plním slib svůj, jež jsem učinila na počátku pobožnosti své. vzdávám tuto srdečné díky nejsv. Srdci Páně, nejblah. Panně Marii a sv. Antonínu Paduanskému za vyslyšení mé prosby. *A. T.*

Z Choliny. Děkuji božskému Srdci Pána Ježíše a Panně Marii za uzdravení dvou dítek. *Matka.*

Z Brna. Plním slib svůj a vzdávám díky nejrůznější: Budiž ctěno a velebeno nejsv. Srdce Pána Ježíše, přesvaté Srdce Panny Marie, jakož i chválen buď svatý Antonín Paduanský, divotvorce této doby. *Ž. A.*

Z farnosti Náchodské vzdávám vroucné díky božskému Srdci Páně, Královně sv. růžence, sv. Antonínu Pad. jistá terciářka za uzdravení v nemoci. *A. Ů.*

Z Bučovic. Plním tímto učiněný slib vzdávám své vroucí díky nejsvětějšímu Srdci Páně, Panně Marii svato-Hostýnské a sv. Josefu za uzdravení z těžké nemoci. *F. R.*

Z Olomouce. Konala jsem 9denní pobožnost k Panně Marii svato-hostýnské a ke sv. Josefu za jistou nemocnou osobu. Modlitba má byla vyslyšena. Budiž za to Bohu chvála! *F. P.*

Z Moravy. Vzdávám nejrůznější díky nejsv. Srdci Páně, nejblah. Panně Marii svato-Hostýnské, sv. Josefu, sv. Antonínu a sv. Cyrillu a Methodu jakož i sv. Aloisiu za vyprošení velikých milostí, zvláště za kajicnou smrt jisté osoby. *Ind. učitelka.*

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Podává *Pl. Buchta.*

Řím a Itálie. Velkou slavnost dikůčinění na sklonku 19. století v celém katolickém světě připravuje zvláštní k tomu cíli sestavený komitét v Bologni. Členů

komitétu jest celkem dvanáct. Hlavním úkolem jejich jest zorganizovati a nadchnouti k tomu cíli celý katolický svět. Asi v polovici října obrátil se komitét

tento k sv. Oci Lvu XIII. o potvrzení a požehnání. V listě zasláném do Říma odvolávají se členové na encykliku »Praelara,« vydanou dne 24. července roku 1894., v níž ukazuje se na smutné události sběhlé na sklonku století minulého, jež měly v zápětí jen revoluci, rozervanost a úpadek víry. Jeho Svatost Lev XIII. odpověděl velice vřele na list tento dopisem, který zaslal prostřednictvím kardinála a arcibiskupa v Bologni, Dominika Svampy. Zajímavé jest, co svatý Otec mimo jiné v dopise tomu napsal o poměrech dnešních. Zvláště dojímavé jest místo, kde vybízí celý katolický svět, aby modlil se o to, by sňatky staly se opět lidem svazky posvátnými a nebyly toliko považovány za pouhé smlouvy úřední, na jejichž potvrzení dostačí kdokoli, aby dělnická otázka byla rozřešena a pokoj zavládl s láskou po vsí zemi. — Korunní princ italský pojal za choť černohorskou princeznu Helenu, která dříve přestoupila z pravoslavy na viru katolickou. »Voce de la Verità« vyslovuje velikou radost nad tím, že její přestoupení stalo se za souhlasu osob, které jsou zodpovědný za trvání východního rozkolu. Princezna vstoupila do knížecího domu, jehož předkové byli své rodné zemi a Italii vzory zbožnosti, který však v poslední době způsobil církvi těžké pohoršení. Kež by princezna Helena zahájila v rodu Savojském novou dobu spravedlnosti a bohabojnosti. Necht sv. Mikuláš, v jehož ochranu se mladá nevěsta uchyluje, dům Savojský a Italii uvede opět na dráhu spravedlnosti, neboť jenom v ní naleznou oba česká a spásu.

Rakousko. Nedávno teprve založená katolická strana národní prodělala první zkoušku ohněm ve vykonaných právě volbách za venkovské obce moravské a dosáhla netušeného a neočekávaného úspěchu. Ze šesti kandidátů, které postavila, zvoleno jich bylo přes všecko úsilí stran kompromisních pět, tak že se zajisté může říci, že strana dosáhla asi víc než očekávala, kromě toho pak mezi kandidáty kompromisními nalézali se i takoví tři, které podporovala i katolická strana národní, tak že tím ještě

význam jejího vítězství jest rozmnožen. Úspěch tento náleží k případům velmi řídkým a pod mohutným dojmem jeho nelze téměř ještě oceniti významu události, která celou veřejnost jako ranou překvapila. Kež jen i v pospolitém životě našem má vítězství toto v zápětí vzbuzení a upevnění zdravého ducha náboženského. — »Rivista antimassonica« podala posledně tyto zajímavé podrobnosti o nynějším stavu zednářství v Charvatsku: Ačkoliv má Charvatsko své zvláštní zákonodárství, svůj parlament a svou zvláštní výkonou moc, poutáno jsouc k Uhrám pouze svazky federací, přece podleho, zvláště za nynějšího presidenta, stvůry to maďarské, vlivu z Budapešti, kde kvete zednářství, chráněno jsouc zákony, a čítá mnoho členů v parlamentě i u vlády, a jemuž nedávno podařilo se prorazití civilním sňatkem, a jež snaží se vyhladiti ráz křesťanský v království svatého Štěpána. Je tomu několik měsíců, co pod tímto vlivem otevřena byla lože zednářská v Záhřebě, hlavním městě charvatském, již předsedá prof. Brusina, původem Dalmatínek, učený přírodopyskec. Druhá byla otevřena v Zemlinu a připojena k srbské loži bělehradské. Třetí lože trvá od roku 1872. v Siseku, vzdáleném 1½ hodiny po dráze od Záhřebu. Tam, jako všude jinde, sekta jest věrně sdružena s židovstvem a všemožně se snaží vetřiti se v obecní správu. Již podařilo se jí »vyčistiti« universitu záhřebskou od živlů katolických tím, že odstranila beze všeho podstatného důvodu dva professory katolické, A. Vojnoviče a Dr. Brezcenskiho, vyznamenané řádem sv. Řehoře Vel. od J. Sv. Lva XIII. Ze nedosáhla sekta většího rozsahu v Charvatsku, stalo se jedině horlivosti J. Em. Msgr. Strossmayera, chrabrého odpůrce sekty židovsko-zednářské. — Při dolnorakouských sněmovních volbách za venkov, města a obchodní komory zvítězila strana křesťanská. Liberálové a Schönererovci byli úplně poraženi. Strany křesťanské ovládají nyní Videň a vůbec celé Dolní Rakousy. Samovláda liberalismu je zde zlomena a při volbách říšských bude nepochybně potřena docela.

Náboženské výchování mládeže.

Ti, kteří mnohé spravedlnosti vyučují, budou zářiti jako hvězdy na věky věků,« dí prorok Daniel (12, 3), a »nevědomé učiti« platilo od jakživa v církvi svaté za skutek duchovního milosrdenství. Mnoho, ba nejvíce záleží na náboženském výchování a vyučování mládeže. O to mají se předně přičinit sami rodičové, vychovávati mají ditky své očima, ušima, ústy, rukama (viz »Zaslíbení Pána Ježíše« v tomto čísle). Po rodičích jsou k tomu povoláni učitelé, aby dále vedli mládež jim svězenou k Bohu, k Ježíši Kristu; jenž praví: »Nechte maličkých přijíti ke mně, takových jest království nebeské.« Bohužel, že tu mnoho bývá chybováno jak od rodičů, tak od školy. Rodiče, nemajíc sami zbožnosti, kterak ji vstřípi dětem svým? A škola, ta moderní škola, místo aby děti vedla k Bohu, na mnohých místech je odvrací od Boha. Vše možné i nemožné se vepává do mladých hlaviček, jen náboženství zbývá málo času a místa. Bývá často popeluskou mezi ostatními předměty. Tu je potřeba nápravy. Proto zřizují se křesťanské ústavy školních bratří, aby v duchu křesťanském pak vychovávali mládež. Bojujme vroucí modlitbou, žádostmi o náboženskou školu, domáhejme se všemi dovolenými prostředky toho, co nám, katolickým křesťanům, všim právem přináleží.

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsí vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ič), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkrvněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za nábožné výchování mládeže, a na všechny úmysly, jež odporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastráž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plinomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrono ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. 1891.)

Svatý Michaeli archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v lednu: Řeholníci a řeholnice.

